

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszuby-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy melléklettel

A szerkesztőség által küldemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kérlek megőrzésére nem vállalkozik és levélkeket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Írásoknak és nyilatkozatoknak a szerkesztőségnek kell megérkezniük a kiadóhivatal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

XXXVIII. évf. 274. szám.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA

Nagykanizsa, péntek, 1911. december 1.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre:	házon kívülre:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egy évre 14.—	Egy évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, társasági, iskolai és más közéleti cikkeket és híreket 50 fillér.
 Eljegyzési és szerkesztési díja 5 korona. — Készítési díja 6 korona.

Az állami tisztviselők családi pótléka.

Hozzászólás a „Zala” cikkéhez.

Nagykanizsa, nov. 30.

A Zala tegnapi vezércikkéhez, mely az áll. tisztviselők családi pótlékáról szólt, a következő hozzászólást kaptuk, melyet minden kommentár nélkül közlünk.

Az az álláspont, melyet a Zala tegnapi vezércikkében az állami tisztviselők családi pótlékára vonatkozóan elfoglalt, nem a tisztviselők vagy legalább is nem az összes állami tisztviselők álláspontja.

Ami a családi pótlékra vonatkozó pénzügyminiszeri tervezetben, illetve megállapításban igazságos, azt minden állami tisztviselő készséggel elismeri. Nagyon igazságos például az, hogy nem a fizetés összegét, hanem a gyermekek számát vették a családi pótlék összegének megállapítása alapjául. Ennél igazságosabb, tehát megnyugtatóbb alapon semmiképpen sem történhetett volna a megállapítás. De már az, hogy a női és gyermektelen nős tisztviselőket kizárják a családi pótlék élvezetéből: nagy hiba. Hisz mindenki nagyon jól tudja, hogy a tisztviselők egy része éppen azért választotta női életet, mert tisztviselői sorsánál jobb sorsú látni mindegyik, hogy akinek a neje is kenyérkereső pályán nem indul, vagy akár magának, akár nejének privát vagyona nincs, az csak tengődéssel vagy fölüg adósságban uszva élhet. És azok is, akik megpróbálták, de gyermektelenek, talán nagyrésztben megint csak gyermekes tisztviselői sorsánál sokkal rosszabb sorsú maradtak meg nem is az egykedvűsége, hanem a magtalanság híveitől.

S vajjon nem emines állami érdek-e, hogy mennél több házasság kötessék s ennek révén a család tagjainak száma szaporodjék? Az pedig lehetetlen, hogy a kormánykörökben a legmegbízhatóbban

ne volnának értesítve arról, hogy az állami tisztviselőknél az elviselhetetlen drágaság következtében beállott anyagi helyzete milyen nagy károkat okozott az államnak a családszaporodás terén mutatkozó „passiv rezisztencia” révén. Nincs az a „passiv rezisztencia”, mely végső következményeivel az állam, a háza, a nemzet jövőjére nézve — bármint más téren mutatkozzék is — ennek a „passiv rezisztenciának” nagy veszedelemével vetekedhessen.

De hát nálunk már ez valóságos nemzeti átok, hogy semmi téren sem bírnak megnyugtató, a jövő fejleményeinek okos alapot lerakó munkát végezni. Mindig fél- vagy hiányos munkát végeznek. Az állami tisztviselők családi pótlékának tervezése is nagyon szép és örvös gondolat volt; a tervezésnél is — mint már említettem — nagyon helyes, igazságos alapra helyezkedtek: de azután azzal, hogy a női és gyermektelen tisztviselőket — akik pedig talán családok felmenő- vagy oldal-ágának tagjaival szemben még a több gyermekes tisztviselői sorsuknál is súlyosabb családi terheket viselnek — teljesen kizárták a családi pótlékból. Az mondják, hogy eléggé megterheli az államháztartást a már megállapított családi pótlék révén mutatkozó 25 millió szükséglet is.

És ami szintén nagy hiba: még ezt a családi pótlékot sem utalják ki úgy, ahogy a miniszterelnök és a pénzügyminiszter határozottan megígérték — 1911-re visszamenőleg, hanem csak 1912-re.

A tisztviselők pedig a miniszterek kijelentése alapján már olyan föltétlen bizonyossággal vették az 1911-re visszamenőleg történő kimutatást, hogy erre már „szorult” anyagi helyzetükben adósságot is csináltak. Így azután már a legtöbbnél előre fölemészthető az 1912-re szóló családi pótlék.

A jóakaratu családi pótlékolásnak ezek a hibái bizonyára nagy elkeseredést vált-

tanak ki majd az állami tisztviselőknél feléből. Ezzel azonban talán nincs valami erős okuk törődni azoknak, akik az államgépezet hatalmas mozdonyánál állnak. Ámde ennek az elkeseredésnek következményei mutatkozni fognak majd az egész államszerkezet funkcionálásánál is. Ezt pedig nagyon könnyen meg lehetett volna, sőt még mindig meg lehetne előzni további pár millió koronával, mely még nagyon messze maradna attól az összegtől, amennyibe egy-egy újmódi csatahajó-szörny kerül, amelyről már kezdik megállapítani, hogy a tengeri ötközeleknél használhatatlan lesz.

De hát mi még mindig csak úgy vagyunk ebben nagyratartott huszadik századbeli haladottságunkban, emberi tökéletesedtségünkben is, hogy szorongajuk nép, a nemzet verejtékezésének, életmunkájának eredményeiből összehozott állami pénztárunk egy-két millióját, mikor emberi élet táplálásáról és adásáról van szó; de száz milliókig menő összegeket emelünk ki belőle, mikor emberéletet megnyomorító, néppusztító hadi eszközökre kell.

Barcsra tilos a tudomány.

A szolgabíró ur betilti.

— Saját tudósítónktól. —

Perczel Győző barcsi szolgabíró a minap olyasvalamit követelt el, ami valamilyen szomorú kulturtörténeti adat is ennek a szerencsétlen országnak. Az Uttörő-társaság tudományos előadásokat tart vidéki városokban és ez utján eljutott Barcsra is. Itt azonban csúnyán megjárta.

E hó 26-án akarta Sárközy István megtartani Barcsra az ő komoly, tudományos alapon mozgó előadását, ámde Perczel szolgabíró ur a következő klasszikus végzésben egyszerűen betiltotta a szabad-előadást:

Másolat. Barcsi járás főszolgabírájától. 7925/1911. sz. Végelhatározat. Takács Ferenc barcsi lakosnak azon kérelméről, hogy Sárközy István budapesti lakos folyó hó 26-án délután 3 órakor Barcsra a színházi teremben 40, illetve 20 fill. belépti díj szedése mellett a „Tudomány értékelése” címen szabad előadást tart, tudomásul nem veszem, betiltom, illetve az 1901. évi 64573. számú m. kir. belügyminiszeri körrendelet értelmében a 6. §. alapján az előadásra rendőrhatalósági engedélyt nem adok, mert:

Sárközy István, ki hivatalba lett volna a szabadelőadást tartani, előttem teljesen ismeretlen és erkölcsi megbízhatóságtól hiányzó bizonyítvánnyal nem igazolta. Bejelentő Takács Ferenc megbízhatóságát csak akkor tarthatom volna elégségesnek, ha a bejelentett előadás nyilvános népgyűlés jellegével bírna, ilyennek azonban a beléptidíj mellett rendezett előadás nem tekinthető, miert is az idézett körrendelet értelmében a rendőrhatalósági engedélyt megtagadnom kellett. Erről Takács Ferenc barcsi lakost oly hozzáadással értesitem, hogy ellene 15 nap alatt szóval vagy írásban nálam előterjesztendő felebevezéssel élhet, a barcsi m. kir. csendőrsz. parancsnokságot és Barcs község előjáróságát pedig azzal, hogy netán engedélyem nélkül szándékolt előadást megtagadják.

Barcs, 1911. november hó 24-én.
 Főszb. hiv. távol.

Perczel, s. k. tb. főszolgabíró, P. H. Szóval, Barcsra tilos a tudomány! Nem szabad előadást tartani, mert a szolgabíró urnak nincs szerencséje ismerni — az előadást és mert nem nyújtották be az előadó erkölcsi bizonyítványát. Gyönyörű kis „indokolás”. Le kell azonban szögezni, hogy nem az „Uttörő”-társaság az igazi uttörő, hanem Perczel ur. Ő ugyanis Magyarország legelső szolgabírája, aki egy tudományos előadást betilt. Legyen büszke erre a dicsőségre!

Mit olvasnak az asszonyok?

A legrégibb bécsi kölcsönkönyvtár tulajdonosa érdekes dolgokat tesz közre kölcsönkönyvtára kezelése közben szerzett megfigyeléseiről. Szerinte óriási a különbség a közt, hogy mit olvasnak az asszonyok régebben és mit olvasnak ma? Azt mondja: néhány évtizeddel ezelőtt az asszonyok semmi egyebet nem olvastak, csak regényt. És legszívesebben olvasták azt a banális szerelmi történetet mesélgető regényt, mely „Jól végződött”. Ha a regény nem végződött a szerelmesek boldogságával, már nem lehetett népszerű. — De általában a családi életet és a szerelmi dicsőítő regénynek volt a legtöbb, megszámlálhatatlanul sok női olvasója. A komolyabb, értékesebb regények már sokkal kisebb közönségnek kellettek. Az a nő, aki régebben is olvasott, nemcsak regényt, hanem „kék harisnya”-számba ment s a kék harisnyán a többi nő csak gunyolódni tudott, a férfiak pedig iszonyodva menekültek tőle.

Mindaz, ami azelett a legnépszerűbb volt, ma már bafis-olvasmányává szűtt. Hogy mi a legnépszerűbb női olvasmány ma? Röviden szólva: a nők jogainak a védelme, különösen: a finoman differenciált női lélek és általában: a lelki kérdelmek rejtje.

De a mai nő — és ez az első, a főkülönbség a régi és új világ közt — már mindent olvas. — Hogy a mindentől mit olvas előszeretettel, hogy kiváltképpen minő olvasmány számíthat a nagyobb érdeklődésre, azt a kölcsönkönyvtáros így részletezi:

Mindenekelőtt so' kal kevesebb regényt olvas, mint annakelőtte. És az is, aki legszívesebben ma is regényt olvas, egészen más regényeket olvas, mint a régi asszony. Ez csak a mesét és megint csak a mesét kereste, — ami a mai regényből meg lehetőszen hiányzik. De a mai nő olvasó nem is ezt keresi a regényben, hanem: lélekanalízist, a jellemzést és a hangulatképeket. A regényírók közül ma az északiak a legnépszerűbbek.

De hogy az asszonyok és lányok komolyabbak és érettebbek lettek, még inkább meglepő a másféle olvasmányaik. Ezek, népszerűségük sorrendjében a következők: életrajzok és híres emberek levélváltása, például Wagner élete és Baskirzev Mária naplója és levelezése. Azután: a memoár-irodalom és művelődéstörténetről szóló könyvek. — Különös érdeklődéssel találkozik mindaz, ami a régi és újabb udvari életéről szól. Következnek: a festőművészi és szobrászművészi művelődés, monográfiai. Majd a laikusok számára írt természet-tudományos könyvek. Végül mindaz, ami

a szexuális életéről szól, akár tudományos könyv vagy vitairal, akár ilyen témát tárgyaló komolyabb regény. Érdekes megjegyzendő: a pikáns olvasmányokat nem szeretik a nők s a legnagyobb idegenkedéssel azok iránt a könyvek iránt viselkednek, amelyeknek a szerzője: nő.

Hát, ha általánosoknak fogadjuk el azokat a jelenségeket, a melyekre a bécsi kölcsönkönyvtáros rámutat, azt kell mondanunk: ez már valamilyen megkomolyodás, de még nem az igazi komolyság. Mindebből csak az következik, hogy a mai nő kevésbé tudatlan és kevésbé ringatja bele magát kártekonv illúziókba, mint a régi, de ma is csak azíránt érdeklődik, a mi az önzerejétének hízeg, vagy a mi a kíváncsiságát izgatja. Az ismeretekben is kevésbé érdekli.

De nem szabad merészen általánosítani és nagy tévedésbe eshetünk bele, ha a mai nő megítélésében vezérfonalul fogadjuk el kölcsönkönyvtárosunk tapasztalatait. Ne felejtjük el, hogy a kölcsönkönyvtárak olvasóközönsége a legrosszabb, a legléghabb olvasóközönség. A könyv jobb, komolyabb publikuma az, a melyik a könyvet annyira megbecsüli, hogy meg is veszi. A melyik nem végez a könyvvel, ha egyszer átfutotta. A melyik nem sajnálja a pénzt a könyvért, mert tudja, hogy a mai világban semmi sem olyan olcsó,

mint a könyv; a melyiknek, a mit a könyvben talál, megéri a könyv árát. Az a publikum, a melyik semmiért sem sajnálja a pénzt, csak a könyvért, csak a könyvön fakarékosodik, és törzskönyv közönsége tud maradni a kölcsönkönyvtárnak, az az olvasóközönségnek léghabbik sokasága.

Régebben is volt nő, a ki komoly könyveket is olvasott, de ez nem abbnál kölcsönkönyvtárra. És ma már sok nő van, a ki megveszi és olvassa azokat a komoly könyveket is, a melyeket nem kapni meg a kölcsönkönyvtárban. A közlő adatokat tehát csak fenntartással fogadjuk el az általánoság jellemzésére.

Nagyjában mindenesetre híven jellemzi ez a közlés a régi és az új női olvasóközönség közti levő különbséget. És már ez is előhaladás jele. Bizonyítéka annak, hogy a mai nő többet tanul, mint az előző és szívesebben tanul, jobban szeret tanulni.

A mi könyvtáraink közl meg ma is sokan vannak, a kik minden komoly dologtól fáznak, mert nálunk csak a nők olvasnak s a nőknek nem kell a komolyabb dolog. Csak nagyon rövid idő kérdése, hogy ők is el fognak jutni ugyanahhoz a tapasztalatokhoz, a melyekről most a bécsi kölcsönkönyvtáros számolt be.

A protegált szinkör.

A színészeti felügyelő levele.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Füredi Béla, pécsi színházgató tudvalevőleg gyönyörű kivitelű szinkört akart építtetni a nagykanizsai Szarvas szálló udvarán, azonban a város építési bizottsága, — mely tavaly ugyanerre a helyre lábból épült arénát is engedélyeztetett, — az idén a vasbeton-szinkört is tűzveszélyesnek találta. Ezen az alapon a tanács az engedélyt nem adta meg. Füredi igazgató a tanács határozatát megfellebbezte az alispánhoz, kérve szakértő bizottság kiküldetését annak felülvizsgálása végett, hogy az aréna építése a Szarvas udvarán veszélyes lenne-e. Az alispán még nem foglalkozott a fellebbezéssel, de alig van kétség az iránt, hogy a szakértő bizottságot ki fogja küldeni.

Ma Festetics Andor gróf színészeti felügyelő protegálja a polgármesternél Füredi tervét, irván a következő levelet:

Nagyságos Polgármester ur!

Füredi Béla, a pécsi színház ez idő szerinti igazgatója arról értesít, hogy Nagykanizsa város közönsége elutasította őt azzal a kérelmével, hogy Nagykanizsán egy új szinkört építhessen, melyben tavasszal vagy nyáron és ősz elején előadásokat rendezne.

Jól tudom, hogy Nagykanizsa városa egy új állandó színház építését tervezi, de mivel e terv csak évek múlva nyerhet megvalósulást: azt hiszem a város közönségének érdekeit is szolgálja, ha egy ideiglenes szinkör emeltnék, amelyben olyan előkelő szintársulat, mint a pécsi, egy-két hónapos szezont tartana.

Ugy értesültem, hogy a régi Kövesi-féle szinkör már lebontott; ha most Pécs város új agilis, áldozatkész igazgató útját követi emelni: ezt a törekvést a város közönségének támogatni kellene, már csak azért is, mert a színügy fejlődését Nagykanizsán megakasztaná az, ha a közönség évekre meg lenne fosztva színelőadások élvezetétől.

A Füredi Béla által tervezett ideiglenes szinkör, ha jó karban tartatik: kis költségű néhány évig, illetőleg addig, amíg az állandó színház felépül.

Ezek után tisztelettel felkérni bátorodom Ngos Polgármester urat, méltóztatásuk az illetékes tényezőknél (tanács, közgyűlés, színházi bizottság) odahatni, hogy Füredinek egy ideiglenes szinkör építésére az engedély megadásának.

Fogadja Ngos Polgármester ur kiváló tiszteletem kifejezését

Budapest, 1911. nov. 27.

Festetics Andor gróf,
szín. felügyelő.

E levélnek kétségen kívül igaz minden szava, leszámítva azokat, melyek azt a téves állítást tartalmazzák, hogy a Kövesi-féle arénát már lebontották. Még áll a derék hombár és ha isten is úgy akarja, mint építési és egyéb bizottságainak, akkor a tavasszal ebben játszhat az előkelő pécsi szintársulat. Ami pedig a polgármesternek Festetics Andor grófhhoz irandó választást illeti, abban közölve lesz az építési bizottságnak fentebb említett álláspontja azzal a megfontással, hogy készséggel megadják az arénaépítési engedélyt, ha azt Füredi igazgató másutt, alkalmas helyen akarja létesíteni. Arról természetesen nem fog szólni a levél, hogy ez az utóbbi Füredi igazgatóra nézve ezer és egy okból kivétel nélkül képtelenség.

HIREK.

A népgyűlés humora.

A népgyűlés természeténél és rendeltetésénél fogva a legdemokratikusabb intézmény. A népgyűlésen Hányós Jósának ép annyi joga van, mint magának Justh Gyulának s csak a saját szerénységén mulik, ha nem kíván hozzászólni a határozati javaslatához. Pedig Justh Gyula országos nevű és irányítón szereplő politikus, Hányós Jóska pedig igen jóképű, célszerűtlenül öltözt, legfeljebb nyolc éves iskolakerülő. Ahol hát száz és száz ember élhet a jogok teljességével, ott természetesen sokan akadnak, kiknél kissé furcsán fest ez a korlátlan szabadság és ezek idézik elő az összehangnak azt a megzavarását, melyet az avult reorikái kézikönyvek tudatos, vagy önkénytelen humornak neveznek.

Ide tartozik az, hogy a vasárnapi népgyűlésen egy fiatal kereskedősegéd mindvégig nyugodtan és passzíve viselkedett, de valahányszor egy szónok „a közigazgatás autonómiájáról” beszélt, a fiatal ember mindannyiszor kilépett merev passzívitásból és lelkesen eljenzett, vagy azt kiabálta: Ugy van, ugy van! Kíváncsiak voltunk, hogy a derék autonomista miért lelkesedik oly hevvel a vármegyéért s ez iránt kérdést intéztünk hozzá:

— Eljen az autonómia — kiáltotta. Mert disznóság, hogy még ma is vannak bületek, melyeket 9 órakor zárnak be. A közigazgatási autonómiának ez mindenesetre valami újszerű, hogy ne mondjuk, merész magyarázata.

Ezzel a lehetetlen idegen szavakkal esett meg még egy, kedves malheur. A fővárosi lapok humoros rovatai ma kivétel nélkül azzal mulattatnak, hogy Nedeczy Jenő, a népgyűlés elnöke Ormos Ede dr.-t, a szociáldemokraták közülét mint a „pedagógiai” intézet elnökét mutatta be. Hát hiszen igaz, hogy ez a gyenge tévedés szerfelett mulatságos, mert ugy fest, mint ha Nedeczy Jenő a szociáldemokraták szót összekeverné a pedagógiaiával, melyhez Ormos Edének, tudunkkal semmi köze sincs. Am úgy tudjuk, hogy Nedeczy az utolsó pillanatban megkezdte valamelyik mellette állót, hogy Ormosnak mi a foglalkozása, ezt meg is sugtát neki, de — úgy látszik — Nedeczy ezt félreértette és a demokraták „pedagógiai”-nak hallotta. Ezen a félreértésen mulathatnak a fővárosi kollégák és kételkedhetnek a magyarázat öszinteségében, mert ők nem tudják azt, amit mi tudunk: azt, hogy ez a fiatalosan tüzös öreg ur, Nedeczy Jenő, közel jár a kilencven esztendőhöz.

A patriarkálisnak oly tiszteletreméltó magas kora ez, hogy — oh, kollégák! — ha valamelyik közülünk megéri azt, — ami alig valószínű, már rég nem fog karcokat irni, „humor” vadászni és Tarka krónikát gyártani és oly kedélyes állapotban lesz, hogy ő az angol rosbefutót fogja pedagógiaának mondani és a pedagógiát memamógiának: a szociáldemokraták szó pedig egyenesen képtelen vállalkozás lesz a részére, melyet neki megadni sem ilyekeznek. A Nedeczy Jenő tévedése harminc éves emberrel is megeshetik, de mi harmincesztendőskortársat is alig ismerünk, ki azt végigcsinálná, amit ez a fáradhatatlan, tüzös szép öreg ur. Elféle félreértést ő megengedhet magának — Hanem mit szólunk a fent említett Hányós Jósához, ki közvetlen a pódium mellé furakodva eljenzett, helyeselt, sivitott torkaszakadtából, úgy, hogy később már Justh Gyula is megsokalta a dolgot. Minden két percben leintették a fiut:

— De ne sivit!

— De ne visits!

A fiu tudta; hogy honpolgári jogával él és nem engedett az erőszak terrorjának. A nyolc éves, rokonszenves iskolakerülő is az idegen szavakra vadászott. Ahol

egyét elcsipelt, azt megéjlenzte, tekintet nélkül a kifejezés értelmére. A Jóska gyerekek közszereplését hozzávetőleg így változtatjuk:

Justh Gyula: A véderő s a választójog junktimja

Hányós Jóska: (visit) Ugy van, ugy van!

Justh: Ez az autonóm adminisztráció paródiája

Hányós: (percekig helyeselt és tapsolt)

Éljen, éljen, éljehehen!

Justh: A főispán kiküld a kandidációs kommisszióba

Hányós (ész nélkül ordít): le vele!

le vele!

— Számár vagy, Jóska itt mást kellett volna mondanod. Mit kiabálsz! ha nem érted! Szóltak rá.

— Há'szen éppen azért kiabálok —

jelentette ki ötletemen a fiu.

Különböen ő volt az a bátor legény, ki a Justh-párti népgyűlésen Tisza Istvánt is megéjlenzte. Mikor Fabricius ezredesről esett szó, valami megkapta a Hányós fiu

fiúit is és kitörő örömmel kiáltotta:

— Eljen Fabik! Eljen Fabik!

— Mert mi kell nekünk? — vette fel a kérdést államférfiai komolysággal Justh Gyula.

— Választójog! — követelőztött Hányós Jóska.

Csak egy esetben volt számár a Jóska gyerek, mikor Bosnyák Öze egy kérdést félreértette. Ugyanis Bosnyák felpanaszolván a katonai terheket, felkiáltotta:

— És miért nincs kórház, orvos, miért nincs iskola?

Hányós Jóska találva érezte magát. — Szégyenkezve lesülte a fejét és már sokkal szerényebben mondta a mellette állóknak:

— Azért, mert ma vasárnap van...

Ebből a fiúból föltétlenül politikus lesz. Hisz oly rokonszenves arca, oly jó torka, éles, vislító hangja van és oly szépen kerül az iskolát...

— Meggyűlés. Zalamegye törvényhatósága december 11-ikén tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorát a megyei állandó választmány december 4-iki ülésén készíti elő. Az erről szóló meghívókat Balás Béla főispán aláírásával ma küldték szét.

— Justh Gyula kanizsai beszéde. Egyes lapok Justh Gyula Nanykanizsán elhangzott beszédének olyan értelmet tulajdonítanak, mintha Justh a választójogi reformot értelmi cenzushoz akarná kötni. Erre vonatkozólag Justh Gyula a következő nyilatkozatot közölte:

A leghatározottabban tiltakozom — mondta — minden olyan kommentár ellen, mintha én akárminő irányban az általánosság rovására koncessziókat tettem volna vagy korlátokat állítottam volna. — Nem mondtam, hogy főleg titkos akarok, azt mondtam, hogy a választójog ellenzői, akik a magyar faj szupremáciáját feltűzték az általános, egyenlő választójogi, főleg a titkos szavazás ellen agítanak. Ami az értelmiségre vonatkoztatott, ezt is félre magyarázták. Mikor a kerületek beosztásáról beszéltem, azt mondtam, hogy ma 81 városi képviselőt választunk, holott számításom szerint mintegy 150-et kellene választani. Amellett föl kell állítani az értelmi cenzust a kerületekben, hogy azon kerületekben, amelyek az értelmiség magasabb fokán állanak, kevesebb választóköldön egy képviselőt, mint olyan kerületekben, ahol a műveltség alacsonyabb fokán áll. — Azt hiszem, ez egész mást jelent, minthogy én a választójogi cenzus akarom kötni vagy pedig a választók között különbséget kívánnék tenni.

— Áthelyezett postatitst. Farkas Sándor nagykanizsai posta és távirda tisztet, Farkas Ferenc rendőrkapitány fiát Nagykanizsáról Budapestre, a központi postahivatalhoz helyezték át.

— Uj szálloda is lesz. A Fő-utí Elek-féle házak újjáépítési tervének végre megtalálták a legjobb és legkifejezőbb megoldását. Ez pedig abból áll, hogy nemcsak kávéház és lakosztályok készülnek, hanem egy negyven szobás szálloda is élettermel és a kávéházat, szállodát, élettermet Kardos és Steiner a nagykanizsai Központ kávéház jelenlegi bérleti vették bérbe. Kardos és Steiner tegnap megkötötték a szerződést Zerkovitz Lajossal s így most már minden együtt van ahhoz, hogy az építkezést tavasszal megkezdjék.

A tervek szerint egy a hatalmas épület külseje, de még inkább a kávéház, szálló és életterem belső berendezése káprázatos lesz; erről és egyebekről legközelebb írunk. Ma csak arról akarunk tudósítani, hogy az új vállalkozás bérlete a legelhivatottabb kezekbe kerül, mert szinte önként kínálkozott a megoldásnak az a módja, hogy az új vállalkozást Kardos és Steiner kiváló szakavatottsága, modern üzleti fel fogása s főképpen bőséges helyi ismereten alapuló gazdag tapasztalatai virágzottasság fel. A vállalkozás életrevalóságát éppen az igazolja a legkétségtelenebbül, hogy olyan emberek vették bérbe, kik a legelhatottabbak annak elbírálására, hogy milyen jövő vár Kanizsán egy, a kor legmagasabb színvonalán álló szállóra és kávéházra.

— Megjutalmazott városi kanász. Zalavármegye gazdasági felügyelőségétől ma 10 korona érkezett Nagykanizsa város tanácsához azzal a rendelettel, hogy azt mint a földművelési minisztérium által kiadott jutalomdíjat Hári János városi csőrősnak adják ki, amiért a város állatait nagy pontossággal és tisztasággal gondozta. A városi kanász holnap kapja meg jutalomdíját.

— Egy kanizsai póttartalékos halála. Mintegy két hete hír jelent meg lapunkban arról, hogy Nagykanizsán a Kossuth Lajos-terti kaszárnyában tanyázó közös póttartalékos katonák egyike, Fék József talándörögdi lakos a szakaszvezető előtti riportra jelentkezett azzal, hogy beteg s nem képes kivonulni. Forrásunk szerint a szakaszvezető puskatűsrel többször hátbavágta és lehorzta, hogy szimulál, mire a baka összeesett, úgy hogy kórházba kellett vinni, ahol pár hét múlva meghalt. Ez ügyben az ezredparancsnokság szigorú vizsgálatot indított, melynek eredménye gyanánt velünk hivatalosan az alábbiakat közlik: Pék József betegsége és halálának oka sokizületi csúsz volt, ami bányának és apjának is korai végét okozta. Az ezredorvos testét több ízben igen szigorú tüzetességgel megvizsgálta és azon semmi testi sértesnek nyomát nem találta, amit állítólag bűsek okozhattak volna. Betegségének kifejlődése ilyen állítólagos sérülés következménye gyanánt egyáltalán nem volt felfedezhető és betegsége azzal összefüggésben nem is lehetett. Maga Pék József sóha a kórházban senkinek nem panaszkodott arról, hogy vele bármilyen brutalitás történt volna és erre nézve a legszélesebb körben megindított nyomozás sem derített fel semmit. Eszerint nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen fiu halálával kapcsolatosan elterjedt hírek teljesen alapatlanok, sőt mint ériesülünk, a katonai kórházban a legkivétezebb, emberséges bánásmódban volt része.

— Közeledik az újév, nézze meg vannak-e még névjegyek. Ha kevés van, rendelje meg a „Zala” Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaságnál (Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3.) hol két koronáért 100 darabot készítenek elefántcsont papíron, elegáns dobozban, igen csinos kivitelben. Vidékre 20 fillér postadíjjal több. Minden nyomtatvány leggyorsabban szállítunk.

Szőrmekabátok, boák, muffok

mérték után a legújabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

SCHWEIGER SÁNDOR szűcs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész áruk dús választékban és elsőrendű divatlapok a tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak vételkötelezettség nélkül.

Mindenemű szőrmekabátokat elvállalok. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

— A kegyes tanítórend névtára. Most jelent meg a kegyes tanítórend 1911-1912. tanévre szóló névtára, amely egyszerűen áttekinthető nyújt a rend jelenlegi állapotáról. A rend magyarországi tartományának főnöke: Magyar Oábor; titkára: Jászai Rezső. — A rendi kormánytanácsa tagjai: Pap Nepomuk János, Fekete Endre, Müllner Pál, Farkas József Vámos Károly, Tóth György és Pálmai Miklós kormánysegédek és Szolgyméi János, Hénep Tamás kormánytanácsosok. — A rendnek magyarországi házai: a budapesti rendház 24 taggal a budapesti Kalazantinum hittudományi és tanárképző-intézet összesen 32 taggal. — A debreceni ház 18, a kecskeméti 39, a kassai 5, a kolozsvári 16, kolozsvári Kalazantinum 31, a lévai 12, a magyaróvári 7, a máramaroszi 5, a nagybecskereki 6, nagykanizsai 12, a nagykárolyi 15, a nyitrai 10, a podolini 5, a privigyei 4, a rózsahegy 10, a sátoraljanhelyi 10, a selmecbányai 5, a szegedi 22, a szentgyörgyi 6, a tatái 6, a temesvári 15, a trencséni 6, a váci 14, a veszprémi 13 taggal. A rend tagjai sorába számítottnak ezenkívül a fogadalmat tett növendékek is, a kiknek száma 135. A legutóbbi tanévben a rend vereiése alatt közoktatásban részesültek száma 9475 volt, 210-nél több, mint az előző évben. A rend tagjainak neszora a 97 éves Matusik Nep. János, a ki 1834. óta, tehát 77 éve tartozik a rend kötelékébe. Az utolsó tanév tartama alatt a rend tagjai közül heten haltak meg.

— Kenedi Géza: Az élet könyve című munkája újabb kiadásban is megjelent. Az író a könyvben világs gondolataival és nagy életűdásával megálalta a nagy magyar közönség szívéhez és elméjéhez vezető utat. Alig is van korunknak egyetlen eszmeköre, amelyet a változatos és érdekes munka meg ne érintene. A tudásigazított elméletektől tartózkodva, de minden haladási munkával rokonzenvezve, problémáit mindig a gyakorlati élettel szoros vonatkozásban veti fel és sohasem oldja meg úgy, hogy erőszakot lenne az olvasó életében. Inkább azt lehet mondani, hogy az olvasó ítéletét öljazabadija a reánerzedő előítéletektől és elfogultságoktól még az élet mindennapi kérdéseiben is. Kenedi Géza híven tartja a könyv előszavában tett ígéretét, hogy ugyanis a lehető kellemes módon hanználni akar olvasójának. Írásait a mélyen gondolkodó író jóakarata hajtja át a vonzó és tiszta magyar stílusával éri el, hogy aki olvassa, úgy érzi, mintha vele bizalmasan beszélgetne. A második kiadást az Athenaeum igen csinos formában bocsátotta közre. Ára 4 korona.

— Megint ég a balatoni berek. Balatonszentgyörgyről közlik velünk: A Balaton somogyi partján több ezer holdnyi területen húzódik el a Nagyberék nevű nádas. Néhány hete meggyult a nagyberék, de újra elaludt. Vasárnap délután a tűz kiujiult és azóta lángokban áll egy hatalmas terület. Az égő terület lángja több kilométernyi területet bevilágít.

— Az elhagyott szerető bosszúja. Fehér János kocsis ellen súlyos panaszt tett az egykori babája. A kocsi, akit a leány izsakossága és dologtalansága miatt elhagyott, ezóta folyton uton-utfélen üldözté a nőt, kit nem egyszer a legnagyobb nyilvánosság előtt inzultált. Nemrég a piscon vette észre, amint a bakon ülve a Király-utca felé hajtolt. Nosza nyomban megállította lovait és korbáccsal ragadta a vásárlók közé sietett, hol a megremült leányt mindenkinek nagy meglepetésként látta a korbáccsal alaposan elverte. A minap pedig megtudta, hogy a leány legutóbbi helyét elhagyva Deutsch helyszerezőnél tartózkodik a városi csoportházban. Addig lesett tehát Fehér János az épület udvarában a leányra, míg az véletlenül kiment oda, s ekkor oly brutális módon elverte és megrugdolta, hogy rögtön ágyba kellett feküdni és több napig tart, míg felépül súlyos sérüléseiből. A rendőrségi felügyelet a rendőrorvos látlelete alapján büntető eljárást indított a brutális kocsis ellen.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, nov. 30.

Az időjárásban lényegtelen hőváltozás várható, elvettve csapadékkal. A déli hőmérséklet 6.5 C.

Országgyűlés.

Szmracsányi, a rettenetes.

Megszavazták a belügyi költségvetést.

Budapest, november 30.

A képviselőházban ma ismét a néppárti Szmracsányi György szónokolt. Összesen vádjait, melyeket mások cáfolni igyekeztek, fentartotta s ujjakkal toldotta meg. Az ülésen Nagy Lajos elnököl.

A belügyi költségvetéshez ismét Szmracsányi György szólott hozzá, hosszasan cáfolta a beszéde nyomán elhangzott felvetéseket. Felütetességgel és tájékoztatatlansággal vádolták őt, holott hiteles adatokra támaszkodva beszélt a város ügyeiről. A főváros védői, Hock János és Vázsonyi Vilmos nem tanultak eléggé össze és ezért homlokegyenest ellenkező védbeszédeket mondtak, azonban az ő adatait nem cáfolták meg. Hiteles adatok alapján vádoltja a főváros vezetését amiatt, hogy a gárgár átvételekor szemet hunytak az ott tapasztalt hanyagságoknak és visszaéléseknek. Tiltakozik a fölvetés ellen, hogy ő felekezeti gyűlölséget szitana; ezt a vádat visszautasítja. A fővárosi gazdálkodás ellen elhangzott vádjait fentartja és új adatokkal bizonyítja, hogy a fővárosi bizottsági tagválasztások visszaélések történtek és a panaszt az ügyesség ad adata tette.

Huszár Károly: Ez a szabadságmozgás következménye.

Nagy zaj támadt erre a közbeszólásra, valóságos disputa indult meg a pártok közt s ennek folyamán az elnök Huszár Károlyt kétszer is rendreutasította.

A ház elfogadta a főváros tételét, ezután Farkas Pál polemizált Szmracsányival, majd Székely Ferenc igazságügyminiszter felszólítja Szmracsányit, szolgáltatson részletes adatokat, hogy az illető ügyész ellen eljárás indíthatson.

Végül a ház részleteiben is elfogadta a belügyi tárca költségvetését. Holnap megkezdik a kereskedelmi költségvetés tárgyalását.

Az elfogott sikkasztó bankfiuk.

Budapest, nov. 30. A mai lapok hasábjai tudósításokat közölnek két pesti bankfiu sikkasztásáról, automobilon való szökésükről és elfogatásukról. Bíró Bélát és Mokos Oézát, a sikkasztó hivatalkokat, valamint a velük szökött két nőt, Csányi Rozát és Kern Katát a veszprémi rendőrség átadta a Pesiről értek ment detektíveknek, akik az egész társaságot ma délelőtti automobilon Budapestre vitték. A pénz, mely két vászonzacskóban volt, nagy részében megvan. A főkapitányságra való megérkezésükkel azonnal kihallgatták a sikkasztókat, akik beismerték bűnüket és azt hozták fel menteségükül, hogy 80 korona havi fizetésből nem tudtak megélni, ezért kellett sikkasztaniuk. Tervükről tudott Szabvány Tibor nevű kollégájuk, valamint Lőrinczy festő is, akinek lakásán találkoztak a sikkasztók a lányokkal.

Nők az aradi hitközségben.

A kanizsai példa hatása.

Arad, nov. 30. A nagykanizsai ízr. hitközség nevezetes határozata, mely a nőknek a hitközség ügyeiben szavazati jogot biztosít, általános hatáú. Most Aradról jön a híre annak, hogy a sufragettek az ottani hitközségben is nagy jogokat nyertek, még nagyobb, mint Nagykanizsán, hol csak passzív választójogot élveznek vasárnap óta. Az aradi ízr. hitközség legutóbbi elhatározta, hogy újja szervezi magát és a választmányban az adólistát a nőtagjainak is ugyanazon jogokat biztosítja, mint amelyekkel a férfiak rendelkeznek. Ez a határozat példátlan egész Európában és a kanizsai példa még nagy hullámok előidézője lesz.

Megőrült képviselő.

Kolozsvár, november 30. Báró Inczedy Samu orsz. képviselő tegnap délután őráll rohanással azajadt végig a város főbb utcáin, miközben azt ordította, hogy adjanak neki egy autóbilit, mindjárt rendet terem a parlamentben. — A rendőrség a szerencsétlen mánási elmegyógyintézetbe vitte. Állapota válságos. Családja lépéseket tett gondnokság alá helyezése iránt.

Rejtélyes bűneset.

Budapest, nov. 30. A Tisza Kálmán téren ma reggel eszméletlen állapotban összekötött kezekkel és ronggyal betömött szájjal találtak Zsupán Anna vasalónőt. A mentők bevitték a Rókusba és csak ott tért magához s elmondta, hogy az éjjel egy ismeretlen férfi egy vendéglőbe csalta, ahol meleg borral itatta, amibe valami szeri öntött bele. Ettől csakhamar elkábult s azóta nem tudja, mi történt vele, és hogy került az utcára. A rendőrség a titokzatos ügyben erőlyesen nyomoz.

Ezrek egy fa ban

Kecskemét, nov. 30. Nyir pusztán egy földrenés által megrongált ház falában, melyet lebontottak, egy harisnyában 14 darab régi százfioritos és 25 darab régi ötvenforintos bankjegyet találtak melyek teljesen ép, sőt új állapotban voltak. — A pénzeket kétségteletlenül a jelenlegi tulajdonos nagyanya rejtette oda, aki közismert volt zsugoriságáról. Halála után örökösei hasztalan kutattak pénze után. A tulajdonos kérvényt intéz az Osztrák Magyar Bank igazgatójához, hogy az időközben forgalomból kiment bankjegyek értékesíthetők legyenek.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, nov. 30.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.82
Rozs " "	10.38
Zab " "	9.83
Tengeri 1912. máj.	8.45

TÖRVÉNYSZÉK.

§. A kétszer eladott bírtok. Egy furfangos parasztasszony állott tegnap közokirathamisítással terhelt a nagykanizsai törvényszék főtárgyalási tanácsa előtt. Bobics Lőrincé szül. Pongrácz Magdolna barcsi asszony azzal volt vádolva, hogy muraszentmáriai ingatlanait kétszer adta el, két különböző vevőnek, kik neki a vételárát mindketten kifizették. Először mintegy nyolc esztendeje adta el a földekét potom 100 koronáért Végi Mihály muravidi lakosnak. A teljesen perfektuált szerződés aláírása valami apró ok miatt sleinte késelt, majd teljesen elmaradt, amivel azonban a vevő nem sokat törődött, mert zavartalanul használta új ingatlanát és legalább tulajdonjogátírási illetéket se kellett fizetnie. Nyolc évig szántott-vetett Végi Mihály a szentmáriai földeken, de ekkor, az idén tavasszal Pongrácz Antal és neje szül. Mihóczy Ilona muraszentmáriai lakosok, a vádlott fivére és sógora, nagy meglepetésére arra szólították fel, hogy jó lesz kimenni a bírtokból, mert azt ők megvették Bobicsné-től. Csakugyan felmutatták az 1910. november hó 3-án szabályszerűen kiállított irások szerződését, mely szerinti 500 korona vételárral a szőben forgó ingatlanok Pongráczék nevére íratk. Végi Mihály kénytelen kellett kikötődött az ingatlanból, de büntető feljelentést tett Bobicsné ellen. A vádlott nem ismerte be bűnösségét és azzal védekezett, hogy első ízben nem adta el az ingatlanokat, hanem csak zálogba adta azokat Végi Mihálynak a így az irások szerződésé jog volt Pongráczékkal megkötnie. Bűnösségét azonban a kihallgatott tanúk kétségteletlenül tették, s minthogy a hivatalból fildözendő bűncselekmény miatt Végi, aki a vádlottól 100 koronáját visszakapta, megbüntetését

nem kívánta, a törvényszék mindössze egy napi fogházbüntetésre ítélte, amit az elítélt megnyugvással vett tudomásul.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Kereskedők és iparosok
figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRT,

heti és napi tömböket,
zseb- és falnaptárakat

cégnyomással,

diszes kivitelben, bármilyen mennyiségben készít és szállít a

Zala Nyomda R.-Társ.

Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

5793

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

LEGMODERNEBB
MŰVÉSZIES
KIVITELŰ

MEGHIVÓK
TÁNCRENEK
FALRAGASZ
BELÉPŐJEGY
VILÁGPOSTA

KÁRTYÁK
STB.

LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A

ZALA NYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.

Mikszáth Almanach az 1912. évre Ára 2 korona.

Kincses kalandárium az 1912. évre Ára 2 korona.

Kapcsolat:

Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Videkre az őszeg előzetes beklüdesé ellenében darabonként 2 K 10 f.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

6013

Er a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, a kit **asztma, tüdő- és gégeelő tuberkulózis, tüdőcsucshurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség** gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk **teljesen ingyen egy könyvet képekkel** Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő dietetikus teákból. Ezek magasztalják, kik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő dietetikumot **tüdő-tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus GÉGE- ÉS GÉGEFÓHURUT** ellen rendeltek és magasztalják. **A tea nem titkos szer. LIEBER-FÉLE NÖYÉNYEK** készíti, a melyeket császári rendeletre szabad forgalomba bocsátottak. Ára olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegség felől mindenkit felvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával **teljesen ingyen** és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni **Puhlmann & Co** címre, Berlin, 907. Mügelstrasse 28.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédli-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért kiárúsítanak. Igen alkalmas **karácsonyi ajándékok**, u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Egy nő keresztetik

állandó betegápolásra. Bővebb felvilágosítást nyerhet Mayer Károly ruhafestőnél Nagykanizsán, Kölcsey-utca 19. sz.

6022

PAJOR-féle

Gyógyvendi határidő napló 1912-ik évre

megjelent és **NAGYKANIZSÁN**

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében kapható. — Bolti ár 4 korona. — Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében 4 kor. 30 fill.

9001

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a jóízűt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-úton, a városházban.

Hajhullás és a fejkorpádása

okvetlen megszűnik, ha hygienikusan ápolja fejét. Mindenféle hajápolási cikk kapható

5694

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

Amerikai szőlővessző és raffiás fásoltvány eladás.

Az alsólendvai uradalmi főbérnökség közli, hogy amerikai anyatelepén termelt kifogástalan minőségű sima és gyökeres alanyvesszőt, valamint gyökeres fásoltványait az alább felsorolt ár és feltételek mellett eladásra bocsátja.

I. osztályú sima	vessző ezre	18 korona
II. " " "	" " "	3 " "
II. " " gyökeres	" " "	24 " "
I. " " fásoltvány	" " "	200 " "
II. " " " "	" " "	80 " "

6024

A vesszők és olványok Alsólendván személyesen megtekintve és kifizetve vehetők át, vesszőket vagy olványokat egyszerű megrendelésre nem küldünk.

Ván szerencsénk a n. é. közönséget lakberendezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon hálók, ebédők, uriszobák, szalónok és zongorákban állandóan 400 szobaberendezés áll a leggyorsabbtól a legfinomabbig kiválasztásra készen, de készítettünk mindenemű berendezést saját vagy bármilyen terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk.

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod hitelt óhajt igénybe venni, a legelőnyösebbek, 5791

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő előlegül, míg a fennmaradó összeg 35 havi vagy 12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

Ingatlan tulajdonosok, vagy magassabb hivatalnokoknál, — de oly kisebb hivatalnokoknál is, akik kezessé bírnak — kívánatra előleg nélkül eltekinthetünk és csak az első részlet ellenében szállítunk már mindenemű berendezést. Utazóink egyikét aki állandóan az országot járja és máv. bérletjeggyel van ellátva, becses kívánságára gazdagon felszerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentesen elküldjük.

Saját kiadású, nagy díszes illusztrált katalógusunkat 1 korona (bélyegeken is küldhetők) ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerlőczy-u. 7.

evélpapírok dobozokban és mappákban gyönyörű választékban vannak

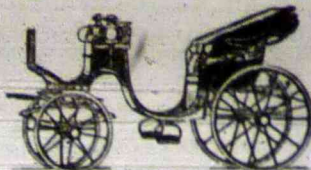
FISCHEL FÜLÖP FIA

papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. **ELVÁLLAL:** Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitűnő munka! — jutányos árak!

Janda K. utóda

Petermann József

elő és művirág kereskedő

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok** u. m. rózsák, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. **Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsány csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K. árban.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Élő és művirág koszarok:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardiniérek** a leggyorsabbtól a legdíszesebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágvázá, kosarak, jardiniérek és virágvázába való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik. **Kívánatra árjegyzéket küldök.**

6003

Első kanizsai szörmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készítik megrendelés szerint bármiféle **szücsmunkát** a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenemű szörmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szörmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szücsmester.

Csak a

minőség

réván lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőséget illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozik és véletlen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Írásoknak és nyilatkozatoknak díjtalanul szívesen vesszük fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
názhoz hordva:	szétküldéssel:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Égész évre 14.—	Égész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelők, bírák, kiutazók és újságírók közlemények sorozatát 50 fillér.
Eljegyzi és elküldi ártólalás díja 5 korona. — Kiszámlázás 6 korona.

XXXVIII. évf. 275. szám.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Nagykanizsa, szombat, 1911. december 2.

A magyar közigazgatás.

Nagykanizsa, dec. 1.

A belügyi tárca költségvetése alkalmával — melyet tegnap fejezt be a képviselőház — szoktak előhozakodni a közigazgatás bajai-val. Ezek a panaszok részben már túlhaladott álláspontot képviselnek, részben pedig addig figyelembe nem jöhetnek, ameddig a vármegyei, városi és községi közigazgatásunk nagy elvi kérdéseit el nem döntik.

Azt nem lehet tagadni, hogy 1886. óta, midőn a törvényhatósági és községi közigazgatást legutóljára rendezték törvényhozási úton, igen sok üdvös és életbevágó reform, javítás ment végbe közigazgatási szervezetünkön. A vármegyei közigazgatás teljesen megújodott. Az utóbbi harminc év alatt a vármegyékben a közigazgatás hivatásos, iskolázott, magasabb értelmi fokon álló tisztviselői kar kezébe jutott, mely köteleességtudás, szakismeret-tudás dolgában semmi kívánni valót nem hagy fenn, de még mindig rendkívül nyomasztó a közigazgatási tisztviselői karra, hogy egzisztenciája biztosítsa nincs. Megválasztása, előmenetele a helyi hatalmasságok önkényétől függ és a következő restauráció alkalmával, hat év múlva elbocsájtathatják, nyugdíjazhatják, amint a törvényhatósági bizottság hatalomtartóinak tetszik. Ennélfogva a tisztviselői kar nemcsak hivatalos teendőinek él, hanem saját egzisztenciájának gondjai is foglalkoztatják és meg is bocsájtatható, hogy foglalkoztatják nagyobb mértékben mint hivatalos dolgai. Hisz itt létkérdésről, kenyérkérdésről van szó és senki családjával az utcára nem akar kerülni a főszolgabíró, az alispáni állásból, csupán azért, mert egy vármegyei hatalmas klikknek új embere van az illető állásra, kinek pajtáskodását, vagy szolgálatait kell megjutalmazni. A megyei tisztikar rendszerint élénk összeköttetésben van a törvényhatóság politikai vezetésével és iparkodik annak partfogását kiérdemelni. Ez bizony sokszor az igazság rovására történik és ebből számos baja keletkezik a közigazgatásnak.

A tanulságok arra intenek bennünket, hogy az ország legfőbb közérdeke szempontjából tisztítsuk

meg a közigazgatási tisztviselői kart a politikai elfogultságtól és oly szervezetet adjunk neki, amely mellett a megye, vagy város, avagy a község közönsége érdekeit pártállásra való tekintet nélkül igazságosan szolgálja.

Minket azonban most a belügyi tárca szónokainak magának a közigazgatás javításának kérdéseiben tett nyilatkozatai érdekelnek. Ezek közül kiemelkedik a **rendőrség és a közegészségügyi szolgálat** államosítása iránti követelés, melyet mind a kormánypárti, mind az ellenzéki oldalról egyaránt hangoztatnak. A rendőrség és a közegészségügyi államosítását ez okon immár érett dolognak kell tekintenünk. A rendőrség részben már államosítva van és ez a rész kitűnően be is vált. Államosítva van a karhatalmi, a megelőző rendőrség, az őrszemélyzet a m. kir. csendőrség behozatalával. Ez volt az első lépés a rendőrség államosítása irányában.

Azt pedig tagadni nem lehet, hogy a csendőrségi intézmény kitűnően bevált. A mi hibát itt ott felhoznak ellene, az is inkább a kérékelhetetlen katonai szigorra vihető vissza, amely a csendőrség eljárását jellemzi. Ezen enyhíteni talán nem is lenne célszerűtlen. Főként a fegyverhasználati utasítást kellene átdolgozni a célszerűség szempontjából, hogy a csendőrfegyverek által minél kevesebb embervérontással. E tekintetben némelyek a csendőrség szaporítását javasolják, mert legtöbb esetben azért kerül vérontásra a dolog, mivel a csendőrök csekély létszámuknál fogva többször oly kevesen jelenhetnek meg nagyobb, zavargós csődületeken, hogy a csekély fegyveres erő láttára a rakoncátlan tömeg mintegy vérszemet kap és a csendőrséget megtámadja.

A rendőrség általános államosítása alkalmával a csendőrséget a városokba is beviszik és ekkor mindenesetre a csendőrségi legénység kellő ellátásáról is gondoskodni kell. Nem lehet messze tőlünk az idő, amidőn a rendőrség általános államosítása bekövetkezik, mert minden tényező ezt akarja. Éppen azért a belügyi tárca azon tételeihez pártkülönbség nélkül hozzájárultak, amelyek a fővárosi rendőrség kiterjesztésének költségeire vonatkoznak.

A közegészségügyi szolgálat fejlesztése a mostani kormány rendkívül nagy súlyt helyez. Ezt főként bebizonyította a tavalyi és az idei, kolerajárvány elfojtása körül tett erélyes intézkedéseivel. Hiányként érezhető azonban, hogy a belügyi kormány sem a városokban, sem a községekben nem rendelkezik saját közlegekkel. A városi, a községi és a vármegyei orvosok és közegészségügyi hivatalok pedig különben bármily hivatottak is szakmájukban, mégis egy országos, pláne egy félvilágú kiterjedő járványval szemben szükséges egyöntetű eljárásra és fellépésre nincsenek kellőleg előkészítve, begyakorolva. Ez csak egy egységes, egész országra kiterjedő állami szervezetben lehetséges, miként ez

az állatorvosi közszolgálat államosításának példája is fényesen bizonyítja.

Ennélfogva közelfekvő belügyi közigazgatási reformnak tekinthetjük a közegészségügyi államosítását. Ezzel még azon további cél is elérhető, hogy az országnak ama kulturáltan, elhanyagolt, félreeső helyei is orvoshoz és gyógyszer-tárhoz jutnak, ahol eddig napi járó földekre található csak egy-egy magánorvos, mert a földnép szegénysége és gyámoltalansága miatt nem képes orvosokat eltartani. Pedig éppen ezek a vidékek a legdurvabb járványfészkek, ahonnan aztán a járványok csirái legjobban terjedhetnek. Ezért is nagyfontosságú közérdek a **közegészségügyi szolgálat államosítása**.

Tömörülnek a hatvanhetesek.

Országos politika nélkül!

Megalakult a megyei 67-es párt.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, december 1.

Vármegyei közgyűlés közeledése zászlóbontásra ösztönözte a vármegye hatvanhetes elemeit, kik szervezetelességük miatt máig sem tudják, hogy milyen erőt képviselnek a közgyűlési teremben.

A legutóbbi hónapok eseményei erejük tudatára ébresztették őket. Az a józanság, mely a főispáni installáció alkalmával a vármegye tényezőiben a politika kikészítésének opportunus voltát érelette meg, nagyjelentőségű határozatban csúcsodott ki ma délelőtt a hatvanhetes érzelmi megyei vezetők szűkebbkörű értekezletén. — Egy tisztán és kizárólag megyei párt jött létre, melynek programja nem terjed túl a vármegye határán csak annyiban, amennyiben azt a speciális megyei érdekek megkövetelik.

A munka politikától mentes almozsférájában akar nagyra nőni az új párt, melynek nevében a hatvanhetes jelző csupán annak az alapnak megjelölésére szolgál, melyen Deák Ferenc vármegyejének a haza bölcsé által megszabott irányok betartása és fejlesztése által — a jövőben való fejlődésére biztosított látnak azok, kik a párt megalakításában s programjának körvonalazásában résztvettek.

Az országos pártpolitikai keretek teljes mellőzése, — a vármegyei munkáspolitikai tökéletesen intenzív művelése a közügyek érdekében való önzetlen tömörülés: ez a program.

Amilyen rövid, olyan sokat ígérő, abban az esetben, ha sikerül a politikai színezetet távol tartani tőle. Mihelyt azonban ezt a szigorú sarkpontot azem elől tévesztik a újra meddő közjogi alapokon fejlődő vitákkal teszik az országgyűlés paródia-

jává a vármegyei életet, abban a pillanatban megszűnt a párt létjogosultsága.

Hogy ez be ne következzen, az természetesen a többi pártok magatartásától is függ s főként a függetlenségi párt komoly magatartásában bízhatnak az ujonnan alakultak abban a tekintetben, hogy békés és munkás terveikben nem fog elűző akadályokat gördíteni.

A nagyjelentőségű alakulásról, melyet — mint az értekezlet szigorúan hangsúlyozni kívánja — nem szabad egyáltalán politikai jelleggel felruházni, részletes értesüléseink a következők.

Az értekezlet.

A vármegyei különféle hatvanhetes arnyalatának tömörítése s éppen ebben a formában a Hertelendy Ferenc érdeme. Ennek a kiválóan okos és fegyelmezett politikusnak tiszteltefelműtő neve hívta össze az értekezletet, mely ma délelőtt 10 órakor folyt le az Aranybárány szálló egyik külön termében.

Jelen voltak az előző Hertelendy Ferencen kívül: Mesterházy Jenő, ifj. Tarányi Ferenc, Kroll Miksa zalavári apát, Csernák Károly, Koller István, Glazer Sándor, Takács Jenő, dr. Schwarz Adolf, dr. Lőke Emil, dr. Czinder István, Farkas József, dr. Lénárd Ernő, Kroszt Gyula, Boschnán Gyula, Fischer Pál, Ódor Géza, dr. Berger Béla, ifj. Szily Kálmán stb. stb. körülbelül ötvenen.

A megjelenteket Hertelendy Ferenc rövid beszédével üdvözölte, melyben nagy létszámú körvonalozta annak szükségét, hogy Deák Ferenc vármegyejében — a kiegyezés alapján álló párt létesítsék.

„Olyan párt — ugymond — melynek politikától mentes keretei között párt

költség nélkül részt vehessen mindenki, aki Deák szellemét a fejlődés alapjait elfogadja. Országos politikát nem akarunk csinálni, a vármegye munkát váró közügyeinek érdekében kell tömörödnünk s így öhajunk hasznára lenni a közügynek*.

Hertelendy fejtegetései zajos helyeslésre ragadták az érkezőket, mely megalakultnak mondotta ki a „Zalavármegyei hatvanhetes pártot”, melynek már nevében helyet foglal e három szó: „országos politika kizárásával”. A párt elnevezésénél folytatott eszmecsere közben élénk szó volt arról, hogy a 67-es jelző elhagyásával egyszerűen Deák pártjának nevezzék el az új alakulást, mely így lényegesen veszített volna politikai színvételéből s talán bizonyos kérdésekben azokat is zavarja alatta látható volna, kik a 67—48 elérései miatt így nyíltak még apróbb ügyekben sem dezavualhatják meggyőződésük közjogi alapjait.

A többség azonban a fentírt címet tartotta kifejezőbbnek.

A megalakulás után a szervezés tovább vitelére városi és járási végrehajtó bizottságokat küldtek ki. A zalaegerszegi központi bizottság háromtagú. Tagjai: **Korsetz Gyula**, dr. **Czinder István** és **Berger Béla** dr. A többi két-két tagú bizottságok tagjai az illető járássok előkezeléséből vannak kijelölve. Neveiket legközelebbi számunkban hozzuk nyilvánosságra.

Az érkezőket végül létezésének első tanujelképpen szóvá tette a decemberi közgyűlésen megjelendő közigazgatási bizottsági tagválasztás kérdését. Erre vonatkozólag azt határozták, hogy véglegesen a közgyűlést megelőzőleg tartandó értekezletükön fogják állást foglalni.

A közigazgatási bizottságban gróf **Batthyány Pál**, **Bosnyák Géza**, **Koller István**, **Trippammer Gyula** és **Vizlendvay Sándor** mandátuma jár le. Ennek a fontos választásnak előleges momentumaival még bővebben fogunk foglalkozni.

Országgyűlés.

A kereskedelem költségvetés.

Budapest, december 1.

A képviselőház ma hozzáfogott a kereskedelem költségvetésének tárgyalásához. **Náday Lajos** elnök jelentette, hogy a válasz nélkül maradt interpellációk miatt figyelmeztető leveleket küldött az egyes szakminisztereknek, felhívta őket a sürgős válaszadásra. Jelenti továbbá, hogy **Beóthy** kereskedelmi miniszter a megjelenésben akadályozva lévén, helyette **Stettina** államtitkár van jelen.

Polónyi Géza személyes megítámadatás címén válaszolt **Heltai Ferenc**nek, mire **Heltai** kijelentette, hogy meggyőződött támadásának alaptalanságáról s ezért sajnálatát fejezi ki.

A kereskedelmi tárca költségvetését **Heltai Ferenc** ismertette. Kimutatta, hogy az államvasutak fejlesztésére 19 millió koronával többet fordítanak, a közutakra 1 millió 400 ezer, az iparfejlesztésre 2 millió, a vasúti beruházásokra 13 millió, a postára és távirásra 3 millióval többet. Ezzel szemben a bevétel emelkedett az államvasutnál 55 millióval, a posta- és távirónál 6 és fél millióval. A költségvetés elfogadását ajánlja.

Rókk István kéri a kormányt, hogy a vasúton uralkodó tarthatatlan állapotokat szüntesse meg.

Bárá Solyomossy Ödön elfogadja a költségvetést és sürgeti az iparoktatás fejlesztését.

Csermák Ernő pártunkivül 48-as a javaslat ellen beszélt. A holnapi ülés napirendjének megállapításával az ülés véget ért.

HIREK.

— **Nőegyleti alakulás Alsólendván** Alsólendváról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap megalakították az „Alsólendvai kálh. nőegylet”-et, melynek elnökőnévé **Fuss Nándor** orsz. képviselő nejét választották meg.

— **Nagytakarítás a városházán.** Amire egész sereg újságírók, az egész város lakosságának naponta ismétlődő megütközése s minden egyéb eszköz éven át nem volt képes, egyetlen főispáni látogatás megeremli a csodát: restaurálják a városházát. Igaz, hogy csak olyan külszínes a dolog, amit a városházán már napok óta köművesek, festők, lakatosok végeznek, mint amikor a nagymama püderrel pepecseli az arcát az unokája esküvőjére. Vége az esküvőnek — vége a püdernek. De azért ez is jobb és több a semminél. Egy szembeütköző utjait is mindazonáltal fel lehet fedezni a városházán folyó nagytakarítási munkák sokféleségében. Az utjait az, hogy az első emeletig vezető városházai főlépcsőre szőnyegszoritó ruákat szerelnek fel a lakatosok, nyilván azzal a rendeltetéssel, hogy a főispáni napokon ott puha szőnyeg diszelegjen. Kár, hogy a szőnyeget a három nap le-

teltével bizonyosan elviszik onnan és vajmi ritkán lesz ok és alkalom arra, hogy azt ismét feltérgezzék. A rövid idő miatt sebtiben dolgoznak az iparosok, kik a városházai utcái külsejének falomladékát javítják ki embermagasságig, ugyancsak a kapubejárathoz és lépcsőházhoz is kifoltozzák a megszámlálhatatlan sok helyen levett falszegleteket és szép friss szürke színre festik a lépcsőház falait, valamint a lépcső stílusos kőkorlátját. Mindez azonban ne ijesszen meg senkit, tavasszal mindezek dacára komolyan és visszavonhatatlanul meg fog történni a városház általános renoválása, amikor nemcsak püderre, hanem alaposan meg is fürösztik és egészen új ruhát csinálnak a nagymamának, a kanizsai városházának.

— **Felhívás a zalai tanítókhöz.** A Zalavármegyei Általános Tanítótestület elnöke lapunk útján kéri föl Zalavármegye bármilyen jelű iskolájánál működő összes tanítót, hogy a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége által f. évi december hó 8-ikára Budapestre, a régi országház gyűléstermébe összehívott nagygyűlésre egyenként megjelenni szíveskedjenek. Az összes tanítószám érdeke, hogy a fizetés-rendezésére vonatkozó közhangulat kifejezéséhez minden egyes tanító a megjelenésével csatlakozzék.

— **Be kell adni az adóvallomásokat.** Azt a figyelmeztetést, amit a minap a városi adóhivatal a házberivallomási iva sürgős beadására nézve a minap kibocsátott, mert még egyszer megismétli azzal, hogy a házberivallomási iva beadásának végső terminusa december hó 4.-e. Akik e határpapig sem adják be ivaikat, azokat a hivatal minden tekintet nélkül mérségükre feltétlen megbünteti a megfélebbezhetlen 5 százalékos külön pótdó bírtetéssel.

— **Papi üdülőtelep a Balatonnál.** A csurgói espereskerület a napokban láhróban tartotta meg összejövetelét. A kerület papsága behatáron foglalkozott egy papi üdülőhely létesítésének kérdésével, amelyet a Balaton somogyi partján szándékoznak föllátni. A kerületi ülés melegen üdvözölte Kauszi Dezső apátkanonokot, aki nagy áldozatok árán új piébánit alapított az egyházmegye legnagyobb kiterjedésű piébánijának területén, az láhróshoz tartozó Inke községben. — Ugyancsak szeretettel és lelkesedéssel ünnepelték Steiner József kerületi esperest, aki most töltötte be papi működésének 25. évfordulóját.

— **Esküvő.** **Slütter** Alfréd németországi földbírtokos november 28-án Budapestben házasságot kötött öz. Nyul Béláné szül. Szalay Böske úrnóval, néh. Szalay Lajos nagykanizsai ügyvéd leányával. Tanúként dr. Laky Árpád és Musell János szerepeltek.

— **Széthamos uriflúk.** A budapesti legújabb sikkasztások napjaiban fokozott érdeklődést kelt annak a két szegedi uriflúnak széthamos stíljára, akiknek körzövé ma vette tudomásul a nagykanizsai rendőrkapitányság. Baumhorn Izidor szegedi lakos mostohafia, **Gressner József** 16 éves felsőkereskedelmi iskolai tanuló és ennek instruktora, a 18 éves **Spira Antal** magánhivatalnok szombaton ellopták Baumhornnak 23 ezer koronás takarékpénztári betétkönyvét és arra 5000 koronát felvéve megszöktek Szegedről. — A könyvet aztán a budapest-prágerhofti mozgópostán visszaküldték tulajdonosának. A fiuk tehát, kik szökésük előtt szegedi kereskedelmi iskolai értekezési bizonyítványt hamisítottak, kétségtelenül *ditulaztak Nagykanizsán*, még pedig vagy Francia, vagy Olaszországba. Az elfogatóparancsot, mely mindkét tolvaj fiu részletes személyleírását tartalmazza, a szegedi rendőrkapitány az összes magyarországi és külföldi rendőrhatalóságoknak megküldötte.

— **A tripoliszi háború a moziban.** Ritka érdekessége lesz holnap és holnapután a Szarvas szálló Edison-mozijában. Ami mostanában minden újságolvasót a legjobban izgat, a tripoliszi háború eseményei vonulnak fel két napon át az Edison fehérvásznán. A helyszínen, az airikai harctéren felvett eredeti filmek remek változataiban mutatják a nagy életháláharcot, a mi ott folyik s amit minden ember képzelete végig él. Ennél népszerűbb programmszáma még nem volt mozinak Nagykanizsán. A leendő trónörökös pár fejedelmi nászát is meg egyszer és utolszor megismétlik ezeken kívül még hat változatos kitűnő témájú víg és kevésbé vig kép fogja gazdagítani az Edison ritka érdekességtől mősorát.

— **Halálos szerencsétlenség az erdőben.** Tegnap délelőtt halálos szerencsétlenség történt a lendvavásárhelyi erdőben. Négy lendvavásárhelyi ember az erdőben egy nagy fa kidöntésével volt elfoglalva, mikor arra velődött Nagy Pál 52 éves lendvavásárhelyi ember és a többiek munkáját nézte. A kidöntéssel foglalkozkodó emberek figyelmeztették Nagyot, hogy menjen odább, mert rádől a fa, de Nagy ott maradt. Egyszer csak óriási robajjal kidől a fa s Nagyot maga alá temette. Nagy a rettenetes ütés következtében azonnal szörnyenhalt. — A szerencsétlenséget a községi jegyző bejelentette az alsólendvai kir. járásbírósnak, mely, miután megállapította, hogy gondatlanság esete nem forog fenn, a temetési engedélyt megadta.

— **Szegény betegek karácsonyfája.** A nagykanizsai kórház szegény betegek karácsonyfájára **Fischer Sándor** helybeli nagykereskedő 10 koronát tett le a kórházhoz kezelő irlalmasnővérek főnöknőjénél. Ezt az adományt a főnöknő lapunk útján is megköszöni s egyúttal kéri a könyörülő jó embereket, hogy a szegény betegek karácsonyfájához áldozattal járulni szíveskedjenek. A hozzáérkező összegeket lapunk útján fogja kimutatni.

— **Dr. Kétyi Károly**, egyet. tanár, ud. tanácsos az I. belklinikai igazgatója Budapestről írja: A sóskuti „Vita” forrás a gazdagon alkalis ásványvizek csoportjába tartozik. Nátriumhidrokarbonát, chlornátrium és kálium hidrokarbonát tartalmánál fogva a Vichy Celestine forrás-vízéhez hasonlít. Nem csupán kellemes üdítőital, hanem hasznosan ajánlható húgy-savas diathosisnál, gyomorbelihurutnál, a húgyszervek bajainál stb. Kiváló eredménnyel alkalmaztam úgy a klinikán, mint magángyakorlatomban. A forrás kezelése és a víz szállítása kifogástalan.

— **Kétezer belkötött kalap.** Szegeden történt. A polgármester előszobájában van elhelyezve a polgármesteri iktató s aki a polgármesterhez be akar jutni, annak feltétlenül keresztdől kell mennie ezen az előszobán, illetve iktatóhivatalon. Sz. miniszteri tanácsosál történt meg a következő dolog:

Rövid ideig szándékozott a polgármesternél maradni s ezért felőljét le sem vetette. A kalapját letette még pedig az iktatónak az asztalára.

Amikor kijött, felvette az iktató asztaláról a kalapját és belenézett.

Legnagyobb meglepetésére a kalap fehér selyem béléseán a következőket olvasta: Szeged szab. kir. város polgármesteri hivatala. — Iktattatott: 1911. november 18. 11038. s.ám.

Meglepődve fordult Kecskés iktatóhoz és magyarázatot kért tőle.

Az iktató a következő választ adta:

— A polgármester ur már régebben elrendelte s szigorú parancsban adta ki, hogy:

mindent, ami az iktató asztalára kerül, azonnal iktatni kell.

— En tehát csak a polgármester ur rendelkezése szerint járhat el.

Megjegyzése után még azt is, hogy másfél év alatt ilyenformán már körülbelül kétezer kalapot iktatott.

Ez Szegeden történt, de megseheteti volna más városban is.

— **Gyógyszer a gyenge idegeknek.** Az ideges emberek (s vajjon ki nem az?) ma külön olvasmányt kapnak a Zala mellett. A Visnervin prospektusa ez, azé a legújabb kiváló gyógyszeré, mely mind nagyobb lért hódít a szenvedő emberiség soraiban. Lapunk mellékletére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Nyílt-tér.

Értesitem ügyfeleimet és ismerőseimet, hogy perliaki ügyvédi irodámat

Nagykanizsára, Rozgonyi-utca 10. szám alatti házamba

(volt polgármesteri lakás, a Szarvas szálloda közelében) helyeztem át, hol azt dr. **Gärtner Antal** ügyvéd, volt nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző uralva tovább folytatam.

Dr. Tamás János

5983 ügyvéd.

EDISON VILLAMOS SZÍNHÁZ

Arany Szarvas szálloda.

Ma szombaton és holnap vasárnap.

8

szencziós szám.

ZÁRÓKÉP:

A prezumptív trónörökös pár esküvője.

6035

Két szobás udvari lakás
azonnal kiadó.

Bővebbet Moskovitz-cipőgyár főkö-üzletében Nagykanizsán.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, dec. 1.

Északkeletről hősültyedés várható, elvéve csapadékkal. Déli hőmérséklet 5-8 C.

Az új egyetemek törvényjavaslat.

Budapest, december 1. A képviselőház mai ülésén Zichy János gróf kultuszminiszter két új egyetem felállításáról szóló törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé. A javaslat szerint az egyik egyeteme Debrecenben, a másikat Pozsonyban fogják felállítani. A javaslat benyújtását az egész Ház meleg fogadtatásban részesítette.

Közös minisztertanács lesz.

Bécs, december 1. Kedden Bécsben Aehrenthal gróf külügyminiszter elnöklésével közös minisztertanács lesz, melyen semmeringi pihenését megszakítva Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök is részt vesz. A minisztertanács a közös költségvetéssel és a véderőjavaslat módosításának kérdésével fog foglalkozni.

Kecskeméti Győző tanítványai.

Budapest, december 1. Birót és Mokkosi, a Veszprémből Budapestre szállított sikkasztókat és Szekendy Tibort rendkívül megviselte az elmúlt éjszaka, melyet a fogházban töltöttek. Reggel Tóth rendőrkapitány mindhármat kihallgatta, Birót és Mokkosi tördelmesen vallottak, azonban Szekendy könnyes szemmel ártatlanságát hangoztatta. Mindhármat lefotografálták és átkísérték őket a kir. ügyészségre.

Esik a hó.

Eperjes, december 1. Eperjesen és környékén tegnap óta szakadatlanul havazik. A hó már másfél méter magasan ellepte az utakat.

Sötétség — nappal.

Budapest, december 1. Ma délelőtt Budapest utcáin hirtelen oly éjszakai sötétség támadt, amilyent emberemlékezet óta nem tapasztaltak. Sűrű, koromfeketé felhők borították be az eget, melyek álláhtalan ködöt eresztettek le a városra. A házakban, hivatalokban mindenütt lámpát gyújtottak, s miután a sötétség szünni nem akart, sőt mindinkább növekedett, az utcák lámpáit is felgyújtották. A villamosok is egész délelőtt kivilágítva közlekedtek. A rendkívüli természeti jelenség teljes öt órán át tartott.

Horvát képviselőválasztások.

Zágráb, dec. 1. A horvát hivatalos lap mai száma közli, hogy a horvát képviselőválasztások december hó 15., 16. és 17. napjain lesznek. Minthogy a választás rendkívüli igazságmakra nyújt kilátást, Horvátországban e napokra jelentékeny haderőt loznak koncentrálni.

Az új bíborosok a király előtt.

Bécs, dec. 1. Ötletege ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta dr. Pauert és Náderi, az új osztrák bíborosokat.

Orosz-perzsa háború.

A visszautasított ultimátum.

London, dec. 1. A hetek óta húzóó orosz-perzsa feszültség úgy látszik komoly konfliktusban végződik. Az ultimátumot, melyben az orosz kormány követeléseinek vannak összegezve, mint Teheránból táv-

íratózzák, az új kormány visszautasította, úgy, hogy most már elkerülhetetlennek látszik a háború Perzsa és Oroszország között.

Sikkasztó kórházigazgató.

Nagytapolcsány, dec. 1. A legutóbbi takarékpénztár bukás révén hírhedté vált Nagytapolcsánynak ismét kinos szennációja van. Az itteni kórház igazgatója Dobai János nagy összegű hivatalos pénzek elikkasztása után megszökött. Dobai az 1911 évi ápolási díjakat kifizetetlenül hagyta, épügy a gyógyszerári számlákat is. E révén közel ötvézezer kor. összeg elikkasztott el. Mikor elhatározta szökését, lakásán felgyújtotta az összes számlákat és nyugtákat és a tűz lakását is elpusztította. A nyitrai ügyészség gyűjtogatás, sikkasztás és csalás címén indított ellene eljárást és a vizsgálóbíró körözését rendelte el. Hír szerint a sikkasztó kórházigazgató Svájcba szökött.

Kocsin járó betörők.

Budapest, dec. 1. A budapesti 23-ik gyalogezred parancsnoka bejelentette a főkapitányságon, hogy az ezred Markó-utcai raktárában az éjjel rablók jártak. A rablók a tiszti pavilon padlásán feltörték el, ahonnt végig menve a tetőn a szellőztetőn át jutottak a raktárba. Ezt alaposan megdézsmálták, amennyiben közel 25 ezer korona értékű holmit vittek el, amit kocsikon szállítottak el.

Tomasics merénylete.

Zágráb, december 1. A törvényszék ma folytatta Tomasics Miklós horvát bán merényletének, Matlaussek gyógyszerésznek büntügyi tárgyalását. A kir. ügyész ma délelőtt tartotta meg vádbeszédét. Ítélet a szennációs ügyben csak hétfőre várható.

Olaszország és a hármasszövetség.

Róma, dec. 1. Egy olasz tudósítás nyomán az a szennációs hír járta be a világsajtót, hogy Olaszország kilépni szándékozik a hármasszövetségből s Oroszország, Franciaország s Anglia entelijához csatlakozik, a hármasszövetséggel csupán a Balkánra vonatkozó megállapodásait tartja fenn. Erre vonatkozólag ma azt közlik, hogy ilyen szándékot maga az olasz kormány nem táplál, de tény, hogy a francia diplomácia azon dolgozik, hogy szakadást hozzon létre Olaszország s a hármasszövetség másik két tagja: Németország és Ausztria és Magyarország között és Olaszországot bevonja a hármasszövetség körébe.

A háború.

Konstantinápoly, december 1. A tripoliszi harctérrel érkező jelentés szerint Hamidie közelében a törökök ismét megütözték az olasz csapatokkal. Kiseb csatározás fejlett ki csupán, melyben mindkét háborús fél néhány embert veszített.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 1.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.80
"	" május	11.68
Rozs	"	10.35
Zab	"	9.83
Tengeri	1912. máj.	8.42
"	" júl.	8.49

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölsszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Wlassics Gyula „Sóhaj”-a.

Az időbb közölt cikkel egy 1868-ban Nagykanizsán megjelent lap példányban találjuk s azt Wlassics Gyula, a nagykanizsai főgimnázium tanulója írta. A közg. bíróság mai kiváló elnökének e fiatalkori kísérletéhez a szerkesztő a következő megjegyzést fűzte: „Hozzuk e hazafias „Sóhaj”-t, hozzáuk főképpen azért, mert szerzőben szép tehetség nyomai látszanak s e téren sok szépet enged sejtünk. Szolgálaton bízgatásul szíves megjegyzésünk, hogy további cikkeinek is készséggel nyitunk lapunkban tört.” Szerk.

Ha valaki, úgy én vagyok, ki figyelemmel kísérem városunk mozgalmait, akár a politika, akár a tudomány terén s valahányszor egy oly eszme valósul, mely városunkat minden tekintetben emelheti, dobog szívem s mintegy azt sugja fülembe: „Naggyá lesz városunk, erőssé szép hazánk”.

Örülök, mondom nagyon örülök, ha látom, hogy városunk majoritása felfogja s mintegy előtte lebegni látja azon három nemes célt, melynek valóstítása az ember földadata, t. i. az igaz, szép és jó értékesítése, örülök, ha áltálja: hogy csupán a tudományos kvalifikáció az, mely kiemelheti az embert, emberrel a várost, városai a nemzetet az élet mindennapi köréből, azon polcra juttatja, hova illő, hogy minden európai nemzet jusson.

Vessünk egy pillantást a nemzetek jelenlegi kulturái állására, hasonlítsuk össze hazánkat a többi művelő nemzetek hazájával, kétségkívül felsőhajhatunk: „Nagyon hátravagyunk”. Oh, de igaz, nem csoda, hisz anyagi javainkat, mely levékeny emeltyűje a szellemnek, nem a magyar, hanem Bachok és Scherlingek rakogatták ládafiókjokba, mindazonáltal nagyon léved az, ki elégséges oknak találja a hátramaradás oki eszméjét pengeni azért, mert 18 évig nyögünk, nem tehetünk többet, elég az, mit kell több, stb. Oh, léved, nem kell-e inkább most, minden erőnket megfeszítenünk s küzdve küzdenünk azon állásért, hova illő, hogy egy „isten ostroma”, egy „Árpád”, egy „Korvin Mátyás” unokája jusson, hogy kell-e azért az eszméért harcolnunk, hogy

„Legyen a magyarnak hazája, oly hazája, melyre minden önzésnélküli honfikebel büszkén tekinthessen vissza”. De ismét ne gondoljuk ám azt, hogy csak fegyver, kard és ilyen eszközök vezetnek bennünket a célhoz. Oh nem! tudomány, művészet, ipariendület azok, melyek kiemelnek bennünket a sárból, hova mind önmagunk hibáiból, majd a balsors vaskeze által sújt: estünk; nézzük csak a hajdani Róma nagyságát, vajjon mi tette azt oly naggyá, kard-e vagy tudomány? Karddal csak egykorú tudta lebilincselni, de szellemi műveltségével minket is, a XIX. század classicizmusát is legyőzte. Tehát eddigi soraimból az tűnik ki, hogy tanulnunk kell.

De ismét tudjuk, azt, hogy minden tény eszköz, mellyel célt akarunk elérni, tanulunk reményfejtében, hogy egykoron tudományunkkal gazdagítsuk a hazát, pótoljuk tudásainkat; igen ám, de ha nincs méltatva a tudomány, nem karolják fel azt, ki hosszú éveken keresztül küzdve inséggel, magát a tudományunkat képezi s ha mint szakképzet szülővárosába szolgálatot teendő visszajő, azt a keserű tapasztalatot kénytelen venni, hogy a nép zászlóján azt hirdeti: „Nem kell törvénytud, nem kell diplomatikus”.

Ily körülmények között csüggedni és reményét vesztenie kellene a tanulóifjúságnak s nem csoda, ha máris találkoznak oly szülő, kik úgy gondolkoznak, célszerűbb azon pénzmenyiséget, melyet gyermekeik kiképzetésére fordítanak, kortések közé vinni, gyermekeikkel demagógszerepet játszani, általok oly eszméket hirdetni, melyek a nép szájizének tesznek s a népszerűséget megszerzik; azonban bizzunk abban, hogy az alkotmányos fogalom ezen kinővéseit a hon atyjai belátva, oly törvényeket alkotandnak, melyekkel a népnek ezen véstteljes irányát fékezendik s üdvös népnevelési intézetekkel megismeretlik a néppel az alkotmány s a szabadság fogalmát, de bizony egyszersmind népünk jó szellemében is, mely majd idővel megérve, belátandja, hogy nem igaz a „üdvözölő irány volt az, melyen haladva, a szájkaszkodó cleonok az igazítás gyújtó szavait hintették keblébe.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-Társ.-nak

1911. évi november hó 5. napján tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozata értelmében, 300 drb. egyenkint 100 korona névértékről bemutatóra szóló és 6%-ot kamatozó elsőbbségi kötvényt bocsájt ki.

Felkérletnek azon részvényesek, akik ilyen jegyezni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat hivatalos helyiségünkben (Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3.) a mai naptól számított 5 (öt) nap alatt szóval, vagy írásban bejelentésük, és egyszersmind kötvényenkint 50 koronát készpénzben lefizessenek, míg a másik fele része legkésőbb folyó évi december hó végéig lesz befizetendő.

Ha a részvényesek kellő időben ezen jogukkal nem élnek, az elsőbbségi kötvények elhelyezése iránt az igazgatóság más módon fog intézkedni. Bővebb felvilágosítással szolgál az

Nagykanizsa, 1911. évi november hó 30-án.

IGAZGATÓSÁG.

Házlebonthatás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért kiárusítatnak. Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Naponta**trissen pörkölt**

Cuba kávé . . . K 4.—
 Karlsbadi keverék kávé 4.40
 Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80
 Kapható: 5763

Geltech és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Mikszáth Almanach az 1912.
 évre Ára 2 korona.

Kincses kalandárium az 1912.
 évre Ára 2 korona.

Kapható:

Fischel Fülöp Fia könyvkeres-
 désében Nagykanizsán.

Vidékre az összeg előzetes beküldése
 ellenében darabonként 2 K 10 f.

Levélbélyeg-gyűjtő.

Londonból átlazásában kb. 150.000
 koronáért nagyobb levélbélyeg-gyűjtemé-
 nyeket keres megvételre. Közvetítők nagy
 provisiót kapnak. Részletes ajánlatok az
 ár megjelölésével „Philatelist” jellegére
 Royal-szálló Budapest. 6017

Árverősen eladandó ház. A Vörös-
 marty-utca
 18. szám alatti házamat f. évi dec.
 3-án délután fél 3 órakor a hely-
 színen nyilvános árverésen eladom.
 Feltételek a helyszínén vannak ki-
 függesztve. 5963

ÖZV. GEJER PÉTERNÉ.

Két évi jótállás.
Az OLLA
 több mint 2000
 orvos által leg-
 megbízhatóbb-
 nak van ajánlva.
 Kapható: Geltech
 és Graet drogeriá-
 jában, Belus L. és
 Reik Gyula gyógy-
 szertárában, 5329

STOCK
: COGNAC :
MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat
CAMIS & STOCK
 gőzpároló telepéről

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőz-
 főzde állandó hivatalos
 vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb
 üzletben.

:: Elsőrangú ékszer- és óráüzlet ::

Alapítottatott: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánsékszerek, arany
 és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb
 svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
 Zenith és Omega-féle.

:: Olcsó nickel- és acélórák. ::

Nagy választékban: Kínai- és disztárgyak
 és háztartási cikkek, berndorfi étszerek
 6032

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany
 és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
 árban beváltak. Eladás-részletfizetésre is.

== Régi ékszerek izlésesen ==
 és jutányosan átalakíttatnak!

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
 meghódította a
 jóízűt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-úton, a városházban.

December hó elején nyílik meg
 Moskovits an-tomiai

Czipő-gyár

== R.-T. fiókja ==

Nagykanizsa, Erzsébet-tér

21. szám.

MEGHÍVÓ.

A Néptakarékpénztári Önsegélyző Szövetkezet

1911. évi december hó 10-én délelőtt 10¹/₂ órakor

a Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán cég helyi-
 ségében (Deák Ferenc-tér 13. sz.) tartja

IV. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt tagok ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1910—911. évi zárszámadások előterjesztése, a mér-
 leg megállapítása, a nyereség felosztására vonatkozó határozat
 és a felmentvény megadása.
3. 10 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása.
4. A felügyelő bizottság 3 rendes és két póttagjának egy
 évre való megválasztása.

Janda K. **Petermann József** fő és művirág
 utóda kereskedő
 Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
 u. m.: róza, székfű, orgona,
 gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
 rezeda, narcis, mimosa, aspara-
 gus és páfrány-zöld. Név és
 születésnap, menyasz-
 szonyi és koszorúsány
csookrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K árban.

Báti csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
**Élő és művirág koszo-
 ruk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
 50, 60, 80, 100 korona. **Virág-
 kosarak és Jardinierek**
 a legegyszerűbbtől a legdisz-
 sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
 40, 50, 80, 100, 120, 150, 100 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kap-
 ható. Nagy választék díszcserepek, virágvázák, kosarak, jardinierek és virágvázákba
 való tartós művirágokban. Az élővirág kizá-
 rólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kivánatra árjegyzéket küldök.

6003

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

50 év óta a leltő b istállóban hasz-
 nálatban étvágytalanság, rossz emészté-
 sénnél, a tej javítására a a tejelés fo-
 kozására.

Egy doboz ára K 1.40, fél doboz 70 fillér.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Főraktár: Kwizda Ferenc János

az a szer korneuburgi és, és kir, a romi n királyi és bo gár k.
 udva oknak állatgyógyászai cikkek en -tő szá itója, ke-
 r leti gyógyszerész korneuburgi-ban Wl u m illert. 5 90

HAGYKANIZSA

TELEFON-SZÁM 78.

A statement was made by
the speaker that the
committee was unable to
obtain further information
on the subject.

The committee will continue
its investigation of the
subject.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

XXXVIII. évfolyam 276. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 3.

PLANTATION AREA:

Hydrogen	Partial
Hydrogen Ionization	Ionization
Egg size 1.30 K	Egg size 1.30 K
Negativity 3.50	Negativity 3.50
Filament 7—	Filament 7—
Exhaust time 14—	Exhaust time 14—

Egyes esetek ábr. 6 illde.

Malatyalıq, bül bünatılınk de meyle
bünatılınk bünatılınk 50 bül.
Eğyysıl de bünatılınk bünatılınk, dı 1
bünatılınk. — Künatılınk bünatılınk 6 bünatılınk

Rendkívüli occasio bőráruban!

300 darab női és férfi **pénztárcza**
darabja **K 3.25**

150 darab **czigarettatárcza**
darabja K 5.-

125 darab névjegy- és bankótárcza
darabja K 6.50

175 darab szivartárcza
darabja K 7.—

110 darab **női kézitáska**
darabja K 11.—

Vételkényszer nélkül tisztelettel kérjük ezen áruk
szives megtekintését.

Alt és Böhm

Nagykanizsa, Városház épület.

Nagy karácsonyi vásár

december 5-től kezdve!

Az angol király szállítól.

Különlegesség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock tea.

A walesi herceg szállítól.

Az „U. K.“ teák

módfelett kiadó és zamatosak.

Főraktár: Gelteh és Graef drogueriájában.

Legnagyobb
játékvásár!

Nagy karácsonyi
és ujévi vásár

Legolcsóbb
b. vásárlási
forrás!

Deutsch és Eichner

uri és női divatüzletében
(rég. ikpénztár épület, a
Csengery-utca sarkán.)

Megtekinthetők
minden vétel-
kényszer nélkül

Kaphatók óriási választékban játékkülönleges-
ségek, téli áruk, harisnyák, trikók, bőrön-
dők és nyakkendők igen olcsó árban.

ALAPITVA:
1889.

KAUFMANN

TELEFON:
222.

Műtészabó-üzlete
és saját műhelye

Nagykanizsán, Kazinczy-utca
6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt
legfinomabb angol szövetekből

Vidéki
meghívásoknak
személyesen
tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák,
Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű
kiszolgálás, szo-
lid és olcsó
árak.

A legjobb szerkezetű állandóan melegítő
„Vulkán”

Folytonégő Kályhák

szabályozható fűtőképeséggel és egyszerű keze-
léssel. Szálfakmentes tüzelőanyaggal a fűtés hóna-
pokon át egyhuzamban tarthat. Fűtőanyagot keve-
set igényel. ♦ ♦ ♦ ♦ Raktár és képviselet:

Unger Ullmann Elek
vaskereskedőnél Nagykanizsán.

Nagy raktár fa-
fűtésre alkalmas
vaskályhákban és
kályha felszerelé-
sekben.

Házlebontás miatt
bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabá-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó árréti ki-
árúsítatnak. : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok,
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek ruhák.

Özletben rendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

== Elsőrangú ékszer- és óráhözlet ==

A. alapított: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legújabb raktár:

Arany-, ezüst- és briliánsékszerek, arany
és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb
svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
Zenith és Omega-léle.

Olcsó nickel- és acélórák.
Nagy választékban: Kínacézst díszít-
és háztartási cikkek, berndorfi és
6032 és készletben.

Javítások gyorsan készíttetnek. R. g. arany
és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
árban beváltatnak. Eladás részli-tizetésre is.

== Régi ékszerek izlésesen
és jutányosan átalakítottak! ==

December hó elején nyílik meg

Moskovits anatomia

Czipő-gyár

— R. T. fiókja —

Nagykanizsa, Erzsébet-tér

21. szám.

EDISON VILLAMOS SZÍNHÁZ

Arany S. arva szálloda.

Ma szombat és holnap vasárnap:

8

széznációs szám.

ZARÓKÉP:

A prozumptiv trónörökös-
esküvője.

6035

Kereskedők és iparosok
figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRT

heti és napi tömböket,
zseb- és falra/tárolható

cégnyomással,

diszes kivitelben, bármily-
en mennyiségben készí-
t és szállít a ...

Zala Nyomda R. Társ.

Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

Janda K. Petermann József
utóda

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: róza, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezeda, narcis, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. **Név és**
születésnap, menyasszonyi és
koszorúsánc
csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 k. árban.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
Élő és művirág koszo-
rúk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-**
kosarak és Jardinierek
a leggyorsabbidőből a legdise-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 k.-ig.

Virágkereskedésben mindeféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék diszcserepek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába
való tartós művirágokban. Az élővirág kizá-
rólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kíváncsi árjegyzéket küldök.

6001

— Nincs gyerek? Nincs? Hát rajtam

lehet az eredménye, melyből reánk csak áldás fakadhat.

És ahogy az eddigi csatlakoztatlan jelekből látjuk, ezt a közös érzésszórás aligha kell féltünk a kiapasztástól vagy a kiapadástól. Az egymást így megértő lelkeknek ilyen magasabb színvonalon való találkozás a közös törekvések küzdelmeiben lesz felbonthatatlan viszonyra.

Az idej virilisták.

Készül a lajstrom.

— Saját tudósítónktól. —

Más esztendőben ilyenkor tájt már mindig véglegesen megállapított formában szokott megjelenni Nagykanizsa város leg több adóit fizető polgárainak jegyzéke. Ez azonban ezidén nem volt lehetséges, mert a városi adóhivatal egyik fontos elfoglaltsága miatt a jegyzék elkészítésével illetőleg sorrendes összeállításával még nem foglalkozhatott, s így a már több mint két hónapja kiküldött képviselőtársaink öltötte bizottság sem végrehitte el annak revízióját. A végleges lista körülbelül a jövő hét közepére f. hó 6—7-ére készül el, amikor Horváth István adóellenőr kérni fogja a bizottság összehívását. Ugy nyersen, ahogy a lista még rendezetlenül készen van ezt az alábbiakban van módunkban közölni, annak megjegyzésével, hogy az 1912. évi kilencvenhat virilista e névsorból fog kikerülni, valamint az a nyolc-tíz póttag is, kiket a rendes virilisták után szintén sorrendbe szokták foglalni az év folyamán esetleg történetű üresedések betöltése végett. A névsorban csillaggal (*) megjelölt adók kétszeresen számítanak azon jognál fogva, mely a diplomásokot és a kereskedelmi és iparkamarai tagokat illeteli.

Batthyány-Strattmann Ödön herceg (24,375 korona), báró Gutman Vilmos (4534), báró Gutman Ödön (4534), báró Gutman Aladár (4534), báró Gutman László (4534), Blau Lajos (2166), Bogenrider József (2841), Grünhut Alfred (1592),

Ledofsky Ernő (1540), Haas Vilmos (1272), Pongor Henrik* (1215), Grünhut Henrik (1186), Pollák József (1419), Weisz Tivadar (1566), Ármuth Nánán (1439), Weiser József (1830), Unger Ullmann Elek* (1131), Zerkovitz Lajos (4510), Babócsay György* (1413), Strém Vilmos (1240), Strém Tivadar (1240), Sartory Oszkár (1243), Hlatkó János (1100), Stern Sándor (3132), dr. Schwarz Adolf* (1171), Elek Lipót (1358), Ebenspanger Leó (1194), Elek Géza (935), Elek Ernő (1000), dr. Bentzik Ferenc* (1512), Bettheim Győző (1146), Závody Albin* (680), Sanvóber József (366), Josifovics Milivoj (615), dr. Szekeres József (617), dr. Ollopp Mór* (381), Rapoch Gyula* (1119), Schönfeld Nándor (864), Csillag Jenő (809), Sommer Ignác (847), Maschanzer Ignác (617), Löwy Arnold (846), Erdőssy Bálint* (325), Bun Samu* (519), dr. Ritecz József* (330), Babics József (529), Reichenfeld Gyula (794), Deák Péter (1848), dr. Löwy Emil* (412), Samu József* (512), Somogyi Zsigmond (598), Sattler Mór (677), Milényi Sándor* (439), Fátér Mihály (524), Schwarz Gusztáv* (840), Schwaib Ötő (840), Bettheim Rezső (1305), Guth Arnold (677), dr. Kreisler József* (299), Löwy Adolf (922), Weisz Bódog (935), Weró Henrik (972), Heltai József* (942), Kód József (800), dr. Szegeihy Károly* (577), gróf Hugonov Béla (705), Belus Lajos* (485), dr. Tripammer Rezső* (467), Weisz Adolf (791), Leitner Ödön (979), Günsberger Jakab (740), Melczér Jakab (597), dr. Góda Lipót* (855), dr. Rotschild Samu* (286), Dobrin Benő (443), dr. Stabó Zsigmond* (624), Grünfeld Miksa (549), Leitner József (456), Petrics Ferenc (558), Scherz Géza* (733), Rotschild Samu (690), Aczél Pál* (381), Tóth István* (996), Récei Samu (525), Stabó József (432), dr. Fábán Zsigmond* (697), dr. Pihai Viktor* (616), Berdin Kálmán* (415), Mihályi István (889), Takács Péter (449), Löwenfeld Joachim (789), Singer József (555), Osterhuber László* (390), dr. Hoch Oskár* (360), Székács Pál* (276), Böhm Jenő (474) és Ferenc Gyula (474).

Mikszáth Almanach az 1912. évre Ára 2 korona.

Kincses kalandárium az 1912. évre Ára 2 korona.

Kapható:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Vidékire az összegyűjtés beküldése ellenében darabonként 2 K 10 f.

mulik? — Nincs igazság az égben, azért nincs gyerek!

— Az Isten szerelmére, ne beszéljön így! Mégveri az Isten!

— Már megvert egy magtalan, meddő jószággal.

— Embőrl! Ne mondjon több illent! Világá mögökö.

— Házzen, te bumfordi, nem mondom én, hogy te vagy az oka.

— Hát kicsoda?

A gazda nyelt egyet. Majd ismét legyomósított egy furkót.

— Hát ki? — kérdezte a hitvese megint.

— Tudja a fene! Hagyj nekem békét!

— Még fölhandál a magtalanságotom. Deszig tudnék én is ugg lenni, mint más lehnérp. Tőszöm a Gőndör Juci.

— Hát tégy! Annak áll a világ! Te rongyoskodás, az mög tarkabarka, mint a páva. Cicomás... Maga költő... Kiváncos.

— Az adóssága még több, mint a... korpá a haja közt.

— Nem rajta foglaj a becsús majd.

— Nem hát, de rajta se! Ha csak a bocsúllet szepült nem akarik elvinni álogba az urak.

— Minek gyalázod? Se ümögöd, se galitrod!

— Kéne mög de veri a mellét — mihát!

— Sümme közöm benne.

— Na, na! Csak kutya ne lögyön a kerben!

— Ó, a szögön a puszkám, lepuflant-ható a kutya, ha itt lábaltanakodik.

— Nem vagyok én gyöph, sinter, hírem panaszos morzsán lenyűdő vázonszedő.

Az asszony belejejtette a lába a kanna-lal és föfogta a kőle, egyik cseleket.

Könnyült ki a szeme recéjére és végiggyurult a kezefején. Annak a szép formás, noha kerges kéznek a fején... Végig-végig s az ura oda tévedt ujjának a bütykéről is lesiklott a földre...

És mintha a férfi szívében lobogó parázsra serkent volna...

Nyomban elaludt ott a hevület úszke. Indulata menten lesoppadt...

Mert, hajt a női könny, erős választó-víz, amely a gyűlölet szípkölt, de a harag mennyköveit is felolvasztja...

Az asszony népek három fegyvere van: A mosolygása, a gyöngédsége és a könyve.

A búvájos mosolyával megveri a férfi szívét és leveri az embert a lábáról.

A kicsordult könyvével kicsikarja az ember kezéből az ellenállás fegyverét.

A gyöngédségével megveszi, árulja, vagy elárulja a szerelmét.

A gyöngédség a gyöngédség ereje. A gyöngédségnek erőt kölcsönöz, az erőt ellenben — meggyöngíti.

Mikor az asszony megérezte az ura lehelletét arcán, a megkönyebbülés sóhaja szakadt fel hűpögő melléből.

A férfi átkulcsolta hajlékony derekát. Aztán suttogni kezdett. Úgy, mint hajdan, régen...

— Ne sirgyál, én kedvesem! Ne tépd a szívemet... Majd megál meg az irtalmas Gondviselő!... Lősz ám még másképp is... Mert még soha se voltam úgy, hogy valahogy ne lőtt volna...

— Kéne boldog!... Legyintette meg a képét.

— Majd mögokosodom, ha — „aptyuk” lőszök.

Egy más karjaiba dőltek békésen, megadással, szerelemmel...

(Polyi. köv.)

Idézzük

a város lelkiismeretét.

Négyszáz gyomor enni hér.

A foglalkozás bármily szűkre sablonjával és közönyével rójuk az a belüket a papíron, egy-egy percre mindig fölmelegszünk, ha arról van szó, hogy tehetünk valamit a népkonyháért, városunknak eme legáldásosabb intézményéért. Számunkra valami leírhatatlanul megkötő látvány az, ha száz és száz egészséges élvágyu gyermekket és felnőtteket látunk együtt, kiknek nyomorát nem circusszal és pompázó szavakkal kábítják el, hanem becsületes jöhiszeműséggel elégítik ki; az egyetlen dologgal, mi kielégítheti: jó meleg és szivesen adott étellel. Ezt látva, sok nagyhangzú és elvesztéi értelmű és jelentőségű; nem gondolunk arra, hogy a jötkönység nem neveli-e a munkálanságot, nem gondolunk semmi egyébre, csak arra, ami előttünk lejár: hogy enni kap az, aki éhes, meletet aki fárad.

Gyakran oly szűk, oly kicsiny nekünk ez a város és oly nagy akkor, mikor a nyomorúsága így egy halomban élénk tölur. Négyszáz éhező felnőtt és gyermek kap egy napon ételt a kanizsai népkonyhában, olyan szám ez mellyel szemben kötelességei vannak az egész város lelkiismeretének. Nem szabad engedni, hogy azok a jötkönny urhölgyek, kik a népkonyhán oly szives jóssággal forognak, zavarba jöjjenek s mikor adni akarnak ne legyen miből. Mindnyáján adóssai vagyunk a nyomornak és legjobban tesszük, ha ezt az adósságunkat a népkonyha útján rójuk le.

Mi itt felkérjük és felhívjuk városunk egész közönségét, támogassa tehetsége szerint ezt a legjobb, legzsebb intézményünket; vigye el mindenki fillereit, vagy vigyen kész eseséget, vagy nyers terményt a népkonyhába, az az egy bizonyos, hogy ezt az adományt jó helyre juttatta. Akármilyen jötkönységi intézményt gyaráltunk, oly közvetlenül közel nem találjuk a szegénységet, mint a népkonyhában és sehol a jötkönység kész eredménye nem oly közvetlen, mint itt. Nézzék meg, hogy merit ujjalt erőt a munkához a felnőtt, dolgozó ember a népkonyhában és ugyan-csak a népkonyha hogy nevel becsületes társadalmi munkára oly sok jó gyomru és fejlődő gyermeket. Meg vagyunk róla győződve, hogy aki ezt látta már, az gyarápítani fogja a népkonyhának vagy a pénztárát, vagy az éléskamráját.

A választások árnyéka.

Ki lesz a közigazgatási bizottsági tag?

Ki bukik ki?

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, dec. 2.

Tegnap számunkban részletes tudósítást adtunk a hatvanhetes párt tömörüléséről s arról az új pártalakulásról, mely pártpolitikai kereteken kívül, az országos politika kizárásával akarja a vármegye tekintélyes számu hatvanhetes érzelmi polgárságának intencióit a megyei közéletben érvényre juttatni. Tudósításunkban megemlékeztünk a párt állásfoglalásáról a decemberi közigazgatási bizottsági tagválasztás kérdésében. Közöltük, hogy gróf Batthyány Pál, Bosnyák Géza, Koller István, Tripammer Gyula és Vízlendvay Sándor mandátuma jár le, az ő helyük betöltése fogja a közgyűlés legérdekesebb pontját képezni. Legérdekesebb a dolog most már épen az új pártalakulás folytán, különösen amiatt, hogy a hatvanhetes párt épen ebben a kérdésben fogja az első erőpróbát kiállani.

Ez a kisérlet egyáltalán hőmérője lesz a politikától mentesített pártpolitikai betátságának és a tegnap ismereteli program komolyságának.

Mindenesetre érdekes küzdelemre van kilátás. Legalább az előre állított kérdések pontjai ismét a 67 és 48 veszélyes összerögzítésének árnyékát vetik előre.

Ismeretes dolog, hogy az öt lelépő közigazgatási bizottsági tag közül csupán Koller István 67-es érzelmi, a többiek függetlenségek. A most alakult 67-es párt mindenestire saját jelöltjeit fogja portálni s erejének megfeszítésével igyekszik őket diadalra juttatni. Jelöltjeként Herteiendy Ferencet és dr. Pihai Viktort emlegetik. A függetlenségi párt természetesen a négy lelépő tag mellett foglal állást. Ha tehát csupán a két említett 67-es tag bejutna is — két függetlenségnek ki kellene bukni.

Már maga az a kérdés, hogy a 67-es párt a négy függetlenségi közül ki ellen állít jelöltet, maga a legnagyobb foku érdeklődésre tarthat számot. Hát még az, hogy ki fog elbukni. Bár vannak értesüléseink, e kérdés körül természetesen mi nem bocsájtkozhatunk kombinációkba, annyival is kevésbé, mert a hatvanhetes párt csak ezután fog a jelölés kérdésére érdemi határozatot hozni.

A függetlenségi párt hivatalosan szintén nem foglalkozott még sem a választás kérdésével, sem az új pártalakulás tényével.

Tudósítónknak a függetlenségi és 48-as párt több oszlopos tagjával folytatott beszélgetése nyomán ugylátzik, hogy a párt az alakulást nyugodtan veszi tudomásul s az esetleg szükséges ellenakcióról csak az adandó szükség és alkalomhoz képest fog határozni.

A közgyűlési meghívók, a tárgysorozatok, valamint az alispáni jelentés csak ma, vagy holnap kerülnek ki a nyomdából; szétküldésük hétfőre várható.

A közgyűlés iránt meggyeszerie már is nagy az érdeklődés.

HIREK.

Kanizsai tárcalevelek.

Minden napnak van egy megfizethetetlen boldog negyedőrája. Felhívom rá a figyelmet, hogy melyik az. Ez ember este vagy éjszaka, előbb vagy utóbb hazakerül, lefekszik, gondol erre, arra, elcsúsz, szobóra, öszre vagy tavaszra, leányra, tavaszra, Wagnerre, Vendraminra, aztán egy öntudatlan reflexmozdulattal előveszi a könyvet, kinyitja és olvas, olvas, alig tudja mit, reggelre meg éppen nem tudja mit olvasott, olvas, meg két sor, még egy utolsó sornak a fele, a betűk megfordulnak, elfutnak, a könyv lezuhan, az ember alig hogy kioltja a világot, lekonyul a feje és elaludt. Ez jó dolog, legzsebb megoldása és befejezése a sok írásnak, cigarettának, viccnek, veszekedésnek, terveknél és letöréseknek, melyek napközben előfordultak.

Az este nem így történik. Ahogy elővettem a könyvet, olvastam félálomban. A betűk már ágaskodtak, már elfutni készültek s ekkor olvastam egy sort, mely szétlalta a reám ereszkedő fátyolt, valam megkapott, a sort még egyszer elolvastam s ekkor megnéztem, hogy tulajdonképpen mit olvasok. Mikszáth Kálmánnak nyolcvanas évekbeli Fény és árnyéka volt az országgyűlésről s a sor, mely felelőst, ez volt:

— Legmérezebb álom, hogy valamikor az lehessenek, aminek ez az ember képzelet magát —

Jaj, de szép, de bámulatos! Olvasom sokszor, pedig már kívülről tudom, belémásvódik nemcsak mondatlani formájában, hanem a vesébe találó mely igaz-

ságával és művészetével. Oh, hát itthon vagyunk? Hát, ugy-e kár emésztődni, kár kirokálni enni és mérget nyelni, hiszen Mikszáth Kálmán is ismerte már ezt a speciálit, sőt ismerte már a nyolcvanas években; nemcsak a kanizsai aszfalt van velük tele, — legfeljebb hogy nekünk jutott a java része. Ezért, nem is szívesen lehet meg másból, csak nálunk, ha nem is mikszáthi megbocsátó finomsággal, a szálló mondás:

— Vilmos német császár nagyvási hóbotba esett. Hallotta?

— Ne mondja!

— De igen. Képzelm, azt hiszi magáról, hogy az X. ur. —

És az X. helyen valamelyik kanizsai ur nevét említik.

Tehát világos, hogy még ebben sem vagyunk eredetiek, legfeljebb a típust mi a kiállhatatlanság legfelsőbb fokáig fejlesztettük. De azért sejtem, ha jól körül nézhetnénk az első emberpárok házatáján, csak ráakadnánk arra a tipikus kanizsai ösrre, ki mellett verve és rendületlenül meggyőződéssel hirdeti, hogy ő népszerűsítette az uristént és ő installálta.

A bakahadnagy, ki aggott huszárezredet imitál; a bankhivatalnok, ki szentül hiszi, hogy nem Elek Pál, hanem őt csapták el a Magyar Banktól; a kereskedősegéd, ki a dúló agrár-merkantil harc ütköző pontjának képzelet magát és mintegy jelzi a röffel: nezettek, Károlyi Mihály gróf reám célzott a beszédében: — az ügyvéd, ki külön testnyomórító technikával görbiti be a hátát annak jeleként, hogy ami bajt és gondot város, vármegye, törvénykezés és társadalom megterem, az mind oda rakódott le; az egyszerű polgár, ki olyan allűrökkel terjeszti a hírt a korzón, hogy most a polgármestertől jött, mintha Aehrenthal gróf fogadja volna audiencián és rábízta volna a triplécent minden titkát; az urindó, ki nem fogadja a táncr-községét, mert az kevés neki; a tanár, ki nem fogadja az urindó — férjének köszönését, mert neki meg az kevés; a leány, kinek szintén köszönés dolgaiban vannak skrupulusai, ha az véletlenül postaiattitól ered, de végül kereskedősegédhez megy férjhez — vidékre és még a többi, a többi, a sok főherceg, hercegek, grófok, bárók, valóságos belső t. t. k. politikusok, diplomaták, gentry-ijuság és haute finance a Neu és Klein sarkán, csillagkereszties hölgyek és exkluzív angol ladyk, — mennyi valótlan, mennyi képzelgés, mennyi árny, — csupa árnyképek. Ne higgye, hogy ismerőseivel népes a korzó, akiket ott lát, azok csupa gyarló realitások, enyésző porhüvelyek egy álomvilág felsőbbrendű méltóságainak, nagyságainak, kiválóságainak. Árnyak...

De jó is volna, ha azok lehetnének, amiknek — képzelm magukat. De hát ez — Vilmos császár részére is elérhetetlen álom, ábránd, ideál.

... Még két sor, még egy utolsó sor-nak a fele, a betűk megfordulnak elfutnak, a könyv lehull, Wagner, Vendkamin, tavalyi hó, — az ember alig hogy kioltja a világot, lekonyul a feje és elaludt. Ez jó dolog, a legszebb megoldás...

nyg.

— Szalay Sándor igazgató ünnep-
lése. A már többszörösen is megnyil-
vánult szeretet és őszinte ragaszkodás,
mely nemcsak a helybeli, de az egész
vármegye tanítószolgálatának lelkeiben él Szalay
Sándor szeretetreméltó s rokonszenves
egyénisége iránt, ma ismét megnyilvánult
láthatóképpen is. A nagykanizsai áll. elemi
iskolák tanítótestületi Szalay Sándort 35
éves tanítói működése alkalmából rend-
kívüli közgyűlés keretében ünnepelték,
mely alkalmából Poredus Antal igazgató
meleg hangú beszédében üdvözölte az

ünnepeltet, vázolván ama kiváló tanítói
erényeket s érdemeket, melyekkel a jubi-
láns úgy is mint tanító, úgy is mint sze-
retekkel tapintatos igazgató a tanítószolgálat
mindenkori igaz, közvetlen szeretetére
reásozta. Szalay Sándor meghatottan
mondott köszönetet a szíves, — szerinte
meg nem érdemelt, jóleső óvációjáért. Este
a tanítószolgálat Polgári Egyesület éttermében
társasvacsorát rendez, ahol a helybeli ok-
tatási intézetek mindegyike képviseltette
magát.

— A főispáni bankett. A város pol-
gármesteri hivatala közli, hogy akiket té-
vedésből nem szólítottak fel a főispáni
banketten való részvételre, azok szíves-
kedjenek Unger Ulmann Elek úrnál je-
lentkezni, hol a letérítkegyet is átvehetik.

— Egy földünk sikere. Budapestről
írják, hogy a „Kamaratársaság” előadásra
el fogadja Acél Pál fiatal úr három egy-
felvonásos színművét. A darabok címei:
„Antikrisztus”, „Nász”, „Lakások”. — A
bírálok nagy elismeréssel nyilatkoznak
Acél Pál műveiről, amit örömmel hallunk,
mert Acél (Adler) Pál kanizsai fiú, szülei
sok éven át itt laktak s a fiatal író itt
végezte középiskolai tanulmányait.

— Hétfőn „Üttörő” előadás lesz.
Dr. Fényes Samu remek előadásának
folytatása lesz a hétfői est, amikor dr.
Vincze Sándor Az energia cím alatt fog
előadni. Csak egy erő mozgatja a világ-
egyeletemet és ennek se fogatléka, se szá-
porulata nincs és nem lehet: ez lesz az
előadás alapötlete. Szó lesz azonkívül az
egy-energiafajok átváltoztatásáról, az
érző anyag (haeckeli) elméletéről s ezek-
nek az emberre való jelentőségéről. Az
Üttörő iskola tanterve — mint a kö-
zönség eddig is tapasztalta — úgy
van összeállítva, hogy az egyes elő-
adások fokozatosan érdekesebbek; ami
még a száraznak látszó természettudo-
mányi sorozatot is élvezetessé teszi. —
Ezzel a tárgy maga is vonzó, de külön
garancia dr. Vincze Sándornak nem
mindennapi előadói talentuma, amelynek
sok sikert köszönhet már eddig is az Üttörő
iskola. Az előadás este fél kilenc órakor
kezdődik s a Szarvas szálló Edison-termé-
ben lesz. Belépő-díj 40 fillér, munkások-
nak 10 fillér.

— Esküvők. Az elmúlt héten háza-
ságot kötöttek Nagykanizsán: Jegyud
György vasuti munkás Szabó Máriával,
Kanzsalics József fűtő Hajdu Apollóniával,
Német Szilveszter kádársegéd Sáfán
Paulával, Novák József vasuti munkás
Kenedli Gizellával; Fok Ferenc hentes
Vokoun Agnessel és Molnár Sándor asz-
talos Sándor Juliánával.

— A kath. nőegylet karácsonyi vá-
sárja a legteljesebb siker jegyében ma
délután kezdődött a Polgári Egyesület nagy-
termében. A terem pompásan van deko-
ráva és a benne felhalmozott rengeteg
portéka valósággal nagyvárosi áruházra
emlékeztet. Ma délután sok százan látog-
atták a vásárt, melynek élénk forgalmát
a bájós és ügyes elárúsiók biztosították.
Este 6 órakor cabaret kezdődött, melyet
holnap délután megismételnek. Holnap
délután 10 órakor oszonna lesz cigány-
zenével.

— Nem lesz aréna a Szarvasban
A ma délelőtt tartott tanácsülés legérdeke-
sebb tárgya annak a vármegyei közigaz-
gatási bizottsági határozatnak közlése volt,
amit Fűredi Béla pécsi színikigazgatónak
ama felelősségére vonatkozólag hoztak,
amellyel az megappellálta a városi ta-
nácsnak azt a határozatát, mely kimondta,
hogy a Szarvas szálló udvarában nem
engedi meg nyári színpad építését. A fe-
lelősség, mint azt annak idején közöltük,
a határozat felfüggesztését, újabb szakér-
tői szemle tartását és ettől függő döntést
kéri. A közigazgatási bizottság döntése

azonban nagyon kurtá volt. A Nagyka-
nizsa város tanácsának említett határoza-
tát minden hosszabb indoklás nélkül
egyszerűen magdóv tette és az ott felho-
zottak alapján ellenzi az arénának a Szarvas
telken való építését. A tanács e határo-
zatra is hivatkozik a Festetics Andor gróf
színészeti felügyelőnek irandó válaszában,
ahol közölni fogják, hogy a felügyelő ha-
son oda, hogy Fűredi igazgató más te-
lekre kérjen arénatepítési engedélyt, s ak-
kor tán nem lesz akadálya az engedély
megadásának.

— Köszönetnyilvánítás A nagyka-
nizsai függetlenségi és 48-as párt erutón is
a legnagyobb köszönetet fejezi ki azok
előtt, akik a f. évi november hó 26-iki
népgyűlés alkalmából fogadták a párt
rendelkezésére bocsátani szívesek voltak.
A nagykanizsai függetlenségi és 48-as
párt elnöke.

— A Kereskedő Ifjak Önképző
Egyesülete ma, szombaton este 9 órakor
saját helyiségében műsorral egybekötött
táncestélyt rendez. Az estély sikerét bizto-
sítja az a nagy érdeklődés, mely iránta
már napok óta megnyilatkozik.

— Gyászórvát. Az elmúlt héten el-
hunytak Nagykanizsán: özvegy Mikó
Györgyné szül. Pländer Rozália 72 éves
földművesné, Martinecz Antalné szül.

Bozdai Mária 25 éves cipész neje, Bolf
László 56 éves földműves, Lusztig Katalin
33 éves, Hilgenstadi Rudolfiné szül. Kis
Mária 68 éves kalapos neje, Morgenstern
Lejónné szül. Berger Celina 32 éves
kereskedő neje, Sebők Vilmos 27 éves
napszámos (Guttorfó), Kunics József 15
hónapos, Stagi Edéné szül. Vuca Katalin
36 éves cipész neje és Horváth József
63 éves háziszolga.

— Nem lesz táncgyakorlat. A szo-
kásos táncgyakorlat, melyet a Katholikus
Legényegylet szokott tartani, holnap va-
sárnap a Keresztény Jót. Nőegylet kara-
csónyi vásárja miatt elmarad.

— Pontos tevékenység. Minden tea-
ismerőnek és teakedvelőnek saját érdeke-
ben áll, hogy tegyen próbát a világhírű
„U. K.” jegyű Teasder United Kingdom
Tea Company, London angol királyi ud-
vari, a valesi herceg és számos európai
kapacitás, intézet és több ezerszáma menő
szállítóknak teájával. Az Indiában
és Chinában történt bevásárlásoknál kivá-
logatás által a legfinomabb teákat szállít-
hatjuk. — Londoni házáknak villany be-
rendezése Európában legnagyobb e nem
terén. Mint különlegességet ajánljuk
„Kingdom Melange” évek óta legjobban
bevezetett keveréket. E világmárka főrak-
tára Gelich és Graef, drogeriában, ahol
kiváratra kóstoló próbák ingyen és franko
nyújtunk egyben utalunk a hirdetésre.

— Bűvészestély a Központ kávé-
házban. Élvezetes bűvészelőadás szóra-
koztatta legnap: este a nagykanizsai Köz-
pont kávéház közönségét. A zsúfolt aszta-
lok előtt Leó és Jonescu Nikola produ-
káltak szinte boszorkány ügyességüket,
mely bűvésztudatba ejtette a közönséget. A
legcsodálatosabb mutatványok sorozatát
láttuk. A két bűvész új programmal ma,
szombaton este ismét föllep a Központ
kávéházban.

— A Ceres-díjkiírás ügyében a pá-
lyázati bíróság Becsben már egybegyűlt
és a sok 1000 pályázat áttekintésével fog-
lalkozik. Hess Adolf tanár ur, cs. kir.
igazgató és az ipariskolák legfőbb
szakfelügyelője oly szíves volt a pályázati
bírók elnökségét elvállalni, amelyhez
kivül még Richter Lotti kisasszony, egy
ismert szakácskönyv szerzője, valamint
előjárónője egy engedélyezett főiskolának,
Powondra J. Joan, Ausztria szakácsge-
seületének az elnöke, Räder György, hir-
detési szakértő, Berlin, Kunze József, az
aussigi Schicht György r. t. meghatalma-
zottja, Wenzl Camillo, az aussigi Schicht
György r. t. propaganda-osztályának veze-
tője is tartozik. A 30,000 koronás Ceres-
díjkiírásra vonatkozó pályázatok beküldési
határideje tudvalevőleg 1911. december
1-éig lett meghosszabbítva.

— Erős, egészséges gyermeket ne-
velni minden anya egyedüli célja, s ezt
eléri, ha gyermekét a serdülő korig csuka-
májójával táplálja. — E célra legjobb a
Zoltán-féle csukamájó, melynek táper je-
gen nagy s mivel mi sem emésztendő oly
könnyen, mint ez, s kellemetlen szaga,
íze nincsen, azért ez főkébe helyezendő
minden másnak. Üvegeje 2 korona Zoltán
Béla gyógyszerésznél, Budapesten s a
gyógyszertárakban.

— Ne hagyja utolsó percre névjegy-
ének megrendelését, hanem kel ő időben ren-
delje azt meg a Zala Hírlapkiadó és Nyomda
Rt. nyomdájában, (Nagykanizsa, Kacinczy-
utca 3.), mert ha időt engedelnek ennek, úgy
cinosabb és gondosabb a kivitel. — Száz
darab finom névjegy ára elegáns dobozban
2 korona. Vidékre küldve 20 fillér posta-
díjjal több. Mindennemű nyomtatványt leg-
gyorsabban szállítunk.

— A Káküllómenti első szőlőültvény-
telep Medgyesen (Erdély), melynek tulaj-
donosa Gaspári Frigyes, Nagykanizsa vármegye
volt szőlészeti biztosa és szőlő-
utkos, amerikai alanyon készült szőlő-
lőb csemege- borfajokból teljes n
fajtisztja, dus gyökérzetű példányokat szál-
lit szokvány minőségben, ugyintén
lugasszőlő őlványokat mérsékelt árban.
Ezen szőlőültvény telep, mely szaksze-
rden van kezelve és az ország egyik leg-
nagyobbika, minden tekintetben megér-
demli t. olvasóink bizalmát és figyelmükbe
ajánljuk annak hirdetését jelen számunk-
ban. Nagy képes árjegyzéket kíváratra a
vállalat ingyen és bérmentve küld.

— Színházban, bában, estélyen Yea
porcellánpóder a legjobban érvényesül
Városunkban mindenütt kapható 3 és 5
koronáért.

— Lakások, elképzelhetők e vén ház-
ban, vagy sok lakó után poloska nélkül?
Mielőtt ily lakásba beköltöznének, tisztá-
suk azt ki alaposan Lócherer Címexinnel.
Ez eddig az egyedüli szer, — amelyről a
poloskák nyomban elpusztulnak, petéik
pedig a Címexin hatása folytán kiszárad-
nak és többé ki nem kelnek. Nem pisz-
kit, foltoz, szagot nem hagy, a legkénye-
sebb butor is tisztítható vele. Moly ellen
egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli
gyógyszertárakban. Egyedüli főraktár Zala-
és Somogyvármegyék Reik Gyula gyó-
gszertára Nagykanizsa.

— Dr. Purjesz Zsigmond egyetemi ny-
tanár, udv. tanácsos, Kolozsvárról írja a
„Vita” forrás mind ama betegségek gyógyí-
tásánál sikerrel alkalmazható, melyek az a-
kallás vizek igénybe vételét indokoltá teszik,
kellemes jó ize folytán ily gyógycéla való
használatra különösen alkalmas.

Évszázadok óta ismerő

WATTONI FELE

GIESSHUBLER

SÁVANYUVIZ

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
Külföldi; mindig
ténylegesen bevált.

Berson

GUMMISARKOK

Egy csinos nőcskét elért
Két szívből igyekszik nagyon,
Elcsipni egyik sem tudja,
Mert nincs rajtuk Berson

Zalán Gyula beszéde.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, december 2.

A képviselőház mai, véderős ülésén egy beszéd hangzott el, mely bennünket, zalaiakat közelebből érdekel. Ez a tetszéssel fogadott felszólalás ugyanis dr. Zalán Gyulának, a letenyei kerület népszerű képviselőjének volt a szűzbeszéde. Mint tudósítónk jelenti, a beszéd egyes általános érvényű igazságait még az ellenzék is helyeselte, mely szintén érdeklődéssel várta a parlament e kiválóan rokonszenves tagjának felszólalását. Zalán Gyula beszédét — az idő rövidsége miatt csak szűkebb keretű kivonatban, — a következőkben vázolhatjuk:

A szóló véleménye szerint a háború eszméjét nem lehet kiktartani a nemzetek lelkéből, már csak azért sem, mert erre ultima ratioként mindig rávezettek a közgazdasági és politikai érdekkellentétnek. — A békét csak fokozott fegyverkezéssel lehet biztosítani, ezért a háború fejlesztése terén mi sem szűnhetünk. Erre nemcsak a többi nagyhatalom lázas fegyverkezése kényszerít bennünket, de kényszerít a Balkán állandó harcias hangulata. Monarchiánk eddig nem tarthatott lépést a nyugati államokkal s ezért fölünk tehetően pótolnunk kell a hiányokat és most már fokozott erővel kell hozzáállnunk a hadsereg fejlesztéséhez. Bőséges statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy hadseregünk fölszerelése hol mutat hiányokat. Hosszasan és tetszéssel fejtegeti a két éves katonai szolgálat nagy előnyeit, végül a véderősítés rekompenciájul új adóörvényt kér a kormánytól. A javaslatot elfogadja.

A Ház ülésén Návay Lajos elnökölt, ki két kéréstnyit mutatóit be, melyeket a kérvényi bizottságnak adott ki.

A véderősítés további folyamán Hegyi Árpád polemizált Zalán Gyulával, majd Ábrahám Dező interpellálta a kultuszminisztert arról, hogy a római magyar hangversenyt meghívta az operaház két művésznőjét és bár maga a miniszter ehhez megadta az engedélyt, Mészáros igazgató nem szabadságolta a művésznőket. Kérde a minisztert, akar-e gyökeres személyválogatással rendet teremteni az operánál. Az interpellációt kiadta a kultuszminiszternek s ezzel az ülés véget ért.

Kik szervezik a 67-es pártot?

Saját tudósítónktól.

Tegnap tudósításunkban jeleztük, hogy az új 67-es megyei párt járásonként megbízottakat választott, kik a pártszervezést megkezdjék. Ezek a megbízottak a következők:

Egerszegi járás: Mesterházy Jenő és Farkas Gábor;

Nagykanizsa város: dr. Pithál Viktor, dr. Schwarz Adolf, dr. Löke Emil;

Keszthelyi j.: dr. Dunszt Ferenc, Lénárd János dr., Reischl Vince;

Szentgróti j.: Meller Károly, Malatinszky Ferenc;

Sümegi j.: dr. Tarányi Ferenc, Barca László;

Tapolcai j.: Takács Jenő, Forster Elek, Békely István;

B.-földi j.: Szentmiklósy Gyula, Csémecz Pál;

Csiklornyai j.: Wollák Rezső, dr. Tóth István;

Pacsoi j.: Koller István, dr. Kroll Miksa;

Lendvai j.: dr. Laubheimer Oszkár, dr. Nábrácsky Béla;

Letenyei j.: herceg Sulkovszky Viktor, dr. Zalán Gyula;

Novai j.: Szabó Döme, Koller Nándor, Balogh Aladár;

Perlati j.: dr. Szabó Zsigmond, dr. Zakai Lajos.

A muraszardahelyi rejtély.

Mégis öngyilkosság!

Megszüntették az eljárást.

Saját tudósítónktól.

Számos olvasónk fantáziáját izgalomban tartja az a rejtélyes eset, melynek első híradását mintegy 8—10 napja közöltük, s amely Szternád József muraszardahelyi lakosról szól, akit szülőjében fejen hét halálos fejszevágással holtan találtak. A boncolást végző törvényszéki orvosok kizártak találtak ez esetben öngyilkosságot fenforogását, mert elképzelhetetlennek tartották, hogy egy ember, habár a legnagyobb fokú örlétség állapotában is, saját kezével ilyen borzalmas sérüléseket képes legyen önmagán ejteni. — A rendőri nyomozás a legnagyobb alaposággal folyt, de a gyilkosságot illetőleg semmit nem tudott kideríteni. — Midőn ezt a csendőrsparancsnokság feljelentette Jureczky Iván nagykanizsai kir. ügyésznek, az ügyész szükségesnek találta, hogy a helyszínré megégyeszer kimenjen és a vizsgálat további sorsára nézve ott adjon direktívákat.

Tegnap, pénteken volt ismét Jureczky Iván kir. ügyész Muraszardahelyen és egész napon át tartott eljárásának eredménye az lett, hogy ő maga is meggyőződött arról, hogy Szternád József öngyilkos lett és ennek folytán a további eljárást megszüntette. A kir. ügyész 15 embert kihallgatott Muraszardahelyen s kik a szerencsétlen elhunynak összes életkörülményeire nézve részletes felvilágosítást nyújtottak. Részletesen elmondta a tanuk, hogy Szternád Józsefnek minő lelki gyötrelmei szoktak lenni, amikor mindig öngyilkosságról fantáziált. „Pokol az egész élet”, szokta volt mondogatni és mindenkitől arra nézve kért tanácsot, hogy hogyan lehetne legalkalmasabb módon öngyilkosságot elkövetni. Voltak, akik arról tudták, hogy Szternád a feleségét és leányát is ki akarta végezni, hogy „megszabadítsa őket is az élet gyötrelmeitől”. Mindig mérget és fejszét emlegetett, amelyek neki megváltást fognak hozni.

Tizenegyes kislánya, aki igen értelmes, közveilen beszédű leánya, szüleinek családi életét a szolgálatot igen figyelemre méltó adatként. Soha szülei között civakodás nem volt és előadás szülei kizárja annak a feltevésnek a fenmaradását, hogy a szerencsétlen eseti hitvesgyilkosság lehetne. A kislány, aki apja elől a mindenféle gyilkos szerszámokat állandóan gondosan rejtgette, egyszer azon ére az apját, amint vasvillával akart a saját nyakába szúrni.

A lütes helyszíni szemle is gyengítette az ügyész további feltevéseit, aminek hozzájárult még az is, hogy az egyik gyanúsítottnak, Szternád fivérének negyvenézer korona vagyona, igen csinos felesége és két gyermeke van. Szóval minden adat az öngyilkosságra vall, amit az egyik bűnjelnek, a véres tett elkövetésére szolgáló fejének lütes megvizsgálása is támogat. A fejze fölén ugyanis az ügyész három hajszálat talált, amelyek azonosak Szternád hajával. Ez arra a következtetésre kint módott, hogy a szerencsétlen öngyilkos, mikor látta, hogy a fejze élével nem boldogul, annak fokozódó próbálkozott és így érthető az a borzal-

mas agyoncsolás, melyet Szternád felboncolásánál a törvényszéki orvosok konstataáltak, s ez a mód már elképzelhetővé teszi az örlé ember öngyilkosságát is.

A törvényszéki orvostanban páratlanul álló eset iratit az ügyész fel fogja terjeszteni az igazságügyi orvosi tanácshoz, hogy ez annak tanulságait levonja és összegezze. Ha pedig a tanács azt kívánja, exhumálni is fogják a holttestet, hogy annak koponyáját preparálva frenologiai tanulmányozás végett felküldjék. Mindezen adatok szünte meggyőződése folytán Jureczky Iván kir. ügyész a gyilkosság címen ismeretlen tettesek ellen indított eljárást megszüntette, miután az eleinte gyanúsított hitvest és testvérét, Szternád Jánost a csendőrség már egy nap elmúltával szabadon bocsátották.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, dec. 2.

Az időjárásban legközelebb változás nem várható. Déli hőmérséklet 4-8 C.

A vezérkari főnök felmentése.

Bécs, dec. 2. A tegnapi összes lapokból ismeretes az az általános feltűnést keltő hír, hogy holtzendorfi Conrad báró, az osztrák-magyar vezérkar főnöke lemondott. Öfelsége kedves emberét a következő szövegű kézzíráttal menti fel, melynek melegsége szinte meglepő:

„Kedves holtzendorfi Conrad-tábornagynak! Midőn kíváncsnak tartom, hogy kiváló vezéri tulajdonságait, gazdag tudását és tapasztalatait más szolgálati téren hadseregem javára értékesítem, felmentésével egyidejűleg Önt hadsereg felügyelővé nevezem ki és legmhádsabb elismerésem és köszönetem jeléül Önnek Lipótrendem nagykeresztjét a csillagokkal adományozom.”

Elfogták a hadikassza rablóját.

Temesvár, dec. 2. Zubovics János tizedesi, aki a katonai parancsnokság pénztárát kirabolta és megszökött, ma reggel Zimónyban elfogták éppen akkor, midőn a Dunán uszva akart menekülni.

Doktorizáló postafőtiszt.

Budapest, dec. 2. Érdekes doktoravatás volt ma a budapesti tudomány-egyetemen. Faragó Sámuel budapesti postafőtiszt az új doktor, aki idős korában, mint felnőtt gyermekek apja kezdett a tanuláshoz, s miután minden vizsgáját kifűnő eredménnyel tette le, ma megkapta a diplomát.

Kettős szerelemi dráma.

Budapest, dec. 2. Ma délelőtt a Zichy Jenő utcai Termál szállóban Wein Oszkár

magánhivatalnok agyonlőtte a kedvesét, Szalay Esztert s aztán, miután karjain az ereket felvágta, önmagát lölte agyon. Mindkétten szörnyen haltak. Hátrahagyott levelükben azt írják, hogy közös elhatározással halnak meg, mert életuntak. Végül arra kéri a rendőrséget, hogy ne boncolják fel őket.

A háború.

Konstantinápoly, december 2. Tripoliszból jelentik, hogy az olaszok tegnap Aingara mellett általános támadást indítottak a törökök ellen. — Oly nagy volt a csatában az olasz-török, hogy egyik gyilkos lözére a törökök visszavonulni kényszerültek. A törökök 600, az olaszok pedig 1600 embert veszítettek az ütközetben.

Rémes öngyilkosság.

Szatmár, dec. 2. Rémes öngyilkosságot követett el ma reggel Babucz István jegyző. Az életunt ember a Szamos híján keresztülbogó vonat elé vetette magát, melynek kerekei testét darabokra roncolták, fejt pedig teljesen elvágták törzsetől. A fej a Szamosba esett, ahol csak órák múlva találták meg a borzalmas leletet.

Gabona-üzlet.

Távirat.

Budapest, dec. 2.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.82
május	11.70
Rőzs "	10.35
Zab "	9.83
Tengeri 1912. máj.	8.44
jul.	8.51

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Ingyen! nem, de nagyon olcsón

lehet karácsonyi ajándékot beszerezni az országos vásár alkalmával a piacon nagy választékban fogom kiárúsítani a legújabb divatu szörme-garnitúrákat.

Robinson Gyula
szücsmeister.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Eötvös-tér 29. sz. alatt, Szent Háromság áttellenében, a fehérművek és gallérok tisztítását

leszállítom 1-től kezdve.

Orbán Mihály.

6040

MAYER KLOTILD

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-telap Kazinczy-u. 8.

SALVATOR

kiváló bor- és lithium gyógyforrás

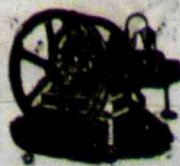
vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél, emésztési és légzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Helyes tudományok szerkesztésében és gyógyszerészkedésben SCHULTES ÁGOST Szécsény-Lipóci Salvatorforrás-világlat, Budapest, V. Rudolf-utca 8.

"CLIMAX" = Pénzt =

nyersolajmotor. takarít meg!

egolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referenciá.

Bachrich és Társa

motorgyári-fióktelep

Budapest, V/32., Szabadság-tér 17.

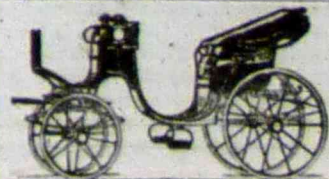
5759

(Tőzsde-palota).

Telefonszám: 71-01. Sürgőnycim: „CLIMAX”.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár min-
denemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

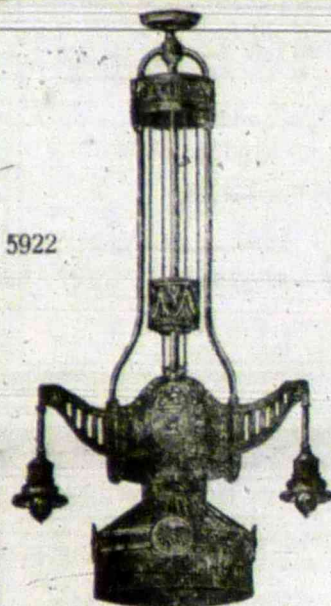
Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban.
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Modern villanylámpák

és csillárok nagy választék-
ban, meglepő olcsó árak mel-
lett kaphatók:

MELCZER JAKAB

üveg- és porcellánkereskedésben

Kazinczy-u. 1. ☎ Telefon 147.

Dr. Just-Wolfram izzók drb. K 2-30
bármilyen nagyságban.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrende-
lés szerint bármiféle szücsmunkát
a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinsohn Gyula, szücsmester.

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetően,
meghódította a
jóízlelt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

LEGMODERNEBB MŰVÉSZIES KIVITELŰ

MEGHIVÓK
TÁNCRENDEK
FALRAGASZ
BELEPŐJEGY
VILÁGPOSTA
KÁRTYÁK
STB.

LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A

ZALANYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.

Van szerencsénk a n. é. közönséget lakberen-
dezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon hálók, ebédlők,
oroszobák, szalonok és rongorakból állandóan
400 szobaberenkezés áll a legegyszerűbbtől a
legfinomabbig kiválasztásra készen, de készítettünk
mindennemű berendezést saját vagy bármilyen
terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod
hitelt önjárt igénybe venni, a legelő-
nyösebbek, 5791

A szállítást előtt a vételiár 20 százaléka fizetendő
előlegül, míg a fennmaradó 8-szeg 30 havi vagy
12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

**Ingatlan tulajdonosok, vagy maga-
sabb hivatalnokoknál,** — de oly kisebb
hivatalnokoknál is, akik kezessel bírnak — ki-
vántatva előlegétől eltekinthetünk és csak az
első részlet ellenében szállítunk már minden-
nemű berendezést. Utazóink egyikét aki álla-
ndóan az országot járja és máv. bérletjeggyel
vau ellátva, becses kívánságára gazdagon fel-
szerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmenten
elküldjük.

Saját kiadásu, nagy díszes illusztrált butoraj-
bumunkat 1 korona (bélyegekben is küldhető)
ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerléány-u. 7.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

5783

Geltech és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Házlebontás miatt a raktáron
szesz férfi, fiú és gyermek-ka/ap
és sapka-árukat

igen méltányos áron kiárusítom.

Pilisch és bársny, fiú és férfi kalapok,
kemény nyulszőr férfikalapok, Pichler,
grázi Toden férfi és fiú kalapok, szőrme
sapkák, Biber, Nutria, Rase, bársny férfi
és gyermek részére a legkiválóbb gyárt-
mányok a legutolsó divat szerint kaphatók.
Kérem a n. é. közönséget, hogy szűke-
sített most lefedze és ragadja meg ezen
kedvező alkalmat. Kiváló tisztelettel

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.

Portál és berendezés eladó 15044

Feltétlen

megóvándó minden seb, hogy az a fertő-
zés által nehezen gyógyulhatóvá ne fajuljon

Prágai házikenőcs

mint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja
a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdal-
makat, hűsítőleg hat és elősegíti a vér-
keringést és gyógyítást. **Postai szét-
küldés naponta.** 1 doboz 70 fillér.
Postán 3 K 16 fillér előzetes beküldése
után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 dobozt
szállítok bérmentve Ma-
gyar-Osztrák ország min-
den állomására. 4412

Figyelem a szer elne-
vezésére, a készítő nevére
árta és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.
Főraktár: B. Fragner és. és kir. a „Pe-
kete sas”-hoz Prága III. Ecke der Nerud-
gasse 203, továbbá Török József, dr. Egger
L. és Egger J. gyógyszerárban Bpestben.
Egy próba elegendő ahhoz, hogy a n. é.
különböztesse a jószágotól és jóságáról
meggyőződjön.

Kapható minden gyógyszerárban.

Értesitem

az igen tisztelt vevő közönséget,
hogy a Balási féle csódtömeget meg-
vettem és azt a legolcsóbb árbán
elárusítom U. m.: ebédlő, háló beren-
dezést a legjobb minőségben. Aján-
lom a saját készítésű szőnyeg-divá-
nyokat és ottománokat. — Főtörök-
vésem odairányul, hogy a t. vevő
közönséget minden tekintetben kielé-
gítem. 6010

Becsés pártfogást kér

Goldberger Károly.

Butorraktár Erzsébet-Királyud-tér.

Szarvas-szálloda mellett.

*A szerelem útja a gyomron visz át
azért süssetek és főzettek kizárólag Ceres ételzsirral.*

5868

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulekony „Ceres”-ételzsir („Ceres”-kockák) és fehér („Ceres”-láblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (1/2 kg „Ceres”-hez 1/2 liter tejfel) minekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tálat avagy a lábost gyorsabb kihűlés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsír megfagy. A tej viztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres” zsír a legfinomabb teavaj ízét és zamatját veszi fel és ugyanugy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli a keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

Ha üde és finom arcabőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém-tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós
fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávo-
lítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli
gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár

Vác.

Geiger és Társa

KOHN SAMU

engedélyezett mérlegkészítő

Nagykanizsán, Magyar-utca 3.

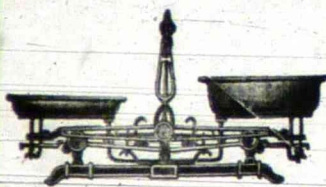
Elvállalok leszállított árak mellett
mindenféle mérlegek javítását, a be-
nem szállítható marha, kocsi és
waggonmérlegek javítását kívánatra
bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum tartányok javítását
és hitelesítését is

Vas és réz súlyok, folya-
dék-mértékek, méterek olcsón
kaphatók.

Használaton kívül he-
lyezett mindenféle mér-
leget megveszek.

Kijelölt, hitelesített mérlegek olcsón kaphatók.

Készíték és raktáron tartok mindennemű mérleget.

Klithia a bőr ápolására

az arc- és bőrszépítésére **PUDER**

Legelőgásabb toillette, báli és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.
vegyileg analizálva és ajánlja dr. J. J. Pohl cs. és kir.
tanár által Bécsben.

Ellenőrző levelek a legjobb körülből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toillette-szappan és illatszer-
gyára. Főraktár: 1. Wollzeile 3.

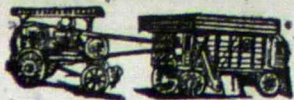
Szétküldés utánvétel, vagy az összeg előzetes beutalása mellett.

Egy doboz 2 or. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszer-, drogus- keres-
kedésben és gyógyszerárban, Nagykanizsán: Alt és Böhm, Kelti M. Mór,
Kreiner Gyula és Gellch és Graef cégeknel

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

**Teljes cséplőgarnitúrák
és malomberendezések**

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúránk a leg-
gazdaságosabban és legmegbízhatóbban
működnek.

**Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel**

MOTOR

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű
nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és
lóerőnként cca 1 1/2 fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL”
KERETFÜRÉSZET
fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes
berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre
bármely vízellátási és ipari célra.

Teljes transmisselepek, gőzgépek, gőzkazánok
és egyéb gépészeti berendezések.

Költségvetés-, Ár- és mértékhatározással
díjmentesen szolgálok.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60 %.

Fehér fényvel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.

Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 98.

A főváros központján. Villamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. — 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó 1-én megnyílt az

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hárfa-utca 59. sz.) Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

5563

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobák 3 K-tól.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával felhívom a n. é. közönség figyelmét a nálam készülő fényképfelvételekre, a melyek borus időben is a legjobb sikerrel villanyvilágítás mellett eszközöltnének.

Készítek visít nagyságtól életnagyságig fényképet legszebb kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér

VÉRTES ANTAL fényképész,
Csengeri-utca 1. Takarékpénztár épületében, földszint

Jövő évi

Gipszszükségletet

legelőnyösebben szállít a legmodernebben berendezett erdélyi gipszművek SÁTORI MÓR Központi iroda Budapest, 9. ker. Dandár-u. 25. sz. 5994

Két évi jótállás.

Az OLLA

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Gelsch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárában. 5329

A helybéli biztaldában elsőrendű

hizott sertés

kilogrammonként 1.36 fill. kaphatók. 6033

Engländer Béláné,

s.öl. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bir-milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott úraságoktól levett FÉFIRUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Kiadó lakás.

Király-utca 13. szám alatt ujonnan épült utcai lakás u. m.: 3 szoba, fürdő-, cseléd-szoba az összes mellékhelyiségekkel május elsőjére kiadó. Ugyanott egy udvari 2 szobás nagy lakás azonnal KIADÓ.

6031

1673/1911. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járás-bírósnak 1911. évi V. 859 I. számú végzése következtében dr. Bród Tivadar nagykanizsai ügyvéd által képviselt Hirschler és Lusztigarten nagykanizsai cég javára 178 kor. 98 fillér s jár. erejéig 1911. évi szept. hó 16-án fogataposított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 862 koronára becsült Zefir, Angin, Atlasz, Fusztián vászon, stb.ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járás-bíró 1911. évi V. 859 3. számú végzése folytán 178 kor. 98 fill. tökéletesnek ennek 1911. évi auguszt. hó 30-ik napjától járó 6 % os kamatai, 1/2 % váltó díj és eddig összesen 84 kor. 82 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Légrádon a 7-ik számú háznál leendő eszközölésére 1911. évi december hó 4-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és a okra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a és a v.h. n. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi nov. 4-én.

Maximovits György

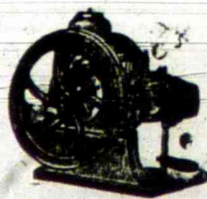
kir. bírósági végrehajtó.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok!

Sürgöncym. Szabók.

Csak

Szabó Emil és társánál kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. Benzin motorok. — Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

Teléfono 76-48 132-50

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes hel-zen vagyok, hogy a 5697

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégítem. Megrendelésre készítek minden szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindennemű javításai és átalakítási munkálatokat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsnök, Kölcsey-sz. 7. (Bayer színház mellett.) Raktáron tartok mindennemű szőrmeart.

Szabó-műhely áthelyezése!

Értesítem az igen tisztelt vevőimet, hogy a MŰHELYEMET Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul Király-utca 47-ik sz. alá

helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTFREICH ANTAL,

623 férfi-szabó.

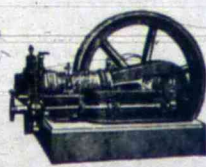
LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók drogueriákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szakszövetekben.

Nyersolaj Szívógáz Diesel Benzin

MÓTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Oyori szállítók Készítők felülvizsgálók M. sz. menő jótállás

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. — Vezérképvisező

Gellért Ignác

ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Csak a minőség

róvén lett világhírű a valódi

PALMA kaucsuk-cipősarok

A hygienikus Palma kaucsuk ágybetét minősége elsőrangú

Alapos vizsgálatok

igazolták hogy azon mosónőkre, akik állandóan és észszerűen csak SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPANT használnak, szép fehér, sima és puha kezük van, mert a SCHICHT-„SZAPPAN” rendkívül enyhe, teljesen tisztít és még langyos vízbe is jobban, lehet vele mosni, mint más szappannal meleg vízben. Más szappannal sokat kell dörzsölni, míg a SCHICHT-„SZARVAS”-MOSÓ SZAPPANNAL teljesen elegendő, ha azzal egyszer átsimítjuk a ruhát.

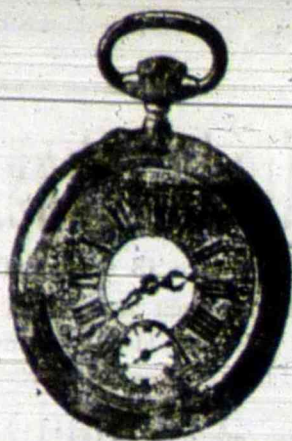
Az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a leg-ideálisabb szappanpor.

A női szépségnek

semmi sem árt jobban, mint a nap-hosszat való kirakódás a páratelt levegőjű mosókonyhában, továbbá a fáradságos munka, amely a mosással jár, ha a régi-módszer szerint közönséges szappannal mosunk. Azok a kiknek a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓ-SZAPPAN segít a mosásban, életvidamok, egészségesek és élénkek maradnak. Mert minden fáradságot meg lehet takarítani, a munkát a legcsekélyebbre lehet redukálni ezzel a szappannal.

Az „ASSZONYDICSÉRET” mosó-kivonatot minden nő dicséri, mert a ruha beáztatásához ez a leg-ideálisabb szappan. 5594

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok. Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatuak remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetlők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltok vagy kívánatra becserélek.

4631

A „TURUL” CIPŐ

lutszárnyal minden más győri mányt, mert nemcsak a legjobb és legtarló sabb, hanem a legolcsóbb is.

Fiók-raktár:
Nagykanizsa
Fő ut
Korona szálló-
val szemben.

féle fajokban, fajtisztaságért jótállva e gazdaság választékban a már évek óta elő-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kiskölkömeti szőlőültetvény telep

TULAJDONOS:

CASPARI FRIGYES.

Medgyes, 29. sz. (Nagykölkömet megye)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett ismerős levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének meg-
tételére előtt az ismerős személyiségektől ugy-
szó, mint irásbeli bizonyítást keresve
magának lenni szőlőtelep felállítás megbízhatósá-
gáról.

5902

Gummi és halhólyag
ujdonságok!

Hygienikus óvszer különlegességek:

Valódi francia és amerikai gyártmány
eredeti csomagolásban.

Orvosi ajánlással! Feltétlenül biztos!

Ujdonság! „Fatime” 1. II. min. Ára tüként: 6, 8 K
„Semiramis” 1. II. min. tüként 10, 12

Ezen új és modern technika szerint
készült férfi óvszer különlegessége:
az összes eddigi gyártmányokat felül-
múlják — Kizárólag nálam kaphatók.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY” Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó kü-
lönlegesség. Ára 15 korona. Szétválás
ittoktartás mellé. — Kérje nyel-
bérmentve 300-nél több ábrába ellátott leg-
újabb képes árjegyzékemet.

Releti J. orvos-sebészeti
műszer- és
gummiaruk-gyára

Budapest, V., Koronaherceg-utca 17.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

Képzelt minden városban magán jutálékkal levezet.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiókat bizonyított háziaszt, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
körülmények között és megkülönböztetés-
tel.

Figyelemre!. Külön hamiltványok
miatt bizonyítottan óvatosságot igényelnek és
csak olyan eredeti óvatosságot fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
gyógyszertár elhatárolásának megfelelően van
címkézve. Ára üvegekben K-50, K-1.40 és
K-3. — A legújabb minden gyógyszer-
tárban kapható. — Forgató: Török István
gyógyszerész, Budapest.

A Richter gyógyszerárak az „Arany országház”,
Fűzfőház, Előzetesítés 5. sz.

Lovak

ellen sikos utakon is megtartják
munkaképességüket a Leonhardt
védjeggyel ellátott
eredeti-M-sarkok
által.

Az eredeti-M-sarkok minden felületen
rögzítve vannak és használhatók a
legbiztosabban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyet és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
latása a legmagasabb gyomor- és altest-
bántalmak, gyomorgörge, gyomorfű, rögzített
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek
ellen, e jeles házi- és kórházi eszközök óta mindig
nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt
eredeti doboznak 2 korona.

Hamiltványok törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi
ha mindegyik üveg Moll
A. védjegyet tünteti fel
és „A. Moll” felirata
őszintén van látható.

A Moll-féle sóborszész
vezetesen mint fájda-
omcsillapító bedörzsöl-
lési szer közhívná,
csúszás-meghülés
egyéb következményei-
nél legismertebb nép-
szer. Egy óozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer sze-
rint készített legfinomabb
gyermek- és hölgy-szappant a bőrké-
szítés, a gyermek és felnőtt részére. Ára dar-
abonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Főosztályok:

Moll A. gyógyszeresek, cs. kir. udv. szállító

Által Bacs, Tüchlingen 2. sz.

Vidéki megrendelések naponta postaután mel-
lett teljesítenek.

A raktárban tessék határozottan „MOLL A.”
szóval és védjeggyel ellátott készítmény-
ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf fia

Hogyan védjük magunkat a gyomorbaj ellen?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták
eredményesen megelőzzük és azoknak energiával szembeálljunk, ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectar

idősebb használata. — Mert

egy erőteljes gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészséget legkedvesebb éle koráig
meg akarja tartani, használja a kitűnő eredményt folyton elő yösen isme!

Dr. Engel-féle Nectar

Ezen Nectar, mely kitűnőnek talált gyökérmedvek és jó borból van készíve
szárazság és gondos összetételét folytán az emésztésre különös jótékonyan
hat; hasonlóan mint egy jó gyomorkor vagy gyomorbaj, és éppenséggel min-
csenek káros következményei. Tehát Nectar-egészséges és beteg, kártékony
hatás nélkül egyaránt ihat. Nectar mértékletes használatnál előnyösen hat az
emésztésre és elősegíti a nedv érzékelést. — Ezért ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectar

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectar elejét veszi a gyomor-
hurut, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy elnyálkásodás-
nak. Epenygy megakadályozza Nectar a székrekedést, lehangsúly-
got, hasfájást és szivdobogást, nyugodt alvást és étvágyat
idéz elő és így megment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől, fejfájástól és
ideges feszültségtől. A népek töltöttei tegeiben becsülik a Nectar, mert vi-
dámágot és életkedvet ad.

Nectar üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarország összes gyógyszerár-
taiban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemes-
d, Nemesd, Csákány, Nagykároly, B-szentgyörgy, Szentlőrinc, Tótfalu
Kerkaszentmiklós, Muraszendely, Csáktornya, Letenye, Katóvár, Perák, Vidovec,
Aladombor, Légrad, Bükkös, Murakeresztur, Iharóberény, Böhönye, Tapsony,
Szakácsi, Marcali, Sámsón, Kéihely, Vörö, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógy-
szertárakban, ugyintén Magyarország minden nagyobb és kisebb helyiségében
levő gyógyszerárakban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
mellett Magyarország bármely helyiségebe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól! — Kérjünk határozottan

Dr. ENGEL-féle NECTAR-t.

Nectar nem titkos szer, alkalmasságai: Sósó: 300 g, bor: 50 g, málnaszörp: 100 g,
vörösbör: 100 g, cserszörp: 300 g, álmokávevirág: 30 g, borókabogyó: 30 g, ürö-
30 g, anizs, hellebgyökér, enyángyökér, valmusgyökér, kamilla: 100 — Ezen
részek vegyítendők.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kaszáczy-s. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA Kaszáczy-s. 3. TELEFON-SZÁM 78. egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal: NAGYKANIZSA Kaszáczy-s. 3. TELEFON-SZÁM 78. egy melléklettel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

XXXVIII. évf. 277. szám.

Lapvezér:
Dr. HAJDU GYULA.

Nagykanizsa, kedd, 1911. december 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
hátréva	hátréva
Egy hóra 1.30 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéve 3.50	Negyedéve 4.50
Féléve 7.-	Féléve 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, hallás- és látás- és megismerési köröknek 50 fillér.
Előfizetési és átvételi díjak 5 fillér.
Készletbiztosítás 6 forint.

A megyegyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegi törvényhatósági bizottsága a hó 11-én közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorából a következő pontokat közöljük:

Allapáni jelentés a törvényhatóság állapota. Ezzel kapcsolatban a számonkérőszék jegyzőkönyve.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter úr leirata kinevezése tárgyában.

A vármegyei közigazgatási bizottság választott tagjai sorából killepő gróf Bathányi Pál, Bosnyák Géza, Koller István, Tripammer Gyula és Vízlendvay Sándor úrak helyébe új bizottsági tagok választása.

Az igazoló választmány megalakítása az 1912. évre.

A milleniumi ösztöndíj adományozása a nagykanizsai főgimnázium egy tanulója részére.

A vármegyei katonabeszállásolási pótadó százaléka az 1912. évre leendő megállapítása.

Nagykanizsa r. t. város 1910. évi gyámpénz ári mérlege.

Nagykanizsa r. t. város 1910. évi számadása az elhagyott gyermekek segély-alapjáról.

Abauj-Tornamégye átirata a katolikus autonómia mielőbbi életbe lépését tárgyában.

Budapest székesfőváros átirata a sajtószabadság biztosítása tárgyában.

A Balatoni Szövetség átirata a balatoni hajóás fejlesztése tárgyában.

A nagykanizsai járási tanítói testület kérvénye a tanítók gyermekei részére Nagykanizsán létesítendő internátus felállításának elősegítése iránt.

Sadler Mór budapesti lakos, gyógyszerész kérvénye Tapolcán II. gyógyszer-tár felállítására iránt.

Kun István alsórendvái lakos, gyógyszerész és társai kérvénye Strádóvár közegében önálló gyógyszer-tár felállítására iránt.

Az állandó bírói választmány a legutóbb adóti fizető törvényhatósági bizottsági tagoknak az 1912. évre egybeállított névjegyzékét bemutajta.

A zalaegerszegi községi- és körjegyzők egyesületének kérelme a községi-, kör- és segédjegyzők fizetésének ideiglenes rendezése tárgyában.

A vármegyei (üzrendészeti) szabályrendelet módosítása.

A zalaegerszegi községi és körjegyzők egyesületének kérelme a megyei építkezési szabályrendelet módosítása iránt.

Ugyanannak kérelme a jegyzői nyugdíjszabályzat módosítása és az 1910. évről a nyugdíjazásnál kétszeresen leendő beszámítása iránt.

Nagykanizsa r. t. város 1911. évi államsegély felosztása tárgyában hozott határozata.

Ugyanannak utrendőri szabályrendelete. Zalaegerszeg r. t. város kérelme a Deák Ferenc-szobor fentartására szolgáló tőkének kezelése céljából a város részére leendő átadása iránt.

A Ganz-féle villamossági részvénytársaság főbevezetése Keszthelyi képviselőtestületének a keszthelyi-hévízi vasút segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

Az egerszegi hangverseny.

A megyeszékhely zenel. eseménye.

— Saját tudósítónktól. —

A zalaegerszegi Irodalmi Kör nagyszabású hangversenye, mely péntek este zajlott le, felülmúlt mindent, amit e téren Eggerszeg valaha produkált. A város közönsége örömmel állapította meg, hogy az értékes zenének Eggerszeg sem hiálátlan talaja. A koncerten a fehérvári honvédzenekar, Rosthy Annie énekművész és Bendiner Nándor zongoraművész működtek közre.

A zalaegerszegi Irodalmi Kör nagyszabású hangversenye, mely péntek este zajlott le, felülmúlt mindent, amit e téren Eggerszeg valaha produkált. A város közönsége örömmel állapította meg, hogy az értékes zenének Eggerszeg sem hiálátlan talaja. A koncerten a fehérvári honvédzenekar, Rosthy Annie énekművész és Bendiner Nándor zongoraművész működtek közre.

A hangverseny létrehozása dr. Ruzsicska Kálmán és Sándor Zsigmond és a vezetőség érdeme.

Maga a hangverseny magas színvonalu esemény volt. A székesfehérvári V. honvédzenekar Fricssaj Rihárd karmester vezetésével remekelt a Mignóból való Nyitány s az „Arléin leány” II. tételének előkelő izléssel, némes felfogással történt előadásával. Az a páratlan ritmuserék, mellyel a szerföltött nehéz ének és zongorakíséretnek Fricssaj karmester a zenekar kezében tartotta, minden dicsőretet feleslegessé tesz.

Rosthy Annie énekművész Gaspoul egy Bérseus-éveit nyitotta meg műsorát.

Ennek lágy karakteréhez illik talán legjobban a művész értelemes, tisztán csengő szopránja, mely a pianissimóban csodálatosan érvényesül, de koloratúrában is fényes. Énekelte még „Hoffmann meséi”-ből a Bakkarolát, Liszt: „Oh! Quand je dors” kezdetű remekét s E. Del’ Acqua Villanel című dalát, valamennyit teljes zenekari kísérettel. Legnagyobb hatást az utolsóval ért el, melyet a halásan tapsoló közönség meg is ujjaztatott.

Bendiner Nándor az ismert nevű zongoraművész, kit már Abrányi a legnagyobb művészekkel egy sorban említ — valószínűleg elragadta a közönséget szédületes technikájának fejlettségével, trilláinak bámulatra ejtő tiszta gyöngyözésével. Az utólrhetlen technika azonban nem arra ösztönzi a művészt, hogy ezt tolja előtérbe. Mindig magát a művet interpretálja elsősorban s fényes képességei csak fenomenális segítséget képeznek ehhez a mindig remekül sikerülő törekvéshöz. Igazán mély érzésű előadó művész. Mű-

sorában Orie: A moli zongora versenye és Liszt: Esz-dur zongora versenye szerepelt páratlanul frenetikus hatás mellett. A hely szűke nem engedi, hogy az egyes műsor-számokat — bár megérdemelnék — külön méltányoljuk. Az egészre pedig igazán nem találunk elegendő dicsőretet.

Az egyházmegye az új püspöket.

— Saját tudósítónktól. —

A szombathelyi egyházmegye papságának küldöttsége csütörtökön tisztelt az újonnan kinevezett püspököt, gróf Miksa Jánosát, Budapesten a Bristol-szállóban levő lakásán.

A küldöttségben részt vettek a következők: Horváth István káptalani helynök, Vidos Lajos apátkanonok, szemérmiumi kormányzó, Ivanóczy Ferenc tb. kanonok, esperes, dr. Gál Sándor szombathelyi és Legáth Kálmán zalaegerszegi apátplébános, Strausz Flórián alsórendvái esperes, Tauber Sándor vicerektor, teológiai tanár, dr. Boda János püspöki titkár, Schmidt István pusztamagyaródi plebános, Rozmán József szentzézsi jegyző és Pinter József szerkesztő, karkaplan, Kollányi Ferenc nagyváradi prelátus-kanonok, mint a szombathelyi egyházmegyéhez tartozó jákai apátok ezidőszaki javadalmasa.

A küldöttség nevében Horváth István káptalani helynök üdvözölte az új főpásztort, biztosítván őt nemcsak a kanonjog szerinti engedelmességről, hanem igaz gyermeki ragaszkodásukról is. Ama kívánságának adott kifejezést, hogy minél előbb üdvözölhessék új főpásztortukat szombathelyi otthonában. Gróf Miksa János meghatott szavakkal válaszolt és ígéretet tett, hogy mindig gondos, szerető-

A kakukfiókák.

Írta: Haller Jenő. (2)

Mánap szent volt a béke. A nagy nappali párolásra nyájas, hűs esti fuvalat következett.

A malom őrlött, zakatolt, a gazda meg kiült pipálni a partra. Ma ő volt a soros. De a malom nélkül is darált. Az őrés, piszkos tányérok a fonott kengyelkosárban pihentek szétszórva. Jeleül, hogy a vacsora elkelt.

A házaspár eltűnődve tapadt tekintetével az árnyékos vízkörre és nézte mereven, ábrándosan a benne fürdő holdvilág lüszes karimáját.

A palak sejtelmesen csobogott.

A nádszálak susogva borultak össze és váltottak lopott csókokat.

A kóbor szellő ott suspított a káka között, a szombékok szálait bogozgatta. Az ember egykedvűen pófokelt, míg a felesége egyre-másra kacagatott, hol az urára, hol a malomajtára, hol meg a fecsegő habokra.

Egyszer csak lelkendezve pattant föl a helyéből és megeredt víz iránt, a zsilip előtt szétfolyó ár felé.

— Hát tehozzád mi a szősz díót? szókott fel a gazda és szaladt lélek-zakadva utána.

Még valami bolondságra adta a fejét az asszony.

Váltig kiabált. A félsz belenyilallott. Mert érezte, hogy Vica a szívhez forrott.

— Hová futsz? Hé! Vica! Ne légy Metrea! Hallod? Állj meg!

De az csak szökölt, mint a pillangó. Az emter utána.

A zsilip kompjánál ragadta meg. — Te asszony! — szólt zihálva — mit akartál tenni? Csúfságot akarsz zudítani a nyakam közé? Nézz a szőmöm közé!

— Nézzön inkább kend oda... Láti ezt a tekenőt?

— Látom.

— Gyerők, vagy mi a csoda!

— A nebozárját, valamikől szent, hogy — gyerők. Hamar a csáklát.

Közel húzták a vizibarkát, hát — Uram ne vigy kísértelbe, egy eleven kis fiu volt ráköltözve. Likakba fűzött madzaggal.

Lehetett három hónapos. A gyermek is ökölnyi, de nemkülönben a teknő is. Nem nagyobb, mintegy jóravaló tök — fele.

— És, amint szegről-végről megnézték, csakugyan tökhéj volt.

Az asszony lehajolt és kiemelte. A gazda fogta a derekát addig.

— De gyönyörű, pufók kis képe van. Mint az ómal!

— A kölömpöc! Ebadta, milyen jó husban van. Ej ha! Erősi a gazda is.

— De bizony, nem az ebadta, hanem a jó isten. Ez az isten rőndölése tisztára.

— Deiszeg kötínvaló cemde vót, aki beletöltö.

— Akár ki tölte: jól tölte. — Indult meg vele az új anya, váltig babusgatva a csöppséget.

— De, hogy nem sir? Csodálkoztak kettesben.

— Nem ám, — ebadta ceteltje, — mert mögiltatta mákkal.

— Az bizony mögílohet.

— Nosza siettek vele a portára. Még a malmot se zárták be.

— No, ugye, hogy szeret minket a jó isten? simult a molnár marcona melléhez a némbor ényelege.

— Na; ha ez megmarad, akkor én is istenhöz térek.

— Aztán rá is térne talán!

— Hát nem ellenkőzök. Iszom is rá áldomást.

Le is szaladt tüstént a pincébe...

...A nagy világosságtól fölcseszelt a kicsike.

No iszen, volt is öröm akkora, hogy fejfére még a malom is kolompolni kezdett. Mintha kiharangozná a nagy esetet.

— Éhes a malmom. Adok neki abrakot.

— De aztán ne késésk ám! Nézzé ezt a gyöngyharmatot... Édes rózsám, te!

— Egyszeriben itt termők. Egyik lábam itt, a másik ott.

Amint aztán a hold az egyik rezgőnyárfá levelese közé bujt, hogy a lisztlopók elinalhassanak a homályban, kis Bankó uram térdre esett és — összekulcsolt kézzel fohászott ahhoz az istenhez, akit eddig esze nem lelt sehol, de aköz megígért most legott...

A malomból is mosolyogva tartott kifelé.

— Hadd lögyön egyszer a gazembörnek is jó napja!

De azért az őrés zsákokra is rá zárta az ajtót.

Csurgóra álló süveggel, kaja ba-jusszal lépett be.

— Nem baj, gazdám, a jó isten csak vámot vót a nagy áldásból.

— Igazad van! Hát ennek a kölömpöcnek mi lögyön a neve?

— Hát lögyön Pali. Gondútam!

— Lögyön! — hagyta rá a molnár is.

— Tökma Pali. Te kis tökma Palkó! sivalkodott Vica asszony.

— Az, hát! Kakukfióka!

— Az se baj! Az isten adta. Lögyön áldott szent neve!

— Én is aszondom, amit a papieták: Csértesek szus tus! Ígyi, asszony! Te mög kakukfiók akkor sirj, amikor engöm lötsz...

— Ne, ne, hát akkor örökmindétig sirjon?

— Ugyis elmönök én nemsokára messzi, messzi: Nevorkba. Hallottad már a híret valaha?

— Nem én! Mi az: puliszka, vagy cibere?

— Város. Nagy város. Aszondik, hogy itt akkora ablakok vannak, mint nálunk ajtók.

— Aztán minek az az igrámatlan nagy ablak?

— Minek? Hát annak, hogy azon mögy ki a füst a kemőncéből.

— Hát ott pógárok vannak?

— Nem! Halom fábrák. Fábrák.

Tudod te, mi az?

— A paprikát híják a pémekek paprikának.

— Te, Vica ostoba vagy, mint a sargyópoka.

— Hászén azér van kontyom.

— Persze, hogy azér. Mert a fábrika az ollany ház, aki mindétig ég, de csak a füstje látszik. Hát a láng az ablakon mögy ki, a füstje mög az ajtón.

— Aztán hun van az?

— Amerikában.

— Ott van a Ferkó koma is.

— Ott ám. Má irta, hogy naponként 5 dollár keres. Appeal ippege 50 forint.

munkás atyja lesz a szombathelyi egyházmegyének és fiatal erejével az egyházmegye felvirágoztatásán fog munkálkodni. Kéri mind a káptalani helynököket, mind pedig az egész papságnak odaadó támogatását s reméli, hogy az egyházmegye javára ily körülmények közt hasznos tevékenységet fog kifejtetni. Ezután Horváth István káptalani helynök bemutatta az új püspököknek a köldökség tagjait, akikkel barátságosan elbámultak. Tisztelet után a püspök vendégei látták el a köldökség tagjait.

Országgyűlés.

Vita a fővárosról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 4.

„Akik a fővárost csak fa'usi szemmel és falusi szempontból tudják nézni, vagy próbálják, de nem képesek Budapestet az orránál fogva vezetni, azok ráereszköznek az ország drága idejét és bőkezűen elpocsékolják a főváros hivatali és avatalt kritizálására. Ennek a jegyében kezdődött a mai ülés is.

Náday Lajos elnöklete alatt nyílt meg az ülés. A jegyzőkönyv hitelesítése után Székely Ferenc igazságügyi miniszter polemizál Szemcsányi György néppárti képviselővel, aki minden áron szabálytalanságokat akar felfedezni a fővárosi választások körül. Szemcsányi viszonzásként Beöthy László kereskedelemügyi miniszter mutaja be jövő évi munkatervét.

Következett a költségvetés tárgyalása. Hegedűs Kálmán munkapárti képviselő üdvözlö a minisztert, aki iránti bizalommal viseltetik. A költségvetést elfogadja.

Batthyány Tivadar gróf és Pethő Sándor a javaslatot ellenzéki szempontból bírálják. Pethő beszéde az ülés végéig fél 3 óráig tartott.

Menyasszony-selyem

méterenkint 1 korona 35 fill-től kezdve mindenféle színben. Portómentes és vámentesen házhoz szállítva. Kívánatra dúsz mintagyűjtemény.

Hennebergi selyemgyár Zürich.

Az asszonynak fölcsilant a szeme. — 50 forint egy napra? — De annyi ám! A Kanalas Istók csak fertál esziendeje van kint, oszt már 600 koronát küldött. Én még töröm, marom a markomat fél évig, oszt alig keresek egy ötenest.

— Hát jó lenne, ha igaz. — Igaz-e? Láttam a bankókat a két szőmőmmel... Akkó aztán kerdline ám gyöngyre, kalárisra, pucra, selőre... Vica asszonynak megcsillant a lőzes szeme.

Mindössze 30 esztendő volt. Az ura meg az övepesben gázolt. Az asszony jó szívet ment a gazdag emberhez, hiszen a templom egerénél is koldusabb volt. Agról szakadt árva. De a fele vagyont előbb magára iratta.

Sokat virgódalt, civakodtak, főleg a gyermek miatt, aki nincs de azért csak meg voltak.

De most, hogy gyermek is akadt: mintha a szerelem liloma is kizendült volna a szívükben. De talán csak a színről, nem a visszájáról is!...

Ámbár a szerez, a Pata Gyuri rokat elkenedez, bősöködött. Sokszor is settenkedett a karakán menyecske mellett. A menyecske nem haragudott az urára sem, de a molnárlegényre se volt panasza. Nem lett volna tehát baj, ha a garda kivittől volt volna. De vajon megtenné-e?

A kakukliók szétlépte a gondolatok szálait. Sirásba kezdett. A molnár megvakarta az östökét, hogy ez a kakukliók meglopja az álmat, de csak köhögött rá egyet s azal — a fainak fordult.

Az asszony meg kiompolgott a konyhára és megejtette a kis öklöket. Aki erre el is szunnyadt egyszerűben. (Vége köv.)

HIREK.

A kórház és szegényház karácsonya.

A „Zala” gyűjtése.

Két év óta Kanizsa két szomorú helyének, a kórháznak s a szegényháznak is megvan a karácsonya. Jóllelt emberek a Zaldhoz juttatott adományaikkal egy napra felejtenek óhajiták a város szegényeivel és a betegekkel földi nyomorúságuk szenvedéseit s akik tavaly, vagy két éve láthaták a szenvedők váraitlan örömeit, azok meg vannak arról győződve, hogy ezeknek az adományoknak kiválóan derék, nemes rendeltetésük van.

Ma két tizkoronás adomány érkezett hozzánk s ezzel figyelemztetnek bennünket arra, hogy feleljünk meg a két éve vállalt köteleességünknek. Szívesen megteszük s ezennel meginduljuk a gyűjtést, melynek eredményével a kórházi betegeknek s a szegényház lakóinak karácsonyfát fogunk állítani.

A mai hozzánk érkezett két adomány a következő:

Dr. Szekeres József kórházi főorvos 10 K
Jostovics Mitivoj 10 K

Összesen 20 K.

— Szalay Sándor jubileuma. Szalay Sándor 35 éves tanítói ubileumának szép ünnepe, melyen a város társadalmának rokonzása annyi jelben megnyilatkozott, szombaton este közös vacsorával nyert befejezést, melyet a Polgári Együletben rendeztek. A kedélyes hangulatban lefolyt vacsorán a város minden tanintézete képviselve volt s a közönség soraiból is sokan résztvettek. — Az első pohárköszöntőt Banekovics János mondta az ünnepekre, majd a hölgyekre, kivül felszólalt még: Erdősi Bálint, Wuligurszky Antal, Bún Samu, Nagy Lajos, Remete Géza, Krammer Lajos, Kún René, Szabó Istvánné, Poredus Antal és Váry József, mindnyájan a jubilánst élve, mire Szalay Sándor meghatottan szeretetteljes hangon megköszönte a spontán megemlékezést.

— Új ügyvédjelölt. Strém István szigorú jogász, Strém József nagykanizsai borügynök fia, lapunk talentumos munkatársa, a budapesti tudományegyetemen letette az első jogtudományi szigorlatot és a budapesti ügyvédi kamara az ügyvédjelöltet lajstromába bejegyezte.

— A mai vásár. Mindenképpen a legnagyobb mértékben sikerült a mai nagykanizsai Miklós-vásár. Ugy a kirakodók, mint az álitvásár a képzeltet legnagyobb méreteket öltötte és a város idegenforgalma esztendő óta a legkivételesebb alkalmakkor sem volt ekkora, mint ma. Igazi nagy ósv vásár volt a mai, rengeteg portékával és rengeteg sok emberrel. Ugy a kirakodók vásárnak, mint a nagy ló és szarvasmarhás vásárnak kereslete és kínálata egyformán óriási volt és nemcsak a vásároló idegeknek, hanem a város összes kereskedői és iparosai is nagyon megvannak elégedve annak eredményével.

— Hajós Ferenc szanatóriumában. Hajós Ferenc, a kalandos körülmények között Amerikába jutott nagykanizsai rendőrbiztos — sok viszontagság után ismét Magyarországra érkezett. A Cunard-line társaság „Kárpáthia” nevű nagy személyszállító gőzösén érkezett meg csütörtök este Fiuméba, hol családja várakozott rá. Az életének legutóbbi szerencsétlen fordulata óta rengeteg sokat szenvedett ember beteg, halálra láradtan szállt partra s nagy hálával a igaz megindultsággal fogadta el nejeének ajánlatát, ki őt szanatóriumba kívánta egy időre elhelyezni. Hajósék Fiuméból egyenesen Budapestre utaztak, hol a beteg embert a Olücek-féle ideggyógyintézetben helyezték el. Az orvosok itt súlyos idegbajt állapítottak meg a nagyon megévedt, de ezért nagyon meg is szenvedett emberen, kinek gyógyuláshoz hosszabb időre lesz szükség.

— Megtámadott kanizsai rendőr. Torma Lajos Petőfi-ut 2. szám alatti kurtakosmájában szombat este nagy cseleplést volt. Nemcsak söröskancsok, hanem székek is röpöködtek a levegőben, melyek egyike egy villanylámpát leütött. Erre már a vendéglős, aki mindaddig szótlanul nézte vendégeinek „kedélyeskedését”, megharagudott és a székhajigálókát, Agoston József és Ferenc Petőfi-ut földművelőlegényeket a helyiség elhagyására szólította fel. Erről folyt a disputa a duhajkodók és a vendéglős között, midőn belépett a kurtakosmába Kiss József városi rendőr, hogy ott rendet teremtsen. Ez azonban nem ment olyan könnyen, mert a legények nemcsak hogy nem fogadtak szót a rendőrnek, hanem egyikük, Agoston József, hálulról megragadta azt és saját maga helyett inkább a rendőrt akarta eltávolítani a kurtakosmából. Eközben a nagyerejű vendéglős a másik pasast, Agoston Ferencet, jegy sikeres fogással kilökte az utcára. Ez azonban korántsem volt meglepő a rövid elintézésével, hanem a ház előtt lévő kis fák egyike mellől kiűrt egy kélméteres lögyfakarót és ujból bevonult a vendéglőbe, azzal támadt a rendőrré, akit fején és kezén több ütessel alaposan megsértett. Erre már a többi vendégek is közbeleptek és a két rakoncátlanokot végleg eltávolították, mielőtt még nagyobb baj származott volna az esetből. Az inzultált rendőr a kapitányságnál fejelentette támadóit, kik ellen hatóság elleni erőszak címén indítanak eljárást.

— Elcsereült ruhák. Vasárnap este a Polgári Egyület ruhaházában egy uriember elcsereült egy „H. J.” jelzésű fekete keménykalapot. Szíveskedjek az illető ezt a Csengery-ut 4. szám alatt lakó házmeszterhez juttatni.

— A zalamegyei körorvosok lakáspénze. A körorvosok régen vajudó lakbérügyében — mint Zalaegerszegről írják — érdekes határozatot hozott egy konkrét eset-folytán a közigazgatási bíróság. A vármegye törvényhatósága ugyanis — jóllehet a községek megállapodtak már a körorvosoknak helyenként fizetendő lakbér összegében — a végleges döntést arra az időre halasztotta, mikor a belügyminiszter a körök új besorolását jóváhagyja. Egyes helyeken, mint Alsólendván, Sümegen stb. már esetenként megállapított nyert a törvényhatóság részéről is a lakbérügy olyként, hogy az 1911. január 1-től folyósítandó. A körorvosok ezt egyik elhalt szaktársuk ügyében sérelmesnek minősítették magukra s azért is, hogy precedenst alkossanak, megfélembeték a határozatot. Indokuk az volt, hogy precedenst alkossanak, megfélembeték a határozatot. Indokuk az volt, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. rendelkezése, mely kimondja, hogy a lakbér jár e törvény életbeléptetésének napjától célozta a folyósítás kezdő pontjátul megjelölni. A vitás kérdés, mely az összes körorvosokra nézve nagy fontossággal bír, a felebbezés folytán precedensül szolgáló ítélettel ön eldöntve azzal, hogy a körorvosok lakpénze tényleg a törvény életbeléptetése napjától, tehát 1909. január 1-től lesz mindenkor folyósítandó.

— Exhumálják a berkihegyi áldozatot. Alsólendváról írja tudósítónk: Két hónappal ezelőtt történt, hogy az alsólendvai járásban fekvő Magyarföld melletti berki-hegyen a szőlője végében agyonlőve találták Zsoldos Zsigmond jómódu magyarföldi gazdát. Zsoldos a halált megelőző estén azzal távozott el magyarföldi lakásáról, hogy kimegy a hegyre, a szőlőjére vevézni. Másnap reggel a szőlő

végében vérbe fogva holtan találták. A nyomozás adatai szerint Hada Sándor kerkakápolnai lakos, szőlőpásztor lőtte agyon Zsoldost. Hada, mikor a csendőrök előállították, kezében tagadta a tettet, de később beismerte, hogy fegyvere véletlenül elcsúszott s a lövés halálra sebezte Zsoldost. Ezt a vallomást azonban Hada a törvényszéknél visszavonta, mire bizonyítékok hiányában szabadon bocsátották. A nyomozás azóta folyt s most a törvényszéki orvos véleménye alapján véglegesen el akarja dönteni a vizsgálat, hogy a halált okozó lövés vajjon a szőlőpásztor fegyveréből érte-e a szerencsétlen Zsoldos Zsigmondot. Az orvosi vélemény szerint ugyanis a golyónak a holttest lágy részeiben kell lenni. A zalaegerszegi kir. törvényszék vizsgálóbírája ezért elrendelte Zsoldos hullájának exhumálását s azt rövidesen fogantatosítani is fogják. Akkor aztán kiderül, hogy volt-e és milyen köze volt Hada Sándornak a rejtélyes halálesethez. Hogy vajjon gyilkosság, avagy csak gondatlanságból okozott emberölés terheli-e Hada lelkiismeretét, azt természetesen csak még az ezután vizsgálat lesz hatva kideríteni.

— Lakások, elképzelhetők-e vén házakban, vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltözünk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Címexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Címexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltoz, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forrástár Zala-és-Somogyvármegyékre Reik Gyula gyógyszerértára Nagykanizsa.

A főispánváros Nagykanizsa.

— Saját tudósítónktól. —

Az egész város lakossága a legszebb harmóniában és pártatlan egyöntetűséggel készült Zalavármegye új főispánjának holnap délutáni fogadására. — E lakosság teljes egésze eljutott végre a belátásnak arra a fokára, mely első polgári kötelességnek ismeri fel azt a törekvést, hogy mindennek előtt való dolog a szűkebb hazának, Nagykanizsa városának előrejutását szolgálni és minden egyebet előtt ennek érdekében cselekedni. Valóban művelt város publikumára vall az a nagy egyetértés és lelkes rokonszeny, mely városi érdekeink hűhatós támogatóját, Sipeki Balás Béla drt, az új főispán Nagykanizsára várja. A közérdeket szívókon hordozókat nagy örömmel tölti el ennek látása, s mi is igaz gyönyörűséggel szemlélhetjük csak a józanság politikájának ezt a szép győzelmét, melynek impozáns megnyilatkozása lesz az a közel 200 terítékű díszes társasvacsera, melyet holnap este rendeznek a főispán tiszteletére a Szarvas-szálló termeiben. Egyébként a fogadtatás összes részleteire a leglázasabban készülnek annak rendezői és már minden intézkedés megtörtént, hogy a főispáni napok programjának ünnepies lefolyása biztosítottassék.

Nyílt-tér.

Köszönetnyilvánítás és kérelem.

A férjemet ért súlyos következményű baleset után ismerőseink részéről rendkívüli mértékben megnyilatkozott részvételjes érdeklődés végtelen boldogság érzésével töltött el bennünket. A boldogságom annál nagyobb, meri ezen nagyarányu érdeklődés megerősített abban a tudatomban, hogy férjem mily nagy közbecsülés és közszerepet részese. Midőn mindazoknak, kik meleg érdeklődésüknek számos jeleivel elhalmozta, a magam, valamint férjem nevében hálás köszönetet mondok, egyben nagyon kérem őket, hogy legyenek tekintettel férjem kezelőorvosai-

nak, dr. Goda, dr. Pollák és dr. Schwarz uraknak rendelkezéseire, kik térjemet egészségi állapota miatt a további látogatások fogadásától egy héti időre eltilították.

Nagykanizsa, 1911. évi dec. 4-én.

Dr. Hajós Sománé.

Értesítem ügyfeleimet és ismerőseimet, hogy perleki ügyvédi irodámat

Nagykanizsára, Rozgonyi-utca 10. szám alatti házamba

(volt polgármesteri lakás, a Szarvas szálloda közelében) helyeztem át, hol azt dr. Gartner Antal ügyvéd, volt nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző ural társulva tovább folytatom.

Dr. Tamás János
ügyvéd.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, dec. 4.

Változás nem várható. Déli hőmérséklet 3 C.

Az új vezérkari főnök.

Bécs, december 4. A bécsi palotafordulom szerinti katonai krízis egyik áldozata tudvalevően báró Hötendorff Conrad vezérkari főnök lett. A közönségsereg rendelteti közönyének mai száma közli az új vezérkari főnök kinevezését. Az új főnök Schemua tábornok, akinek kinevezését előre várták.

A király egészséges.

Bécs, december 4. A király betegségeiről — mint évenként rendszeren — most is riasztó hírek kerültek forgalomba. A híresztelések alapja mindössze annyi volt, hogy a király egy kissé meghűlt, ami némi indiszpozícióval járt. A király vesebetegsége azonban ezt is csakhamar kiheverte. Egészségi állapota tökéletesen helyreállt, úgy nyíra, hogy orvosai tanácsára visszatért szokott életrendjéhez.

A trónörökös vadászik.

Bécs, december 4. Ferenc Ferdinánd trónörökös néhány napig Magyarország vendége lesz. A főherceg ugyanis Pusztaszere érkezett, ahol tiszteletére nagyszabású vadászat lesz.

A szolnoki választás.

Szolnok, dec. 4. A Nagy Emil lemondásával megüresedett szolnoki kerületben nagyban folynak a választási mozgalmak. Úgy látszik, két jelölt fog a mandátumért versenyezni. Az egyik Visontai Soma, a függetlenségi választók jelöltje, a másik Nagy Uzor, a leköszönt képviselő öccse, aki pártönkivűli programmal lép fel. A választást e hó 11-ére ülték ki.

Rabgyilkosok a bíróság előtt.

Nagyvárad, dec. 4. Szenzációs bűnper tárgyalása kezdődött ma a nagyváradi esküdtbíró előtt. Sipos Bálint, Nagy Bálint, Molnár Dániel és egy özevgyasszony a vádlottak, mindannyian többszörös gyilkossággal és rablással vannak vádolva. A tárgyalás iránt városzerte nagy az érdeklődés.

Dráma az előleg miatt.

Prága, dec. 4. Véres dráma folyt le vasárnap délelőtt Prága egyik nagyfor-

galmu üzletében, a Friedmann-féle kávé nagykereskedésben. Vasárnap délelőtt 10 órakor megjelent a kereskedésben, Lemmer Rudolf üzletvezető szmokingban, esztélyhez felöltözve és egyenesen a pénztárosnőhöz, Grahner kisasszonyhoz lépett. Zsebéből forgópisztolyt rántott elő s azzal kétszer egymásután rálőtt a leányra, ezután önmagába röpített egy golyót. A dráma oka az volt, hogy a kisasszony 1-én levonta az előleget, amit az üzletvezető hónapközben fölvetett. Ez hozta ki a sodrából a különben is igen exaltáltnak ismert embert. Mindketlen a halállal vívódnak.

KÖZGAZDASÁG.

— Elek Pál távozása a Magyar Banktól. Emlékezzünk, milyen nagy háborúság keletkezett néhány héttel ezelőtt a Magyar Bank Részvénytársaságnál. — A vizály hullámai a képviselőházig elhatoltak, mert Róth Endre meginterpellálta a pénzügyminisztert a bankban folyó irrécális üzletekről.

Ez a harc áldozatokat követelt. Vajda Béla h. igazgató után most Elek Pál vezérigazgatót küldte el a pénztársaság, fejedelmi végkielégítést biztosítva a nagy ambiciójú finanszírozásának. Nem lehetetlen azonban, hogy még több vezető térjen távozik a banktól.

A változásokról ezt jelenti fővárosi tudósítónk:

A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága szombatán tartott ülésében azt határozta, hogy helyteleníti Elek Pál ügyvezető alelnöknek azt a ténykedését, hogy a bankot érintő fontos ügyekben önhatalmúlag járt el anélkül, hogy az igazgatóság előzetes hozzájárulását kikérte volna. Elek Pál hatáskörének illetlen való megszorításába belenyugodni nem volt hajlandó, ennél fogva a konzervenciákat levonva, a mai napon az intézetben viselt igazgatói tagsági, illetőleg ügyvezető alelnöki állásáról lemondott. Az igazgatóság a lemondást tudomásul vette. Elek Pál az intézettelől öt évig 350 000 korona, öt éven túl pedig 150 000 kor. nyugdíjat huz, egyszerűen távozása alkalmával 850 000 korona honoráriumot adott neki.

Távozik még az intézettel Szalay Béla h. vezérigazgató is, aki miatt tudvalevőleg az egész háborúság keletkezett.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 4.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.84
május	11.72
Rozs "	10.36
Zab "	9.84
Tengeri 1912. máj.	8.45
jul.	8.52

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely —

„Primus” preparált „Optimus”

vattával küld 10 koronáért,

Erste Galizische Zigaretten-

hülsenfabrik „Primus” Lem-

berg Gródecka 35.

1758/1911. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járás-bíróságnak 1911. évi V. 1041/1 sz. végzése következtében dr. Halphen Jenő nagykanizsai ügyvéd által képviselt Horler János wien bej kereskedő cég javára 274 K 04 fill. s jár. erejéig 1901. évi október hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1450 K-ra becsült bolti árucikkek-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járás-bíróság 1911. évi V. 1041/2. számú végzése folytán 274 kor. 04 fill. tökéletesítés ennek 1911. évi március hó 14-ik napjától járó 6 % -os kamatai, 1/2 % váltó díj és eddig összesen 70 kor. 35 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán, a helyszínen Erzsébet királyné-ter 19 sz. alatt leendő eszközlésére 1911. évi december hó 7-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. §-a és a v. h. n. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1911. évi nov. 24-én.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

EGY NŐ KERESTETIK

állandó betegápolásra. Férjes is lehet, lakást is kap. Bővebb felvilágosítást nyerhet MAYER KÁROLY ruhafestőnél Nagykanizsán, Kölcsey utca 19. szám alatt. :: :: 6042

5689/ik. 911.

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tihanyi Lajos végrehajtónak Bakonyi Imre végrehajtást szenvedett elleni 50 korona tőke, 18 kor. 50 fill. hátralekös eddigi 10 kor. újabb árverés kérelmi és a meg felmértendő költségek iránti végrehajtási ügyben a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a felsőrajki 32. székben II. 39-a harszámú ház és udvarának Bakonyi Imrét illető részre 150 kor., a felsőrajki 615 székben I. 39-c. harsz. kert a beltelekben, 260/b. harsz. szántó a III. osztás hoszuaki dűlőben, 669/b. harsz. szántó a II. osztás hoszuaki dűlőben, 802/b. harsz. szántó a kenderföldökben, 849-a. harsz. rét a Zsidóberki dűlőben 905 kor. becsértékben 1011. évi december hó 21. napján délelőtti 10 órakor Felsőrajki község házánál dr. Bun Jenő felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog, még pedig Sabján Rózsa javára bekebelezett holtiglatni lakásból álló szolgalmijog fenntartásával akkor, ha a megelőző jelzálogos követelések kielégítése szükségesnek mutatkozó 2800 kor. vételár beigértetik; ellenkező esetben az árverés hatálytalanul válik s az ingatlanok a nyomban megtartandó árverésen a szolgalmijog fenntartása nélkül árvereztetnek el.

Kiküldési ár a fentebb kitelt becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagykanizsa, 1911. évi október hó 24. n.

Gózonny a. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-Társ.-nak

1911. évi november hó 5. napján tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozata értelmében, 300 drb. egyenkint 100 korona névértékűl bemutatásra szóló és 6%-ot kamatozó elsőbbségi kötvényt bocsát ki.

Felkértenek azon részvényesek, akik ilyen jegyzni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat hivatalos helyiségünkben (Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3.) mai naptól számított 5 (öt) nap alatt szóval, vagy írásban bejelentésük, és egyszerűen kötvényenkint 50 koronát készpénzben lefizessenek, míg a másik fele legkésőbb folyó évi december hó végéig lesz befizetendő.

Ha a részvényesek kellő időben ezen jogukkal nem élnek, az elsőbbségi kötvények elhelyezése iránt az igazgatóság más módon fog intézkedni.

Bővebb felvilágosítással szolgál az
Nagykanizsa, 1911. november hó 30. án.

Igazgatóság.

Amerikai szőlővessző és raffias fásoltvány eladás.

Az alsólendvai uradalmi főbérnökség közhírré teszi, hogy amerikai anyatelepén termelt kifogástalan minőségű sima és gyökeres alanyvesszőit, valamint gyökeres fásoltványait az alább felsorolt ár és feltételek mellett eladásra bocsátja.

I. osztályú sima	vessző ezre	18 korona
II. "	"	3 "
II. "	gyökeres "	24 "
I. "	fásoltvány "	200 "
II. "	"	80 "

A vesszők és olványok Alsólendván személyesen megtekintve és kifizetve vehetők át, vesszőket vagy olványokat egyszerű megrendelésre nem küldünk.

Szörmekabátok, boák, muffok

mérték után a legújabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

SCHWEIGER SÁNDOR szücs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész áruk dús választékban és elsőrendű divatlapok a tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak vételkötelezettség nélkül.

Mindenemű szörmekabátokat elvállalok. Uideki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölk.

Csak a
minőség

róvn lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

Levélbélyeg-gyűjtő.

Londonból átutazásában kb. 150.000
koronáért nagyobb levélbélyeg-gyűjtemé-
nyeket keres megvétele. Közvetítő nagy
provisiót kapnak. Részletes ajánlatok az
ár megjelölésével „Philatelist” jellegre
Royal-szálló Budapest. 6017

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódító! a
jóízést.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Mikszáth Almanach az 1912.
évre Ára 2 korona.

Kincses kalandárium az 1912.
évre Ára 2 korona.

Kapható:

Fischel Fülöp Fia könyvkereske-
désében Nagykanizsán.

Vidékre az összeg előzetes beiktatása
ellenében darabonként 2 K 10 f.

Házlebontás miatt a raktáron
szesz férfi, fiu és gyermek-ka'ap
és sapka-áruimat

igen méltányos áron kiárúsítom.

Pilisch és bársony, fiu és férfi kalapok,
kemény nyulszőr férfikalapok, Pichler,
grazi löden férfi és fiu kalapok, szörme
sapkák, Biber, Nutria, Ráse, bárány férfi
és gyermekek részére a legkifinomott gyárt-
mányok a legutolsó divat szerint kaphatók.
Kérem a n. é. közönséget, hogy szükség-
leteit most fedezze és ragadja meg ezen
kedvező alkalmat. — Kiváló tiszteltet!

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.
Portál és berendezés eladó 1914

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltech és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra át-
váltható. Kapható SCHWARZ
EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál
TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható
sima és gyökerez hazai és amerikai
szőlővessző. 6044

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bár-
milyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész
hajakat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól leveletl FÉFI-
RUHÁK magas áron megvételek. 5345

„Elsőrangú ékszer- és óráküzlet”

Alapítottott: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legújabb raktár:

Arany-, ezüst- és bronzékszerek, arany
és ezüst női- és férfi-órák legújabb
svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
Zenith és Omega-féle.

Ólós nikkeli- és acélórák.

Nagy választékban: Kínai- és orosz-
és háztartási cikkek, berendőr- és
6032 dús készletben.

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany
és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
árban beváltak. Eladás részletezésre is.

== Régi ékszerek izlésesen ==
és jutányosan átalakítottak!

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
szellemében választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetlők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becserelek.
4631

Janda K. **Petermann József** fő és művirág
utóda teremtődés
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: róza, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezeda, narcis, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. **Név és**
születésnap, menyasz-
szonyi és koszorúsány
csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-árban.

Bájl csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
Élő és művirág kosze-
ruk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-**
kosarak és Jardinierek
a legegyszerűbbtől a legdisze-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágváza-
való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.
Kívánatra árjegyzéket küldök.

6003

Egy

jó

és olcsó

gummisarok léteznek

O'Sullivan

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat”

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat”

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: **„MENTOLIN”-t** 20 fillér.

Kapható: **REIK GYULA** Salvator gyógyszertárban Nagykanizsán.

Házlebontás miatt
bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabá-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó árért ki-
árúsítatnak. : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok.
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Özletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kazinczy-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség által közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és véletlen leveleket nem vesszük figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyitóléteket díjtalanul csak akkor fogadjuk, ha a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
adónak hordva:	adónak hordva:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, háli kinttartók és magán-kiadók számára 30 fillér.

Eljegyzei és adónak hordva díja 3 koronára. — Kéziratok díjazása 6 koronára.

XXVIII. évf. 278. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1911. december 6.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A főispán Nagykanizsán.

Nagykanizsa, dec. 5.

Ma délután városunkba érkezett azoknak a gyönyörű ígéreteknek gazdája, melyeket Nagykanizsa polgáraihoz a Zala közvetített. Városunk falai vendégül látják Balás Bélát, Zalavármegye főispánját, ki a nemzete fejlesztő kulturális és gazdasági igazságok kiállításos magaslátáról bírálta el Kanizsa vármegyei pozícióját és jövőbeli hivatását. A főispáni program első pontjaként szerepelt annak bejelentése, hogy ömeltósága közreműködni óhajt a vármegye gazdasági életének fejlesztésén és ezért kiemelendő jelentőséggel bír az a nap, melyen először látogatja meg Zalavármegye ama városát, ahol legelőnkebben buzog és legszebb jövőt ígér a megye minden gazdasági tehetsége. Amint jön, már a vasút mentén füstölő gyárkémények köszöntik és a Déli vasút kanizsai pályaudvara is jelzi, hogy a gazdasági élet más relációba jutott, mint a megye felső vidékének őszi vétésekkel szegett falvai között. Kétségtelenül ez az a pont, honnan a főispán gazdaságfejlesztő tervei kiindulhatnak s ha joggal nem óhajthatjuk is városunk fejlesztését egyéb megyei részek rovására, az kétségtelen, hogy az ipar és ke-

reskedelem fejlesztésére Zalamegyében csak Nagykanizsa nyújt alapot és kiindulási pontot.

Távol áll tőlünk minden olyan egyoldalú magyarázata a főispáni programnak, hogy az csupán a merkantil és ipari érdekek istápolására szorítkozhat; ezeknél nem kevésbé becses gazdasági feladat az, hogy közlekedési eszközöket szerezzünk a Göcsej, vagy más megyei részek termékei számára; de éppen az teljesítene nálunk hivatást, aki a megyei kerek közt is összeegyeztetni tudná a háromféle érdeket s megszüntetné azt a merev és gyűlölködő ellentétet, mellyel nálunk a háromféle érdek egymással szemben áll.

Nagykanizsa helyzete igen különös ebben a megyében. Azon túl, hogy a legmagasabb summában hírtálja a megyei pótdát és hogy a megyének legvirágzóbb, leggazdagabb és legműveltebb városa, valószággal elszigetelten áll; a megye nem törődik e legszebb városával s ennek folyományaként a város sem törődik a megyével. — Bár a jóérzés titkolja, de eléggé titkolni sem lehet azt, hogy azok az elemek, melyek vezető és irányító sulyal bírnak a megyén, idegenkednek Kanizsától, ennek az érdekeit egyáltalában nem ismerik el megyei érdekeknek és olyan allűrökkel kezelik le ezt a várost, mint valami kelletlen terhet a vármegye testén. Ez elkedvetleníti a

várost és még azt a befolyását sem meríti ki, mellyel a megyei ügyekre rendelkezik. Nagy és kiegyenlithetlen az ellentét a pusztá és a város között; még mindig jobb, ha a város intézi a pusztá és major ügyeit, mintha ez megfordítva történik, — már pedig Zalamegyében ez az eset áll fenn. Innen van az, hogy a vármegye intéző körei nem értik meg és nem méltányolják Kanizsa pozícióját a vármegyében, Kanizsa érdekeit és városi hivatását. És innen ered Kanizsa természetes elidegenülése mindazoktól a megyei irányzatoktól, melyek kirívóan magukon viselik a pusztá egyoldalú szempontjait és érdekeit.

Sok minden megváltozna, más-ként alakulna itt, ha akadna oly befolyásos, súlyos tényező, aki az egyetemes gazdasági érdekek mérlegelésével és a modern városfejlődés érdekeinek helyes megértésével igyekezne Kanizsa jogosult pozícióját megállapítani a vármegyében és ki nemcsak kanizsai, hanem megyei érdeket is találja abban, ha biztosítaná nemcsak a megyei szinpatitát a város, de Kanizsa érdeklődését és rokonérzését a megyei ügyek iránt is.

Ezt a megértő, széleslátókörű és elfogulatlan férfit sejtjük mi az új főispánban, kinek a békés, alkotó munkára irányuló programja mélyen beleavágott Kanizsa polgárságának lelkébe. Bennünket, mint rendezett tanácsú várost, el-

kerülnek az országos politika időleges mozzanatait és a mi gondolatvilágunkat még nem inficiálta a minden időben és minden áron való politizálás furorja, mely oly vigasztalanul üli meg a vármegye közgyűlési termelt. Nékünk a gazdasági, vagy kulturális fejlődés egy pozitív ténye még mindig jobban imponál, mint a legszebb politikai bankettoaszt és ezért biztosíthatjuk a főispánt, hogy programjának az alkotó tevékenységet bejelentő része sehol a vármegyében oly őszinte erős visszhangot nem keltett, mint nálunk. Kanizsa mindig ott lesz, hol a békés fejlődés alapjait akarják lefektetni és ami megyebizottsági tagjaink, kiket a politikai szétvonás távoltartott, mindenkor teljes számban fognak megjelenni a megyegyűlés termében, ha a programon a megyei élet fejlődésének pozitív módjait és eszközeit fedezhetik fel.

A főispáni program azt a reményt ébresztette Kanizsa polgáraiban, hogy az alkotó munka jegyében ez fogja Kanizsa súlyát, tekintélyét és értékét biztosítani a vármegyén és ennek a programnak felénk tekintő jóindulata fogja ismét életre kelteni a mi szunyadó rokonszenzünket a vármegye iránt.

Ennek a bekövetkezése egyaránt kiváló érdeke városnak és vármegyének.

A kakukfiókák.

Írta: Haller Jenő. (3)

Napok teltek, napok mulnak.
A Kanizsán szűren járt át dicsekedni, hogy az ura meg-meg hol 300, hol 200 koronát küldött.
— Hej, de csak jó sora is van annak! sóhajtozott akkorákat, mint egy szerelmes mátká.
De nagy porció huncutság, képesség szorult bele ebbe az ócska szipirtóba. Két százbán három hazugság volt.
Dicsejté egyba-főbe azt a szépséges Amerikát, meg a tyukjait, akik aranytojást költenek.
Tebette is. Nem ingyen tette.
Az öreg pénzre sóvárgott. Az asszony szerelmre, Pata Gyurka meg a Vica cuppogó csókjaira.
No, ha a két utóbbi meg is kapta a magát, a vén csorosztyával együtt, akit egyfelől Gyuri, másfelől pedig Vica kenegett ezüstkulimással, — az öreg annál kevésbé, jóllehet ő is kapott valamit: Szarvakat.
Olyan szerteien vágyakozás, epekedés fogta el a dollár után, hogy türelme ízben elpárologt az elhanyagolta az asszonyt.
Mindig csak ez a mérhetetlen vágyódás tikasztotta a lelkét.
És egyre valami gyilkos, pillesztő szomjuhoz győltörte.

Röplüni szeretett volna — a pénz hazájába. Ahol olyan olcsó a drága pénz. Mikor aztán beszerzett egy rá-illő passzst a csalóváci kalmárról, tíz forintért: akkor egy ködös reggelen mégis csak utnak eredt, háromszáz koronával a zsebében.
Az asszony kisírt szemekkel kísérte a belovári állomásra.
Ott összeborultak, mint a karó meg a folyondár.
— Aztán viseld gondját a kakukfiókának. Arra tesztálok mindent, ha ágyának esem... Lögyön becsületes ember, ha tőkmagból sarjadt is ki. Lősz rálok gondom ott is.
— Majd csak möglőgyünk, ellőgyünk valamiképpen.
— Aztán Vica, amint mondtam... Figyelmeztette utóljára is.
... A vonat elrobogott.
Amint a fűtőtestet Pata Gyuri megnezette az egyik csapszekében: legott ott termelt a molnárné mellett.
— Elmőnt?
— El.
— Hát akkó mink is elmőnjünk...
— Hát a selőmkészkenő, akit ígértél, ha eluszkolom?
Gyuri elvigyorodott.
— Ehuu van, la! Kihuzta a babos kendőt a csizmaszárból.
— Hát ott kő tartani?
— Nem vagyok én botos, hogy a pulléron tarttam.

Beírték a kocsmába főlőskörmre. Itt aztán, akár izlett, akár nem: enni, vedelni kellett.
Gyuri mindent megvett és mindent meguszolt.
Az est már éjjellé vőnült, mire hazavetődtek.
Pedig szinte hányt a habot a két kesely.
Az őléában úgy ősszelapultak, mint a turbékoló gerlek...
— Hát szeretsz még, Vica?
— Nem kő azt senki órára kötni.
— Hát nekőm se muszáj tudnom?
— Té mőg anékőn is tudod.
— Házzen persze, hogy tudom. Gyű Tándér!
... Nem volt kint az öreg felévig se, mikor már furcsa levelek, de még furább hírek keltek azárnyra. Aztán csak keringtek, szállódottak.
Hogy így, meg amugy! Az asszony ilyen, olyan... Meg a Gyurka...
Sokszor a záilip mögött az ár is megfordult és visszanak hőköl...
Bizony sok furcsaság megesik az életben.
Az öreg váltig hallgatott és gyűjtötte a dollárokat, de haza egy fiát se küldött. Még inkább ő kért, de persze választ se kapott, nemhogy pénzmagot. — No, azt tegye el!
Egyyszer csak holt híre gerjedt Kis Bankó uramnak.
De hát csak ő maga terjesztette.

András naphoz egy esztendőre aztán váratlanul és kölletlenül bekőszőntött a malomba.
A malom őresen, gazdtalanul bámult az éjszakába.
Az öreg megvakarta a tarkóját, — azt a piliszet, — és arra felé mozdult, a hajlék irányában. — A konyhában voltak a házia...
Gyuri kukoricát morzsol, az asszony meg szoptatott.
— Jó esztét! csetlett be alázatosan.
— Adjon isten! ugrott föl mindakettő.
— Emleköztök még rám, gyerőkeim?
— Hát!... Hogyne!... morgott rá a szerez.
— Hát te Vica, mőgse csőkösz? A hitvőstársadat?
— Az ám... Iszen hozta kősenk. Nyujtotta feléje a fél kezét, fanyalagva.
— Hát ez a tőkfilkő? A kakukfiók?
Még el?
— Hát!... Hagyta rá az asszony.
— Ebadia valamikő, iszen kősebb lőti, miőta szoptatod...
— Őhüm!... morgott zavartan a legény.
— Majd mögnyöl. J. Pirult az asszony.
— Hát, mőg... Legalább felelsz-e lősz a Tőkmag Palinak.
— Még azt la tudja? Nyőgte szorongva Gyurkő.
— Az újsgókba midőn möglővaahat, aki áldója van!

Minden üdvözlünk azé, a ki magasló tényező, ki a kulturális jelszavaival, szándékával és a hivatásos kultúrtenyészők megértésével jön közénk.

A közp. biz. tagválasztáshoz.

Baththyány Pál gróf tagsági helye.

Saját tudósítónktól.

A közp. vármegyei közgyűlés legfontosabb tárgyával, a közigazgatási bizottsági tagválasztással, valamint a legutóbbi napok nagyjelentőségű eseményével: a vármegyei hatvanhetes párt megalakulásával részletesen foglalkoztunk a múlt héten. Meltattuk azt az új alakulást, mely tömörítette azokat az elemeket, akik a volt szabadelvű párt letérése óta teljesen visszavonulva még a vármegyei életben sem kísérelték meg, hogy az azelőtti, tagadhatatlanul súlyos erejüket újra visszanyerjék. Az a napfény, mely az installáció körüli eseményeket beragyogta — úgy látszik — erejük tudatára ébresztette őket.

Vizont a múltak rájuk nézve igazán keserű tapasztalatai a legjózanabb álláspont elfoglalására ösztönözte a még eddig külön pártkereteikből ki nem kíváncsított hatvanheteseket.

Az országos politika tökéletes kizárásával tömörültek, — mint maguk kifejezték — a hatvanhetes közjogi alapot magukénak vallók egy táborba. — A volt szabadelvűek és alkotmánypártiak ép úgy benne vannak, mint a néppárt hívei vagy a pártionkivül álló hatvanhetesek. Azoknak a lényeges, vagy lényegtelen eltéréseknek élét, mely szakadásukat előidézte, most éppen azzal akarják leköszölni, eltemetni, amit programjukból kizártak. Egy tisztára megyei párt, melynek még nagy erői adhat, ha vaskövetkezésséggel ragaszkodik ehhez a programponthoz, tagadhatatlanul hívalásra lel ebben a vármegyében, egy ilyen pártnak szerepet biztosít, ha szigorúan kiűzött céljait követi.

Nem hisszük, hogy bárki tagadhassa ennek a pártalakulásnak, a körvonalazott keretek közti jogosultságát, vizont épügy kétségkívül tagadhatatlan joga van minden illetékes tényezőnek megkövetelni, hogy ezek a keretek semmi körülmények között se bővíljenek meg annyira, hogy ezzel magának a pártnak is alapjait veszélyeztetve, illuzóriássá tegyék a program komolyságát.

— Igaz! lehetne dohogva a szerez és kifelé baktatott.

— Ide gyere! — Rivalt rá a gazda. Amaz meghökkenve, magakényszerül fordult vissza.

Az öreg letörölle verejtékező homlokát.

— Ide állj, te fickó! Vájlj színt igazán és én mögöttesek.

— Házson íppeg, ha —

— Mondd még igaz löködre, tied ez a lány?

— Az enyim.

— Jól van. Az anyját nem is kérdöm.

— Te asszony, hozzá még ehöl a gyerekből?

— Má mit nőm gondol? sáptozott riogva.

— Halgass, otromba szipityó! Mondtam, vigyázz a böcsletedre, de te eladtad. Te uticifra ringy-rongy!

— Jaj, ne bántson... Inkább —

— Tudom, miér csaltál meg. Te azt akartad tudni, hogy meddő vagy-e. Mőgtudad. De ezt az én böcsletöm beárazásával tudtad meg. Én mőg telhetetlen zsugori vótam.

És is bűnhődtem, mert csónka lött a félkezem. A fele juss a tied. A malom is a tied. A ház mőg az enyim. De az se kő! Mars innen! Én lemőgyök a pincébe. A szeredásomban bor, revolver és puskapor van.

— Jézus, Mária! ne hagyj el! sajgott, aivalkodott a némbér.

Magától a párttól van várnivaló a vármegyének. De azt nem várhatjuk s nem is várjuk, hogy azok az uri emberek, akik a hosszú visszavonulás nehéz éve alatt részben elfelejtették, részben nem is ismerték egymást — most kétórai együtlét, esetleg éppen az udvarias bemutatkozást követő két óras fegyverbarátság után — egy évezredes ölg szilárdságával, egy kipróbált, összelanult szervezet mindent letörő erejével léphessen fel. Nemcsak nem kívánjuk, de lehetetlennek is tartjuk, ugyanígy, hogy a párt megalakulását éppen elegendő eredménynek kell minősítenünk, a múlt öt-hat év eredménytelen és meddő tespedése után. Azt azonban, hogy a szerveztettségnek első stádiumában is tekintélyes erő, az alakult körülmények folytán jelentékeny energiát s mindenek fölött hatalmas számánál fogva tényezői képező párt már ma „erőpróbái” akarjon rendezni — erre a párt legvérmesebb tagjai sem számíthatnak.

Különösen most nem, mikor az a körülmény, hogy az installáció impozáns tényében megnyilvánuló opportunus komolyság — valósággal közelebb hozta egymáshoz a pártokat, meggyőztette a választalakat, élet vette a sürdődő ellentéteknek, melyek meddővé tették az országos minta után a megyei életet is.

Mégis legnagyobb meglepetésünkre oly híresztelések keltek szárnyra, melyek az új pártnak a közigazgatási bizottsági tagjelölések körüli állásfoglalása ellen kihívják a kritikát, amennyiben tényleg fednek a valóságot.

Utánajárunk a dolognak, zalaegerszegi tudósítónk jelentése után kiküldött munkatársunk személyes megjelensével igyekezett ezen a ponton teljes világosságot deríteni. Ennek nyomán megállapíthatjuk, hogy a hatvanhetes párt lényeg megbeszéléseket folytatott a tagjelölések tárgyában. A megállapodások véglegesítését azonban egy külön értekezletre tartották fenn.

Ezekben a megbeszélésekben szó volt a párt jelöljeiről, kiknek érdekében tényleg mozgalom indítását határozták el. Ezek, mint már említettük: Herteleny Ferenc és dr. Pihál Viktor volnának. Élénk eszmecserét idézett elő természetesen az, hogy a négy függetlenségi közül kik ellen lépessék fel jelölteiket.

Gróf Baththyány Pálnak, a vármegye volt pártalan népszerűségű főispánjának mint bárkinél is lehetnek, sőt bizonyára vannak is ellenfelei, lehetnek akik nem méltányolják őt — s ezek kifejezést is

— Késő, mert ugys elhagyott, ha mindjárt nem is vagy kálomista.

De most egy, kettő, három! Addig várok, amíg a pintes mögürl. De akkó kárhozat, bűnhődés, fogcsikorgatás leszön.

Átkozott Amerika! Hogy süllszene el a Luciper! Te, szöröncse kovácsa, boldogtalanság, átok bábája!

— Fölcihelődött, de előbb bekialított a szobába.

— Toportyánférges, siessetők, mert többé nem látitok a napvilágot és nem hallitok a kakuk hívást, ha késők.

Kiss Bankó uram lebotorkázott a pincébe.

A mécses a hordóra tette, a puskaport a gántér mellé, a revolvert a pintes alá, a borkorcsolyához.

A bankókat kivette — volt egy garmada — bejerakta szép sorjában a lötkébe és meggyújtotta. Rájuk vigyorgott, mikor lángoltak.

Erre félig kihajlítta a pálinkás butykost.

Aztán imádkozott a lelke üdvösségeért, fölhajította a maradék szeszt és megmarkolta a revolvert, hogy a puskapor közé süsse.

— Ördögi, pokoli Amerika! szép kakukfiak! Isten veletek!

Egy rettenetes robaj dördült bele a világtalan éjszakába és aztán csend lett.

(Vége.)

adtak ennek az értekezleten. Voltak akik Bosnyák Géza jelölése ellen emeltek szót. De a szükségesnek neveket említeni. Ahhoz, hogy a 67-es párt érvényesüljön a koncentrálandó erejének érvényt akar szerezni, — senkinek sem lehet szava.

Csupán egy momentum és egy név van, amellyel szemben nemcsak hogy a politikai nézeteknek nem szabad vétőt emelni, hanem a személyi vonatkozású véleményeknek és kötelessége méltányolni a fenálló különleges körülményeket.

Gróf Baththyány Pálról és azokról a törekvésekről van szó, melyek az ő közigazgatási bizottsági jelölése ellen megindultak.

Meg kell állapítanunk, hogy az a hangulat, mely az alakuló értekezleten megjelentek egye árnyalataiban ellene mutatkozott — csak hangulat volt. A párt több előkelő tagjának véleménye örömmel kését annak megállapítására, hogy valószínűleg még az erre irányuló törekvések legelső szöszölőiben is felülkerelkedik a méltányos belátás.

Nem arról van szó, hogy sokan hangsúlyozzák a negyvennyolcas párttal szemben az installáció körüli józan magatartásért a rekompensáció szükségét, nem is arról, hogy a politika kizárásával alakult párt nem tűntethetné el ily irányú állásfoglalásával sarkalatos programjától való korai letéréseinek egy kis maliciával könnyen megállapítható színtörésmiát; nem is arról, hogy az ily irányú állásfoglalás mögött ebben nem részes faktor működését engedik így sejtetni. (Itt leghitelesebb értesülések nyomán meg kell cáfolni azt a könnyen lábrakelhető föfogást, mintha ebben az akcióban a megjelenteken kívül bárki másnak is része volna. Sőt egy információk szerint éppen a jelenlegi főispán intencióval állhat a legmervebb ellentétben az, hogy a pártban éppen Baththyány ellen indítottak akciót, az ellen az ember ellen, aki mint elődje ismeretes működésével benne is a legőszintébb tiszteletet keltette.)

Csupán Baththyány Pál gróf személyéről van szó, ezt hangsúlyozzuk.

Egy ember, a vármegye igazán pártalanul népszerű volt főispánja, minden jó és szép törekvés nemeslelkű pártfogója, kinek működése a legszelebb körben méltánylást parancsol, — nem érdemelje meg a vármegye akármelyik pártjától az elejtést, még a reá nézve nem is oly nagyjelentőségű bizottsági tagság kérdésében sem. Az a közszerelet, melyben ő állott, nem frázis. Az sem légből kapott állítás, hogy egyszerűen udvariassági tény vele szemben úgy eljárni, mint azt ismeretes működése után megérdemi. Igazán lódmaltalanság volna már magában az is, hogy követi a határozatot s ezzel saját jobbjézése ellenére megsérti ezzel a nagy szívű derék emberek köteles udvariasságot.

Azt senkinek vonja kétségbe, hogy Baththyány gróf a bizottsági tagságra méltó. Nem akarunk köznapias lenni annak kijelentésével, hogy annak dekorumát személyével csak emelheti.

Mindenki tudja, hogy mint főispán nemcsak dolgozott, hanem a szó iskolai értelmében tanult. Tanulta — talán mint iskolagyermek — a közigazgatás nehéz tudományát. Tanulta, mint felnőtt ember csak azért, hogy igazán dolgozhasson, hasznos munkát végezhesen. És most hihetetlennek tűnik fel, hogy bármily okból ellene törhessen bárki, aki működéséből, munkájából s tanulás késztelen eredményeit kiolvassa. Pedig ezt kiolvasni csak a elátás kérdése. Végre is a főispáni álláshoz fűződő tisztelet értékét állítanak fénybe az, hogy a főispán, kit hivatalokadása alatt minden pompával ünnepezt a vármegye, — midőn még ki sem hült a helye, máris kibuktatni és elfelejtetni igyekezzenek itt is, ott is, mindent.

A zalavármegyei tanítók.

Készülődés a szövetségi nagygyűlésre.

Nagykanizsa, dec. 5.

A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége december 8-ikára a régi Országház nagytérmebe nagygyűlésre hívta össze Magyarországi valamennyi tanítóját. A hírlapok útján történt meghívás erős kifejezettséggel az ország bármilyen jellegű iskolájánál működő összes tanítónak szól. Ugyanígy értelemben bocsátott ki a Zala utján a Zalavármegyei Általános Tanítótestület elnöksége is.

Mi, akik vármegyénk tanítóságával a Zala, mint a Zalavármegyei Általános Tanítótestület hivatalos lapja révén szorosabb kapcsolatban vagyunk, kötelességünknek ismerjük a tanítóság december 8-iki mozgalmával e vármegye tanítóságára való vonatkozásában külön is foglalkozni.

A december 8-iki nagygyűlést — amint már jeleztük — a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége hívta össze; tehát az a Szövetség, mely egyedül és kizárólag hivatott eridőre a magyar tanítótestület egy minden részleges törekvés fölött álló, hatalmas táborba egyesíteni. Olyan táborba, amely azzal az egységes céllal, hogy a magyar tanítótestület erkölcsi és anyagi érdekeinek kiküzdése útján a nemzeti tanítástegyen magasabb és igazán eszményi színvonalat biztosítson, — egyúttal a nemzeti, állami egységnek is legerősebb hódító és védő hadserege.

Örömmel győződünk meg a Zalavármegyei Általános Tanítótestületnek már 1911. aug. 28-ikán, Keszthelyen tartott gyűlése alkalmával is arról, hogy a zalai tanítótestület teljes tudatában van ama hatalmas és a tanítói egység megteremtésével az egész magyar nemzet jövőjére kiható erkölcsi erőnek, melyet a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége képvisel. Ezt bebizonyította a jelzett ülés keretében több mozzanattal, de különösen akkor, mikor egyhangú elhatározással kimondotta, hogy a Szövetség kötelekebe belép s ennek vezetésé mellett óhajja megküzdeni a maga társadalmi osztályának azt a nagyfontosságú erkölcsi és anyagi érdeksalaját, melynek sikere és eredménye óriási kihatással lesz majd az egész magyar nemzet jövőjére is. Mert ez a nagy küzdelem, melyet a magyar tanítótestület most vív, s mely csak a tanítói osztály érdekharcának látszik, a mélyebben és messzebbre látók elől a magyar nemzet haladásának, megismosodásának, jövőjének, n gyságának csatája. És éppen ez a mélyebb és messzebbre való látás nyilatkozik meg a magyar nemzetlarsadalomnak mindama rétegeinél és egyeinél, akik a tanítótestületnek ezt a hatalmas, ezt a nemzetlarsaladó, ujjaferemtő harcát nemcsak érdeklődéssel, hanem a legelkesebb erkölcsi és anyagi támogatással kísérik.

Ez a mélyre és jövőbe látó lelki erő hatotta és hajtja át bizonyára Zalavármegye tanítótestületét is, amikor — ahogy örömmel halljuk — világos fővel megértette és most a tett pillanataiban is megérti a Szövetség a Zalavármegyei Általános Tanítótestület elnöksége felhívását a december 8-iki gyűlésen való lelkes, áldozatkész tömörülésre.

Ismerjük mi nagyon jól a zalavármegyei tanítótestület sivar anyagi helyzetét. Nagyon jól tudjuk, hogy részükről igazán nagy anyagi áldozattal a nagygyűlésen való megjelenés. De annál büszkébbek is vagyunk, hogy minden áldozatot meghoznak a december 8-iki nagy és bünyára döntő küzdelem sikere érdekében, mert megértették, áthatotta őket az a tudat, hogy ha a magyar tanítótestület ebben

a mostani harcban, ütköztetésben elbukik — velebukik a magyar nemzeti oktatás-ügy minden magasabb, szent érdeke is. Azért olyan nagy a mi örömrünk és büszkeségünk, mikor a zalavármegyei tanítószágot ily magas, eszményi színvonalu gondolkozással, megértéssel tömörítjük látjuk a december 8-iki nagy küzdelemre. Tömörüljenek is! Legyenek is ott valamennyien a zalavármegyei tanítók! Kivételek nélkül! Mert ezen a napon nemcsak a magyar tanítószágot, hanem a magyar kultúra sorsának is el kell dölnie. És el is fog dölni.

A főispán Nagykanizsán.

Diszben a város.

Ünnepélyes fogadtatás.

— Saját tudósítónktól. —

Kora reggel óta ünnepi hangulat emelkedettség uralkodott a városban. Mind-egyed szaporodtak a zászlók a házakon s az emberek is a nap jelentőségének általános érzésével végezték dolgukat, amíg csak el nem érkezett a két óra, amikor a tömegek elfoglalták az utat ama részeit, melyeken Zalavármegye új főispánjának a vasutról való díszes bevonulása volt tervezve. A deputáció tagjai pedig ezalatt a vasútra hajtottak, hol cilinder és fekete ruhák egyetlen hatalmas tömegében várta jó néhány száz városatyja és egyéb polgár a Zalaegerszeg felől jövő vonatot, mely a főispánt hozta.

Amint az egyik elsőosztályú kocsi ajtajában láthatóvá lett dr. Balás Béla főispán déleg alakja, a peron környékén álló küldöttség tagjai kalaplevéllel felharsanó éljenzéssel köszöntötték. A főispán fürgén ugrott le a kocsi lépcsőjéről és környezetétől követve a küldöttség élén álló Vécsey Zsigmond polgármesterhez ment, kivel melegen kezelt fogva, figyelni kezdett a polgármester szavaira, aki így köszöntötte:

Méltóságos főispán ur! Nagykanizsa város közönsége nevében a legőszintebb örömmel üdvözlöm méltóságodat és igaz köszönetet mondok azért a kitüntetésért, melyben Nagykanizsa városát kegyes részesíteni azzal, hogy a megye székhelyén történt ünnepélyes installálása után első sorban e városi keresi fel annak meghívása folytán, nemcsak felismerve, hanem meg is erősítve ezzel Nagykanizsa város ősi tradícióját, melyek e meghívásban kifejezésre jutottak. Kíváncs, hogy idejét Nagykanizsán a legkellemesebben töltse el! Isten hozta Méltóságodat városunkba! (Zugó éljenzés.)

A főispán a következő meleg szavakkal köszöntötte meg a fogadtatást és az üdvözlést:

Igen tisztelt Uraim! Midőn még az állami igazgatásnak egy másik ágában teljesítettem szolgálatait, már akkor éreztem vágyat, hogy Dunántúlra ezt a fontos pontját. Nagykanizsát, melyről oly sok szép és jó hallottam, meglátogathassam. A legnagyobb örömmel tettem eleget a város régi tradícióinak annyival is inkább, mert ezzel egyszerre szívem-lelkem régi vágya is teljesül, az, hogy megismerhetem Nagykanizsa várost és annak lakosságát. Hő öhajlásom, hogy e város intelligens lakosságával váltva együttműködhessem. Fogadják hálás köszönetemmel ezúttal a szép fogadtatást, melyben részesítettek. (Meg-megújuló nagy éljenzés.)

A főispánnak ezután bemutatja a polgármester közvetlen környezetének tagjait, mire megindult a nagy tömeg a kijárat felé, hogy a kocsihoz elhelyezkedjék. Mintegy hetven ur fogat nyúszgott az állomás előtti téren és vége hossza nem volt a hatalmas kocsiornak, mely a főispánt és a küldöttség tagjait a városba

szállította. A Kazinczy-utcából a Szemere-utca kanyarodott a kocsi és a Csengery-uton át tért a főútra. Az üdvözlők ezrei lepték el a járdákat, amerre a díszes felvonulás történt és a főispán örömlől ragyogó arccal szemlélte a lelkes üntetést, mely a városban fogadta. A menet, melynek első kocsiájában a főispán a polgármester jobbán ült, a Szarvas szállóig hajtattott, hol az illusztris vendéget elszállásolták.

Sajnálattalunkra egy, a főispáni nap ünnepe hangulatát meglehetősen zavaró momentumról is be kell számolnunk. A megye üntető távolmaradása ez, amit nem lehet megjegyezés nélkül hagyni. A főispánt Zalaegerszegről ugyanis Korbay Károly dr. polgármester, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő és lovag Ahsbals főispáni titkár kísérték Nagykanizsára, holott a város közönsége nevében Vécsey Zsigmond polgármester a hivatalos vármegyét is meghívta, ez azonban nem élt a meghívással.

Délután 3 órakor a városházán a főispán a küldöttségek fogadtatását kezdte meg, ami lapunk zártákor is javában tart.

Országgyűlés.

Lengyel Zoltán kritikái.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 5.

A képviselőház mai ülésén folytatott a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását. A mai nap szónoka Lengyel Zoltán volt, kinek beszédét nagy érdeklődéssel hallgatták.

Az ülésen Növény Lajos elnököl, akinek formasierinti előterjesztései után Lengyel Zoltán emelkedett szólásra, erősen bírálván a kereskedelmi tárca tetteit, beható boncolás alá veszi annak az iparfejlesztés címén szereplő részeit, amelyeket kevésnek, jelentékteleneknek talál.

A beszédközben kérvényt dobtak le a karnatról a kereskedelmi miniszter lábához. E zavaró incidens után Lengyel folytatta beszédét a Máv. mizériájáról, közölvén feltűnést keltő adatokat. Az ülés Lengyel beszédével még egyre tart.

Diadalmas Uttörő-est.

Dr. Vincze Sándor előadása.

Nagykanizsa, dec. 5.

Fiatalkorú intézmény az Uttörő Társaság, félve sincs még, hogy Budapestre megalakult. De ha iskoláiban olyan sikereket arat, mint a nagykanizsai Uttörő-iskola hétfői előadása volt: akkor rövid idő alatt ez lesz a magyarországi szabadániai vezérlő testülete. És ez elől a megállapítás elől ki nem térhet még a progresszió legcsökkönyösebb ellensége sem, mert aki dr. Vincze Sándor hétfői előadását meghallgatta, az meggyőződhetett róla, hogy az Uttörő-iskola nemcsak dr. Fényes Samuból áll. Az ő kiváló egyénisége, országosan elismert kvalitásai nem virágoztathatják fel az összes iskolákat, ha igazán hivatott előadók nem állanak segítségére. Dr. Vincze Sándor azonban olyan ereje ennek az intézménynek, aki minden tekintetben méltó a vezérhez s aki ennek a tudományos propagandának hatalmas hordozójává lesz.

Egy cikk keretében lehetetlenség az energiáról szóló előadás létezés ismertetése, egyet azonban kimondhatunk. Azt, hogy a modern tudomány terjesztésére szolgáló népszerű, de nívós előadásoknak klasszikus mintája az, amit Vincze Nagykanizsán produkált.

Bármennyire csábító téma volna az előadás nagy gondos és szakértelmű előkészítéssel, Vincze módosított anyagáról, Vincze módosított, kellemes orgánuszáról, kitűnő stílusáról, mindenki magával ragadó tempera-

mentumáról írni: le kell erről mondanunk, mert sokkal kifejezőbb az a mindent magába foglaló kritika, amely a spontán habásban megnyilvánult. Elmondhatjuk, hogy oly üdítő hatással még nem igen volt tudományos előadás a közönségre mint ez. Éjtélis is elhallgatták volna.

A közönség lelkes tapsall jutalmazta meg az előadót s beszédének mély és maradandó nyomait vitte haza a lelkében.

Megszakadt a tárgyalás.

Veszélyben a parlamenti béke.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 5.

A Házban ma folytatott azokat a pártközi tárgyalásokat, melyeket tegnap a parlament további munkarendjéről a pártok vezetőivel Székely Ferenc igazságügyminiszter kezdeményezett. Ma délelőtt azonban hosszú, izgalmas vita után, melyben Kossuth, Apponyi és Justh vettek részt az igazságügyminiszteren kívül, Justh Gyula kijelentette, hogy miután Székely Ferencnek nincs hivatalos felhatalmazása arra, hogy megállapodást létesítsen, ellenzi a tárgyalások folytatását és azt a maga részéről megszakítja. A szenzációs fordulat nyomában nagy izgatottság és forrongás támadt a Házban.

Közegészségügynek novemberben.

A tiszti orvos havi jelentése.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap terjesztette be Nagykanizsa város tanácsához dr. Rácz Kálmán városi tiszti orvos a város lakosságának november havi közegészségi állapotairól szóló hivatalos jelentését. A jelentés elég kedvező képet fest az elmúlt hónap egészségi viszonyairól, amit ezáltal annál inkább érdemes hangsúlyozni, mert a november hónap mindig a legerősebb temetőtöltő időszaka szokott lenni az esztendőnek.

Mint mindig, ezúttal is az időjárási viszonyok változásával kezdődik a részletes jelentés, mely szerint november hónapban az időjárás Nagykanizsán kedvező volt, rendkívül magas léghőmérséklettel és igen sok napsütéssel, ami mellett elenyészően csekély volt a nedves, ködös napok száma.

A közegészségi állapot felnőtteknél kedvező volt. Leginkább a toroklobok és a reumatikus betegségek észleltek. A felnőttek között a halálozások száma csökkent. Szórványosan mutatkozott a tifusz.

Gyermekeknel már nem volt ily kedvező a közegészségi állapot. A kanyaró járványszerűen lépett fel, de leginkább kedvező, enyhe lefolyással. Tekintettel a kanyarójárványra, az I-V. kerületben a hatóság az összes ovodákat bezáratta. Szórványosan jelentkezett Nagykanizsán a difteritisz és torokgyík. Ezenkívül észlelték még a légzőszervek hurutos betegségeit is.

A járványok és fertőző betegségek közül a kanyaró 95 esetben, a difteritisz és torokgyík 6, a tifusz 4 és a vörheny 2 esetben fordult elő, ami összesen 107 fertőző megbetegedést jelent.

Szokatlanul nagy volt e hónap Nagykanizsán a rendőri boncolás száma. Négy ember holttestét kellett a halálokok pontos megállapítása végett a rendőrorvosoknak felboncolniok. Tóth Ferenc 46 éves napazamosnál agyszélhűdést, Deutsch Mihály 74 éves magánhivatalnoknál szívzélhűdést, Simon István 2 éves gyermeknél megégést konstataáltak. A cserfői szőlőjében holian talál Bol. Iván-László 52 éves földművesnél a boncolás azt állapította meg, hogy az elhunytak heveny

gyomorhurutja és szívtágulása volt, de a hulláreszeket vegyvizsgálataira küldték.

Súlyos testisérzés két esetben képezte rendőrorvosi vizsgálat tárgyát. Öngyilkosság, szerencsétlen szülés, vészesség esete nem fordult elő novemberben Nagykanizsán. Elmekörnel Kender István 32 éves napazamosat szállították a kaposvári elmeegógyintézetbe.

A november hónap Nagykanizsán előfordult harmincgy haláleset, okai a következőképpen oszlanak meg: Szívrohódás 2 esetben, dermedés 1, kimerülés 6, agybántalmak 3, rángórcsa 4, időbetegségek 5, koraszülöttség 3, kanyaró 2, vörheny 1, hasháryalob 1, torokgyík 1, megégés 1 és időgümőkör 1 esetben képezte halál okát.

Kedélyes fogház.

Szekerce a börtönben.

— Saját tudósítónktól. —

Annak a járási székhelynek a nevét, hol ez a humor megeseit, elhallgatjuk; de azt már nem hallgathatjuk el, hogy ez a humor Zalamegyében történt.

A zalai járásszékhelyen nem lévén járásbíró, a község nevezetességét a "rabot" a szolgabíró, a közigazgatási börtönben tartották bezárva. Itt élt, édegett a rab s várta, hogy mikor őt a szabadulás órája már s mivel az óra nem telt, megunta a dolgot — a börtön — és nem a fogoly. Megunta a dolgot a börtön és kigyuladt. A rab egy délutáni szieszájából ébredve látta, hogy füst gomolyog körötte, mely a torkára, a mellére száll, ami igen kellemetlen; majd lángnyelvek kezdtek körülzárni a falakat s az ajtó zárva volt. Itt két eset lehetséges. — gondolta az éles eszt fogoly: vagy kiszabadulok, vagy itt veszek. Más ember feltétlenül zavarba jönne ily súlyos dilemma fagyasztó képe előtt, de nem így a szőnyegen forgó rab. Vajon mit tett ő? Nos, ő egyszerűen felkapott egy szekercét, azzal szétvágta az ajtót, kijött és jelentkezett a főszolgabírónál mondván:

— Tekintetes ur a börtön legett, de én szétvágtam az ajtót s kijöttem. Ezzel a szekercével vágtam szét, melyet ezennel becsületes átadok, nehogy rajtam keresek. Ha ez nincs odaéke, mint a patkány.

— Jól van, fiam, — válaszolt a főbíró, — a szekercét tedd be a konyhába és te is maradj ott, míg új börtönt építünk.

Eddig van, így történt, nincs tovább. Most látjuk csak, hogy ez egy egészen jelentéktelen történet, melyet felesleges is volt megírni. Miért is pazaroljuk rá a betűt? Ha csak azért nem, mert szeget üt a fejnkebe az, hogy hogyan került a rab mellé a szekerce? Mi úgy tudjuk, hogy még egy nyeletlen bicakát sem hagynak meg a fogolynál, hát még egy szekercét! Hát hiszen igaz az, hogy ez a rab páratlanul tisztességes, becsületes ember lehet, ki a szekercét még vissza is adta a gazdájának és maga jelentkezett további szolgálattételre, de engedelmet, hogy alakul a dolog akkor, ha oly istentelen gonosztevő kerül a fogházba, ki a szekercével akkor is kivágja az ajtót, ha nem is ég a tető. Végre is muszáj bevárni azt, hogy már a lángnyelvek is körülzárják az embert? A főfogó az, hogy a szekercét becsületesen vissza kell adni a főbírónak, aztán mehet az ember isten hírével.

Mikszáth Almanach az 1912.

évre Ára 2 korona.

Kincses kalandárium az 1912.

évre Ára 2 korona.

Kapható:

Fischel Fülöp fia könyvkeres-

désében Nagykanizsán.

Vidékre az összeg előzetes beklüldése

ellenében darabonként 2 K 10 f.

HIREK.

Dr. Hajdu Gyula lemondása.

Dr. Hajdu Gyula ügyvéd ur, a „Zala” lapvezére Eperjesi Oáborhoz, a Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt. vezérigazgatójához a következő levelet intézte:

Nagybánya, 1911. dec. 4.

Kedves Barátom!

Már régebbi elhatározásom, amint-hogy ezt előttem is kifejezésre juttattam s csak a helyzet kényszerűsége folytán tartottam meg eddig állásomat, — a Zala lapvezéréről lemondani. Ezen elhatározásomban megerősített azon körülmény, mely szerint az igazgatóság tagjai között nem találtam meg azon összhangot, amely a lap anyagi érdekeinek megőrzése mellett az általam képviselt politikai iránynak és a lap általam öhajtott általános irányzatának állandó biztosítékul szolgálhatott volna.

Amidőn elhatározásomat jelen soraim közzétételével kérem az illetékes ténylezőknek tudniára adni, maradtam

Öszinte híved.

dr. Hajdu Gyula.

A Zala igazgatósága a lemondást, respektálván az erre felhozott okokat, mai ülésén tudomásul vette és dr. Hajdu ur öhajjának megfelelően levelet, mely tiszteltemmel indokait tartalmazza, fentebb közlöttem.

Székhámos katonatiszt.

— Sajná tudósítónktól. —

Egy előkelő családból származó fiatal-ember a kaposvári rendőrség legújabb lakója. Leihmeretét súlyos bűnök terheli. A fiatalember lassan, de biztosan haladt lefelé azon a lejtőn, amelynek utolsó állomása a rendőrségi fogház cellája.

Szombaton délután rövid, de annál szenzációsabb látogatott a kaposvári rendőrség. A debreceni rendőrség küldte a látogatot, amelyben arra kérte a kaposvári políciát, hogyha Németh Gaszton tüzérhadnagy, Németh Ignác volt kaposvári polgármester fia Kaposvárra jöjné, tartóztassa le. Minden jel arra mutatott, hogy Németh Gaszton Kaposvárra fog jönni. Ugy is történt. Rigó József rendőrállkapitány az elzúllott katonatisztet vasárnap este fél 7 órakor letartóztatta.

Németh Gaszton Debrecenben követte el legutóbbi székhámoságait, amik miatt az ottani rendőrségben többen följelentették. Mikor a múlt hét vasárnapján Debrecenbe érkezett, fölkereste rokonát, Kulcsár Endre debreceni református főgimnáziumi tanárt. Itt ismerkedett meg Noszlópy Tihárral honvédtanaggal, Noszlópy Tivadarral vármegyei aljegyző Debrecenben szolgáló katonatiszt fiával, akinek elpanaszolta, hogy betegsége miatt volt kénytelen elhagyni a hadsereget. A gimnáziumi tanártól egyúttal távoztak s ez alkalommal Németh a hadnagytól husz koronát kért és kapott kölcsön. Másnap újból fölkereste Noszlópy Tihárral hadnagyt és éjjeli szállást kért tőle. Noszlópy ezt a kérését is teljesítette, mit azzal hálált meg, hogy a hadnagy lakásából több értékes dolgot ellopott, egyben magához véve annak névjegyeit, ezek segítségével a hadnagy barátaitól kölcsönöket kért. Így összeszedett a hadnagy nevében néhány száz koronát, mit eldobozolt. A zúllott volt katonatiszt ezenkívül számos más ismerőst is megkárosította, így Matolcsi László kaposvári származású debreceni gimnáziumi tanárt is, aki iskolatársa volt.

Mikor vakmerő cselekedeteit elkövette, elűnt Debrecenből. Köröz levelet adtak ki ellene, amely megérkezett a kaposvári rendőrségre is.

Vasárnap reggel Kaposvárra jött Németh Gaszton is, hogy itt további ázse bűnök manipulációt. Már följegyezte azok neveit,

akiktől kölcsönt akart kérni. Ámde kaposvári szereplése nem járt sikerrel. Rigó József rendőrállkapitány ügyessége áthurta minden számítását.

Németh Gaszton a családok egész sorozatát követte el néhány esztendő óta. A fővárosba tévedt kaposváriakat, ha ottlétkről értesült, meg-meg pumpolta néhány korona erejéig. Röviddel ezelőtt Szabó Kálmán dr. kaposvári származású miniszteri titkár téli kabátját lopta el, de Szabó nem tett ellene följelentést.

Németh Gaszton iskoláit Kaposváron és Svájcban végezte fényes eredménnyel. Azután a lembergi főzérezrednél szolgált és körülbelül 4—5 évvel ezelőtt lépett a zölles útjára, ami miatt a katonaságtól el is bocsátották.

A főispán Keszthelyen. Keszthely nagyközség képviselőtestülete november 29-én rendkívüli közgyűlést tartott. Elhatározta, hogy az új főispánt ünnepélyesen fogadja és megbizsa az előjáróságot, hogy a helybeli vezelő férfiakkal szövetkezve, a fogadás programját állapítsa meg. A képviselőtestület a közgyűlés további során a villamos-telep üzemeltetési szerződésének a Ganz és társas. r. t.-ről

Ganz-léte villamosságtól r. t.-ra átruházásához a beiegyezését megadta. A tanítók és tanítónők fizetését, 1912. évtől kezdődőleg fejenként 240 koronával, az övönő fizetését pedig 20 százalékkal emelte. Elhatározta a város házában állandóan levő pénzkészletnek betérés elleni biztosítását. A helyszertő iparra pályázó örv. Dervallics Gyuláné és Lusztig Adél között a képviselőtestület szavazata egyenlő volt. Az ügyet titkos szavazás alá bocsátották ekkor örv. Dervallics Gyuláné 2 szavazattal győzött. Illetőségi ügyek leírásával a közgyűlés véget ért.

— Eszterházy Pál gróf birtokvásárlása Zalában. Keszthelyről jelentik: Bárány Putheny balatonederesi ingatlanai gazdát cseréltek, amennyiben azokat megvette gróf Eszterházy Pál egy millió koronáért.

— Brahm lovag áthelyezése. Már megirtuk, hogy Brahm Miksa lovag, a Déli Vasút magyarországi igazgatója állandó tartózkodásra Bécsbe helyezték át, ahol mint a magyarországi ügyek legfelsőbb fóruma fogja a magyarországi ügyeket ellátni. A Déli Vasút igazgatósága — mint értesülünk — most egy új ügyviteli szabályzatot dolgozott ki, melyben a magyarországi igazgatóság tulajdonképeni jellege teljesen megváltozik. — Az új ügyviteli szabályzatban azok a reformok is le vannak fektetve, melyeknek megvalósítása régi tervé Brahm igazgatónak.

— A karácsonyi vásár. Tegnap röviden említettük azt a nagy erkölcsi és anyagi sikert, amit a Nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet karácsonyi vására eredményezett. — A hihetetlen élénksgű polgáriegyleti teremben ezer és ezer ember megfordult szombat és vasárnapon át s gyönyörködött a vásár szebbnél szebb élő és élettelen látnivalóiban. — Sokkal kevesebb a helyünk, hogysem az összes hölgyek névsorát közölhetnők, kik a vásár tevékeny eladói voltak, csupán az egyes csoportok, az egyes sátrak vezetőit közölhetjük, kiknek mindegyike nagy sereg szebbnél szebb asszonyt és leányt dirigált. A cukrászának főnökeje s egyszerűs mind az egész vásárnak legtevékenyebb rendezője Farkas Vilma volt; a bőfé Horváth Jánosné irányításával végezte nagy feladatát. A borsátorban dr. Pihlér Viktorné, a faárúk között Györffy Jánosné, a postán Kaffka Józsefné, a sorsjegyek helyén Poredus Antalné, a dísz tárgyak sátrában Prager Karolin, a gyönyörű babakiallításban Horváth Jenny, a fűszerátorban Csizmadia Vilma és a virágos üzletben Maschler Juvánné irányította az óriási forgalmat. Mindkét délután bájow gyermek-kabarek is voltak, melyeknek annálvaló

szereplőit az alábbi csoppségek képezték: Jureczky Klára, Moshammer Seli, Földi Mariann és Konold Dezső a tiroli négyest lejtették. Lajpczig Lolly és Bogenrieder Lujza a lepke és róza kettőst adták elő, Tardós Malyi egy angol táncot mutatott be nagy tökéletességgel, Kemény Lujza, Jureczky Viola, Remete Ilus és Suvéber Magda gavottot lejtettek, Németh Ella kuplékat énekelt, Nagy Irénke a prológot mondta és még egy szülő jelenete volt, Horváth Mariaka és Fesselhofer Nóra kupléduettet énekelték és táncoltak, a Bogyonyi fiúvérék táncoltak, énekelték, szavaltak, Rubint Dezső kuplét adott elő, Piszár Mariska magyar szülő táncot járt, Bontz Márta vig monológot szavalt, Bontz René és Mayer Ella pedig táncduettet produkáltak. Lehetetlen leírni e rengeteg látnivaló részleteit, legfeljebb elismeréssel mondhat az ember azoknak, kik e hatalmas sikert megteremtették. — Ezek között elsősorban Mayersberg Frida táncantónőnek, kinek jeles talentuma a gyermekkabaré számos táncprodukcióban is visszatükröződött. A vásár anyagi sikeréről szülő beszámolás ezután fog következni, ha azt az egyet pontosan megállapította.

— Fizetési zavarba jutott város.

Szombathely város pénzügyei nem a legjobban állhatnak: már a múlt évben is megörömt, hogy az év végével kitrűlt a pénztára úgy, hogy január 1-én alig tudták a tisztviselőket kifizetni. Most még nehezebb a helyzet, már karácsonyra sem lesz pénz, miért is a tanács 30 ezer koronás függő kölcsönt kért a helybeli pénzügyintézetektől. A szombathelyi takarékpénztár I és fél százalékkal többet kért a mostani rendes banklábánál s ajánlatát elfogadták.

— A halál tréfája. Szakcsón munkások dolgoztak tegnapelőtt a templomtoronyban a harangok körül. Egy Tóth István nevű részeg munkás is a toronyba ment, noha a többiek figyelmeztették, hogy ittas fővel könnyen lezuhanhat. Ő azonban tréfás kedvvel jegyezte meg: „ha annyi eszem volna, mint maguknak, akkor lecsúsz és meghalnék.” Alig mondta ki ezeket a szavakat, lezuhan és holtan terült el a kövezeten.

— Öngyilkosság. Szabó Antal sümei 45 éves földmives vadházasságban élt. Ez a viszony nem lehetett boldog szegény Szabóra nézve. Elkeseredésében minap hajnalban kiment a konyhába s ott revolverrel szájába lőtt. Nyomban meghalt. Egy kis nőcsz maradt utána, ebbe jegyezte bele utolsó gondolatait. Így szólanak:

„Ezt a dolgot csak méregből, mert ez a süke-bóka jobban illelté mint én de azt gondolom így majd többször meg emleget ha élve hagyom. Isten veled kedves szomszédaim megbocsássanak ha valamit vételetem.”

Ezt volt a szegény Szabó Antal bucsuja a szomszédoktól és az élettől.

Táviratok és telefonjelentések.

A közös miniszteri értekezlet.

Bécs, dec. 5. Kuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma este a Semmeringről Bécsbe érkezik. Reggelre itt lesznek Lukács és Hazai miniszterek is, hogy a miniszterelnökkel együtt részvegyenek az Aehrenthal gróf külügyminiszter elnöklésével tartandó közös miniszteri értekezleten. A tanácskozáson elsősorban a közös költségvetést tárgyalják. Hír szerint Montecuccoli tengernagy néhány millióval többet követel a haditengerészet részére, mint amennyit a tavalyi delegáció kijelölt. A közös értekezlet foglalkozni fog a budapest—szarajevói vasút kérdésével is.

A Matin lemondattja a királyt.

Páris, december 5. A Matin ma határozott formában azt a hírt közli, hogy I. Ferenc József király lemondani készül.

Előbozott emlékiratok.

Bécs, december 5. A bécsi lapok szemelvényeket közölnek Pálmai Ilka memorárából; ebből a rendőrség figyelemre méltó az emlékiratok tartalmára s ma a megjelölt összes példányokat előbozta.

A negyedmillió váltóhamisítás.

A kanizsai bankfiók szerepe.

Budapest, dec. 5. A Pesti magyar kereskedelmi bank budapesti főintézetének kinos szenzációjával vannak tele a mai déli lapok. A bankban valaki kilenc darab, összesen közel negyedmillió koronát kitévő hamis váltót helyezett el, melyeken az ujlaki Hirschler alsódoborui cég szerepelt kibocsátó gyanánt. A nagykanizsai bankfiók a hozzá a lejáratkor, november 30-án leküldött váltókat az ujlaki Hirschler cégnek bemutatva kifizetés végett, mire itt kijelentették, hogy a váltók hamisak. A budapesti rendőrség lázas kutatása a teljes után semmi eredményre nem vezetett. Meg van állapítva, hogy a csalásra névtelen levél vezette a bankot.

Neumannékat elítélték.

Budapest, dec. 5. A budapesti törvényszék ma ítélettel véget ért a zugbankárokat két hét óta tárgyaló ügye. Neumann Miksaát tizenegyrendbeli csalás vétségében mondták ki bűnösnek és 4 és fél évi fegyházbüntetésre, Basch Lajost pedig másfél évi fegyházbüntetésre ítélték. A többi vádlottat felmentették.

Matiauseket elítélték.

Zágráb, dec. 5. Tomasich dr. horvát bán elleni merénylet ügyében is ítéletet hoztak ma. Matiausek gyógyszerészeti többrendbeli vétség címén három évi súlyos börtönbüntetésre ítélték a törvényszék.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 5.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.85
"	" május	11.73
Rozs	"	10.39
Zab	"	9.80
Tengeri	1912. máj.	8.45
"	" jul.	8.52

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

HOLNAP

szerdán este

Czár János Vaskapu vendéglőjében

(Király-utca).

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű

cigányzenekara.

Hangversenyez.

Naponta

Irissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Gelth és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

Nyílt-tér.

Értesítés!

Szíves figyelmébe ajánljuk a téli és farsangi estélyek t. rendezésének apunk teljesen újonnan, legmodernebbül berendezett nyomdai-intézetét, és arra kérjük, hogy meghívók, falragaszok, táncrendek, műsorok, belépőjegyek stb. szükségleteiket vállalatunknál megrendelni szíveskedjenek. Mindenkor újat, izlőseket és a célnak legmegfelelőbbet fogjuk készíteni mérsékelt árk mellett.

Minden vállalatunknál rendelt meghívónak készséggel adunk díjtalanul helyet lapunk hírvivőjében.

Teljes tiszteltet!

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.
Nagykanizsán.Szőlőtelepemen elsőrendű
szokványminőségű ::

szőlőoltványok

kerülnek eladás alá. MOKK GYULA m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő TAPOLCA. :: 6044

Két szobás udvari lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet Moskovitz-cipőgyár fiók-üzletében Nagykanizsán. 104

Szabó-műhely áthelyezés!

Értesítem az igen tisztelt vevőimet, hogy a MŰHELYEMET Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul Király-utca 47-ik sz. alá

helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTREICH ANTAL,

623. férfi-szabó.

Házlebontás miatt
bámulatos olcsó kiárultás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért kiárultatnak. :: Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m. kész ajkak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák. 622

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

MAYER KLOTILD

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-telep Kazinczy-u. 8.

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízlelést.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Eladó téglagyár

mely (Szöplők) Pókafán a vasút állomásától egy kilométernyire fekszik, kétféle falcos zsindey és közönséges hazai zsindey előállítására szakszerűen be van rendezve az összes felszereléssel és telekkel együtt bizonyos ok miatt eladó. Venniszándékozók bármikor megtekinthetik, csak KISS GYÖRGY társulajdonos! Zalaszentmihályon egy lev. lapon tudatni szíveskedjenek, hogy ő is odamenjen a téglagyárhoz, mikor a venni szándékozó odamegy. 6050

EGY NŐ KERESTÉTIK

állandó betegápolásra. Férjes is lehet, lakást is kap. Bővebb felvilágosítást nyerhet MAYER KÁROLY ruhaestőnél Nagykanizsán, Kölcsey utca 19. szám alatt. :: :: 6042

A Zala Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság f. évi december 14. napján délután 3 órakor tartja saját helyiségében ::

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

Nagykanizsa, 1911. december hó 5-én

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT: 1. Igazgatósági jelentés az elsőbbségi kötvények kibocsátása és elhelyezése ügyében. 2. Lemondás folytán megüresedett igazgatósági tagsági helyek választás utján való betöltése. 3. Esetleges indítványok.

10. §. Azon részvényesek, kik szavazati jogokkal élni kívánnak, kötelesek részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt elismervény mellett a társaság pénztárára letenni.

11. §. Szavazati joggal csak azon részvényesek bírnak, kiknek nevére a részvények a közgyűlés megtartása előtt legalább hatvan nappal a törzskönyvben átíratk.

25347.911.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező belső piaci és heti marhavásári helypénzszedési jogot 32108 korona évi bér kikiáltási ár mellett és az országos marhavásári helypénzszedési jogot 3400 kor. évi bér kikiáltási ár mellett a folyó évi

december hó 20-ik napján d. e. 10 órakor

a városház tanácstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverésen, külön-külön a legtöbbet ígérőnek az 1912. évi január hó 1-től kezdődő három egymásután következő évre a közgyűlés jóváhagyása fentartása mellett bérbeadja.

Mely árverésre bérbevenni szándékozók azzal hívja meg, hogy a szóbeli árverésen részt vevők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át óvadékkul készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezeihez letenni, a zárt írásbeli ajánlatok pedig a fent körülírt óvadékkal ellátva

f. évi december hó 20-ik napjának d. e. 10 órájáig,

vagyis az árverés megkezdéseig a v. iktatóba annyival is inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A feltételek a hivatalos órák alatt a v. kiadó hivatalban betekintheők.

Nagykanizsán, 1911. december hó 4-én.

6051

A városi tanács.

Ha tiszte és finom arebőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szepiőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

SALVATOR gyógyszerházban
Nagykanizsán.

Az angol király szállítól.

Küldettség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock teája.

A VILAG LEGJOBB

TEA!

A walesi herceg szállítól.

Az „U. K.“ teák

módfeletti kiadók és zamatosak.

Főraktár: Gelth és Graef drogueriájában.

December hó elején nyílik meg
Moskovits anatomiai

Czipő-gyár

= R.T. fiókja =

Nagykanizsa, Erzsébet-tér

6004

21. szám.

A helybeli biztaldában elsőrendű
hizott sertés
kilogrammonként 1.36 fill.
kaphatók.

6033

Janda K. Petermann József élő és művirág
utóda
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: róza, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezedá, narcis, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. **Név és**
születésnap, menyasz-
szonyi és koszorúslány
csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-árban.**Báti csokrok:** 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
Élő és művirág koszo-
ruk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-**
kosarak és Jardinierek
a leggyorsabbtól a legdisze-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ig.Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is ka-
pható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágváza-
való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kíváncsra árjegyzéket küldök.

6003

Értesitem

az igen tisztelt vevő közönséget,
hogy a Balácsi féle csödtömeget meg-
vettem és azt a legolcsóbb árban
elárultam. U. m.: ebédő, háló beren-
desést a legjobb minőségben. Aján-
lom a saját készítésű szőnyeg-díva-
nyokat és ottománokat. — Főtörök-
vésem odairányul, hogy a t. vevő
közönséget minden tekintetben kielé-
gitsem. 6010Becses pártfogást kér
Goldberger Károly
Butorraktára Erzsébet-Királyné-tér,
Szarvas-zátloda mellett.Első kanizsai szőrmemegővő intézet
Cötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.Készíték megrende-
lés szerint bármiféle **szücsmunkát**
a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztellel

5740

Robinson Gyula, szücsmester.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
KönyvkötészetZALA
politikai napilap kiadóhivatala.Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindenféle kereskedelmi, pénzügyi,
közigazgatási, egyházi és iskolai nyom-
tatványokat. — Árjegyzékek, meghívók,
falragaszok, körlevelek, eljegyzési és
esketési értesítések és mindenemű rek-
lám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal
és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSNET

Gyárt: mindenemű könyvkötéseket a leg-
egyszerűbből a legmodernebbig. Üzleti
könyveket a legtartósabb és legizlésebb
kiállításban. Aranyozásokat a legjutányo-
sabb árak mellett. — Galanterie munkák
művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet:

Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb
színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kazinczy-sz. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség által közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és az értekezési leveleket nem vonjuk be a szerkesztésbe.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat a szerkesztőségnek kell benyújtani és a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívül:	előfizetés:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Égész évre 14.—	Égész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, béli kinttartók és magán-közlemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzei és az utolsó számunkat 50 fillér.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

XXXVIII. évf. 279. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1911. december 7.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Nagykanizsa igaz képe

— Saját tudósítónktól. —

„Derék mulatság, férfimunka volt!”

Egyszer az idén valami ünnepély kiválóan sikerült Nagykanizsán s akkor idéztük Vörösmartinak ezt az odaszögezetten szilárd, erőteljes sorát s ha egy egész könyvtárat átböngészünk, ma is csak ehhez az idézethez kellene visszatérnünk. Az volt: derék mulatság és férfimunka, ennek a meghatározásnak minden szépet, derekast produkáló, a csattanóját kivágó, lendületes, termékeny mulatság és jókedvű, nagyvonalú, igaz férfimunka. — A tulajdonképpenváló lényége az a dolognak, hogy Nagykanizsa rendezett tanácsú városa fogadta Zala vármegye főispánját, tehát a város főispánját is, ki megismerni és bemutatkozni jött. Ide s ki munkás fejlődést, haladást, kultúrát hirdel. Hát Kanizsa, — mely oly sántán, bémán, árván, sután füstött akkor, mikor a hazáért mindenki meg akart halni s mégis mindenki életben maradt, mikor a haladás, gazdasági együttműködés, kultúra és egyéb nemzeti dolgok elárult egészségben busultak a közéleti nagyterem valamely zugában, míg a középben riktó szövirágok és egy ásatag ideológia árja keringett, — hát Kanizsa szinte látható nobilis gesztussal vágta ki: hja! ha erről van szó — haladásról, kultúráról, komoly politikai és gazdasági érdekek megértéséről, no, akkor Zala vármegyében talán mi is szolgálhatunk egy gyenge mutatószámokkal. — És amit megértésben, finomságban, tapintatban, izlésben, előkelőségben produkált ez a mi, alkalmankinálfeledezt s ugyanannyiszor felfedezett városunk, az az különösen előtűnt üde, kedves, megnyerő, sőt igazán, valami művészi, kik sok ünnepést asszisztáltak végig, sokszor üdvözöltük a tókot s tartárral, de keserű csalódással meg kellett róla győződ-nünk, hogy a közéleti nagy felbuzdulások és a kulturált tömeg-érzés finomsága aligha születhettek egy anyaméhben. — Meg vagyunk róla győződve, hogy az a sudár alakú, megnyerő és biztató mosolyu méltóságos ur, ki ezeknek az ünnep-
ségeknek a középpontjában állt, megtalálta Kanizsán azt, amit eszményi hevületének határtalan vágyakozásában keresett, meg vagyunk róla győződve, hogy a

közigazgatási, gazdasági, társadalmi és kultúrérvésvéseknek megtalálta itt a keresett talaját, melyekért tegnap is szüntelen és bámulatos kitarással agitált; de minden ily jövőbe kacsintó és hazabeszélő szándék nélkül is ne restelkedjünk megszoritani egymás kezét, mondván: ez volt Kanizsa igaz képe, ez a mi városunk akkor, ha igazán őszinte; ha nem parádét és frázisokat várnak tőle, hanem azt, hogy teregesse ki kulturájának amaz erőforrásait, melyeken a főispáni bemutatkozó szerint a város jövője fel fog épülni. Nem erőlködünk, nem lármáztunk; könnyedén, elegánsan, méltóan csináltuk. Valóban: „Derék mulatság, férfimunka volt!”

Az egész vonalon egyöntetűen komoly, izléses, fegyverrel volt a nap képe. Minden elismerés kijár a rendezőség tapintatos munkájának, de csodálatosan, minden önálló lényező is, kivétel nélkül, annira a talpán állt, annyira odaváló, szükséglet pótló volt, hogy ma a tegnapnak egy oly színes, szép, egységes képe él bennünk, melynek abszolút nincsenek hiányai s melynek keretéből semmi kiszögéles nincsen. Az események alapötösát a főispán kijelentett szempontjait festették meg és a békés, alkotó munka e megkapó programján, ennek keretén belül épült fel minden, ami tegnap nálunk történt. E célok felé tekintettek a deputációk szónokai és ezek felé törték azok a briliáns szónoklatok, melyek este a vacsorán elhangzottak. Itt valami csodálatos önmennnyel álltunk szemben. Ugy látszik, a termékeny munkáról tartalmasabb, kézzelfoghatóbban és öltetesebben lehet beszélni, mint sok egyébről, mert ennyi kifogástalan, lebilincselő erejű szónokot így egy csomóban még soha nem vettél fel a kanizsai ünnepelési vágy. Igazán nem tudjuk, hol rejtejték eddig. Valóban, egyik meglepetés a másikat érte s a bankett nagy közönsége szinte gyönyörűséggel állapította meg, hogy mennyi okos, kiemelkedően tartalmas emberünk van nekünk. Dr. Bentzik Ferenc városi ügyész kezdte, oly egyszerű, szerény kifejezési formában, mely minden várakozást szándékosan vissza akar utasítani és a beszéd tartalmában a szinte klasszikusan emelkedett, megkapó gondolatoknak egyre növekvő árját homályosította felénk. Schwarz Adolf dr. mélyen járó gondolatvilága is kiteremtett egy kis remeket, azoknak a szép, higgadt, okos beszédeknek a fajtájából, melyek már sok városi közgyűlésnek hozták az élvezetes perceit. — Pillitz doktor beszéde egy pompázóan tarka, szép bokréta volt a méltóságos nevezni részére, aztán itt volt a vármegye köziamertén, sőt bíráskén vallott nagy rétor, tanfolyagolója, potátja, Ruzsák Kálmán dr., s hogy e sok csillogásnak

epigrammatikus csattanója is legyen, felállt Seide Rezső ezredes a katonás határozottsággal fogalmazott pompás ötleteivel adott izelítőt abból, hogy ha éppen szónokolni kell, a honvédszerecsen abban sem marad hátrább másnál. Igen kedves volt Koller István megemlékezése a kanizsai nőkről, melyeket a hölgyeknek, — igérete szerint, — Vécsey polgármester fog tolmácsolni. Mert hogy a polgármester sohasem riad vissza attól, hogy a legteresebb kötelességeket is magára vállalja a város érdekében.

Külön pont alá tartozik Árvay Lajos alispánunk tanulmányoszerűen nagyszabású és igen hatásos beszéde, melyből megértés és jóindulat sugárzott ki e város érdekei iránt. Meg kell jegyeznünk, hogy az alispán tegnap csak esti vonattal érkezett városunkba s innen származott az a kellemetlen tévedés, hogy a távollétét szóvá kellett tennünk. Erre a föltétele megnyugtatóbb és lekötősebb cáfolatot az alispáni beszédnél nem kaphattunk volna.

Mindez pedig, ahogy észrevesz-
szük, egy retorikai tanulmány, szép és okos beszédekről. Némünk nagyon tetsze-
tek; végre is, a mi, kanizsaiak termése
volt. De talán a főispán lelkét sem hagy-
ták illetlenül, kilelé annyi őszinteség,
jókívánás szállott.

A küldöttségek.

Délután 3 óráig fél ótig tartott a küldöttségek fogadása a városházán. Egy-
másután vonultak be; a főispán mind-
egyikről tájékozást szerzett legelőzőbb
közéleti óhajairól s oly lelkes melegség-
gel tudakolta ezeket, hogy ha rajta áll,
kivétel nélkül, nyomban teljesíti azokat.
Különösen azoknak az intézményeknek
deputációival foglalkozott hosszabban,
melyek a gazdasági élettel, vagy a város
tanfolyagával állanak kapcsolatban: így
programszerű kijelentéseket tett a ke-
reskedők egyesület, gyáriparosok, ipar-
testület, az iskolák küldöttségeinek, külön-
ösen elismeréssel emlékezett meg az. izr.
hitközség iskolafentartó érdemeiről és nagy
érdeklődéssel tanúsított az irodalmi kör vi-
szonyai iránt. A küldöttségek a következők voltak:

A város képviselőtestülete Vécsey Zsigmond polgármester vezetésével. A főispán a város jövő felvirágzásához fűzött leg-
szébb reményeit fejezte ki, odaadó támo-
gatását ígerte minden városi dologunknak,
kijelentvén, hogy a város erős kulturájában
megtalálja a gazdasági haladás leg-
becsebb erőforrásait;

rom. kath. plébánia Ziska Gentiilis ház-
főnökkel,
evang. egyház Hattler Lajos lelkésszel,
reform. egyház Kádár Lajos lelkésszel,
izr. hitközség dr. Neumann Ede főrab-
bival,
főgimnázium Horváth György igazga-
tóval,
kir. törvényszék Závody Albin elnökkel,
kir. ügyészség Jurecky János vezető
ügyésszel,
Braun István kir. iparfelügyelő,
mozgó- és központi posta Kajka József főfelügyelővel,
kir. adóhivatal Ördös Emil adóártnokkal,
Halász József erődugatók,
nagykanizsai járási tisztikar Viosz Ferenc főszolgabíróval,
Déli vasút Szerviz Ödön főfelügyelővel,

Keresztény Nőegylet dr. Szekeres József elnökével.

Izr. Nőegylet Vidár Samu elnökével, Szanatórium Egyetel Kövesdi Boldi Gusztáv elnökével,

Ipartestület Samu József elnökkel,

Kereskedők Társulata Ujnépi Elek Lipót elnökkel,

Gyáriparosok fiókja Stern Sándor vezetésével,

közkórház dr. Szekeres József főorvossal,

felső keresk. iskola Bun Samu igazgatóval,

áll. polg. iskolák Waligurszky Antal igazgatóval,

áll. elemi iskolák Szalay Sándor igazgatóval,

Irodalmi Kör Horváth György elnökkel,

izr. elemi iskola Bun Samu igazgatóval,

Osztrák-Magyar Bank fiókja,

Tűzoltó Testület Knoritz György elnökkel,

Kath. Legényegylet Eperjesz Gábor elnökkel,

Ifjúságképző Boros János elnökkel.

Az előre megállapított időben tiszteltet a helyőrség tisztikara is Seide Rezső ezredes vezetésével.

A küldöttségek fogadása után a főispán a bankettig azzal töltötte az időt, hogy besétált a főbb utcákat, tetszett neki minden, amit látott; a tiszta utcák, a fényes világítás, sőt a városháza szép épülete is tetszett s még a városháza szűk esztendősi portálai is megragadták figyelmét. A főispán finomult izlésű ember, ki nagyobb gyönyörűséget találhat volna a városházában, ha annak fölőrszintjét nem csúfítanák el a rozszant boltajtók. Talán mire legközelebb jön. —

A bankett.

melyet kétszáz terítéssel rendeltek a Szarvasban, minden ízében elegáns, izléses volt és pártatlanul intim, kedélyes hangulatban folyt le. A főispán többször végigjárta a két termen s alig volt valaki, ki meg ne ismert volna. Minden bevált, többek közt a sokat vitatott Animo Rezső is, melyet tegnap fedezett fel Nagykanizsa s mely meg ma reggel is bőszegesen ömlött a Szarvasban.

Fentebb már megrajzoltuk a bankett színeit, most az elhangzott beszédeket kíváncsítottuk.

Az első pohárköszöntőt a főispán mondta a királyné, ki a mi békés munkánk legfáradhatatlanabb munkása.

Dr. Bentzik Ferenc v. ügyész főispán-toasztjában a következőket mondta:

A kormány meglehetősen hosszú halasztás után szükségét érezte, hogy a megye közigazgatásának legfőbb méltóságát Zala megyében is beöltse. E célból ötfel-
ségeinek kinevezésére ajánlotta, ötfel-
sége pedig legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott a mi magas vendégünk, ki eljött me-
gyénkbe, rajtattani kezét szívünkben,
hallgatva azok dobnassát s azon keres-
től megérve óhajainkat, igyekeznek azok
hűségese tolmácsa, buzgó szószólója lenni.
Történelmi nagy nevek, fényes közigaz-
gatási készséggel felruházott dicső elő-
döknek lép az örökbe; akár a nagy
nevelő elődök nyomdokain haladva fog
munkálni, akár önmaga által tört u
csapásokon, mindenképpen nehéz feladat
az, melyre ötfel-
sége parancsának enge-
delmeskedve, a közalkalmazotti érdekeiről
ömlőssége vállalkozott. Eppen ezért, bár
hiszünk, hogy a feladat nagyvágúval
arányosnak ömlősségének egyéni kívá-
lóságai s ezek itt minden ellentétet egye-
síteni fognak, mégis mindig a környezeti

bizalma és támogatása fog erőt nyújtani. Ezért, midőn üdvözöljük, engedjék meg azt az ünnepi kijelentést, — talán várja, talán jól esik önméltóságának, — hogy mindnyájan, bár különböző politikai szekták hívei vagyunk és ezt a jövőben is teljes egészében fenntartani kívánjuk, mégis egyek akarunk lenni a törekvésben, hogy önméltóságának a megye jólétéért, érdekeinek előmozdításáért töltünk tehetően segítségére siesztünk és hogy minden idevonatkozó munkájában őszinte szívvel, utógondolat nélkül, tiszta, hazafias érzéssel támogassuk.

Balds Béla dr. főispán egyre megújuló éljenztől és tapstól kísérve ismételtlen és melegen megköszönte a fogadtatást. Jól értekelem ezt, — ugymond — mert olyanok tűnik fel, mint egy aranycsipke-táviról, mely alól gyémánt csillogása tűnik elő. Az aranycsipke a külső dísz és a gyémánt a tartalom. Ez az, mi nagy beccsel bír, záloga a jövőnek egydőlő-zésnek és együttműködésnek. Beszél a városok hivatásáról, melyek mindig védőbástyái voltak a kultúrának. Ebben Kanizsa mindig előjárt és így lesz ez a jövőben is. A várost és lelkes közönségét illeti. (Percekig tartó éljenzés.)

Dr. Schwarz Adolf ügyvéd Árvay alispánt üdvözölte. Elsőben a főispánról emlékeztet meg, kit alig ismerünk és máris szeretünk, majd így folytatja: E mai nagy ünnepen megiszott bennünket megjelensével Zalavármegye nagyságos alispánja, akit azért szeretünk, mert máris jól ismerjük. Tudjuk, hogy egész életét a vármegye közügyeinek szentelte és mint a törvényhatóság első tisztviselője nemcsak első hivatalánál fogva, de első a kötelezések teljesítésének határait messze meghaladó munkában, első hivatalának hivatás gyanánt való nemcsak elfoglaltságában, a közigazgatás igaz feladatainak átértésében és átértésében. Szeretjük, mert tudjuk, hogy a vármegye egész közigazgatása az ő bölcs irányítása folytán oly gondos, oly lelkiismeretes, oly átlátó, tudjuk, hogy közigazgatásunk és magas színvonalra való emelkedése az ő hervadhatlan érdeme és örök dicsősége. Beszél az alispáni állás nehézségeiről. Talpig férfi és egész ember kell e helyen és mi ilyennek ismertük meg alispánunkat.

Pilliz Samu dr. elfogódva érzi szónoki képességének és hangjának hiányos voltát, de érzésének tiszta hevülése elhárítja az akadályokat. A főispánról köszönti fel, ki férje első hívé szavára odahagyta régi körét, a fővárosi társaságban elfoglalt előkelő pozícióját, hogy férjének nehéz és küzdelmes munkájában osztályosa és segítője legyen. Az a vizsgálódva ragyogó tekintet, az a bübajos mosoly, mely első megjelenésekor a pályaudvaron felénk szállt, letörülhetetlen emléket hagyott lelkünkben, úgy éreztük, hogy ragyogva sugárzó azuros ég és derült, éltető nap sugarat tartotta ünnepi bevonulását a vármegyébe. A női kultusz imádata lett urrá a lelkében, jólesett mindnyájunknak annak a tudata, hogy a főispán urat rögzös pályáján egy színesen pompázó virág kíséri, ki lelkesül, buzdit, fölemel és vigasztal.

Nagy hatást keltett Árvay Lajos alispán beszéde. A vármegye hivatását méltatta. Az önkormányzat maga az életbe léptetett szaradtság. A közigazgatás maga az élet, ezért ettől vár mindenki legelőbbet s ezért sokszor csalódnunk kell. Kéri, ne kívánjanak lehetetlent, ne lépjenek fel a megye iránt túlzott követelésekkel, vegyék tekintetbe, hogy a közigazgatás az állam összes szervei közt a legelhagyatottabb. Biztosít arról, hogy minden erejükkel törekesszünk kötelezettségüket teljesíteni. — Jót és rosszat egyaránt lehet mondani a vármegyére és a városra. Biztosít róla, hogy a vármegye támogatni igyekszik városát és örül annak a nagyságnak, előhaladásnak, melyet a város elért, mert ez a megye nagyságát is jelenti: Nagykanizsa városát köszönti. (Zajos letetés.)

Vécsey Zsigmond polgármester a vendégeket, Koller István Vécsey polgármesteri, majd a kanizsai hölgyeket illeti.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő gyönyörű beszédéből a következő részt közöljük:

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy jóval egy század előtt 3 nemzet osztozott Európában a szabadságon. A német a gondolat szabadságon, az angol a politikai

szabadságon, s a francia a szociális szabadságon.

Kérdem most már: mi jutott ebből annak a Magyarországnak, melyről nem kisebb kaliberű ember, mint Roosevelt, jelentette ki, hogy Európának nyújtott védelméért az egész civilizált világ örök háláját érdemelte ki?

Hát bizony, mi t. Uraim, semmi egyéb nem jutott neki, mint Zrínyi régi tanácsa, hogy ne keressen támaszt másban, csak magában.

A magyar nemzet — legyen érte hála Istennek! — már megérti e tanácsot. Izmossítja fáját, feltékenyen ápolja és szereti nyelvét és kezdi melyekben szántani kulturáját.

Bizonytal olvastak Önök is m. t. Uraim, arról a hindu-szektáról, melynek előkelőbbjei midőn haláluk közelgését megéreztek, felöltötték magukra a legdrágább ruhájukat, kincseiket és ékszereiket s így várták kimulását. Hát m. t. Uraim, az államnak és társadalomnak is fel kell ékesíteni Nagykanizsát minden lehetséges közéleti intézményekkel, hogy önértésen várja be — a feltámadást, az élet megújodását.

Különbben is ha a XVI. század első felében erre járt Tollus Jakab, ki rajongással írta le Nagykanizsa, Csáktornya és Légrad erősségeit, az ellenségtől elhódított hadijelvényeket és még vértől párolgó ágyukat, — ma Nagykanizsára jönne, bizonytal nem az öldöklő fegyvereket kérné elő, hanem megkérdezné: van-e már Nagykanizsán felsőbb leányiskola, van-e már internátus, melyben idegenbe szakadt véreinek leányait mentjük meg magyar anyáuk.

Bizony azt kellene felelnünk Tollusnak, hogy még nincs. Hanem amint az öreg Simeon az üdvözítőt meglátva arra kérte az Urat, hogy most már bocsássa el békességben szolgáját: én azon kérest intézem az Urhoz, hogy ne bocsássa el mindaddig az élők sorából Zalavármegye öreg tanfelügyelőjét, még a kettőből valamelyiket megvalósíttatja.

Egyebekben a mi főispánunk szíve, mely nem a hatalom szeretetével, hanem a szeretet hatalmával van eltelve, meg fogja látni, meg fogja érezni a mi hiányainkat.

És ha az emberiség majd megvívja azt a nagy harcot, amelyben az egyik fél az ideálokat és az emberi szív örök ösztöneit fogja lerombolni, a másik pedig azokat fölépíteni: hitem szerint a vármegye és e város minden fia az eszmények kultuszának ugyanazon táborában fog találkozni.

Emelem poharamat Nagykanizsa város nagy kulturális hivatására!

Vécsey polgármester a katonai helyőrség megjelent képviselőit köszöntötte fel, mire Seide Rudolf ezredes válaszként frappáns hatással. A karddal való bánást tanulta ő — úgy mond — s nem a szavakkal való mérkőzést. — A legmegelőbbben megköszöni a megemlékezést s beszél a polgárság és katonaság jóviszonyáról. Én azon az állásponton vagyok, hogy minden ember, a katona is, mint civil jön a világra, (Zajos helyeslés.) s ha aztán viseli is az uniformist és a fényes kardot, megint abba az állapothoz tér vissza. — Büszkén vállalja magát a nagykanizsai 20. honvédegylegre ezredesének, megemlékezik az ezred elismert kiválóságáról, mely az ideai hadgyakorlatokon is érvényesült és ami biztos záloga annak, hogy ez az ezred, ha a haza és a király hívja, dicsőségesen helyt fog állni. Zalamegyére s azokra az apákra és anyákra üríti poharát, kik ily katonákat nemzenek és szülnek. (Percekig tartó éljenzés.)

Végül itt adjuk a mindenképpen fényesen sikerült bankett étlapját:

Ivó leves
Tok tartár mártással
Özgerinc afonydval
Pulyka sült
Compot-saláta
Parfait és Fagylalt
Glandineto
Kávé.

ITALOK:

Fehér badacsonyi
Vörös burgundi
Animo Casino sec.

A főispán a mai nap

átogatásokat tett a polgármester kíséretében.

Országgyűlés.

Meghosszabbították az üléseket.

Interpelláció a külpolitikáról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 6.

A képviselőház mai ülésén Nagy Lajos elnököl. Bemutatta Hont megye felirátát az argentinai hus behozataláról. A napirenden a véderővita szerepelt.

Biaony Ákos bírálja a javaslatot és azt fejtegeti, hogy ez a parlament nem hivatott a javaslat elintézésére. Igaz, hogy a választásokon az ország a függetlenségi párt ellen döntött, mert megunt a meddő harcot, de a munkapárt nem váltotta be a reményeket, a nemzet jogos kívánságait figyelmen kívül hagyta és obstrukcióba kergette bele az ellenzéket. A javaslatot nem fogadja el, mert az sérti a nemzet érdekeit.

Ezután a Ház egyszerű szavazással elfogadta Vojnics István indítványát az üléseknek egy órával való meghosszabbításáról.

Az interpellációkra térve, Zichy János gróf külügyminiszter választott Ábrahám Dezso interpellációjára a római magyar hangversenyéről s kijelentette, hogy az operaház érdekei előbbrevalók a magán-érdekeknél. Válaszolt továbbá még két kisebb jelentőségű interpellációra.

Végül Apponyi Albert gróf interpellálta a miniszterelnököt a vezérkari főnök lemondásáról. Kijelentette, hogy Magyarországnak éber figyelemmel kell kísérnie a külpolitika eseményeit, utal a jelenlegi bonyolult külpolitikai helyzetre, mely szükségessé teszi, hogy a magyar parlamentet állandóan, nyíltan és őszintén informálják a nemzetközi tárgyalásokról és egyéb eseményekről.

A bankcsalás kanizsai vonatkozásai.

Itt vették észre a svindlit.

— Saját tudósítónktól. —

Két nap óta talán még a politikának változatos érdekességét is háttérbe szorította az egész ország újságolvasói előtt az a közeli egyhármad milliós váltócsalás, amit egy zseniális szélhámos a Pesti magyar kereskedelmi bank budapesti főüzleténél követett el. Mint kiderült, a csalást tulajdonképpen Nagykanizsán fedezték fel, ahova a bankban elhelyezett kilenc darab hamis váltó közül kettőt, melyeken ujlaki Hirschler alsódomborui cég szerepelt elfogadóként, az itteni bankfióknak küldték be azon célból, hogy a váltókat az elfogadónál beváltssa.

Forbát Artur, a nagykanizsai fiók főnöke, így mondta el munkatársunk előtt, hogy mint jött rá a csalásra:

December hó 2-án két Nagykanizsán telepített váltó érkezett le hozzánk a főintéztől. A váltókon, melyek egyike 30 ezer, a másik pedig 29 ezer koronáról szólott, az Alsódomboruban székelő ujlaki Hirschler cég szerepelt, mint elfogadó. A váltó lejárata még csak f. hó 9 én lett volna, de azt rendes szokás szerinti több nappal a lejárát előtt küldték hozzánk. Én megkapván a váltókat, alig hogy kezembe vettem azokat, rögtön konstataáltam, hogy az elfogadási aláírás mindkettőn hamisítvány. Az ujlaki Hirschler céggel fiókunk ugyanis állandó üzleti összeköttetésben áll s a cég aláírását régtől fogva ismerem. Bár semmi kétségem volt, mégis a nagyobb bizonyosság végett Domboruba mentem, hogy a váltókat olt rögtön, még a lejárát előtt megmutassam. Megerősítettek felledezésben: mindkét váltót hamisnak mondták, sőt kijelentették, hogy ők soha az Ohrenstein és Koppel céggel összeköttetésben nem állottak. Hazajöve, még ugyane nap elején Budapestre utaz-

tam, hol Weisz Fülöp vezérigazgatóhoz lyettesnek jelentést tettem felledezésemről. A többi a lapokból ismeretes. Felledezésem nyomán rögtön megvizsgálták az Ohrenstein és Koppel cég másik két váltóját is, melyeknek még későbbi lejárata van, s kitűnt, hogy azok is mind hamisítványok.

A szenzáció ügyben ma délután az alábbi távirati tudósításokat vettük:

Budapest, dec. 6.

A harmadmilliós váltócsalás ügyében a rendőrkapitányság meghívta a törvényszéki írásszakértőket, hogy hasonlítsák össze a lakásbejelentő cédulok aláírásait a váltókat kísérő levél aláírásával, mely Steiner Ferenc nevével mutatja. Az összehasonlítás a két aláírás között feltűnő hasonlóságot fedezett fel. Ugy látszik, hogy Steiner Ferenc neve nem álnév, hanem egy tényleg létező egyén neve, kit a pécsi törvényszék köröz. A leghatározottabban meg van állapítva, hogy a váltócsalást négyen követték el.

Budapest, dec. 6.

Sárközy detektív tegnap Pécsre utazott, hogy ott kitalasson Steiner Ferenc, illetőleg a névtelen levél írója után. Sárközy ma délelőtti telefonon jelentette Krecsányi Kálmán detektívfőnöknek, hogy Pécsen nem lakik oly nő, aki mostanában jöhetett Amerikából, tehát a névtelen levél kétségtelenül félrevezetés céljából íródott. Steiner Ferenc nevű egyén Pécsen három éve nem volt. Egyebet ott e dologról nem tudnak.

A közös minisztertanács.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, december 6.

A közös miniszteri értekezlet ma d. e. kezdődött Bécsben. Aehrenthal gróf külügyminiszter elnöklésével. — Az értekezleten Khuen-Hédervary gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter is részt vettek. Beavatott forrásból jelentik, hogy Aehrenthal gróf ezuttal a legbehatóbban tájékoztatta minisztertársait a külpolitikai helyzetéről, sokkal terjedelmesebben és behatóbban, mint az eddig szokásban volt. Valóságos expozé tört az értekezlet elé, mely az olaszkérdésre s a folytatott tárgyalásokra is kiterjed. —

A hosszupályi választás.

— Saját tudósítónk távirata. —

Hosszupály, dec. 6.

A hosszupályi kerületben ma van a képviselőválasztás. A mandátumért két jelölt küzd, Bedthy László kereskedelmi miniszter és Buza Barna Justh-párti programmal. A hangulat a kerületben csendes. A helyszínére egy század huszár és egy század gyalogság van kivezényelve. Délután 2 órakor a szavazatok állása a következő volt:

Bedthy 505

Buza B. 195

Bedthy László megválasztása bizonyos.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé . . . K 4.—
Karlsbadl keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésben

Nagykanizsan.

HIREK.

— A kanizsai folyamterménkörség helyisége. Mint értesülünk, a magy. kir. földmívelésügyi minisztérium képviselőitében az orsz. vízellátási igazgatóság a nagykanizsai folyamterménköri hivatal részére már vett fel hivatalos helyiséget és pedig örv. Szegő Gyuláné Eötvös-terti házában első emeletén. A helyiséget május elsejétől kezdve bérelték.

— Az új főigazgató hivatalban. Székesfehérvárról jelentik, hogy Kárpáti Kelemen, az új tankerületi főigazgató elfoglalta hivatalát a ma a fehérvári tanintézetek küldöttségeit fogadta.

— A gazdakör közgyűlése. A nagykanizsai gazdakör e hó 13-án tartja rendes közgyűlését Nagykanizsán a város-ház tanácstermében.

— A balatoni villamosművek. Tudósítók jelenti: A Balatoni Szövetség által kezdeményezett és a megalakítás előtt álló, a balatoni fürdőtelepek fejlődésére igen nagy fontosságú létesítmény, a villamos erőközpont ügye készen van. A Szántódon megépülő központi telep gépjeit megrendelték, egyelőre két darab 600 lóerős és egy darab 1000 lóerős gőzturbinát. A nagy horderejű vállalat Balatonvidéki Elektromosművek Részvénytársaság cég alatt önálló vállalkozás lesz és üzemét a jövő év június 15 én megkezdji. A vállalkozáshoz eddig csatlakoztak Balatonföldvár, Kőröshegy, Endrőd, Zamárdi, Siófok, Balatonfüred, Balatonarécs, Csopak, Tihany és Balatonalmádi. Ezek részére a villamvilágítás és hajtóró biztositva van. Szérsz, Faluszemes, Balatonlelle, Balatonboglár, Fonyód, Enying, Balatonkenese községekkel szintén folyik a tárgyalás szerződéses kötésére. A szóban levő üzem egyike lesz az ország leg-hatalmasabb villamos vállalatának, a mennyiben maga a fővezeték 120 kilométer lesz.

— Tanítói internátus. A nagykanizsai járás tanítói köre elnökönek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett egy, a tanítók gyermekei számára létesítendő internátus ügyében érkező és anyagi támogatást kérő folyamodványának már is van nagy eredménye, amennyiben a vallás- és közoktatásügyi miniszter e kérvény alapján értesítette dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt, hogy arra az esetre, ha ily internátus létesítése valamely megfelelő városban egyébként biztosítottik: a miniszter nem zárkozik el az 1913. évi állami költségvetésbe erre a célra évi kétezzer korona államsegély jelölányozásától. A kir. tanfelügyelő a tervbe vett internátus első körvonalai ügyében személyesen tárgyal Szalay Sándor megyei tanfelügyelői és Bánkovich János járásköri elnökkel. Alapos a remény, hogy ez a szép intézmény a hatóságok és a társadalom meleg támogatásával megvalósulni fog.

— A karácsonyi vásárhoz. A keresztény jótékony nőegylet karácsonyi vásáráról szóló megemlékezésünk némi kiegészítésre szorulnak. A vásár rendezésében kifejtett rendkívüli tevékenységükért legnagyobb elismerés illeti meg dr. Szekeres József elnököt, Lajpczig Antalnét alelnököt és Kadn Irmát, az egyület pénztárosnőjét, kiknek fardhailan buzgóssága egyik garanciája az elért hatalmas sikernek. A gyermekbarát szereplői közül kiharadt három csöppnyi művész neve, Fendler Jancsié, aki szavalt, és a kis Sauermann fivéréké, kiknek egyike hegedült, a másik pedig ezt zongorán kísérte.

— A kórházi betegek karácsonyfája.

A humánus szép cél érdekében indított gyűjtésünknek ezidén is legszebb eredményei mutatkoznak. A kórházi betegek és a szegényház lakói részére állítandó karácsonyfára mindegyre gyűlnek a pénzadományok. Az eddig kimutatott összesen felül legújabbban az alábbi adományok érkeztek a kórház főnöknőjéhez:

Dauscha Ottónétól . . . 5 kor.
örv. Kohn Ödönétől . . . 5
örv. Rajkineitől . . . 5

Összesen . 15 kor.

— Utóállítás. Tegnap, kedden d. e. tartották meg a Polgári Egylet nagytérben két havi szünet után újból az első katonai utóállítás. Sor alá került ez alkalommal 23 újoncjelölt és 36 apa, kik keresetképtelenségüket jöttek igazolni, hogy fiaikat a katonai szolgálat alól megszabadítsák. A hadkötelesek közül csak 6-ot találtak alkalmasnak a katonai szolgálatra, míg az apák közül 21-nek megállapították a keresetképtelenségét, 15-öt azonban keresetképesnek talált a sorozóbizottság.

— „Viola”-féle kétszersült a legjobb. felülmúlja az eredeti Karisbadit. Kapható a legtöbb csemege üzletben.

— Kettős gyilkosság. Székesfehérvárról jelentik nekünk. Rácalmás községben Katona József parasztelepny több társával megtámadta régi haragosait, Oláh Antal és Oláh András napzámosokat. Antal úgy hasbaszurta, hogy azonnal meghalt. Andráson pedig halálos sebeket ejtett. A gyilkosait letartóztatták.

— Naponta arcmassage Fayence krémmel a legideálisabb szépségápolás. Az arccrónok kisimulnak, miteserek, pattanások eltűnnek s az arcbőr bársonyos és rugalmas lesz. Városunkban mindenütt kapható 3 korondért. Hozzávaló Fayence szappan 1-50 korona.

— Veszedelemes sertesmarás. Kellemtelen esete volt ma délelőtt Kunics János kiskanizsai földmívelőgazdának. A polgártárs a marhavásártéren egy sérült adótt el valakinek és az alku után elindult, hogy az eladott állatot rendeltetése helyére hajtsa. Amint így a vásártér kijáratára felé terelgette az állatot, az ott még eladásra váró sertesek egyike, mely egy kiskanizsai asszony tulajdonát képezte, nekirontott Kunicsnak és oly dühvel és erővel támadt rá, hogy az alsó lábszáran, melyet csizma borított, veszélyes marások okozott. A megvadult állat a csizma szálát átharapta és Kunics lábát úgy megmarta, hogy sebeit a rendőrorvos több öltéssel varta össze. A szerencsétlenül járt embert először a rendőrszobába, majd innen mentőkocsin a kórházba szállították, ahol több hétig kell majd az ágyat nyomnia. A veszedelemes sertes gazdája ellen a rendőrség gondatlanság miatt eljárást indít, mivel elmulasztotta az általános szokásnak megfelelően a veszélyes állatot elkülönített helyre állítani.

— Lloyd Hitelvédegyesület. Tegnap este tartotta meg alakuló közgyűlését ez az egyesület a VI., Andrássy-ut 24. sz. a. üléstermében, amelyen budapesti nagykereskedők és vállalati igazgatók nagy számban jelentek meg. Az egyesület az információszolgálat és más kereskedelmi érdekvédelmi terén hiányt pótló intézmény lesz. Tevékenységét csakis hazánk területére terjeszti ki és az ország minden nagyobb városában megfelelő szervezetet tart majd fenn, amely nemcsak az egyesület információ-osztályát fogja a bekívánt adatokkal ellátni, hanem bagatell és dubiosus követelések behajtásával és számos

egyéb érdekvédelemmel, különösen részvénytársaságok és szövetkezetek alapításával, illetőleg érdekcsoportok szervezésével is fog foglalkozni. Az egyesület vezetését dr. Sélley Sándor nyugalmazott államtitkár vállalta el, akit a 35 tagból álló igazgatóság, amelyben minden szakma, elsőrangú kapacitások állnak, képviselve van, elnökké választott. A 25 tagból álló felügyelő-bizottságban is különböző szakmák agilis képviselői foglalnak helyet, akik magukra vállalták az információk ellenőrzését és saját cégük által való felülvizsgáltatását. Gyakorlati szempontból és tekintve, hogy az egyesület több irányú megbízást csak mint bejegyzett cég vállalhat el, a megalakulás korlátozott felelősségű szövetkezeti formában történt és oly élénk érdeklődést tanúsítottak a szakkörök, hogy már a megalakuláskor mintegy 1900 darab 50 koronás részjegy jegyztetett le. Az egyesület a működését VI. Andrássy-ut 24. számú helyiségében már meg is kezdte.

— Ne hagyja utolsó porcra névjegyeinek megrendelését, hanem kelő időben rendelje azt meg a Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt. nyomdájában, (Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3.), mert ha időt engednek ennek, úgy csinosabb és gondosabb a kivitel. — Száz darab finom névjegy ára elegendő dobozban 2 korona. Vidékre küldve 20 fillér postadíjjal több. Mindennemű nyomtatványt leggyorsabban szállítunk.

Értesítés!

Szives figyelmébe ajánljuk a téli és farsangi estélyek t. rendezéseinek lapunk teljesen újonnan, legmodernebbül berendezett nyomdai-intézetét, és arra kérjük, hogy meghívók, falragaszok, táncrendek, műsorok, belépőjegyek stb. szükségletüket vállalatunknál megrendelni sziveskedjenek. Mindenkor újat, izléseket és a célnak legmegfelelőbbet fogjuk készíteni mérsékelt árák mellett.

Minden vállalatunknál rendelt meghívónak készséggel adunk díjtalanul helyet lapunk hírvivatában.

Teljes tisztelettel

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.
Nagykanizsán.

**Ma szerdán
a FIUME kávéházban**
Horváth J. József
teljes zenekarával
Hangversenyez.

**„Berson”
GUMMISARKOK**

Egy csinos nőcskét elérni
Kér szívhat igyekszik nagyon.
Elesni egyike sem tudja.
Mert nincs rajtuk „Berson”

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, dec. 6.

Helyenként éjjeli fagyok várhatók, délnyugaton csapadék. — Déli hőmérséklet 3-8 C.

Justh Gyula sajtóperel.

A nagykanizsai beszéd epilógusa.

Budapest, dec. 6. Justh Gyulának, az országos függetlenségi párt vezérének minap Nagykanizsán tartott beszédét az összes lapok a legélelénkebben kommentálták. Ezek között a Budapesti Napló több vezércikkben igen élesen bírálta a beszéd egyes részeit. Justh Gyula ma a lap szerkesztője, Pályi Ede ellen a sértő cikke miatt sajtóperet indított.

Betörés egy postahivatalba.

Sátorajauhely, dec. 6. Sárospatakon az éjszaka fegyveres rablók kiásták a postahivatal falát és a Wertheimszekerényt feltörve, annak tartalmát, 60 ezer koronát elakartak vinni, de Ádám csendőrkáplár megzavarta őket. A csendőr több kardvágást mért a rablókra, de ezeknek mégis sikerült elmenekülniök. A rablók futás közben hatalmas kövekkel dobálták a csendőrt, kit két kö oly szerencsétlenül talált, hogy haldokolva vitték lakására. A városban és környékén minduntalan megismétlődő rablások folytán az itteni rendőrkapitányság a budapesti államrendőrségtől detektívek kiküldését kérte.

Eltűnt milliomos fiu.

Arad, dec. 6. A budapesti rendőrség megkeresése folytán az itteni rendőrkapitányság egy eltűnt milliomos fiu, a 16 éves Klutzig Dénes holléte után nyomoz. A fiut, kit az árvaszék elvett az édesanyjától és a Röser-féle intézetben helyezték el, a miniszter intervenciójára ki kellett volna adni az édesanyjának, de a fiu eltűnt. Valószínű, hogy gyámja, Gyombárt Lajos katonatiszt szöktette meg.

A Dunába dobott utonálló.

Budapest, dec. 6. Dukasz Sándor pakai molnár jelentkezett a rendőrkapitányságon azzal, hogy az éjszaka a Margit-hídon egy ismeretlen ember megtámadta, mire ő azt a Dunába dobta, hol a rabló néhány percnyi vergődés után meghalt. A rendőrség a molnárt letartóztatta.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 6.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.84
"	május	11.72
Rozs	"	10.38
Zab	"	9.82
Tengeri	1912. máj.	8.42
"	jul.	8.49

Egy főzőutasítás!

Zöldbaleves. (6 személy részére.)

Vizet teszünk fel, abban egy kanál sót. — Ha forr a víz, beleteszünk egy 1/2 kg. tisztított zöldbabot és megfőzzük puhára. — 6 deka zsírral és 3 kanál liszttel rántást készítnék, egy kis vöröshagymát reszelünk bele, finomra vágott zöldpetrezselymet, meg egy kis paprikát adunk hozzá és azonnal felereszljük forró Maggi-huslevesvel. — (A Maggi-féle husleves-kockát 1/2 liter forró vízzel leöntjük a rögtön kész husleveset nyerünk.) — Kevés lörött borsot és ecetet is tegyünk bele, a fátaláskor pedig 2 deci tejfölt. — Főzhetünk bele csipetkét.

Győződjék meg kérem, hogy a
MAGGI-féle
kockából
előállított husleves a hamis leveseknek
erőteljes, jó izt
ad.

IRODALOM.

Molnár Ferenc krónikái. Molnár Ferenc Ma, tegnap, tegnapelőtt címmel összegyűjtötte azokat a hírlapi cikkeket, melyekkel az utóbbi időben a maga ragyogóan színes és elmés modorában szokott hozzászólni az aktuális napikérdésekhez, a budapesti élet fel-lemerülő jelenségeihez. Az író előkelő szempontjai s páratlanul gazdag ötletessége fölélemelik ezeket a krónikákat a napi érdekességen s a modern Budapest életének művészi tükrévé teszi. A krónikák a „Magyar Könyvtár”-nak egyik legújabb füzetében jelentek meg. Ára 60 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

LLOYD HITELVÉDŐ EGYESÜLET

Budapest, Andrássy-ut 24.

Telefon (Információ osztály 177-45. Helyettesítő: 119-11. Behajtási: 42-33. Transzactio: 42-33.)

Próbainformációk cégekről és magánre-ményekről (pl. álláskeresőkről) 6.-kor. Hitel-tudósítói és jogi képviselői az ország minden részében. Elvállalja bagatell és dublosus követelések nyilvántartását és költse-gmentes behajtását. Utalék fejében, továbbá részvénytársaságok s szövetkezetek alapítását, ügyszintén cégek Képviselőket minden szanálását, a városban alkalmazunk

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra át-válogatható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökeres hazai és amerikai szőlővessző. : : : : : 6044

Engländer Béláné,
szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levett FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

: Elsőrangú ékszer- és órázlet ::

Alapított: 1871.

MILHOFFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és briliánsékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

: Olcsó nickel- és acélórák. ::

Nagy választékban: Kínazüst dísztárgyak és háztartási cikkek, berndorfi ékszerek 6032

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb áron bevaltatnak. Eladás részletezésre is.

== Régi ékszerek izlésesen ==
és jutányosan átalakíttatnak!

5000 legfinomabb
hygienikus cigarettahüvely —
„Primus” preparált „Optimus”
vattával küld 10 koronaért,
Erste Galizische - Zigaretten-
hülsenfabrik „Primus” Lem-
berg Gródecka 35. 6005

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízlelt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Eő-uton, a városházban.

ALAPITVA:

1889.

TELEFON:

222.

KAUFMANN

Mór férfiszabó-üzlete és saját műhelye Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb beföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki
meghívásoknak
személyesen
tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák.
Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű
kiszolgálás, szo-
lid és olcsó
árak.

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatuak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetők,
szemlúvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszertűen
eszközlök. — Legmagasabb napi áron törött
aranyat bevaltok vagy kívánatra becserelek.
4031

Házlebontás miatt
bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabá-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-aszönyegek
stb. bámulatos olcsó árért ki- karácsonyi ajándékok,
árusítottatnak. : Igen alkalmas u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

EGY NŐ KERESTETIK

állandó betegápolásra. Férjes is le-
het, lakást is kap. Bővebb felvilá-
gosítást nyerhet MAYER KÁROLY
ruhafestőnél Nagykanizsán, Kőlcsey
utca 19. szám alatt. : : : : 6042

Van szerencsénk a n. é. közönséget lakberen-
dezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon hálók, ebédlők,
uriszobák, szalónok és zongorákban állandóan
400 szobaberendezés áll a leggyorsabbtól a
legfinomabbig kiválasztásra készen, de készítettünk
mindennemű berendezést saját vagy bármilyen
terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod
hitelt óhajtsz igénybe venni, a legelő-
nyösebbek, 5791

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő
előlegül, míg a fennmaradó összeg 30 havi vagy
12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

Ingatlanulajdonosok, vagy maga-
sabb hivatalnokoknál, — de oly kisebb
hivatalnokoknál is, akik kezessel bírnak — ki-
vánatra előlegűl eltekinthetünk és csak az
első részlet ellenében szállítunk már minden-
nemű berendezést. Utazóink egyikét aki állandóan
az országot járja és máv. bérletjeggyel
van ellátva, becses kívánságára gazdagon fel-
szerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentesen
elküldjük.

Saját kiadásu, nagy díszes illusztrált butoral-
bunkat 1 korona (bélyegekből is küldhető)
ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerlőczy-u. 7.

Házlebontás miatt
szőrférfi, fiú és gyermek-kalap
és sapka-áruimat

igen méltányos áron kiárúsítom.

Püsch és bársony, fiú és férfi kalapok,
kemény nyulszőr férfikalapok, Pichler,
grazi lóden /férfi és fiú kalapok, szőrme
sapkák, Blier, Nutria, Ráse, bármely férfi
és gyermek részére a legkínálóbb gyárt-
mányok a legutolsó divat szerint kaphatók.
Kérem a n. é. közönséget, hogy szíves-
gyleit most fozderezze és ragadjon meg ezen
kedves alkalmat. Kiváló tisztelettel

„Kalap király”

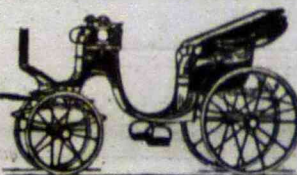
WELLSCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.

Portál és berendezés eladó 1544

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kifutó munka! — Jutányos árak!

Janda K. Petermann József élő és művirág
utóda koreakadás

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcím: Petermann.

Megrendelhetők: Élővirágok
u. m.: róza, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezedra, narcis, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. Név és
születésnap, menyasz-
zonyi és koszorúsány
csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K áron.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
Élő és művirág koszo-
ruk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. Virág-
kosarak és Jardinierek
a leggyorsabbtól a legdísz-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába
való tartós művirágokban. Az élővirág kizá-
rólóg Olasz és Franciaországból érkezik.

Kivánatra árjegyzéket küldök.

Ha köhög és rekedt: vegyen
„SENEGA mellpasztillákat”
Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat”
Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: „MENTOLIN”-t 20 fillér.

Kapható: REIK GYULA Salvator gyógyszertárában Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kassai-ny. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség által küldött levelek a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és azokat levetítjük, nem vonjuk figyelmükbe a szerkesztőség.

Írásoknak és ábrákknak díjtalanul szívesen vesz fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva:	előfizetőhöz:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nyugdíjra 3.50	Nyugdíjra 4.00
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egy évre 14.—	Egy évre 16.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, házi háztartások és magán-könyvtárak számára 50 fillér.
Eljegyzi és elküldi átvételért 50 fillér.
Kassai-ny. 3.

XXVIII. évf. 280. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1911. december 8.

Kiadóhivatal:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Komoly radikálizmus.

Jegyzetek egy zalamegyei képviselő beszédéhez.

Nagykanizsa, dec. 7.

Az obstrukcióval vegyes véderő és költségvetési viták vigasztalan és sivár zenebonájából egy új, de sajnos: eddig magányos hang csendült ki. S ez a hang véletlenül egy zalamegyei képviselőnek, dr. Zalán Gyulának a beszéde. Visszhangja még nincs. — Talán azért, mert a szóló még fiatal és kezdő az országos politika arénájában. De lesz neki visszhangja. Amit Zalán mondott, azt hiába hárítja vissza az alkotások iránt indolens ellenzéki szellem s a kényelem pártján szunyókáló kormánypártiaság. Ez a beszéd — mint egy jó gramofonlemez — még sokszor fogja a parlament álló, fülledt levegőjét hullámzásba hozni. Ugy véljük: az új idők forradalmának csataindulójában ez lesz a leghatásosabb akkordok egyike.

De Zalán Gyula talán nem is érezte át a hangoztatott nagy idea még burkolt, de, úgy lehet, nem-sókára szenzációs hirtelenséggel bekövetkező aktualitását; bár lehet, hogy átérezte. Egy bizonyos azonban. Az, hogy nagyon megfontolta, mit beszéljen, ha nem sablonos beszédet akar mondani, hanem maradandó szót. A magyar pusztában elhangzik ugyan minden, ki-

vált ebben a kietlen, teljes meddő-ségre kárhoztatott korban. De ha van a beszédnek egészséges magva, az megvárja majd a közélet száraz göröngyei között azt a jótékony, megtermékenyítő esőt, aminek meg kell már jönnie. S megjön mihamarabb a zivatarfelhőkből, amelyek eddig csak villámot ösztölgattak.

Lehetséges-e, hogy a katonai kérdések miatt Magyarország összes érdekei egyszersmindenkorra elbukjanak? — Lehetséges-e, hogy az ország permanens kormányzati zavarokkal küzdve, örökre elmulassza a belső konszolidáció nagy és sürgős munkáját? Kétségbeesítő, hogy ilyen szomorú kérdést egyáltalában föl kell tenni. Zilált párt-életünk végzetes tévedései azonban odáig juttatták a nemzetet, hogy a véderő kérdése körül zajló küzdelmek a lét vagy nemlét félelmes kérdésévé idézik fel.

Fájdalom: úgy van, hogy nem mérlegelhetjük, kell-e hadsereg fejlesztése vagy sem, mivel a véderő reformja úgy sem mirajtunk áll. Ez idő szerint sem Ausztria, sem Magyarország törvényes fórumai nem rendelkeznek elegendő alkotmányos erővel ahhoz, hogy a hadsereg fejlesztése kérdésében a legfőbb hadurral egyenlő befolyást érvényesíthessenek. — A függetlenségi párt tehát igen helyesen járt el, amikor a kikerülhetetlen, horrorbilis áldozatok révén hasznos vívmány-

hoz kötötte a véderőjavaslat sorsát. Egyik feltétel az általános választójog volt s ez előbb-utóbb meglesz; de még akkor is, ha a 48-asok meggondolva a dolgot, ellene fordulnának.

A másik vívmány eszméjét nem ellenzéki oldalról, hanem a munkapártból vetették fel s ez a progresszív adózási rendszer, amit a parlamentben dr. Zalán Gyula tett szóvá. Nehéz követ mozdított meg ez a zalamegyei képviselő, de tolvagörgeti azt majd az a parlament, amely az új választójog alapján fog megalakulni. Sokat pihent kérdés ez a progresszív adó, szívesen hallgattak róla azok, akik agitatórius céllalokkal programjukba fölvetették. De Zalán beszéde, ha még oly váratlanul is szólat-tatta meg munkapárti talaján ezt a nagy horderejű reformeszmét, mégsem elszólás, hanem a jövőendő munkapárt irányának jelzője. Ez az a reform, ami az ország anyagi erőit megsokszorozhatja s a szorongatott kisemberek légióját a gazdasági viszonyok gyökeres megváltoztatásával fölemeli. A progresszív adórendszer behozatala: ez az új Magyarország egyik legsürgősebb feladata, amit annál könnyebben megoldhatunk s aminek megoldása elől annál kevésbé sem térhetünk ki, mert ebben akadályozó bécsi kézre nem hivatkozhatik senki.

Magyarország gazdasági felvi-

rágása anyagi és szellemi erőink megújodását, kifejlődését hozná. Nem több vívmány ez, mintha a baka derékszíján magyar címer van, vagy nemzeti kardbojt a csendőrszuronyon? . . . S míg e cifraszokokért tűzbe kellene mennünk, mert békés uton ma meg nem kaphatjuk: játszva alkothatjuk meg a progresszív adórendszert, ami erőnket, súlyunkat annyira megnövelné, hogy katonai követeléseink teljesülése belátható időn belül önként is bekövetkezne!

Zalán beszéde még vissza fog térni a parlamentbe az alkotások jövőendő korszakában. Ez lesz majd a komoly radikálizmus programjának legerősebb pontja s e körül dől majd el a jövőendő Magyarország sorsa. Most csak azok jegyzik meg, akik arra a sovány mesterségre adják fejüket, hogy komoly szót halásszanak a parlament zürzavarából. Progresszív adórendszer: ez legyen a véderőreformjának ára, mert enélkül koldussá tesz a hadsereg nagyhatalmi fejlesztése. Ki tartaná fölöslegesnek vagy csak korainak is a progresszív adót? Igaz, hogy nálunk eddig csak e szegény ember adója volt progresszív: s a nagyobb vagyon csak a paralízis terén volt a progresszió alávetve; de a jövő komoly radikálizmusának igazi tartalma mégis a Zalán Gyula eszméje lesz.

A sors.*)

Írta: Pakots József.

A kerti folyosón állék hármasban és uszonázának. Szendró, a felesége és a barátjuk, Tárnai. Az asszony kis ezüst kannából tejet öntött a kávécsészékbe.

— Világosan? — kérdezte Tárnaitól és rámosolygott.

— Kézet csókolom, sőtétlen. Most borús kedvemben vagyok.

A férfi fölnevetett és ránézett a barátjára.

— Mi bajod? — kérdezte meleg, pajlási hangon. — Olyan a képed, mintha embert akarná enni!

A jóbarát futópillantást vetett az asszony arcára és némi nyomattal felelt:

— Eltaláltad. Ma embert ennék!

Komorán, fenyegetően mondta a szavakat, az asszony arcát hirtelen pirosság öntötte el. Hogy a férje ne vegye ezt észre, elfordult, mintha valamit keresne és közben erőltetett kedélyességgel jegyezte meg:

— Egyelőre csak elégedjék meg a kávéjával!

A férfi ismét nevetett, szélesen, biztosan, mint az olyan ember, akinek teljesen rendben van a szénája, jól érzi magát, nincsenek nyugtalanító gondjai, zavaró gondolatai. Aztán fölfeje hajolt a csészé-jének és nagy élvezettel szürkölte a kitűnő, hideg kávé.

Mellette két szempár keményen összenézett. Csend volt. Szinte feszélyező csend. A nyári délután tunya nyugalma fekdött rá mindenre. A kertből a virágok nehéz illata meleg hullámokban csapott be és szinte bódított.

A férfi hirtelen megszólalt:

— Miért hallgattok? Irma, neked is van valami bajod?

— Mi volna? — sietett az asszony a válaszal. — De olyan nehéz a levegő.

— Igen. Ugy látszik, vihar lesz! — dűnyögte a férfi és a levegőbe nézett.

Az asszony és a jóbarát egyet gondoltak. A vihar jutott eszükbe, de nem az, amelyik lesz, hanem a másik, amelyik alig félóra előtt zajlott le közöttük, miáltal a férfi délutáni álmát aludta a kerti lugasban.

A vihar hirtelen tört ki közöttük, mint ahogy a nyári zivatar is egyszerre borítja el sötét, rohanó felhővel az eget és árasztja el zuhogó, csattogó záppal a földet. A férfi ostromolta az asszonyt. Talán már századszor, vagy még többször, az ilyen nem szokás számon tartani. Kérte, követelte a szerelmét. Rimádkodott, fenyegetődzött, de az asszony hajthatatlan maradt. Nem és nem! Soha!

— De miért? — tört ki a férfiből. — Hiszen szeret. Elárulta. Érzem.

— Jó, hát szeretem. Elégedjék meg ezzel!

— Ohó! Szeret, szeret! Akkor az enyém. Nem engedem. Az enyém, az enyém!

És vad szenvedélyességgel nyult ez asszony dereka után.

— Soha! — kiáltotta az asszony és eltolta magát a férfitől.

Olyan volt mint egy lángoló Cherubin.

— Miért?

— Azért. Nem árulhatom el a világ legjobb emberét.

Tárnai szeretett volna felordítani, de nem tehet, mert a világ legjobb embere ebben a pillanatban ébredt föl a kerti lugasban. A homlokára szállt egy árulkodó légy, amelyik néhány perc előtt még bent röpködött abban a szobában, ahol a vihar lezajlott. A légytől határozott tendencia lehetett, az alvó ember homlokára szállt és Szendró kissé buta képpel dörzsölte meg a homloka tájékát. Kellemetlen viszketést érzett azon a tájon.

Ez történt egy félóra előtt és most fojtó, feszélyező csend állott be az uszonázó asztal körül, egyszerre azonban megszólalt a jóbarát:

— A sors elvégre méltányos, — mondta valami komoly és keserű önnepélyességgel.

— Hogy érted ezt? — kérdezte a férfi közömbösen.

— A sors minden embert a maga érdeme szerint jutalmaz. Te derék, kitűnő ember vagy a kaptál szép, jó feleséget. Boldog is vagy, az is maradsz, mert megérdemled.

— Köszönöm! — (félálkozott a férfi).

Hát ez így van, — bölcseletkedett tovább a jóbarát kesernyén. — És én ösztönös szívvel irigylem a boldogságodat; irigylem a feleségedet . . .

Az asszony ijedten nézett a férjre. A jóbarát elszántan verté vissza a pillantást. A férfi nevetett.

— Segíthetsz magadon. Házasodj meg.

— Oh, nem úgy van! Nekem nem szabad megházasodnom, mert rosszul járnék vele. Én nem vagyok olyan derék, kitűnő ember, mint te és így nem is kaphatnék olyan anyagi, jó teremést, mint a nagyságos asszony. Biztosan a legrosszabbat kapnám, amilyen én is vagyok. Hiit, üreslelkű, önző! . . .

— Jaj! — Ne fejed le magad ilyen rettenetesnek!

A jóbarát zavartalanul folytatta:

— És ami fő, állhatatlan asszonyt kapnék. Igen állhatatlan, aki hitetlen lenne, aki megcsalna, mert . . . megérdemelném.

A sors méltányos!

Az asszony fátykonyan huzta össze a vállait és nem mert egyik férjre se nézni. A férfi elgondolkozva ingatta a fejét, aztán megszólalt:

— Mondasz valamit. Én is gondolkodom már ezen. Föltettem magam előtt a kérdést: hogyan lehet az, hogy a sors ilyen szent, áldott jó asszonnyal ajándékozott meg engem? Szinte iőkéletes asszony. Hibátlan. Madonna. És ekkor magamba néztem és megértettem a sors jóindulatát. A sors méltányos. Méltányolja azt, hogy ime, egy olyan gyarló ember, mint én, igyekszik minél jobb, tökéletesebb, odaszóbb, hűségesebb, megértőbb lenni. Ezért az igyekvésért a sors jutalmat oszt. Innen van minden. Így gondolom.

*) Mutatvány a Jelen írók most megjelent nagyszerű kötetéből.

A betterment Nagykanizsán.

A városfejlesztés kiváló eszköze.

— Saját tudósítónktól. —

A vidéki városok mostanában egymás után csinálnak szabályrendeleteket egy új adónemről, mely nemcsak a városok jóvődelmeit van hivatva szaporítani, hanem ennek ellenében jelentékeny városfejlesztésnek is válik mindenütt biztosítékává. Ennek a sokak előtt felélmets és nem szívesen várt jövevénynek a neve: *betterment*. A bettermentet a városok azokkal az ingatlan és háztulajdonosokkal fizettetik, akiknek tulajdonai a város pénzén eszközölt munkálatok folytán értékükben jelentékenyen emelkedtek. Az új adónem terhei elsősorban a háztulajdonosokra nehezednek, akiknek azonban ez nem sok gondot okoz. Ők igen egyszerűen segítenek magukon. Felemelik a ház és boltberekét, mert hiszen béremelésre van indok; az új adó.

Nagykanizsán a betterment helyénvalóságáról általában nem sokat lehet beszélni. Nagykanizsa, sajnos, még nincs azon a nivón, mint azok a városok, amelyekben szükséges a betterment. Külásban levő nagyobb középítkezéseink tervei, mint aminek az új kórház, a színház, még sokkal messzebb jövő perspektívájában állanak, semhogy arról most még beszélni lehetne, hogy az ezek körül csoportosuló ingatlanoknál az új adónemet alkalmazni kellene. Ezzel foglalkozni még nagyon is korai dolog. Van azonban egy ötlet, mely a bettermentnek egy speciálisan kanizsai formájában való alkalmazására alapul szolgálhatna. A speciális forma a speciális kanizsai nyavalyának, az általános közéletlenségnek lenne a várvárt megszüntető eszköze. Ismeretes a város pénzügyi bizottságának az a határozata, mely arról szólott, hogy a város minden egyes kanizsai utca lakóinak adja meg az 50 percentes hozzájárulást, ha azok kövezést és csatornát kérnek és kötelezik magukat a költségek 50 százalékának viselésére. Ez a mód alig nyújt reményt arra, hogy egy-két évtizeden belül a város mellékutcai csakugyan ki lesznek kövezve. Az az ötven percent, amit a város a háztulajdonosoktól vár, sokkal nagyobb összeg, mint aminek önkéntes megfizetése

Csönd lett. A férj elégedetten kanalazta ki csészeje aljáról a cukormaradékot, az asszony kinosan gyűrte az asztalkendőjét, a jóbarát pedig lázongó dühvel nézte mindkettőjüket.

— Egyszerre kívülről, az utca felől nagy zaj hangzott be. Előbb egy-két ijedt kiáltás, majd futó lépek dobbanása, összevissza kiáltás, kúrtszó és harangkondulás.

— Ugy látszik, tűz van valahol! — ugrott fel a férfi ijedten.

Berohant az ebédőbe és kirántotta az egyik ablakot.

— Hol ég? — Kiáltotta a futó emberek felé.

— A falu végén!

Visszarohant a kerti folyosóra.

— Megnézem, mi baj van! — mondta elfulladt lélegzettel. — Odaszaladok.

— Maga nélkül is eloltják! — vetette oda a felesége.

— Nem, nem, odá kell mennem. A cseledeinket is vizsem. Ilyen melegben nagy a veszedelem.

Kikiáltott az udvarra:

— Mindenki szaladjon a tűzhöz! Vigyetek dézsákat!

Aztán a feleségéhez fordult:

— Maga vigyázzon a házra! — Hát te nem jössz? — Kérdezte a férjétől.

— Nem! — felelte komoran. — Elegen lesztek magatok is.

Az asszony hirtelen jedséggel szólott rá a jóbarátára:

— Csak menjen maga is! Hátha szükség lesz rá.

A férfi keserűen nevetett.

— Nem megyek. Ez rossz ember vagyok.

Ez hirtelen fellobbant a tekintete.

általában várni lehetne, hacsak nincsenek oly rettenetes kényszerítő okok, mint aminek voltak pl. a Szemere-utczában hónapokon át tartott vízáradások.

Azt javasoljuk, határozza el a városi közgyűlés az egész város minden zugának kiköveztetését, s amibe ez kerül, azt az összeget vegyék kölcsön, s a kölcsönt amortizálják egy határidőre alkotandó bettermenttel. Vagyis, amelyek utcát kikövezték, ott a házberjövődelemnek megfelelő adókulcs szerint rójanak ki kövezet-bettermentet, ami a háztulajdonosok mindaddig kötelesek legyenek fizetni, amíg csak a kövezés ára teljesen nem amortizálódott. Nem lenne igazságos ezt az adót e határidőn túl is szedni, mert az általános utadó, amit ma is minden adófizető polgárt terhel, teljesen elégséges ahhoz, hogy e bazaltutczák jókarban tartassanak.

Első tekintetre úgy látszik, hogy nagyon népszerűtlen témára foglunk tollat. Pedig egy kis gondolkodás a legnépszerűbbé teheti ezt. Leírhatatlan, sőt megfizethetetlen különbségek vannak ugyanis egy sárban uszó s egy aszfaltos vagy bazaltos hálta utca között.

Ennek a különbségnek leghatásosabb illusztrációja a Szemere-utca, mely utálatos, szutykos, télen-nyáron pocsolókkal megrakott falusi utcából néhány tízezer darab bazaltkockával máról-holnapra a város egyik legszebb s legkellemesebb utcájává avaszirozott. Hát hogyha háromszorosan visszaadná a Szemere-utca háztulajdonosainak azt a pénzt, amivel a kövezéshez hozzájárultak, beleegyezne közülük csak egy is, hogy ott a régi állapot visszaállítsák?

Ennél az új adónál népszerűbb, méltányosabb és öltetesebb adót még nem róttak ki állampolgárra. A kövezett utcák házai értéküknek nem egyszer 20—30 százalékkal emelkednek. Örömmel fizet a legtöbb lakó valamivel magasabb házbert, ha nyáron át nem kénytelen naponta mázsányi port ablakain lakásába eresztetni. A telkek ára is nagyobb a kövezett utcákban, ahol a forgalmi viszonyok tökéletesedvén mindenütt szükségképpen fokozott mértékben megindul az építkezés is. Példa erre a rohamlépésben épülő József főherceg ut.

Vegye szíves figyelembe ezeket a dolgokban hivatásszerűen illetékes város,

A férj elrohant, a cseledek is. Egyszerre üres lett a ház sőt az egész környék. Mindenki a tűzhöz szaladt. Csak ketten maradtak. Egyedül. És a férfi szenvedélyesen az asszony déreka után ynult:

— Most az enyém, az enyém!...

A kertből meleg hullámokban ömlött be a virágok illata, szinte bódított. Csönd volt. Bárszony buja csönd. Az asszony behunyta a szemét.

Egy óra múlva mindenki visszajött a tűztől. A férj is. Egy egész tömeg kísérel. Egy cseléd előre szaladt és jelentette az asszonynak:

— Borzasztó volt. Egy földműves háza gyúlt ki. A szőlők kint voltak a mezőn s két kis gyereküket, egy másfél éveset s egy fél éveset, a lakásba zárták. A ház aztán valahogy tűzet fogott. Mikor már javában égett, akkor hallotta valaki, hogy odabent gyerek sir. De már veszedelem volt bemenni. A szomszédok se, senki. És akkor az utolsó percben valaki betörte az ajtót, berohant az égő házba és kiharozta a két gyereket. A nagyságos ur volt. Most ő is jön haza. De egy kicsit meg van pörköldve.

Ebben a pillanatban nagy zivaj hangzott fel az utcán a Szendrőék háza előtt. Szendrő érkezett meg lelkes tömeg kísérelében. Az asszonyok a kezét csókolták, a férfiak éljeneztek.

Szendrő fiatalon, társadon távolgott be az ajtón. A felesége és barátja élje futottak.

— Mit csinált? — kérdezte az asszony.

Talán meg is égette magát?

Szendrő kimerülten mosolygott.

— Semmi. Elmúlt.

Aztán a jóbarátához fordult és diadalmasan mondta:

— Látod, jó volt elmennem!

tanács s dolgozzon ki valamilyen efféle szabályrendeletet, s meglátssa mindenki, hogy igen rég fogadott javaslatot a város egész közönsége olyan általános megelégedéssel, sőt örömmel, mint ahogy ezt az igazán szép és általános cél érdekében készülő adótervezetet akceptálná.

Incidens a főispáni tisztelgések körül.

Utóljára — a tanítók...

A következő sorokat vettük:

A kedden délután végbement impozáns tisztelgések végén egy igen kellemetlen és kinos incidens játszódott le a városháza nagytermében. Erről azonban szerencsére mit sem tudott a főispán, aminthogy a városházán járt nagy közönség sem tudott róla.

A tisztelő küldöttségek a nagyteremben gyülekeztek délutáni három órakor. Elevebb élet volt a teremben, mint a város legnépesebb közgyűlésein. Nemcsak a jelenlevők nagy száma miatt, hanem azért is, mert a padsorokban igen jelentékeny számú női toalettkitartó és képet. A nőgyógyászok küldöttségei és számos tanítónő, akik a férfiakkal együtt kedélyes diskusszió közepett várták dr. Sabján Gyula főjegyzőt, aki időnként megjelent a terem ajtajában s a kezében tartott listára nézve, csengő hangon kiáltotta ki, hogy melyik küldöttség következik. Ilyenkor hirtelen mozgás lámadt, a behívott küldöttség sebesen összeverődött és indult a teremből kifelé, míg a többiek a beszélgetést folytatva várták, mikor jön a főjegyző s melyik küldöttségnek fogja sorát keríteni.

Mult az idő, mentek, meg visszaértek a küldöttségek; egyszerre csak elborul néhány arc, kérdő pillantást vált néhány hölgy, néhány ur.

— Hát velünk mi lesz?

— Hát mi mikor kerülünk sorra?

Ezek a hölgyek és ezek az urak a tanárnők, tanárok, tanítónők és tanítók voltak. Ez a branché ugyanis azt találta, hogy a sorrend megállapítása annyira figyelmen és méltatlan, hogy akár tüntetés számba is lehet venni.

A felső kereskedelmi iskola tanárai csodálkozva tapasztalták, hogy bár a főgimnázium már régen tisztelt, ők még mindig hiába várakoznak. Zuglódásukra azzal felelt a rendezőség, hogy a főgimnázium tanárai mint kegyesrendi papok elsőbbségre tarthatnak számot.

— Az iskolák sorrendjét nem helyes megszakítani, mondták a kereskedelmi tanároknak. Az iskolák egymás után következenek! A piaristák pedig nem mint papok vannak itt, hanem mint tanárok, hiszen az iskola világi tanárai is velük voltak, még nagyobb számban, mint a kegyesrendiek!

A kereskedelmi iskolai tanárok csak lecsillapodtak valahogy; de most a polgári iskolák testülete türelmetlenkedtek.

— Hát mi csak a hadastyánok és a tűzoltók után mehetünk? A küldöttség felerészre hölgyekből áll; ez már csakugyan vastag tapintatlanság, hogy a sor végére kerüljünk!

A küldöttség nem is ment be teljes számban, mert az egyik tag kijelentette, hogy az öltözőben várja meg társainak visszajövetelét.

S ezalatt csak mennek, csak jönnek a küldöttségek, de még mindig hiába vár egy nagy csoport; az elemi népiskolák tanítótestületei. Teljes számban jöttek el tisztelni s így a legnagyobb küldöttségek lettek volna. Tekintélyes részek szintén hölgy. A tanítónők és tanítók között kissé később tört ki a méltatlankodás, ámde annál erőteljesebben és annál igazságtalabb formában a ami elég sajnálatos: bizony komolyabb következménnyel! Nem is volt már kívülről senki más a nagyteremben. Mikor észrevették, hogy

egyedül és utolsónak maradtak, tíz-husz ajakról egyszerre köpködött széjjel a jelszó:

— Ne menjünk be!
— Menjünk haza!
— Tisztelegjenek a rendezők!
— Ne engedjük magunkat ennyire megszégyeníteni!

Konstatálható, hogy Nagykanizsa összes tanítónői és tanítói közül egyetlen egy sem volt, aki a rendezőség eljárását egy szóval is ki tudta volna menteni. Meg sem próbálhatták. Mindenki fel volt habborodva. A nagy izgalomságban a tanítónők és tanítók egyhangulag kimondták, hogy senki sem megy be közülük a tisztelgésre. Csak Szalay Sándor igazgató állt közöttük sáppadtan, némán és az izgalomtól remegve. Szerette volna társait kiengesztelni, de nem talált szót. Be kellett látnia, hogy teljes mértékben igazok van s velük is érzett. Csak az fájt neki, mint a küldöttség vezetőjének, hogy a rendezési mulasztások miatt el kelljen maradnia a tanítószag tisztelgésének, holott a pedagógusoknak mégis csak meg kell jelenniük dr. sipeki Balás Béla főispán előtt, akiknek kulturális programja minden kultúrtyehezott annyira lebilincselte...

De megjelenik az ajtóban a főjegyző alakja. A zaj egy szempillantás alatt, mintha elvágták volna, elült és Sabján néma figyelem közepett kiáltotta:

— Állami elemi iskolai tanítástületek!

Erre azonban a lármá sokkal fokozottabban tört ki.

— Nem megyünk!

— Köszönjük szépen!

— Tisztelegjen a rendezőség!

— Hogy mernek bennünket így megsérteni?

— Ezt megjegyezzük magunknak!

Ilyen és hasonló kiáltásokkal volt tele a levegő. A főjegyző tehetetlenül nézte az indulatosan gesztikuláló és feléje szünetlenül kiálló hölgyeket és urakat.

A tanítók azonban az utolsó pillanatban megváltoztatták előbbi elhatározásukat. Hogy a testület részéről a főispán iránti hódolat még is kifejezésre jusson, bár igen kicsiny számban, még is csatlakoztak Szalay Sándorhoz. Poredus igazgató, két tanítónő és egy tanító. Még is bementek öten. Igaz, hogy ha a dolog rendjén megy, akkor mintegy ötvenen mentek volna be. De így egy kicsike csoport bement tisztelni, a tulnyomó nagy többség pedig benn maradt a teremben, hogy ezzel az ünnepséget rendezők ellen demonstráljanak s nem épen tisztelő véleményüket nem egészen suttogó hangon ki is fejezték.

A tanterfiak és hölgyek élénk kifakadásokkal tiltakoztak nemcsak az őket érő sérelem miatt, hanem azért is, mert a rendezésnek ilyen balfogásai rossz hatással lehetnek volna magára az ünnepségre is, amelynek harmóniáját incidensek okozásával zavarni nem szabad. Hisz az a tény, hogy oly rendkívül nagy számban jelennek meg a különféle tanintézetek testületei, eléggé igazolja, milyen mély nyomokat hagyott a főispán kulturprogramjának hatása a kultúra hivatott örei és terjesztői között. Érthető tehát, mennyire felindultak, hogy épen az ó hangulatukat izgatták fel ünneprontó sértésekkel.

Megállapítható, hogy a gimnázium kivételével Nagykanizsa összes tanintézetének tanítástületei határozottan megnehezítették a rendezés különös és furcsa színű eljárása miatt.

Hölgyeim! A legszebb angol kosztümöt 25 kor., francia ruhát

20 kor. szalonszerűen készítem.

Waly Karolin

Csengery-ut 21. (Kapu a jobbra.)

Meghosszabbított ülések.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 7.

A képviselőház ma már meghosszabbított ülést tartott, mely csak délután egy-negyed 4 órakor ért véget. Néhány elnök közölte, hogy a kuria a Konyovics Dávid mandátuma ellen beadott petíciót elutasította.

A költségvetéshez ma előnek Bródy Ernő szóló hozzá. A munkás betegségyező pénztárak vizsál állapotait teszi szóvá. Felolvassa a szociálisták legutóbbi hadászati javaslatát, melyben kimondják, hogy a pénztár nem szolgálja a munkások érdekeit s nem felel meg rendeltetésének. Kívánja a törvény revízióját.

Sármegyi Vilmos az ipar és kereskedelem szomorú állapotát ecseteli. — Míg a külföldről való behozatal több száz millió koronát tesz ki, addig a kivitel a minimumra szorítkozik. Nagy hiba az, hogy a közönség azokat az ipari cikkeket is külföldről szerzi be, melyeket itthon jobb minőségben és olcsóbban készítenek, de hibás a kereskedő is, ki idegen árukat rakliron tart. Dicsőretek emlíkezik meg a magyar iparról, a javaslatot nem fogadja el.

Hajdú Imre munkapárti képviselő a munkásbiztosítás intézményét védi. Ezt a kérdést nem szabad a pártpolitika áramlatainak kitenni. A költségvetést elfogadja.

Haller István néppárti a mezőgazdaság intenzívebb fejlesztését kívánja, továbbá a kisipar védelmét.

Ezután Bethly László kereskedelmi miniszter reflektált az elhangzott beszédekre. Az ülés folyik.

A béketárgyalások.

„Marad minden a régi ben.”

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, december 7.

Szekely Ferenc igazságügyminiszter, mint a kormány szénijra ma folytatta az ellenzéki vezérekkel a tárgyalásokat a parlamenti munkarend biztosítása céljából. A tanácskozás déli 12 órakor kezdődött a képviselőházban és azon Szekely miniszter, Kossuth, Justh, Holló, Apponyi és Bathányi Tivadn gróf vettek részt. Közben sokféle kombinációra adott okot az, hogy Lukács László pénzügyminiszter hosszasan tanácskoztott Tisza István gróffal.

Az ellenzéki vezérekkel folytatott tárgyalás délután 1 órakor ért véget, de minden eredmény nélkül. A tanácskozásról Justh Gyula így nyilatkozott:

— Az értekezlet határozat nélkül oszlott szét. Marad minden a régi ben. Mi szerettük volna a költségvetést még ez évben tétő alá hozni, úgy látszik azonban, hogy az a kormánynak nem sürgős.

Apponyi Albert gróf a következő kijelentést tette:

— Nem határozunk. A miniszter azt akarja, hogy a minip értekezletekre vonatkozólag konstáljuk a jóhiszemű tévedést.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, dec. 7.

Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható. Déli hőmérséklet 2-5 C.

Elutasított petíció.

Budapest, dec. 7. A Curia választási tanácsa ma délelőtt tartott ülésében a Mayer Ödön alvinci képviselő mandátuma ellen beadott petíciót elutasította és a petícionálót kötelezte 36 ezer korona költség megfizetésére.

Borzalmas öngyilkosság.

Fiume, dec. 7. Hihetetlenül borzalmas módon vetett végét életének Katel József fogyasztási hivatalnok. A szerencsétlen ember valószínűleg hirtelen támadt ő ülési rohamában szétvágta szobájában az összes butorokat, ezekből máglyát rakott s ezt meggyújtva s teljesen levetkőzve az égő butorokak fölé az üres lámpakampóra felakasztotta magát. Mire a dolgot észrevették, már halott volt. Halálát a kötél által okozott fulladás okozta, de teste a tüztől alaposan össze is égett.

Monstre politikai bünper.

Beregszász, dec. 7. A törvényszékhez több hónapig tartó vizsgálat után ma a kir. ügyész szenzációs vádiratot nyújtott be, mely 92 polgár ellen a választójoggal való visszaélés címén emel vádat.

Egy osztrák író halála.

Bécs, dec. 7. Steinbach Gusztáv, a kiváló író, a Neue Freie Presse főmunkatársa ma reggel Meranban hirtelen meghalt.

A váltócsalás.

Teljes bizonytalanság.

Budapest, dec. 7. A Pesti kereskedelmi bank harmadmillió váltó csalási ügyében a rendőrség a vizsgálatot ma egészen új irányba terelte. Mind bizonyosabbá válik a nyomozóknak az a meggyőződés, hogy a banknak egyik alkalmazottja részes a csalásban, mert ezt csak annak közreműködésével lehetett keresztülvinni. A kapitányság ma délelőtt a banknak több alkalmazottját kihallgatta és intézkedett arra nézve, hogy délután 4 órakor

a bank helyiségében rendőri szemlét tartsanak. Ma délelőtt Csátrai Jakab hivatalnok jelentkezett a kapitányságon és elmondta, hogy a 80-as években Pécsen lakott, amikor összeköttetésben állott Goldner Mór pécsi lakóssal. Erős meggyőződése, ugymond, hogy ennek fiai lehetnek a váltócsalók. Ezekről Kohn és Pauncz pécsi kereskedők tudnak részletes felvilágosítást adni.

Ezt a jelentést megsürgönyözték a még mindig Pécsen tartózkodó Sárközy detektívnek.

Kitört a villamosvasutas sztrájk

Zágráb, dec. 7. A villamosvasutak igazgatósága nem teljesítette a fizetésrendezésre tett ígérétét, mire az alkalmazottak ma reggel mindnyáján sztrájkba léptek. Ma már egyetlen villamoskocsi sem indult. Az utcák forgama teljesen megbenult.

Vitriolos válópör.

Budapest, dec. 7. Pichler Salamon ügynök nemrég elvált a feleségétől, mert hűtlenségen érte. Ma délelőtt a járásbírószágon az elvált házastársaknak tárgyalásuk volt, hol az anyagi ügyeket kellett volna tárgyalni. Pichler a tárgyalás előtt lesbe állott s midőn az asszony mellette elment, vitrioltat arcon öntött. Az alaposan elcsufított nő rémesen sikoltozva menekült. A merénlylőt a rendőrség letartóztatta.

Hogyan lehetünk háziurak?

Olcsó módszer a házbérinség ellen.

— Saját tudósítónkól. —

A lakbérzorsora, házbérinség, háziur önkény, lakásnyomor és egyéb hasonló, de bájos hangzású gyűjtőnevek, melyek annak köszönhetik keletkezésüket, hogy nem mindenki direkt háziurnak született, — rövidesen el fognak tűnni. Legalább reméljük, hogy zalaegerszegi minta után mindenki igyekszik majd az alább következők, de ezideig még nem általánosan ismert módon felesapni háziurnak.

Az eset zalaegerszegi tudósítónk nyomán így hangzik:

Adva van egy ház. A házon több teher, mint ablak. És e boldog, de új háznak egy boldogtalan, de már régi tulajdonosa. Talán három éves. (Nem tulajdonosa, hanem a — tulajdonjog és kapcsolati részei: az adósságok nagy tömege stb.) Ez épen elég idő, hogy halálosan beleunjon a dologba.

Ez történt ezéltől három évvel. Akkor jött egy ur. Megvette a házat. Egy keveset fizetett rá. Tudniillik a vevő. De annyit mégse fizetett rá, mint az eladó három évi tulajdonossága alatt — kamatokban. Nem fizetett többet egy rongyos százhusz, azaz 120 koronánál. Ezt azonban egyszerre, egy összegben fizette ki.

A boldog eladó szívrepsve vette át a családi pénzt s átadta a házat, melyen az adósság kamatainak kamatait sem futná ki ez az összeg. — A boldog vevő beköltözött a lakásba. Ott szoba stb. egész a különbejáratú külön szobáig terjedő komfort. Az eladó két szobát berendezett magának — hitebe, a többi hármat kiadta csekély 300 forintért s az első negyedévi házbért fel is e p. Már így 30 korona nyereség öltötte b. markát. Azután tovább folytatja a háziuraságot: nem fizeti a kamatokat, de emellett vizont a

tőkét nem törlesztette. Jött az adóvégrehajtó: leltitották a lakójánál a lakbért. Ez neki mindegy volt. Még mindig megvolt a 30 korona tiszta nyereség.

Aztán jött a hitelező és pörölt. És a háziur eleinte halasztást kért, később telegebzezt, minden három hónapban egyszer, de békéjmentesen. Ha a finansé letezteti az az ő baja (t. i. a finansé). Azért a telegebbeztések mégis bejöttek. — Teljes három évig elhúzta az ügyet. A három év alatt volt egy két szobás lakás, volt egy jóaraváló lakója, saját háza és 30 korona tiszta nyeresége.

A szép fiatal házat a multi bétén végérvényesen átvette az árverési vevő.

A bank ellen, mely ily cudarul kiforgatott egy háziurat nehezen szerzett vagyonából, most egy butorkereskedő folytat a háziur által hitelben vett butorokért — igénypert.

Arról, hogy a 30 kor. megvan-e még, nincsenek értesüléseink, ellenben a derek ur egy másik házra — alkuszik.

Az iparkamara közgyűlése

Solymosy Ödön báró levelező tag.

— Saját tudósítónkól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara Ullén József kir. tanácsos elnöklésével rendes közgyűlést tartott, amelyen a kamara bellagjain kívül a moson-, sopron-, vas- és zalamegyei köllagok is szép számmal megjelentek.

Az elnök előterjesztésével során megemlékezett a kereskedelmi kormányzat vezetésében beállott személyváltásról is. Bethly László kereskedelmi minisztert az elnökség a kamara nevében fölterjesztéssel üdvözölte.

Spiegel Szigfrid kamarai alelnök lelkes beszédben hivatkozott arra a nagy állandó érdeklődésre, amellyel Solymosy Ödön báró, Sopron sz. kir. város országgyűlési képviselője a kamarai ügyek iránt viseltetik. Ő a kamara hatvanévi fennállása óta a város első és egyetlen országos képviselője, aki a kamarával állandó érintkezést tart fön s aki a kamara törekvéseinek legbuzgóbb és legbefolyásosabb támogatója és szószólója. A kamarának csak egy módja van arra, hogy a feléje melegséggel, jóindulattal és bajtársias érzéssel közeledőnek halálát kifejezésre juttathassa és ez a kamarai levelezőtag-ság. Szólt tehát azt az indítványt teszi: mondja ki a kamara teljes egyértelműséggel és ünnepélyesen, hogy Solymosy Ödön bárót, Sopron sz. kir. város országgyűlési képviselőjét, levelezőtagjává választja meg.

A kamara tagjai az indítványt általánosan élnzés közepette egyhangulag elfogadják. Ezután a napirend tárgyai kerültek sorra.

A kamara a kereskedelmi alkalmazottak továbbképző tanfolyamainak állami szervezését sürgeti.

Az 1912. évi költségvetés 9300 koronát irányoz elő ipari és kereskedelmi szakiskolai ösztöndíjak és szakoktatási intézetek segélyei céljára.

Ösztöndíjak címén a kamara szeptemberi közgyűlése 7200 koronát szavazott meg összesen 36 pályázónak. Ezutal tovább 1500 koronát osztott föl.

Végül elfogadták Heltai József nagykanizsai köllag indítványát a vasuti kocsihiánnyal járó, hajmeresztő bajok orvoslásáról.

Jó asztali alma

kapható kg. 28 fillértért őszegy

— Lengyel Lajosné —

Teleky-ut 11. szám alatt.

Legnagyobb
játékvásár!

Nagy karácsonyi
és ujévi vásár

Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!

Deutsch és Eichner

uri és női divatüzletében
(régii tkpénztár épület, a
Caengery-utca sarkán.)

Megtekinthetők
minden vétel-
kényszer nélkül

Kaphatók óriási választékban játékkülönleges-
ségek, téli áruk, harisnyák, trikók, bőrön-
dők és nyakkendők igen olcsó árban.

A magzatgyilkos halála.

Rejtélyes születés a Szabadhegyen.

Felboncolt holttestek.

— Saját tudósítónktól: —

Rejtélyes születési eset foglalkoztatja néhány nap óta a nagykanizsai kir. ügyészséget és a törvényszék vizsgálóbíróját. A Sándor mellett Szabadhegyen történt a titokzatos ügy, egy kétségtelenül megállapított magzatelhajítás, melynek tettese és kicsi áldozata egyformán belepustultak a bűnös kísérletbe. A nyomozó hatóságok most az után kutatnak, nem volt-e a magzatgyilkos anyának büntetése, aki segédkezett neki véres munkájában.

Dávid Anna 27 éves cselédleány volt a szerencsétlen anya, aki a Szabadhegyen Kocsis József szőlőbirtokosnál volt szolgálatban. A lány környezetének előadása szerint pár napja megboltolt egy árokban a cséce következtében f. hó 4-én, hétfőn reggel egy halott gyermeket szült. Az odahívott bába, Hegy Gézné már a születés után érkezett és a halva talált gyermeket behozta (?) Nagykanizsára dr. Róder Kálmán városi orvoshoz, aki a város halottkémiai teendőit végzi. A tiszt orvos nem találta egészen rendben levőnek a dolgot és másnap délután kiment a helyszínre, ahol Dávid Annát halálos betegnek találta. Azonnal intézkedett, hogy a leányt kórházban szállítsák, ami meg is történt. A fiatal anya azonban pár óra múlva a kórházba kiszorult. A tiszt orvos gyanúja alapján a rendőrkapitányság értesítette az esetről a kir. ügyészséget, melynek intézkedése folytán a törvényszéki orvosok, dr. Szigethy Károly és dr. Schwarz Károly tegnap délután az anyát és gyermeket felboncolták.

A boncolás megállapította, hogy a születés erőszakos uton következett be és a fiatal anya korai halálát a méhből származó vérmérgezés okozta, ami szintén bűntény-fenforgása mellett szól. A halott gyermek hátán és mellén vérálfutásokat találtak a boncoló orvosok, ami arra vall, hogy a gyermek élve jött a világra és e kétségtelenül súlyos sérülések az élő gyermekem ejtették, kinek lehet, hogy halálát is ezek okozták. A boncolás után a szerencsétlen anyát és gyermekét síró rívó édesanyjának, az öreg Dávidnének jelenlétében a boncolás után nyomban eltemették. Az ügyészség pedig most az esetleges ismeretlen tettest keresi, aki a magzatelhajításnál a bűnös anyának segédkezhetett.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—
Karlsbadi keverék kávé 4.40
Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Gelteh és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsan.

HIREK.

— A holnapi ünnep miatt a Zala legközelebbi száma szombat este jelenik meg.

— Elment az előispán. Dr. Balás Béla előispán Vécsey Zsigmond polgármester társaságában ma folytatta látogatásait a város előkelőseinek, hivatalainak, megyebizottsági tagjainak. Ma délután a Zala szerkesztőségét látogatta meg látogatásával s délután 2 órakor visszautazott Zalaegerszegrre. Elutazása előtt a főispán ismételt kifejezést adott őszinte örömeinek a lelke, díszes és minden ízében sikerült fogadtatás felett, nagy elismeréssel nyilatkozott a város fejlettségéről s lakosságának magas intelligenciájáról. — Vízont ma Kanizsán pártatlan lelkesültséggel beszélnek a főispán kiválóan megnyerő, lebilincselő egyéniségéről s arról a mély érdeklődésről és jóindulatról, melyet a város és lakosságának dolgai iránt lépésnyomon tanúsított.

— Új gondnoksági elnök. Zalaegerszegi tudósítónk írja: A néh. Thassy Kristóf egyik örökét, a zalaegerszegi állami iskolai gondnokság elnöki székét a napokban töltötték be. Balás Béla főispán a tekintélyes állásra a kir. tanfelügyelő előterjesztésére Boschán Gyula alelnököt nevezte ki. Az új elnök jelentős szerepet játszó, köztisztviselőben álló ügyvéd, a kamara titkára s az izraelita hitközség elnöke. Kinevezése — éppen ez utóbbi minősége ellenére is — igazán a legnagyobb szimpátiával találkozott, sőt éppen katolikus körökből vett értesüléseik szerint az új elnök személye a legnagyobb bizalmat garantálja.

— Az egerszegiek drágasági pótléka. Zalaegerszegi tudósítónk írja: A kormány által a tisztviselő nyomor enyhítésére szolgáló módoszatok — a családi pótlék behozatala, mondhatjuk általános elégedetlenséget kelteit, mint országsszerű — Zalaegerszegen is. Főként a női kistisztviselők elégedetlenek a tervezett segélyakcióval, mely őket hosszú időre kizárja a segélyösszegekben való részeselemből. Az általuk folytatott akcióhoz még a női tisztviselők s a magasabb rangú állami alkalmazottak is csatlakoztak a f. hó 5-én nagyon népes gyűlésen adtak kifejezést a családi pótlék tervezete iránt táplált elégedetlenségüknek. A kezelőbizottviselők Orsz. Együletének zalaegerszegi helyi csoportja tartotta ezt a gyűlést, melyen mintegy 160 tisztviselő jelent meg.

A gyűlés, melyen Schneider József alelnök előadása mellett tárgyalta sérelmeiket, hosszú eszmecsere és többek felszólalása után elhatározta, hogy feliratilag fordul az országos egyesülethez s csatlakozásra szólítja fel a megyébéli helyi csoportokat.

— Megszökött menyasszony. Ködbaum Károly nagykanizsai kömivessege, furcsa panasszal fordult a rendőrkapitánysághoz. A menyasszonyát kívánja országsszerűen körözteni. Első látszatra úgy tűnik fel a dolog, mintha Ködbaum az elrabolt szívét, vagy valami lelki kincsét szeretné visszaszerezni a hűtlen mátkájától. A mai anyagi világban azonban ez a romantikusnak látszó ügy is egész közönséges bűntény formáját ölti. Ném a szívét, hanem az öt darab aranygyűrűjét és 22 korona készpénzt szeretné ugyanis vissza szerezni megszökött menyasszonyától, Horváth Juli volt nagykanizsai cselédleánytól. A gyű-

rők és pénz úgy kerültek a lányhoz, hogy vőlegénye néhány hétre Budapestre utazott egy kis pénzt szerezni újaztató tájára tervezett esküvőjére. Ez időre átadta értéktárgyait mátkájának nehogy azok valamiképp elveszenek. — A gyűrűk csakugyan meg is vannak éppen csak azt nem tudni, hogy hol. A lány ugyanis, amíg vőlegénye Pesten dolgozott, eltűnt Nagykanizsáról, s vele együtt eltűnt Ködbaum Károly gyűrűi és 22 koronája is. A hűtlenül itt hagyott vőlegény Horváth Juli ellen hűntető feljelentést tett és a rendőrkapitányság elrendelte országsszerű való körözését.

— Helyreigazítás. Lapunk f. évi március 12-én megjelent számában egy „Hol az aranyóra?” című közlemény látható napvilágot, amely egy rendőrségi feljelentés alapján Ificsics Lajos pénzügyőri szemlést ellen súlyos gyanúsítást reprodukált. Az ezen ügyben megindított hivatalos eljárás Ificsics Lajost illetőleg semmi terhelőt meg nem állapított, hanem ellenkezőleg az alaptalanul meggyanúsított szemlést teljes ártatlanságát igazolta, s így említett hírdő is teljesen téves információ alapján bizonyult.

— Adakozás a karácsonyfára. A kórházban és szegényházban felállítandó karácsonyfák céljaira indított gyűjtésünket legújabbban dr. Szabó Zsigmond kórházi orvos és Jozsifovics Milivoj urak 10—10 koronával, Tripammer Gyula takarékpénztári igazgató ur 6 koronával és Valics Dezsőné öngnagsága, valamint Halics Lipót ur gabonabizományos pedig 2—2 koronával gyarapították. Ez összegekkel együtt eddigi gyűjtésünk eredménye 65 koronát tesz.

— Szegény gyermekek felruházása. Az „Első Nagykanizsai Ásztaltársaság Jótékonyképző Egyesület” a régi szokáshoz híven az idén is mintegy 20, elsősorban árva, vagy félárva iskolás gyermeket ruház fel a karácsonyi ünnepek alkalmával. Azok, kik ezen felruházásban résztvenni óhajtanak, intézzék az osztálytanítójuk által láttamozott kérvényüket, amelyben igazolassék, hogy az illető szorgalmas és jó magaviseletű, e hó 11-ig az Egyesület elnökéhez, Horváth István városi adóellenőr urhoz.

— Vörhenyjárvány Kaposváron. Néhány nap előtt Kaposváron járványsszerűleg lépett föl a vörheny. A betegekkel megtelt a kórház fertőző-osztálya s így a kolera esetére berendezett városi járványkórházat kellett a betegek részére felhasználni. Két nap alatt ez is megtelt, harmadnapra pedig megvan az első halottja a járványnak. A haláleset híre nagy riadalmat okozott a járványkórház közelében lakók között. — A kórház bent van a városban; a betegek száma napról-napra nő. Most aztán megállapították ennek az okát is. Kiderült, hogy a járványkórház ápolónője állandó érintkezésben van a betegek hozzátartozóival s így azok tovább terjesztették a ragályt. Az ápolónő megengedte azt is, hogy a beteg gyermekek szülei tej, fehérneműt küldjenek a kórházba és a betegekkel beszélgessenek. Így aztán nem csoda, hogy a betegek száma negyvennégyre szaporodott. Az ápolónőt állásától elmozdították. Dr. Weisz Albert városi főorvos szerint a járvány még néhány hétig eltart. Ez az eset azért fogja érdekelni a hatóságokat, mert igen sok helyen nem tiltják el a ragályos betegek hozzátartozóit a látogatástól.

— Műkedvelőelőadás. Zalaegerszegi iparosoktól írták: A zalaegerszegi iparosok önképző egylete jól sikerült műkedvelő előadást rendezett folyó hó 4-én. Almás Tivadar: „Rendelő óra” és Dumanion „A beteg” című egyfelvonásosa került színre. A jól betanított együttesből: Völgy Mariaka, Lónyay Mariaka és Kursics Anna valamint Seiler János, Róka Ilona, Heister Simon, Ffendezack Sándor, Schickaricz Gyula, Szalay László és Srúcs Zoltán tettek ki. A betanítás Balaton Sándor érdeme, aki igazán lelkesmeretes munkát végzett. A szép számú közönség közt volt Balás Béla vármegyei főispán is. Az előadást reggelig tartó vidám tánc követte.

— „Viola”-féle kétszereplő a legjobb felülmúlja az eredeti Karibadit. Kapható a legtöbb csemege üzletben.

— Újévi áldóvöléseik alkalmából feltétlenül szükségesek a névjegyek és így tessék megnézni maradt-e még tavalyról, mindezenre ajánlatos már most megrendelni ezeket a Zala Hírlapkiadó Nyomda Részvénnytársaság nyomdájában hol 10 darabot 2 koronáért készítenek izléses és csinos kivitelben, elegáns dobozban. Vidékre 20 fillér postadíjjal több. Mindennemű nyomtatványt a leggyorsabban szállítunk.

IRODALOM.

Szabadalom- és védjegybitorlás (büntető eljárás). Írta: dr. Odönni Miksa. Singer és Wolfner bizománya. A jognak legrendezettebb és a jogi irodalom által legkevésbé művelt ága a szabadalom- és védjegybitorlás, főképp a bitorlás büntető uton való megtorlása. Ehhez járul, hogy a bűnvádi perrendtartás még nem vette a jogbizonytalanságot, mert úgy a szabadalom-, mint a védjegybitorlás kihágás léven, kihágásokban pedig a törvényszék ítélte ellen további jogorvoslatnak helye nincs, tehát 65 törvényszék ítélt ezen nagy vagyoni érdekű ügyekben végérvényesen, holott egyik-másik törvényszéknek gyakran egy egész évben is alig fordul elő egy-egy szabadalmi vagy védjegybitorlási per. Igazi hiányt pótol tehát a szerző munkája, mely a szabadalom- és védjegybitorlási büntető perekben elméleti és gyakorlati tájékozást nyújt jogászoknak és laikusoknak egyaránt a büntető eljárás megindítása, lefolytatása, a jogorvoslatok használata és a büntetőper folyamán előforduló fontosabb kérdésekben. Nagy előnye azonkívül, hogy felöleli az egész joggyakorlatot és ismereti a bűnvádi perrendtartásnak az eljárás folyamán szükséges rendelkezéseit. A gyakorlati kézikönyv alakjában megjelent művecske ára 4 kor. Kapható minden könyvkereskedésben, valamint a szerzőnél, Budapest, VI., Andrássy-ut 33. sz.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 7.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.85
„	május	11.74
Rozs	„	10.39
Zab	„	9.82
Tengeri	1912. máj.	8.43
„	jul.	8.50

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Szőrmekabátok, boák, muffok

mérték után a legújabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

SCHWEIGER SÁNDOR szűcs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész áruk dús választékban és elsőrendű divatlapok a tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak vételkötélzettség nélkül.

Mindennemű szőrmefelállításokat előállítok. — — — — — Üldéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök. — — — — —

EDISONvillamos színház
„Arany szarvas” szálloda.JELIGE: Tanszágek
és mulattató.**Nagy Önnapi előadások**
péntek, szombat, vasárnap**7**

szenzációs szám.

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra átválogatható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökeres hazai és amerikai szőlővessző. :: :: :: 6044

A Kobrak-cipők

tulhaladják az összes ma létező gyártmányokat, mert elismert legjobbak, tehát :: :: legolcsóbbak. :: ::

Kapható:
Nagykanizsa, Csengery-ut. 2.**DEHMAL KÁROLY**fővárosi zongoragyáros
HANGOLÓJA
városunkban tartózkodik és
zongora hangolást elfogad.
Cím megváltozó:
Weiszfeld és Fischer cégnél.**Karácsonyra, újévre**gyönyörű ajándéktárgyak
arany- és ezüst-árak, ékszerek
a legszebb és legnagyobb
választékban kaphatók:
Hamburg Miksa
:: Nagykanizsa, Fő-ut. ::Legmegbízhatóbb kiszolgálás.
Olcsó árak! :: Ezúttal részletekért is.
6037**Ma pénteken**

folyó hó 8-án

halvacsorát

rendez

turós-csuszával**Neiser Ignác** vendéglősÖtvös-tér 1.
A nagyérd. közönség szíves
látogatását kérem. 6060

:: Elsőrangú ékszer- és órázlet ::

Alapított: 1871.

MILHOFFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánsékszerek, arany
és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb
svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
Zenith és Omega-féle.:: Olcsó nickel- és acélórák ::
Nagy választékban: Kínai és orosz
és háztartási cikkek, berndorfi ésszerek
6032 dús készletben.Javítások gyorsan készítenek. Régi arany
és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
árban beváltanak. Eladásrésztőlvezetésre is.:: Régi ékszerek izlésesen
és jutányosan átalakítottak! ::**Két szobás udvari lakás**

azonnal kiadó.

Bővebbet Moskovitz-cipőgyár
fiók-üzletében Nagykanizsán. 604

A helybeli hírlalldában elsőrendű

hizott sertéskilogrammonként 1.36 fill.
kaphatók. 6033**Kereskedők és iparosok**

figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRTheti és napi tömböket,
zseb- és falinaptárakat

cégnomással,

diszes kivitelben, bármilyen
mennyiségben készít
és szállít a**Zala Nyomda R.-Társ.**

Nagykanizsán.

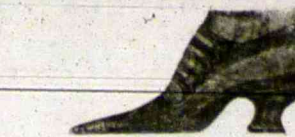
Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

Házlebontás miatt a raktáron
levő összes férfi, fiú és gyermek-kalap
és sapka-árulmat**igen méltányos áron kiadusítom.**Plüsch és bársony, fiú és férfi kalapok,
kemény nyulészőr férfikalapok, Pichler,
grazi lóden férfi és fiú kalapok, szőrmé
sapkák, Biber, Nutria, Rase, bársony férfi
és gyermekek részére a legkifinomott gyárt-
mányok a legutolsó divat szerint kaphatók.
Kérem a n. é. közönséget, hogy szükség-
leteit most fedezze és ragadja meg ezen
kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS
NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.
Portál és berendezés eladó! 6044**Mikszáth Almanach** az 1912.
évre Ára 2 korona.**Kincses kalandárium** az 1912.
évre Ára 2 korona.

Kapható:

Fischel Fülöp Fia könyvkeres-
kedésében Nagykanizsán.Vidékre az összeg előzetes beklndése
ellenében darabonként 2 K 10 f.**MILTÉNYI CIPŐ**Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízlelt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pedika

egy régiónek bizonyult háziáru, mely már
nők év óta legjobb bedörzölésnek bizonyult
körülmények, száraz és meghűlésekkel.Figyelemre! Széknyelvények
miatt beváltások óvatossá legyünk és
csak olyan eredeti árukat fogadjunk, melyek
a „Horgony” védjeggyel és a Richter
céggel szembe állított dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben K—50, K 1.40 és
F 2. — és gyógyszer minden gyógyszer-
tartón kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél, Budapest.Dr. Müller gyógyszerára az „Arany oroszlán”
Prágában, Előzetesítésre 5 neu.**MAYER KLOTILD**

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut. 15. Gyűjtő-lelep Kaziucy-u. 1.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztala-
tataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a**szücsmunkák**terén a legkényesebb igényeket is kielé-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
c szakkába vágó munkát, valamint ello-
gadókat mindennemű javításai és átalaki-
tási munkálatokat. — A n. érd.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel**Goldstein Armin** szücsmester, Kármay-u. 1.
(Bayer vállalkozó mellett).
Raktáron tartok mindennemű szőrméru.**5000 legfinomabb**hygienikus cigarettahüvely —
„Primus” preparált „Optimus”
vattával küld 10 koronaért,
Erste Galizische Zigaretten-
hülsenfabrik „Primus” Lem-
berg Gródecka 35. 6008A közelgő karácsonyi és újévi
ünnepek alkalmával felhívom a
n. é. közönség figyelmét a nálam
készülő fényképfelvételekre, a
melyek borus időben is a leg-
jobb sikerrel villanyvilágítás mel-
lett eszközöltetnek.Készítek visít nagyságtól élet-
nagyságig fényképeket legszebb
kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,
Csengeri-utca 1. Takarékpénztár
épületében, földszint**Első kanizsai szőrmemegóvó intézet****Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.****szücsmunkát**Készítek megrende-
lés szerint bármiféle
a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szőrmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítás
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szücsmester.Csak a
minőségrövid lett
világhírű
a valódi**PALMA**
kaucsuk-cipősarokA hygienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

4467 tk. 911.

6055

I. Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy István Mihály végrehajtónak, Sabján István kiskoru Sabján Mária, Lajos és Gábor végrehajtást szenvedettek ellen 52 K per, 11 K 40 fillér végrehajtás kérelmi, 19 korona 30 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a hahóti 214 sz. tjkben l. 391 hrsz. szántónak a kertek aljai dűlőben Sabján István, kiskoru Sabján Mária, Lajos és Gábort illető 1/4 része 108 korona, a hahóti 134 sz. tjkben + 181 hrsz. kert a beltelekben 19 korona, 1034/14 hrsz. szántó a bajai lapon 459 korona, a hahóti 1462 sz. tjkben + 1187 hrsz. gyümölcsös, a belső hegyen 59 korona 310/c hrsz. szántó a pölöske aljai dűlőben 105 korona 1603/a hrsz. berek a pölöske aljai dűlőben 22 korona 1036 a 3 hrsz. szántó, a bajai lapon 126 korona 1036 a 4 hrsz. szántó, a bajai lapon 13 korona a hahóti 1411 sz. tjkben (609—610/163 hrsz. legelő 33 korona + 2 sorsz. alatt az 1415 szíjvk alapján bevezetett közös legelőből járó 606/19057 rész 15 korona + 3 sorsz. az az 1418 sz. tjkv alapján bevezetett közös erdőből járó 104/19057 rész 8 korona, a hahóti 1709 sz. tjkben + 311 hrsz. szántónak a pölöske aljai dűlőben Sabján István, kiskoru Sabján Mária, Lajos és Gábort illető 4/36 része 18 korona + 7094 hrsz. szőlőnek és présháznak a Baja hegyen az öket illető 4/36 része 104 korona, 1185 hrsz. szőlőnek gyümölcsös a belső hegyen az öket illető 4/36 része 64 korona, 1268 hrsz. szőlőnek gesztenyével a Nagygesztenyében az öket illető 4/36 része 48 korona, 1602 hrsz. bereknek az öket illető 4/36 része 7 K, (609—610—162) hrsz. legelőnek az öket illető 4/36 része 11 korona, 8 sorsz. alatt az 1415 szíjvk alapján bevezetett közös erdőből járó 625/19057 rész illetőségnek az öket illető 4/36 része 6 korona, a hahóti 111 sz. tjkben l. 297 hrsz. szántónak a pölöskealjai dűlőben ugyan öket illető 4/72 része 59 korona, a hahóti 817 sz. tjkben + 397 hrsz. szántóföldnek a kertjai dűlőben az öket illető 4/72 része 9 korona, a hahóti 1142 sz. tjkben + 383/b hrsz. szántónak a kertjai dűlőben az öket illető 4/72 része 9 korona, a hahóti 1461 sz. tjkben + 182 hrsz. háznak, udvarnak és kertnek Alsóháton ugyan öket illető 4/72 része 40 korona becsértékben 1911. december hó 29-ik napján d. e. 10 órákor Hahót község házánál dr. Döri József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog és pedig az 1709, 111, 817, 1142 és 1461 szíjvkben a 434 tk. 896 sz. végzéssel özv. Szabadi Istvánné szül. Sipos Erzsébet javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmijog, a hahóti 1462 sz. tjkben 4977/tk. 891 sz. végzéssel özv. Szabadi Józsefné sz. Bakonyi Rozália javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti szolgalmijog, végül a fenti összes tjkben 821/909 tkvi sz. alatt Sabján Vendel javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmijog fentartásával, a Sabján Vendel javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmijog azonban csak akkor tartatik fen, ha a megelőző jelzálogos követelések kielégítésére szükségesnek mutatkozó 1400 K vételár beigértetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok a Sabján Vendel javára bekebelezett haszonélvezeti szolgalmijog fentartása nélkül nyomban elárvereztetnek.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírral a kikiáltott kezéhez letenni.

A kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagykanizsa, 1911. évi okt. hó 9. napján.

Gózonny sk., kir. tszéki bíró.

Két évi jóállás.

Az OLLA
több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Kapható: Oelisch és Graef drogeriájában, Belus L. és Reik Gyula gyógyszerárterében, 5329

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért ki-
árusítottak. : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok,
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Özletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Janda K. **Petermann József** élő és művirág kereskedő
utóda
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok** u. m.: rózsza, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. **Név- és születésnap, menyasszonyi és koszorúsány csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K árkban.

Bájl csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Élő és művirág koszarok:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardinierek** a leggyorsabbítottól a legdíszesebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágvázaiba való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kíváncsiak árjegyzékét küldök.

Ha üde és finom arcot öhajjt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártaimas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárterében
Nagykanizsán.

Egy erősítő szer gyengegyomruaknak

és azoknak, a kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorhurut, Gyomorgörce, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

minden betegséget káptak, körülmények között a

Dr. Engel-féle BALDRIANUM-ot

használgák.

Baldrianum a legfokozottabb hatású gyomorbórnak bizonyult a gyomorgyengeségekkel, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, elfogódás stb

Különös összetételénél fogva, mely tartalmaz Samorbert, Baldrian csöpet, málna-nyrutot és cserecsnyeleket, a Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A Dr. Engel-féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szereket és így gyengek és gyermekek is még hosszabb ideig is használják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorral, vagy este lefekvés előtt szedjük egyszerre egy likőrös pohárral. Gyenge emberek és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukor teendő bele. A Dr. Engel-féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárterében — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskánizsa, Tószentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Nagykőrös, Bálnokszentgy., Szentlázló Tótfalu, Kerkaszentmiklós Muraszersdahely, Csáktornya, Letenye, Kátóvá, Perlak, Videvee Alsódombor, Légrád, Bükkösd, Murakeresztur, Iharosberény Bóhonye, Tapsony, Szakács, Marcali, Samson, Kéthely, Vóra, Szentgyörgy Apáti Keszthely stb. gyógyszerárterében, ugyintén Magyarországon minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszerárterében.

Dr. Engel-féle baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárterék 3 és több üveg megrendelésénél eredeti árak mellett Magyarországon bármely helységbe szállítják.

Övökodjunk utánzatoktól! Kérünk határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár mindennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban raktáron tartok angol börgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól
Szőnyeg-, ebédő-dívánokat 70 K-tól
Tükrös, rézrudas szőnyeg-

dívánokat 80 K-tól
Szővet dívánokat 40 K-tól
Ottománokat 32 K-tól

Nagy választék:
Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszövegekben

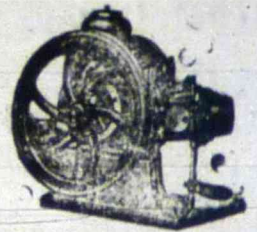
SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és
nyersolajocomobilok!

Csak

Szabó Emil és társánál
kaphatók. 4603

Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

STOCK
COGNAC
MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat
CAMIS & STOCK
gőzpároló telepéről
BARCOLA

Egyedüli cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb ázletben.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség Betű közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és véletlen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Írásoknak és nyitási díjakkal szemben nem fizet ki a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:			
Helyben	Postai	Helyben	Postai
hátrahozva:	előfizetés:	hátrahozva:	előfizetés:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K	Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50	Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—	Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—	Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatások, bűl kimutatások és megadott költségek sorozatát 50 fillér.

Eljegyzési és elutasítási díjak 5 fillér. — Készletnyitvatartás 6 koron.

XXXVIII. évf. 281. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 10.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

„Elsőrangú ékszer- és órázást”

Alapított: 1871.
MILHOFER ÖDÖN
ékszerész, Nagykanizsa.

Legújabb raktár:
Arany-, ezüst- és bronzékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmány u. m. Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.
Olcsó nikel- és acélórák.
Nagy választékban: Kínai- és indiai dísz- és háztartási cikkek, berndorfi és. erek 6032
Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltak. Eladás részletezésre is.

Regi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakíttatnak!

ALAPITVA:
1889.

KAUFMANN

TELEFON:
222.

Mór férfiszabó-üzlete Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki meghívásoknak személyesen tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák. Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű kiszolgálás, szolid és olcsó árak.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!
Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden f. szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindennel a javításai és átalakítási munkálatokat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmeister, Kazinczy u. 7. (Bayer cukorüzem mellett.)
Raktáron tartok mindennemű sz. rmeárut.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leánya és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kejmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árt ki-
árúsítatnak. Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m. kész aljak, blúzok, pongyolák, kötények, gyermek ruhák.
Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár mindennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készítek és nagy választékban raktáron tartok angol bőrgarnitúrkat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédő-divánokat 70 K-tól.
Tákrós, rézrudas szőnyeg-divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:
Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butortraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca (Városház épület).

Steiner Mór
óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetők, szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb. Minden órajavítást pontosan és szakszerűen eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött aranyat beváltak vagy kívánatra becserélek.

Janda K. **Petermann József** élő és művirág kereskedő
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhető: **Élővirágok** u. m.: rózsák, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. **Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsi csokrok** 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-áiban.

Bábi csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Élő és művirág koszorúk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardinierek** a leggyorsabbtól a legdise-szebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágvázáik, kosarak, jardinierek és virágvázákból való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.
Kívánatra árjegyzéket küldök.

MAYER KLOTILD
Villanyerőre berendezett
gőzmosodája
és fényvasaló intézete.
Fő-ut 15. Gyűjtő-tel. Kazinczy-u. 1.

Hölgyeim! A legszebb angol kosztümöt 25 kor., francia ruhát 20 kor. szalonszerűen készítem.
Waly Karolin
Csengery-ut 21. (Kapu a jobbra.)

Szabó-műhely áthelyezés!

Értesítem az igen tisztelt vevőimet, hogy a **MÜHELYEMET** Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul **Király-utca 47-ik sz. alá** helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,
Tisztelettel:
GOTTREICH ANTAL,
férfi-szabó.

LEGMODERNEBB MŰVÉSZIES KIVITELŰ

MEGHIVÓK TÁNCRENDEK FALRAGASZ BELÉPŐJEGY VILÁGPOSTA KÁRTYÁK STB.

LEGOLCSÓBB ÁRBAN KÉSZÜLNEK A

ZALANYOMDA RT.-NÁL NAGYKANIZSA.

Az angol király szállítói.

Különlegesség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock teája.

A walesi herceg szállítói.

Az „U. K.“ teák

módfelelt kiadósak és zamatosak.

Főraktár: Geltsch és Graef drogueriájában.

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, fiú és gyermek-kalap és sapka-árulmat

igen méltányos áron kiárulatom.

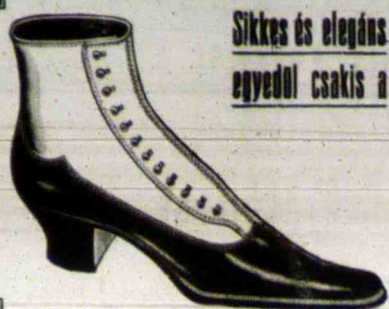
Pilach és bárszón, fiú és férfi kalapok, kemény nyúlszőr férfikalapok, Pichler, grázi liden férfi és fiú kalapok, szőrme sapkák, Blier, Nutria, Rase, bárszón férfi és gyermekek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szűkegeteit most fedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel

„Kalap király“

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.

Portál és berendezés eladó! 1911.

Sikkes és elegáns
egyedül csakis a

Jancsec-Cipő!

Nagykanizsa, Deák-tér, Bayer cukrász mellett.

Vidéki megrendelésekhez elegendő egy használt cipőbeküldése vagy papíron a láb körrajza.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitérő munka! — Jutányos árak!

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely —

„Primus“ preparált „Optimus“

vattával küld 10 koronaért,

Erste Galizische Zigarettent-

hülsenfabrik „Primus“ Lem-

berg Gródecka 35. 0005

December hó elején nyílik meg

Moskovits anatomiai

Czipő-gyár

= R.-T. fiókja =

Nagykanizsa, Erzsébet-tér

21. szám.

Lefőztük
Páris, Londont és Berlint
szabadalmazott

hajtunkkal

A hajtást e-óson tartja és sohasem esik ki, kapható minden jobb üzletben. — Valamennyi kultúrállamban szabadalmazva.

Polezer és Jsa

hajtó- és hajdizsmi-üzem
Budapest, I. ker., Leake-utca 65. sz.

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízűt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Jó asztali alma

kapható kg. 28 fillérért özvegy

= Lengyel Lajosnéál =

Teleky-ut 11. szám alatt.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával felhívom a n. é. közönség figyelmét a nálam készülő fényképfelvételekre, a melyek borus időben is a legjobb sikerrel villanyvilágítás mellett eszközölhetnek.

Készítek visit nagyságtól élet-nagyságig fényképeket legszebb kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,

Csengeri-utca 1. Takarékpénztár épületében, földszint

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat“

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat“

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: **„MENTOLIN“-t** 20 fillér.

Kapható: REIK GYULA Salvator gyógyszerárán Nagykanizsán.

Első kanizsai szörmemegóvó intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készítek megrendelés szerint bármiféle **szücsmunkát** a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenféle szörmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szörmegarnitúrákat javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel 5746

Robinson Gyula, szücsmester.

Csak a
minőség

róvén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kasszony-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megírásánál nem vállalkozunk és azokat nem fogadjuk meg. — A szerkesztőség.

[Hirdetéseket és nyilatkozatokat csak ott van fel a kiadóhivatal]

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
adónak hordva:	adónak hordva:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.00
Féléves 7.—	Féléves 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 16.—

Egyes szám ára 5 fillér.

Műveltség, helyi híradások és egyéb közérdeklődésre számot tartó hírek.

Előfizetői és reklámszolgálatok díja 3 forint. — Kéziratok befizetése 6 forint.

Kiadóhivatal:

XXVIII. évf. 281. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 10.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A közig. bizottsági választás.

Nagykanizsa, dec. 9.

Zalavármegye hétfői törvényhatósági közgyűlésén néhány lejárt közigazgatási bizottsági mandátum sorsa felett is dönt, ami — bár e kiváló pozíciók betöltése mindenkor érdeklődést kelt — megyei esemény, ezáltal a közérdeklődésnek annál szélesebb körű hullámgyűrűt veri fel, mert a hétfői választás, akármilyen is az eredménye, semmi esetre sem lesz egyhangú. Az csak egyszer esett meg Magyarországon, hogy a koalíciós uralom föltétlenül és elvitathatatlanul nem tűrő korlátlanúságával intéző közegeinek teljes hatalmuságába felszívta a polgárság minden szabadságját és mindenféle kiemelkedő pozícióba lényegében kinevezte a maga embereit. Ahogy ki neveztek az országgyűlési képviselőket, úgy kineveztek a vármegyei közigazgatási bizottsági tagjait; tehették, mert hiszen a dolgok kezdetén alig volt ellenvélemény az országban s ami volt, abba is belehalt a megnyilatkozás módja és befutása.

Ma más a politikai helyzet ország-szerte s természetesen ehhez mérten más Zalavármegyében is. A kormányzó párttal életheven ellenzék áll szemben s magában az uralmon levő pártban is hiányzik a terror ama vágya s az egyeduralomnak az őstöne, mely a koalíciós rezsimet meguntá tette, elposványosította és mely annak feloszlását tulajdonképpen előidézte. Az uralkodás politikájának régi keleti szénázója az, hogy ha magától nem támad, maga a hatalom teremtesse meg a maga egész-séges ellenzékét, mely opponálva haladásra és munkára serkenesse az uralkodó párt lomha testét és konzervatív hajlandóságait.

Azzal a ténnyel tehát, hogy ma nyilvánvalóan más a helyzet, mint volt négy-öt éve, ezzel minden józan és belátásos zalamegyei embernek is számolnia kell. Ha akad, akinek érzelmi világa visszaöhlajtja a régi állapotokat ezt a jámbor vágyát magába kell zárnia, mert megyebizottsági tagjágának fontos helyén tőle nem meddő vágyakozást, i építeni ábrándozást várnak, hanem elvárják tőle az adott helyzet bölcs mérlegelését és jogainak úgy irányu; férfias, tudatos gyakorlatát, mely megfelel a vármegyei fejlődés, a békés munka céljainak és föltételeinek.

E szempontok világánál pedig itthon, Zalamegyében ez idő szerint úgy fest a helyzet, hogy egyik életrevaló, számottevő körzeti áramlás sem lehet kizárni a vármegyei közigazgatás intézéséből. Mivel éppen a közigazgatási bizottsági tagok választása került sorra, szemlélthetjük a kialakult politikai ke-

reketek is: nagyon jogos, föltétlenül respektálandó, megérthető és teljesítendő kívánság az, hogy a most szervezkedő vármegyei 67-es pártok is helyet kérnek két új taggal a közigazgatási bizottságban s miután ezen a részen az igényekkel igazán helyes mérséklettel és az ellenzéki párt iránt való legnagyobb kímélettel jelentették be, az ellenzéknek sem lehet semmi oka arra, hogy a tényleges állapotok logikájának ellenére az egész vonalon minden helyet a maga részére reklamáljon. Ahogy a hatvanhetesekben él — s erről tanuságot tettek — a pártközi méltányosság tudata és kötelessége, ez bizonyára megvan a megyei justh-pártban is, melynek ha talán személyi tekintetben vannak is kifogásai, magát, a másik párt bejelentett igényét respektálja és a személyi rész békés elintézése kedvéért hajlandó arra, hogy tárgyi tekintetben a legloyálisabban járjon el. Ezért mi minden kétségen felülállónak tartjuk azt, hogy amint néhány függetlenségi bizottsági tag mandátumának érvényessége egyhangú szavazással hosszabbodik meg, ép ily egyhangú szavazás fogja biztosítani a hatvanhetes helyeket is. Ez valami hallgatóságos megállapodásnak lesz az eredménye, melyet a változott helyzet, a kölcsönös méltányosság és a békés megértés követelményei hoznak magukkal.

Ezzel ismét vissza kell térnünk Batthyány Pál gróf jelöltiségére, s megállapíthatjuk, hogy a Zala idevágó állásfoglalása vármegyeszerte helyesléssel találkozott. Ez időmosságnak és a főispáni állás viseléséhez fűződő tiszteletnak súlyos kompromittálása nélkül minden egyéb álláspont tarthatatlan sezt jól tudják minden vármegyei párt. Meggyőződöttünk róla, hogy a Batthyány gróf megválasztása elleni készülődés hírei rémlátások, mert ezzel a szándékkal a hatvanhetes párt tagjai sem foglalkoznak komolyan, sőt éppen e párt több kiváló tagja biztosított bennünket arról, hogy ebben a pontban egyetértének minapi cikkünk fejtegetéseivel.

Külön pont alá tartozik a kanizsai biz. tagsági hely. Nagykanizsát a vármegye e legfontosabb bizottságában legutóbb Trippamer Gyula képviselte s képviseli ma is. Batthyány gróf főispán volt az, ki szigorúan grasszkódott hozzá, hogy a megye legnagyobb városa se maradjon ki a bizottságból, melyben néhai Eperjesy Sándor halála óta, — ki hatalmas befolyását éppen ezen az uton érvényesítette városunk érdekében, — nem volt helye. M. st a hatvanhetes jelöltéké közt szerepel dr. Pihál Viktor

nagykanizsai kir. közjegyző neve is. Tévedés lenne a dolgot úgy felfogni, hogy Pihál éppen Trippamernek az ellenjelöltje; mert minden méltányosság azt kívánja meg, hogy Nagykanizsának két hely is jusson a bizottságban, mégis aggodalmunk van az iránt, hogy ha megoszolnak a kanizsai szavazatok, akkor egyáltalában jut-e hely városunknak a közigazgatási bizottságban. Nem óhajtuk érinteni a dolog személyi részét, mert hiszen mindkét név, mellyel Kanizsát képviseltetni akarják, becsült és tiszteletreméltó. De maga az objektív cél mind-nem felülállván, kívánatosnak tartanók, ha a kanizsai törvényhatósági tagok még a holnapi nap folyamán egységes megállapodásra jutnának s ezzel elejét vennék annak a kellemetlen eshetőségnek, hogy a pártpolitikai mérkőzések Kanizsát teljesen kibuktassák a közigazgatási bizottságból.

Mindenről és még valamiről.

Két világfelfogás elszánt, gigászi harcának hullámai hozta Nagykanizsára az Utórró iskola. Természetes és helyes dolog volna, ha a dr. Fényes Samu akciójára méltó és nobilis ellenakcióval felelne a konzervatívok. A szabadtániai ideális céljai közé tartozik az is, hogy tevékenységre serkenesse a kritikai szemléletet s lehetőleg sok embert vonjon be a kulturális különböző táborokba.

Ezt a célt az Utórró Nagykanizsán még nem érte el a kívánt mértékben. Elismerjük, hogy az egyes előadások tartalma fölött napokon át folyik az élénk, eszmecsere s az előadók mely nyomokat hagynak a közönségben. De a kritikának az a része, amely a sajtóban nyilatkozik meg, tárgyi szempontból abszolút gyöngye, főnusa pedig teljesen méltatlan Nagykanizsa város intelligens közönségéhez. — Eddig csak egy leplezési produkát mindössze ez a kritika. Azt, hogy az Utórró iskola előzői "a munkásoktól kicsikart pénzről," vagyis a belépti díjakból 60 koronát kapnak. Az illető nagy finánczseni lehet, mert 39 korona 60 fillér bevételből valóban nehéz feladat termet bérelni, plakátot nyomtatni, egyéb költségeket viselni s a maradékból még az előadónak is jutni a csekély hatvan koronát. Aki ezt ilyen pontosan kiszámította, az jól ténne, ha gyakorolná magát a cselózásban, — mert a mennyiségben is felette gyöngye.

Most azonban mintha fordult volna a kritika. Más toll vette át a harcot, amely már nem krakélerséggel, hanem érveléssel akar hatni. Ez már szebb szándék. Csak egy a baj. Az új kritikus ugyan nem „schlechter Mensch und schlechter Musikant", Ez már „guter Mensch", sajnos azonban, hogy szintén „schlechter Musikant".

A cikknek „A felvilágosítás" a címe. Szól pedig mindenről és még valamiről, megemlíti egész csomó jobb sorsra érdemes témát, hogy bebizonyítsa, milyen ár-

talmas valami az a felvilágosítás. Vegyük hát sorra az argumentumokat.

A tekintélyek tisztelete. Kormányértékek és papok tekintélyét gyászolja a cikk. Öreg vesszőparipa ez, és annyira elkopott, hogy a konzervativizmus szószólói sem igen merik már megnyergelni. Az Utórró vállalja a súlyos vádat: ő nem tekintélyimádó. Aki kultúrát akar terjeszteni, az kénytelen lerombolni az ősi babonák tekintélyét, meg azokét is, akik annak köszönhetik a tekintélyüket, hogy érdemeiket szerezték a tudomány és a felvilágosodás elleni harcban. A tudomány soha egy lépést sem tehetett volna, ha a tudatlanság apostolainak tekintélyét a haladás útjáról le nem taszította volna. Ami pedig a kormányértékek tekintélyét illeti, minden szabadságszerető ember csak el-lensége lehet a tekintélyek bálványozásának. A tekintélytisztelet elve megkivánna, hogy a hatalom képviselőinek tédert, telet hajtsunk és föltétlenül meghódoljunk. Meg is tesszük, ha méltó rá a hatalom természete és képviselőjének egyénisége. De aki azt sem nézi, miféle hatalomról van szó s azt sem, hogy ki annak a képviselője, az rabzsolgáshoz méltó tekintélytiszteletet hirdet, nem szabad emberekhez méltó. — Mi fontosabb az emberiségre nézve: a tekintélyek örökkévaló uralma-e, vagy pedig a tudomány és a szabadság fejlődése?

Jellemző, hogy a tekintély leghangosabb védői gyakran felette rossz példákul szolgálnak ellenfeleiknek. Macsekéről minden másodrendű klerikális tintakuli tartózkodás nélkül úgy ír, mint egy szék-hámasról, Nietzsche-ről mint fuóbolondról, Darwinról mint kontárról, Zólaról mint irodalmi csirkefogóról.

A halhatatlan emlékü Ferrer bírján tomboló örömláncot lejtették a tekintélyek professzionátus konzerválói. Akad egy-egy vidéki zug — niemand, aki dr. Fényes Samut szánandó eszlének és népszípolozónak kiáltja ki. Hát ez a tekintélytisztelet? S ha már az illető éppen ebben az esetben nem akarja tiszteletet a tekintélyt, miért nem teszi meg ennek az ellenkezőjét: miért nem tisztelet meg saját magát azzal, hogy tartózkodna a kritika nem nobilis módjaitól és eszközeitől?

Nem, uraim, ha már olyan szent a tekintély tisztelet, akkor ne csak olyan tekintélyt tiszteljenek, amelyeknek a derekára cingulus van kötve. Vagy ha csak olyanokat; akkor ne tessék kihagyni kö-zülök Prohászka Ottokárt se!

S végül még csak annyit a tekintély-ről, hogy az Utórró azon keveset rombolhat már. Régen tönkre kompromittáltak a tekintélyek legnagyobb részét azok képviselői és védelmezői.

A nemzetiégi törvény. Hogy kerül a csizma az asztalra? Ugy, ahogy ez a téma az Utórró-világba. Manapság nem volna lehetséges a nemzetiégi törvényt „ugy megcsinálni, mint azt a mult század hatvanas éve engedték, mert ma nincs megértés a nemzetiégi törvényről." Mi a becses foglalkozása cikkíró urnak? Talán jogász? Ez érdekes volna. Meri akkor bizonyára igen jól tudja, hogy Európában alig van olyan liberális törvény, mint a mi nemzetiégi törvényünk. Olyan jogokat biztosít az a nemzetiességnek, hogy államfőháza kerülhet az az agítátor, aki

Mindamellett szívesen elismerjük, hogy mikor rejtjelmes céljainak szolgálatában megcsinálta a tudatlanságnak ezt az apoteozisát, legalább nem tájékoztatott a tudásra, világhosszra. S ez dicséretére szolgál. Mert látszik: tudja, hogy az ilyen átkok úgy sem fognak.

—dk.—

Kell a betterment.

Felét fixesse a város.

Mit szólnak az adófizetők?

Saját tudósítónktól.

A hozzászólások egyike egy igen figyelemre méltó méltányossági szempontot tár elénk, hivatkozva már meglévő és tiszteletkéltendő városi státutumra. A pénzügyi

Véleményünk szerint most már az volna a dolog gyakorlati megoldásának további része, hogy a városi tanács a mérnöki hivatallal költségvetést dolgoztatna ki arra nézve, hogy mibe kerülne a város utcáinak kikövezése s hogy mi volna az az összeg, amivel ennek költségeit 30–40 év alatt amortizálni lehetne. Ily módon lehetne megállapítani a betterment nagyságát s azt, hogy ennek nagysága nem haladja-e meg azt az összeget, ami a gyakorlati érvényesítésnek megfelel.

Országgyűlés.

Tanítók ügye a Házban.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 8.

Zichy János gróf kultuszminiszter nyom-
ban válaszol. Csak azt ismételheti, amit
a munkapárt értekezletén kijelentett. Is-
meri a tanítók szomorú helyzetét és a
magá részéről egyetlen eszközt sem hagy
elhasználhatlanul, hogy segítségükre le-
gyen. Ezért már az 1912. évi költségve-

Ugyancsak a tanulóért interpellált Ver-
tdn Endre is.

Akiknek a szívük fáj...

Tivolt János politizál — kaució nélkül.

— Saját tudásaitól. —

Nem kevessebbel vett tollhegyre, mint az új pártalakulást és nem is nagyobb akar, mint épen a „Zalát” agyonütni. Tudniillik a toll kezében egyenesen bűnbosszú alakul, mellyel a legnagyobb bizottsággal sújti agyon a saját törekvéseit.

Nem tulajdonítottunk fontosságot annak, hogy egy párt programját teszi bírálat tárgyává s ezzel a béke ellen tör. Ez a pékétlen, sőt békebonító törekvés nem szorult arra, hogy Tivolt János tíz évre kompromittálja, meri a közvélemény egyetlen kompetens creje éppen az alakult párt nagy arányainak megteremtésével örök jövőre tönkretett minden ilyen szándékot, minden ilyen törekvést.

Csakugyan nincsen időnk beszéd- és értelemgyakorlatokat tartani azoknak, akik például a f. hó 6-iki számunkban éppen közeg bizottsági tagsághoz fűződő és általános helyeslére talált véleményünkben el olvassák ki, amit Tivolti János, hogy i. „nap-nap után támadjuk a vármegye ügyelenségi vezérferfiát.” Bizony isten nem tehetünk róla, de egyetlen vezérferfiat sem támadunk s egész komolyan arról nem tehetünk, hogyha támadjuk volna is azt – Tivolti ur mégsem részeseül volna támadásban.

Karácsonyra, újévre

**gyönyörű ajándéktárgyak
arany- és ezüst-árak, ékszerek**
a legszebb és legnagyobb
választékban kaphatók:

Hamburg Miksa

∴ Nagykanizsa, Fő-ut. ∴

Legmegbízhatóbb Kiszolgálás.
Olcsó árak! :: Ismétlődő részletekre is
2007

A mi politikánk nem szorulhat gáncsra. Hogy pedig a tisztességes munkás politikát hirdeljen egyformán megbecsüljük a függetlenség pártban úgy mint pártban kívül, azt azoknak, akik megértik az olvasókat, nem kell fejtegetnünk.

Érdeklődünk ellenben az iránt, hogy Tivolt ur cikke, mennyiben fedi a vármege hazafias érzés székelyen lakó polgárság véleményét.

Zalaegerszegi tudósítónk megbízható jelentése szerint a cikk ott ép oly megbotránkoztatást keltett mint annak idején Tivolt Jánosnak az installáción való részvétel ellen lett a városi közgyűlésen orkányszerűleg lehurrogott indítványa, melylyel szemben egyhangulag határozták el azt az impozáns fogadtatást, mely eleve cífolat Tivolt ur műfelfáborodására.

A béke és békés munka vágya ma már felülemelkedett minden pártkereten s ennek hívei asszaföldiával tömjéneznek azoknak, akik a nagypipa és kevés dohány politikájának teleszájál akarnak hangulatot csinálni. Maga a függetlenségi párt aligha sugalta ezeket a Tivoltidákat, mert értesüléseink szerint, jelenté keny párttagok nyilatkoztak arról elítélőleg.

Hogy pedig Zalaegerszegen akar Tivolt ur lapot indítani arról csakugyan nem lehetünk az kérjük is a derék zalaegerszegieket, hogy ezért miránk — ne haragudjanak.

Hogy mi fáj Tivolt urnak, azt nem tudjuk, ellenben nekünk nagyon fáj, hogy világos, még gyermekek által is megérthető sorainkból olyan cífaságokat olvas ki. Az igaz ugyan, hogy emiatt neki kelljen igazság szerint kétségbeesni.

Dehát nekünk van szívünk... Sőt lesz szívünk ahhoz is, hogy jövőben még a legkauciómentesebb politikai megnyilatkozásaira sem reflektáljunk. Arra hivatott csak a sajtó kihágási bíróság lehet...

A váltócsalás áldozata.

A bankban vannak a csalók.

Egy bankhivatalnok öngyilkossága.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 9.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bankban történt negyedmillió váltócsalásnak megvan az első áldozata, de ezzel egyidejűleg, úgy látszik, most már a kétségtelenül helyes nyom is megvan az irányban, hogy kik voltak az őriási család telcesei.

Riliczky Zoltán az áldozat, a bank egyik tisztviselője, kit a detektívek már napok óta figyeltek. A fiatalember aki évek óta állt a bank szolgálatában, a váltóosztályra volt beosztva és szép fizetést kapott. Riliczky ma reggel öltözködés közben jöböltte magát, úgy hogy a gyorsan előhívott mentők haldoklóval szállították a Rókus kórházba. Az öngyilkossági kísérlet híre nagy feltűnést keltett a rendőrség és a bankban. Krecsányi Kálmán dr. detektívtörnök a hirt véve sebtiben a Rókus-kórházban termett, ahol a haldokló bankhivatalnokot kihallgatta. Riliczky mindvégig tagadta a hamisítást és öngyilkosságának oka gyanánt azt mondta el, hogy azt azért követte el, mert a bankban reá gyanakodtak és tegnap a Dunaparton egyik barátja e gyanu miatt már nem is akart vele kezelt fogni, s mert az őt megfigyelő detektívek magatartását sem tudta már tovább elviselni.

Déli 12 órakor Krecsányi a főkapitány-ságra idézte a bank egy másik tisztviselőjét, Pohl Istvánt, akit Riliczkytől szintén gyanúsítanak a váltócsalás elkövetésével. A kilenc hamis váltót, a meghatalmazást és a jegyzéket ugyanis kiadták két iraszkérőnek, kik egybehangzóan azt a véleményt adták elő, hogy minde-

zen hamisítványok teljesen azonosak Riliczky és Pohl irásával. Pohl a kihallgatás után hazakereszteték, de a detektívek továbbra is minden lépését figyelik.

A további nyomozás megállapította, hogy október 6-án a váltócsalók számozatlan bérkocsin mentek valahová és a kocsai a régi Lloyd palota előtt várakozott rájuk. A bank ma reggel értesülve Riliczky öngyilkosságáról, távirati értesítést küldött Riliczky nővérének, aki a központi távirahivatalban van alkalmazásban. A sors véletlensége folytán éppen Riliczky nővére annál a gépnél állt, mely e táviratot hozta. A szerencsétlen leány elolvasta a távirójelezt, melyek fivére sorsáról szóltak, eszméletét veszve esett le ülőhelyéről.

HIREK.

— **Polgármesterek közgyűlése.** Emlegettük már, hogy a magyar városok polgármestereinek egyesülete a mai nappal Budapesten évi rendes közgyűlést tartja. A közgyűlésen részt vesz Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere is, aki csütörtök délután utazott el evéget a fővárosba. A közgyűlésnek és az ahhoz tartozó egyéb programnak nagyjában ez volt a sorrendje: Tegnap péntek délelőtt 10 órakor a szakosztályok ülészek, majd délután 5 órakor az egyesület tanácsulése kezdődött. Este 8 órakor a polgármesterek ismerkedési estélye volt a Váci utcában lévő Katona Géza-féle étteremben. A közgyűlés ma délelőtt 10 órakor kezdődött a régi országháza nagytermében. — Ma délután a polgármesterek Budapest nevezetesebb városi köztisztviselőinek megtekintésére indultak, amit még holnap is folytatni fognak. A polgármesterek egyesületének közgyűlésén igen nagy fontosságú városi érdekek kerültek tárgyalás alá.

— **Esküvők.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Fok Ferenc hentes Vokoun Ágnessel és Molnár Sándor asztalos Sándor Juliannával.

— **Adomány a Szépitő-Egyesületnek.** A Szépitő-Egyesület elnökségéhez 511 kor. 73 fillér adomány érkezett az alábbi levél kíséretében:

Nagykanizsa, 1911. dec. 1.

Tekintetes

Tripammer Gyula urnak

Helyben.

A Nagykanizsai lüdd részvénytársulat közgyűlése az alulírottaknak ezer korona felkötéséről díjat szavazott meg; ezen összegnek és időközli kamatainak felerészét, vagyis 511 kor. 73 fill., aza: ötszázötvenegy kor. 73 fillért van szerencsénk a Nagykanizsai szépitő egyesület céljaira való felhasználás végett idezárva kezéhez juttatni. — Teljes tisztelettel Elek Lipót, Rosenfeld József, Goldhammer Károly, Rapoch Gyula.

A Szépitő-Egyesület a nagylelkű adományozóknak ezen bőkezű adományukért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

— **A sífokei állami hajókikötő.** A Balatoni Szövetség előterjesztésére a földmívelésügyi kormány korábban elhatározta, hogy a Balaton valamennyi hajókikötőjét állami kezelésbe átveszi és kiépíti. Megépültek ezigéig a balatonföldvári, fonyódi és tihanyi és a befejezéshez közelednek a boglári és révföldi hajókikötők. A sífokei hajókikötő állami kezelésbe vétele tárgyában Lisznay Damó Tihamer miniszteri tanácsos elnökle mellett június havában tárgyalás volt Sífofokon, melynek megállapodásai alapján Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy a sífokei kikötőt átveszi állami kezelésbe és azt a szükségesnek megfelelően kibővítteti. Utasította a székesfehérvári kulturmérnöki hivatalt, hogy a meglévő kikötőt a Déli vaspálya társaságtól, továbbá a Balaton anyavíz szabályozó társulattól, mint a kikötő létesítőitól vegye át, a kikötő kibővítés munkálatainak kiépítését az egyidejűleg jóváhagyott tervek alapján fogantatás és hogy a kibővítési munkálatokhoz szükséges területek megszerzése és telekkönyvi

átírásk tekintetében a veszprémi székeskáptalannal, mint a terület tulajdonosával a tárgyalást folytassa. Az építkezés végrehajtása két évet fog igénybe venni, úgy, hogy az átalakított kikötő 1914-ben lesz átadható rendelkezésének.

— **A kereskedő ifjak közgyűlése.** A nagykanizsai kereskedő ifjak egyesülete e hóban tartott közgyűlésén a tisztikart a következőképpen alakította meg: — elnök Strém Ottó, alelnök Fonyó Mihály, ügyész dr. Halphen Jenő, igazgató Ledólszky Részó, titkárok Melczér Jenő és Beck Ignác, pénztáros Kirschner Mór, háznapgyok Schreiber Adolf és Ehrenstein Károly, könyvtárosok Singer Sándor és Krausz Nándor.

— **Hétfőn Utóór-előadás lesz.** Dr. Fényes Samu, az Utóór-Társaság kiváló vezére hétfőn Nagykanizsára érkezik s este 9 órakor előadást tart „A fejlődés elmélete” cím alatt. Az előadás a Szarvaszálló Edison-termében lesz. Belépődíj 40 fillér.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elhunyt Nagykanizsán: Stagi Edéné szül. Vucskás Katalin cipész neje 36 éves, Horváth József háziszolga 63 éves, Poszovec Ferenc 76 éves földműves, Dobrin Eugénia 64 éves magánzónó, Kőszegi Károly 39 éves cseléd (Bolhás), Handrik Katalin 75 éves napzásmosnó, Bogdán Ilona 23 éves cigánylány (Gola), özv. Snidár Györgyné szül. Ban Rozália 74 éves magánzónó, Lengyel Józsefné szül. Varga Katalin 68 éves földműves-asszony, Dávid Anna 27 éves napzásmosnó (Balatonmagyaród) és Niklesz György 6 napos.

— **Előadás az emberi mágnességről.** Emlekeztesek azok a közléseink, melyek Ihaszi Horváth István nagykanizsai anyakönyvvezetőnek a hipnotizmus terén végzett számos esetben valóban szinte csodával határos kísérleteiről szóltak. Jeleztük, hogy az érdekes és nagyon hivatott kísérletekkel foglalkozó anyakönyvvezető legközelebb a nagy nyilvánosság előtt fogja produkálni képességeit. Az előadásról szóló plakátok most vannak nyomás alatt s az azokon összeállított műsor csakugyan izgatón érdekes látivalókkal kecsegtet. Mindaz, ami csodálatos csak van e téren, látható és hallható lesz ez előadáson, melynek egyik legfőbb érdekessége az élő illusztrációknak, a magnetikus kezeléssel súlyos betegségekből felgyógyult embereknek felvonulása lesz pódiumra, kik tanúságot akarnak tenni a módszer csodálatosságáról. A jövő vasárnap tartandó előadásról szóló mai hirdetésünkre felhívjuk a figyelmet.

— **A Legényegylet szórakoztatója.** Vasárnap, f. hó 10-én a Kath. Legényegylet a Polgári Egylet nagytermében „szórakoztató délután” rendez, melynek műsora a következő: 1. A rab Petőfi Sándoról, szavalja Sáfány Lajos. 2. A nevelés az életben és irodalomban. Tréfás felolvasás. Irtá és felolvassa Divényi Gyula k. r. tanár ur. 3. „Harmadik ábránd”, Huber Károlytól, hegedűn előadja dr. Krátky István, zongorán kísér Biscsitzky Miksa. 4. Álarcos bál, Molnár Ferencről, előadja Kovács Katus k. a. Helyárak: fenntartott hely: 40 fillér, állóhely 30 fillér, állóhely 20 fillér, karati állóhely 10 fillér. Kezdeté délután fél 5 órakor.

— **Nagy műsor az Edison moziban.** Feltűnően színes plakátok hirdetik napok óta az Edison mozi két ünnepi előadásának változatos programját. A tegnapi program a legkifűzőbbnek bizonyult és biztosított nyújt a holnapi új műsornak kiválóságára, melynek bemutatója ma este lesz. E program pontjai a következők: 1. A rákember (Humoros.) 2. Vetélytársak (Dráma.) 3. Repülő szerelem (Humoros.) 4. A veterán (Dráma.) 5. Műsoron kívüli szám. 6. Teddy lovagot (Humoros.) 7. A varróleány (Dráma.)

— **Dr. Conyemat a francia orvos írja:** Egy betegemnek adtam a természetes Ferencz József keserűvizből, aki kitűnően meggyógyult, pedig áthatatlan hasbajról szenvedett, nem volt hatása nála. A valódi Ferencz József keserűviz főszereztékben és gyógyárakban kapható. A székfűződi igazgatóság Budapesten.

— **A kórház és a szegényház karácsonya.** Még 16 nap válsást el bennünket karácsonytól s a kórház és szegényház karácsonyjára indított gyűjtésünk máris a legszebb eredménnyel jár. Azok, kik örömben és meglepetésben töltik az ünnep napjait, nemes rokonérzéssel gondolnak a sorsból sújtott szegényekre és betegek. Az adományok bőségesen érkeznek hozzánk, vagy közvetlenül a kórház vezetőiséghez. Ma a következő újabb adományokról számolhatunk be:

Geitich és Graef cég	5 kor.
Szabadi Gusztáv dohányrak-	
tári kezeli	5
Belus Lajos gyógyszerész	20
Hild cég	5
Pfaff Teréz	4
Merkel Antalné	3
Dr. Pollák Ernő orvos	3
Özv. Tuboly Gyuláné	2
A pótkávé-gyár igazgatója	10
Fais Lajos ügyvéd	10
Neu és Klein cég	cukor
Dr. Fabian Zsigm.-né egy kosár alma.	

Midőn a további adakozásra hívjuk fel a jólelkű közönséget közöljük, hogy Bentel Mária irgalmas nővér, a kórház főnök-nője ma levelet intézett hozzánk, melyben köszönetet mond az eddigi adakozóknak és ismét áldását kéri rájuk.

— **Karácsonyra tengeri halak** és pedig kedvelt fajtákat rendkívül olcsó áron hoz a Magyar Halkonzerv gyár és Halkereskedelmi R. T. Ezek kifogástalan és legfrissebb állapotban hűlőkocsiban szállítanak Budapestre. A hirdetés részben megtalálják a t. olvasók a halfajtákat. Az árak oly mérsékelték, hogy nemcsak a módos, hanem a közepes és szegényebb közönség is megengedheti magának ezen izletes halak élvezetét.

— **Hirtelen halál.** Ma reggel a Petőfi utca 26. számú házában egyik kis udvari lakásban meghalt, teljesen kiült testtel találta Schönfeld Mór 64 éves magánosan élő ügynököt. A rendőrség kutatót a váratlanul elhunyt öregember halálának körülményeit után s megállapították, hogy Schönfeld tegnap még lenjárt és napok óta senki nála nem volt. Miután holttestén sem talált a tiszt orvos semmi különleg gyanus jelet, megállapították, hogy az öreg embert szívszélhúdás ölte meg, ami őt már tegnap este, éjjeltáiban érte. Így tehát a boncolást mellőzni fogják.

— **Jelenkezzenek az unjoncelőtek.** Heteken át fenyegető szövegű plakátok hirdették várososzte, hogy az 1912. év tavaszán katonai sorozások alá kerülő nagykanizsai unjoncelőtek november hó folyamán jelentkezzenek sorsuzására a város. kalonai ügyosztályában, különben szigorú büntetés vár rájuk. Az unjoncelőtek mintegy kilencvenen nem jelentkeztek. Ezeknek azt a tanácsot adjuk, hogy siessenek mulasztásukat mielőbb pótolni, mert minél később teszik ezt, annál nagyobb lesz a rájuk váró pénzbüntetés.

— **Táncgyakorlat.** A Kath. Legényegylet f. hó 10-én vasárnap, a Polgári Egylet nagytermében közös táncgyakorlatot rendez, melynek belépő díja személyenként 50 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **A vajhiány ma az egész világot uralja** és alig van kiút arra, hogy az ideit telen e bajon enyhíthessünk, sőt ellenkezőleg, még rosszabb lesz, mielőtt a tehene nem fognak többé legelhetni, mert sok vidéken ez évben alig volt szénatárazás. De azért még sem kell a természet ellen zúgolódnunk, mert a forró égvő gyümölcsei által szívesen látott kárpótlást nyújt nekünk. Tegyen csak kísérletet alábbi vényvel és el lesz ragadtatva ezen vaj finom minőségű: Sárga, szilárd, Ceres-éteizsír és fehér, szilárd „Ceres-éteizsír („Ceres-ízlak”) egyenlő arányban, óvalosan, felhevítés nélkül megolvastandó és ehhez nyers tejfel, esetleg nyers tej (1/2 kilogramm „Ceres-hez 1/2 liter) öntendő. Az egészest most összekavarjuk, mialatt a tálat vagy a lábat gyorsabban kihűlés céljából hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsír megfagy. A tej viztartalmát akkor kiválik és ételzár a legfinomabb teavaj ízét és szagát veszi fel és épűgy használható is, mint amaz. Egy kevés tojássárga és só hozzákeverése által a jószágot még jelentékenyen fokozhatjuk. Az ezen vény szerint készült teavaj a fennálló törvényes határozományok értelmében csakis a saját háztartásban használható.

Egy főzőutasítás!

Májgombóc-leves (6 személy részére).

12 deka májat apróra megvágunk, 8 deka zsírt a lábasba téve, egy kevés reszelt hagymát és zöld petrezselymet megpirítunk. — Két áztatott zsemlyét kinyomván, mind együtt elkeverjük, 2 egész tojást beleütünk, sóval és borssal fűszerezzük, egy marék lisztet is teszünk bele, hogy a tésztát jobban összetartsa. — Ebből apró gombócokat csinálunk és forró vízben kifőzzük. — Azután 5-6 Maggi-féle husleves-kockából levest készítettünk, azokat egyszerűen leöntvén egy és egynegyed vagy másfél liter forró vízzel s ebben a teljesen kész huslevesben tálaljuk a gombócokat.

6064

Győződjék meg kérem, hogy a husleves, mely a

MAGGI-féle

kockából, dbja 5

készült,

a házilag előállított levestel egyenrangú.

Legalkalmasabb s legolesőbb karácsonyi ajándékok

Pathéfon-lemezek darabja korona 3.20, előbb 5 korona

Lyrofon-lemezek gramofonhoz drbja kor. 2, előbb 3 kor.

Továbbá kül- és bel- **varrógépek** első **kerékpárok** nagy földi legjobb minőségű rendű raktára

Bród és Weber Nagykanizsa, Erzsébet-tér Elek-féle ház.

Eszközlünk mindenféle technikai munkákat. — Saját műhely.

6072

Karácsonyi és ujévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek:

Színházi és bál sálók, ridikülök, pénz- és szivartárcák, valamint bőrönd-árak; szent-pétervári sárcipők és valódi teveször házipipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatickek áruhaza, N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejáratú butorozott szoba is kiadó. 6066

Legrégibb, legerősebb márka

Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb „TURIN”-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Prüszeli és Buenos-Airesi kiállításán 1903. 3. állami érem

Az eredeti Wolf szerkezetű

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szelvénymentes szabotossági vezényművel, 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválóságuk és könnyű kezelésük által elismert világ híresek és minden üzem részé a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselő: Bot os Artur okl. gépészmérnök

Rottenfeller u. 33.

Össz. ártás 67.000 lóerőig léte.

712 sz. 1912. vltó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járás-bírósnak 1911. évi V. 416/1. számú végzése következtében Dr. Reményi Zoltán ügyvéd által képviselt Varasanez András javára 299 kor. s jár. erejéig 1911. évi novemb. hó 8-án foganatosított végrehajtás ujan lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, pajta, kukorica és göré nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bírósnak 1911. évi V. 416 2. számú végzése folytán 299 kor. tökékövetkező, ennek 1911. évi szeptember hó 24. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 99 kor. 97 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Muracsányban alperes lakásán leendő megtartására 1911. évi december hó 15-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kiűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt. Perlak, 1911. évi november hó 29. napján.

ANDRÓCSEZ LÉNÁRD
kir. bír. végrehajtó.

LOLA

fésűk és fog-
kefék kaphatók
drogueriákban
és minden jobb
pipere keres-
kedésben, valamint
szaküzletekben

Tengeri halak

naponta friss szállítmányok hűtőszekrényben.

Eldönajándék karácsonyra:

Tengeri lazac kilója . . . 80 fillér
Tengeri ponty . . . 80
Kabeljau . . . 80

Minden más faj, valamint FÖSTÖLT halkülönlegességek és halkonszervek felülmúlhatatlan jó minőségben a leg-olesóbban kapható. Szétküldés postán, (legkisebb küldemény 5 kg.) valamint vasuton gondos jégsomagolásban, utánvétellel.

Halszakácskönyv ingyen!

Viszontelárusítók nagyobb vétel-nél árkedvezményben részesülnek

Központ: BUDAPEST, VI., Vágány-utca 12. sz.

Két évi jótállás.

Az OLLA

több mint 2000 orvos által leg-megbizhatóbb-nak van ajánlv. Kapható: Geltsch és Graef drogeriá-jában, Belus L. és Reik Gyula gyógy-szertárában. 5329

Jövő évi

Gipszszükségletet

legelőnyösebben szállít a legmo-dernebben berendezett erdélyi gips-művek SÁTORI MÓR Központi iroda Budapest, 9. ker. Dandár-u. 25. sz. 5994

CSAK A VULKÁN szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull. Minden más vasalóval szemben utóérhetetlen nagyszűrt légvonat, úgy, hogy nyolc perc múlva használható és állandóan egyformán fűzés. Községes fűzéssel fűthető, meg sincs szénig! Nem kell fújtatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan tiszta és gyors vasalás! A ruhák kitérítése vagy a kezek megégetése kizárva. — Világszabadalom! Ára szabaddalmazott kézzel a következő: csiszolva 6.50 K, nikkelezve 7.50 K, elpusztíthatatlansági zomán-cozva 8.50 K. Kapható minden vaskereskedésben és háztar-tási üzletben. Gyá és világszabadalom-tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. szám.

Telefon: 86-71.

Telefon: 86-71.

Áranyéremmel kitüntetve Budapest, 1911.

A főváros központján. Vil-lamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pálya-udvarhoz. — 80-legmoder-nebben berendezett szoba.

Augusztus hó 1-én megnyílt az

Edison-szálloda

BUDAPEST, VII., Hárfafu-utca 59. sz.) Király-utca sarkon.)

Tulajdonos: Pollák József.

5563

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilá-gítás. Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. Szobaárak 3 K-tól.

„CLIMAX“

nyersolajmotor.

egelőcsőbb, legbiztosabb üzemelő. Versenyképes árak. Több ezer referencia.

Pénzt

takarít meg!

Bachrich és Társa

motorgyári fióktelep

Budapest, V32., Szabadság-tér 17.

5759

(Törzse-palota).

Telefonszám: 71-01. Sörgöncím: „CLIMAX“.

A szerelem útja a gyomron visz át
azért süssetek és főzöttek kizárólag Ceres ételzsirral.

5868

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulékony „Ceres“ ételzsir („Ceres“-kockák) és fehér („Ceres“-láblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejjel vagy nyers tej, (1/2 kg „Ceres“-hez 1/2 liter tejjel) minékutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tej avagy a lábst gyorsabb kihűlés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsir megfagy. A tej viztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres“ zsir a legfinomabb teavaj ízét és ramaját veszi fel és ugyanúgy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli a keverék jószágát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (előkerítésnek alkalmas) cseméték beszerzésére legmélegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelep Bihardioszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó ár pontos kiszolgálás.

: Számtalan elismerő levél :
A t. érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Értesitem

az igen tisztelt vevő közönséget, hogy a Balácsi féle csődtömegét megvettem és azt a legolcsóbb ában elárusítom. U. m.: ebédli, háló berendezést a legjobb minőségben. Ajánlom a saját készítésű szőnyeg-díványokat és ottománokat. — Főtörkövésem odairányul, hogy a t. vevő közönséget minden tekintetben kielégítem.

6010

Becsés pártfogást kér

Goldberger Károly

Butoraktára Erzsébet-Királyné-tér.

Szarvas-szálloda mellett.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fémtisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem lúveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója:

GEIKO vegyészeti gyár

Vác.

Gelger és Társa.

MOLL-FELE SEIDL-TZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyet és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógylatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs, gyomorfű, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyet tünteti fel és „A. Moll“ felirattal van zárva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint táplálékcsillapító bebiztosítási szer **készvény, csúszás-meghülés** egyéb következményeinek legismertebb népszerű. Egy ónosított eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja Legújabb módszer szerint készített legfinomabb gyermek- és háigyszappant a bőrkészítők számára gyermekek a felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér. Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főosztályok:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautóval melletti feljuttatottak.

A rakományban tessék határozottan „MOLL A.“ utasítást és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Rakhat Nagykanizsán: Kossuth Földi Vt.

Lovak

tűlen sikos utakon is megtartják munkaképességüket a Leonhardt L. védjeggyel ellátott eredeti-H-sarkok állat.

547

Thymomel Schillae

a bevált, orvosilag ajánlott, kellemes ízű köhögéscsillapító szer, a hökhurutnál is biztos a hatása.

Thymomel schillaet

tartja készletben, hogy fellépő köhögés, hurut stb. betegségeket csirájában elfojtsa. Szamarhurutnál is legjobban bevált és gyorsan hat.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az összeg előzetes beküldése mellett 2 K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve 7 korona és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:

Fragner B. cs. és királyi udvari szállító.

gyógyszertára a „Fehete Sas hoz.“ Prága, Kleinelle 203. Nerudagasse sarkán. Figyeljünk a készítő, a szer nevére és a védjegyre.

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorfű, gyomorgörcs, gyomorfájás, nehéz emésztés vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezuttal egy jó házi szer ajánlunk, melynek kiűző hatása évek hosszu során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitudó, gyógyerejének talált növények és jó borból van készítve, mely erősíti és élénkíti az ember emésztő szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Növénybornak idejekorán való használata a gyomor-mélygést nagyrészt már csirájában elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejfájás, febfűzés, gyomorfű, felfűvés, undor és hányinger, valamint a betegségek chronikus gyomorbajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhány óra ivásnál eltűnnek.

Székrekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfájás, szivdobogás, álmatlanság, vértolulás a májban, lép- és vakbélfajdalmak növénybor ivása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és a könnyű széklet-eltávolítja a gyomort és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Sépség, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés, elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság, ideges feszültség és kedélylehangoltság, ép úgy gyakori fejfájás, álmatlanság, éjszakai az embert legtöbb esetben elhervasztják. Növénybor az elgyengült életének friss impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozási előmozdítja az anyagcsere és vérképződést, meggyógyítja a felizgott idegeket és új életkedvet ad. Számos elismerés és köszönetnyilvánítás igazolja ezt. Növénybor üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszertárban. — Direkt vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesed, Nemesvid, Csákány, Nagykőrös, Bácskány, Békéscsaba, Pécs, Vidovec, Alsódombó, Légrad, Bükköd, Murakeresztúr, Irbóperény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Keihely, Vóra, Szentgyörgy, Aj. Áti, Keszthely stb. gyógyszertárban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségben levő gyógyszertárban.

A nagykanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségebe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan **HUBERT ULRICH-féle növénybort** növénybort nem tilkos szer. Tartalma: Malaga-bor 450.0, bor 100.0 gliceria 100.0 vörösbör 240.0 cseresznye 300.0, anisz, Hel-gyökér, amerikai erőgyökér, enzia gyökér, calmusgyökér 100. Ezek vegyítendők.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kassza-ny. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és adataink levéltár nem van így minden a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat csak akkor fogadjuk, ha a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Pontok
adatok hozzá:	adatok hozzá:
Egy hónap 1.20 K	Egy hónap 1.60 K
Negyedéves 3.50	Negyedéves 4.00
Féléves 7.-	Féléves 8.-
Egy év 14.-	Egy év 16.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, külső munkások és postai munkások munkabérei 50 fillér.

Eljuttatás és szállítás díja 5 fillér. — Kiszámlázás díja 6 fillér.

XXXVIII. évf. 282. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1911. december 12.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Rhol nem fizetnek adót.

Nagykanizsa, dec. 11.

Egy illetékes tényező a zalamegyei falukbéli emberek nevezetes privilegiumáról tett említést. A „nem adóznak” elve ezernyolcszáznegyvennyolc után is megmaradt, csak hogy most nem a nemesek alkalmazták, hanem a falvak boldog lakói, akik, legalább Zalamegyében adójuk nagy részét nem fizetik be. A maguk jószántából ép annyira nem fizetik, mint a hogy tulnyomó részben nem fizetjük mi sem, városi emberek: de amíg bennünket számon vesz és tette kényszerít az adóvégrehajtó, a falun a községi jegyzők ezt elmulasztják tenni. A pénzügyigazgató szerint lanyhaságból; mi azt hisszük, a tulhalmozottság miatt, amely a falusi jegyzőket elborítja. Ott ahol egy ember a szellemi vezetője, jogi tanácsadója, anyakönyvvezetője, mindenféle nyilvántartója és adószedője a községnek, nem csoda, ha ez az egy ember az adóbehajtás mezején sok fűvet a tarlón hagy, amit pedig le lehetett volna kaszálni.

— Ha a községekben mind az adót beszédnek, — akkor dehogy is lenne szükség új adókra, hogy az állami tisztviselők igényeit kielégítsék!

Nincs ellenszenvesebb feladat, mint az ekzekutort uszítani valakire. Nem is tennők a falu jámbor népével szemben, ha az ő kedvezményüknek más oldala nem lenne. De az állami tisztviselők követelése, valamint az államháztartásban jelentkező egyéb igények, mihelyt a rendes jövedelmekből nem lesznek fedezhetők, okvetlenül új, közvetlen és közvetett adók kivetését vonja maga után. A végső eredmény tehát ez: azok miatt, akik a mostani adót nem fizetik, a kin azt be nem hajtják, kétszeres adót szednek azokon, akik keze ügyében és figyelmében állanak az adóhajtásnak.

Ez már erősen egyenlőtlen állapot, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a falusi embernek a megélhetés nem ad olyan küzdelmet, mint a minőt a városi ember kénytelen végigharcolni. Fölhozzhatunk ezzel szemben, hogy a falusi ember nem élvezi a kulturának és a modern technikának annyi áldását, mint városi felebarátja. Ami ezt illeti, a városi népnek ezekért az áldásokért mindig külön belépő-díjat kell fizetnie: azzal,

hogy vastagon fölérőlt házbért fizet, hogy élelmiszereket, tűzfát s egyebet kegyetlen drágán fizet, még semmit se élvezett ama bizonyos kultúrából és modern technikából. A falusi embernek ezzel szemben nem kell a lakásdrágasággal, az élelmiszerek drágaságával küzdeni, tehát az anyagi helyzete máris kedvezőbb mint a városié.

Mindehhez járul, amint most kiderül az adózás kedvezménye, amely törvénybe foglalva nincsen, s talán ép azért érvényesül. Pedig ha az egyenlő teherviselés elméletét befogadtuk, annak a gyakorlatban is érvényt kell szerezni. Ha a községi jegyzők mai reszortjuk mellett nem győzik az adóbehajtást kellő komolysággal ellátni, vagy ha a helyzetük nem alkalmas arra, hogy ezzel a község rokonszenvét kockáztassák, — gondoskodjék az állam más módrol. Nem értjük ez alatt természetesen azt, hogy a falvakra egy dandár végrehajtót szabadítsanak akik irgalom nélkül préseljük ki az adót, egész az utolsó párnáig. Hanem van az adószedésnek más, humanus és tapintatos módja is, amelylyel az állam követeléseinek érvényt lehet szerezni.

Senki se bízhatik abban, hogy az állam kiadásai csökkenni fognak és hogy az állam iránt támasztott igényekben visszaesés fog bekövetkezni. S ha a kiadások növekedésével számolni kell, akkor ezek fedezésére második sorban szedjék elő az új adókat; az első az legyen, hogy a meglevő adókat egyenlően szedjék be azoktól, akikre az ki van vetve s akik — azt meg nem tudják fizetni.

Igen, ezt az egyet is figyelembe kell venni. Ha a falusi adók nagyrésze a jegyzők indolenciájából marad beszédetlen, akkor forrásunknak van igaza s akkor nyomtatékkal megismételjük, amit mondtunk. De ha a nagy adóhiánynak az ok, hogy az adót nem fizetőkön az adót nem is lehet behajtani, akkor egy szomorú tény fölött állunk, amelyen nem lehet változtatni, amelybe tehát meg kell nyugodni.

A delegációk összehívása

— Saját tudósítónktól. —

Mint Bécából jelentik, a delegációk rendszeres üléseit a jövő év február végén vagy március elején fogják megtartani. A provizóriumot a delegációk rendkívüli ülése 1912. december utolsó napjaiban fogja megszavazni.

A közig. biz. választás.

Nagykanizsa kiharadt a választásból.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Zalavármegye mai közgyűlésének egyetlen kiemelkedő és izgalmas pillanata volt a közigazgatási bizottsági választás. Öt bizottsági tag mandátuma járt le: Koller Istváné, Vizlendvay Sándoré, Baththány Pál grófé, Bosnyák Gézáé és Tripammer Gyuláé.

Mint látnivaló, az öt név közt csak egyet, Koller Istvánéval volt képviselve a 67-es politikai irányzat s ezért az új 67-es megyei pártalakat bejelentette azt az igényt, hogy az öt közt még két helyre aspirál s ezekre Hertelendy Ferencet s dr. Pihál Viktor nagykanizsai kir. közjegyzőt jelölték. A függetlenségi párt minden erejével felvonult a mai megyegyűlésre, hogy a két új hatvanhetes jelölt megválasztását megküszösse, ez az erőfeszítés azonban csak féltérleménytel jár, mert Hertelendy Ferencet a szavazatok igen nagy arányszámával megválasztották és pedig Tripammer Gyula helyére. — A megválasztottak után Pihál Viktor kapta a legtöbb szavazatot. Két új hatvanhetes tag megválasztása különben már eleve kizártnak látszott, mert ezáltal a függetlenségi pártnak csupa olyan tagjai kerülnek választás alá, kiket maguk a hatvanhetesek is szívesen látnak a bizottságban. Baththány gróf kibuktatásáról szó sem lehetett s a bizottságban van a helye a koncilians gondolkodású Bosnyák Gézának is.

Bár ezt a választást nem tervezték erőpróbának, — mert hiszen az új pártalakulás még szervezkedni sem kezdett továbbá ezáltal éppen olyan érdemes bizottsági tagok kerültek választás alá, kikkel szemben a pártkérdést nem lehetett fölvetni, — el kell ismernünk, hogy a hatvanhetes párt mégis figyelemreméltó eredményt ért el. Egyik tagját, Kollert, a legtöbb szavazattal választották meg s Hertelendy Ferencben új képviselőt nyert a bizottságban; nincs jelentőség nélkül az sem, hogy Pihál Viktor csak egy szavazattal maradt kisebbségben Bosnyák Gézával szemben.

Ez a párt tehát meg lehet elégedve az eredménnyel, melyet fennállásának 4-ik hetében elért. — De nagy a mi sérelmünk, kanizsalaké, kik e választással megint elvesztették a közigazgatási bizottságban azt a tagsági helyet, melyet Tripammer Gyula töltött be. — Kanizsa állása, tekintélye még mindig nagyon ingatag a vármegyén s ha bukni kell, csak bennünket buktatnak el. — Tripammer Gyula mindenképpen érdemes, tevékeny tagja volt a bizottságnak, ki erről a helyről azzal a tudattal távozhat, hogy kötelességeit a legjobb szándékkal és igen nagy agilitással végezte. Reméljük, hogy Kanizsa jövőre visszakapja ezt az elvesztett tagsági helyet, a szavazatok nagy száma, melyek Pihál Vikornak jutottak, arra biztatnak, hogy Kanizsa városa legfeljebb egy évre marad képviselt nélkül a bizottságban. Ezt is elkérhetjük volna, ha megyebizottsági tagjaink a tiszta városi érdek jegyében előzetesen lithon megállapodtak volna egy jelölt személyében, ahogy ezt mi ajánlottuk.

A választás

lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

A közgyűlés három szavazatszedő bizottságot küldött ki. Az első Malatinszky Ferenc, Mesterházy Ferenc és Nagy László alkották Zalaegerszeg város és járás, szentgrotti, szilvási, tapolcai és balafonfűredi járások részére; a második bizottságban Oltyai Guidó, Szily Kálmán és Dervarics Ákos szedték Nagykanizsa város és járás, a kecskai, pacsai és novai járások szavazatait; a harmadik bizottság Majos Mihályból, dr. Wollák Rezsőből és Balás Bélából állott, ennél a bizottságnál a jendvai, csáktornyai és letenyei járások szavazata. A szavazás tartamára dr. Balás főispán lefűggesztette az ülést. Midőn azt újból megnyitotta, kihirdették a szavazás eredményét. Eszerint Koller István 182 Hertelendy Ferenc 171 Vizlendvay Sándor 173 Baththány Pál gróf 172 Bosnyák Géza 164 szavazatot kapott. Ezeket a főispán megválasztottnak ki-jelentette. Utánuk a legtöbb szavazatot kapott dr. Pihál Viktor 163 szavazattal.

A megyegyűlés.

Előmerés az alispánnak.

Szürke ügyek.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. — Zalaegerszeg, dec. 11.

A mai megyegyűlésnek egyetlen igazán érdekes pontja volt, a közigazgatási bizottsági tagválasztások, melyről részletesen lapunk más helyen tudósítottunk. Egyebekben csupa olyan speciális kérdések kerültek elő tárgyalás alá, melyek csak nagyon szűkre szabott körök tagjai érdekelnek.

Mintegy 350 megyebizottsági tag jelenlétében kezdődött a megyegyűlés délelőtt 10 órakor. A terembe lépő dr. Balás Béla főispánt felharsanó éljenzés fogadta. Miután az elnök főispán a közgyűlést megnyitotta, a tárgysorozat első pontján az alispáni jelentés szerepelt. Ehhez elsőnek Nedeczky Jenő szólt fel, az a kívánságát fejezve ki, hogy a megyei törvényhatóság szavazzon köszönetet Arvay Lajos alispánnak a főispánság nélkül való hosszú interregnum alatt a terhes főispáni teendőknél pontos és közmeg-elégedésre teljesített vezetéséért. Az indítványt a közgyűlés nagy éljenzéssel elfogadta.

Az alispáni jelentésnek három fontos pontjához Bosnyák Orsz. ország. képviselő szolt hozzá. Az elhagyottá nyilvánított és gyermekvédelmi intézmények gondozásába utalt gyermekek ügyére vonatkozó indítványa ez volt: Miután e terhek legnagyobb részben a községeket sújtják, csatlakozzék Zalavármegye is azon vármegyék akciójához, melyek ez intézményeknek az állam által való átvételét sürgetik. A Keszthelyi-bak-regei vicinális vasút állami kezelésbe leendő vételének kérdését illetőleg írjon fel a megye a kormányhoz az iránt, hogy e vasút terheit vegyék le a községekről. A márház ragadós száj- és körömtájának kérdésében azt javasolta Bosnyák

Géza, hogy a külföldről behurcolt járvány ellen határozzák el, hogy a legnagyobb szigorúsággal fognak eljárni.

Árva Lajos alispán a felszólalásokra adott válaszában az első ügyre vonatkozólag kijelentette, hogy mindenkor lelkiismeretesen igyekezett a községek nagy terhein könnyíteni, különben pedig alapos kutatás van arra, hogy rövidesen az állam saját költségvetésének terhére fogja ez intézményeket kezelteni.

A száj és körömfájás ügyére nézve kijelentette az alispán, hogy a helyzet napról-napra javul, de egyrészt a szigorú rendszabályokat nem lehetett gyakorlati okok miatt foganatosítani, másrészt a külföldi csempészés állandóan folyik. Egyébként minden lehetséges intézkedést szigorúan foganatosított.

Koller István azt indítványozza, hogy az állatvásárok betiltásának elmaradhatlan voltát a megye állapítsa meg. — Evégből írjanak fel a kormányhoz, hogy a vásárok tartása lehetőleg mindig megengedjék.

Csertán Károly a ragályátoltásnak szigorú keresztülvitelét kívánja. E tárgyhöz még hozzászóltak az alispán, Bosnyák Géza és Elek Ernő, majd Bosnyák Géza indítványait változtatlanul elfogadták. E kérdések megvitatására bizottság tagjaik Koller István, Elek Ernő, Csertán Károly, Bosnyák Géza és Kaffka László megyebizottsági tagokat küldték ki.

A közgyűlés az új kereskedelmi miniszternek hivatalba lépéséről szóló leiratot jóváhagyólag tudomásul vette.

Az igazoló választmány tagjaik egyhangulag a korábbi tagokat választották meg, akikhez a főispán a saját részéről Hajik István elnököt, dr. Boschán Gyutát, dr. Szigethy Elemért és Mesterházy Jenőt nevezte ki tagokul.

A vármegye millenáris ösztöndíját, 400 koronát a közgyűlés Anghoffer Lajosnak, a nagykanizsai főgimnázium II. osztályu tanulójának adta oda.

A vármegye katonabeszállásolási pótadóját — 1012. évi a nadoerado és jövődelmi pótdó után 28 százalékában, az állami egyenes adó után 4/2 százalékban állapították meg, ami azonos a tavalyi megállapítással.

A megyegyűlés további részéről holnap közölünk tudósítást.

A bankcsalók.

Ryhliczkyt és társait leleplezték.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, dec. 11.

A Pesti Magyar Kereskedelmi banknál elkövetett váltócsalás ügyében ma szénázós fordulat következett be. Kiderült, hogy a hamisítást Ryhliczky Zoltán tisztviselő, ki öngyilkosságot kísérelt meg, követte el öccsének és egy állásnéküli, volt tisztviselőnek a segítségével.

Erre a nyomra Ryhliczky Kázmér, az öngyilkosságot megkísérelt tisztviselő öccse vezette rá a rendőrséget. Ryhliczky Kázmér a rendőrségen bevallotta, hogy bátyja közölte vele, hogy a csalást ő követte el. A rendőrség a leleplező Kázmért is gyanúsak tartja, mert Mayer nyomdász, kinél az Orenstein és Koppel cég levélpapírját megrendelték, Ryhliczky Kázmérban határozottan felismerte az egyik, nála járt fiatalembert. A Ryhliczky fiúk büntetése egy Bauer — Bajor Béla nevű állítólagos pénzügynök, volt bankhivatalnok, ki most távol van a fővárostól és Nagyszalontán tartózkodik. Az is kiderült, hogy a fölvetett pénzből százharmincezer korona fővárosi bankoknál van elhelyezve.

Ma délelőtt Krecsányi és Sándor László rendőrkapitányok a Rókus kórházban kihallgatták a súlyosan sebesült Ryhliczky Zoltánt, ki zokogva így szólt:

— Igen, bevallom, a csalást én követtem

el, de csak egy büntetnem van: Bauer Bajor Béla.

A rendőrség Ryhliczkyt előzetes letartóztatásba helyezte és átállították a rabkórházba. Egy detektiv azonnal leutazott Nagyszalontára, hogy Bauer Bajort letartóztassa.

Országgyűlés.

A földművelési tárca tárgyalása.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 11.

A képviselőház Návay Lajos elnöklésével ma megkezdte a földművelési költségvetés tárgyalását. Ezt megelőzően az elnök bemutatta Beöthy László kereskedelmi miniszter hosszúpályi mandátumát.

Pap Géza előadó ismertette a költségvetést és azt bizonyítja, hogy a költségvetés keretében sok nagyszabású reform megvalósul.

Baross János a Kossuth párt nevében sajnálatát fejezi ki afelett, hogy a reformok megvalósítására aránylag oly kis összegeket irányoztak elő. Hosszasan ismerteti az agrár álláspontot és a földbirtokos osztály kívánságait.

Délután 2 órakor még Baross János beszél.

Zalaegerszegi krónika.*)

Rovatvezető: Plagi.

Olvasóimhoz!

Az igaz, hogy a Zala megállapította, hogy a Nadányi Zoltán versét én írtam, illetőleg, hogy az én versemet Nadányi Zoltán írta. Az is igaz, hogy „az írásaim iránt érdeklődő (!) közönség megnyugtatótára” (és csakis erre) én a Magyar Paizsban válaszolva kifejtettem, hogy ez nálam csak — szokásból történt. Az sem valótlán, hogy kifejtettem megindokolni a különben indokolt címváltozást s azt, hogy a naplementének színterét a Rimaparttól egyszerűen a Zalapartba tettem át. Ugyan, kérem, csak nem közölhetem ugyan azalatt a cím alatt a verset, mint Nadányi? Meg aztán mi volna benne a helyi vonatkozás, ha bent hagyom a Rimapartját. Akkor csakugyan ott lettem volna ahol a — part szakad.

Igy azonban csak írok tovább. Az 1884 évi XVI. tc. 1. sőt 5. és 6. §-ai dacára, sőt a nagyméltóságú m. kir. Curia 9670 903 sz. döntvénye dacára, sőt az összes dacarándók dacára írok, mert:

„Hajt a lélek, nagy a kedvem
Átírásra nőget engem!”

Az különben, hogy írásaimat kedvelik, minden aggályomat eloszlatja. Írok mindent, ami található az irodalom berkein — prózát, verset. Felolvasok ott — ahol... Aki pedig hozzám fordul, annak olyan forrástanulmánnyal szolgálok, hogy arról koldul. Megjegyzem, hogy írásaim nem analfabétáknak szólnak, mert azok nem veszik észre honnan vettem őket.

Csak kulturális lényeknek írok! Imádom a kultúra büztét! Utálom Adyt! Azon felül én írtam meg a Zalamegyei Almanach most megjelent kötetében, hol sajátkezü lényeképen mosolyog a ny. olvasóra, — mondom, — én írtam meg az alispán bájos leányáról, direkt a 222. lapra a következőket:

A tordai sötétben való fürdés utáni ebéd alatti jelenet: ... sötétben volt a levelem ... a sötétben éppen Bebé (Árva Szilvia, az alispán leánya) előtt volt. Most farszám a kis aranyost? Dehogy. Egy pokoli gondolat villant át agyamon, amint észre veszem hogy nem elég gondosan mosta meg a fejét kútvízzel, mert a nyaka hátul a haj alatt még mindig söréges volt. Odaszólok hozzá:

— Édes Bebé!
— Na, mi kell?
— Tudja, olyan sötét a levelem.
— Hát adjam oda a sötétítőt?
— O, sohse fáradjon. Inkább engedje meg, hogy megnyaljam a nyakát.
És mit gondolnak, az aranyos Bebé

*) Meg kell jegyeznünk, hogy ez a cikk semmi összefüggésben nincs „Pubi”-nak a Magyar Paizsban hetenként megjelenő „Zalaegerszegi Krónika”-jával.

sem feltalálta magát? De mennyire! Rögön leintett:

— Persze, a vén kecske még megnyalná a sőt!
No, ugye ily jó ízűessel csak én tudok írni. Mert ezt én írtam ... Istennem mi lett volna, ha a Bebé le nem int?

Az dñév.

Nem igaz, hogy én voltam az az író, aki egy halom költeménnyel beállt a kiadóhoz:

— Itt hoztam egy kötet költeményt. Remekek. Tessék őket kiadni!

— Talán átolvasnám előbb, — szölt szerényen a kiadó.

A fiatal író nagy könyörgésre beleegyezett ebbe is:

— No, nem bánom, de ígérje meg, hogy kiadja őket.

— Ha jók, — meri vélni a kiadó.

— Persze, hogy jók! Holnap eljövök megegyezni, — szölt az ifjú s tényleg visszajött másnap.

A kiadó ravasz mosolygással felel a kérdésre:

— Persze, hogy jók, nagyszerűek, pompásak. Hanem ...

— Mit hanem?

— Hanem ... maga egy ravasz fiú.

Maga beakart csapni engem. Hisz maga ezeket a verseket egyszer már kiadta — Arany János álnév alatt.

Mondom ez nem velem történt meg.

Verstördékek.

(Idegen eszme után.)

Falu végén kurta kocsmá,
Oda rug ki a Zalára stb.

Nyári napnak alkonyulatánál
Megállék a kanyargó Zalánál stb.

Miért vijjog saskeselyű,
Hadintéző baljós madár
Széles Zalának partinál stb.**)

Másolat hiteheli:

Szattir.

HIREK. Budapesti levél.

— december 8.

Aki meg tudja őrizni hidegvérét a robbogó kocsik és autók tömkelegében és szemlélni tud, míg az élet föl-siketítő zaja és lármája a legvadabb diszszonanciával kergetőzik, a legharmoniatlanabb tumultusban kevereg körülötte, amelyből azonban egy csodálatos, egy bűbájosan ritmikus melódia bontakozik ki: a fejlődés és haladás elbájoló zenéje: az meglepődve konstatálja magában:

— Honnan ez a rohamos fejlődés Budapestén? Honnan ez a neki vadult, céltalanul vakmerő, nekibizakodott kulturdölyf, amellyel a Rákóczy és Andrássy-utak hullámzó emberáradata kevélykedik, honnan az a határtalan pénz, amely szédítő körtáncot jár, forog az ember szeme előtt, akármerre néz, a legbűbájosabb karikákban, amelyek láncot fonnak minden minden nagyvárosi ember szíve köré, amelyből többé nincs szabadulás?

Egy görög bölcs, talán Szokrates b-érite valamikor azzal, hogy télen-nyáron egy köpenyben járt és egy inásik, hogy állandóan egy hordóba lakott. Nekik igazuk volt a maguk szempontjából. De ezerszer jai volna annak, aki keneteljes aszketizmusban megfürdött szavakkal jönne e város élé.

Megvallom, engem legjobban Budapest filozófiája érdekel. Még nem született meg ennek a nyugtalanul vergődő városnak az Anatole France-a, de az a határtalan epikureizmus, amely ott lebeg a kávéházak füstfelhőiben, ott énekel a koncertek hegedűiben, ott terpeszkedik a muzeumok széles márványlépcsőin, ott kavarg a gyárak füstfelhőiben és ott — igen! — ott ordít és kiabál a népgyűlé-

**) Többi részleteket látni az illetékes költő-írásműnél. — Plagi ak.

sek vezérzónókáiban —: filozófia, és mindennél ékebben zengő filozófia! Ma! Ma! És minden egyéb mellette. Ma csalunk, sikasztunk, betörünk, hogy megborított ajkkal szírhassuk a trabukónkat és csekély nyolcvan fillér ellenében beelűhessünk a kávéházak ragyogó kárikáiba, nagyobb kényelmel élvezve, mint egy középkori főúr a maga ezer és ezer holdja ellenében. A Ma a miénk Holnap? ... Ki tudja, mi lesz akkor.

Miért terjed az ateizmus és az igazság mindig a nagyvárosokban és bűbáj? Talán a célszerűség, amely az ipari munka és kereskedelem nyomán kézzelfogható ábrában rajzolódik kinek-kinek a lelke, ösztönöz arra, hogy rendezzük be legcélszerűbben amink van és ami a legbizonyosabb, hogy a miénk, ezt a kurt földi életet?

Múltkor a parlament előtt sétáltam. — Este volt, ködült a Dunán, hét óra körül lehetett. A Dunán szezélyes árnyak ingottak, néha-néha megszólalt egy kőr, amint a hajó bugya nekiindult az éjszakának. A szemközti parttól néha-néha zöld fényár gyulladt fel, de csak egy percre: a villamosok vezetője vert szikrát. — A hidak mint eleven inak feszültek a hópárti leste körül, a vízen a fény hosszú kigyó-vonalakban hajlott, tekergett, a parlament mint valami középkori székesegyház misztikusan ivelt árnyként balagatolt és meredt az égnek.

Ebben a percben megszólalt a budai parton egy harang. Oly szomorúan, féltéken csengtek a hangok, panaszosan, mintha sirnának. És nincs is furcsább, mint a templom, amely be van ékve a város nyüzsgésébe, ahol hideg boltárnyak húzódnak meg, míg kinn villamosfényár önti el az aszfaltot, balszamos ígék hallatszanak, míg kinn brutális hangokra fakad az éle galoppja. És nincs furcsább, mint mikor a harangszó, panaszosan riongva terül el a város felett, e felett a szegény, hitetlen, pogány Budapest felett. Tudja isten, valami hiányzik itten. De nem a harangszó, nem, nem az. — Valami megnyugtató, valami biztató, az ember szinte szeretne belecsapni a karjába, hogy ébren van-e, nem álmodik-e, nem szappanbuborék-e ez a fejlődő, öntelt kultúra és nem tudja elhinni, hogy Nagykanizsa Budapesttől csak négy órai távolságra van. Hát mégsem temető egészen Magyarország? Lehetséges ez?

Az ember sirni szeretne.

K. I.

— Tanácsülés. A pénteki ünnep miatt rendes idejében elmaradt tanácsülést másnap, szombat délelőtt tartotta meg Nagykanizsa város tanácsa Szabján Gyula helyettes polgármester elnöklésével. A tanácsülés azonban e változás dacára nem tért el újabb tradíciójától, a teljes érdekeltségűtől, amennyiben az arról kiadott hivatalos kommuniké most is így szól: „A tanácsülés csupa adminisztratív folyó ügyek intézésével foglalkozott és annak semmi, a nagy nyilvánosságot érdeklő tárgya nem volt.”

— A jövő évi városi költségvetés. Holnap, kedd délután 5 órakor kezd meg Nagykanizsa város képviselőtestületének pénzügyi bizottsága ilyenkorájt minden esztendőben szokásos sorozatos üléseit, melyben a város háztartásának jövő évi programját, az 1912 évi városi költségvetés tervezetét veszik beható vizsgálat és kritika alá. A bizottsági ülések mint rendesen, ezúttal is előreláthatólag közel két hétig fognak tartani, úgy hogy nem messze leszünk a karácsonyig, mikor a legterhebb bizottsági funkció, a város egy esztendő üzemenek költségmegállapítása véget ér. A sorozatos bizottsági üléseken azok felett a városi tanács-hoz intézett kérvények felett is fognak javaslatokat hozni, amelyek a jövő évi költségvetéssel összefüggésben állanak.

— A legényegylet köréből. Vázsony Emil ur (Mórichelyi pusztá Somogy megye) tiz koronát adományozott a Legényegylet pénztára javára. A nagylelkű adakozónak a nyilvánosság előtt is köszönetét fejezi ki az egylet Elnöksége.

— **Esküvő.** Fényes és egyszersmind meghatározó esemény színhelye volt tegnap délelőtt a nagykanizsai izraelita templom. A nagykanizsai hitközség főrabijának, dr. Neumann Edenek leánya, Vera tartotta ott díszes és hatalmas közönség jelenlétében esküvőjét Weiss Ernővel, Weiss Jakab nagykanizsai kereskedő fiával. A szíveket megfogó mozzanata volt az ünnepi ceremóniának az a része, midőn az apa eskette össze leányát ennek végénél. Dr. Neumann főrabbi magasztos, igazán apai beszédet mondott leányához, melynek nem egy része a templom minden kis zugát betöltő közönséget a könyvek megindította. Az esküvő után az előkelő násznép átsétált az örömszülőknél a templommal egy telken levő lakásába, ahol nagy lakoma következett. A polgári házasságkötést a fiatalok már pénteken, t. h. 8-án elvégezték az anyakönyvi hivatalban, ahol házassági tanúként az apák, dr. Neumann Ede és Weiss Jakab szerepeltek.

— **A Ker. Nőegylet jöttette.** A nagykanizsai Keresztény Jótékony Nőegylet december 9-én délután 120 (százhusz) iskolás gyermeket ruházott fel. Ezen kívül mindegyiknek babát, meséskönyvet is adott és megvendégelte őket. A ruházásánál jelen volt dr. Szekeres József, az egyet leírhatatlan, lelkes elnöknője és Kodn Irma, az egyet ügybuzgó pénztárosnője. A gyermekek nevében Farkas Vilma áll. tanítónő köszöntö meg meleg szavakkal a Keresztény Jótékony Nőegyletnek ezt a példás jótétét.

— **A tegnapi szórakoztató.** Vasárnap délután tartotta a Kath. Legényegylet ezidén első szórakoztató délutánját, melyen szép számban elment megérkező közönség. A műsor első pontja „A rab” volt Petőfi Sándortól, melyet Sáfáry Lajos tag adott elő, szépen és kelő hangsúlyozással. Azután Divényi Gyula k. r. tanár tréfás felolvasása: „A nevelés az életben és az irodalomban” következett, melynek tréfás hangja, az előadott adomák és az életből vett komikus jelenetek oly derűt keltettek, hogy a megjelent közönség ennek folytatását kívánta és addig tapsolt, míg Divényi újból leült és tovább mulattatta a közönséget. A szórakoztató clouja a zenei kettős a 4-ik szám volt, melyet dr. Krátky István adott elő hegedűvel Biszitzky Miksa tanár zongorakíséretével. Az állandó kanizsaiak előtt rég ismeretes az a művészi készség, mellyel dr. Krátky István már többször szerepelt a nyilvánosság előtt, még őket is meglepte az a briliáns, a technikai nehézségekkel megküzdő biztos kéz, a darab minden finomságait teljesen kiemelő játék, amit dr. Krátky bemutatott. Nem szükséges öt dicsernünk csak azt említhetjük fel, hogy a zeneértők sajnálják, akik nem voltak jelen, mert egy nagy szellemi élvezetből fosztották meg magukat. Mindennek ehhez mellő volt Biszitzky tanár zongora kísérete, kinek művészete sokkal közmertebb, semhogy azt fel kellene említenünk. Kár, hogy e kiváló zenei tehetségek az utolsó időben oly ritkán hallatja magát. A közönség alig tudott betelni a magas műveltséggel és erős tapással ráadásul is készülődni a nagykanizsai kórházban és a szegényházban is az örömmel meleg hangulata fog fanyát ütni néhány órára. A kórházi betegek és a szegényház sávir életi lakóinak karácsonyfájára legutóbb ezek az adományok érkeztek a kórház és szegényház főnökeihez, akik azokat hálattal szívvel köszöni meg a kegyes adakozóknak:

— **A kórház és a szegényház karácsonya.** Most már kezd alapos lenni a kilátás arra nézve, hogy az Ödvözlő születésének magasztos emlékeztetője a nagykanizsai kórházban és a szegényházban is az örömmel meleg hangulata fog fanyát ütni néhány órára. A kórházi betegek és a szegényház sávir életi lakóinak karácsonyfájára legutóbb ezek az adományok érkeztek a kórház és szegényház főnökeihez, akik azokat hálattal szívvel köszöni meg a kegyes adakozóknak:

Rosenbál Adó pékmester	10 kor.
Rosenfeld Géza fia c. d. g.	10 "
Steiner Zsigmond	5 "
Kovács György	4 "
A keresztény jót. nőegylet	2 "
Fischer Ernő	2 "
Böcker Gyula	2 "
Brünnauer Árpád	2 "
Goldstein Marianna	2 "
Marton Jánosné	1 "

A természetbeni adományokon kívül most már 172 korona gyűlt egybe, amit azonban még jelentékenyen növelni fog az a kegyes hajlandóság, amit az e két szomorú ház lakói iránt minden jószívű ember érez.

— **Ma, hétfőn Uttörő előadása.** Dr. Fényes Samu, az Uttörő Társaság illusztris igazgatója ma Nagykanizsára érkezett. Este 9 órakor a Szarvas-szálló Edison termében előadást tart. A fejlődés elmélete cím alatt. Belépő-díj 40 fillér, munkásoknak 10 fillér.

— **Neumann dr. főrabbi felolvasása.** Neumann Ede dr. nagykanizsai főrabbi, mint értesülünk az izraelita magyar irodalmi társaság felkérésére holnap, kedden este 6 órakor Budapesten a zeneakadémia termében (Liszt Ferenc-tér) felolvasást tart Philippson Lajos emlékeztetőről.

— **Megnyílt az alsórendű-nagykanizsai telefon.** Mintegy három héttel ezelőtt befejezték az Alsórendű-Csáktornya-Perlak-Letenye-Nagykanizsai összekötő telefonvonal építési munkálatait s ezzel az új vonallal-direct telefonösszeköttetésünk egy új irányra szaporodott. Már három hét óta teljesen készen áll az alsórendű-kanizsai vonal, amely Dénes Iván m. kir. posta- és távirati műszaki-felügyelő személyes vezetésével épült, — de a forgalomnak való átadás csak e hó 8-án, pénteken délelőtt történt meg. Ekkor érkezett meg ugyanis az alsórendű postahivatalhoz a pécsi posta- és táviratigazgatóságnak az értesítése, amely szerint 8-ától kezdve a telefonon való érintkezés ezen új vonalon is meg van engedve. Milyen anyit jelent, hogy akinek telefonja van, az péntektől fogva díjtalanul beszélhet az alsórendű-kanizsai vonal által érintett következő telefon-állomásokkal: Nagykanizsával, Csáktornával, Letenyével, Perlakkal, Keszthelyen, Sümeggel, Tapolcával stb.; akiknek pedig nincs telefonjuk, azok Zalamegye területén belüli és bármely telefonállomással 1 koronáért nyerhetnek összekapcsolást.

— **Zalamegye cigányai.** Az alispán jelentése szerint vármegyénkben 367 állandóan megtelepedett cigány van. Ezek közül 57 cigány lakik az alsórendű, 27 a keszthelyi, 28 a letenyei, 11 a nagykanizsai, 17 a novai, 16 a pacsai, 57 a tapolcai, 133 a zalaegerszegi járás és 15 a zalaszénigrafi járás területén. A többi járás területén állandóan megtelepedett cigány nincs.

— **Erdélyi Géza a Központban.** Erdélyi Gézát talán felesleges is bemutatnunk. Bizonyára még sokan emlékeznek rá nálunk, hol három éve a Központ kávéházban két estét át hangversenyezett és akkor csodájára járt az egész város. Egy szerény megjelenésű, csöndes kis ember, ki után nem szállt az impresszário Bösendorfer zongorát, kinek nincs egyéb instrumentuma, mint a fűzfásip, melyet maga csinál. Bámulatos dolog az, hogy egy nagyképzetű és kiváló tehetségű és kiváló tehetségű muzikusa a kertekalján levő egy fűzfásip, tilinkót farag belőle s aztán a tilinkón megszólal Brahms, Rubinstein, Chopin, Liszt, ideális technikai tökéletességgel, csakugy, mint a magyar népdal igaz géniusa. A fűzfásip, mint a legkéleesebb instrumentum, kettős trilláknak, üvegyszerűen tisztá stakkatónak egész áradatával, orchestraális erőteljes hatásokkal és leheletszerű pianókkal, ez ennek a csodálatos kis embernek a tudománya, művészete, mely egyként csodálatra ragadta Budapest, Berlin, Páris közönségét. Itt fekszenek előttünk a Berliner Tageblatt, a Matin, Figaro kritikái, melyek mind értetlenül állnak szemben ezzel a tönneménnyel és nem tudnak egyebet, csak dicserni. Nikitsch Artur a világhírű dirigens azt írja, hogy Erdélyi Géza produkciója a legvározasabb zenei csoda. Bennünket közelről talál az is, ahogy a magyar nóták megszólalnak a fűzfásipon, oly

őde szépséggel, tisztasággal, hogy lázba vizi a közönséget. Nagykanizsán bizonyára hálás és méltányoló közönségre akad Erdélyi Géza, ki holnap, kedden este fél 9 órakor hangversenyez a Központ kávéházban. A hangverseny műsora a következő:

1. Bruck M. Ábrán d. polka.
2. Tomazson, Rákóczi Meditatione.
3. Brahms, Temps de Marsch.
4. Rubinstein, Kol-nidre.
5. Chopin, Konzert-keringő.
6. Bachó, Kuruc dalegyveleg.
7. Mascagni, Opera-egyveleg.
8. Liszt F., Román táncok.
9. Fráter L., Magyar indulók.
10. Popovics, Szerb egyveleg.

— **Színházban, bálban, estélyen** Yes porcellánpóder a legjobban érvényesül. Városunkban mindenütt kapható 3 és 5 koronáért.

— **Lakások, elképzelhetők e vén házban,** vagy sok lakó után poloska nélkül? Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexin-nel. Ez addig az egyedüli szer, — amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútort is tisztíthat vele. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala- és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerárán Nagykanizsán.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, december 11.

Fagypont körüli hőmérséklet várható, nyugaton csapadékkal. Déli hőmérséklet 38 C.

Rablógyilkosság egy piébaniában.

Rimaszombat, dec. 11. A mindsűrűbben ismétlődő rablógyilkosságok világában is megborzaszt az a bűntény, ami jutra közönséges történet. Az éjszaka eddig ismeretlen tettesek a közönség lelkeszárak megölték és kirabolták Komora János piébani. A tetteseket az egész vármegye csendőrsége keresi.

Semua tábornok utóda.

Bécs, dec. 11. Semua Balázsnak az új vezérkari főnöknek elhagyott állását Huscek Vilmos altábornagygyal, a kaptatól. 47. győzelemes tábornokparancsnokával töltötték be, akit a király a hadügyminisztérium egyik osztályfőnökévé kinevezett.

A bihari rablógyilkosok tárgyalása.

Nagyvárad, dec. 11. A biharmegyei rablógyilkosoknak, Sipos Bálintnak és hat társának tárgyalása utolsó napjához érkezett. A közönség valósággal ostromolta az esküdtszék tárgyaló termét. — A perbeszéd után ma délután egy órakor az esküdtszék tanácskozássra vonultak vissza. A közönség körében erősen tippelik a halálos ítéletet.

Fejedelmi eljegyzés.

Bécs, dec. 11. György bajor herceg eljegyezte Izabella főhercegnőt, Frigyes főherceg leányát.

A Nobel-díj nyertesei.

Páris, december 11. A Nobel-díj ezidei prémiumának nyertesei: a béke díj: Fried Alfréd német író és Ascher hágal államtanácsos, a fizikai díj: Wien Vilmos würtzburgi tanár, a kémiai díj: Curiené és az irodalmi díj: Mactertink Mária.

Gyárégés Fiumében.

Flume, dec. 11. Nagy tűz pusztított tegnap este a Hungaria p. troleumfinomító gyártelepen. A gyár majdnem teljesen leégett, mert a nagy szélben alig lehetett oltani. A kár 600 ezer koronára rug.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 11.

Készáru-üzlet:

5 fill. olcsóbb

Határvidék-üzlet:

Buza 1912. ápr. 11.84	
" május 11.73	
Róza " 10.37	
Zab " 9.74	
Tengeri 1912. máj. 8.43	
" júli 8.50	

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

A tudomány csodája!

Az ember hatodik érzéke.

DELEJESÉG (magnetizmus) az

ember szolgálatában.

Az első magnetikus előadás Magyarországon.

Ihaszi Horváth István

nagykanizsai anyakönyvvezető az emberi mágnességnek általa elméletben és gyakorlatban évek óta tanulmányozott és gyakorolt bámulatos jelenségét

Nagykanizsán, a Polgári Egyet nagytermében december 17-én

(vasárnap) este 8 1/2 órakor fogja bemutatni.

Az előadás tiszta jövődelmének 20 % a nagykanizsai állandó színház, felsőtemplom és a református templom alapjára fog egyenlő arányban fordított.

Az előadás műsora:

1. Az emberi delejesség és annak alkalmazása a nevelésben és a modern gyógytudományban.
2. Az emberi delejesség felkeltése és annak fejlesztése különböző egyénekben. A delejesség állomása merítés és abból való felébresztés különböző módjai. A közönség köréből jelentkeznek részvételével.
3. Az ember hatodik érzéke működésében. Sugárzó, telepátikus jelenségek, távolbalítás, gondolatolvasás. A különféle betegségek pontos felismerése (diagnostika) médiumok útján. A legkülönbözőbb betegségek gyógyítása magnetikus szuggesztív kezeléssel. Több médium részvételével.

Helyek árai:

Párhely (5 személyre) 10 K. Tánálások 250 K. Ülőhely 1-4 sorban 2 K. 5-7 sorban 180 K. 8-10 sorban 150 K. A többi sorban 120 K. Földszíni álló 60 fillér. Karzat 40 fillér. 6069

Jegyek előre válthatók a Drogériában.

Mikszáth Almanach az 1912. évre Ára 2 korona.

Kincses kalandárium az 1912. évre Ára 2 korona.

Kapható: Fischer Fülöp Flia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Vidékre az összeg előzetes beklüdesse ellenében darabonként 2 K 10 f.

Naponta

trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltoh és Graet

caemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Janda K. **Petermann József** elő és művirág
utóda teremtődés
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Elővirágok**
u. m.: rózsák, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezed, nárcis, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. **Név és
születésnap, menyass-
zonyi és koszorúsány
csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K árban.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
**Elő és művirág koszo-
ruk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-
kosarak és Jardinierek**
a leggyeszterűbből a legdisze-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, -00 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába
való tartós művirágokban. Az elővirág kizá-
rólág Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árajegyzéket küldök.

6003

Karácsonyi és ujévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok
és karácsonyfadíszek:

Színházi és báli sálók,
ridikülők, pénz- és
szivartárcák, valamint
bőrönd-árak, szent-
pétervári sárcipők és
valódi teveször házi-
cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza,
N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejáratu
butorozott szoba is kiadó. 6066

== Elsőrangú ékszer- és óraüzlet ==

Alapított: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legújabb raktár:

Arany-, ezüst- és briliánsékszerek, arany
és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb
svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
Zenith és Omega-féle.

== Olcsó nikel- és acélórák. ==

Nagy választékban: Kínazüst dísztárgyak
és háztartási cikkek, berndorfi étszerek
6032 dús készletben.

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany
és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
árban beváltak. Eladás részletezésre is.

== Régi ékszerek izlésesen
és jutányosan átalakíttatnak! ==

**KWIZDA
FLUIDJA**

Kisgyógygyógy TUNISTIN-fluid

Régóta bevált aromikus be-
dörzsölés azinak és izmok
erősítésére és izmosítására.
Kiváló szer asztma, reuma,
lachás és idegbetegség ellen.
Turisták és vadászok, kerék-
párosok és lovasok eredmé-
nyel használják az ujra me-
erősödésre nagyobb túrák
után. — Ár: egy üveg K 2.-
fél üveg K 1.20

KWIZDA FLUID

valódián kapható a gyógyszerárakban! Főraktár:

KWIZDA FERENC JÁNOS

az osztrák-magyar cs. és kir., a román királyi és
bolgár király udvarának állatgyógyászati cik-
ketben való szállítója, kerületi gyógyszerész
Kornhubergban, Wien mellett. (99)

Tüzifa eladás.

Kitűnő minőségű száraz bükk,
cser és gye tyánfa-hasab mé-
ter-ölenként, házhoz szállítva

40 korona.

Felvágott fa métermázsánként

2 korona 60 fillér.

Megrendelhetők: **SZEGŐ MÓR**
Kazinczy-utca 4. sz. a. irodá-
jában Ötvös-tér 26. sz. a. laká-
sán és **KUNST SÁNDOR** Kini-
zsy-utca 21. sz. Telefon: 219.

Király-utca elején, piachoz
közel, épülő emeletes házban

**bolthelyiségek és
irodahelyiségek**

1912. novemberre kiadók.
Cím a kiadóhivatalban.

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízlelt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fla

Fő-uton, a városházban.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasza-
lataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a

5697

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielé-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
e szakmába vágó munkát, valamint elfo-
gadok mindenféle javítást és átala-
kítási munkálatokat. — A n. érd.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló hűzvelettel!

Goldstein Armin (trücsömetér, Kőleasz u. 1.
(Bayer cukrosda mellett).
Raktáron tartok mindenféle szücsmunkát.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabá-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó ártért ki-
árusítatnak. :: Igen alkalmas **karácsonyi ajándékok,**
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Jó asztali alma Megbízható szőlőoltvány

kapható kg. 28 fillérért özvegy

== Lengyel Lajosnál ==

Teleky-ut 11. szám alatt.

a vevő által darabról-darabra át-
válogatható. Kapható SCHWARZ
EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál
TAPOLCÁN — Ugyanott kapható
sima és gyökerező hazai és amerikai
szőlővessző. :: :: :: :: 6044

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.

Látszerraktárban elsőrendű csipetők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.

Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becsérélek.

4631

Ha üde és finom arcbőrt óhajt:

Használjon

Irma crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

Egy

jó

és olcsó

gummisarok léteznek

O'Sullivan

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kaszicza u. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy működőállással.

A szerkesztőséget illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kérlek megőrzésére nem vállalkozik és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozatokat díjtalanul csak akkor fogadjuk, ha a kiadóhivatal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFETÉRTÉK ÁRÁK:

Helyben	Postán
három hónapra	hátrétegelt
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 8.-
Egy évre 14.-	Egy évre 16.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, kultúra, tudomány és művészet közlemények sorozatát 50 fillér.
 Eljegyzési és elküldési díjakatól a 3. teret. — Köszönjük a 6. teret.

XXXVIII. évf. 283. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1911. december 13.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A megyei közg. biz. és Nagykanizsa.

Nagykanizsa, dec. 12.

A vármegye közg. bizottságába való tagválasztás mozzanatáról nem akarunk most már semmiféle bírálatot mondani. Minek bocsátkoznánk most már bármilyen irányban is rekriminációkba? Ennek abszolút semmi gyakorlati értéke nem lenne. Csupán annyit konstatálunk még, hogy a tagválasztás eredményével megint csak a Zala jóakarata figyelemztetésének tartalma igazolódott be.

Megírtuk, hogy a nagykanizsai megyebizottsági tagok legyenek résen és jussanak közös megállapodásra; mert különben megint bekövetkezhetik az a nagyon furcsa és a vármegye, meg Nagykanizsa szempontjából egyaránt áldástalan, különböző, jelentékeny közigazgatási hátrányokkal és kalamitásokkal járó állapot, hogy Nagykanizsa képviselő nélkül marad a vármegyei közigazgatási bizottságban.

Ugy látszik: a nagykanizsai megyebizottsági tagok vagy nem akartak vagy nem tudtak az általunk jelzett szellemben eljárni, s így bekövetkezett az, amitől mi tartottunk, a nagykanizsai jelöltek mind egyike kimaradt. A kétfelé osztott reménykedésből kettős csalódás lett. Ez a kettős csalódás minket igazolt ugyan; de ezt az igazolást mi Nagykanizsa város érdekében nagyon szívesen elengedtük volna.

Mi ugyanis a vármegye és Nagykanizsa város közigazgatási és kulturális szempontjából majdnem elengedhetetlen feltételnek ismerjük, hogy a vármegye közigazgatási bizottságában, mely végre is a vármegyei hivatalos közéletnek határozottan legfontosabb vezető, irányító szerve, Nagykanizsa várost legalább is egy tag képviselje. És ez a tag olyan egyén legyen, aki ennek a városnak közéletével, kultúrával, legbensőbb összeforrott; aki a maga lelki világával teljesen, elválaszthatatlanul belekapaszkodott ennek a városnak lelki világába. Vagyis, hogy az az egyén, aki Nagykanizsa városát a vármegye közigazgatásában képviseli, izig-vérig a miénk, tözsgyökeres nagykanizsai legyen. Mert hiszen az már csak világos lehet mindenki előtt, s bizonyára világos is, hogy Nagykanizsa közéletében olyan erős kulturális törekvések, olyan modern

reform-eszmék érnek, amiknek a megértés és átérés teljes és hódító erejével a vármegye közigazgatási bizottságában hangot csak az adhat, aki bennél, közvetlenül érintkező Nagykanizsa lázas vérkeringésében. Aki ezen a vérkeringésen kívül van, lehet nagyon őszinte, odaadó, küzdője a város kulturális missziójának, melyel a vármegye feladatainak egyetemességébe kapcsolódik; de lelkéből a mi törekvéseink, eszméink ereje olyan hódító hatással, olyan közvetlenséggel, mint egy izig-vérig nagykanizsai lelkéből. Ez a kétségtelen, ez a tapasztalatlan nyugvó tény vezette Nagykanizsát, mikor évtizedek óta tömörült Eperjes Sándor közigazgatási bizottsági tag mellett. Ennek belátása érvényesült legutóbb is, amikor Tripammer Gyulát választották meg közigazg. bizottsági tagul. Ezt a helyes fel fogást a vármegyei bizottsági tagok is elfogadták, amennyiben a nagykanizsai bizottsági tagok ny irányban és szellemben való tömörülésének készséggel szereztek érvényesülést. Mert hiszen az a vármegyének is éppen olyan eminens érdeke, mint Nagykanizsának, hogy a vármegyei haladás irányításában ez a legnagyobb és elég intelligens város közvetlenül ható szerepet nyerjen.

Fájdalom: ez a régen elismert és jogos álláspont most nem jutott érvényre. Nem lehetetlen, hogy ez az eredménytelenség a közigazgatási bizottságnál bizonyos mértékben és bizonyos irányban majd éreztetni is fogja a maga hatását. De ha egyéb következménye nem is lesz, az bizonyos úgy zalavármegye, mint Nagykanizsa irányadó köréit egyesíteni fogja a jövőben annál a vezető gondolatnál, hogy Nagykanizsának a vármegye közg. bizottságában való képviseltetése határozottan közérdek.

A megyegyűlés.

Második nap.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Zalaegerszeg, dec. 12.

Ma délután 9 órakor nyitotta meg Balás Béla dr. főispán Zalavármegye törvényhatósági közgyűlésének második napját. A folytatódó megyegyűlés nagyon cökkeni érdeklődés mellett folyt le, és majdnem csupán a közigazgatási bizottság tagjai vettek azon részt, akiket kötelezettség közszerzett az együttmaradásra.

A közgyűlés mai második napjának tárgysorozatán semmi nevezetesebb úgy nem szerepelt. Néhány minden általános érdeklődés melletti való úgy történt be az, melyekben javaslat az előadók javaslatait fogadták el.

A tudománynak Kanizsán nincs hajléka!

Dr. Fényes Samu előadása.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, dec. 12.

Vannak a tudománynak Nagykanizsán apostolai. Dr. Fényes Samu s az Utörő iskola többi előadóit igaz tanúságot tettek róla eddig, hogy az Utörő iskola az igaz, pártatlan, tiszta tudomány művelője és terjesztője. Nincsen az ő előadásukban bántó, bárkire is provokáló. Valódi gyönyörűséggel hallgathatja és hallgatja is mindenki. Láttunk minden előadáson sok-sok embert azok közül, akiknek lényében soha sem volt a radikálisizmusnak nyoma sem látható. S ezek is nyugodtan, sőt élvezettel hallgatták az előadásokat, amelyek szelidek és finomak. Egy bánatos, panaszos hang ha el is hangzik az emberiség véres, verejtékes küzdelmeiről, az elnyomottak szenvedéseiről, kiből támaszthatna az haragos ellenmondást? Nem provokált ez az iskola senkit, csak az esélyes ellenvéleményeket kérte. De azok nem szóltak meg.

Vannak a tudománynak Nagykanizsán kedvelői. Intelligens város vagyunk, aminek egyik nem utolsó tanúsága a hétfő esték állandóan nagy közönsége. Munkások, iparosok, kereskedők, tisztviselők, honoráriusok, a társadalom minden rétege megmozdul, mikor az Utörő kultúrestéi jönnek. És tódul, nyomul a közönség, míg futja az ülőhely és szorong a többi, míg jut állóhely, majd megtelik az előcsarnok is, ahonnan látni nem, csak hallani lehet. Azután mennek vissza, bizony elégedetten, lehorgolva azok, akik már semmiképp nem férnek.

Igen, mert jönnek ide a tudomány apostolai s vannak szép számmal a tudomány kedvelői, sajnos azonban — *hajléka nincs a tudománynak Nagykanizsán.*

Az Utörő iskolát száműzték a város nagyobb termeiből, a városházán pedig csak olyan Guttentberg-féle lappalátakat lehet locsogni, a kultúra azonban ott nem szokott helyet kapni. Száműzték pedig az Utörőt a város nagyobb termeiből azok, akik soha egy Utörő-előadást meg nem hallgattak, akiknek tehát fogalmuk sincs arról, hogy micsoda kultúrmissziót teljesít ez Nagykanizsán, milyen élvezetben részesíti ez a közönséget. Száműzték anélkül, hogy előbb megismerték volna, nem is tartották szükségesnek, hogy lelkiismeretükben meghányják-vessék: szabad-e ajót mutatni a kultúrának csak azért, mert nem dicsekedhetik antikulturális tényezők ajánlólevelével?

Aki tegnap este az Utörő közönségén végignézett és az előadást meghallgatta, az tudja érezni, hogy ez a rekrimináció nem egy cikkeznő akadó ember agyában született, hanem *hátrétegelt főre menő halálát* lelki igazsága tegnap a voltak még vagy kétszázan, akik szintén ezzel a panasszal távoztak, miután helyet nem kaphattak. Hátrétegelt főre menő közön-

ség a Szarvas-szálló Edison-termében. Tessék ezt elképzelni!

Eljött, mint rendezés, az a törzs-hallgatóság, amely az első két előadáson volt. Jöttek aztán, akiket az első sikerek után a harmadik, majd a negyedik előadás vonzott. Hisz minden hétfő új, meg új sereget toboroz, de minden hétfő ugyanannyi sereget szorít ki. Főltette érdekes, mennyire gyarapodik a hallgatóság költség-gárdája, milyen széles körhöz vonz az iskolának mind nagyobb hírneve, népszerűsége. Aki tárgyilagosságnak érzi magát, az feleljen hát meg erre a kérdésre: Mivel indokolhatja meg az az igen csekély számu ur, akiken a megfelelő nagyságu termék megadása vagy megtagadása megfordult, mivel indokolhatja meg azt az eljárást, hogy Nagykanizsa költség- és költségközönségének százaai meg százaai előtt becsukta az ajtót? Ha az a kevés számu ur meg sem hallgatta az előadásokat, csak a malommalati rémhírekből sejteli, hogy az Utörő iskolában templomok rombolására és a vagyonosok legyilkolására lázítják a hallgatókat: ez már elég ok arra, hogy megtagadják a hallgatókat az előadótól, meg a költség- és férfihallgatók százaaitól? Azoktól, akik lelkesedve keresik a kultúra forrásait, s akik nem a malommalati rémhírekből vették csak bűntudattal, obstrukciós előítéletek szerint értékelik a tudományt, hanem meggyőződést szereztek annak mineműségéről s azt helyesnek, igaznak találták?

Akik az Utörő iskolától Nagykanizsa alkalmas helyiségeit megtagadták, belátják volna ezen határozatuknak kulturális és közönségellenes voltát, ha például tegnap este megnézték volna: miféle közönség az, amelyet megsértettek és micsoda kultúra az, amelyik elől homokba dugták a fejüket!

A tudomány iránt nyilvánított eme lejárat és vendégvétellet Fényes Samu is észrevelte előadásának befejezése után; azonban ő is tudatában van annak, hogy Nagykanizsa intelligens közönségének szelleme nem azonos az említett határozatokkal.

Fényes tegnapi előadása *A fejlődés elméletéről* szól. Ez volt a befejezése az első sorozatnak. A természettudományi előadások első sorozatát méltó módon koronázta meg a tegnapi. Különösen szép és élénk képet adott akkor, mikor a természettudományi jelenségek analogiája kapcsán a társadalom fejlődésének konkrét tüneteit áttért. Ez a rész már a természettudomány és a szociológia határkérdései között mozgott s nem a hivatalosan fémjelzett szociológiai elméletek szellemében volt tartva; de azért Fényes ritka előadóművésze ezt is bámulatosan tapintatos módon fejtette ki.

A következő előadás hétfőn, 18-án lesz. Mivel ez *vitaestnek* van szánva, Fényes felkérte mindazokat, akiknek bármilyen kétségei vannak, hogy azokat juttassák kifejezésre, *készüljenek el a vitára*, amelybe örömet szál mindenki biztosított róla, hogy lojális meghallgatásban és kiméletben lesz része, mert az Utörő célja a tanítás lévén: *szószóval köszi a terror hi van zárva.*

Országgyűlés.

A földművelési tárca tárgyalása.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 12.

A képviselőház ma második napja folytatta a földművelési tárca költségvetésének tárgyalását. A mai ülésen két szónok foglalkozott a költségvetéssel, egy munkapárti és egy nemzetiségi, s mindkettő teljes elismeréssel volt a földművelési miniszter terveihez, melyek a költségvetés milliós tételeiben jutnak kifejezésre.

A Ház mai ülésén Návay Lajos elnök. A képviselők nagyon gyér számmal, mindössze csak huszan voltak jelen az ülés kezdetén s ezért az elnök a muli ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése előtt a katalógust olvastatta fel és megállapítván a Ház határozatosságát, a képviselőket az ülésen való pontosabb és lelkiismeretesebb megjelenésre kérte. Jelentette ezután az elnök, hogy a Curia elutasította az előző képviselőnek, Zathureczky Istvánnak mandátuma ellen beadott petíciót, s így a mandátumot végleg igazoltnak jelentette ki.

Napirend előtt Beóthy László kereskedelmi miniszter az iparfelügyelők ezidei működéséről szóló jelentését és több vicinális vasútra vonatkozó javaslatát terjesztette be.

Napirenden a földművelési tárca költségvetésének tárgyalása volt. Károlyi Hugó munkapárti képviselő volt az első szónok, aki a földművelési tárcát dicséri. Fontosnak tartja különösen azt, hogy a polgári iskolák felsőbb tanfolyamai gyanánt gazdasági szakiskolák létesítenek. — Elfogadja a költségvetést.

Juriga Nándor fő nemzetiségi képviselő elismeréssel nyilatkozik a földművelési miniszter terveiről és a legnagyobb mértékben helyesli a földműves iskolák szaporítását.

Az ülés folyik.

Jegyzetek a közgyűléshez.

A hatvanhetes többség.

— Saját tudósítónktól. —

Csakugyan bejeltesült, amit a tegnapi lezajlott közgyűlés bizottsági tagválasztás szövegére került rá a következőkben hirtetünk. Bejeltesült a rosszakarú ellenkező híresztelés dacára is, hogy az újonnan alakult párt nem erőpróbát akart legelső szereplése alkalmával bemutatni. A párt megatartása igazolta, hogy igazán a béke jegyében, igazán az országos politika kizárásával, igazán a lenyűgöző pártkéretek fölé emelkedve fogja fel a helyzet által előírt tennivalóit.

A tegnapi választás ismeretes előzményei, melyeknek tárgyalagos megismeréséhez minden fázisában igyekeztünk hozzájárulni, — alkalmasak voltak arra, hogy a békéltetés magvát hirtessék el s kellemetlen inszINUÁCIÓKRA adjanak alkalmat. Amit hinni szerettünk, azt a választás igazolta.

A vármegyei hatvanhetes párt, — megnyugvással állapíthatjuk meg, — nem bebizonyosított céljából alakult meg. Ezt bebizonyította a közgyűlés megelőzőleg tartott bizalmas értekezletén. Ennek az eredménye volt, hogy csupán függetlenség párti lista szerepelt a forgatomban, a hatvanhetes párt pedig lista nélkül engedett szabad megnyilvánulást a párttagok akaratának.

Ez a loyális eljárás adja meg a párt eredményének létágadhatatlan értékét, melyen az sem változtathat, hogy a vérmesebb függetlenségek még a 67-es párból az eredetileg egyedül felvett Koller István helyett is Nagy Lászlót akarták bevinni. Ez természetesen nem lehetett s nem is

volt a függetlenségek súlyosabb részének tudatával. Mert általában jó hatást tett a függetlenségi részen az, hogy ellenükben semmi akciót nem indított a párt, így akárvan rekompenzálni a függetlenségek előbbi loyálisitását s kimutatni programjainak komolyságát.

Épen ez az, ami az új alakulás eddig ismeretlen erejénél fokmérőjét képezi. A párttagok véleményének spontán — párt-határozattól nem vezetett — megnyilatkozása máris számarányokkal tesz bizonyosságot a párt erejéről. A két legtöbb szavazatot nyert bizottsági tag: Koller István és Hertelendy Ferenc a párt tagjai. A függetlenségek vesztettek egy helyet (amit sajnos épen Kanizsa veszteségével kell megállapítanunk), és a bekerült három jelöltjük: Vizlendvay Sándor, gróf Bathányi Pál és Bosnyák Géza is a hatvanhetes akció hiányának s főként egy név iránt megadott tiszteletnek köszönhetik a mandátumot. Ezt misem bizonyítja jobban, minthogy az utolsó beválasztott tag: Bosnyák Géza csak egy szavazattal jutott be a 67-es Pálhíd Viktor dr. ellenében.

A függetlenségi párt természetesen az eredményvel meg van elégedve, de értesülésünk szerint nem kicsinyli az ellenfél erejének letagadhatatlan bizonyítékait és kétségtelen eredményeit. Természetesen a 67-es pártnak a közgyűlésen tanúsított és fentebb magatartása garanciát fog — a függetlenségeknek s minden békét és munkát óhajtó embernek nyújtani arra, hogy a szervezéssel még fokozódó erejét hasonló szellemben és igazán egy munkálkodó vármegyei politika keretében fogja felhasználni.

A közig. bizottság ülése.

Kié lett a kiskomáromi patika?

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Zalaegerszeg, dec. 12.

A megyegyűlés végeztével ma délelőtt fél 11 órakor kezdődött a közigazgatási bizottság december havi ülése, melyen dr. Balás Béla főispán elnökölt. Amint az elnöki széket elfoglalta, a főispán rövid beszédben üdvözölte a bizottság tagjait. Érti, ugymond, e tisztség nagy fontosságát és igéri, hogy mindenkor pártatlanul és igazságosan fogja a közigazgatási bizottság ügyeit intézni. Indítványozza, hogy a bizottság teljes elismerést szavazzon Árvay Lajos alispánnak a bizottság elnöki tisztének hosszú időn át teljesített lelkiismeretes helyettesítéséért.

Ezt a bizottság nagy helyesléssel fogadta, majd Csértán Károly nyug. alispán, mint a bizottság legidősebb tagja szólalt fel, meleg szavakkal üdvözölve a főispánt, aki ma először elnökölt a bizottságban és biztosította a saját, valamint összes társai nevében, hogy az igazság útján a legmesszebbmenőleg óhajlik működésében támogatni.

A munkára térve a bizottság Kolben-schlag Béla főjegyző az alispáni és állategészségügyi jelentéseket olvasta fel, majd a többi szakreferensek jelentései következtek. A pénzügyigazgató, a tanfelügyelő és az államépítészeti hivatal főnöke terjesztette be negyedéves jelentéseiket, amikről a bizottság teljes egyhangúsággal vett tudomást.

A bizottsági tárgyalás szűrke unalmas-ságából egyedül a főorvosi referátum nyomán támadt élénkség vált ki. A kiskomáromi személyi jogú gyógyszerterít adományszavazás kérdése volt ez, ami az egyhangulat tudomásul vett főorvosi jelentés után következett. — Ami már nagyon rég történt ily kérdésről, ezáltal szavazás útján döntötték el, hogy ki legyen a kiskomáromi patika. — Az elnök közölte a bizottsággal a Magyarországi gyógyszerészség egyesületének átiratát, melyet

Zalavármegye közigazgatási bizottságához intézett azzal a kérelemmel, hogy a patikajogot az erre legérdemesebb pályázónak adják meg. Kiskomárom község képviselő-testülete Nedkovszky József nagykanizsai gyógyszerészmestert kandidálta, „akinek ki-vül még tizenegy pályázó vett részt a pályázaton, de ezek nagy része különböző okok miatt nem volt figyelembe vehető. A bizottság nagy szótöbbséggel Kun István alsórendű gyógyszerésznek adta a kiskomáromi patikát.

Ezután még néhány jelentésként felebe-zezték ügy következett és a bizottság ülése déltájban véget ért.

A Balaton-Duna csatorna.

Jövőre kezdik a munkát.

Az állami költségvetés meglepetése.

— Saját tudósítónktól. —

Az újabb időben felelte sokat foglalkoztatta az egész magyar sajtót a Dunántul egyik óriási horderejű közgazdasági ügyének, a Balaton-Duna csatorna létesítésének kérdése. A kérdés nem is volt éppen újkeltű, mert amikor a koalíciós kormány került a hatalomra, teljesen kész tervek talált a földművelési miniszteriumban a Sió-csatorna szabályozásáról és hajózhatóvá tételéről, de két évvel ezelőtt sok más egyéb fontos kérdéssel ez is eltemetett.

Serényi Béla gróf, a mai földművelési miniszter, mint azt mi is közöltük, még a múlt év decemberében ankétára hívta össze Somogy-, Zala-, Tolna- és Veszprémmegye érdekeltségeit, hogy ez ügyben a koalíció által elejtett kérdés fonalát újból felvegyék. Ezóta a Sió-csatorna hajózhatóvá tételének ügye állandóan fölcsigán van.

Örömmel közöljük most a legilletéke-sőbb forrásból nyert értesülésünket, hogy a Balaton és a Duna összeköttetésének fontos, országos jelentőségű kérdése a kormány jövőből a megvalósulás stádiumába jutott, hogy az e célra már régebben megszavazott öt és fél millióra tervezett költségből az első részlet már ott szerepel a jövő évi állami költségvetésben.

A Sió hajózhatóvá tételének munkálatait már a tavasszal megkezdik és erre vonatkozólag jól informált helyről a következőket jelentik:

Serényi Béla gróf földművelési miniszter a legnagyobb jóakarattal karolta fel már hivatalbalépésének legelején a Sió csatorna hajózhatóvá tételének nagyfontosságú kérdését. E jóakarátának látható jelét adta most azzal, hogy a rendezési munkálatok első részletét 250.000 kor.-át vett fel az 1912. évi állami költségvetésbe.

A Sió szabályozására az 1908. évi törvény cikk 5 és fél millió koronát bocsátott a kormány rendelkezésére. Ezen munkálatok közül legelsőgözebb teendő a Sió medrének Simontornyáról Sifókig való kiszélesítése és kimélyítése oly módon, hogy a Sió vidéke az elárasztásoktól mentesítve legyen és a síófoki zsilip emésztésének megfelelően másodpercenként 50 köbméter víz levezetésére kiképeztesék, mert anélkül a Balaton vizét nem lehet úgy szabályozni, hogy a csapadékosabb években a partján tetemesebb károkat ne okozzon.

A Sió a tolnai holt Dunaágon keresztül ömlik a Dunába Szekszárd alatt. Ez a holt ág annyira el van iszaposodva és posványosodva, hogy nemcsak a hajózásra nem alkalmas, hanem Tolna község közegészségét is veszélyezteti.

A főnti munkálatokkal kapcsolatban a földművelési miniszter a tolnai holt Dunaág kotrását is tervbe vette és Tolnáig való hajózhatóvá tételét is elhatá-

rozta, az erre vonatkozó költségek a dunai munkálatoknál a kotrás tételében foglaltatnak.

E mederbővítési és rendezési munkálatok megkezdésére az első részletből felvett 250.000 korona szerény összeg ugyan, de jelentősége nagy, mert a munkálatok megkezdése biztosítva van. A munkálatokat már a tavasszal megkezdik.

A hantcsalás újabb szenzációi.

A bűnös család.

Az anya kívánta Ryhliczky Zoltán halálát.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 12.

Pokolian gonosz dolgok derültek ki tegnap óta az immár teljesen teleleplezett álló bankcsalás ügyében. Kiderült, hogy az egész Ryhliczky család részese volt a pártatlan raffineriával elkövetett váltócsalásnak, s midőn a család érezte a hurok szorulását a nyaka körül, az öngyilkosságot megkísérelt bankhivatalnokokat a saját édesanyja kényszerítette az öngyilkosságra, mert azt gondolta, hogy így megmentheti a bűnös utón szerzett vagyonát. A minden emberisésegből kivetkőzött asszony tehát teljesen méltatlannak bizonyult arra a részvevőre, melyben az újságok s az egész közvélemény részesítette. Elhelyett az egész világ utálatának és megvetésének lett a részese az az asszony, aki a pénzért gyermekének életét is hajlandó lett volna feláldozni.

A szenzációs fordulatokról ezek részletes értesüléseink: A rendőrség az éjszaka megállapította, hogy a váltócsalásról az egész Ryhliczky család tudott és annak minden egy-egy tagja bűnrészes volt. Mikor Ryhliczky Zoltán bűnrésze kezdett kétségeltetni a válni és öt detektívek figyelmeztették, Ryhliczkynek család tanács volt, melyen az anya, öv. Ryhliczkynek elnökölt. A fiatalabb Ryhliczky gyerek, Kazmér vetette fel az ötletet, hogy csak úgy lehet megmenteni a pénzt, ha a Zoltán öngyilkos lesz. Az anya hozzájárult ehhez a démoni ötlethez mindenképpen kapriciálai kezdte idősebb fiát, Zoltánt, hogy végezzen magával és menesse meg őket a nyomorúságtól. Midőn pedig Zoltán ezt vonakodott megtenni, öccsére Kazmér indulattal így kiáltott rá:

— Ha főbe nem lövöd magadat, felelentelek a rendőrségen, hogy te voltál a csaló.

Zoltán könyörögni kezdett, hogy ne kívánják életét, de anyja hajthatatlan maradt és ragaszkodott fia öngyilkosságához. A rendőrség a család összes tagjai ellen vizsgálatot indított.

A bankcsalás másik megmenekült tettese, Bauer (Bajor) Lajos után még mindig nagy hajszá folyik. Bauernek teljes egy óra ideje volt a menekülésre és ezáltal sikerült is elgátrálni. A rendőrség most Siklós, Szőlők és Nagyvárad városok környékén keresi.

Meglesz a zala—vas—soproni vasút.

Megérkezett a miniszteri engedély.

— Saját tudósítónktól. —

A zalabér—sárvár—bük—kőszegi vasút, amely eddig zala—vas—soproni vasút nevezet alatt volt közismeretes, újabb lépéssel haladt előre azon az úton, amely biztos következetességgel vezet a megvalósulás felé. Megérkezett az érdekeltekhez a kereskedelmi miniszter rendelete, amely közli azokat a feltételeket, amelyek alapján a miniszter hajlandó az építési engedély kiadását a további intézkedéseket megtenni.

Az engedélyezési rendelet általában a folyó évi április hó 27-ikén megtartott engedélyezési tárgyalás megállapításain alapszik és nevezetes novumként csupán a vasúti vonal végleges megállapítását tartalmazza. Az engedélyezési tárgyaláson nyitva hagyott a on kérdés, hogy Csepreg közelében miképpen vezetessék az új vasút, a végrehajtóbizottság legutóbbi felterjesztése alapján most már végleges eldöntést nyert és a miniszter a végrehajtóbizottság

előterjesztése alapján a Csepreg község által kívánt vonalvezetés kiépítését rendeli el. A miniszter rendelete most már végkép megállapítja a vonalvezetés részleteit, 1,204.000 koronában megállapítja a vasútépítés költségeit és a költségvetés 35 százaléklának törzsrésvényekben való biztosítását kéri ki az építési engedély első feltételét. A törzsrésvények kívánt mértékéből még igen jelentékeny összeg hiányzik és így a végrehajtóbizottságnak első dolga az lesz, hogy most már teljes erővel szorgalmazza a törzsrésvények jegyzését. A második feltétel, hogy a miniszter 500.000 korona övadász letételét kéri annak biztosítékaként, hogy a vasut az előírt tervek szerint tényleg megépül.

Jelentős momentuma a miniszteri rendeletnek az állami hozzájárulás megállapítása, nevezetesen az államvasutak üzembe vétele esetén a részvénytársaság és a más. részeseinek szabályozása, valamint a posta után fizetendő állami hozzájárulás. Ezekben a kérdésekben a miniszteri rendelet nem tartalmaz teljes körűtől rendelkezőket, azonban tekintetben a további eljárás alku tárgya és a rendeletben közölt feltételek a kormány részéről való megajánlásának tekintendők, amelyhez még a végrehajtóbizottságnak is lesz szava. Ugy hiszik, hogy e téren nem fog semmiféle akadály felmerülni és a vasútépítő társaságnak az államvasutai kezelésben sikerül az 50 százalékos részesedést, a postaszállítás ellenértékét pedig a 7 százalékos hozzájárulást a további tárgyalások során kieszközölni.

HIREK.

— A honvédkerületi parancsnok Nagykanizsán. Tegnap délelőtt Nagykanizsára érkezett a székesfehérvári V. honvédkerület parancsnoka, **Lóskay Gábor** altábornagy és az itteni 20 honvédgazdareg feletti szemlélt tartott. A honvédkerületi parancsnok a délutáni gyorsvonattal utazott vissza Székesfehérvárra.

— **Iparhatósági megbízottak ülése.** A Nagykanizsa város elsőfokú iparhatósága mellé megválasztott iparhatósági megbízottak holnap, szerdán délután 3 órakor a városház kis tanácstermében **Matán Ödön** elnökletével ezidén negyedik negyedévi ülésüket fogják tartani. A bizottsági-ülésen a Nagykanizsán október hó elseje óta tartott gyár és műhelyvizsgálatok eredményeit terjesztik elő.

— **A kórház és a szegényház karácsonya.** A nagykanizsai kórház és szegényház karácsonyfájára legnap óta ismét több jótékonyadomány érkezett a kórházi főnökhöz, akik azokról újabb halás köszönetet kívánálunk tolmácsolatni.

Egy kaszinó társaság 30 kor.
H. I. 10
A. P. 3
Merkli Jánosné . . . 3
Böhm Cecília údó . 2
Koller Nándor cipész . 2

adományoztak. Az eddigi gyűjtés eredménye most már 222 koronát tesz.

— **Elhalasztották a Dunántúli Dalosszövetség dalosversenyét.** A Dunántúli Dalosszövetség 1911. szept. 10-én tartott közgyűlése azt az utasítást adta a szövetség választmányának, hogy hívja fel a taggyűléseket, kik jelentkeznek versenyzőként a Veszprémben tartandó kerületi dalversenyre, ha az 1912. pünkösd napjain tartatnék? Azután a jelentkezések szerint a választmány határozza meg a felől, megtartja-e a Dunántúli Dalosszövetség a versenyét 1912-ben, mely évben tudvalevőleg országos dalosverseny is lesz Budapesten, vagy obb lenne-e azt 1913. évre elhalasztani. A Dunántúli Dalosszövetség választmányára arra való tekintettel, hogy versenyzőként ezideig csak a Tabáni Daloskör és a Pécsi Polgári Dalkör jelentkezett feltétel nélkül, míg a Keszthelyi Iparosok Dalköre csak len-

tartással jelentkezett, mint értesülünk, — úgy határozott, hogy miután kellő számú versenyző hiányában a dalosverseny sikere az 1912. évre nem biztosítható, s miután több taggyűlést a dalosversenynek 1913. évre való elhalasztása mellett nyilatkozott: — a Dunántúli Dalosszövetség legközelebbi versenyt 1913-ra halasztja el. E szerint a Dunántúli Dalosszövetség legközelebbi kerületi dalosversenye Veszprémben 1913. június havában lesz.

— **A vasárnapi munkaszünet felülgessztése** december 24-ére. Zalaegerszegről jelenti tudósítónk: A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett Zala vármegye alispánjához, amelyben közli, hogy a karácsony előtti napon, folyó hó 24-én (vasárnap) az ipari és kereskedelmi eladást est 6 óráig engedélyezi, vagyis erre a napra a vasárnapi munkaszünetet felfüggeszti. Természetesen ez a rendelet az irodai munkálatokra nem vonatkozik; azok ezen a napon is szünetelni fognak.

— **Erdélyi Géza hangversenye.** Értelmező kíváncsisággal várják az emberek Erdélyi Géza zongoristájának ma esti előadását, melyet a Központ kávéházban vonósnyegyes kísérettel tart. Azok után, amikor tegnap közöltünk a magyar pusztai tipikus hangszereinek erről a művészéről, valóban indokolt is ez a nagy kíváncsiság és csak ismételtük azt, hogy sokat mulasztana, akit ez a különös műveltség nem izgatna. Erdélyi Géza exotikus művészetét minden zeneértőnek és laikusnak egyaránt meg kell halgatnia.

— **Ókori ásatások Felsőzsalán.** Sümegről írják: Hetek óta folyik a sümegi járásban levő Lesenceistvánd község határában egy rendkívül érdeklő kultúrtörténelmi emlékek, a szarmata temető feltárási munkája. Most értek a földmunkások a temetőnek ama területéhez, hol sir-sir mellett fekszik. Eddig már 55 sirt tártak föl. F. hó 5-én és 7-én Darnay Kálmán kir. tanácsos, muzeumi igazgató vezetés alatt történt a sírok feltáratása. A sírokban gazdag ékszerek, mellékek, ezüst függők, a harcosok sírjaiban kések, tűzverő szerszámok és egyéb eszközök voltak. Minden sírról fényképfelvételt készült. Az ásatás tovább folyik. A legközelebbi sírbontások f. hó 14, 15 és 16-án lesznek, midőn legalább 30–40 sír kerül felbontás és fényképezés alá. Terv szerint ez évben 1000 négyszögöl területet forgatnak föl.

— **A kaposvári iskolák bezárása.** Emelítettük, hogy mily óriási vörhenyjárvány pusztit néhány hét óta Kaposváron. A járvány nagyarányú terjedéséről legújabbban ezeket írják onnét: Az egyre jobban terjedő vörhenyjárvány s az ujjában föllepített differenciál-járvány arra késztette Weisz Albert dr. városi ügyvezetőt, hogy a kaposvári összes elemi iskolák és a süketnéma iskola bezárására tegyen előterjesztést. A főorvos előterjesztése az alispán távollétében Kovács-Sebestény Gyula dr. polgármester már ma délelőtt beáratta az iskolákat.

— **Eltűnt uriember.** Balatonboglárról telefonálják lapunknak: **Bodó János** 62 éves nyug. számtiszt balatonboglári lakos a minap eltűnt lakásáról és azóta nyoma veszt. Hír szerint innen a Nagykanizsa felé induló éjjeli személyvonattal utazott el. A jobbsorsra érdemes emberen az elmeegyeség tünetei mutatkoztak. — Állandóan iracsomókkal jár, az a rögeszméje, hogy képviselővé választja magát s Jush G. ulát fogja fölkeresni protekció szerzés céljából. — Bodó annak idején a kaposvári pénzügyigazgatóság hivatalnok volt és éppen betegsége miatt nyugdíjazták. Most országszerte keresik.

— **Jéggyár Tapolcán.** Tapolcáról közlik velünk: Hirsch József kezdeményezésére csütörtök este: gyűlésre jöttek össze a tapolcai vendéglősök és husiparosok, hogy egy jéggyár létesítését megbeszéljék. A részletes terv elkészítését egy négytagú bizottságra bízták, amely rövidesen nyilvánosságra hozza a gyár alapításának módjait. — A gyár természetesen nemcsak a vendéglősök és husiparosok, hanem a magánházak szükségletét is ellátja.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, december 12.

A legközelebbi huszonnégy órában az időjárásban jelentős fordulat nem várható. Sok helyütt csapadék, később változékony. Déli hőmérséklet 6 C.

Hírek a politikából.

Egy havi indennitás.

Budapest, dec. 12. A politika berkeiben teljes a szélcsend. A kormány köréből az a hír szivárgott ki, hogy ha a Ház e hét szombajáig nem fejezi be a költségvetésnek utolsó részét, a kultuszárca tételét is, akkor a jövő hét egyik legelső ülésén **Lukács László** pénzügyminiszter egy óra szót indennitást fog kérni a parlamenttől.

Munkába lép a miniszterelnök.

Budapest, dec. 12. Gróf **Khuen-Héderváry Károly** miniszterelnök szerdán vagy csütörtökön befejezi utazását és hazajön, hogy friss erővel lásson munkához. Előbb azonban kihallgatásra jelentkezik a királynál, akinek legközelebbi programjára nézve tesz előterjesztést. — E kihallgatás elé nagy érdeklődéssel néznek a politikai világban, mert attól jelentős fordulatot várnak.

Id. Zsilinszky Endre rehabilitálva.

Békéscsaba, dec. 12. Az Achim-féle tragédia hullámai lassanként teljesen elsimulnak. Ennek egyik jele az is, hogy az öreg **Zsilinszky Endrét**, a gyilkos Zsilinszky fiuk apját, aki a borzalmas tragédia után az evangélikus egyházkerületi felügyelői tiszteiről lemondott, ma újól megválasztották báró **Solymosy Lajos** orsz. képviselővel szemben.

A spanyol király családi öröme.

Madrid, dec. 12. **Ena** spanyol királynő ma hajnalban egészséges leánygyermeknek adott életet. A felséges anyja és az újszülött hercegnő a körülményekhez képest jól érzik magukat.

Egy villamosvasutakasztrofiája.

Lisszabon, dec. 12. Az oporói villamosvasut egyik vonatát borzalmas katasztrófa érte tegnap délután. A vonat lezuhant a töltésről és beleesett a Turo folyóba. Tizenöt ember szörnyen halt és harminc súlyosan megsebesült a katasztrófánál. Az áldozatok legnagyobb része a vízbe fullt. Sikerült azonban igen sok embert a halál torkából megmenteni. Mint a vizsgálat megállapította, a katasztrófa oka az volt, hogy a napok óta tartó esőzés a síneket a töltésen nagyon álmosta.

Mért kobozták el Pálmay Ika könyvét?

Bécs, dec. 12. Mint feltétlenül hiteles helyről jön a hír, **Pálmay Ika**ának emlékeit az **Ottó főhercegre** vonatkozó részek miatt kobozta el a vizsgálóbíró.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 12.

Készáru-üzlet:

10 fill. olcsóbb

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.74
"	május	11.62
Rozs	"	10.24
Zab	"	9.68
Tengeri	1912. máj.	8.39
"	jul.	8.47

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasószerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Naponta trissen pörkölt

Cuba kávé K 4.—

Karlsbadi keverék kávé 4.40

Cuba-Mocca-Jáva keverék 4.80

Kapható:

Geltch és Graet

csemege- és fűszer-kereskedésében

Nagykanizsán.

Keszthely vidékén, Mőviz tőrdőhöz

egy félóránira, élénk forgalmu nagy községben

üzleti ház eladó

(évek óta kitűnő üzlettel), mely áll: három szobás lakásból, megfelelő mellékhelyiségekkel szép üzlethelység, nagy pince, kút, raktár stb. cca egy hold bőséggel. Bortermelő vidék. Megkereseket kér:

HEUBERGER IGNÁC Moravid, Zala m.

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra átváltható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökerező hazai és amerikai szőlővessző. :: :: :: 6044

MAYER KLOTILD

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-lelep Kacinyi-u. 8.

A közlegő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával felhívom a n. é. közönség figyelmét a nálam készülő fényképfelvételekre, a melyek boris időben is a legjobb sikerrel villanyvilágítás mellett eszközöltenek.

Készítek visit nagyságtól élet-nagyságig fényképeket legszebb kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,
Csengeri-utca 1. Takarékpénztár épületében, földszint

Házlebontás miatt

a raktáron levő összes férfi, fiu és gyermek-kalap és sapka-árukat

igen méltányos áron kiarsítom.

Plüsch és bárony, fiu és férfi kalapok, kemény nyulazór férfikalapok, Pichler, grázli lóden férfi és fiu kalapok, szörme sapkák, Biber, Nutria, Rase, bárony férfi és gyermekek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szükségleteit most fedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tiszteltet!

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-ter 23. szám.

Portál és berendezés eladó is.

A tudomány csodája!

Az ember hatodik érzéke.

DELEJESSÉG (magnetizmus) az ember szolgálatában.

Az első magnetikus előadás Magyarországon.

Ihaszi Horváth István

nagykanizsai anyakönyvvezető az emberi mágnességnek általa elméletben és gyakorlatban évek óta tanulmányozott és gyakorolt bámulatos jelenségeit

Nagykanizsán, a Polgári Egyetel nagytermében
december 17-én

(vasárnap) este 8 1/2 órakor fogja bemutatni.

Az előadás tiszta jövődélének 20 % - a a nagykanizsai Állandó színház, felsőtemplom és a református templom alapjai javára fog egyenlő arányban fordítottatni.

Az előadás műsora:

1. Az emberi delejesség és annak alkalmazása a nevelésben és a modern gyógytudományban.
2. Az emberi delejesség felkeltése és annak fejlesztése különböző egyénekben. A delejesség áramba merítés és abból való felelősségteljesítés módjai. A közönség köréből jelentkezők részvételével.
3. Az ember hatodik érzéke működésben. Sugárzások, telepátikus jelenségek, távolbalítás, gondolatolvasás. A különféle betegségek pontos felismerése (diagnostika) médiumok útján. A legkülönbözőbb betegségek gyógyítása magnetikus sugárzások segítségével. Több médium részvételével.

Helyek árai:

Pályhó (5 személyre) 10 K.
Támlásszék 2.50 K. Ülőhely
1. 4 sorban 2 K. 5-7 sorban
1.80 K. 8-10 sorban
1.50 K. a többi sorban 1.20 K. Földszinti álló 60 fillér. Karzat 40 fillér.

Jegyek előre válthatók a Drogériában.

Karácsonyi és ujévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok és karácsonyfadiszek:

Színházi és bál sálók, ridikülők, pénz- és szívtartárcák, valamint bőrönd-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveszőr házi-cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikk árúháza, Nagykanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal beutazott szoba is kiadó. 6066

Eladó téglagyár

mely (Szöpcik) Pókafán a vasut állomástól egy kilométernyire fekszik, kétféle falcos zsindely és közönséges hazai zsindely előállítására szakszerűen be van rendezve az összes felszereléssel és telekkel együtt bizonyos ok miatt eladó. Venniszándékozók bármikor megtekinthetik, csak KISS GYÖRGY társulajdonos Zalaszentmihályon egy levélapon tudatni sziveskedjenek, hogy ő is odamenjen a téglagyárhoz, mikor a venni szándékozó odamegy.

60 0

Janda K. Petermann József élő és művirág kerekedő

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok** u. m.: rózsák, székfű, orvona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rézeda, narcis, mimosa, asparágus és páfrány-zöld. **Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsány csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K ártan.

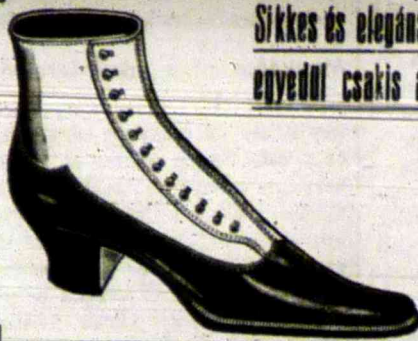

Bál csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Élő és művirág koszarok:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardinierek** a leggyorsabbítottól a legdrágábbáig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserépek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágvázaiba való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

6003

Síkkés és elegáns egyedül csakis a **Jancsec-Cipő!**

Nagykanizsa, Dózs-tér, Magyar cukrász mel-ett.

Vidéki megrendelésekhez elegendő egy használt cipőbeküldése vagy papíron a láb körrajza.

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat“

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat“

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: **„MENTOLIN“-t** 20 fillér.

Kapható: REIK GYÜLÁ Salvator gyógyszerárúháza Nagykanizsán.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért kiárusítatnak. Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság.

30354 R. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és számfölöttes, valamint a talált tárgyak

1911. dec. hó 18-án d. e. 9 órakor

Nagykanizsa állomásunk teheráru raktárában az idevágó határozmányok alapján eláruvereztetve, mihez a venni szándékozók ezennel meghívhatnak.

Budapest, 1911. évi december hó.

6071

Az üzletigazgatóság.

Elsőrangú ékszer- és óráházat

Alapították: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legnagyobb raktár:

Arany-, ezüst- és brilliánsékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

Olcsó nickel- és acélórák. Nagy vásztekban; Kinaerüst díszítványok és háztartási cikkek, berndorli étmerek 6032

Javítások gyorsan készítenek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltak. Eladás részletezésre is.

Régi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakítottak!

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bármilyen haját 24 óra alatt elkészít. Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levetett, FÉRFI- RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a jóízűt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Értesitem

az igen tisztelt vevő közönséget, hogy a Balási féle csődtömeget megvettem és azt a legolcsóbb árban elárusítom. U m.: ebédő, háló berendezést a legjobb minőségben. Ajánlom a saját készítésű szőnyeg-díva nyokat és ottománokat. Főtörkövésem odairányul, hogy a vevő közönséget minden tekintetben kielégítem. 6010

Becses pártfogást kér

Goldberger Károly,

Butorraktára Erzsébet-Királyné-tér,

Szarvas-szálloda mellett.

„TURUL“ CIPŐ

luiszárnyal minden más gyármányt, mert nemcsak a legjobb és legarlasabb, hanem a legolcsóbb is.

Fiók-raktár:

Nagykanizsa

Fő-ut

Korona szálloda mellett.

hetően, amit a biblia képes beszédi barmyába burkol.

Ez hát a bűn?

Talán mégsem bűn az, ha az évezredekben át meg nem értett könyv tanításait most mindenkinek hozzáférhetővé, megismerhetővé tesszük? Hisz a képes beszéd formáját csak azért vetik el, hogy ne adjanak alkalmat — miként a biblia — képtelen magyarázatokra.

De lime a megrovás.

„Ezer! nincs értelme a biblia ellen való haragos támadásoknak”.

Ha szabad kérdeznem: az Úttörő iskolának melyik előadója intézett a biblia ellen haragos támadásokat? Nevet kérünk! Tudunkkal egyik sem tette ezt. A „butítás” szó, amelyet — km. — inkriminál, az nem a bibliát illeti. Más tényezőt vádoltak azzal, hogy butítja az emberiséget. Ez a vád nem könyvet, hanem embereket illet.

Hogy a biblia az „emberiség golyám-sége”, ezt nem az Úttörőben mondták, hanem — km. minapi — cikke állapította meg. Akkor még így nevezte és Aesopus meg Lafontaine meséivel hasonlította össze. Most már azzal áll elő, hogy a biblia a fejlődésnek megdönthetetlen igazságainak, az evolúciónak a forrása és nevezetesen a másoktól eredő állítólagos sérteségekért, amelyek ezt a könyvet érték volna. Ebben az érvelésben egy sajátos, eredeti stílus nyilatkozik meg, amely ha iskolát teremteni valamikor, az anti-logikus iskolájának kellene elnevezni.

Hát van még a *klasszizmus* kérdése is, de ezt egy klasszikus tekintélynek: vagyis sajátmagának minapi cikkével intézi el. Arra hivatkozik, hogy abban már megadta a választ erre a kérdésre: nem célszerűt-e ez a tanítás?

Be kell vallanom, hogy e szerény hivatkozással zavarba hoz, mert cikkében nem voltam képes felfedezni súlyos argumentumot, amely e kérdést csakugyan eldöntötte volna. Itt hát nem segíthet más, mint a tekintély tisztelet. S most legalább tudjuk, mire jó a tekintély tisztelet állandó erkölcsi, társadalmi dogmává emelni. A tekintély arra jó, hogy pótolja az — igazságot.

Aztán megismétlődik az az u. n. bölcséleti magyarázat: még egyszer a tekintélytisztelet ügye. Ez t. i. elhalványult ebben a bűnös korszakban és emiatt beáll a széthúzás családban, egyházban, államban, társadalomban. Miért nem cáfoltam meg ezt? Azért, mert ezek az állítások önmagukban hordják cáfolatukat.

vissza lehetne tartani. Minek menjen bele szegény piszkos kis adósságokba, minek forgassa föl az egész életrendjét semmiért, hogy aztán az első kifizetetlen számla után kidobják.

— Nem lehet, nem lehet visszalépnem, barátom, Szakítsak vele? Ez örüllés volna és szégyen. Ha már kezdem, hát folytatom.

— De nincs pénz, te nem tudsz lépést tartani a Schwarzokkal.

— Írtam a nagyanyámnak. Az egy ijedős gazdag asszony. Megírtam neki, ha nem küld azonnal ötezer koronát, fejbe lövöm magam.

— Lódd magad fejbe az ötezer korona előtt.

— Nem. Majd csak aztán.

A pénz megkapja. Az ijedős nagymama kibőltötte neki kétezer koronát. Aznap kapott a szubrett kétszáz koronát. Másnap vetelet a fiuval egy teli kabátot. Háromszáz korona. Aztán egy briliáns gyűrű. Ötszáz korona. Mindennap egy virágörösz, mindennap elrepült egy száz.

Felkerestem a fiut. Még egyszer akartam vele beszélni.

— Barátom, ne légy örült. Én megszakítok veled minden összeköttetést, ha ezt tovább csinálod. Hadd az ilyen dotogokat másnak.

— Nem.

— Gondold meg, meddig bírod ezt. Mennyi pénz van még?

— Az utolsó száz.

— Szóval két hét alatt elcsúszott a pénz.

És ha ez is elfogy?

Az államban és a társadalomban a mai kor nem széthúzásokat produkál, hanem osztálytagozódást, amely jelenség pedig sokkal több üdvös egyesülést, összeolvadást létesíthet, mint a tekintélyek korának ötöt előidézte. Sokkal nagyobb állami és társadalmi egységek kifejlődése jelentkezik ma, mint abban az elcsúszott korban. Hogy a családi életben nagyobb volt a széthúzás hajdan, mint most: ezt meg bizonyítani is kell, állítani nem elég. Egész köteteket lehetne megírtani a széthúzó családok történetéről, de én azokat sem írom a tekintély elvének rovására. Mert ez is, mint minden jelenség, amire hivatkozik, egész más tényező hatása alatt fejlődött, mint amire a cikkíró hivatkozik a család, hogy a „megy össze-függések meglátására szükséges bölcséleti iskolázottság” magas lován oly kevélyen nyargaló ur nem vette észre azokat a törvényszerűségeket, amelyekkel minden-kinek tisztában kellene lennie, mihielyt az evolúcióról tiszta fogalmak vannak.

Hogy a nemzetiségi törvényről nem volt a nemzetiségi kérdés lényegéről ma sincs tiszta fogalma, azt sajnálattal bár, de meg kell ismételniem. Végül pedig konstátálom, hogy az infallibilis kérdésben teretkelt a második bak is: arra hivatkozik t. i. a cikkíró, hogy a roznyói és a székesfehérvári püspökök a degmát mégis kihirdették. Hát két püspök többet nyom a latban, mint az a harmincegy s néhány, aki nem hirdette ki?

A tekintélytisztelet elhalványulása szerintem nem katasztrófa, hanem a tömegek felvilágosodásának, emelkedő kultúrájának legbecesebb eredményei közé tartozik. Nem is azt jelenti voltaképpen, hogy ezenül nem lesznek tekintélyek, hanem azt, hogy a tekintély többé nem lesz kasztok örökölhető, vagy hivatalból viselt kiváltsága. A tekintély azok tulajdona lesz, akik azt meg tudják majd szerezni és tartani.

De merőben fölösleges ez a vita, szívesen befejezem, ha mindjárt azt a hitet is kelleném — km. — urban, hogy munició hiányában vonulok vissza. Sőt — isten neki! Bejelentem — km. — urnak, hogy — mint önértzetesen remélte — „tulerőben érzem az ellenfelet” és hadállásomból „erős tüzelés mellett a füst homályának fedezete alatt vissza kell vonulnom”. Jó lesz így? Ámde ezen a győzelmen tessék felbuzdulni. Ne érje be azzal, hogy engem legyőzött, ne álljon meg a diadalmas ut legelején, hanem vonuljon be hétéfőn este az Úttörő iskolába és győzze le dr. Fényes Samut. És sokkal ambiciózusabb

— Pedig holnap elfogy.

— És aztán mi lesz?

— Nem tudom. Örült vagyok, gazember vagyok, de te is ezt csinálnád, mindenki így csinálna, ha ilyen helyzetbe jutna.

Kérdőjellel az arcomon vártam a fejleményeket. És másnap reggel — az utolsó száz napján váratlanul megjött a kis hadnagy áthelyezése. Szolgálati érdekéből, azonnal.

Én boldog voltam, ő kétségbeesve szaladt hozzám.

— Mit tegyek? Mit tegyek? Itt hagyjam ezt az isteni nőt?

— Pakolj és fuss. Mint egy gavalér távozol innen, szépen, de a legkellőbb pillanatban.

Még én segitettem neki csomagolni, este még el akart menni a színházba, hát elmentem vele. Sajátos, megint Cornevilleit adták és Serpolette a felvonás végén szomorúan integetett fel hozzánk.

— Ez a leány mégis csak szeretett engem — érzékenyedtél a fiu.

Én meg siettettem, tíz órakor indult a vonat, a második felvonás után kocsira ülünk és ki a pályaudvarra.

Mély sóhajok között bucsúzott, a vonat is szinte nehezen akart elindulni vele. Én meg visszafutakoztam a városba.

Mikor a színház előtt hatadtunk el, ép akkor jött ki Serpolette, a doktor Schwarz várta, karonfogta és ment vele vacsorázni.

A szegény kis hadnagy háromszáz-koronás kabátjában.

Vajda Ernő.

feladat s ha feleannyi filozófiai iskolázottsága és éleléltsége van, mint amennyit önmagának tulajdonít: az untig elég lesz Fényes Samu teljes legyőzéséhez.

Azt azonban őszintén és komolyan mondom, hogy ha Fényest legyőzi, Nagykanizsán és leszek legnagyobb tisztelője és alázatosan bocsánatot fogok kérni azért a vakmerőségemért, hogy polemikába bocsátkoztam. De hát nem tudhattam, hogy a — km. — inkognitójában a tudományak milyen fejedelmi előkelősége rejltől.

—dk.

Rablás a budapesti — fumei vonaton.

Kifosztott kereskedő.

Az egész Dunántúlon keresik a tetteseket.

— Saját tudósítónktól.

Érdekes és részleteiben izgalmas rablási eset foglalkoztatja két nap óta az egész Dunántúli rendőrségeit. — Tegnapelőtt Budapestről Zágrábba utazott egy temesvári kereskedő, akik egy a vasuti kupéban alvó embert kirabolták és megszöktek a vonatról. Kifosztását a gyékényesi állomáson vette észre a megrabolt ember és a határrendőrség intézkedése folytán most már egész Dunántúli rendőrsége keresi a rablókat. Az érdekes esetről ezeket körli velünk gyékényesi tudósítónk:

Tillich József temesvári kereskedő tegnap éjjel Zágrábba utazott, hogy ott üzletfeleivel néhány fontosabb dolgot személyesen intézzen el. Kaposvár és Gyékényesi állomások között Tillich mélyen elaludt és ezidő alatt történt, hogy eddig még ismeretlen alakok kirabolták. A kereskedő a kalauzzal magára záratta az ajtót, amelyet azonban kinyitottak. Tillichet kloroformmal elkábították és nyolcszáz korona pénzt, több sorsjegyet és ötszáz koronáról szóló zálogcéduát elvitték.

A kereskedő csak mikor fölébredt, vette észre, hogy értékei eltűntek. Rögtön a kalauzhoz sietett és izgatottan beszélt neki, hogy „nem tudja, mi történt vele, rosszul érzi magát. Mikor a zsebeit megnézte, azt tapasztalta, hogy a pénze és egyéb értékes holmit is eltűntek. Így azután már nyilvánvalóvá lett, hogy a kereskedőt kirabolták. A rablók, hogy könnyebben operálhassanak, kloroformmal elkábították.

A gyékényesi állomásról értesítették a vasuti vonal mentén elterülő összes községek rendőrségeit vonatrablásról. A kalauz szerint egy nő és egy férfi jár a fölke körül. A rendőrségek mindenütt nyomoznak, mert nem lehet megállapítani, hogy a vonatrablók mely irányba szöktek a fumei vonatról.

A siófoki kikötő nagybővítése.

A növekedő balatoni forgalom.

— Saját tudósítónktól.

A Balatoni Szövetség előterjesztései alapján Dardnyi Ignác volt földmivelésügyi miniszter határozta el azt, hogy az állam a Balaton valamennyi kikötőjét kezelésébe átveszi és megfelelő módon kiépítteti. A balatonföldvári, a lonyódi és a tihanyi kikötők már készülnek, a balatonboglári és a révfülöpi kikötők közel állnak befejezésükhöz és már is kezdték vették azok a munkálatok, melyek a Balaton legrégibb kikötőjének, a siófokinak közel félmillió koronát igénylő nagybővítését célozzák.

A siófoki hajókikötő állami kezelésbe való vétele ügyében Lisznyay Dániel Tihanyi miniszteri tanácsos elnöksége mellett június havában volt tárgyalás Siófokon, melynek megállapodásai alapján Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter elhatározta, hogy a siófoki kikötőt

állami kezelésbe átveszi. Felhívta a székesfehérvári kulturmérnöki hivatalt, hogy a meglevő kikötőt a cs. és kir. szab. déli vaspályatársaságtól, továbbá a Balaton anyavízszabályozó-társaságtól, mint a kikötő létesítőtől, az értékesített fölveti legkönyvbe foglaló átadó nyilatkozatok alapján vegye át, a kikötő kibővítési munkálatainak kiépítését az egyidejűleg jóváhagyott tervek alapján fogantatás és hogy a kibővítési munkálathoz szükséges területek megszerzése és telekkönyvi átírása tekintetében a veszprémi székeskáptallal, mint a terület tulajdonosával a tárgyalást folytassa.

Az utóbbi időben föllendült közállóság következtében úgy a Balaton-tavi Özhajózási Részvénytársaság, valamint a Balatoni Halászati Részvénytársaság hajóparkja annyira megnövekedett, hogy azok a mai kikötőben már csak nagy nehézséggel helyezhetők el. Ezenkívül a mai elrendezés mellett a teherforgalom lebonyolítására sem áll elegendő hely rendelkezésre. E bajokon segitendő, a mai kikötő nyugati oldalán nagy kiterjedésű új kikötő medence épül, mely egyszerűsind a teherforgalom lebonyolítására is fog szolgálni. A teherrakodóhoz a siófoki vasuti állomástól közút és amennyiben szükséges lesz, vasut vezetése is tervbe van véve.

Az új kikötőmedence létesítésén kívül, tekintettel arra, hogy a Sió-csatornát hajózhatóvá fogják átalakítani és a csatornán keletkező hajóforgalom előreláthatólag ezen kikötőn át veszi útját, a mai kikötő bejáró utjának egyrésze szintén meg lesz szélesítve. Az építkezés végrehajtása két évet fog igénybe venni, úgy, hogy az átalakított kikötőt 1914-ben adják át rendeltetésének.

A nagyméretű balatoni vízimunkálatokból jölesd érzéssel állapítjuk meg, hogy földmivelésügyi miniszter a Balaton fejlődésének nagy ügyét a kellő szeretettel gondozza.

HIREK.

— **Meglesz a városi törvény.** A polgármesterek országos egyesülete a minap tartotta Budapesti kongresszusát, amelyen Nagykanizsa város képviselőiben Vécsey Zsigmond polgármester és Dedk Péter rendőrfőkapitány jelentek meg, akik már tegnap hazaérkeztek Nagykanizsára. A gyűlés legfontosabb tárgya a városi törvény volt, amelyet illetőleg a belügyminiszter képviselőjétől Samassa Adolf osztálytanácsostól ígéretet nyert a közgyűlés arra, hogy a fontos törvényjavaslatot legközelebb a parlamenti előterjesztik.

— **A rendőrség államosítása.** Az a hatalmas hullámvérzés, amely a közgazgatás államosítása körül a jelenben tornosul, a rendőrkapitányok f. hó 17-én Budapestben tartandó népgyűlésén ismét felszínre kerül és remélhetőleg egy hatalmas lökessel jut előbbre a megvalósulás felé. A rendőrkapitányok gyűlésén, mint értesülünk, Dedk Péter nagykanizsai rendőrkapitány is részt vesz.

— **A kórház és a szegényház karácsonya.** A kórházi örömtelen éleli betegek és a nagykanizsai szegényházban vegetáló nyomorultak karácsonyi örömeinek előkészítésében szíves adományaikkal újabban közreműködtek:

Egy kaszinó társaság	10 K
Székes Józsiás	10 K
Weber Anna k. n.	2 K
Egy jótékony urölgy	10 K
Ebenpanger Leo	5 K
özv. Tuboly Jozefa	2 K
özv. Weber Karolyne	2 K

Ezzel a gyűlés egész eddig elért eredménye most már 263 koronát tesz, amivel már lehet remélni, hogy e két szomorú ház összes lakóinak lesz a szép karácsony napján néhány boldog órája.

— **Gyűjtési akció a nagykanizsai tanító internátusra.** Megírtuk, hogy Banekovich János nagykanizsai áll. elemi iskolai tanító, a nagykanizsai tanítói járáskör elnöke mozgalmat indított a tanítók iskolába járó gyermekei részére Nagykanizsán internátus létesítése tárgyában. Emelítettük azt is, hogy a kultuszminiszter ez ügyben hozzá intézett kérvényre azt a választ adta, hogy az esetre, ha ily internátus valamely megfelelő városban létesíthető, úgy a miniszter hajlandó volna az 1913. évi állami költségvetésben erre a célra évi kétezer korona segélyt felvenni. Banekovich János most társadalmi akció indítására készül, hogy ily módon pótolja azt a hiányt, ami a kiállításba helyezett állami, megyei és városi segítség mellett még mindig megállapítható. Egész Zalamegyére szóló gyűjtést tervez akképpen, hogy azt az összes zalamegyei iskolák tanítói végezzék. A hangulatos kérvényt, amit ennek megengedése végett a járáskör elnök dr. Ruzsicska Kálmán zalamegyei kir. tanfelügyelőhöz intézett, egész terjedelmében itt közöljük:

Nagyságos Tanfelügyelő Ur!

Fájó szívvel, elkéseredett lélekkel szemléltem azt a sok but és nehéz gondot, mely a falvakban lakó tanítóság lelkéből fakad gyermekeik taníttatása miatt.

E sok keserűség szemlélése s a bánatos jó tanítványok tehetetlen kínos vergődése s könyhullatása adta meg nekem az impulzust, hogy egy Nagykanizsán felállítandó eaeleg a dunántúli tanítóság középiskolába járó gyermekei számára létesítendő internátus eszméjét felvegyem.

A terv tetszet kezdőléni. A kultusz kormány évi 2000 koronát, Zalavármegye törvényhatósága 500 koronát, Nagykanizsa városa szintén erkölcsi és anyagi támogatást helyezte kiállításba. Ez azonban még mind csekély ahhoz, hogy ez a nemese célú intézmény létesülhessen, nemese szívű adakozók jólelkére kell appellálnunk, hogy célunkat elérhessük.

Ugyan azért legyen szabad Nagyságodat a legbiztosabban megkérnem, kegyeskedjék vármegyéjében a felügyelet alatt levő összes iskolák tanítói között a tanulók körében e célra a gyűjtést elrendelni s a begyűjtendő összeget címekre elküldeni, melyet hálás köszönettel hirlapilag fogunk nyugtázni.

Nagyságodnak nemese szívű szíves intézkedését előre is leghálásabban megköszönve maradtam:

Nagykanizsán, 1911. dec. hó 11-én.

Hálás tisztelettel

Banekovich János
a nagykanizsai járási
tanítótestületének elnöke.

Itt említjük meg, — hogy a kiskánizsai „Hitelszövetkezet” a Nagykanizsán felállítandó tanítói internátushoz 20-korona évi adománnyal járult hozzá.

— **Király söröződe részvénytársaság.** A nagykanizsai malátagyár és söröződe részvénytársaság tegnap tartotta közgyűlést báró Gutmann Vilmos elnökelete alatt, melyen Felner Henrik és Fehér Miksa a pesti magyar kereskedelmi bank igazgatói is megjelentek, ezen alkalommal elhatározták, hogy a társaság cége „Király söröződe részvénytársaság”-ra lesz megváltoztatva, továbbá hogy a jelenlegi részvényitke 1 millió koronáról 1.500.000 koronára felemelítik. Az új részvények kibocsátási módjait, külön hirdelményben fog közzétetni. A lefolyt üzletre 7%, vagyis részvényenkint 3 K 50 fillér osztalékot fizet a vállalat. A szelvények már a mai napról kezdve bevaltatnak a pesti magyar kereskedelmi bank helybeli fiókjánál.

— **Öngyilkos asszony.** Zákányi tudósítónk írja: Ortilos közén határban tegnapelőtt Krezer Károly vándor kőszőrű öszezvezt a feleségével, akit megveri. Az asszony erre elkéseredésében beleugrott a Drávába. Amikor már a vízben volt, elkezdett segítségért kiabálni. Két közeli molnárlegény nyomban csónakba isült, de mire arra a helyre érkeztek, ahol az asszony a vízbe ugrott, már nyomra vesztett, elmerült teljesen a hulladékokban.

— **A zalamegyei telefon használatá.** Tegnapelőtti lapunknak egy híre szolt a zalamegyei új telefonhálózatról és annak használatáról. A hírek egyes részei némi helyesbítésre szorulnak. Mindenekelőtt azt kell közölnünk, hogy noha javarészből az egész zalamegyei törvényhatósági telefonhálózat készen van, ennek még csak Csáktornyaig terjedő részét kapcsolták be a nagykanizsai telefonközpontba, s így a megyei telefonhálózatnak csupán Nagykanizsa—Csáktornya közötti részén (Letyeny, Perlak, Csáktornya) beszélhetnek a városi telefonelölízőtök, ha egy esztendőre 24 korona kapcsolási díjat a nagykanizsai postafőnökségnél befizetnek. Azokra az egyéb összes zalamegyei telefonállomásokra, melyek a régi állami telefonvonal mentén fekszenek, egyelőre a régi lakása szerint, 1 korona díjért (Alsólendva 2 korona) lehet telefonon beszélni. Kiállítás van azonban arra, hogy a tavaszi hónapokra az egész zalamegyei törvényhatósági telefonhálózat elkészül, amikoről kezdve tehát az évi 24 korona kapcsolási díj fejében Nagykanizsáról is lehet a Zalamegyében levő összes járási székhelyekkel telefonon beszélni. A nagykanizsai postafőnökség annak közlésére kért bennünket, hogy akik a nagykanizsai telefonelölízőtök közül a törvényhatósági telefon forgalomban részt venni óhajtanak, ebből azandékukat a posta táv. hivatal főnöki irodájában személyesen bejelenteni sziveskedjenek, hogy ott őrzött kötelező nyilatkozatukra ezen újabb belépésük rávezethető lehessen. Ezen újabb belép. sőt tartamra egy évre kötelező. Ezen forgalomban való részvétel évi díja 24 korona bekapcsolási díjban állapított meg. A forgalomban levő áramkör állomásai: Nagykanizsa, Perlak, Letyeny és Csáktornya, mely állomásokkal való forgalomban 24 korona évi díj lefizetése ellenében a rendes telefonelölízőtök díjmentesen folytathatnak beszélgetést.

— **Rendkívüli ócska bóráruban** 300 darab női és férfi pénztárca darabja K 325, 150 drb. cigaretta-tárca drb. K 5.—, 125 darab névjegytárca darabja K 650, 175 darab szivartárca darabja K 7.—, 110 darab női kiegészítő darabja K 11.— Az Alit és Böhm cég vételkínálatát nélkül tisztelettel kéri ezen áruk szíves megtekintését.

— **Negyedévi népesedés Zalamegyében.** Zalavármegyében ez év augusztus—októberi negyedében a népesedési mozgalmak a következők voltak: az alsólendvai járásban született 508, elhalt 222, szaporodás 286, a balatonfüredi járásban szül. 96, elh. 57, szap. 39, a csáktornyai járásban szül. 425, elh. 205, szap. 220, a kesztői járásban szül. 243, elh. 164, szap. 79, a letenyi járásban szül. 276, elh. 145, szap. 181, a nagykanizsai járásban szül. 284, elh. 153, szap. 131, a novai járásban szül. 201, elh. 77, szap. 124, a pacsai járásban szül. 186, elh. 128, szap. 58, a perlaki járásban szül. 581, elh. 269, szap. 312, a símgyei járásban szül. 255, elh. 156, szap. 99, a tapolcai járásban szül. 329, elh. 183, szap. 146, a zalaegerszegi járásban szül. 284, elh. 130, szap. 154, a zalaszentgróti járásban szül. 190, elh. 113, szap. 77, Zalaegerszeg r. t. városban szül. 67, elh. 53, szap. 14, Nagykanizsa r. t. városban szül. 241, elh. 202, szap. 39. Összesen szül. 4166, elh. 2257, szap. 1909.

— **A Ker. Jót. Nőegylet nagysikerű kabarejait közölné a f. hó 17. vasárnap** a Polgári Egylet nagyszíni bemutatójával. Helyárak: Páholy 5 kor., az első 5 sor. 1 kor., a többi sorok 60 fill., földszinti állóhely 50 fill., karzati állóhely 40 fill. Kezdeté pontban 4 órakor.

— **Sáfrán József fűszerkereskedő**nél kitűnő minőségű aranyhegyi fehér bor zárt palackokban literenkint 36 kr. kerül. Cím: Magyar-utca 74. 6070

— **Katholikus nőegylet Alsólendván.** Alsólendváról közlik veünk: Fusa F. Nándorné kezdeményezésére Alsólendva ur. nőigyei a napokban kath. nőegyletet alakítottak, melynek célja a szegénysorsok, keresetkeltelenek és nyomorban szenvedők támogatása, iskolás gyermekek segélyezése, munkanélküliek támogatása kereset közvetítéssel, a jótékonyaság gyakorlása minden léren, amelyet az egyület kerete felöllel. Az alakuló gyűlésen megválasztották a tisztikart, választmányt, számvizsgáló bizottságot s megalkották az egyület alapszabályait. Diszelnökné lett K. Hajós Mihályné, diszelnök Strausz Flórián esperes-plébános, elnök Fusa F. Nándorné, helyettes elnök dr. Laubhaimér Oszkár, titkár dr. Nábráczky Béla, gondok Rózsás Jánosné, pénztáros Tomka Mihályné, jegyző Máty Pálné. Az egyesületnek eddig 58 tagja van, de a választmány legközelebb nagyobb mozgalmat indít, hogy az itteni keresztény társadalom minden egyes hűlgytagja belépjen ezen humánus egyesületbe.

— **A tilinkóművész.** Ez a fogalom mesébe való, nemde? Hisz aki tilinkót fúj, az nem lart számot a fényes hangvenenytermekben viharzó tapsokra. Pásztor fújja a tilinkót; nem zsmókingosan, csak amugy szűrből; nem a páholyokból áramló parfümök nehéz illatpárái között, hanem csak a mezők virágainak szerény lehelletében s a koncerteken ragyogó csillárok helyett halványan pislognak alá a csillagok. Csak érzés és hangulat terem a pástor pipájában, távol azonban a művészet gondolatiától. Egyszerű fűzfásip az is, amit Erdélyi Géza fúj. Igénytelen, fehé nyersfa, mint akármelyik juhászé. S mégis, ha ő fújja, ez a szerszám a művészet igényeivel lép fel s hatása a művészi zene hatásával vetekedik. Akik a Centrál-kávéházban tegnap este meghallgattak, nem hiába tapolták meg minden egyes darabját. Előkelő közönség ióltötte meg a kávéházat s a tilinkónak olyan ovációkban volt része, amilyenekről fűzfakorában álmodni sem mert volna. Erdélyi Géza valóban klasszikus ennek a gyöngye szerszámnak, amelyből oly erős hatásokat tud kiváltani. Ma este a Badacsonyvendég helyiségében fogja a közönséget gyönyörködtetni.

— **Lapunk mai mellékletét t. olvasóink** figyelmébe ajánljuk. A Schröder-féle Renascé fényes eredményeiről, közjegyző által hiteltelített okmányok szerint 7442 bizonyítvány tanuszkodik. A készítő egy mintadobozt teljesen ingyen küld minden érdeklődőnek, ki lapunkra hivatkozik.

— **Leletlen lelkipásztor.** Muraszentmárjáról közlik, hogy ott folyó hó 7-én Kranyecz Józsefné szül. Zadravecz Ágostonnak gyermeke született. A keresztanya a kisdódet megkeresztelés végett a templomba vitte. Czirkvencsis Ede plébános azonban azon a címen, hogy a szülöket hivenek nem lartja, a keresztanyát az ártatlan kis gyermekkel együtt a templomból kiutasította. A keresztanya kénytelen volt a gyermeket zord havas-ésőben a muravidi plébánoshoz vinni megkeresztelés végett. A gyermek élete ennek következtében válságos állapotban van. Illetékes helyen a plébános ellen a feljelentés megtétele.

— **Tűzesetek Zalamegyében.** A tegnap tartott közizgatási bizottság alispáni jelentéséből vesszük az alábbi adatokat: A vármegye területén az 1911. évi augusztus hó 1-étől október hó 31-ig előfordult tűzesetek száma 53 volt. Az elharmvasztott érték 327.381 koronát képviselt, ebből biztosítás révén 255.156 korona érték tért meg, a szenvedett kár 72.225 koronára rug. Nagyobb tűzesetek Ördöghegyen, Póloskőfő közegében voltak. Ördöghegyen október elején 22 lakónál lett az összes takarmánnyal és a melléképületekkel együtt a tűz maradványa. A kár 198134 koronára rug. Póloskőfőn a tűz 25820 korona kárt okozott, ez

azonban biztosítás után megtért. A tűzrel. a megeltett vizsgálatok adatai szerinti 7 esetben gyermekek jáléka, 6 esetben gyujtogatás, 11 esetben gondatlanság, 4 esetben villámcsapás okozta. A tűz keletkezésének oka 25 esetben kideríthetlen maradt.

— **Naponta arcsmassage** Fayence krémmel a legideálisabb szépségápolás. Az arcárcok kisimulnak, miteserek, pattanások eltűnnek s az arcból bársnyos öde és rugalmas lesz. Városunkban mindent kaphat 3 koronáért. Hozzávaló Fayence szappan 150 korona.

— **Közeledik az újév,** nézze meg vannak-e még névjegyek. Ha kevés van, rendelje meg a „Zala” Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaságnál (Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3.) hol két koronáért 100 darabot készítenek elefántcsont papíron, elegáns dobozban, igen csinos kivitelben. Vidékre 20 fillér postadíjtal több. Minden nyomtatvány leggyorsabban szállítunk. 2

Hajza a bankcsaló után.

Bauer fivérének letartóztatása.

Az öregasszony mentegetőzik.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 13.

A hajza, amit a rendőrség és száznyolcvan detektívje már három nap óta folytat a nagy váltócsalás megugrott tettesre, Bauer-Bajor Lajos után, még mindig eredménytelen. A szélhámos nyom nélkül eltűnt. Boldr Béla rendőrkapitány, aki a baranyamegyei Siklóra utazott le, ott Bauer Endre szállodásánál a csaló fivérének kutatott Bauer Lajos holléte után.

Bauer Endre eleinte makacsul tagadta, hogy neki tudomása lett volna a dolgról és a házkutatás is teljesen eredménytelenné bizonyult. A rendőrkapitány azonban megtudta, hogy Bauer Endre dőcskedett azzal, hogy nemrég bátyjától, aki félmillió koronát nyert a sorsjeggyével, 10 ezer koronát kapott ajándékba.

Mikor ezt a kapitány közölte Bauer Endrével, ennek tagadása megtört és beismerte, hogy lényeg pap-ti püzt, de annak eredetét csak most tudja meg, mikor a családok kiderültek. Elárulta még azt is, hogy fivére Lajos nemrég Pécsre utazott, s ott egy nőismerősénél őt lratta meg az anonym levelet, mely a csalást a banknak tudomására adta és azt a téves adatot közölte, hogy a csalók már Amerikában vannak. A rendőrkapitány Bauer Endrét letartóztatta és ma déiben Budapestre szállította.

Sándor László rendőrkapitány ma újból kihallgatta a rabkórházban fekvő Rhyliczky Zoltánt, akitől azt kívánta, hogy egyeztessen bele abba, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztárban betétként elhelyezett 130 ezer koronát a Kereskedelmi Bank emberei felvehessék. Rhyliczky az erre vonatkozó aláírt papírral megcsinálta és a bank a 130 ezer koronát, valamint az ifjabb Rhyliczky fia nevén egyik berettyóújfalui pénzintézetben elhelyezett hater ezer koronát felvette.

Ma délelőtt megjelent a főkapitányságon öv. Rhyliczky és arra kéré a nyomozás vezetőit, hogy adjanak ki hivatalos esafolatot arról, mintha ő beszélt volna rá fiát, hogy bírva zaimas öngyilkosságát megkísérelje. Szava tagadta ezt az anyja és átkozta e hírek terjesztését.

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vess- és hólyagbajoknál, közvényneél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzőszervi zavarok hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz

Hagyott ásványvízforrásokban és gyógyászati áruházban

SCHULTES AGOST Sényi-Lipóci Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V. Rudolf-utca 8.

PÁRTOLJUK
A MEGYEI IPART!

ANIMO PEZSGÓ

a legjobb llyenmü ital.

Minden jobb kávéházban, vendéglőben és csmege-üzletben kapható

Kérjünk mindenütt ANIMO-PEZSGÓT!

Muraközi pezsgógyár
r. t. Csáktornya.

Kereskedők és iparosok
figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁR,
heti és napi tömböket,
zseb- és falinaptárakat

cégnyomással,
diszes kivitelben, bármilyen mennyiségben készít és szállít a

Zala Nyomda R.-Társ.
Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen pedig a szep-
lőket akarja eltüntetni és finom, fehér és puha teint akar elérni csak

Egy hölgy

Vesszőparipa-Liliomszappant
(vesszőparipa-védőjegy) használ.

Bergmann & Co.
Tetsches a. E.

Darabonként 80 fillért minden gyógyszerbolt, drogeria, illatárú üzletben stb. kapható.

Karácsonyi és Újévi
ajándéknak

legjobb megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókészek,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

GUBER FORRÁS

A LEGKÖNYNYEBBEN HASZNÁLT

ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÖR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERHÁZAK, DROGERIAK ÉS ÁRVÁNYTÁRSASÁGOK

Országgyűlés.

Vita a vasárnapi munkaszünetről.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, december 13.

Náray Lajos elnöki bejelentései után a Ház áttér a véderőjavaslatok tárgyalására. Kun Béla (Justh-párti) köteleseket vélt teljesíteni, midőn felhívja a kormányt, hogy a véderőjavaslatokat vegye le a napirendről. Ezt nemcsak a függetlenségi párt, hanem a sajtó túlnyomó része is követeli s a kormány tartozik a közvélemény eme megnyilatkozásait respektálni. Beszél az obstrukcióról és felegetti annak jogosultságát. Hibáztatja a miniszterelnöknek a választások előtt tett azon kijelentését, hogy előbbre való a hadsereg megerősítése, csak azután következhetik az általános választójog kérdése. A választójog kérdése Magyarországnak élető és legürgősebb kérdése. Ez teszi az ország népet szabadabbá, az államot függetlenebbé.

Kun beszéde után szünet következett, amely után a holnapi ülés napirendjét állapították meg. Végül az interpellációk kerültek sorra. Ezekből ma elég jutott.

Ábrahám Dezső (Justh-párti) olvassa a lapokban, hogy a pénzügyminiszter az állami köszvénybányákat bérbe akarja adni. Kérde a miniszter, hogyan tudja ezt az ország gazdasági érdekeivel összeegyeztetni?

Lukács László pénzügyminiszter azonnal válaszol Ábrahámnak. A lapok vonatkozó hírei nem felelnek meg a valóságnak. A bányákat sem eladni sem bérbeadni nem akarja, hanem igenis szándéka az, hogy összes bányák üzemét megjavítsa. Hasonlóképpen javítani és bővíteni akarja beruházási programját. A lapok riasztó hírei azonban nem felelnek meg valóságnak.

Báró Bánffy Miklós a MÁV tarifaemlése tárgyában interpellál.

Lukács László pénzügyminiszter erre is nyomban válaszolt. Felvilágosításul kijelentette, hogy csak a kedvezőbb tarifátételeket akarja felemelni, azokat is úgy, hogy a tarifában tulajdonképpen csak az egyöntetűség elvét viszi keresztül. Az emelésnek ez a módja és ez a mértéke nem kifogásolható.

Benedek János (Justh-párti) a vasárnapi munkaszünetnek vasárnapoz egy hétre való felfüggesztése tárgyában interpellál.

Bedthy László kereskedelemügyi miniszter előrebocsátja, hogy a vasárnapi munkaszünet törvényének hatályát soha sem függeszti fel szívesen s ha már megteszi, akkor csak legyőzhetetlen helyzetek kényszerre lát teszi azt. December 24-ike épen a karácsonyi kettős ünnepek előtt van, miért is az összes kereskedők igen fontos érdekeknek tartják, hogy ez a vasárnap kivételesen kihasználható legyen üzleteikben. A kamarák is egybehangozva támogatják álláspontjukat. — December 24-ikére tehát kénytelen a munkaszünetet felfüggeszteni, kijelenti azonban, hogy december 31-én, amely szintén vasárnapra esik, a munkaszünetet érvénybe veszi. A Ház a válaszokat tudomásul vette.

Nyílt-tér.

Felhívás

A nagykanizsai Maláta- és Sörgyár tisztelt Részvényeseihez!

A mai sörgyári közgyűlés által hozott határozattal szemben felkérem a tisztelt részvényeseket, hogy saját érdekében a további teendők megbeszélése végett e hó 14-én este 9 órakor a Központ kávéház külön termében megjelenni sziveskedjenek.

Nagykanizsa, 1911. december hó 12-én.

6086

Samek Lajos.

Értesítés!

Szíves figyelmébe ajánljuk a téli és farsangi estélyek rendezéséinek apunk teljesen ujonnan, legmodernebbül berendezett nyomdai-intézetét, és arra kérjük, hogy meghívók, falragaszok, táncrendek, műsorok, betépfeljegyzések stb. szükségleteit vállalatunknál megrendelni sziveskedjenek. Mindenkor ujat, izléseset és a célnak legmegfelelőbbet fogjuk készíteni mérsékelt árák mellett.

Minden vállalatunknál rendelt meghívónak készséggel adunk díjtalanul helyet lapunk hírovalában.

Teljes tisztelettel

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.
Nagykanizsán.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, december 13.

Lényegtelen hóváltozás várható és elvélve csapadék. Déli hőmérséklet 3-2 C.

Rejtélyes uri halott.

Budapest, dec. 13. A Hungária szállóban mintegy két hete egy németül beszélő elegáns ur szállt meg, aki a bejelentő lapra Wender Vilmos milanói kereskedő nevét írta. Az idegen néhány napja súlyosan megbetegedett és egyik budapesti szanatóriumban meghalt. Halálát jelentették Milanóba, ott azonban nem tudták kilitérőli. Ma aztán Milanóból Budapestre érkezett egy ügyvéd és közölte a rendőrséggel, hogy a meghalt ur Walter Winkes milanói német gyárigazgató volt, aki onnét hatszázezer líra elcsikkasztása után megszökött.

A háború.

Másfélnapos ütközet.

Páris, dec. 13.

Benghazi vasárnap reggeltől kezdve hétfő estig borzalmasságában felülmúlhatlan, elkeseredett ütközet folyt, amelynek rengegel nagyszámu áldozata van mindkét részen. Az olasz fivasság és az arab gyalogság halált megvető bátorsággal támadt egymásra és másfél napon át nem szűnt meg egy percre sem a kölcsönös öldöklés. A leirhatatlanul véres csata hétfő este végződött és annak végétével az olaszok megtarthatták hadállásukat, de halálos kimerültségük miatt képtelenek voltak a visszavonuló arabokat egy lépést is föld zni. Az olaszok veresége óriási volt, a törökökkel valamivel kevesebb.

Róma, dec. 12.

A jeles olasz újságíró, Carrié János, aki nemrég egy ütközet szemlélése közben halálos sebet szenvedett egy golyóltól, felgyógyult és ma megérkezett Rómába. Megérkezésekor ezekre menő tömeg fogadta a pályaudvaron és óriási óvációnban részesítette.

Egy mérnök katasztrófája.

Eperjes, dec. 13. Zalaky Pál vasúti főmérnök a pályaudvaron megakart vizsgálni a szivattyúház viztartályát. Fölfelé ment a lépcsőn félrelépett és tíz méter magasságból lezuhan. A főmérnök olyan szerencsétlenül esett, hogy nyomban meghalt.

Választási csendélet.

Eszték, dec. 13. Egészen horvát recipe szerint folynak a horvátországi választások most is. Eszékről táviratozzák, hogy az ellenzék kortesei a legnagyobb terrorizmust fejtik ki s azzal fenyegetik a kormánypárti szavazókat, hogy házaikat felgyújtják, őket pedig lelőldözik. A rendőrség ennek következtében az ellenzék összes főkorteseit letartóztatta.

A tokaji dráma hőse meghalt.

Tokaj, dec. 13. Geöcze István nyugalmazott honvédszáz kapitány, aki több mint egy hónappal ezelőtt lelőtte Gyöngyössy Lajos tokaji főjegyző feleségét, azután önmagára lőtt, miután a lövés következtében már meg is vakult, ma öiheti szenvedés után meghalt.

Felszámolt milliós cég.

Budapest, dec. 13. A budapesti főváros bejelentette, hogy a híres Schlesinger és Pollacsek cég legközelebb felszámol. A felszámolás oka az, hogy a cég egyik bétagja, Sándor Pál orsz. képviselő a Közüti vaspályatársaság vezérigazgatója lett.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 13.

Készárú-üzlet:

Változatlan.

Határídő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.71
május	11.59
Rozs	10.24
Zab	9.64
Tengeri 1912. máj.	8.40
jul.	8.48

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Gsüörtőkön, pénteken és szombaton

GYÖRI MIHÁLY karmester vezetése alatt 8 tagból álló

Női-zenekar

a „ROYAL” kávéházban

ZENE-ESTÉLYT

rendez.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

SATTLER LAJOS, kávé.

Szabó-műhely áthelyezése!

Értesítem az igen tisztelt vevőimet, hogy a MŰHELYEMET

Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul

Király-utca 47-ik sz. alá

helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTREICH ANTAL,

férfi-szabó.

Tüzifa eladás.

Kitünő minőségű száraz bükk, cser és gyertyánfa-hasáb méter-ölenként, házhoz szállítva

41 korona.

Felvágott fa-métermázsánként

2 korona 60 fillér.

Megrendelhető: SZEGŐ MÓR

Kazinczy-utca 4. sz. a. irodájában

Ötvös-tér 26. sz. a. lakásán

és KUNST SÁNDOR Kínizsy-utca 21. sz. Telefon: 219.

Sugár-úton

egy ujonnan épült

Ház szabad kézből

utányos áron

Bővebbet a kiadóhivatalban.

KÖHÖCÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-cukorkáknál.

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félt kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van.

Az eredetiek minden egyes dobozában rajta van a RÉTHY vör. 1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

LEGMODERNEBB
MŰVÉSZIES
KIVITELŰ

MEGHIVÓK
TÁNCRENDEK
FALRAGASZ
BELEPŐJEGY
VILÁGPOSTA
KÁRTYÁK
STB.

LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A

ZALANYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.

ALAPITVA:
1889.

KAUFMANN

TELEFON:
222.

Mór férfiszabó - üzlete és saját műhelye Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki
meghívásoknak
személyesen
teszt eléget.

Divat és sportöltönyök, libériák.
Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű
kiszolgálás, szo-
lid és olcsó
árak.

*Karácsonyi
és újévi vásár!*

LEGÚJABB gyermekjátékok
és karácsonyfadíszek

Színházi és bál sálók,
ridikülők, pénz- és
szívtartárcák, valamint
bőrönd-árak, szent-
pétervári sárcipők és
valódi teveször házi-
cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruhaza,
N.-kanizsa, Vasut.-u. Városház-pelóla.

Ugyanitt egy külön bejáratu
bu/orozott szoba is kiadó. 6066

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jólétet.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Ha ide és finom arebört óhajjt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörsejést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában
Nagykanizsán.

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár min-
deneml asztalos és kárpitos
Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol börgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:
Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Hogyan védjük magunkat a gyomorhaj ellen?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták
eredményesen megelőzzük és azoknak energiával szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectar

Idősebbi használata. — Mert

egy erőteljes gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészségét legkésőbbi életkoráig
meg akarja tartani, használja a kitűnő eredményei folytán elő-yösen ismert

Dr. Engel-féle Nectar

Ezen Nectar, mely kitűnőnek talált gyökérnedvek és jó borból van készítve
sajátos és gondos összetétel folytán az emésztésre különös jó-ékonyan
hat, hasonlóan mint egy jó gyomorhólyag vagy gyomorbor, és éppenséggel min-
csenek káros következményei. Tehát Nectar egészséges és beteg, kártekon-
hatás nélkül egyaránt lehet Nectar mértékletes használatnál előnyösen hat az
emésztésre és elősegíti a nedv-épződést. — Ezért ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectar

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak, Nectar elejét veszi a gyomor-
hurut, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy elnyálkásodás-
nak. Epenygy megakadályozza Nectar a székrekedést, lehangoltsá-
got, hasfájást és szivdobogást, nyugodt alvást és étvágyat
idéz elő és így megment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől, fejfájástól és
ideges feszültségtől. A népek távoli rétegeiben decsülük a Nectar, mert vi-
damságot és életkedvet ad.

Nectar üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszerár-
saiban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tószentmárton, Nemes-
déd, Nemesvid, Csákány, Nagykomárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu
Kerkaszentmiklós, Muraszederhely, Csáktornya, Letenye, Katovó, Perlak, Vidovec,
Alsódombor, Légrad, Bükkös, Murakeresztúr, Iharosberény, Böbönye, Tapeony,
Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörs, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyög-
szertárakban, ugyisint Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségében
levő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól! — Kérjünk határozottan

Dr. ENGEL-féle NECTAR-t.

Nectar nem lúgos szer, alkáliszórt; Szagos 3000, bor 500, málnaszörp 1000,
vöröshor 1000, cserekenyél 8000, álmokávevirág 300, borkabogó 300, úrmós
300, aníz, heilengyökér, en-an-gyökér, kalmuszögyér, kamilla a 100 — Ezen
részek vegyítendők.

Az angol király szállítól.

Különlegesség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock teája.

A walesi herceg szállítól.

Az „U. K.“ teák

módfeletti kisdócsak és zamatosak.

Főraktár: Geitich és Graef drogueriájában.

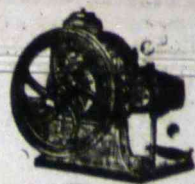
Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és béléését.
Kifutó munka! — Jutányos árak!Janda K. Petermann József. Éle és művirág
utóda. Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: rózsák, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezedák, nárcisz, mimosa, asparag-
us és páfrány-növény. **Név és**
születésnap, menyasszonyi és
koszorúságy
csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 k-árban.**Bájl csokrok:** 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
Éle és művirág koszo-
ruk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-**
kosarak és Jardinierek
a leggyönyörűbből a legdrá-
gabb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ár.Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágváza
való tartós művirágokban. Az élővirág kizá-
rólag Olasz és Franciaországból érkezik. **Kívánatra árjegyzéket küldök.**

6003

BREDETI
BOLINDER-féle
nyersolajmotorok és
nyersolajlocombilok!

Sürgönycim: Szabók

Csak

Szabó Emil és társánál
kaphatók. 4603Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz.
Benzin motorok. — Szívógázmotorok.
Teljes malomberendezések. — Árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely —
„Primus“ preparált „Optimus“
vattával küld 10 koronáért,
Erste Galizische Zigaretten-
hülsenfabrik „Primus“ Lem-
berg Gródecka 35. 6006

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra át-
válogatható. Kapható SCHWARZ
EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál
TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható
sima és gyökéres hazai és amerikai
szőlővesszők. : : : : : 6044Engländer Béláné,
szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bár-
milyen hajai 24 óra alatt elkészül. — Kész
hajakat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól leveletl FERFI-
RUHÁK magas áron megvételnek. 5345Házlebontás miatt
bámulatos olcsó kiárusítás!A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabá-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó ártért ki-
árusítottatnak. : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok,
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák. 6005

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Steiner Mór
óraműves Nagykanizsán.Legpontosabb zseb-, inga-, fali- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.
Ékszer, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatnak
remek választékban.Látszerraktárban elsőrendű csipetlők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakember-
eszközökkel. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltak vagy kívánatra becserelek.
4631

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
KönyvkötészetZALA
politikai napilap kiadóhivatala.Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindennemű kereskedelmi, pénzügyi,
közigazgatási, egyházi és iskolai nyom-
tatványokat. — Árjegyzékek, meghívók,
falragaszok, körlevelek, eljegyzési és
esketési értesítések és mindennemű rek-
lám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal
és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSZEZ

Gyárt: mindennemű könyvbekötéseket a leg-
egyszerűbből a legmodernebbig. Üzleti
könyveket a legtartósabb és legizlésebb
kiállításban. Aranyozásokat a legjutányo-
sabb árak mellett. — Galanterie munkák
művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet: Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb
színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Szombathelyi és kiadói híradó:

NAGYKANIZSA

Könyvtára. 2.

TELEFON-SZÁM 78.

gy. post. 12. számú.

A szombathelyi és kiadói híradó a szombathelyi és kiadói híradó. A híradó a szombathelyi és kiadói híradó. A híradó a szombathelyi és kiadói híradó.

Működését és szerkesztését a szombathelyi és kiadói híradó. A híradó a szombathelyi és kiadói híradó.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívüli	házon kívüli
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.80 K
Nyugdíjra 3.50	Nyugdíjra 4.80
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Műszoók, hírlapok, kiadványok és egyéb kiadványok árát 30 fillér.

Eljegyzi és elvettéi ártékát 5 koronára. — Kiadványok 6 koronára.

XXXVIII. évf. 285. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1911. december 15.

Kiadóhatalmát:

Zala Hiriapkiadó és Nyomda Rt

Tanítói Internátus Zalában.

Nagykanizsa, dec. 14.

Már megemlékeztünk lapunkban arról, hogy a vallás- és közoktatási miniszter a Zalamegyei Általános Tanítótételek nagykanizsai járásköri elnökének kérelmére kiállításba helyezte egy alkalmas helyen Zalamegyében fölállítandó tanítói internátusnak évi 2000 (kettőezer) koronával való segítését. A járásköri elnök most — amint a Zala tegnapi számából olvasható volt — kérelemmel fordult dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőhöz, hogy engedje meg az erre a célra Zalavármegye iskoláiban való gyűjtést; mert a miniszter részéről kiállításba helyezett segítő-összeg alapján még nem lehet megvalósítani a tanítói internátust. Először: mert kevés; másodsor: mert az évi segítség csak egy már meglevő tanítói internátus részére fog folyósíthatni.

Ez a dolog egyszerű vázlata. Nézzünk kissé a mélyébe!

Mindenekelőtt legyünk tisztában azzal, hogy az egyes társadalmi rétegek nyomorán játékonysági intézményekkel gyökeres orvoslást végezni nem lehet. A játékonyság mindig csak aféle szépségtapaszt, mely a fenforgó nyomorúság tátonóg sebt még elföldni sem, gyógyítani pedig éppenséggel nem képes. Sőt talán ezek a játékonysági szépségtapasztok csak feltűnőbbé, kiáltóbbá teszik a bajt.

Helyes, okos, minden vonalon elfogadható és gyökeres orvoslás a fenforgó társadalmi aránytalanságokkal szemben csupán az lehet, hogy minden embernek olyan helyzetet kell biztosítani a közgazdasági életben, mely fölöslegessé tesz mindenféle könyörödmányt; mely nem anyagi játékonysággal, hanem okos, gyökeres állampolitikai intézkedéssel, reformokkal igyekezik teljesen lecsapolni, kiapasztani, eltüntetni a különböző társadalmi rétegek nyomorúságának ember-sűlyesztő, embernyomorító posványait. Helyes és igazságos, becsületes közgazdasági állampolitikával minden állampolgár számára olyan megélhetést, életviszonyokat kell teremteni és biztosítani, hogy egyik társadalmi réteg se legyen kénytelen a másik réteg felé akár öklöbe szorítottan, akár nyitott tenyérrel a kezét kinyújtani.

A nagykanizsai járás tanítói körének elnöke azzal a különben

nagyon tiszteletre méltó törekvésével, hogy a zalai tanítók gyermekei részére internátust óhajtatéstiteni minden nagyhangú kiáltásnál erősebben, hatalmasabban demonstrálja a magyar tanítósság vergődését. Bizonyára nem unalmában vagy jókedvéből adta a fejét arra a, mai világban ugyancsak elszánt elhatározásra, hogy tanítói internátust létesítsen a nagy-közönség pénzéből. Hanem előtte volt a közvetlen tapasztalat, hogy zalai tanítótésvérei, 4—6 gyermekes apák, küzdelmesen élő falusi tanítók nem képesek egyszerre 2—3 gyermeket középiskolába adni, havonként azok után 100—120 korona tartásdíjt fizetni. Hisz még otthon is keservesen élnek meg a mai roppant nagy drágaság mellett ötöd-hatod magukkal!

Azután bizonyosan úgy reménykedett, hogy egyes magas helyekről, ahova segítségért fordult majd csak összejön annyi, hogy 8—10 gyermek részére meg lehet nyitni egy tanítói internátust?

Hát bizony a miniszter is csak évi 2000 koronát ígért be, ezt is csak akkorra, mikor már az internátus létesült. Vagyis: az állam segíti majd azt az intézményt, amelyet valamiképpen, a szokásos koldulás útján megcsinálnak. — Mindenesetre ez is valami. Több a semminél. Arra pedig kiválóan alkalmas, hogy az ily összeg erejéig támogatott, erősen megorvosolt tanítói nyomorúság mélységébe tisztán bevilágítson.

Ebből a mélységből 4—6 gyermekes tanító-apák elkiseredett, kétségbeesett arca sápad felénk. Magyar tanítóké, akik keservesen vergődnek otthonukban is; arra pedig gondolni is alig mernek, hogy miként biztosítsanak jövőt gyermekeiknek.

És mikor ezek a végső elkiseredés vérforraló izalmában megélhetésért kiáltanak: akad mégis magyar újság, amely képes volna ellenük kancsukás kozákhadat vezettetni; mert lázadók.

No de most ne rekrimináljunk! Hisz mindez csak azt bizonyítja, hogy a nagykanizsai járás tanítói körének elnökét is a tanítói vergődés, nyomorúság meglátása és talán némileg megérzése vagy legalább átérzése készítette arra, hogy a társadalom felé nyújtassa ki tanítótésvéreinek nyitott kezét.

Hogy a könyörödmányért kinyújtott kezébe majd hull-e annyi

fillér, amennyi a tanítói internátus felállításához kell: azt nem tudjuk. Vármegyénk társadalmát mi legkészségesebben buzdítjuk a gyűjtés sikere érdekében. De azért kitör belőlünk az őszinte, elfojthatatlan szó, hogy a tanítósságnak ez a koldulási kényszere a magyar nemzet legnagyobb szégyene.

Gyurka bácsi, — az impresszionista.

Inkább egy szót se... Inkább bár-hová el kívánjuk nem kevésbé ismerősünket és barátunkat, Bendiner Nándor jeles zongoraművész urat, semhogy miatta megharagítsuk Borbély Györgyöt, e hasábon már több ízben idézett és megcsodált Gyurka bátyánkat, ki mint a Zalaege-szegen megjelenő Magyar Paizs című közgazdasági, társadalmi, szépirodalmi és mértékletesítő szakközöny kiűnő szerkesztője él az európai kultúrának közulatóban. De nem is fog ő reánk nehezíteni, részint, mert egy galamb epéje az övé, másrészt, megörzi irántunk való jóbarátságát, nem: dacára annak, hogy, — hanem: mert az ő saját szavait idézzük alább s Gyurka bácsi mindig amellett volt, hogy önálló, egységes eszméi lábra-kejenek s minél szélesebb körben elterjedjenek. A következőkben reprodukált sorait is bizonyára nem azért írta, hogy azokat elvonja a nyilvánosság elől, hogy azokat véka alá rejtsé; ez esetben nem jelentette volna meg azokat a M. Paizsban; hanem az volt velük a szándék, hogy ma, — mikor minden jólveletet szimuláló zeneművek, zongorapozór, csellómanákus, kottafaló és egyéb afektanépesség-kegyőcsökbe esik és kötelességszerűen a delirium tremens összes tüneteit produkálja, mihelyt egy sovány és hosszuhaju fiatalember rákönyököl a zongora: billentyűre, — Borbély György igenis állítja és bizonyítja, hogy svindli, humbug, hazugság az egész; mert ha például Bendiner Nándor zongoraművész ur Beihoven "interpretálja", akkor egészséges agyu és jó szemű, őszinte magyarembert előtt nem történik egyéb, mint hogy egy huncut német jobb kezével, megkavarja a levegőt, a ballal megkavarja a jobb térdét és viszont, majd megfordulván a saját tengelye körül, miközben hosszú szakállával megdörzöli a háta közepét, bal lábával jobb arcából egyszerűen kirugja a zápfogakat. Ennyi az egész. Csekélység. Svindli. Semmi. — És ezért őrlöngtek, delizáltak, zenekultúráztak az emberek századokon át, ezért bálványozták az égig sűket németet s több másikat, kik sűketek sem voltak. Bámulatos, de való, hogy vannak ily kolosszális hazugságok, melyeknek még mindig felül az emberiség — Zalaege-szegen is. — Most aztán Gyurka bátyánk, mint redaktor, alaposan és reméljük, végeérvenyen elbánt egygel. A talán muzsikának ezzel örökre vége s a sok pénz, amit ezen a címen eddig ki-csáltak a zsebekből, mind a Csány-szobornak s az ege-szegi múzeumnak jut.

Minap történt, mi is írtunk róla, hogy Zalaege-szegen hangversenyt rendeztek,

melyen a fehérvári honvédzenekar koncertezett, továbbá Bendiner Nándor, a hírneves zongorista zongorázott és Rosthy Annie énekelt. Ez volt az első eset, hogy idegen muzsikusok megjelentek Egerszegen s mikor erről az eseményről Borbély György a Magyar Paizsban beszámolt, igen helyesen nem mulasztja el megjegyezni, hogy a helybéli zenekart a közönség szívesebben hallgatta volna. — Vigasztalhatatlanok vagyunk amiatt, hogy Gyurka bátyánknak az estéről írt szak-szerű, — bár szigorú, de igazságos és megdöbbentő leleplezéséért haló kritikáját egész terjedelmében nem közölhet-jük; sajnos, arra kell szorítkoznunk, hogy csupán a Bendiner zongoráról szóló részt mulassuk be olvasóinknak és pedig a következő megjegyzéssel: a kés nem való gyermek és ezek a sorok nyegle kulturszökevények kezébe. Mert: akadt ember, kit ha talán a kritika e kiszakított része nem is győz meg teljesen arról, hogy Bethoven, Kithoven, Kibethoven, vagy hogy is hívják, csupán ama jeles sajtóságánál fogva érdemi meg a figye-lmet, hogy műveinek "interpretálása" mint elsőrendű gimnásztikai szabadgyakorlat is számbajöhetne, — mondom, ha talán az alábbi vélekedések egy ságra nem is vernek le mindenkit teljesen a járdáról, úgy gondoljuk, hogy a legparalitikusabb zeneművek sem gyönyörödhöz jobban Bendiner játékában, mint amily igaz gyönyörűséget kelt Gyurka bácsi írása mindenikben, ki szereti a szép, színes, magyar zamatu írásokat.

Gyurka bácsi tehát elmélkedik, cseveg, ... cseveg... a zongoráról s a zongoráról, végülök, amin az egerszegi zenekritika egy jeles része itt következik:

Leül a kis Bendiner a nagy zongora mellé. Hogy a zongora és a zongorához és a művészhöz alkalmazkodjék: le kell főrszeli mind a négy lábát, t. i. a zongorát. Megesnek belé, hogy elkenőzőleg legyen a dolog, mint a hogy Prokrasztész tett vala vendégeivel, az ő huncut agya miatt. Nos, leül a művész a zongora mellé. S az ötödik tempónál egy olyan mozzanatot következik, hogy a leglaikusabb, vagyis a legostobább ember is elismeri a művészek művészi voltát. Ugyesen zongorázik. Különböz érthetetlen volna az utazás. Minden művésznek első kelléke az, hogy értsé a mesterségét. Ha nem volna ez a főszabály, akkor én, aki a hangművészet között csak a haragzódáshoz értek, pár hónap alatt milliókat szereznék Brüsszelben és Bérszselben a trillák elenékisével. Egy szóval Bendiner ur pompásan zongorázik, s mikor az említett ötödik tempót csinálta, olyan bravurral csinálta, hogy saját maga is meg volt elégedve s a végén csendesen maradt, mikor a közönség tapsolt. Nem tudom, mi a neve ennek a jelenetnek, de a portékát a virtualitert való tartalmán kívül jellegző meg az ujjaknak bámulatos gyorsasága is. S olyan ügyes volt, hogy a bevégezésével csendesen maradt! A megelőző részleteket azonban mindig egy-egy figurával megtoldotta még, nem a zongorán, hanem a levegőben, vagy a térdén. Mindenik részletek a végén a mutató ujját magasa-ra löki a levegőbe, vagy föloldaira taszítja, vagy mind a két öklével a térdére üt nagy mérgesen s egyszersmind diadalmasan, miközben az arcművét is erősen dolgoztat, de hogy miért? ember azt nem tudja. Talán a kisérő bandát figyelem-zeti, hogy no most rajd! a sor! Talán azt adja tudni, hogy most már pihenés a bére; talán a közönségnek szól, hogy: nunc plaudite! tapsoljatok! mert ez volt

az igazi. Pedig semmit sem mondott, sem ő, az előadó, sem a költő, a ki a művet írta. Azt mondják, hogy semmit sem akar, de hát bogara van minden művésznek. Pedig nincs is nagy haja, csupán a szakálát és a bajuszát borotválja.

Műbarátok köre.

Balás főispán az igazgatója.

— Saját tudósítóktól. —

A *Műbarátok Köre* — mint Budapestről jelentik — gróf Festetics Pálné elnöklésével ma közgyűlést, ezt követően választmányi ülést tartott, majd igazgatótanácsai ülést tartott a tagok élénk érdeklődése mellett.

A közgyűlésen *Dalmady Sándor* titkár előadta, hogy a módosított alapszabályokat a belügyminiszter jóváhagyta és most az első teendő az igazgatótanács egyik tagjának, a *igazgatónak* megválasztása. A közgyűlés a tisztviselőre *Balás Béla* dr.-t, a kör régi rendes és választmányi tagját, *Zalavármegye főispánját* lelkes eljenzés közt három évi időtartamra egyhangúlag megválasztotta. A kör tisztviselői tagjává a kör iránt szerzett érdemeiért szintén egyhangúlag *Michalovits Ödön*, az Orsz. M. Kir. Zeneigazgatóját választották meg.

A titkár ezután bejelentette, hogy az új alapszabályok értelmében a kör tevékenységi körébe felvett népies előadások költségeire, melyek a munkánép közt lesznek hivatva a kulturát ingyen, vagy felelte mérsékelt árban terjeszteni és így szociális irányt szolgálni, gróf Festetics Pálné elnök nemes buzgalma következtében, *Almássy Dénes* gróf 1000 koronát, *Esterházy Miklós* Mór gróf 300 koronát, *Festetics Pál* gróf 1000 koronát, *Festetics Pálné* grófné 1000 koronát, *Karácsonyi Jenő* gróf 5000 koronát, *Majláth György* gróf 1000 koronát, *Szappáry László* gróf 1000 koronát, *Károlyi Mihály* gróf 2000 koronát, *Mikes Árpád* gróf 1000 koronát adományozott, *Zichy Antal* gróf pedig évi 50 koronát ajánlott fel. A közgyűlés az adományokat elfogadta és hálás köszönetét fejezte ki úgy az adományozóknak, valamint gróf Festetics Pálné elnöknek azon lankadailan fáradozásáért, melyet a kör egyéb érdekeinek előmozdítása mellett a szociális akció minél sikeresebb keresztülvitele körül is oly nagy lelkesedéssel kifejtett. Az elnök bejelentette, hogy az adományozók közt *József József* herceg neve is ott van.

A választmányi ülés az igazgatótanács három tagját választotta meg egyhangúlag három évi időtartamra. Megválasztották: *Pejacsevich Katinka* grófnét, *Károlyi Mihály* gróft és *Pekár Gyulát*. Ugyanígy megválasztották a kör rendes tagjaivá: *Csáky Gusztáv* gróft, *Csáky Lászlóné* grófnét, *Domony Mór* grófnét, *Draskovich Iván* gróft, *Károlyi Gyula* gróft, *Özveggy Serényi István* grófnét, *Szmezsányi Lajos* egri püspököt, *Teleky Ferenc* gróft, *Wenckheim József* gróft, *Orsini Baroni Lusca* olasz főkonzult, *Peck Jenő* és *dr. Stein Emil* német.

A választmányi ülés után az igazgatótanács tartott ülést, mely megalkotását kimondva, tárgyalta és megállapította a kör 1912. évi összejeveleiről és népies előadásainak műsorát. Az összejeveleken, melyeknek számát tizben állapították meg, a tudományos, zenei és énekelőadatok váltakozva kerülnek sorra. — Zenei előadás négy lesz, melyek közreműködnek *Dömötör Ilona*, *Bagotai-Lengyel Ernő*, az Operaház tagjaiból alakult női vocal-quartet, *Miss Maud Mukle*, *Hegedűs Ferenc* és *Rózsahegy Kálmán*. Tudományos előadásokat tartanak: *Kern Aurél*, *Kövesligethy Radó* dr., *Lázár Béla* dr., *Sebestény Károly* dr., *Soós Elemér* és *Tisza István* gróf.

Az első összejevelet január 5-én lesz az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum dísztermében. Terve van véve a XIX. század elejáról való archéológiai művészet bemutatása is előképekben. Népies előadás a jövő évben egyelőre kettő, vagy három van terve véve és azok főként zenei előadások lesznek. Mint velünk közlik, a kör hivatalos működését Zalavármegyére is kifizetik terjeszteni.

Pótadóemelés lesz.

Kevesebb bevétel — több kiadás.

A jövő évi költségvetés a pénzügyi bizottság előtt.

— Saját tudósítóktól. —

Rövid hírből jeleztük már, hogy a városi képviselőtestület pénzügyi bizottsága kedd délutántól kezdve naponta sorozatos bizottsági üléseket tart, melyeknek egyetlen nagy tárgya *Nagykanizsa város 1912. évi költségvetés-előirányzatának* revíziója. Most már két napon át 3—3 órában kereszttől foglalkozott a bizottság a nehéz és felelősségteljes munkával és már a két bizottsági ülésnek is megvan az a szomorú és elkerülhetetlennek látszó eredmény-megállapítása, hogy a város pótadóját a jövő esztendőre okvetlenül emelni kell. A bevételek csökkentek a múlt esztendőkhöz képest, ellenben a kiadások a régi arányban nőnek jövőre is, szőlő rezignáltan a hivatalos jelentés a bizottság eddigi tárgyalásairól.

Szomorú eset ez ebben az adóktól és mindenféle közterhektől nyomorgató városban, melynek a már addig is fizetett nagy pótadói fejében még az a rekompenciáció sincs meg, mint egyéb városoknak, hogy közhasznú létesítmények vigasztalnak, mint aminők másutt megadják a látszatját a magas percentu pótadófizetésnek. Igazán nehéz volna még kikeresni is a költségvetés nagy iracsomójából, hogy mire is kell ez a sok pénz, s hogy mi okozza tulajdonképpen a pótadónak már régebben is mindig tekintélyes magasságban állott arányát. Szent borzadállyal kell arra gondolnunk, mi lenne velünk akkor, ha ugy 24 órában belül *Nagykanizsának* is meglenne mindaz a sok városi kelleke, ami a legtöbb városnak már igen régóta nem nélkülözött fontos felszerelése: a vízvezeték, aszfaltotzott vagy kövezett és csatornázott utcái, színháza, városi zenekara stb. Micsoda liliputi kis szám lenne az a 73 százalék, amit tavaly *Nagykanizsa város* pótadójaként megállapított k, ha mindezeknek költségeit is kifizelné izzadnunk, mint ahogy másutt fizetik sok helyütt 73 százaléknál kisebb pótadóval is az efféle költségeket. A jövőnek ebben a nagy kiállatalságában némi vigasztalást a pénzügyi bizottság tagjainak csak az ígérete nyújthat, hogy a város jövő évi kiadásait, amennyire csak lehet, redukálni fogják, hogy az 1912. évi pótadó minél kisebb összeggel haladjon meg a két éven át szilárdan állott 73 százalékot.

Első nap, kedden délután 5-től 8-ig a költségvetés bevételi tételein ment keresztül a pénzügyi bizottság. Nagy meglepetést keltett, hogy a város jövő évi jövődelmei jelentékenyen kisebb összegben vannak előirányozva, mint az elmúlt esztendőben. Ennek egyik oka a vásári és helypénzeszedési bérletnek a régi áránál jelentékenyen olcsóbban való bérbeadása (amire egyébként új bérleti árverés kiütése van folyamatban).

Fontos ok a bevételek csökkenésének még az is, hogy a városi ingatlanok a természeti okok folytán az elmúlt évben sokkal kisebb jövődelmet szolgáltattak, mint más esztendőben szoktak.

Tegnap a kiadások tételeit vette revízió alá a bizottság. Nagy csomó kérényt bírált meg, melyeket a legkülönbözőbb

rendű városi alkalmazottak nyújtottak be a tanácshoz helyezettük javítását kérelmezve. Ezek közül legtöbb dolga volt a bizottságnak a díjnyok kérvényével. A városi díjnyok javalmazásának skáláját így állapította meg a bizottság: egy évig napi 2 koronában, a második és harmadik évben 2-50 koronában, a negyedik és ötödik évben 3 koronában, s ezen túl napi 3 korona 50 fillérben. Felvették ezenkívül a költségvetésbe két új díjnyok fizetésének kiadását. A bizottság ma délután folytatja üléseinek sorozatát.

Cigányharamiak szökése.

Három vármegye rémei.

— Saját tudósítóktól. —

Vaknerő szökést, utána még vakmerőbb rablást követett el két cigányharamia, akiket most az egész Dunántúl csendőrsége üldöz.

Zala-, Veszprém- és Fehérmegye lakosságát már több, mint három hete izgalomban tartották a vármegyék községeiben nap-nap után előforduló különböző rablások, betörések és lopások. A csendőröknek napokig tartó nyomozás után sikerült a rablókat elfogni egy vízmosás mellett, ahol a rablott tárgyakból valóóság raktárak volt. A rablókat: *Rafael József* és *Rafael Imre* zalamegyei kőbör cigányokat a csendőrök megbilincselve kísérték *Agoston* község felé. Az út egy erdő mellett vezet el. Sötét észak volt és szakadt az eső. Ugy látszik, a cigányok vártak arra, hogy az erdőhöz érjenek, mert egyszerre, mintha előzőleg összebeszéltek volna, hirtelen beugrottak az erdőbe. A csendőrök utánuk, de hasztalan volt az üldözés, a cigányok nyomtalanul eltűntek. A csendőrök csak a száraz faágok ropogását hallották, amint a szökevények beljebb és beljebb hatoltak az erdőbe. Csakhamar ez a zaj is elült, a rablók elmenekültek.

Napokig nem tudták, hogy merre vannak a cigányok, tegnap éjjel azonban *Fehérvárcsurgón* betörték egy gazda házába és ezt megöléssel fenyegetve, elvitték kocsiját és lovait. Amint a Gajafolyón át akartak kelni, a kocsi a hídról a vízbe fordult. A cigányok ezt otthagyták és lóháton menekültek tovább. A rablókat az egész Dunántúlon keresik a csendőrök.

HIREK.

Jegyzetek.

(*Illuziórablás*.) E sorok szomorú írójával többet vesztett ebben a csalásban, mint maga a bank. Mert a bank csak a pénzt veszítette el, a szomorú író azonban két illuzióját, már pedig minden hosszadalmasabb számítás nélkül is bizonyosra veszem, hogy ennek a meglopott híres, nagy banknak sokkal, de sokkal több a pénze, mint amennyi illuzióm nekem van. Amellett pedig a bank pénzt visszaszerelte Krecsnán, ellenben az én illuzióimat a világ valamennyi Krecsnányja sem fogja visszaszerézhetni. Nyilvánvaló tehát, hogy a tulajdonképpeni károsult én vagyok.

Mert miről van szó? Arról, hogy valahányszor látam az emberek könnyelműségét, megbizhatatlanságát, léhaságát, felületességét — s ezt látam tíz ember közül tizenkettőben — mindig azzal vigasztallam magam: nem baj, ott vannak a bankhivatalnokok! Ezekben és szörnyen megbízhat. Ezek nem is emberek, — ábrándozgattam magamban — ezek a legideálisabb kombináció a gépnek és az embernek. Meg van bennük a gép ideg életszerűsége, pontossága, nyugalma — az ember ez. S módfelett imponáltak nekem. Mikor úgy néha el-elénezttem őket a bankok asztalai mellett, amint az óramutató nyugalmával rakosgatták a halom ezreket, vagy hárszadást végeztek emeletmagas számszorosokon alulról felfelé, aztán a nagyobb biztonság okáért felfelé a ládák a szomszédjuknak, aki az

egész műveletet elől kezdte, vagy látam, amikor egy váltót végignézték, lebélyegizték; aztán átadták másnak, aki két ceruzával írt rá valamit, s vitte be egy harmadik urnak, hogy az egy negyedikhez szaladjon vele, — akkor mindig így szóltam: lme, itt járnak előttem a testet öltött kétszerkettők. A soha nem tevődők. A csalatkozhatatlanság. S bármilyen sok kifogásom van is az infallibilitás dogmája ellen, hajlandó lettem volna magam elnökölni azon a zsáton, amely csalatkozhatatlannak deklarája az összes bankhivatalnokokat.

S most jön egy ügyes szélhámos, aki a legprimitív módon kihúzza egy csomó ezret onnan, ahol én minden asztal mellett az ezerszemű óvatosságot látam ülni. És látom kell, hogy akikben én a higadtság, óvatosság és körültekintés fenttartói tisztielem, éppen olyan könnyen rászédhetők, mint jó magam, aki soha nem vállalkoztam még arra sem, hogy valamelyik embertársamnak a forinjtát örözsem. Mert bizonyos, hogy hiába zártam volna el lakatallal a pecsételtet volna le hét pecséttel, mire visszahér, csak kilencvennyolc krajcárral tudtam volna beszámolni. Ők sem különbek tehát!

A másik illuzióm már magasabbrendű volt. Lélektani alapokon nyugodott, egészen addig, amíg ki nem derült, hogy a banksaló csakugyan az öngyilkosságot előkötő Rhyliczky volt. Nem tagadom, még szombatn nagyon fel voltam habórodva a rendőrség ellen. Hogyne, hiszen Rhyliczky öngyilkos lett s amikor a halálba készült, akkor is hangoztatta ártatlanságát, a rendőrség pedig tovább gyanúsította őt. Én a haldoklók utolsó szavaiban mindig szentül hittem. Azt gondoltam, hogy a nagy rejtély előtt, amely mellett minden földi dolog, becsület, igazság, hazugság, képmutatás, olyan parányi semmi, igazán ember lesz az ember. Feülmelekedik mindenféle szemponton. Óriási dolog ez a azért vakon hittem, hogy minden haldokló az igazat mondja, akár az akasztófa alatt áll, akár vérpádon terdel, vagy a revolvercsővért érző homlokán. Hiszen a halál közelsége annyira felzabadi minden földi köteletől s az a tudat, hogy egy perc múlva már ott leszek, ahol nincs vád, szemrehányás, jószág, gonoszság, nincs semmi, levelekötet az emberrel minden pórt, minden számítást, minden konvenciót és hogy ott, abban az egy pillanatban igazán ember lesz az ember.

Naiv voltam! lme, még a halálban is hazudnak az emberek, még ott is pózolnak, még ott is vannak gesztusok. Pedig tudják, hogy egy lépés a küszöbön át s ők a végtelen nagy semminek lesznek részeivé, de onnan a küszöbről is képesek egy utolsó hazugságot visszakiáltani nekünk, többi pózó, gesztusokkal teiszegő pózoknak hívó és gesztusokkal rászédhető embereknek.

Ezt a két illuziómat vesztettem el egy nap alatt a meglevő kevesből. S nem is az a legnagyobb baj, hogy illuziókat vesztettem, hanem az, hogy amikor egy-egy ilyen naiv illuzióból kiábrándulok, ugyanakkor erősebbik a tények bizonyosságai miatt amugy is elég erős véleményem gyarló, gonoszságában kiszámíthatatlan, hazug és pózör voltunkról.

— A Zala r. t. közgyűlése. A Zala hírlapkiadó és nyomda részvénytársaság ma délután *Eperjesy Gábor* elnöklésével közgyűlést tartott. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette a kibocsátott harmincezer kor. névértékű elsőbbségi kötvény elhelyezésére vonatkozó igazgatósági jelentést, majd az igazgatóságban megüresedett helyekre *Neumann Aladár* gyógyszerész és *Neufeld Ödön* bornagykereskedő, a felügyelő-bizottságba pedig *Reik Gyula* gyógyszerész választotta meg.

— Az új zirci apát. *Békefi Remig* dr., az új zirci apát, aki december 5-ikén vette át a rend kormányzását, körlevelet bocsátott ki a rend tagjaihoz, megjelölve azokat az elveket, amelyek őt a multban irányították és a jövőben irányítani fogják. Az új apátot január hó 6-ikán fogja *Hornig Károly* báró veszprémi püspök Veszprémben felavatni.

— Adomány a templomnak. *Reichenfeld Gyula* és neje a helybeli izr. hitközségnek, — mint a hitközség közli, — egy szép kivitelű értékes templomi órkeméclámpát adományoztak.

— Az első t. b. Balás Béla dr. Zala vármegye főispánja ma élt először ama jóval, hogy tisztelbeli szolgabíró nevezhet ki. A főispán t. b. szolgabíróvá Pálffy Géza jogászigorót, Pálffy Alajos hercegi erdőmester fiát nevezte ki a szolgabírói tisztségre. Pálffy Gézaiban igen rokonszenves, törekvő tagot nyer a vármegye tisztviselői kara.

— A keresk. bank kanizsai főnöke a központban. Budapesti írák: A Ryhliczky-féle váltócsalás során került forgalomba Koreff Dávid cégvezető, a váltóosztály főnökének neve, akinek tudnillik annyiban jutott szerep az ügyben, hogy vele állapodtak meg telefonon a csalók. Koreffet, aki régi tisztviselő, most nyugdíjazni fogják, de ez, mint bankkörükből mondják, nincs összefüggésben az előfordulattal, mert korára való tekintettel, amúgy is nyugdíjba ment volna. Helyére Forbáth Artur, a bank nagykanizsai fiókjának főnöke kerül, aki valamikor már főnökhelyettese volt az osztálynak. Érdekes, hogy Forbáth volt az, aki értesítette a bankot, hogy az inkasszóra küldött váltó hamis.

— A Déli vasút tarifaemlése. Bécsből jelentik: A Déli vasút közölte a magyar és osztrák kereskedelemügyi miniszterrel, hogy a vasut alkalmazottai helyzetének javítása a vasútra olyan új terheket ró, amelyeket csak a *tarifák felemlése* folytán remélhető többletből tudna fedezni a egyúttal megismertette a két kormány a tarifafelemlése vonatkozó tervezetét. Valószínű, hogy a két kormány a magyar és osztrák vasutaknál tervezett tarifafelemléssel egyidejűleg fogja a Déli vasút tarifafelemlést is rendezni.

— Megjön a harmadik tízezer korona. Tegnap hírtünk szolt arról, hogy a polgármesterek kongresszusán Samassa Adolf belügyminiszteri osztálytanácsos teljes hittel érdemlő kijelentéseket tett arra nézve, hogy a városi törvényjavaslata legközelebb parlament elé fog terjesztetni. Mint utólag értesülünk, az osztálytanácsos egyéb, inkább napi aktualitású dolgokról is tett nem kevésbé kecsesítő kijelentést. Megerősítette Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek azt az ígértét, amit a kormányelnök pár hete egy Tisza látván gróf által elejbe vezetett küldöttségnek mondott, azt, hogy az 1911. évre megszavazott három milliós államsegélynek eddig visszatartott egyharmad részét, az egymillió koronát is még december hóban ki fogják utalni a városoknak. A kormány terve erre a visszatartott összegre nézve az volt, hogy azt majd a városi törvény meghozatala után ennek szellemében fogják szétosztani. Minthogy azonban ez a törvénytervezet még jó néhány hónapig nem lesz törvényerejű intézkedés, méltányosnak találja a kormányelnök, hogy a visszatartott összeget már most, valószínűleg még karácsony előtt külön miniszteri rendelettel kiutalják. — A kiutalandó összegből Nagykanizsa városát tízezer korona fogja illetni, amit azonban mind főlemésti a tisztviselők fizetésekiegészítési igénye, amelyet a korábbi 20 ezer koronából csak 66 százalék erejéig elégítettek ki.

— Kiásozt szarmata temető. Sümegről írák nekünk, hogy a sümegi járásban levő zalamegyei *Lesenceistvádn* község határában hetek óta folyik egy rendkívüli értékű kultúrtörténelmi emlékek, a *szarmata* temető feltárásának munkája. Most értek a földmunkások a temetőnek ama területéhez, ahol sír sír mellett fekszik. December 5-én és 7-én Darnay Kálmán múzeumi igazgató vezetése alatt történt a sírok feltárása. A síroktól gazdag ékegy-nyelvények, ezüst fűgők, a harsosok sírjaiban kések, lőszervő szerszámok és egyéb eszközök voltak. Minden sírról lényeképfelvétel készült. Az ásatás tovább folyik.

— A kórház és szegényház karácsonya. A nagykanizsai kórház és szegényház karácsonyja részére jobban adakoztak: Kaufmann Mór 2 kor., továbbá nagykanizsai sörágy a Blau M. fiait cognac gyár bejelentették, hogy sör, illetve cognacot fognak küldeni a szegényeknek és betegeknek. Neuman Aladár 5 K. öz. Mlei Adámné 5 K. Mező Józsefné 1 K. öz. Megyimórecz Vincéné 1 K. Periahy József 3 K. Petrics Györgyné 2 K. öz. Kohn Józsefné 80 fill., Steinauer Teréz 50 fill., Winkler Józsefné 50 fill., Gyurkovicsné 50 fill., N. N. 50 fill., Goldhammer Károly 10 korona.

— Sáfrán József fűszerkereskedőnél kitűnő minőségű aranyhegyi fehér bor zárt palackokban literenkint 36 kr. kerül. Cím: Magyar-utca 74. 6070

Beszámoló és program.

A földművelési miniszter nagyszéde.

Nyilatkozat a zala-dunai csatornáról.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, december 14.

A képviselőház mai ülésének tulnyomó részét Serényi Béla gróf földművelési miniszter nagyszéde és lelkesedéssel fogadott beszéde foglalta le, melynek keretében választott a földművelési költségvita folyamán elhangzott beszédekre. Az ülésen Návay Lajos elnököl.

Serényi Béla gróf földművelési miniszter sorra veszi az elhangzott észrevételeket. Az argentinai husbehozatalhoz azért járult hozzá a kormány, mert arra az ország érdekében szükség volt. Az állami erdők hasznosítása érdekében a kormány meghozta a legmesszebbmenő áldozatokat és a legelőkérdést is a legnagyobb jóakarattal igyekszik rendezni és azon van, hogy minél több ingyenelgőt létesítsen. Aki a börtölaladó mérséklését, vagy eltörlesztését kívánja, azoknak azt válaszolja, hogy ehhez a kívánsághoz nem járul hozzá, hanem borközlakatákat állít fel a kormány és ezzel emeli a borközlakat. — Jelenti, hogy kertészeti iskolákat állítottak fel, hogy a bolgár kertészetet kisorítsák; fejleszteni kívánja a méhészetet. A földművelésiügyi kormány reorganizálta a gazdasági tudósítói intézményt, a gazdasági iskolákban elrendelték a kereskedelmi levelezés tanítását is. Átérve a vízi utak kérdésére, azon véleményen van a miniszter, hogy a tömegszállítás egy részét át kell terelni a víziutakra s ezért még ez évben megkezdik a *Siló szabályozását a Balaton-dunai csatorna építését, a Sajó összekötését az Alfölddel és 1913-ban a Maros és a Körös szabályozását.* Örömmel jelenti, hogy több katolikus főpap nagyobb területeket enged át a nép közt parcellázásra és sikerült egy jötekonv tendenciájú bankot felállítani, mely olcsó kamattal állít kölcsönt a népeknek. Ezek után kéri a költségvetés elfogadását.

A ház a földművelési költségvetést általánosságban elfogadja s rátért a részletes tárgyalásra.

A bankcsalás.

Bauer Endre vallomása.

Ryhliczky Lajos Pesten.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapest, dec. 14.

A negyedmillió bankcsalás dolgában még mindig nincs újabb fordulat. Bauer-Bajor Lajosnak most sincs sehol semmi nyoma. A tegnapi Siklósról Budapestre szállított Bauer Endre szállodást ma délután Sándor László rendőrkapitány kihallgatja. A csaló öccse előadja, hogy október 10-én Budapesten találkozott bátyjával, akinek panaszkodott, hogy teljesen le van törve. Bauer Lajos ellenben a szerencséjével kérkedett előtte, s midőn meghívta egy életterembe ebédelni, ezerkorónással fizetett és elmondta neki, hogy a sorsjátékon 130 ezer koronát nyert.

— Mennyi pénz van, — szolt neki Bauer Endre, — adhatnál 100 koronát. — Adok fiam többet is, 10 ezer koronát, — szolt bátyja, de csak kölcsönben. Bérlet ki azon újból a siklósi szállodát. Majd ha lesz pénz, akkor visszafizeted a kölcsönt.

Bauer Endre átvette a tízezer koronát, de sejtelve sem volt, — ugymond, — annak eredetéről.

Soltai rendőrfogalmazó ma reggel ismét Berettyóújfaluba utazott, ahol a minap Ryhliczky Lajosnál megtalálta a család után szerzett pénz legnagyobb részéről szóló takarékkönyvet. A rendőrfogalmazó ma Budapestre hozta Ryhliczky Lajost, akit szintén vizsgálati fogságba helyeztek.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 14.

Az időjárásban lényeges változás nem várható. Déli hőmérséklet 3-3 C.

A kártya.

Széksárd, dec. 14. Tolamegyei alispánja felelősséget vállalt a Fener-Sándor bonyhádi járási tisztviselőt, aki nagy összegű hivatalos pénzeket sikkasztott. A bűnös ember nagyuri passziói és a kártya vitték a zűllés útjára.

Tolyaj kasszirón.

Losonc, dec. 14. A losonci rendőrkapitányaság letartóztatta Tormás Ilona uriszármazású kassziróleányt, aki Horváth Ferenc vasúti vendéglőjében volt alkalmazásban. A bűnös leány asszonyának ékszereit és több ezer korona pénzt lopta el.

Hirtelen halál.

Kardsebes, dec. 14. Dragumir rendőrfőkapitány tegnap este Lugosra utazott, hogy hivatalos jelentést tegyen a megye alispánjának. A főkapitány az alispán előtti hirtelen összeesett és meghalt.

A bán afférja

Zágráb, dec. 14. Tomasich Miklós dr. horvát bán ma Pejacevich és Draskovich grófok után provokáltatta báró Raucht ismeretes sértő kijelentései miatt.

Ismét polgári házasság a Habsburg-családban.

Bécs, dec. 14. A Habsburg királyi családban rövidesen ismét szenczi házasság van. Készenlőben. Henrik Ferdinánd főherceg, Wöhring Lipót főherceg fivére beleszeretett egy müncheni polgárlányba, akit mindenáron nőül akar venni. Mint a katonai Verordnungsblatt közli, a morganius házasságra készenlő főherceg a katonaságtól hosszabb szabadságot kér. Henrik Ferdinánd összes főhercegi előjogairól önként lemondani szándékozik.

A pécsi család hősnőjét elfogták.

Pécs, dec. 14. Országosan nagy felűnést keltett annak idején Somogyi Jozefinek, egy pécsi neves borkereskedő cég tulajdonosnőjének hirtelen szökése, mi által hitelezőit több száz ezer koronával megkárosította. Mint Berlinből táviratozzák az Euróaszerte megküldött személyleírás nyomán ma ott a rendőrség letartóztatta Somogyi Jozefint a át fogja adni a magyar hatóságnak.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 14.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.73
"	" május	11.61
Rozs	"	10.24
Zab	"	9.64
Tengeri	1912. máj.	8.44
"	" júl.	8.51

Főszekerestő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Sugár-uton egy ujonnan épült ház szabad kézből, jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Karácsonyi és Újévi

ajándéknak

legjobban megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Birtosági borotválókészek,
Hajfésű-garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vöröskereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

== Elsőrangú ékszer- és órázlet ==

Alapítattott: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdusabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánsékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

Olcsó nickel- és acélórák.
Nagy választékban: Kínazást díszítványok és háztartási cikkek, berndorfi étazserek 6032 dús készletben.

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltak. Eladás- és javítási részletek.

== Régi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakíttatnak! ==

Karácsonyi és újévi vásár!

LEGJABB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek:

Színházi és béli sálók, ridikülők, pénz- és szivartárcák, valamint bőrdísz-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveször hálcipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruhaza, N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal burkolt szoba is kiadó. 6066

HÁZELADÁS

A Sugár- és Rozgonyi-utca sarkán levő Petrács-féle földszintes ház szabad kézből eladó. Megkeresések Petrács Miklósné tulajdonos címére Anna-utca 4-ik szám alá PÉCSRE intézendők. 6090

Karácsonyfa

Ötven darab, mintegy két méter magas duplakeresztes

FENYŐ úgy magánosoknak, mint kereskedőknek eladó.

Kopiar István, Látóhegy.

Király Sörfőzde Részvénytársaság

azelőtt

Nagykanizsai Malátagyár és Sörfőzde Részvénytársaság.

Felhívás.

A Nagykanizsai Malátagyár és Sörfőzde Részvénytársaság Nagykanizsán, 1911. évi december hó 12-ik napján tartott évi rendes közgyűlésében elhatározta, hogy cégét „**Király Sörfőzde Részvénytársaság**”-ra változtatja és hogy a jelenlegi egy millió korona alaptőkéjét, mely 20,000 darab egyenként 50 k névértékű részvényre oszlik fel, a részvények összevonása által akként változtatja meg, hogy az eddigi részvénytőke változatlanul egy millió koronát fog képezni, de ezen eddigi részvénytőke csak 5000 darab egyenként 200 k névértékű részvényre osztatik fel, vagyis a mostani részvények úgy vonatnak össze, hogy négy darab 50 k névértékű részvény helyett egy darab 200 k névértékű részvény adatik ki.

Felhívtnak tehát a Nagykanizsai Malátagyár és Sörfőzde Részvénytársaság részvényeinek jelenlegi birtokosai, hogy a birtokukban levő részvényeket kicserélés végett legkésőbb 1912. évi január hó 15-ik napjáig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál letenni szíveskedjenek, ahol a leteendő részvényekről ideiglenes elismervények fognak kiszolgáltatni, az egyesítés folytán őket illető új részvények pedig legkésőbb 1912. évi május hó 15-ik napján az ideiglenes elismervények ellenében fognak kiadatni. Az esetleg nem egyesíthető régi részvények pedig ugyanakkor ideiglenesen egy-negyed részvényekkel fognak kicseréltetni, s mint ilyenek kezelteni mindaddig, amíg azok egyesítése eszközölhető lesz.

Ugyanazon közgyűlésben elhatározatott továbbá az is, hogy a részvénytőkének egymillióöttszáz ezer koronára való felemelése céljából, az előbb említett művelettel kapcsolatban 2500 drb. egyenként 200 k névértékűről szóló új részvény is bocsájtatik ki, amelyekből az eddigi részvényeseknek részvényeik arányában 1250 drb. új részvényre 244 k ár mellett az elővételi jog biztosítottatik, még pedig olyképpen, hogy a régi 50 k névértékű részvények birtokosainak 16 darab 50 k névértékű részvény után egy darab új kibocsátású 200 k névértékű részvény jusson; további 1250 darab egyenként 200 K névértékű új részvény kibocsátására nézve pedig a közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy ezeket is alkalmas időben és módon, de semmiesetre sem az előbb meghatározott áron alul elhelyezhesse.

Felhívtnak tehát a régi részvények birtokosai az iránt is, hogy elővételi joguk gyakorlását legkésőbb 1912. január hó 15. napjáig a Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál a régi részvények letétele mellett bejelenteni szíveskedjenek, mégis azon figyelemzetéssel, hogy az új kibocsátású részvényekből csak egész részvények adatnak ki.

A bejelentéssel egyidejűleg a jegyzett új részvényekért darabonként 244.— k tőke, 240.— k után 1911. évi október 1-től járó 5% kamattal együtt lefizetendő.

Aki a megállapított határidőig elővételi jogának gyakorlását be nem jelenti, vagy a fizetés teljesítését elmulasztja, ezen elővételi jogát elveszti.

Azokat a részvényeket, melyekre vonatkozólag a részvényesek elővételi jogukat nem gyakorolják, az igazgatóság fogja értékesíteni.

A részvényekre befolyó árakból részvényenként 200 k a részvénytőkéhez, 40 k pedig a tartalekalaphoz csatoltatik és 4 k a felmerülő költségekre fordítottatik.

Az új részvények már az 1911/1912. üzletév nyereségében részesülni fognak.

Kérjük tehát a t. részvényeseket, hogy amennyiben elővételi jogukkal élni kívánnak, úgy azt a fenti feltételek értelmében a kitűzött határidőig gyakorolni szíveskedjenek.

Nagykanizsán, 1911. december hó 12. napján.

Az igazgatóság.

Janda K. Petermann József
utóda
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcím: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: róza, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezeda, narcis, mimosa, aszpara-
gus és páfrány-zöld. **Név és**
születésnap, menyasszonyi és
koszorúsány
csoportok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 k ában.

Báji csokrok 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
Élő és művirág koszo-
ruk 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-**
kosarak és Jardinierek
a leggyorsabbidőre, a legkiseb-
sebb kivétellel: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágváza-
kba való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkeznek.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

Karácsonyra

gyermekeknek és fel-
nőtteknek legszebb
ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízést.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Csütörtökön, pénteken és
szombaton

GYÖRI MIHÁLY karmester
vezetése alatt 8 tagból álló

Női-zenekar

a „ROYAL” kávéházban
ZENE-ESTÉLYT
rendez.

A nagyérdemű közönség az-
ives pártfogását kéri
SATTLER LAJOS, kávé.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztala-
tataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielé-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
a szakmába való munkát, valamint elfo-
gadok mindennemű javítást és átala-
kítás munkálatokat. — A n. érd.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel!

Goldstein Armin szücsmester, Károly-ut 1.
(Bayer cukorüzem mellett).
Raktáron tartok mindennemű szücsmestert.

A közelgő karácsonyi és újévi
ünnepek alkalmával felhívom a
n. é. közönség figyelmét a nálam
készülő fényképfelvételekre, a
melyek borus időben is a leg-
jobb sikerrel villanyvilágítás mel-
lett eszközölhetnek.

Készítek visit nagyságtól élet-
nagyságig fényképeket legszebb
kivitelben, legolcsóbb ában.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,
Csengeri-utca 1. Takarékpénztár
épületében, földszint

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekbáb-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó ártí árusítatnak : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok,
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.
Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat”

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat”

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: **„MENTOLIN”-t** 20 fillér.

Kapható: **REIK GYULA** Salvator gyógyszerárában Nagykanizsán.

ngatni. Elaltatta a gyöngesége. Égő
mavillanál (az is babona) szennyezt

nizsteri rendeletei és a gazdákat érdeklő iratokat felolvastak.

A Gazdakör számadásainak megvizsgálására Szanvéber Józsefet, Sommer Ignácot és Ujvári Oszkát küldték ki. Minthogy a Gazdakör tisztviselőinek és választmányának mandátuma az év végén lejár, elhatározták, hogy a választás megejtése végett január végéig közgyűlést hívnak egybe, mely alkalommal a számvizsgálók is előterjesztik a számadásokat.

A kör hivatalos lapjával továbbra is a Zaidt jelölték ki.

A fegyverszünet.

A véderőjavaslatokat leveszik a napirendről.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, december 15.

A kormány és az ellenzék megállapodásának tudvalevőleg az volt az egyik pontja, hogy ha december 16-ig a képviselőház nem végez a költségvetéssel, akkor a véderőjavaslatokat leveszik a napirendjéről s mindaddig nem tárgyalják a katonai javaslatokat, míg a költségvetést a ház meg nem szavazza. A megállapodás szerint a szombati nap a véderő és mivel a költségvetés még mindig foglalkoztatja a képviselőházat s azzal a feliratkozott sok szónok miatt egyhamar aligha végezhet, az az eszme merült fel, hogy már holnap vegyék le a napirendről a véderőt s helyette holnap is a költségvetést tárgyalják.

Ezzel a kormány egy napot nyer a költségvetés tárgyalásához s ezért a tervet el is fogadják. A holnapi ülés napirendjére a költségvetést tűzték ki s ennek tárgyalását most már megszakítás nélkül folytatják és pedig naponta öt óráig ülnek.

Ötszáz új iskola.

A kultuszárca tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 15.

A képviselőházban ma megindult a költségvetési tárgyalások legérdekesebb mozzanata, a kultuszvita. — Ez tavaly is rendkívül izgalmas és szenvedélyes volt és az ideén is annak ígérkezik. A szónokok nagy számmal iratkoztak fel és bizonyára ezáltal is ösztömeríti fegyvereit a Házban a radikális haladás és konzervativizmus. Kezdetnek eléggé érdekes volt az, hogy szóvá tették Apponyi elmaradt egyetemi tanárságát.

A mai ülésen Návay Lajos elnököl s

Csak arra emlékezik, hogy a jótékony ébredés kegyetlen viaskodásból emelte ki. A hűtlen feleségeért álmában a csalás. A kutyák az udvaron kísértetiesen vonítottak.

Az erdőkerülő felpattant és körülnézett a vityillóban. Szeme a hívészársát keresie. De hasztalanul.

Magára kapta subáját és kinézett a pitvarba.

Odakint hangtalanul pihézett a hó. A komondor pedig egyszerre elnyelte a mérget, mihelyt gazdájához törlekedhetett.

Am a vizsla még egyre folytatta buffogását. Kiszaladt az országútra, amely a ház előtt kacskaringózt el lomha testével, meg-meg visszafutott az ajtóhoz.

— Ez a kutya érez valamit, — dörögte félhangosan a férfi. Bement, leakasztotta lancasterjét és óvatosságtól átitott borzongással lépett ki az utra, ahová a szobalámpa pazarul vetítette ki fényét.

Körül hordozta nyugtalan pillantásait, de csak friss nyomokat látott a hóban. Férfi- és női lábcsapát.

Szorongó érzés nyomakodott a szívébe. Kihozta a felesége egyik cipőjét és beleillesztette a nyomokba. Pompásan beleillett.

— A kedves kigyó nemrégén lehetett itt. De a csapás itt megint visszafelé vezet. Konstatálta az öreg.

Vajon merre? hová?

(Folyt. köv.)

miután bemutatta az ügyvédjelöltek kérvényét, rátértek a kultuszárca költségvetésének tárgyalására. — A költségvetést Kammerer Ernő ismertette. Azt összehasonlította a negyven év előtti költségvetéssel és kimutatta, hogy a tárca kiadásait negyven év alatt a halvanszoroóra emelték. Az új egyetemek felállításáért dícsért illeti a minisztert; bejelenti, hogy a kormány legközelebb ötszáz új iskolát állít fel, továbbá számos középiskolát is és egyéb reformokat is tervez. Ajánlja a költségvetés elfogadását.

Elsőnek Sággy Gyula Kossuth-párti képviselő szölt hozzá a költségvetéshez. Helyesli a kormány amaz elhatározását, hogy a kultúra terjesztésére mindig nagyobb összeget akar fordítani, ehhez szívesen hozzájárul, de azért szükségesnek tartja, hogy éljen a kritika jogával és a kormány figyelmét egyes hibákra felhívja. Hosszasan foglalkozik Apponyi Albert grófnak elmaradt egyetemi tanárságával. A világ bármely egyeteme örömmel fogadná Apponyit tanári karába, csak itt, nálunk eljeneztek kicsinyes, politikai okokból. Határozati javaslatot nyújt be a katolikus autonómiairól s a költségvetést nem szavazza meg.

Dahinter Ernő száz képviselő a középiskolai oktatás reformját sürgeti és különösen a testi nevelés fejlesztését kívánja. A költségvetést elfogadja.

Hock János elégtelennek tartja ötszáz új népiiskola felállítását, mert ötezer új iskolára lenne szükség, de a kormány egész figyelmét a katonaságnak szenteli. Sürgeti a katolikus autonómiát, a költségvetést nem szavazza meg.

Az ülés folyik.

A császár örangyala.

Vilmos császár veszedelmében.

— Saját tudósítónk távirata. —

Berlin, december 15.

II. Vilmos német császár élete legutóbb két ízben is haláiveszedelmében forgott és mindkét alkalommal csak a véletlen szerencse mentette meg a császár életét.

Minap a császár Sileziában vadászott és ekkor úgy tervezték, hogy a császár udvari gyónaton utazik Boroszloba. A császár azonban az utolsó percben más-keppen határozott és az út egy részét a boroszlobi kastélyhoz automobilon tette meg. Később kiderült, hogy az utnak éppen azon a részen, melyet a császár elkerült, anarchisták merényletet terveztek ellene s bombákat helyeztek el a síneken. Az anarchistákat már elfogták s bevallották, hogy a császár élete ellen törtek.

Vilmos császár élete ma másodszor is haláiveszedelmében forgott. Ma reggel autón Berlinből Potsdamba ment s mikor a gépkocsi a Kaiser Wilhelm-Stassen haladit, egy mellékútból teljes sebességgel katonai társzeker robogott ki, egyenesen neki az udvari autónak. A soffőr nagy erővel megakadályozta az irtózatos összeütközést, a császár pedig kiugrott a kocsiból, miközben könnyebben megsérült.

A bankcsalás.

Dr. Bajor Ármin az öccséről.

A vizsgálóbíró Ryhliczkynél.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 15.

A zökésben kiválóan ügyesnek bizonyult bankcsalónak, Bauer-Bajor Lajosnak még most sincs semmi híre-hamva. Ellenben a rendőrség most a Bauer-család összes tagjainak kutat utánna és a szerencsétlen családot molesztálja folytonos házkutatásaival és a kihallgatásokkal.

Dr. Bajor Ármin, jónévi fővárosi ügyvéd, a család testvérbátyja, aki a múlt esztendői gőzfürdő közgyűlésén Nagykanizsán jelölt volt, s itt sokakkal megismerkedett, egy újságíró előtt így nyilatkozott a dolgokról:

— Tény az, hogy öcsém kétszer is iró-damba jött október hó elején, de egy ízben sem talált ott. Elég garság tőle, hogy ha már ily bitangaságot követett el, éppen az én iródamban készítette el annak aktáit.

A rendőrség bosszankodik, hogy nem bír nyomára jutni, és most azon iparkodik, hogy egész családomat belekeverje ebbe az ügybe. Meg vagyok győződve arról, hogy csak azért folyik ellenünk ez a hajsz, hogy Lajos látni, illetve valahol olvasva a családnak ezt a rengeteg kellemetlenségét, önként jelentkezett. Magam is őszintén óhajtanám, hogy jelentkezne, és ezzel bennünket a további kellemetlenségtől megmentene.

A vizsgálóbíró ma délbén megjelent a rabkórházban és megmutatta Ryhliczky Zoltánnak a rendőrségi jegyzőkönyvet, amelyet beismerő vallomásától felvettek. A bankcsaló kijelentette, hogy fentartja beismerését, amit a vizsgálóbíró jegyzőkönyvbe foglaltatott és Ryhliczkyvel alá-íratla. Ezután kihirdette neki a törvény-széknek a vizsgálati fogságot elrendelő végzését.

Magnetikus előadás — akadályokkal.

Beültette a főkapitány.

Mégis megengedi az alispán.

— Saját tudósítónktól. —

Városszerre nagy felűnést kellenek azok a terjedelmes, zöldszerű plakátok, melyek iházi Horváth István nagykanizsai anyakönyvezetőnek holnapután, vasárnap este tervezett magnetikus előadását hirdetik. Minden intelligens ember erről beszél már napok óta és az érdekes előadás iránti érdeklődésnek legjobb jele az a nagy jegyelővásárlás, ami mindegyre jobban fokozódik. Természetesen vannak olyanok is, akik nem a legjobb szemmel nézik ennek az erősen az orvostudományok körébe vágó előadásnak az előkészületeit és túlsó felelőssel gondolnak arra, hogy egy orvosi diploma nélküli ember akor olyan term. tudományi kísérletekkel foglalkozni, melyeknek miní kiváló gyógytényezőknek hatásai még ezek sem merik kétfébe vonni. Csak így magyarázható az a terület, melyet Deák Peter nagykanizsai re. dőrfőkapitány tegnapielő kibocátoit s amelyben egy 1894-ből való beülygymiszteri rendelethe hivatkozva az anyakönyvezetőit a hipnotikus előadás megatásáról eltiltja. „Mert a hipnotizálás csak orvosok nak van megengedve, azoknak is csak gyógytási célokra, nem pedig a nagyközönség szórakoztatására; a láikusoktól végzett hipnotizálás könnyen elcsesélyessé válhat...” szól az előadást be-tiltító főkapitányi véghatározat.

Iházi Horváth István e tilalom vétele után tegnap hajnalban vonatra ült és utazott Zalaegerszre, hogy a tilalom megváltoztatását kérje az alispántól. A jeles hipnotizőr magával vitte írásbeli vizsgái alapján az amerikai „Institut”-tól szerzett hipnotizóri diplomáját, a Zalának feltűnést keltő cikkét, mely csodálatos gyógyító eredményeiről szölt és azt a bejelentést, hogy vasárnap a fővárosi sajtókiüldöttei Nagykanizsán lesznek az előadásán, akik lapjaikban bizonyára nem fogják éles kritika nélkül hagyni azt, hogy Nagykanizsán avult rendeletekre való hivatkozással beültették egy olyan előadást, mely a tudományos haladás eredményeit van hivatva demonstrálni.

Árvay Lajos alispán a legnagyobb előzékenységgel fogadta az anyakönyvezetőt és meghallgatva ennek a tilalomra nézve tett megjegyzéseit, megbeszélte vele azon módozatokat, melyek szerint a beültött előadást mégis meg lehetne tartani. Elsősorban azt kötötte ki feltétellül az alispán, hogy orvosok legyenek jelen a Pölgéri Egyetel emelvényén, midőn ott a hipnotizálások történnek. Egyebekben pedig a megyei fizsi főorvos szakvéleményétől tette függővé az alispán döntését.

Iházi Horváth István hazaérkezve azonnal felkeresett három gyakorló orvost, kik megígérték, hogy szívesen aszisztálnak neki vasárnap este delejes kísérleteinél. Majd felebbezést készített a főkapitányi véghatározat ellen, amelyben előadva a három orvos készséges ígérteit, azt beadt a kapitányságon, mely a felebbezést még tegnap délután továbbította Zalaegerszre az alispánhoz. Az alispán határozata, mely immár ellig lehet készen,

hogy az előadás tartását meg fogja engedni, valószínűleg holnap délelőtti sürgönyileg fog érkezni.

Munkatársunk kérdést intézett iházi Horváth Istvánhoz, hogy mit szöli a főkapitányi tilalomhoz.

— El voltam arra készölve — szöjt, — mert biztosra vettem, hogy ellenségeim, az egész egészséges emberiség ellenségei, mindent el fognak követni arra nézve, hogy a tudományos haladásnak e csodálatos eredményei minél tovább titokban maradjanak. De ennek az igazságnak a tüzt is csak ideig-óráig lehet a hamu alatt lappangó állapotban tartani. Ki fog az időni sokkal előbb, mint gondolnák. Az a rendelet, amelyre a főkapitányi tilalom hivatkozik, a szerencsétlen végű Salamon Ella esetéből származott, kinek halálát egy avatatlan, tényleg laikus embernek határt nem ismerő, kínzó kísérletei okozták. Helyénvaló, hogy az ilyen kontárokat csakugyan eltírták a delejeztől, amit ők hipnotizmus néven kompromittáltak évlizedekre szölnak, de nyugodt lehet minden hatóság, hogy az a hipnotizőr, kinek az Institut diplomát adott, nem fog kárt okozni az emberiségnek, hanem csak hasznót és boldogságot.

HIREK.

— Az új bazaltkővezékek süllyedése. Hónapok óta mindegyre többen intéznek hozzánk kérdést aziránt, van-e tudomásunk arról, hogy a múlt nyáron bazaltkőakkal kikövezett két kanizsai utca burkolata egész hosszában megsüllyedt s kérdik, hogy ez így fog-e maradni. Csakugyan tény az, hogy úgy a Szemere, mint a Rozgonyi-utának bazaltja az utcák középvonalában körülbelül egy méter szélességben 5—6 centimétert süllyedt, ami mindkét utca közepét egész hosszukban medenceszerűvé teszi, s ami nemcsak a szemet, de még jobban az arra járó kocsik kerekeit bántja. Mint megállapítottuk, e részleges utcasüllyedésnek oka abban áll, hogy a két frissen kövezett utcában közvetlenül a bazaltkővezék előtt csináltak földalatti csatornát, s noha ezek felett a földet még oly gondosan és alaposan lesulykolták, eikerülhetlen volt hónapok alatt e földszávnak, a vele együtt a hozzá tartozó bazaltsávnak némi megereszkedése. A város mérnöki hivatala, melyet erről megkérdezünk, előre tudott a bekövetkezendő süllyedésről, de már idejében, jó előre intézkedett, hogy ebből a várost kár ne érje, illetve, hogy a kövezésnek ez elmaradhatlan hibái a kövezést végző Badacsonyi bazaltbánya r. t. költségén javíttassanak ki. A két utca kövezését ugyanis épp az emeltek miatt, még most sem vette át a város a vállalkozótól, hanem kötelező nyilatkozatot szerzett be ettől, hogy a jövő tavaszig mutatkozó hibákai a részvénnyársaság saját költségén pótolja és az átvétel csak ennek megtörténte után fog végbemenni. A Szemere és Rozgonyi utcák bazaltjának süllyedése tehát senkit ne aggasszon, az előre látott dolog volt, amelynek következményei ellen kellő gondossággal védekeztek a városi vagyon kezelői.

— Az aranykeresők. Több ízben megírtuk, hogy Szájbély Gyula udvari tanácsos, Rendes Szidor és mások részvételével konzorcium alakult, mely arra akar vállalkozni, hogy a Mura vizéből nagy technikai készséggel és üzleti befektetéssel aranyat mosat. A vállalkozás iránt, — mint ezt szintén megírtuk, — jószel kir. herceg is érdeklődik, bár annak még nem része. A vállalkozók úgy tervezték, hogy a munkát még ebben az évben megkezdik, ez a szándékuk azonban nem teljesülhet, csak a jövő tavasszal fognak munkához látni. Mint értesültünk, az aranymosást az eredeti tervtől eltérően nem Murszardahelynél, hanem a Mura felsőbb folyásának valamely pontján fogják megkezdni.

— Elmarad a vasárnapi kabaré. A Ker. Jót. Nőegyletnek I. hó 17-ére hirdetett kabaré előadása, közbejött akadályok miatt elmarad. A Ker. Jót. Nőegylet választmány.

100

GNOM a legjobb motor!

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsősorú

HÁZELADÁS

A Sugár- és Rozgonyi-utca sarkán levő Petrás-féle földszintes ház szabad kézből eladó. Megkeresések Petrás Miklósné tulajdonos címére Anna-utca 4-ik szám alá PÉCSRE intézendők. 6090

5000 legfinomabb

higiénikus cigarettahüvely — „Primus” preparált „Optimus” vattával küld 10 koronáért, Erste Galizische Zigarettenhülsenfabrik „Primus” Lemberg Gródecka 35. 0006

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, flu és gyermek-kalap és sapka-áruimat

igen méltányos áron kiárusítom.

Plüsch és bársony, flu és férfi kalapok, kemény nyulszőr férfi kalapok, Pichler, grázi lüden férfi és flu kalapok, szörme sapkák. Biber, Nutria, Rase, bárány férfi és-gyermekek részére a legkínzóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szükségleteit most fedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS
NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.
Portál és berendezés eladó 15.44

Karácsonyi és ujévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek:

Színházi és bál sálók, ridikülők, pénz- és szivartárcák, valamint bőrdísz-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveször házi-cipők. 0006

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza, N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejáratu bu orozotti szoba is kiadó. 6066

Karácsonyra

gyermeknek és felnőtteknek legszebb ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a józisést.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

A tudomány csodája!

Az ember hatodik érzéke. **DELEJESSÉG** (magnetizmus) az ember szolgálatában. Az első magnetikus előadás Magyarországon.

Ihaszi Horváth István

nagykanizsai anyakönyvvezető az emberi mágnességnek általa elméletben és gyakorlatban évek óta tanulmányozott és gyakorolt bájumaos jelenségeit

Nagykanizsán, a Polgári-Egyület nagytermében december 17-én

(vasárnap) este 8 1/2 órakor fogja bemutatni.

Az előadás tiszta jövődelmének 20 % -a a nagykanizsai állandó színház, felsőtemplom és a református templom alapjai javára fog egyenlő arányban fordítottatni.

Az előadás műsora:

1. Az emberi delejesség és annak alkalmazása a nevelésben és a modern gyógytudományban.
2. Az emberi delejesség felkeltése és annak fejlesztése különböző egyénekben. A delejes álomba merítés és abból való felébresztés különféle módjai. A közönség köréből jelenlévők részvételével.
3. Az ember hatodik érzéke működésében. Szuggerációk, telepátikus jelenségek, távolhallás, gondolatolvasás. A különféle betegségek pontos felismerése (diagnosztika) médiumok útján. A legkülönbözőbb betegségek gyógyítása magnetikus suggeratív kezeléssel. Több médium részvételével.

Helyek árai:

Páholy (5 személyre) 10 K.
Támlaszék 2.50 K. (ülőhely)
1. 4 sorban 2 K. 5-7 sorban 1.80 K. 8-10 sorban 1.50 K. a többi sorban 1.20 K. Földszinti álló 60 fillér. Karzat 40 fillér. 6069

Jegyek előre válthatók a Drogériában.

KWIZDA-FÉLE RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára. Egy üveg à K 2.80.

Az udvari istállókban és versenyistállókban 30 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, gyulladásoknál stb. Trainingben nélkülözhetetlen. 1900

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **KWIZDA FERENC JÁNOS**

az osztrák-argyr csász. és kir. a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állat-nyászati cikket a valódi szőlő-tőle, kerületi gyógyszerész Kornburg-ban Wien mellett.

Ha ide és finom arebőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szepiőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot 5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárúháza Nagykanizsán.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet

Cötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készíték megrendelés szerint bármiféle **szücsmunkát** a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenféle szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szücsmeister.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédli-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért kiárusítatnak. Igen alkalmas **karácsonyi ajándékok**, u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák. 625

Özletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Janda K. utóda

Petermann József

elő és művirág kereskedése

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Távíratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok** u. m.: rózsák, székfű, orgeona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. **Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsági csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K ártban.

Bál csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Élő és művirág koszarok:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardinierek** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágvázáik, kosarak, jardinierek és virágvázáikba való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

Ismerettség és közhatalom:
NAGYKANIZSA
Kecskeméti u. 1.
TELEFON-SZÁM 78.
egy működőhelyen.

A szerkesztőség és kiadóhivatalok a szerkesztőség mellett működnek. — Készítik megrendelésre nem vállalnak és ártalmatlan levélkezelést nem vesznek igénybe a szerkesztőség.

Írásbeli leveleket és nyilatkozatokat díjtalanul csak akkor fogadjuk, ha a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
adónak hordva:	szállítással:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagyedre 3.50	Nagyedre 4.00
Félére 7.—	Félére 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, társasági és egyéb közéleti és szociális híreknek 50 fillér.

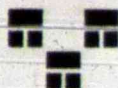
Eljegyzési és esküvői híreknek 100 fillér. — Készítési díj 6 koronára.

XXVIII. évf. 287. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 17.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Felhívás!

Üzletrészek az új évtársulatra a szövetségi helyiségében Csen-gery-ut 4. Pesti, magy. keresk. bank palota, a hivatalos órákban folyó év október hó 1-től kezdve előjegyezhetők. — Kölcsönök és üzletrészek előjegyzéséért díj nem fizetendő — Könyvecskék és nyomtatványok díjtalanul adatnak ki. — Betétek intézetünkénél a legjobban gyümölcsöznek. — Kölcsönök olcsón és gyorsan folyósíttatnak.

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet

1912. év kezdetével 6 évi időtartamu új évtársulatot

alakít, mely alkalmából van szerencsénk a következőkről értesíteni:

Egy üzletrész után hetenként 1 korona fizetendő. A részvényesek kényelmére elhatároztuk, hogy 1912-től kezdve bármely könyvecskére, illetve évtársulatra tetszés szerint

hétfőn, kedden, szerdán, vagy csütörtökön

d. e. fél 9-től fél 12-ig be lehet fizetni.

Nagykanizsa, 1911. szept. 15.

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet igazgatósága.

ALAPITVA:
1889.

KAUFMANN

TELEFON:
222.

Mór térközlekedési-üzlete Nagykanizsán, Kazinczy-utca és saját műhelye 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki meghívásoknak személyesen tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák. Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű kiszolgálás, szolid és olcsó árak.

Janda K. utóda

Petermann József

élő és művirág kereskedés

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Táviratcím: Petermann.

Megrendelhetők: Étvirágok u. m.: róza, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsányi csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K árban.

Bájl csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. Élő és művirág koszorúk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. Virágkosarak és Jardinierek a leggyazszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

0001

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

LEGMODERNEBB
MŰVÉSZIES
KIVITELŰ

MEGHIVÓK
TÁNCRENDEK
FALRAGASZ
BELEPŐJEGY
VILÁGPOSTA
KÁRTYÁK
STB.

LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A

ZALANYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.

Lefőztük
Páris, Londont és Berlint
szabadalmazott

hajtűnkkel

A tiszta és ósien tartja és sokasom
sok ki. Kapható minden jóbi üzlet-
ben. — Valamennyi kultúrállamban
szabadalmazva.

Polezer és Jsa
hajti- és hajdalmi-áruháza
Budapest, I. ker., Leány-utca 85. sz.

Miért jár el olyan gondtalanul a
a gyomrával,

mintha az nem volna olyan fontos, mint más
szervezet. És mégis ha a gyomor nem emészt
lankad az egész test működési képessége.

Egy kipróbált, a keresettek közül a
legjobb és hatásos gyógyfűvekből gond-
osan előállított étvágyelősegítő, emésztés elő-
mordító és enyben levezető házi szer, mely
a mértékeltenség ismert következményeit,
hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által
előidézt székrekedést, mint gyomorférgést,
székzsorulást, mértékeltlen savképződést és
gőrcsszerű fájdalmakat csillapítja és meg-
szünteti, ez a **dr. Rose-féle balzsam**,
Fragner B. prágai gyógyszer-tárából, fél üveg
1 kor., egész üveg 2 korona.

Figyelem! A csomagolás
minden részén törvényileg
bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és királyi
udvari szállító.

A „Fekete Sas”-hoz Prága, Kleinova 203. Neresdasse
száma. Postai számla: 105 naponta.
2 kor. 20 fillérnek előre való beküldése után egy nagy
üveg és 1 kor. 20 fillérnek beküldése után egy kis üveg
bérmentve küldetik meg Ausztria és Magyarország
bármely részére.

Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszer-
táráiban. Főlerakat: Török József gyógyszer-
tárában Budapest, Király-utca.

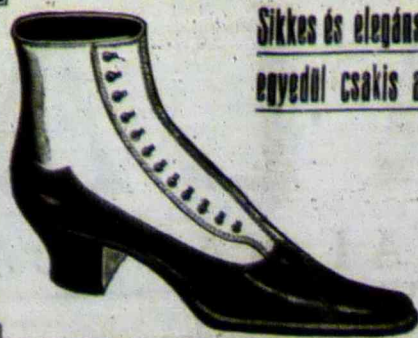
Szabó-műhely áthelyezés!

Értesitem az igen tisztelt vevői-
met, hogy a MŰHELYEMET
Zrinyi Miklós-utca 4. sz. alul
Király-utca 47-ik sz. alá

helyeztem át. Továbbra is b.
pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTFREICH ANTAL,
férfi-szabó.

Sikkes és elegáns
egyedül csakis a

Jancsec-Cipő!

Nagykanizsa, Deák-ter, Bayer
csukrák mellett.

Vidéki megrendelések-
hez elegendő egy hasz-
nált cipő beküldése vagy
papíron a láb körrajza.

A közelgő karácsonyi és újévi
ünnepek alkalmával felhívom a
n. é. közönség figyelmét a nálam
készülő fényképfelvételekre, a
melyek borus időben is a leg-
jobb sikerrel villanyvilágítás mel-
lett eszközölhetnek.

Készítek visít nagyságtól élet-
nagysáig fényképeket legszebb
kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,
Csengeri-utca 1. Takarékpénztár
épületében, földszint

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztá-
lataim által abban a kellemes helyzetben
vagyok, hogy a 5697

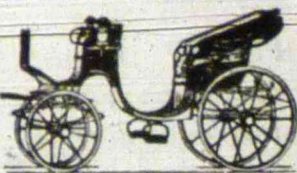
szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kiéle-
gíthetem. Megrendelésre készítek minden
é szakmába vágó munkát, valamint elfo-
gadok mindennemű javítási és átala-
kítási munkákat. — A n. érd.
közönség szíves pártfogását kérem és
maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Fermin szücsmeister, Kálvay-u. 7.
(Bayer csukrák mellett.)
Raktáron tartok mindennemű szőrmeáru.

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kifutó munka! — Jutányos árak!

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat“

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat“

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: **„MENTOLIN“-t** 20 fillér.

Kapható: **REIK GYULA** Salvator gyógyszer-tárában Nagykanizsán.

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár min-
dennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készítek és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrkat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tákrós, rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövegekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Steiner Mór

óraműves Nagykanizsán.

Legpontosabb zseb-, inga-, fal- és ébresztő
órák, elsőrendű gyártmányok.

Ékszerek, gyűrűk, fülbevalók legújabb divatuak
remek választékban.

Látszerraktáramban elsőrendű csipetlők,
szemüvegek kaphatók egy koronától feljebb.
Minden órajavítást pontosan és szakszerűen
eszközölök. — Legmagasabb napi árban törött
aranyat beváltok vagy kívánatra becserelek.
4631

**CSAK A VULKÁN
szén-vasaló jó!**

A feke nyílik, mi itál a hamu azonnal könnyen kihűl.
Minden más vasalóval szemben utólagos tüzetlen nagyszerű
légvonatot, úgy, hogy nyolc perc múlva használható és
álládon egyformán tűz. Közönséges faszénrel fűthető,
még sincs szénigáz! Nem kell futtatni, nem kell lóbálni,
tehát csodásan tisztá és gyors vasalás! A ruhák károsítása
vagy a kerek megégetése kizárva. — **Világosabada-
lom!** Ára szabadalmazott kévéddővel együtt: csiszolva
6.50 K, nikkezzve 7.50 K, elpusztíthatatlanul román-
covva 8.50 K. Kapható minden vaskereskedésben és háztar-
tási üzletben. Gyű és világosabadalem-tulajdonos.

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. szám

Telefon: 86-71.

Telefon: 86-71.

Aranyéremmel kiérdelve Budapest, 1911.

807

Kiadóhivatal: K. K. K.

NAGYKANIZSA

Kiadóhivatal: K. K. K.

TELEFON-SZÁM 78.

egy működőhely.

A működőhelyek által közölt hírek a működőhelyek által közölt hírek. — Kérlek, hogy a működőhelyek által közölt hírek a működőhelyek által közölt hírek.

Működőhelyek által közölt hírek a működőhelyek által közölt hírek. — Kérlek, hogy a működőhelyek által közölt hírek a működőhelyek által közölt hírek.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KÖLTSÉGTÉTEL ÁRA:

Helyben	Postán
adatok hozzá:	adatok hozzá:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagykorlat 3.50	Nagykorlat 4.00
Fülszám 7.-	Fülszám 8.-
Egyes ére 14.-	Egyes ére 15.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Működőhelyek által közölt hírek a működőhelyek által közölt hírek. — Kérlek, hogy a működőhelyek által közölt hírek a működőhelyek által közölt hírek.

XXXVIII. évf. 287. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 17.

Kiadóhivatal: K. K. K.
Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt

A kultusz-tárca költségvetése.

500 új állami iskola.

Nagykanizsa, dec. 16.

Már megkezdődött a kultusz-tárca költségvetésének tárgyalása. Nekünk, akik Magyarország haladását, föllendülését, újjászülését, a közoktatási politikától, ennek a politikának hódító előrenyomulása következtében támadó és nagy átalakulásokat teremtő reformoktól várjuk és reméljük, mindig első helyen álló mozzanat volt a közoktatási tárca költségvetésének az Országházban való tárgyalása. — Mert ha mi nem vehetünk is közvetlenül részt a tárgyalásban, ha nem lehetünk is ott közvetlenül, ahol Magyarország kultúr-jövőjének kohójában az új gondolatok, új eszmék, új világok teremő tüze izzik: lelkünk egész odaadással tapadunk ehhez a mozzanathoz, melynek minden ízéből lessük a kivillanó sugárt, mely biztató fényvel világít be ennek a sok kultúrküzdelmet átélő nemzetnek jövő haladásába, magasabb színvonalú kibontakozásának ígért világába. Figyelő lélekkel csüngünk a konzervatív és radikális irányoknak a kultúr-törekvések terén a közoktatási tárcánál való erős mérkőzését. Az a reményünk, az a hi-

tünk, hogy ha ebből a mérkőzésből nem támadnak is rögtönösen nagy reformok, átalakulások: föltétlenül nagy hatással lesznek egy egészséges, helyes haladási egyensúly biztosítására, az arany-középut kijelölésére.

Nagy eredmények pillanatnyilag nem következhetnek be. Az az ut, mely kérihetetlen erőszakkal akarná keresztülvinni századok erősen megtaposott ösvényeit, és egy haladási vonalra akarná kényszeríteni a nemzetek és az egész emberiség irányeszméit, — a várt és remélt átalakulások tartós, jól megalapozott világába nem vezethet. Ezeknek az ösvényeknek előbb be kell gyöpösödniök a járatlan-ság miatt, s csak azután várhatjuk, remélhetjük, hogy egy haladási ösvényen fog majd lépkedni az emberiség. Ezzel csak azt akarjuk mondani, hogy a tudás, a meggyőződés ereje térítheti csak egy helyes utra az emberiség millióit. — Erőszakkal hiába akarnók betemetni a már taposott ösvényeket. Kis idő múlva újra akadnának szalak, ezerek, akik a régi ösvényt emlékeztőkben megőrizve, megint csak kiásnák, kítaposnák.

A magyar kultusz büdse tárgyalásánál is rendesen az a jelen-ség tárul elénk, hogy a hűségesen őrzött és taposott régi ösvények

mellett a haladás merészebb ösvényvágói új vonalakra világítanak a pozitív tudás, a meggyőző gondolkodás fénysugaraival. Így akarják elérni, hogy a régi ösvények taposóit a világos, tiszta látás, a lélekmegnyugtató meggyőződés vezesse át a kibontakozások igazságosabb világához vezető ösvényre. Azért akarnak Magyarország fejlődő nemzedéke számára olyan iskolákat, amelyekből önállóan, elfoglaltanul, megtéveszthetetlenül gondolkodó egyének kerüljenek ki a nagy nemzetársadalomba. Ezért sürgetik az állami iskolákat.

A közoktatásiügyi költségvetés, melyre még mindig teljes sullyal fekszenek rá az ágyuk, szuronyok, puskák, szóval a hadügyi költségvetésnek, az emberirtásnak rengeteg összeget, bizony nagyon messze van attól, hogy a kultúr-követeléseket csak némileg is megnyugtató módon és mértékben kielégítthesse. 1912-re csak 500 új állami iskola felállítását tervezhetnék. Pedig még ez is nagyon kevés.

A közoktatásiügyi munkáinak megélhetésért kiáltó szavával szemben a kultusz-büdse szálnalmas tehetetlenséggel lapul. Pedig azok, akik a költségvetés tervezetét készítik, bizonyára éppen olyan jól tudják, mint mi itt, a vidéken, hogy amíg Magyarországnak jól

fizetett s ennek következtében kiválóan tehetős, rátermett, — teljesen hivatásuknak elérhető tanító nem lesznek: addig hiába állítunk föl új iskolákat, — hiába reformáljuk a tanítóképzést és a tanfelügyeletet; Magyarországnak népkultúrája csak elszomorító nagy messzeségen fog bandukolni — Európá nagy kultúr-nemzetéi után.

És ha valami különös szerencse olyan fordulatot nem ad hazánkban a kultúr-politikának, mely radikális reformok gyökérszállait bocsássa le a kultúr-világunk mélységeibe: akkor ez a tévőázás, ez a tapogatódzás, úgy egymásra zúdítja az ellentéteket a mi kultúr-világunkban, hogy minden puska-poros, gyilkos háborúnál jobban megrázza, megpusztítja országunkat, nemzetünket.

Elkerülhetlen a pótdórmelés.

Befejezték a költségvetés bírálatát.

A pénzügyi bizottság üléséből.

— Saját tudósítónktól. —

Négy napon át tartó serény munka után tegnap este befejezte a város pénzügyi bizottsága minden esztendőben megismétlődő nagy feladatát, a jövő évi költségvetés revízióját. Ennek végső eredménye gyanánt természetesen mindenki arra kíváncsi, hogy mint is lesz a dolog azzal a félelmetes bejelentésünkkel, mely arról

Árulkodó nyomok.

Irtá: Haller Jenő.

II.

Izgultan lépkedett a derengő hajnali világosságban a csapás után.

A lányomok a másik érdékesülő hajléka felé irányították figyelmét és puhallózkodását.

— A Drágics volt... Az a rác kutyá! Annak a csizmáján van ennyi óreg feji szög. Rendben van.

Kosztics megajazította oldalát biciklivel báránybőrösvégrejt és betért ismét a házba. Egyelőre abban hagyta a nyomozást. Elsőben is a bosszu végrehajtásának módját, csinált-bíntját kellett jól megghányi-vetnie.

Nincs ilyenkor jobb tanácsadó, mint a — nyakatekert rákás kulacs. Nagyot nyikent a fájdalomában, amikor kiszorította lehel lelkét.

— Hej, az álom! Jól tartja a mondás, hogy a karácsonyi százmán meg lehet álmodni a jövődöt. Brr! gyilkosai! Vad-orzót még hagyján, de a saját társamat? Nincs hozzá elegendő erőm. De az 'aszszonyt megölöm... Megölöm, ha a bűnös testéhez varrja is az isten a lelkét.

Amint így emésztődött magában, megnyikordul az ajtó. Kosztics a megbocsátó szerelmes línegó mohóságával lépett oda. Azt hitte, a felesége, akinek máris elfeledte megtevélyedését.

Karításra, a rác Drágics volt.

— Minden jóval áldjon meg az isten, brate! ezzel köszöntött be.

— Hogy mered ide hozni a kardován bőrt képedet? Takarodjál te aszszonycskámból. Szerencséd, hogy karácsony szent napja van, mert másképp ledurranatának,

mint egy lespuskást. Vidd az irhádát! — ilyen nyílas közvetlenséggel fogadta vendégét.

— Megbolondultál, kenyeres? vagy részeg vagy? kérdi a belépő higgadt egykedvűséggel.

— Nem vagyok részeg, de megöllek, mint a kutyát. Gyálasztos kuvasz és még van hozzá pófod, hogy 'belépj hozzám boldog ünnepeket kívánni. Fuss, ha drága az életed! Te lopád el a feleségemet. És még ő kíván boldogságot! ő, aki boldogtalanra tette...

— Hazudsz! Vak vagy, ostoba vagy. — Ne tagadd, nyomorult! Megismerem a hóbán a szöges csizmádat.

— Lehet másnak is olyan lábbelije.

Az óreg, akit a szegény, a csalódás és az önmészítődés egy éjszakán át is nagyon megviselt, óhibis tenyerébe temette gondtól fölbarázdált homlokát.

Kissé tépelődött még, aztán nyugodtabban szólalt meg.

— Esküdjél meg, hogy nem a te szeretőd?

— Hát nem bánom: esküszöm.

— De hát a csizma meg az álom! az a békesség-író, lélekmarangoló, álom!

— Hiszek neked, bruder! — mondotta fölhevülten, — te nem lehetsz az én megromtóm. De talán tudod, hogy ki volt az a gazfickó!

— Hát a karácsonyi áldást ne mondjam el? kérdezte kitérőleg Drágics.

— Mit ér ott az áldás, ahová sulyokként csap le az átok.

— De hát mégis... tudod... a régi szokás.

— Az aszszonyt teremtett elő nekem... Az aszszonyt... Az a cudar uticifrá!

— Mit tudom én, hol van?

— De először velem hajtóvadászatra? Mond, hogy először!

Nesze, így állt a bor, rum, rakia. Vedeld, de aztán jöjj velem!

A szomszéd lugár fanyar képet vágott a dologhoz. Nem volt éppen inyre a szimatolódzás, de azért csak hagyakozott.

Odakint jóformán pitymallott, de a sötétséget nem tudta a bágyadt nap sugar visszafogva megzúzni a vidékre áthatlan köd borult. Nehéz, tödőfojtogató, nyirkos ködpárázat.

Amint a két ember iszogatót: az erdő-rengetegből három nyers, durva puska-durranás vetődött feléjük.

— Vadorzók... Hördült fel a rác. — Öre vadásznak.

— Urának! az anyjuk lelkét! — ugrott fel nyomában Kosztics.

Aztán egy-kettőre fölkeszültek, fegyvereket vállra vetettek és neki eredtek az utaltan rengetegnek.

A közel cserjésből ismétellen hallatszott a kemény puskaropogás.

Kosztics vérbeborult szemmel, meg-megvonagló ajakkal baktatott a ködbe, amely fehér burnuszával sejtelenen titkozott a kopasz águ lögyóriásokat.

— Megölöm a disznókat, ha száz lelkük volna is. Minden vadászó száz korona, minden puka 5 forint.

És ment zihálva, indulatosan beljebb, egyre mélyebbre. Nem érezte, hogy össze-szabott a bajusza. Nem sejtette, mi vár rá. Azt se vette észre, hogy fáradt a hogy pályása ravaszul hátra maradt.

De a leghözelebbi dördüléssel esze-hibbant kapta le fegyverét és lölt bele a rejtelmes, ködfátyolos erdőbe. Aztán halgatónál kezdett.

Mintha nyöszörgést hallana!

— Ha hó! huggant fel a hang megszűröl.

— Hop, hop! vizionozta Kosztics a vadászó hívójelet elnyújtottan.

Az éles kiáltás susorogva szelte át a rezulát.

Egyeser csak vényomot lát maga előtt. Elindul a piros sávon és nemsokára vérbefagyott testre bukkán Drágics hajléka tövében.

A csizmáját nézte meg először is. Szöges volt. Megfordítja a hullát, hát a... főerdész.

Valaki melibe lötte. Vagy ő, vagy a vadászók.

Az óreg meghököl.

— Ez mégis a Drágics csizmája. Ugy látszik kölcsön kérte a kalandra, hogy Drágicsot érje a gyanu, ne pedig őt. Így tűnődött magában a kedvesreget ember.

Aztán nem sokat tekerődzött, hanem vállára kapta a holtestet és bevitt a Drágics viskójába.

Senkit se talált ott. De az asztalon egy imádságos könyv öltött a szemébe. Rásmert. A felesége volt. Bérnádra kapta.

— Tehát a nagyságos ur csalta el... Állapította meg magában most már teljes lelki nyugalommal.

— Nem hittem volna, főerdész ur! igazán nem hittem volna...

Hej, a karácsonyi álom nem csak mégse.

Megbuzta kulacsát és felkászálódott. Most már megcsillapodott lélekkel vágott neki a komor, rideg erdőtisztásnak és utköben, amíg hóharmatos ökröfarkhórkál viaskodott, váltig azt dunnyogta: Az álom nem hazudik, az álom igazat mond...

De azért megfogadta, hogy 1912-ben sohasem felejtse karácsonyi százmán... (Vége.)

szólt, hogy az 1912. évben a város háztartásában elkerülhetetlen lesz a pótdóznak legalább mi emelése. Nos hát a pótdó okvetlenül emelkedni fog, hogy azonban ez az emelkedés hány százalékkal fog nagyobb percentet tenni, mint a legutóbbi két esztendő 73 százaléka, arra nézve még hozzávetőleges megállapítást sem lehetett mindezekig létesíteni. A bizottság minden tételt alaposan meghányorgató munkájával ugyanis oly alapos változtatásokat eszközölt az eléje terjesztett költségvetés-tervezetben, hogy ennek majdnem minden kiadási tétele megváltozott. E rengeteg számnak összegezése a városi számvevőségnek lesz nagy figyelmet kívánó munkája, így tehát a kiadások, s ezzel együtt a pótdó-percent emelkedésének tiszta képe és csak e nagy összeadási művelet megtörténtevel fog kialakulni. Egyelőre szolgáljon általános megnyugtatóul az a jó helyről vett híradásunk, hogy a pótdó-emelkedés mérsékelt lesz.

A pénzügyi bizottság gondosan redukált minden felesleges kiadást a költségvetésben, mely egyébként sem tartalmazta semmiféle nagyobb fajta új berendezés tervét. Elkerülhetetlen volt azonban pl. a városi közmunkák díjazásának emelése, aminek mellőzhetlen indoka gyanánt az általános drágulás közepette a napszámok árának minden téren tapasztalható emelkedése szolgál. A kényszerdíj 1 koronáról 1.50-ra, a kettős logotokét 4 koronáról 6-ra és az egy írás napszám bérét 3 koronáról 3 koronára 60 fillérre javasolta felemelni a pénzügyi bizottság.

Emellettük, hogy Bánkovich János áll. tanító akciója folytán a nagykanizsai járási tanítótestület egy Nagykanizsán létesítendő tanítói internátus céljaira segítségért fordult a városhoz anyagi és erkölcsi támogatást kérve ettől. Ezt a kérvényt is most tárgyalta a pénzügyi bizottság, javasolva azonban úgy szól, hogy adjanak a kérvényezők konkrét, részletes programot, mert nélkülül a város nem alkothat magának tiszta fogalmat arról, hogy mit támogasson, s milyen méretil legyen ez a támogatás.

A bizottsági ülésnek egyik kiemelhető részletéről, a létesítendő nagykanizsai közkönyvtárra vonatkozó dolgokról más helyen tudósítunk.

Ugyan, — Muki!

*

Zalaegerszeg r. t. városának cikóriás illatu élő lelkiismerete, derék barátunk, Tivolt János ur megint cikket művelt ellenünk. Mióta Kanizsán lerakta az aprópénzes tasakot és elment lengyelnek az egerszegi idegenbe, azóta valami sajátságos kór hatalmazódott el rajta, melyet leghevesebben közéleti rheumának, vagy közéleti köszvénynek nevezhetünk. Ennek az a tünete, hogy Tivolt barátunk fájdalmasan megérzi a közélet minden légáramlását s ha politikai, társadalmi, gazdasági, vagy akár kulturális szellő — mely utóbbihoz kétségtelenül a legtöbb köze van — leng át Zalavármegye felett, zsenge ifjúságunk rózsás emlékeinek legendás és kártyapénzes Mukija fájdalmasan belebődül, mint az ősrétegeknek az a bizonyos utolsó és soha ki nem vesző bölénye. Még nincs egy esztendője, hogy Tivolt János valami olyan ügyben, melynek nyilvánvaló volt az igazsága, de amit csak éppen Tivolt János nem tudott megérteni, — egy cikkely erejéig vakon nekiment a falnak. Ezt akkor szóvá tettük, mire levelet kaptunk tőle, — ennek egy részét közöltük is, — s ebben bizalmat szavaz a Zaldnak s igen meghatón eszedezt, hogy bocsássunk meg és felejtünk el súlyos baklövését. Mi elfelejtettük, de sajnos, Tivolt is elfelejtette az eset tanulságait és most ismét két cikket intéz ellenünk.

Az elsőre — bár erre nem szólítottuk fel, — egerszegi tudósítónk reflektált (egészen feleslegesen) a mivel Tivolt ur írásával ez összefüggött, válaszában megemlítette, hogy Tivolt egy egerszegi városi közgyűlésen a legtapintatlanabbul akadékoskodott a főispánfogadás dolgában s ezért egyhangulag lehurrogták. Ez a kései közlés oly érzékenyen vesén találta Tivoltot, hogy menten írt egy új cikket, melyben négy hasábon át leplezi tudósítónk személyét s a Zala egy oly fekete közéleti bűnét, mely sehol máshol nem egzisztál, csak Tivolt Jánosnak fegyelmeztelenül elszabadult fantáziájában.

Tudósítónknak izetlen durvasággal ki-kerdezt személyét mi nem védjük; elvégi ezt ő magáért s bármit írjon is, kötelesekünk, hogy annak helyét adjunk. Az ő figyelmét Tivolt ur cikkének csupán arra az egy pontjára hívjuk fel, melyben előre kijelenti, hogyha a saját cikkében helyesírási hiba lesz található, az nem az ő bűne, hanem — a szerző. Ha gondolja tudósítónk, — hát feleljen az ilyen urnak.

Mi, sajnos, kénytelenek vagyunk válaszolni függetlenül minden ortográfiai aggodalomtól, mert Tivolt ur most, másodikban többek közt két olyan kérdést intézett hozzánk, melyekre többen várhatnak feleletet. Tivolt ur „jó, öreg Zalának” címeztvén bennünket, felszólít, válaszoljunk igaz-e

1. hogy előbb Eitnert s utóbb Bosnyákot támadtuk;
2. hogy egy gazdag munkapárti képviselőnek beszédét hasábonkat át közöltük.

A „jó, öreg korcsmárosnak” ezt válaszoljuk:

ad 1. Igaz.

ad 2. Hazugság.

A második pontot kimerítjük azzal, hogy mi pártszempontokon felül közlünk mindent, ami helyes, okos, aminek közlése közérdekű. Annak a gazdag, vagy szegény képviselőnek a beszéde egy okos, helyes, közérdekű részében kiterjeszkedett a progresszív adóreform köveletére. Ezt a nyílt, talpraesett igénybejelentést, — mely különben tudunkkal benn szerepel Tivolt ur titkos képviselőjelölti programjában is, — megdicsérte minden ellenzéki újság és külön méltattuk mi is. Az ha zúdjra Tivolt ur, hogy a beszédet közöltük. Nem tettük, mert erre, sajnos, nem volt helyünk.

Igaz az, hogy bántottuk Eitnert és Bosnyák urat, még pedig azért, mert ők sokkal súlyosabban megbántották a saját programjukat. Bosnyák — ezt ma is fentartjuk — a fogyasztó közönség érdekei ellen dolgozik. A nagykanizsai népgyűlésen bejelentette, hogy most ő meg fogja cáfolni a Zalát; ei is keseregte sőtét bántatát afelett, hogy megdrágult a trabucco szivar, talán az Uppman bock is, de bizony a husdrágaság kérdésében egy szava sem volt. Eitner ur goromba volt, tehát cáfolt, ezáltal ezeregyedik formában kijelentvén szószerint:

„Az általánosságot úgy értem, ahogy akkor mondtam, a titkosságot, ahogy én értem s az egyenlőséget, — ahogy én gondolom”

Az eféle kijelentések legfeljebb Tivoltot elégitik ki; ezek után gondolkodó ember nem veti fel a jó, öreg pincér kérdéseit. A jó öreg csaplórs regél aztán mitológiai nagy összegekről és egyebekről, de a fene tudná megmondani, honnan veszi ezt a sok sz márságot s főképpen, hogy mi köze neki a Zalához. Aki azt hiszi, hogy harmincezer koronákkal dugdosák tele a vidéki lapok cserényeit, aki ennire tájékozatlan és naiv, az alkalmas arra, hogy eféle jó viccekkel felültesse, de egyáltalában nem jogosult, hogy egy újság belső életével foglalkozzék. A Zala feje pedig ne fájjon neki; ez a fej egészen szilárdan áll a helyén, a Zala is, olvasói

is tudják, hogy mit tesznek és nem azért vannak itt, hogy Tivolt János közéleti rheumáját gyógyítsák. Mi hitele lehet annak az embernek, kit a filloxiérától a takaréki tökélemesen át a lapszerkesztésig minden esemény oly fájdalmas elbődülésre késztet, melyre az átszuri gyomru Behemót volt képes. Muki, szegény, öreg és egyszerűen Muki! a te multadban volt öröm addig, míg a pikkolóit mérted tisztességgel és becsülettel, de a jövődet valóban vigasztalannak kell látnunk attól a percitől kezdve, hogy letévén cégért, tasakot és licenct, felcsaptál Zalamegye hamis lelkiismeretének.

(Folytatása valószínűleg következik.)

Jegyzetek a megyegyűléshez.

A megye és a sajtó.

Megeyi kuriózumok.

— Saját tudósítónktól. —

A hétfőn és kedden lezajlott megyegyűlésről szóló tudósítás nem terjeszkedett ki a közel kétszáz pontból álló tárgysorozat minden pontjára, de különösen nem foglalhatta magában azokat a gondolatokat, melyeknek alapját a vármegyének nem egyszer lényegtelen dolgoknál nyilvánított véleménye képezi. Pedig egy ilyen karakterisztikus állásfoglalás nem egyszer hívja ki a kritikát, nem egyszer alkalmas arra, hogy tollhegyre kerüljön.

Az alábbi jegyzetek ilyenekkel foglalkoznak s mindenesetre nem árt nekik, hogy egypár nap múlva látnak napvilágot s leszűrődött vélemény erejével hatnak mindazokra, akik a vármegyei felfogás kuriózumai iránt figyelemmel és érdeklődéssel viseltetnek.

A vármegye és a sajtó.

Budapest székesfővárosnak a sajtószabadság biztosítása „tárgyában” küldött átirata vetette fel ismételtten annak szükségét, hogy a vármegye a sajtóról véleményét nyilvánítsa.

Nagyon csálódni, aki azt hiszi, hogy a vármegye nem nyilvánított véleményét. Az is csálódik, aki azt hiszi, hogy a vármegye nem volt következetes önmagához.

Mindenki emlékeztethet azokra a közgazgatási bizottsági „hecce”-re, melyek a sajtó lecsépülésében láttatták az előkelő bizottság ténykedésének egyik jellemzését. Emlékeztet a szeptemberi közgyűlés, melyen a Hírlapírók Nyugdíjintézetének támogatás iránti kérelmét „alap hiányában” elutasították. A Zala egyik cikkirője nem átalította akkor megállapítani, hogy a törvényhatóságnak egy ilyen cél támogatására nemcsak pénzbeli, hanem egyéb nagyon fontos alapjai is hiányoznak.

Ez utólag ismét igazolást nyert azzal a határozattal, melyet Budapest székesfőváros átiratára hoztak.

Hogy Budapest mit akar a sajtószabadság biztosítására, miket tart e célból szükségesnek? Hát kérem: mindenekelőtt a sajtótermékeknek teljesen szabad terjesztését, az állami kedvezményekben való egyenlő részesedését a lapoknak, ezekkel szemben viszont ismét csak a becsületes sajtó védelmére — a magánbecsülettel érintő sajtóvétségeknél a törvény szigorítását, az eljárás gyorsítását, a helyreigazítás kötelezettségét s a fűnösökkel szemben a kártérítési igény bírói megállapítását.

Mindez kell és szükséges, de nem — Zalamegye törvényhatóságának. A törvényhatóság az állandó választmány javaslata alapján úgy határozott, hogy neki nem előny, ha a sajtó termékek teljesen szabadon való terjesztése biztosítva lesz, neki nem fontos, hogy a perbevitelt újságíró esetleg méltatlanul hónapokig áll kereset alatt, de e mellett az sem fontos, hogy a méltatlanul meghurcolt magánbecsület helyreigazítása és kártérítése úján védelem-

ben részesüljön. Egyedül az fontos, hogy a magánbecsületet támadó hírlapíró (esetleg akkor is, ha igaz van) minél súlyosabb büntetést kapjon.

A vármegye csak a magánbecsületet tartja szem előtt, az a becsület, melyet a becsületes sajtó megbecsüli élveznek, az előtte amarr!

Nem is ad a törvényhatóság a sajtónak semmit. Az az egy asztal, mely a sajtó részére van a gyűlésteremben — a ruhatári hereső bizottsági tagok kényelmére — elhelyezve kimerített minden adakozási alapot. — Hogy ott talán éppen azért van olyan helyre állítva az asztal, hogy az ilyen klasszikus határozatokat az újságírók meg ne hallják, az ismét a vármegye ni-vójának a jellemzésére szolgál.

Az az egy szerencse csupán, hogy a becsületes sajtó Zalavármegye törvényhatóságának támogatása nélkül (sőt — amitől látni mentse — annak ellenére is) kivívja magának a megillető becsületi és tisztelget.

A szakbizottság.

A szakbizottság természetrajzához tartozik az, hogy szakaszerűleg érten a bizottsági elintézésre alá kerülő ügyekhez. Szóval, ha marhavészről van szó, akkor ne szeszgyárosokat és kendernagykereskedőket, hanem szakembereket küldjenek ki.

A vármegye törvényhatósági bizottsága úgy látszik tökéletesen méltányolja ezt a szerény követelményt. Csak abban a nem-kevesébe szerény meggyőződésben van, hogy a törvényhatósági univerzális jogkör letéleményesül legalább is univerzalizs-nibe ojtott polihisztoroknak minősül, akik — teszem fel — a sajtótörvényben ép oly járatosak, mint — Kiskanizsán, akik a tűzrendészetet ép úgy ismerik, mint az irodalomtörténet megírallan fejezeit, akik előt a vasbeton építkezés rejtelmei époly ismeretesek, mint a vakbélgyulladás járványoszerű-fellépése és a nyakszirtmerevedés gyógy módjai közül hiányzó kapcsolat.

Igy aztán mi sem zavarja jobban a közgyűlést, hogy a ragados száj és körömfájás megállási módzatának kidolgozására, a tihany—szántóid rév kezelésének átvételére, a megyei építkezési szabályrendelet módosítására, a jegyzői nyugdíjszabályzat átdolgozása és az alkohol-ellenes törekvések támogatására ugyanegy bizottságot küldjön ki. Ugyanazon tagok ugyanazon szakértelemmel mondanak ítéletet az egymással homlok egyenestellenkező kérdésekben. Ez természetesen jól van így, hiszen a közgyűlés hozta a határozatot.

Mi pedig nem szóltunk semmit, mert minket szerencsére szakbizottság nélkül — kurz und gut — elintézték.

Közkönyvtár Nagykanizsának.

Wlassics Gyula levele.

A pénzügyi bizottság felkérésére.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város napról-napra növekedő jogosultsággal követelheti magának a „valódi kultúr város” elnevezést. Ezt a jogosultságot lassankint kezdik a legmagasabb helyeken is elismerni és respektálni, s ez az elismerés jut kifejezésre abban a levélben is, melynek egy részletét alább közöljük, s amelynek írója Wlassics Gyula dr., városunk kiváló fia, a magyar közigazgatási bíróság elnöke. Vécsey Zsigmond polgármesterhez érkezt a jeles közéleti nagyság levele, aki azt a fontos ügyre való tekintettel azíves volt a magánlevél jellegén túllépő részletében rendelkezésünkre bocsátani. Közkönyvtárak szeretne létesíteni Nag kanizsán Wlassics Gyula. Valiuk meg egész ószintén, hogy ennek az igazán nagyfontosságú kulturális intézménynek biányát Nagykanizsa város

intelligens közönsége már igen régen iri, s többek között erre is számosan pironkodva gondolnak, mikor Nagykanizsát, mint a kultúrának egyik bástyáját és vidéki empóriumát hallják apostrofálni. Valóban nem érdemelheti meg ezt a kitüntető jelzőt Nagykanizsa mindaddig, míg egy valamire való szép nyilvános-könyvtár nem létesül falai között, legalább is olyan, mint aminővel riválisaink, Szombathely, Kapuvár, Pécs már régóta megelégedtek bennünket.

A hivalkozott levélírást szórul-szóra így hangzik:

„Együttal nagyon leköteleztem, ha engem tudósítani méltóztatnék, hogy Nagykanizsán nem lehetne-e közkönyvtár alapítani. Népkönyvtárakat már adunk Kanizsának, de én nagyon szeretnék valamit Kanizsa érdekében a nagyobb közművelődési könyvtár létesítésére. Most tanulmányoztatam a kérdést, de mindenesetre tájékoztatást kérek, hogy nincs-e már valami könyvtári anyag? Lehetőség talán a gimnáziumi könyvtári közkönyvtárra tenni. Elérkezettnek látom az időt arra, hogy oly szép fejlődésnek induljak, mint Kanizsa, melyhez engem annyi kedves emlék szál fűz, kulturális tekintetben is fellendüljön...”

Ez a bájos hang, Nagykanizsa városát kitüntető figyelemben részesítő levél a jövő évi városi költségvetés felett tanácskozó pénzügyi bizottságot is foglalkoztatta, tegnap délután, amelynek a polgármester eljé látta Wlassics Gyula öhajlását. A levélírást felolvasásának nyomában olyan lelkesedés támadt a bizottság tagjai között, hogy a városi költségvetésben már évek óta 600-600 koronára szereplő kiadás tétele, mely a „városi múzeum és könyvtár” címén évek óta terheli a költségvetést, nyomban 800 koronára javasolta felemelni a bizottság, anélkül, hogy bármilyen konkrétumot is ismert volna Wlassics terveinek megvalósíthatására nézve.

Ami a konkrétumokat illeti, arra nézve Vécsey Zsigmond polgármester így nyilatkozott munkatársunk előtt:

— Az a hatszáz korona, ami évek óta könyvtáralapítás címén városi költségvetésünkben szerepel, máris igen szép eredményeket mutat. Egy egész szép kis könyvtár anyaga van együtt e pénzből, csupa olyan munkák, amikre magánosok nem igen adnak ki pénzt, s amik mégis mindenkit a legerősebben érdekelnek. — Ami a hozzámm intézett levélnek a gimnáziumi könyvtárra vonatkozó részét illeti, erre nézve a piarista renddel legközelebb tárgyalást kezdek. E tárgyalásról függ ökegyelmességéhez intézendő válaszom. A megoldás egy módjának ötletét látnám esetleg abban, hogy ha lehetne, az építendő új gimnáziumban csinálnák meg a külön utcai bejárattal is bíró és több olvasóteremmel ellátandó közkönyvtárat. Mindenképpen a legnagyobb közszónettel kell venni a magas érdeklődést, melyben ebbeli törekvéseink megvalósulásának legfőbb biztosítékát látom.

Kultuszvita gőzerővel.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, dec. 16.

A kultuszárca budgetárgyalásának folyamán oly gyorsan végez egyik szónok a másik után, hogy ez reményt nyújt a költségvetésnek az év vége előtt való elintézésére.

A mai ülést Náday elnök vezette. Bejelentette Sipos Orbán szónoki mandátumát és előterjesztett egy kérvényt a közgazdasági egyetem felállításáról. — Az interpellációs könyvbe Batthyány Tivadar gróf jegyezt be sürgős interpellációt a horvátországi választási visszaélésekről.

A kultuszárca költségvetéséhez ma a munkapárti Kenedi Géza volt az első szónok. Szembesült azzal az ellenzéki állítással, hogy a kormány mostohán bánik a kultuszárcával. Ez nem igaz és az sem áll, hogy mindent a katonaságra költünk. A mostani ellenzék kormánya szintén kivolt kemény csatákat Béccsel és így nincs szüksége a helyzet bővebb ismeretelésére. Ma szükségünk van az erős hadsereg, mert Európa talpig leggyerebb áll és a béke minden pillanatban lángra lobbanhat. Néhány irodalmi és művészeti kérdéssel foglalkozik s kívánja a pornográfia üldözését. A javaslatot elfogadja.

Török Kálmán Kossuth-párti a népköztársaság foglalkozásáról beszél.

Felpanaszolja, hogy a népiségekben háttérbe szorult a vallásérdeklődés. Nem hiva a felekezeti iskolák államosításának, mert ez nagy teherrel sújtja az államot. Határozat védekezést kíván az alkoholizmus terjedése ellen. Nem fogadja el a költségvetést.

Horváth Mihály Kossuth párti a tanítók helyzetével foglalkozik és ennek javítását kívánja.

Kelen Samu az iskolákban megnyilvánuló felekezeti gyűlölségről beszél és támadja a kongregációk működését. A javaslatot nem szavazza meg.

Damján Vazul (román) kívánja, hogy az iskolák legyenek tekintettel a tanulók anyanyelvére.

Az ülés folyik.

HIREK.

Az új esztendő.

Két hét csupán még, a harmadik hétfőn már az új esztendő köszönt ránk, talán szebben, talán boldogabban, mint ahogyan ez a régi most távozik. Pedig szépen búcsúzik az 1911. esztendő, csupa ünnep, vigasztaló munkaszünet befejező, az utolsó napja is vasárnap, de azért mégis úgy gondolunk vissza rá, mint a keserűségek és nyomorúságok esztendejére. Annyi panasz és kívánság talán még sohasem hangzott el, mint a múlt esztendőben és talán sohasem volt kevesebb az orvoslás és teljesülés. Bizó új remények köszönti tehát az új esztendőt, melyvel kapcsolatban azonban most nem arról a hangulatról akarunk írni. Az ünnepeit és az eseményeit akarjuk elmondani az új esztendőnek, mely ebben a tekintetben csupa vigasztalás, csupa kettős ünnep és az így beálló sok munkaszünetes nap bő kárpótlás azért, hogy az 1912. szökevénynek 366 napja lesz, az a néhány száz ember, aki február 29-én született, az új esztendőben valódi születésnapot ünnepehet.

Az új év új héttel kezdődik, január elsője, mely már bevett ünnepnap, hétfőre esik. Az első hét utolsó hétköznapja megint ünnep, szombaton, január 6-án van Vízkereszt és így az első héten mindjárt kettős ünnep van, szombat-vasárnap, a farsang és az új esztendő tehát jól kezdődik. Remélhetőleg jól folytatódik és jól is végződik, hiszen elég hosszú lesz hozzá, hogy a múltot világ kimutasson magát. Közel két héttel később, február 20-án lesz húshagyó keddeje, hat szombatra, ugyanennyi vasárnapja lesz a far-

sangnak és február elsőjén, csütörtökön még egy ünnepnap előtti estei mulatsági alkalmul a péntekre, február 2-ra eső állandó ünnep, Gyertyaszentelő Boldogasszony előtti.

Február multával a jövő esztendőben a szökevény miatt egyszerre két nappal jutnak előre a dátumok, március idusa például, mely az idén szerdai napra esett, jövőre nem csütörtökön, hanem pénteken lesz, aminek a 29 napos február az okozója.

Ezt a nemzeti ünnepet megint két munkaszünetes dupla ünnepnap követi, március 25-ike, Gyűlölcsoító Boldogasszony hétfőre esik az új esztendőben. Március 31-ike Palmamus, a virágok vasárnapja és az ezt követő vasárnapon és hétfőn, április 7-ik és 8-ik napján van húsvéti ünnep.

Pünkösd május 26-ik és 27-ik napjára esik, ezt május 16-án Áldozó csütörtök ünnep előzi meg és június 6-án Urnapja követi. Június végén megint kettős ünnep lesz, 29-ike Péter Pál napja esik szombatra.

Ezután hét héten át nincsen ünnep, egészen aug. 15-ig, Nagyboldogasszony napjára, mely csütörtökre esik az új esztendőben, öt nappal később, aug. 20-án pedig kedden lesz Szent István napja, a mi nemzeti ünnepünk.

A sok kettős ünnep előnyéért egy nap vesztéséért a piros betűs napokat szerző emberek. Kisasszony napján, mert szeptember 8-ika vasárnapra esik az új esztendőben, hasonlóképpen vesztésé dec. 8-ika, mely szintén vasárnapra esik. Közben nov. 1-én, pénteken lesz Minden-azentek ünnep. Az új esztendő utolsó katolikus ünnep, karácsony, a jövő esztendőben szerdára és csütörtökre esik.

A zsidó ünnepek közül Purim március 3-ikra vasárnapra esik, a húsvét két első ünnepje április 2-ikra és 3-ikra, keddre és szerdára, május 22. és 23-án lesz a zsidók (sebut) pünkösd ünnep.

Az őszi nagy zsidó ünnepek sorában szept. 12. és 13-ik napján lesz Újév ünnep, csütörtöki és pénteki napon, a rákövetkező szombaton, szept. 21-én pedig Jomkipur lesz. A sátoros ünnepek szept. 26-án kezdődnek.

A főispáni látogatások folytatása.

Balds Béla dr. főispán a karácsonyi ünnepek után rövidesen újból több napnyi időre Nagykanizsára érkezik, hogy tervezett látogatásait, melyeket legutóbb mind elvégezni nem tudott, folytassa. A főispán idejének rövidsége miatt több megyebizottsági tag meglátogatását kénytelen volt elhalasztani, továbbá a hivatalok egy részének meglátogatását is csak most ejtetheti sorra. Mindezeket Balás főispán már azon alkalommal közölte velünk, midőn látogatásával szerkesztőségünket meglátogatta.

— Tanácsülés. Nagykanizsa város tanácsa tegnap délután tartott tanácsülésében ismét csupa szüntelen, tisztán hivatali adminisztrációs ügyek intézésével foglalkozott, s annak határozataiból legfeljebb az érdekelheti a nyilvánosságot, hogy a városi közkórház szolgá- és apóloszemélyeinek minden egyes tagja részére 20-20 kor. karácsonyi ajándékot szavaztak meg.

— Gyászrovat. Nagykanizsán az elmúlt héten elhunytak: Lengyel József földműves 69 éves, Kajszi Anna egy hónaposa, özv. Miskei Lajosné, szül. Csér Rozália cseled 75 éves, Kassay Árpád birtokos 48 éves, Paizs István 10 hónapos, Steiner Ilona 15 éves, Vincze Rozália 17 hónapos, Zsonán Ferencné szül. Sipos Katalin napszamos 57 éves, Fater Margit tanuló 8 éves, Hirschler János 22 napos, Dolmányos Vendélné sz. Borbély Éva földm. 60 éves és Antal Rózsa két hónapos.

— Ifj. Horváth István előadása. Lapunk zártáig nem kapott Nagykanizsa város rendőrkapitányasága Zalamegye alispánjától értesítést arra nézve, vajon helybenhagyja-e a holnap, estére tervezett hipnotikus előadás beállítását, vagy pedig megengedi-e azt. Horváth anyakönyvvévezető közli velünk, hogy előadásának a delejes elalításokon kívül eső részét minden körülmények között meg fogja tartani, mert erre a belügyminiszteri korlátozások sem vonatkoznak.

— Étvágytalanságban szenvedő sokszor mindentfele csodaszereket próbálkoznak, melyek a gyomrot megtöltik és ingerlik, de a kívánt hatást legfeljebb csak egy-egy alkalomra képesek előidézni. A ki étvágyát állandóan helyre akarja állítani, célját úgy fogja elérni, ha néhány napon át a reggelizés előtt 1-2 deciliter Ferenc József-kecsérővizet iszik. A Ferenc József-kecsérőviz az egész orvosi világ ostromlan elismerésében részesült. Így dr. Antonio Maggiorani, az olasz királyi ház főorvosa, azt írta róla, hogy „ez a legjobb hashajtó ásványvíz, melyet ismerek”. A főszűrőleleket és gyógylámpákat kifejezetten „valódi Ferenc József”-vizet kell kéri! A Ferenc József-kecsérőviz-források igazgatósága Budapesten van.

Az Uttörő-vita pénteken lesz. Az

Uttörő-iskola tantervének első sorozata véget ért, a hatodik óra a vitára és az anyag összefoglalására van szánva. Minthogy hétfőn este dr. Fényes Samu az utjabban létesült iskolákban való elfoglaltsága miatt Nagykanizsára el nem jöhet, ennek a hatodik órának az ellátását Fáber Oszkárra bízta. Fáber azonban hétfőn szintén el van foglaltva, aminek következtében az Uttörő-iskola legközelebbi előadása nem hétfőn, hanem kivételesen pénteken, e hó 22-én este 9 órakor lesz. Az előadást különben szokás szerint plakátokkal is hirdetni fogják. A közönség érthető érdeklődéssel fog a pénteki óra elé nézni, mert nehezen hihető, hogy az vita nélkül muljon el. Az iskolát ért támadások után az Uttörő most már elvárhatja, hogy az ellenfelek, akik rosszindulatukat más téren már kifejezték, álljanak elő érdemleges kifogásaikkal is és vagy győzzék meg az Uttörő tanításainak helytelenségéről, vagy lássák be, hogy igazságtalanok voltak az iskolával szemben. Az Uttörő-iskola sajnálja, hogy minden érdeklődő befogadására elegendő nagyságú teremmel rendelkezik, kéri tehát hallgatóságát, hogy pénteken idejekorán megjelenjen s így legalább azok nem szorulnak ki, akik az eddigi előadásokat meghallgatták.

— A nagykanizsai magántisztviselők választmánya ma, szombaton este fél 9 órakor a Polgári Egylet olvasótermében ülést tart.

— A kórház és a szegényház karácsonyfája. A Zala megindított gyűjtése, melynek eredménye a szegényeknek és betegeknek jut, ravall közönségünk nemcsak jóágarra és áldozatosságára. Az eddig begyűjtött összeg is már minden várakozáson felül van és megközelíti a 300 koronát. Karácsony után el fogjuk mondani, mint örültek a betegek és a szegények az ünnep e meglepetésének és a szenvedők kivételes öröme lesz legazább köszönet a jó lelkek adakozásáért. Legutjában a következő adományok érkeztek:

Dr. Grosz Dező	K 5.—
Kövesdy Boer Gusztávné	3.—
Lang Miksa	3.—
özv. Wuzsl Lajosné	10.—
Wolf Teruska	2.50
Kéri Jenőné	10.—
dr. Kreiser József	5.—

PÁRTOLJUK
A MEGYEI IPART!

ANIMO PEZSGÓ

a legjobb llynemű ital.

Minden jobb kávéházban,
vendéglőben és csmege-
üzletben kapható.

Kérjünk mindenütt
ANIMO-PEZSGÓT!

Muraközi pezsgőgyár
r. t. Csáktornyán.

SALVATOR kiváló bór- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörheneynek, emész-
tési és főleg az idegrendszernek hurutjainak kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható óvadékvízkezesedésekben
és gyógyászati ártukban.

SCHULTES ÁGOST
Sárvár-Lipótvárosi Salvatorforrás-üzemeltető
Budapest, V. Rózsa utca 8.

— **Kedvező fizetési feltételek!**

4 Legfinomabb
kávéfaj keveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.20
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

Karácsonyi és Újévi
ajándéknak
legjobb megfélemlítő cikkek, u. m.:
Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókészek,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek
Kaphatók:
DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

Módot nyújt
a takarékosagra
a célszerű
MAGGI-kocka,
mellyel
5 fillérért
1/2 liter
legfinomabb húslévest készíthetünk.
A MAGGI név a leggondosabb előállításért és kiváló minőségért szavatol!

GUBER FORRÁS
A LÉLEGEZŐ-
NYERBEN
FELSZÁRHATÓ
ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ
KAPHATÓ: GYÓGYSZERHÁZAK, DROGERIÁK
ÉS ÁSVÁNYVÍZKERESKEDESKÉSEN.

Berson
GUMMISÁRKOK
Egy csinos nőskék elé
Két szíveskedővel nagyon,
Elsőnapig együtt nem tudja,
Mert nincs szíve „Berson”

Husbojkott Nagykanizsán.

A városi jövedelmek csökkenése.

A pótdadó emelkedés egyik oka.

— Saját tudósítónktól. —

A husdrágaságnak ime megvan Nagykanizsa város háztartásában az első konkrét és igen szomorú bizonyítéka. A minap jeleztük a minden nagykanizsai adófizető polgárt a legközvetlenebbül és a legérzékenyebben érintő tény, hogy a város jövő évi költségvetésében a bevételek és a legszükségesebb kiadások egyensúlyát csak a pótdadónak emelésével lehet további egy évre is zavartalanul megőrizni. Ennek okai között rámutattunk a többiek közt a fogyasztási adóbevételek csökkenésére is. Mint most kiderült, e tétel sokkal súlyosabb jelentőségű, mint azt mi a legnagyobb pesszimizmussal is gondoltuk volna. Közel 20 ezer koronára rug az az összeg, amennyivel a fogyasztási adójövedelmek csökkenése miatt a városi budget a múltféltben lévő esztendőben kevesebb bevételt látott, mint ahogy azt az elmúlt esztendő fejlődési arányszámai alapján kalkulálták. Vagyis közel 20 ezer korona deficitje volt e miatt már 1911-ben a városnak, a minthogy a jövő évi költségvetés megállapításánál mindenkor főleg az azt megelőző esztendő adatai szolgálnak alapul, csak természetes, hogy ezzel a körülbelül 20 ezer korona bevételi hiánnyal az 1912. évi költségvetés most folyamatban lévő megállapítási munkálatainak is számolniuk kell.

Tekintsünk csak kissé a mélyére ennek a szomorú következményeket rejtő kérdésnek. Az elmúlt esztendőben nyilvánvalóan egy csendes husbojkott keletkezett Nagykanizsán. A bojkott, amelyben senki nem beszélt össze egymással, mégis mindenki egyformán részt vett a néma, sőt titkolt mozgalomban, akképpen nyilvánult, hogy az emberek erősen redukálták husfogyasztásukat és így vonták le a husdrágaság konzekvenciáit. A kanizsai mészárosok és hentesek körében már erről is beszéltek, midőn nemrég az új vágóhid ügye többször szóban volt a nyilvánosság előtt, hogy talán egészen fölösleges is a vágóhidnak oly nagyarányú átépítése, mint ahogy azt a város eredetileg tervezte, mert a husfogyasztás a marhaárak folyamatos emelkedése miatt Nagykanizsán óriásián csökkent.

A mészárosok már rég észrevették a husfogyasztás erős megszaporását, de most már észrevehetően meg fogja ezt érezni a város háztartása is, amely a husfogyasztási adó bevételeiben kétségtelenül az 1912. évben is igen jelentékeny csökkenést lesz kénytelen konstatálni.

A város fogyasztási adóhivatalában megállapították, hogy a marha-hus fogyasztási adója tíz százalékkal, a növendék marha és a borjú-hus fogyasztási adója husz százalékkal, a végül a sertés-hus fogyasztási adója szintén husz százalékkal csökkent. Ez kétségtelenül annak a jele, hogy átlag husz százalékkal kevesebb huszt fogyasztottak az elmúlt esztendőben, mint azelőtt, amikor pedig ugyancsak elég magas volt a hus ára. Az elmúlt és csökkent husfogyasztásának egyik fontos oka természetesen a marhavásárok tilalmában rejlik, még pedig nemcsak oly értelemben, hogy drága pénzen sem lehetett soká Nagykanizsán elegendő marhát vásárolni, hanem azért is, mert a mások a vásárokról beözönlő falusi nép is hiányzott közel egy éven át a városból, ahol ez maga is minden héten kétszer igen jelentékeny husfogyasztó tényezőnek szokott bizonyulni a városnak közel hatvan kisebb-nagyobb korcsmájában.

Mindazonáltal a fogyasztási adójövedelem e megfosztásának állandósulására körülbelül el kell készülnie

a városnak. Egyelőre nem várható a drágaság enyhülése, a drágaság fokozódásának pedig egészen természetes és okos következtetése az, hogy az emberek megszorítják igényeiket és életrendjük beosztását akképpen változtatják meg, hogy kevesebb huszt essenek az asztalukra.

A husdrágaság csökkentése érdekében ily körülmények között kényszerítve lesznek az összes városok és községek akcióba lépni, mert országsszerte sok-sok millióra rug az az összeg, amely ilyformán a városok és községek háztartásában, mint érzékeny veszteség fog jelentkezni. Itt van az a pont, ahol az állattenyésztő nagybirtokosok érdeke másodszor ütközik össze az országos nagy érdekekkel. Előbb az egyes fogyasztók zsebeit húzza a husdrágaság, de ennek velejárója, hogy a husfogyasztási adók nagymértű csökkenése az összes községeket is nagy veszteségekkel sújtja. Ez ellen védekezni kell.

Mindenféle
Könyvkötészeti munkát
— elvállal a —
ZALA NYOMDA R.-T.
NAGYKANIZSÁN.
TELEFON 75.

Sugar-uton egy ujon-
nan épült
ház szabad kézből, jutó-
nyos áron eladó: 6000

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Engländer Béláné,
szül. LIDITT EMMA
Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FERFIRUHÁK magas áron megvételnek. 5345

„OLLA”
biztonsított
legjobb higiénikus
Gummi
autóellenesség.
Aranyérem
ingyen az Olla
gummiárból
WIEN II. 149.
Praterstrasse
37.

5000 legfinomabb
hygiénikus cigarettahüvely —
„Primus” preparált „Optimus”
vattával küld 10 koronáért,
Erste Galizische Zigaretten-
hülsenfabrik „Primus” Lem-
berg Gródecka 35. 6006

Előfizetni mindennap
lehet a „ZALA”-ra.

EDISON
villamos színház
„Hrany szarvas” azüldö.

Szombaton és vasárnap:

Diadal.

Amerikai dráma 500 méter hosszú.

6

remek mű.

A HUNGÁRIA ÁLTALÁNOS
BIZT. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
nagykanizsai főgynöksége

a Nagykanizsai Takarékpénztár
Részvénytársaságánál.
TELEFON: 231. sz.

Részvénytőke: K6.000.000

Előlk: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatónál kiküldött: Bárány Fejérváry Imre

Tűz-, baleset-, szavatossági-,
élet- és népbiztosítás, be-
töréssel lopás-, jég-, üveg-
és állatbiztosítás.

Központi székhely:
Budapest, IV. Károly-körút 2.
(a Kossuth Lajos utca sarkán.)

Olcsó díjak! Modern feltételek!

Kartellen kívül!

Birtokeladás!

Egy 360 hold körüli jó talajú, rónafekvésű birtok, Zágráb mellett, épületekkel, élő és holt felszereléssel (lejtárral) eladó. — A vételárhoz csak 1/3 rész szükséges, a többi maradhat részletfizetésre, 5% kamatra, élő állomány nélkül a birtok ára 195 ezer korona. Ezen birtok nagyon alkalmas disznókereskedésre, van elegendő szállás, különösen tejészethez alkalmas hely, mert Zágrárhoz közel van, hol a tejnek literje most 14 krajcár, kerteszetnek is nagyon alkalmas hely, vasútállomás helyben, megjegyzem egy 100 holdnyi őszi vetés van. Parcellázhatása könnyű, mert a birtok körül több község van közvetlen mellette.

Bővebb felvilágosítást ad:

SINGER SALAMON
megbízott, kisszabadkai lakos, Zala m.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy — **cukorkáknál.**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féle kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

Az eredetileg minden egyes dobozban rajta van a RÉTHY név.
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Jó asztali alma

kapható kg. 28 fillért özvegy

== Lengyel Lajosné ==
Teleky-ut 11. szám alatt.

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra átváltható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökerez hazai és amerikai szőlővessző. :: :: :: 6044

LOLA

fésűk és fogkefék kaphatók drogériákban és minden jobb pipere kereskedésben, valamint szaküzletekben

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. Oetker téle

vaníliin-cukrot 4 12 fillér

használ a drága vaníliacső helyett.
Ez a legjobb fűszer tészta, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglup, mártások, tejszín, pudding és torták részére. :: :: ::

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglup, fánk, császármorzsza stb.

1 csomag 12 f. pótol 2-3 csövet.

Mindenütt kapható millió recepttel!
Tészta sütéséhez csak a VALÓDI Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Karácsonyra

gyermeknek és felnőtteknek legszebb ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a jóízűt.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Keszthely vidéken, Hévíz tündöklő

egy félóránnyira, élénk forgalmu nagy községben

üzleti ház eladó

(évek óta működő üzlet), mely áll: három szobás lakóház, megfelelő mellékhelyiségekkel szép üzlethelység, nagy pince, istálló, raktár stb. cca egy hold belsősséggel. Bortermelő vidék. Megkereséseket kér:

HEUBERGER IGNÁC Muravid, Zala m.

A „TURUL” CIPŐ

lulazárnyal: minden más györmányt, meri nemcsak a legjobb és legtarló-sabb, hanem a legolcsóbb is.

Fiók-raktár:

Nagykanizsa

Fő-ut

Borona szállóval szemben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk

az „UJ PATRIA” pótkávét

a „BIVALY” gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatosabbá és izetesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőz annak kiváló minőségéről.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműk, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért kiárusítatnak. :: Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Felhívás.

Ezennel felhívom azon magánfeleket, akik az 1912. évre a saját házi szükségletükre felhasználandó bor és bormust után fizetendő borfogyasztási és italadókat szabad egyezkedés útján, évi átalányösszegben óhajtják fizetni, hogy ebből óhajukat a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalnál 1911. december hó 21-től kezdődőleg 1911. év december hó 30-ik napjáig bezárólag előszóval vagy írásban a fizetendő évi átalányösszeg megjelölése mellett annyival is inkább bejelentsek, mert ezen határidőn túl egyezkedni nem lehet.

Továbbá figyelmeztetem mindazon magánfeleket, akik az 1911. évre átalányfizetésre kiegyezve voltak és az 1912-ik évre átalányegyezséget nem kötöttek, a birtokukban levő borkészületüket a törvényes jogkövetkezmények terhe alatt

legkésőbb 1912. év január 3-ik napjáig bezárólag

a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban bejelenteni el ne mulasszák.

Végül figyelmeztetem mindazon évi átalányösszegben ki nem egyezett magánfeleket, különösen a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlőbirtokuk Nagykanizsa város beszedési köréhez tartozik, teljes borkészletüket; azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk idegen beszedési körhöz tartozik, a városba behozni szándékolt bor és bormust — tekintet nélkül a mennyiségre — a törvény által meghatározott időben a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban annál is inkább bejelentsek, mert ellenkező esetben jövedék csönkítés miatt szigorúan meg fognak büntetni.

Nagykanizsa, 1911. december hó.

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester.

Legalkalmasabb s legolcsóbb karácsonyi ajándékok

Pathefon-lemezek darabja korona 3.20, előbb 5 korona

Lyrofon-lemezek gramofonhoz drbja kor. 2, előbb 3 kor.

Továbbá kül- és bel-földi legjobb minőségű varrógépek, elsőrendű kerékpárak nagy raktára

Bród és Weber Nagykanizsán, Erzsébet-tér

Elek-féle ház. Eszközünk mindenféle technikai munkálatokat. — Saját műhely.

KOHN SAMU

engedélyezett mérlegkészítő

Nagykanizsán, Magyar-utca 3.

Elvállalok leszállított árak mellett mindenféle mérleg javítását, a be nem szállítható marha, kocsi és waggonmérleg javítását kívánatra bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum-tartányok javítását és hitelesítését is.

Vas és réz súlyok, folyadékmértékek, méterek olcsón kaphatók.

Használaton kívül helyezett mindenféle mérlegeket megveszek.

Készletek és raktáron tartok mindennemű mérlegeket.

Kijavított, hitelesített mérleg olcsón kaphatók.

Az angol király szállítói.

Különlegesség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock teája.

A walesi herceg szállítói.

Az „U. K.“ teák

módfelelt kiadások és zamatosak.

Főraktár: Geltsch és Graef drogueriájában.

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, fiú és gyermek-kalap és sapka-árulmat

igen méltányos áron kiadusítom.

Pilach és bárony, fiú és férfi kalapok, kemény nyuszór férfi kalapok, Pichler, grázli den férfi és fiú kalapok, szörme sapkák, Biber, Nutria, Rase, bárony férfi és gyermekek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szükségleteit most fedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. Kiváló tisztelettel

„Katalp király“

WELLISCH MÁRKUS

NAOYKANISZÁN, Erzsébet-tér 23. szám.
Portál és berendezés eladó is

Gummi és halhólyag ujdonságok

Hygienikus óvszer különlegességek.

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosiilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

Ujdonság! „Fatime“ I. II. min. Ára tüként 6, 8 K. „Semiramis“ I. II. min tüként 10, 12 K.

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvszer különlegességek az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kizárólag nálam kaphatók.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó különlegesség. Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett. — Kérje ingyen és bérmentve 3003-nál több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet. 568

Releti J. orvos-sebészeti műszer- és gummiáruk-gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapított 1878. Telefon 13-76.
Képzelt minden városba magas jutalékkal felvez.

Legrégibb, legerősebb márka
Gróf Keglevich István utd.

COGNAC
BUDAFOK.

Ar. összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb TURIN-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény, osztrák és meghűléseknél.

Figyelemre méltó. Silány hamisítványok miatt bevásárlókat óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti áruakat fogadjunk, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és igazságtalan minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Walter gyógyszerész az „Arany országház“, Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

Elsőrangú ékszer- és óráruktat

Alapított: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legújabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánsékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb aváji gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

Olcsó nikkell- és acélórák.
Nagy választékban: Kínázott díszárnyak és háztartási cikkek, bernadorfi étszerek 6032

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany és ezüstárnyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltatnak. Eladás részletezésre is.

Régi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakíttatnak!

Karácsonyi és újévi vásár!

LEGÚJABB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek:

Színházi és bál sálók, ridikülök, pénz- és szivartárcák, valamint bórond-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveször házipipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi-divalciók árúháza, N.-kanizsa, Vasut-u. Város-ház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal butorozott szoba is kiadó. 6066

Tengeri halak

naponta friss szállítmányok hűtőszekrényben.

Eldnyajánlat karácsonyra:

Tengeri lazac kilója 80 fillér
Tengeri ponty 80
Kabeljau 80

Minden más faj, valamint FÖSTÖLT halkülönlegességek és halkonszerek feltölthetetlen jó minőségben a legolcsóbban kapható. Szétküldés postán, (legkisebb küldemény 5 kg.) valamint vasuton gondos jégsomagolásban, utánvétellel.

Halszakácskönyv ingyen.

Viszontelárúslók nagyobb vételnél kedvezményben részesülnek.

Magyar Halkonzervgyár és Halkereskedelmi R.-T.

Központ: BUDAPEST, VI., Vágány-utca 12. sz.

jéle fajokban, fajtisztaságáért jótállva legújabb választékban a már évek óta előnek és legmegbízhatóbbnak ismert: Kiskölkömetől első szülőoltvány talap

TULAJDONOS:

CASPARI FRIGYES.

Medgyes, 29. sz. (Nagyküküllő megye)

Tessék képen árjegyzékét kéri!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, annál fogva minden szülőbirtokos megrendelésének megtétele „ótt az ismerős személyiségektől egy szó“, mint írásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szülőoltvány feltétlen megbízhatóságáról. 5902

MEGHÍVÓ.

Tisztelettel értesitem a vidéki-, utazó-, beszálló- és helybeli nagyérdemű közönséget, hogy **Pacsán, Csányi László-utca 37-ik szám alatt épült** — minden igénynek megfelelő kényelemmel berendezett étterem, kávéház, polgári vendéglő és tiszta szálló-szobákból álló

„Sas“ szállodámat

f. hó 17-én, vasárnap a közfo galomnak átadom és megnyitom. Elsőrendű asztali, kitűnő palack borok, Dreher-féle jóhírű kőbányai csapolt és palack sör; izletes magyar könyha; mulatságok, gyűlések, társas összejövetelekre alkalmas helyiségek, figyelmes, pontos kiszolgálásról, kitűnő kávéházi étel- és italokról Stolle Ede, a Siófoki Otthon szálloda jóhírnevű vendéglőse, jutányos árak mellett gondoskodik.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri

Stolle Ede, kávé.

Sipos Sándor.

Klithia a bőr ápolására

az arcbórszépítésére **PUDER** és fínomítására

Legelőgásabb toillette, bálí és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

vegyileg analízálva és ajánlva **Dr. J. J. Pohl** cs. és kir. tanár által Bécsben.

ellamerő levelek a legjobb körülmények minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toillette szappan és illatszergyára. Főraktár: I. Wollzeile 3.

Szétküldés utánvétel, vagy az összeg előtérten beküldése mellett.

Egy doboz 2 or. 40 fill. Kapható a legtöbb illatszergyára, drogus kereskedésben és gyógyszerárban, Nagykanizsán: Alt és Böhm, Kelti M. Mór, Krejper Gyula és Geltsch és Graef cégeknek

„CLIMAX“

nyersolajmotor.

egyszerűbb, megbízhatóbb üzemű. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.Pénzt
takarít meg!

Bachrich és Társa

motorgyári fióktelep

Budapest, V/32., Szabadság-tér 17.

5759

(Törsde-palota).

Telefonszám: 71-01. Sörgöncim: „CLIMAX“.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) cseméték beszerzésére legmeglebbebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kéri: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva.

Olcsó ár pontos kiszolgálás.

: : Számtalan elismerő levél : :

A t. érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Értesitem

az igen tisztelt vevő közönséget, hogy a Balási féle csőtömeget megvettem és azt a legolcsóbb árban elárulom. U. m.: ebédő, háló berendezést a legjobb minőségben. Ajánlom a saját készítésű szőnyeg-dínyokat és ottománokat. — Főtörévésem odairányul, hogy a t. vevő közönséget minden tekintetben kielégítem.

Becsés pártfogást kér

Goldberger Károly.

Butoraktára Erzsébet-Királyné-tér.

Szarvas-zátloda mellett.

Ugyanott egy 3-as nagyságú cassa is eladó.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fémtisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: GEIKO vegyészeti gyár

Vác.

Gelger és Társa

Törvényesen védve.

MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmeglebbebb gyomor- és alvástalimák, gyomorgörccs, gyomorfájás, rögzített székrekedés, májbetegség, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziáruhoz évszázad óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ felirattal van látva. A Moll-féle sósborszesz övezetesen mint fűzda-omcsallapító bedörzsölési szer kőszvény, csúszás megkülönböztetés, egyéni következményeivel legismertebb népszerű. Egy övezetű eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer szerint készített legfinomabb gyermek- és hölgy-szappan a bőrkárosító ártalmak elkerülése végett. Ara darabként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér. Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szolgálati Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautóval mellélt teljesítettek.

A raklárakban tessék határozottan „MOLL A.“ aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Rakár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fir

Lovak

tűlen akkor utakon is megtartják munkaférségüket a Lovak

L. L. védjeggyel ellátott

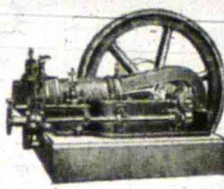
eredeti-M-sarkok

szek.

Az eredeti-M-sarkok minden felületükön

rögzítve tartózkodnak és használhatók a

Lopásokkal.

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
BenzinMOTOROK
ÉS LOKOMOBILOKOlyor
szállítás
Kedvező
fizetési
feltéte-
lek.
Mész-
menő
játék

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára. — Vezérképviselő

Gellért Ignác
ÉS TÁRSABudapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)Egy erősítő szer
gyengegyomruaknak

és azoknak, a kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorfájás, Gyomorgörccs, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

minden betegséget kaptak, körülmények között a

Dr. Engel-féle BALDRIANUM-ot

használik.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyomorbórnak bizonyult a gyomorgyengeségekkel, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, elfogódás stb.

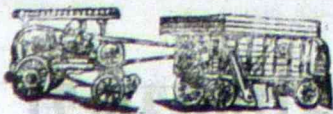
Különös összetételénél fogva, mely tartalmaz Samorbert, Baldrian csöpet, mélnatyrupot és cserepnyeleket, a Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A Dr. Engel-féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szert és a gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is használják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra, vagy este lefekvés előtt szedik egy-egy pohárral. Gyenge emberek és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukor teendő bele. A Dr. Engel-féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesd, Csakány, Nagykőrös, Bács, Noksenty, Szentlázló Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszendrőhely, Csáktornya, Léténye Katóvá, Perlak, Vidévec Alsódombor, Légrad, Bükkösd, Murakeresztur, Iharosberény Böhönye, Tapsony, Szakács, Marcal, Sámson, Kéthely, Vörö, Szentgyörgy Apáti Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helységében levő gyógyszerárakban.

Dr. Engel-féle baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Ovakodjunk utánzatoktól! Kérjük határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

teljes cséplőgarnitúrák
és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúránk a leg gazdaságosabban és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

MOTOR

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

Gyorsanfutó „IDEAL“
KERETFÜRÉSZET
fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transmissió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, ajánlat- és mérnökiatogatással díjmentesen szolgálunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kocsény-s. 1.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy működőszámmal.

A szerkesztőség az érkező közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megírásakor nem vállalkozunk az esetleges hibákért sem vesz felelősséget a szerkesztőség.

A hirdetőket és a gyűjtőket díjtalanul szívesen fogadjuk a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postán
három hónapra:	három hónapra:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.00
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egész évre 14.00	Egész évre 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkadíjak, ha kiadóhivatal és szerkesztőség címére küldendő 50 fillér.

Eljegyzési és esztendői ártól kezdve 5 korona. — Készletmennyiség 5 korona.

XXXVIII. évf. 288. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1911. december 19.

Kiadóhivatal: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Vásárok alkonya.

A földművelési miniszter beszédéhez.

Milliárdos nemzeti kár.

Serényi Béla gróf nagy programbeszédéből egy epizódikus mozzanatot emelünk ki ezúttal. Talán apró részlet az földművelési miniszterünk hatalmas munkatervében, szinte el is tűnik a koncepció méreteiben. De a mi szemünk megakadt rajta, mert nemcsak megláttuk, hanem át is éreztük ama csekélységnek látszó detailnak úgy gazdasági, mint forgalmi, sőt szociális szempontból is komoly jelentőségét.

Ez a vásárlás az ország vidékein. Az „ország gazdája” panaszosan említi föl a Ház előtt, mennyire ostromolják a kormányt a jó vidékiek új keleti vásártartási engedélyekért. Mint halljuk, csak az utolsó időben közel kétszáz ilyen folyamodással kellett a földművelési miniszteriumnak foglalkoznia. S a miniszter be is jelentette tegnapi délután a képviselőházban elvi álláspontját, hogy ő ezúttal eme mánia elől elzárkózik, mert terjedésében beteges tünetet lát s egész vásárlási rendszerünket szinte nemzeti szerencsétlenségnek tartja.

Az ő elvi feltétele feltétlenül igaz. A vásár a régi idők elavult intézménye, mely többé nem fér a modern életviszonyokba, sőt ártalmukra van nekik.

Vásárokrá addig volt szükség, a meddig a gyors forgalom feltételei és eszközei hiányoztak. A patriarchális ódon Magyarország is helyi életet élte csupán, vasutak nélkül, és periodikus vérkeringése nagyobb területre nézve csak a vásárok közvetítésével vala lehetséges. A gazda terményét, az iparos termékét csupán vásáros helyeken és vásárműveken hozhatta forgalomba, mert a kínálat csakis ott és akkor találta meg kereső közönségét.

De ma a helyzet más és az életnek is ahhoz kellene alakulnia. Vasutálózatunk, vonaljainak megszüntetése a távolságot termelők és fogyasztók közt. Ma képtelen állapot, ha a konkurens nem igyekszik szükségleteit rögtön beszerezni, mielőtt hiányukat érezni kezdi, hanem elvár hónapszáma, bevárja a legközelebbi vásárt, holott a piacot, az üzleteket s a termelés áruival az év nagyobb részén át üzleti otthonában, vagy normális piacán ne boldogulna, hanem prosperációját, lendületét vásári kirándulásaitól reméli.

Helyesen mondta a miniszter, hogy ez a rendszer abnormális; valósággal semmi érdek nem szolgál s ki nem elégíthet. Az árusító felpakkolja készleteit, költ az utra, fizet helypénzt, elvesztegeti idejét s legfőképpen csalódottan tér vissza: a vásári forgalom alig hoz konyhájára valamit. Ellenben a vásáradattal járó egyéb költségek, az elmaradással dinum-dánomokl verekedések, nem ritkán a kriminális bonyodalmak a Katzenjammer nehéz árnyékával fődik el a netáni szórványos előnyökét.

A miniszter rámutat a gyakorlati okokra, a mik a vásármániát vidéki községek részéről némileg érthetővé teszik. Sok községnek a vásáron szedhető helypénzek a legbőségesebb jövedelmi forrás; haszon néz ki a vásárokból a közigaz-

gatás egyes kisebb organumai javára is: a jegyző a passzus kiállítására vagy átírására, a finác a bírságpénzek számlakönyv pénzel. Legtöbb haszon az egész vásárlás révén a korcsmárosoknak, csap-széknek s a cigányoknak jut, mert ezeket a sokadalomban mindenki felkeresi: termelők is, fogyasztók is, hogy emezek a vétel örömeit, amezek az étkezés profitját az állomáson muzsikaszóval beigják.

Ezért ugyancsak nem érdemes vásárokat tartani, különben volt akárhányszor példa, mikor a termelő még az élelmiszer s a fuvar költségét sem kaphatta meg a sokadalomból, a földműves pedig a berándulással napokat vesztette azért, hogy egy pár csizmát vásárolhasson.

Serényi Béla gróf miniszter praktikus államférfiúi felfogására és mély szociális érzékére vall, hogy ez állapotok tarthatatlan voltát felismerte, s ezzel nagyot korrigált elődeinek mulasztásán. Volt bátorsága is hozzá, hogy az állapotokra rámutasson, azokat kellő világítással jellemezze, s levonja belőlük az egyetlen észszerű konklúziót, hogy a vásár-mánia lütemességét ezúttal halál lesz szabandó, a kormányhatalom szükséges fékkel s az újabb vásártartási engedélyek megtagadásával.

Reméljük, hogy a miniszter ez álláspontjában az országos közvélemény, maguk a községek is vidékenként támogatni fogják. Mert nagyon megszívlelendő mindannyiunk javára a komoly intelem, melylyel beszédének a vásárokról vonatkozó részét végezte: „Ez egy nemzeti csapás — ugymond — s a kár milliárdokra megy.”

A püspöki installáció.

Készülődés a püspöki fogadásra.

— Saját tudósítónktól. —

Szombathelyről hivatalosan a következő értesítést kapjuk közlés végett:

Gróf Miksa János legkegyelmesebben kinevezeti megyes püspök urunk Önéleírásának ünnepélyes intronizációja 1912. évi január hó 6-ikára véglegesen kitűztetve, fölkerjük Szombathely r. t. város és Vasvármegye területén, valamint a szombathelyi egyházmegye zalárésén levő köztörvényhatóságokat, városi képviselő-testületeket és az egyházmegye területén működő egyesületeket, testületeket s b., melyek a püspöki székfoglalás alkalmával az egyházmegye új főpásztorá előtti költözéséig, vagy testületileg tisztelni öhajtanak, erre vonatkozó szándékukat a szombathelyi egyházmegyei hivatalhoz f. december hó 24-ig bejárólág bejelenteni sziveskedjenek. Szombathely, 1911. dec. hó 16-án. Rendező bizottság.

Ehhez az értesítéshez, mely tehát Zalavármegyének is szól, a következőket jelentik Szombathelyről:

Bár a fentebb közölt értesítés január 6-ikát tűzi ki az installáció napjává, az ünnepély határnapjának és közelebbi részleteinek megállapítása attól függ, hogy mikor érkezik meg a pápai brévé, amely a püspöknek a pápa részéről való megértesítését tartalmazza. A praecenziáció céljából ugyanis a püspöki kinevezésre vonatkozó iratok jelenleg Rómában vannak és a pápai brévé megérkezése után

fogják a püspökké szentelés és az installáció napját megállapítani. Mint jeleztük, a beiktatási szertartásból ezúttal a püspökké szentelés ünnepi aktusa hiányozni fog, amennyiben az új püspök Budapest-fogja magát felszenteltetni és Szombathelyen csupán a beiktatás ünnepi szertartás megy végbe. A püspök kívánságára az ünnepélyes bevonulás valószínűleg elmarad és a székesegyházban tartandó nagymisével kezdődik az installációs ünnepség. Az ünnepi mise során felolvassák a királyi kinevezésről szóló legmagasabb kéziratot, valamint a pápai brévé, amely után a székeskáptalan élén Horváth István prépost üdvözlí az új főpásztor, aki trónusán ölle fogadja a papság hódolatát. A szertartás szerint a püspök megcsóbolja a káptalan tagjait, majd pedig az alsó papság kézcsókra járul az új főpásztor elé. Ezután a püspök szószékére lép és installációs szentbeszédét elmondva, kiosztja az első püspökiálást.

A székesegyházban lefolyt ünnepségek után a püspök fogadja a hatóságok, a két vármegye, a város és jelentkező testületek küldöttségét, déjben pedig ünnepi ebéd lesz, amelyet a püspök ad. Az ünnepélyességekre meghívandók névjegyzéke most van összeállítás alatt és amint értesülünk, a meghívásokban a legmegszébbmő liberálisizmus nyilatkozik meg, amennyiben a püspök kiváló súlyt helyez arra, hogy az összes hitfelekezetek képviselőivel az installációs ünnepség alkalmából megismerkedhessék. Az installációs lakoma, a mint értesülünk, a kulturház nagytermében fog megtörténni. Hozzávetőleges számítások szerint a kulturház nagytermében 300 személyre lehet majd asztalt teríteni.

Értesülünk szerint az ország minden részéről nagy számban érkeznek Szombathelyre az installációs ünnepségre a közélet kitűnősegei. Az installációra Zichy János gróf kultuszminiszter is Szombathelyre várják, amennyiben pedig a miniszter másirányú leendője hátráltatná az ünnepségen való megjelenésben, Náray Szabó Sándor államtitkár fogja képviselni, a ki minden körülmények között résztvesz az installációs ünnepségeken.

A főispán Keszthelyen.

— Saját tudósítónktól. —

Balds Béla dr., Zalavármegye főispánja folytatja látogató körúját a vármegyén át. Nagykanizsa után Keszthely került sorra, hová tegnapelőtt, szombaton délután két órakor érkezett a főispán. Fogadtatása ép oly lelkes, bensőséges volt, mint a megye két városában; a főispán üdvözlésére megjelent Keszthely egész társadalma. A vasutnál nagy közönség élén Nagy István városbíró üdvözlölte a főispánt, ki igen szívélyesen válaszolt. A bevonulás diszkapun át történt zászlódiszes házak és a közönség éjenző sorfala között. A városvezetés Stieder Lajos városi ügyész mondta az üdvözlő beszédet.

A fogadtatás lezajlása után a főispán a város összes testületeinek és egyesületeinek küldöttségét fogadta, melyektől behatóan érdeklődött a város dolgai iránt. Este az Amazonban n. p. vacsora volt, melyen az ámtalan felköszönő hangzott el. A bankettin az iparosok dalkörének szereződja igen kellemes hatást keltett. Tegnap a főispán látogatásokat tett a városban s este elutazott.

Válasz.

Nem kell jellemeznem azt a hatást, melyet Tivoli János kirohanása Zalaezerszegen keltett. Azzal kezdek, hogy huszonötödik esetleg százal több igazán intelligens és számottevő uriember gratulált nekem a — Tivoli cikkéhez.

Ez maga felmentene annak kötelezettsége alól, hogy ilyen izetlen és durva kedélyeskedésre egyáltalán válaszoljak. Azonban az otrombaság hiányában egyáltalán nem szenvedő cikk egyes passzusai olyan valótlanosságokat tartalmaznak, hogy azoknak megcáfolása végett kénytelen vagyok az egész cikkre reflektálni.

Nem akarom Tivoli János ural az elemi oktatáson kezdeni, bár egyáltalán nem büntetendő cselekmény nyolc gimnáziumnak jeles elvégzése. Vigasztalhatja őt az a tudat, hogy e miatt ellene soha sem fognak eljárást indítani. Viszont azonban az iskolák jeltelen elvégzése nem feltétlen kvalifikáció ahhoz, hogy valaki „Szociálpolitikai tanulmányokat” írjon. A szedő bácsit pedig kár bántani az ortográfiai hibáért, mert azt azután is el lehet kerülni, hogy jövőben nem — maga korrigálja.

Ami az én csekély személyemre pazarolt három kompressz hasábot illeti, arra csakugyan nem sok a választom. Mindenestre szerencsétlenség, hogy nem az „Az Újság”-ban jelent meg ez kedves méltatás, hanem csak a derék „Magyar Paizs”-hoz címzett helybeli tyukszem mértékhielítő és iparpártoló világképben. De úgy kell nekem, miért nem Vampetiscsuel állottam ki vítéli tornára, az bizonyosan tudta volna, hogy a vendéglői nyugálománból kifolyólag nem feltétlenül muszáj — cikket írni.

No, de mindegy. Azért nem feltétlenül bizonyos, hogy oda fogok menni az önkéltetésindó — kaució lapjához szerkesztőnek, bár erről tényleg volt szó. Nem azért, mintha kevesebbet fizetnének; mert hiszen a kenyérkereset nem szegény, de igazán rosszul esnek az egész világban, kivéve a kiveendőket, ha azt a lapot nem — Ön szerkesztené. Persze, Zala-utcai kényelmes lakásában nem volna füst, ami zavarná a szerkesztésben, mint engem a kávéházban.

Aprópó kávéház! Ha én goromba tudnék lenni, megíratnám, hogy miatt én a „pjrnamens riporter” asztalnál kenyérkeresést követek el, az alati ön ott kártázik. Ha csak ennyit írnek meg, akkor is az igazat írnam s önére ez a feltevés — bántó volna, mert hát nem hazárd játékot üz, csak a feketéjét játsza szórakozásból. Így van kérem, ha valaki csak a kellemetlen részleteit közli a dolognak, azt pedig ami az egésznek élet veszi — egyszerűen elhagyja. Ilyenek azok a nekem impuált „rágalomszerű” kifejezések, melyek önnek képviselőtársai részéről történt lehurrogására vonatkoznak. Tényleg lehurrogta. A városi képviselők hurrogta le. Bizonyosan azért, mert feketébe (talán pikkolódás) akarta magát vagni a főispáni fogadtatáshoz. (Jobb) időben Zalaezerszegen mindenkit agyonütöttek, aki megakart jelenni az installáción. Azoknak ellenben, akik népgyűlést akartak összehívni az installáció spontán lényének elhomályosítására, azoknak pedig arany-

érmeiket osztogatták. Talán az ön honfiba merült keblét is ékezteti egy?

Nem, Tivolt ur, ön sem esett el az isaszegi ütközetben, ön sem halt hősi halált a hazáért épügy, mint a nagy pipájú, kevés dohányú politika többi hőroza. — Tapogassa ön végig testét, tagjait. Nincs rostává löve, nem aprították önt sem vagdalt hussá a hazáért folytatott nehez harcban. Ön él a ditirambusokat zenghet azoknak az elve nek, melyeknek véres martirkoronáját oly előszeretettel képzeli homlokán. — Azok az elvek is élenek és ragyognak, de ön abban is téved, mintha ön adná azoknak a fényt és ragyogást.

Az ön esete éppen megfordította a Gyulai Pál anekdotáinak. A jelles, de kicsiny férfiúról azt mondotta Deák, mikor egy látványos bódé törpejét csodálta, hogy Gyulai láthatott magánál kisebb embert, de nem — ingyen. Vajjon ön látott-e magánál e lézen nagyobbat, azt nem tudom. Mások tudni vélik.

Jó azonban, hogy Gyulai Pál eszembe jutott, mert egy másik róla szóló anekdota végre is a dolog lényegére tereli a figyelmemet. Az anekdota a Tóth Kálmán-Gyulai-féle ismeretes (már aki előtt ismeretes) párbajról szól: A párbajnál az első lövés joga Gyulait illette. Az akkor még nem olyan öreg kritikus célzott, a fegyver csúttörőket mondott. Gyulai megpróbálta a kakast felbuzni a miután nehezen ment, a pisztolyt térdei közé fogva erőlködött. Tóth Kálmán aggdó arccal nézte a jelenetet a szelíd humorral szólt:

— Vigyázz, kériek, Pali azzal a fegyverrel. Amíg célzótlal addig nem félttem egy cseppet sem, hanem így könnyen eshetik bennem kár.

Az eset nagyon könnyen alkalmazható itt. Addig sem félttem, míg Tivolt János ur a Zalára célozva engem simogatót, hanem mikor már célzás nélkül igyekszik fegyverét elcsúszható állapotba helyezni, akkor csakugyan félni kell, nehogy kárt tegyen valamiben.

S. hogy nem hiába félttem, ime kiderült. Kárt tett az igazságban s a valóságban.

Tudniillik én, a t. c. tudósító egyáltalán nem mondtam semmit, amit ön nékem imputál és ilyen vad dolgokat nem is mondhattam. Ön azonban állithatja, mert hisz azt is állithatná, hogy én raboltam ki a kereskedelmi bankot. Az elferdítés igazán rá val olyan emberre, aki okatlanul támad mindent és mindenkit. A beszélgetés helye pedig kizárja, hogy ott én épen ön előtt olyan dolgokról adjak információkat, amiket nem is tudok, de nem is tudhatok. — Az egész dolognak ez az egyetlen komoly része.

Csupán egy uriember monológja jut eszembe, melyet az ágyában elesipelt bolhához intézett, mondván:

— Édes uram, ön vagy beteg, vagy egészséges. — Ha egészséges, akkor mit keres az ágyban, ha pedig beteg, akkor mit ugrál.

Egyéb mondanivalóm nincs.

Czebe László.

Egy hónapi indennitás.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécs, december 18.

A képviselőház mai ülésén, melyen Beöthy Pál elnököt, Lukács László pénzügyminiszter javaslatot terjesztett be az egy hónapos indennitásról, miután arról a szónokok nagy száma miatt szó sem lehet, hogy a költségvetés az év végéig rendbe jöjjön.

Beöthy elnök jelentette, hogy a király a delegációkat december 28-ikára Bécsbe összehívta; javasolja, hogy a Ház e hó 20-iki ülésén válassza meg a delegátusokat. Ezután folytatták a kultusz-tárca tárgyalását.

Giesswein Sándor néppárti kifogásolja, hogy a kormány kéri a tanított fizetés-javításával. Örül annak, hogy Debrecen egyetemét kap és hogy ott protestáns teológiai fakultás is lesz és így a református papnövendékeknek nem kell külföldre menniük, ezzel szemben azonban kívánja a budapesti egyetem kebelében levő katolikus teológiai fakultás fejlesztését. Sürgeti a katolikus autonómiát. A miniszter iránt elismeréssel van, de pártállásánál fogva nem szavazhatja meg a költségvetést.

Bakó József a pártönkivül 48-asok nevében bírálja a költségvetést. Szóvá teszi a községi és felekezeti ovónok sanyaru helyzetét. Nem fogadja el a javaslatot.

Simonyi Semadám Sándor (néppárti) elismeréssel van a miniszter iránt és bizalma jelöl meg szavazza a költségvetést.

Molnár János apát az állam és az egyház iskolafentartó kötelességéről beszél. Nem fogadja el a javaslatot.

Rákosi Viktor (Justh párti) örül, hogy az egyetem kérdését elintézték, de hibáztatja, hogy Pozsonynak jutott az egyik egyetem, holott ez a város éppen nem arra való. Beszéde további folyamán is egyetemi ügyekkel foglalkozik; a javaslatot nem fogadja el.

Az ülés folyik.

Nem csizmadiát, de detektivet fogott a kaposvári rendőrség.

— Saját tudósítónktól. —

Scherlock Holmes kétségtelenül ügyes fiú a maga szakmájában s el kell ismerni, hogy a tolvajok, csalók, betörők világában követeli el néhány ügyes fogást, ám minden holmesi dicsőség elhomályosul és közönséges mezőrendőri ténykedéssé silányul a zseniális fogás mellett, melynek a kaposvári rendőrség a gazdája.

A kaposvári rendőrség — mint egy ottani lapban olvassuk, — a kor színvonalán állván, természetesen percig sem volt kétségben az iránt, hogy a kereskedelmi bank csalóját, Bauer Lajost ő fogja elcsipni és senki más. És amilyen szerencséje van, tegnap egyik kaposvári szállóból azt jelentették a rendőrségnek, hogy ott egy ismeretlen fiatalember tartózkodik, kire feltűnően talál Bauer Lajos személy-leirása. A hír a rendőrségen természetesen nagy izgalmat keltett, megmozdult az egész készlet és kivonult a szálloda elé. Ott elzárak minden kijárást, embereket helyeztek el a padláson, a kertben, az istállóban és végre a kapitány belépett a szállóba. Itt aztán meg tudta, hogy míg ők az óvintézkedéseket végezték kellő körültekintéssel és alaposággal, addig az idegen, ki úgy látszik már elvégezte dolgát, kihajlatott az állomásra.

A kaposvári rendőrség nyomban tisztában volt vele, mi itt a leendő és a rendőrk hanyathimók rohantak az állomásra. A fiumei vonat már éppen indulóban

volt, mikor a kapitány a pályaudvarra ért. A vonat indítását elhalasztották s a kapitány végigjárt a kocsikat, míg nem egy másodosztályú kocsiban csakugyan ráakadt a menekülő Bauer Lajosra. — A kapitány udvariasan köszönt, majd rayszul helyet foglalt Bauerrel szemben és diskurálni kezdett vele.

— Hová utazik uraságod?
— Fiuméba.
— Üzleti ügyben?
— Igen.
— Talán utazó?
— Nem.
— Én a kaposvári rendőrkapitány vagyok.

— Örvendek — válaszolt Bauer.
A kapitányt meglepte Bauer hideg előkelősége s most rátért a tárgyra, mert már biztos volt a dolgában.

— Én tudom, hogy ön kicsoda.
— Téved. Nem vagyok utazó.
— Nem, hanem bankcsaló.
— Én?
— Maga.

Bauer, a szemtelen, nevetni kezdett, de olyan egészen, jó ízűen, hogy a kapitány dühbe gurult.

— Hiába nevet, hiába adja a hidegvérűt, már ismerjük az efféle jómadarakat. Talán ha sirna, az még eredeti lenne. De nevetni, hohó! Minden sikkesztő nevet. Engem, öregem, nem játszol ki. Én önt, Bauer Lajos, ezennel letartóztatom. Kövessen!

— Én?
— Maga.
— Magát?
— Engem.
— Nem.
— Nem?

— Nem. Meri, kedves kolléga, én Wagner Ede budapesti detektív vagyok. Fiuméba utazom, mert én is Bauer Lajost keresem. Itt vannak az igazolványaim. Parancsoljon.

Tabló!

A rendőrkapitány azt mondta, hogy most ő leszál, sürgős dolga van, mert sokan várják a hivatalában, továbbá náluk otthon ma nagymosás van és a detektívvél szívesen együttmenne Fiuméba, de nem teheti, mert az ottani éghajlat árt neki. Ha pedig a detektív találkozna a bankcsalóval, adja át neki a kaposi rendőrség üdvözlését is.

HIREK.

Keményseprősztrájk Nagykanizsán.

Teljesíthetetlen követelések.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai pékségek emlékeztetes munkabéremelési mozgalma óta nem volt ipari sztrájk Nagykanizsán. Ma reggel óta azonban megint nem vagyunk annélkül és ha külső nagyságában nem is, de jelentőségében nem kevésbé fontos ez a sztrájk az élelmiszereket készítő munkások munkabeszüntetésénél. Mert kiszámíthatatlan veszedelmeket rejthet magában, ha épen télen, az általános fűtés idején a város sok ezernyi kéményei tisztátalanul állanak. Elég lenne csak egyetlen háznak leégése, mely egy szerencsétlen fordulatú kéményfüstből keletkezhet és már meg volna a súlyos következmény, melynek kilátása miatt ezt a sztrájkot a lehető legrövidebb idő alatt meg kell szüntetni.

A kéményseprő segédek kívánsága az, hogy csupán, lakást kapjanak természetben munkadójuktól, ellenben élelmiszerekre havi 24 forint külön díjazásban részesüljenek, valamivel emeltessek a fizetésük is, úgy hogy a kosztpénzzel együtt havi 40 forint fixumot kapjanak a kezükhöz és az összes kéményseprői mellékjövedeimket őket illessék. Mert eddig csak a magánházakban végezték

mellék munkák (kéményégetés, tűzhelytisztítás, stb.) díjai illetik őket, míg a középületek ilyenmő díjait a munkaadók szolgálták kápnál. A sztrájkolók azt kívánják, hogy ez utóbbi is őket illessen.

Mi teljes objektivitással nézzük és nézhetjük ezt az ügyet és kimondhatjuk azt, hogy bár a kéményseprősegédek helyzete kétségtelenül javításra szorul, kívánságuk egész komplexumának teljesítésére Nagykanizsán tiszta képtelenség. — Kiszámította a hatóság, hogy a sztrájkoló kéményseprők minden követelésének teljesülése esetén egyik nagykanizsai kéményseprőmester segédei, pontosan 5040 koronát keresnének, holott az üzem bruttó bevétele kerek 5000 korona. Vagyis a segédek a bruttó bevétel felénél is többet kapnak, míg a kereset felénél kisebb összegből a munkaadó adót fizetni, a munkásfizetéseken felül üzleti költségeket fedezni és a pénzügyi kockázatot viselni tartozna. Ezt pedig a sztrájkolók is aligha kívánják.

A munkaadókat és a sztrájkolókat holnap délutánra hivatta össze Halvasz Frigyes iparbiztos az Iparügyi helyiségébe békéltető tárgyalásra, mely ha nem sikerülne, a hatóság éppen e sztrájkban rejlő speciális veszedelem miatt a munkaadóknak szabad kezét adna új munkások azonnali beszerzésére. Erre azonban aligha kerülhet a sor, mert a kéményseprő munkások közismerten sokkal belátásosabb emberek annál, hogysem tulzó követelésekhez ragaszkodhatnának.

— A főispánné — nőegyleti elnök. A zalaegerszegi Karácsonya-Egyletelnöké dr. Balás Béláné Degen Eugenia uró választotta meg. Az elmúlt hét folyamán a választmány testületileg kérte föl a főispánnét a tisztség elfogadására. A méltóság asszony a választmány tagjait végletes szívéllyességgel és szeretetreméltósággal fogadta s kijelentette, hogy az elnökséget készséggel vállalja s mindent elkövet, hogy az egyesület felvirágzásához hozzájáruljon.

— Tiszteletbeli vármegyei főjegyző. Dr. Balás Béla főispán Vízzy Géza nyugalmazott aljegyzőt tiszteletbeli vármegyei főjegyzővé nevezte ki.

— A kiskanizsai beszámoló. Bosnyák Géza orsz. képviselő tegnap délután Kiskanizsán, a Templomtéren beszámolót tartott. — Bosnyákok Kiskanizsa népe egyáltalában nem fogadta, sehol egy zászló nem volt fölfedezhető, még csak pódiumról sem gondoskodtak, melyről beszédét elmondhatta volna. Így az iskola lépcsőjén kellett helyet foglalnia, bár az éppen templomból kiözönlő tömeg népes hallgatósággal szolgált. — A népgyűlést Hegedűs György városi tanácsos nyitotta meg, utána a képviselő beszélt. Kiterjeszkedett a bankvita és a hadügyi vita során a képviselőházban elhangzott beszédeire, ezeket vázolta, majd kijelentette, hogy az általános, egyenlő és tiikos választójog híve. Végül a választók bizalmát kérte. A népgyűlést dr. Hajdu Gyula beszéde zárta be.

— Zala megyei állatorvosok értekezlete. Zala megyének összes tisztai állatorvosai értekezletre gyűltek össze tegnap Nagykanizsára, hogy szolgálati dolgait egyöntudósítást megbeszéljék. Délelőtt 9 órakor Augustini Gyula zalaegerszegi törvényhatósági állatorvos elnöklete alatt a városház kis tanácstermében volt az értekezlet. Ennek résztvevői voltak: Eischler Elemér városi, Füst Albert járási, Kertész Lipót vágóhídi és Günsberger Lipót nagykanizsai állatorvosok, továbbá Lázár Izidó kesztelyi, Vász József szentgörgői, Kozár Manó sümegi, Horváth Károly alsóendvai, Polgár Arnold zalaegerszegi és Lacher József pacsi járási állatorvosok. Az értekezlet programján a tavaszi állatvizsgálat, a huszvizsgálat körébe eső dolgok, az állategészségügyre

Karácsonyra, újévre
gyönyörű ajándéktárgyak
arany- és ezüst-árak, ékszerek
a legszebb és legnagyobb
választékban kaphatók:
Hamburg Miksa
:: Nagykanizsa, Fő-ut. ::
Legmegbízhatóbb kiszolgálás.
Olcsó árak! :: Széles választékunk van.

vonatkozó községi szabályrendeletek megalkotása és az apaállatok vizsgálatára vonatkozó szolgálati teendők egyöntetűségének megállapítása szerepelt. Pont délig tartott a szakszervezetek megbeszélése, amikor az állatorvosok a Korona szálló éttermébe mentek, hol a társaságban legelőbbieknek neje is részt vett. Az állatorvosok elhatározták, hogy ezután minden esztendőben fognak a megye más-más helyén egy-két ilyen összejövetelt tartani.

— Gyászrovat. Szigli József, tapolcai lakos ügyvéd, 1848-as honvéddal, életének 83-ik évében elhunyt.

— Sorozóbizottsági polgári elnökök az 1912-ik évre. A vármegyei törvényhatósági bizottsági közgyűlése a jövő 1912-ik évben a vármegye területén működő sorozó bizottságok elnökéül az alsó-lendvai járásban Hajós Mihály, a balatonfűrediben Csépesz Pál, a csáktornyai járásban Tóth István, a pacsiban Szentmihályi Dezső, a perleiben dr. Zakál Lajos, a kesztelyiben dr. Lénárd János, a letenyeiben Stromszky Ernő, Nagykanizsán és a nagykanizsai járásban dr. Plihal Viktor, a novaiban Stádel János, a sümegiben dr. Tarányi Ferenc, a zala-szentgrotiban Hayden Sándor, a tapolciban báró Puihény Géza törvényhatósági bizottsági tagokat küldötte ki. Zalaegerszeg r. l. városban s a zalaegerszegi járásban a polgári elnök Árvay Lajos vármegyei alispán lesz. — A Nagykanizsán működő állandó sorozó bizottságba polgári elnökül Vécsey Zsigmond polgármester s orvosul dr. Rácz Kálmán városi tisztviselőt bízták meg.

— Eljegyzés. Pfeifer Lajos eljegyezte Buchwald Margitát, Buchwald Ede ur leányát helyben. (Minden külön értesítés helyett.)

— A kórház és szegényház karácsonyfájára ma Lieb Oszkár 2 koronát adományozott.

— Elmaradt ígérés. Iházi Horváth István anyakönyvezetőnek tegnap este a Polgári Egyet nyitásmébe hirdetett előadása elmaradt, mert az alispán helyben hagyta a rendőrség ismertetését, melyet ez a hipnotikus mutatóanyagok produkálását megtiltja. Az előadásra már minden jegy elkel, sokan jöttek vidékről is, sőt két fővárosi lap tudósítót küldött, tehát kétségtelen, hogy Horváth Istvánnak igen nagy közönsége lett volna. A közönség, melynek belépő díját visszafizették, nyugodtan távozott.

— Pénztárvizsgálat a városházán. Ma délután a nagykanizsai városházán általános félévi pénztárvizsgálat kezdődött, mely a városi adóhivatal, a gyámi és rendőrkapitánysági pénztárakra terjed ki. A délután 3 órakor kezdődött pénztárvizsgálaton résztvettek Vécsey Zsigmond polgármester, a tiszti ügyész, Halvax Frigyes tanácsos, a pénztáros, a számvevő és a képviselőtestület pénztárvizsgáló bizottságának tagjai.

— Nagy karácsonyi és újévi vásár Szívós Antal műorás és lászerezésnél. Szarvas szálloda.

— Új jogdoktor. Bentzik József nagykanizsai ügyvédjelölt, dr. Bentzik Ferenc ügyvéd fia a budapesti tudományegyetemen letette a harmadik jogtudományi szigorlatot és jogtudori diplomát szerzett.

— Orvosi kinevezés. A székesfehérvári főpolgármestere dr. Ney Hugó nagykanizsai származású fiatal orvost a budapesti balparti kórházakhoz segédorvossá kinevezte.

— A tanítói internátus létesítésére özv. Márkus Sándorné nyugalmazott áll. tanító Bane Kovács János tanítóhoz 10 koronát küldött a következő szép sorok kíséretében:

A szeretet szent ünnepe közeledtével a legszentebb célra, az Ön által kezdeményezett tanítói internátus létesítésére küldöm e csekély összeget. Az Isten áldása legyen munkálkodásán!

— Helyreigazítás. A múlt számban közölt kimutatásba tévedésből özv. Tuboly Ignác neve helyett Tuboly Gyuláné neve került; az előbbi 10 koronát volt szíves a karácsonyi vásáron felülfizetni, mit ezennel helyreigazítunk. A Ker. Jót. Társulat Választmánya.

— Ruhakiosztás a városházán. Holnap lesz az a minden esztendőben egyszer megismétlődő nap a nagykanizsai városházán, mely feledehetetlen emléked annak, aki e nap jelenetét életében csak egyszer is látta. Vagy 150 szegény iskolásgyerek felruházását végzik Ács József tanácsos hivatali helyiségében. Sajnos, sokkal többen voltak a pályázók e korlátozott számú helyekre, illetve ruhákra és nagy gondot adott a városházi uraknak a 150 legérdemesebbnek kiválasztása. A ruhakiosztás költségeit több apró alapítvány és a városi költségvetésnek egy átlandó kiadási tétele fedezik.

— A balatoni hajózás téli szünete. Balatonfűredi tudósítónk közli, hogy a balatoni hajóstársaság a személyszállítást e hó 20-ikán a téli hónapokra beszünteti.

— A koldus halála. Borzalmasan csunya leletre bukkant tegnap délután a nagykanizsai rendőrkapitányság az Altília-utca 55. számú házban egy kis kuckójában. A házikó tulajdonosa, Horváth Istvánné tegnap délelőtt azzal a jelentéssel ment a kapitányságra, hogy egyik ingyenes lakóját, Barton Márkus 65 éves koldust már hetek óta nem látta, s minthogy lakásának ajtaja zárva van, talán jó lenne azt felnyitani. Madarász József városi rendőr ment a helyszínre és az ablaknál külső kuckónak ajtaját fejszével feszítette fel. Amint az ottlévők a sötét, szűk kis helyiségbe léptek, az onnan előtörő penitens bűz azonnal jelezte, hogy Horváthnének aggodalma nem volt felesleges. Beljebb menve ugyanis a szoba sárpadozóan hanyattfekve holtan találták a koldust, kinek hullája már teljes feloszlásnak indult. Azonnal rendőrorvosért küldtek, aki megállapította, hogy a koldus halála már 10—12 napja történt és pedig egy esküvő rohamában, amikor elvágódott és holtan maradt a földön. Minthogy a halál oka kétségtelenül megállapítható volt, a tiszti orvos a boncolás mellőzését véleményezte. A borzalmas véget ért koldus háziasszonya azért nem tett korábban jelentést kegyelemből házában tartott lakó-

jának eltűnéséről, mert hozzá volt szokva ahhoz, hogy ez minden bejelentés nélkül néha hetekre is elmenjen a környékbeli falvakba koldulni.

— Színházban, bálban, estélyen Yes porcellánpóder a legjobban érvényesül. Városunkban mindenütt kapható 3 és 5 koronáért.

Győr állatot hoz be.

Egy magyar város bátor ötlete.

— Saját tudósítónktól. —

Győr, december 18.

Mig az osztrák és magyar kormány végeláthatatlanul tárgyalják a huszbehazatal kérdését a közben a fogyasztó közönség vagy leszokik a husevésről, vagy megfigyeli a magas husárakat, addig Győr város tanácsa egy merész elhatározással igyekszik segíteni a város fogyasztóközönségén. A városi tanács ugyanis elhatározta, hogy a város huszükségletének ellátása végett önállóan hoz be Szerbiából élőállatot, közte élő baromfit is, mert a tanács számítása szerint a behozott állatok húsát a mai vámvizonyok mellett is olcsóbban adhatja a közönség rendelkezésére, mint ezt a mészárosok teszik. A tanács megbízta a városi főállatorvost, hogy azonnal utazzék Szerbiába és kezdje meg a vásárlásokat.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 18.

Tulnyomóan száraz idő várható, gyenge éjszai fagyokkal. Déli hőmérséklet 3.2 C.

Egy híres színész halála.

Budapest, dec. 18. Kovács Mihály, a Nemzeti Színház jeles művésze, a Nép-színház egykori híres gárdájának volt tagja tegnap Budapesten hirtelen elhunyt.

Bauernek még egy bűntársa van?

Budapest, dec. 18. A negyedmillió bankcsalás ügyében a rendőrség figyelmét felhívták egy Lévai nevezetű pesti tanítóra, aki benső barátságban élt Bauer-Bajor Lajossal, s aki az utóbbi időben feltűnően kölkekezett. Főleg az tette azonban gyanússá, hogy épp aznap ment szabadságra, s ő is elutazott, mikor Bauer Budapestről eltűnt. A rendőrség most az ő hollétét is nyomozza.

Váltóhamisító igazgató.

Arad, dec. 18. Az aradi törvényszék vád alá helyezte Mihálik Bélát, a bőripari szőléség volt igazgatóját, akit az ügyesség váltóhamisítással és nagy összegű sikkasztással vádolt meg.

Merénylet a miniszter ellen.

London, dec. 18. A feministák tegnap nagy népgyűlést tartottak, amelyen Lloyd George pénzügyminiszter is megjelent. Mikor a gyűlés után a miniszter autombiljába szállt, egy munkás szardiniásdobozt vágott a fejébe, úgy hogy a miniszter eszméletét veszítve megdőlőtorodott. A merénylet elfoglalt és kihallgatásakor azt vallotta, hogy politikai bosszút akart követni.

Elpusztultak az olasz aeroplánok

Tripolisz, dec. 18. A véletlen tegnapelőtt óriási segítségére volt a török-arab seregeknek. Leirhatatlan erejű vihar kerekedett tegnapelőtt este Tripolisz környékén, mely az összes olasz repülőgépek és léghajók hatalmas hangárjait rőmba döntötte. — Az összes repülőgépek össze-vissza törték, a ballonok pedig mind elszabadultak. Az olaszok kára rendkívül nagy.

Meghalt a jogpárt vezére.

Zágráb, december 18. Nagy halottja van a horvát ellenzéki pártoknak. — A horvát jogpárt nyugalomba vonult vezére, Frank József, aki mint a kiegyezés elvi ellensége nagy szerepet játszott évtizedeken át Horvátország politikai életében, tegnap délután 67 éves korában váratlanul elhunyt. Frank József nemrég betegeskedése miatt visszavonult és kerületében levő fiát választotta meg utódául legutóbb a tegnapelőtti képviselőválasztáson is.

Egy személyvonat szerencsétlensége.

Bécs, dec. 18. Az északi pályaudvaron tegnap délután oly erővel robbant be egy személyvonat, hogy az állott sinek végén lévő vaspádon és a pályaudvar gyalogjáróján két embert haldlra gázolt, tizennyolcat pedig súlyosan megsebesített.

Ötödmillió váltóhamisítás.

Ungvár, dec. 18. Az ungvári kir. törvényszék vizsgálóbírája körözlevelet bocsátott ki Meicz Gyula kereskedő ellen, aki kétszáz ezer koronás váltóhamisítás elkövetése után megszökött.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 18.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.74
" " május	11.61
Rozs " "	10.27
Zab " "	9.68
Tengeri 1912. máj.	8.52
" " júl.	8.59

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

PÁRTOLJUK
A MEGYEI IPART!

ANIMO PEZSGÓ

a legjobb ilyenemű ital.

N I M O
PEZSGÓ

Minden jobb kávéházban,
vendéglőben és csemege-
üzletben kapható.

Kérjünk mindenütt
ANIMO-PEZSGÓT!

Muraközi pezsgógyár
r. t. Csáktornyán.

Csak a
minőség

róván lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

A következő hangjegyeket ajánlom mint karácsonyi és újévi ajándéknak a legalkalmasabbakat igen diszes kötésben és kiállításban meg-
lehető olcsó áron:

Opera Album

a legkedveltebb operák gyűjteménye a következő tartalommal:

Trobadour, Norma, Robert der Teufel, Don Juan, Zauberköte, Figaro Hochzeit, Der Prophet, Martha, Fra Diavolo, Postillon, Lohengrin, Die lustigen Weiber von Windsor, Die weisse Dame, Der Freischütz, : Lucrezia Borgia, : Nachtlager, Regimentstochter, : Zar und Zimmermann, Fidelio, Das Glöckchen des Eremiten, Die Stumme von Portici, Die Hugonotten, Die Jüdin, Der Waffenschmied

Ára: diszkötésben K 6.—

111 Táncdarab

a legkedveltebb zeneszerzőktől:

zongorára, ára diszkötésben Korona 6.—

Album Russe

36 zongora darab a legjobb orosz zeneszerzőktől u. m.: Arensky, Cui, Rebikoff, Tschai-kowszky.

Ára diszes kötésben K 6.—

Elite ének album

zongorakíséréssel, tartalma 40 világhírű énekdarab szöveggel

Ára diszes kötésben K 6.—

Elite zongora album

tartalma 27 legjobb zongora compositio leghe-resebb mesterektől, mint Wagner, Liszt, Rubinstein, Raff, Moszkowszky

Ára diszes kötésben K 6.—

Musikalische Edelsteine

tartalma 42 legmodernebb és legnépszerűbb operette, opera, salon és táncdarab, indulók és dalok.

Ára diszkötésben 6 K 50 f.

Kapható és megrendelhető egyedül

Fischel Fülöp Fia

könyv, papír és zenemű-kereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

Janda K.

Petermann József

éle és művirág
kereskedése

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Távíratcím: Petermann.

Megrendelhetők: **Éle- és művirágok** u. m.: rózsák, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaréta, rózsa, narcisz, mimosa, asparagus és pálmák. **Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsány-csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-áron.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Éle és művirág koszorúk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardinierek** a leggyorsabbított a legdiszesebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserépek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába való tartós művirágokban. Az éle- és művirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kíváncsi árjegyzéket küldök.

:: Elsőrangú ékszer- és óráüzlet ::

Alapított: 1871.

MILHOFFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és bronzékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

Olcsó nickel- és acélórák. Nagy választékban: Kínai és disztárgyak és háztartási cikkek, berndorf és cserék 6032

Javítások gyorsan készítenek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltatnak. Eladás-rezultátusára is.

Régi ékszerek izéssesen és jutányosan átalakítottak!

Karácsonyi és újévi vásár!

LEGJÁBB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek:

Színházi és báli sálók, ridikülök, pénz- és szivartárcák, valamint bőrdísz-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveszőr házi-cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi dival-cikkek áruház, N. kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejáratu bútorozott szoba is kiadó. 6066

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bármilyen hajat 24 óra alatt elkészít. — Kész hajakat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekbátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árt ki-árusítatnak. : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Ha tiszte és finom arebört óhajt:

Használjon

Irma krém szappant pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárban Nagykanizsán.

Karácsonyra

gyermeknek és felnőtteknek legszebb ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a jótisést.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Sugár-uton ház

egy újonnan épült szabad kézből, jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mindenféle

Könyvkötészeti munkát

elvéallal a

ZALA NYOMDA R-T. NAGYKANIZSÁN.

MEGBIZHATÓ SZÖLŐLVÁNY

a vevő által darabról-darabra átválogatható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökere hazai és amerikai szőlővessző. : : : : : 6044

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden e szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindenféle javítási és átalakítási munkálatokat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin (Bayer császári tanácsos, Raktáron tartok mindennemű szőrméru.

Megnyit a Moskovits-cipőgyár R-T. fiókja.

Erzsébet királyné tér 21. szám alatt.

Legkényesebb és legnagyobb cipőáruház ahol a legjobb és legszebb cipők állandóan raktáron vannak.

Egyszerű szabott gyári árak, a talpba véssve: 7-50, 8-50, 10-, 13-, 17- korona.

Szíves látogatást kér

MOSKOVITS FARKAS és Tsa cipő- és csizmagyár R-T. fiókja.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kossuth-utca. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy milliókilométer.

A szerkesztőség Budapesti közlemények és közérdekű hírek közlésére vállalkozik. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozik és a szerkesztőség nem vállal felelősséget a közlésükért.

Működését és ügyeitől függetlenül az országban és külföldön is működik.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
adósok hordva:	adósok hordva:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagyadósra 3.50	Nagyadósra 4.00
Félére 7.—	Félére 8.—
Egy évre 14.—	Egy évre 16.—

Egyes szám ára 6 fillér

Munkatársak, békéltetők és munkatársaknak sorozatát 50 fillér.

Egyévi és évi sorozatát 50 fillér. — Kéziratok megőrzésére 6 fillér.

XXXVIII. évf. 289. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1911. december 20.

Kiadóhivatal: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Közös hadierőnk fejlesztése.

Nagykanizsa, dec. 19.

Kétségtelenül az lenne az egész emberiség legideálisabb állapota, ha hadierő fejlesztéséről egyáltalában nem kellene sem írni, sem beszélni. Ez az állapott tudniillik azt jelentené, hogy hadierőre semmi szükségünk sem volna, vagyis: hadierő nem is kellene. — Addig azonban, amíg az egyes nemzetek, az egyes államok egyenként és összesen abban a kényszerhelyzetben vannak, hogy hadierőt kell tartaniok: állandóan napirenden lesz a hadierő fejlesztésének kérdése is. És ez a fejlesztés a nagyság és kishatalmak részéről egyaránt olyan hatalmas versenyzéssel történik, hogy immár csakugy roskadoznak miatta Európa államai. Ez a versenyzési kényszer olyan ellenállhatatlan erővel fekszik rá az államokra, hogy az alól el-siklani még csak nem is próbálkoznak. Sőt a terhe alatt roskadozva, fájdalmas-kínosan vonagolva is kisajítottatják magukból a hadierő fejlesztésére szükséges összegeket; mert belátják, hogy a fejlesztési versenyből való kimaradás esetleg az állam pusztulását vonhatná maga után most még.

Tisztán látják azt a nemzetek, az államok, hogy amíg egyrészt a *cári* agy álmodik a világbékéről és békekonferenciára hívja össze a nagyhatalmakat: addig másrészt az egyes államok közgazdasági érdekeinek soha jól nem lakatható Molochia vérszaggal ébreszti, csalogatja maga köré és uszítja egymásra a kapzsiság, a zsákmányolás, a háboru véreibeit.

Ilyen körülmények között azután senki sem hisz a *cári* álmokban. Senki sem fogja a kutak fenekére leereszteni az államok puskaporos hordóit; hanem a lehető legszárazabb helyen tartja. Hisz előttünk van a legfrissebb példa: az olasz-török háboru. Látnivaló, hogy egész váratlanul miként vetik el a háboru kockáját. Látnivaló, hogy az így elvetett kockának kiszámíthatatlan továbbgördülése milyen beláthatatlan fejlemények kibontakozásával lepheti meg a figyelő világot és legelsőbb is a közvetlenül érdekelt államokat, nemzeteket.

Tessék most már ilyen körülmények között a világbékéről, a lefegyverzésről, leszerelésről, nemzetközi békebíróságról, a militaris-

mus rettenetességéről édesen zengő fülemilehangon szelid énekeket dalolni! Mikor előttünk áll a minden békeköltészetet elsőprórideg, realis valóság, hogy még egy esetleg békét parancsoló nemzetközi békebírósági ítéletnek is csak fegyverrel lehet és kell majd érvényeszeretnie, ha a Balkánon egyszerre hatalmas lángokat szit föl a háboru tüzeinek egy elvetett csóvjára, üszke!

Ilyen körülmények között, ha a hadierő fejlesztésének vagy készenléthe való helyezésének kérdése kényszerítő (és pedig minden más alkalomnál kényszerítőbb) erővel nyomul előtérbe: akkor bizony nagy baigaság volna hazfias ódákat szavalni és kardbojzt, meg vezényszó-kérdésekkel akasztani meg a haderő kérdésének a kétfős monarchia legközvetlenebb érdekében való megoldását.

December 28-án ül össze Bécsben a delegáció, mely tárgyalni fogja a közös hadügyi költségvetést. Nem hisszük, hogy most, amikor közvetlen szomszédságunkban lobog a háboru lángja: akadna politikus, aki a nemzeti követelmények dalának gyűjtő ártájával akarna hangversenyezni a tripolisi ágyuk dörgése közben Most nem lehet afölött elmélkedni, hogy érdemes-e a hadsereg, a militarizmus fenntartására, fejlesztésére sok-sok milliót áldozni. Ágyuk dörgése közben államboldogító elméletekről disszertációt tartani a neveltségességig menő gyerekes naivság. Most minden egyéb törekvés fölé kerekedett az állammentés, az állambiztosítás nagy feladata. Ezt pedig csak jól szervezett és tökéletesen felszerelt hadierővel lehet elvégezni.

Majd ha az ágyuk dörgése megszűnik; ha lelkünk eszményibb törekvéseire fekkdt „*vis maior*” alól fölszabadulunk: akkor visszatérhetünk megint a magyar nemzeti törekvések költőibb világához.

De most az esetleg felénk dörrenő ágyuk morájára hiába válszólnánk hazafias orációkkal. Ezekre csak fütyülnének az ágyugolyók.

A főrendiház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 19.

A főrendiház pénteken, e hó 22-ikén délután négy órakor ülést tart. Napirenden van a delegáció főrendi tagjainak megválasztása és esetleg az indennitás. Egy negyed órával az ülés előtt jelölő-értekezletre ülnek össze a főrendek.

R megyei státuszrendezés.

Zala megye sérelme.

— Saját tudósítónktól. —

A vármegyei tisztviselők státuszrendezése, úgy látszik, még mindig a tervek vajadásánál tart. Eddig két terv szerepelt konkrétumként, amelynek alapján a státuszrendezés kérdését megoldani véltek, most a vármegyei tisztviselők országos gyűlésén egy új megoldási terv jött létre, amelyet a két belügyi Államtitkárság a vármegyei tisztviselők egyesülete átnyújtott. Ez az új tervezet kiterjed arra a fogas kérdésre, amelyre egyik megoldási terv se tudott kielégítő választ adni, nevezetesen arra, hogy az alispánok státusa miképpen állapíttassék meg.

A státuszrendezés alapelve a vármegyei státuson alapszik, az országos státus alapfogalmait végleg elvetették az összes intéző körök. — Az alispánok beosztásánál pedig éppen abban van a nehézség, hogy minden vármegyében csak egy alispán van és így a vármegyei státus alapján nehéz volt megtalálni azt a módot, miképpen oldassék meg az alispánok kárának az ötödik és hatodik fizetési osztályba való elhelyezése. A vármegyei tisztviselők szövetsége most azt a megoldást ajánlotta, hogy a tisztviselők egy percentje minden vármegyében az ötödik fizetési osztályba oszlassék be. Ahol a tisztviselők száma szerint az egy percent nem adódik ki, ott az alispán nem kerül sohasem az ötödik fizetési osztályba. Az új tervezet tehát arra az álláspontra helyezkedik, hogy a legnagyobb tisztikarral rendelkező vármegye alispánja jut csak bele az ötödik fizetési osztályba. A dunántúli vármegyék közül így csupán Somogyvármegye alispánjának jut mindenkor az ötödik fizetési osztály, míg például Zala vármegye alispánja, dacára annak, hogy ez a vármegye az ország legnagyobb vármegyéinek egyike, sohasem éri el az ötödik osztályt.

Ez a sérelem természetesen nemcsak Zalavármegyére vonatkozik, hanem az érdekes és az ötödik osztályba való sorozásra érdemet szerzett összes alispánokra, akik külön alispáni értekezletre gyűltek és megállapították a maguk kívánságait.

Az alispánok abban állapodtak meg, hogy nekik nem kell az ötödik osztály, a címet és méltóságot elegendik, ellenben bizonyos szolgálat után igényt tartanak nyugdíjba beszámítható személyi pótlék címén az ötödik fizetési osztálynak megfelelő fizetésre. Az tehát a kívánságuk, hogy az összes alispánoknak adassék meg ez a fizetési-kiegészítő személyi pótlék, ha az illető alispán egy cikluson keresztül, tehát hat év óta már alispáni tisztet tölt be.

Az alispánok között ez a kívánság, sajnos, igen nagy költségekkel terhelné meg a közigazgatás költségvetését és éppen ezért nem igen valószínű, hogy a megoldás ilyen formában valóra váljon és a sok megoldási terv közül úgy látszik, mégis magának a minisztériumnak kell kikeresnie azt a megoldást, amely az igazságnak is megfelel és a költségekkel is számol.

Mi történik Füreddel?

Egy vajdudó részvénytársaság.

— Saját tudósítónktól. —

A fővárosi lapok mai számában Nagy meglepetéssel olvastuk a következő hírt:

Balatonfüred új bérli. Balatonfüred a legközelebbi jövőben egészen át fog alakulni. Tulajdonosa: a tihanyi apát-ság, amely patriarkálisan kezelve, bérbe adta egy részvénytársaságnak. A részvénytársaság új szállókat a szivabojosok részére való szanatóriumot építtet, a régi szállókat átalakíttatja, a fürdőket megnagyobbítja s a telepet villamos világítással, vízvezetékekkel és csatorná-zással látja el. A részvénytársaság, amelynek pénzügyi szervezését Zichy Géza Lipót gróf, orvosi részét pedig Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem közegészségügyi és balneológiai tanára vezeti, már az első években három millió koronát fog befektetni építkezésekbe. A beruházások tervét már meg is tárgyalták Hajdu Tibor dr. panon-halmi főpáttal és Halibk Cyprán tihanyi apáttal, a fürdőtulajdonos szent Benedek-rend-képviselőivel. A részvénytársaság alakulása már javában folyik, karácsony után megtartják az alakuló közgyűlést.

Ez a hír már befejezett dologról beszél, arról, hogy végre már megalkul a legendás részvénytársaság, mely Zalavármegye gazdag fürdőhelyét, Balatonfüredet végre kiemeli mai lehetetlen állapotából a feloldja a tepsedés átkától, mely ránehezedik. Nagy örömmel sietünk a telefonhoz, hogy a részvénytársaság megalakulásáról részletekkel felvilágosítást kérjünk Balatonfüredről, a felvilágosításban azonban, melyet kaptunk, nem volt köszönet. Megtudtuk, hogy ez a hír is, mint a többi, mely a fürdői részvénytársaság megalakulásáról szól, korai és tulotlat-jóindulatú, mert a társaság létrejöttére ma ép oly kevés reményességünk lehet, mint volt eddig. B. latonfüredről a következő felvilágosítást kapjuk:

Ma aincs egyébről szó, mint a Rigler tanár mögött álló konzorciumról, mely a fürdő megvételeére ez évi december 31-ig opciói nyert. A konzorcium részvénytársaság összehozásán fáradoz, eddig azonban minden eredmény nélkül, mert nincs sok bizalom az alakítandó részvénytársaság jövedelmezőségéhez. A konzorcium már nagyszabású terveket készített és egyre dolgozik Füreden, de sajnos, ma már minden kilátás nélkül arra, hogy a részvénytársaságot megalakíthassa.

December 31-iken megszűnő az opció, a konzorcium félre fog állni, de kísérleteinek mégis lesz valami eredménye. Az, hogy a tihanyi apát-ság ezennel nem fogja tétlenül nézni Balatonfüred pusztulását, hanem maga az apát-ság hozzálát az építkezéshez. Ezek az építkezések ugyan nem lesznek oly nagyszabásúak, milyennek azokat a konzorcium tervezte, de mindenesetre nagyon lendütnék a fürdő sorsán. Az apát-ság meg fogja vásárolni a konzorcium tervét és ezek szerint fog építtetni új fürdőházat, szanatóriumot, tejszernakot, cukrászdát, modern, nagy szállodát és egyéb szükséges épületeket. A konzorcium ugyan még egyre tárgyal, de már csak a legminimálisabb reménységgel.

Balatonfüred igazán gyönyörű és gazdag pontja Zalamegyének, azörnyű kár, hogy oly botrányosan elhanyagolták. Az kétségtelen, hogy ebben az állapotában tovább nem maradhat s akár részvételtárgy, akár az apátus vállalkozik rá, de a rendezés és modernizálás munkája tovább nem várhat.

A házelnök az obstrukcióról.

— Saját tudósítónk távirata. —
Budapest, dec. 19.

A fővárosi lapok ma közölték a N. F. Presse vasárnapi vezércikkének kivonatát, melyben egy állítólag a házelnökséghez közel álló politikus nyilatkozik arról, hogy mi a véleménye Náway elnöknek a technikai obstrukcióról s a házszabályok kezeléséről. Mivel a cikk mögött sokan magát Náway Lajos elnököt sejtik és egy ellenzéki újság azt is írta, hogy Náway az ellenzéknek írásos reverzálást adott a házszabályok kezelésére vonatkozólag, ma Náway elnök a következő nyilatkozatot tette:

Kijelentem, hogy az én felfogásom szerint a politikai becsület és a magánbecsület azonos fogalmak, melyek semmiféle csúszást, csavarást nem tűrnek meg. Ezen úgynem egyszerűen nem kijelentem határozott felfogásomat, tehát valótlannak az a hír, hogy nekem részem lenne a Presse cikkében. Én igazsággal, hogy a Ház normális rendjét a lehetőség határain belül saját házszabályai alapján biztosítom.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —
Budapest, dec. 19.

Ma még változatlan egyhangúságával a tanítói nyomorról s a kultuszárca egyéb javairól folyt a szó a képviselőházban, de holnap már az indemnitás tárgyalják, melyet sürgősen napirendre tűznek. A mai ülésen Náway Lajos elnököt, ki igazoltatnak jelentette ki Szarvay István és Veszprémi István mandátumait, majd pedig néhány kérvényt mutatót be.

Hegedűs Loránt előadó ismertette a pénzügyi bizottság jelentését az indemnitás javaslatairól s kérte annak sürgős napirendre tűzését. Náway elnök bejelentette, hogy az indemnitás javaslatot a Ház holnap kezdi tárgyalni.

Ezután folytatják a kultuszárca költségvetésének tárgyalását.

Kovács Kálmán Kossuth-párti a tanítók helyzetével foglalkozik és azt mondja, hogy ép oly jogos a tanítók elkeseredése, amily jogosak összes kívánságai. — A tanítók nyomora szegénye az országnak és nemzeti érdek kívánja meg, hogy helyzetükön javítsunk. A költségvetést nem szavazza meg. Zelenyák János felpanaszolja, hogy alacsony a nemzet kultúrája, mert a kultuszárca nem fordít kellő összeget a tanítók fizetésére. Preszli Elemér pártönkivüli függetlenségi szerint kevés az iskola és ezért van oly sok analfabéta az országban. Sűrgeti a tanítók fizetés-rendezését és erre nagyobb összeg fölvetelét követeli. — Károlyi Mihály gróf pártönkivüli 48-as a lateiner pályák tulajdonoságával foglalkozik. — Határozati javaslatot nyújt be a hivatalnok-képesítési törvény módosításáról.

Délután háromnegyed 3 órakor Zichy János gróf vallás- és közoktatási miniszter állott szóhátra, hogy az elhangzott beszédekre reflektáljon.

Szabó-műhely áthelyezése!

Értesitem az igen tisztelt vevőimet, hogy a MŰHELYEMET Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul Király-utca 47-ik sz. alá

helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTREICH ANTAL,

szabó-műhely.

HIREK.

Az elmaradt ígőzés.

Iházi Horváth István anyakönyvvezető tudományának egy csodálója két cikket írt a Zalába s ezekben a cikkekben föl-tétlenül behódol mindazoknak a kijelentéseknek és ígéreteknek, melyeket az amerikai institut és az anyakönyvvezető ur plakátjai tartalmaznak. Egy fővárosi lap, a P. H. megemlékezve a Zala cikkéről, kuruzslásnak és babonának minősíti Horváth István kísérleteit s azt írja, hogy ezekben már csak a gyermekszobában hisznek.

Két véglet ez. Az elsővel alig lehet, a másodikkal pedig nem érdemes vitatkozni. Az, hogy valaki mennyire tolja ki öntudat alatti képességeinek határait, ez csak kevés embernél kizárólagos dolga a nyugodt és tisztá kritikanak, a legtöbbnél a vérmérsékletű és az idegállapotú függ. Az asztaltáncoltatás nyilvánvaló széthúmoskodásnak is vannak jó fejtű és nagy nevű rajongói, annak jeleül, hogy a hétköznapi értelemben vett intelligenciának is kevés köze van ide. Macaulay említi, hogy a kitűnő Johnson Sámuel annyira szkeptikus fő volt, hogy nem hitte el a liszaboni földrengés híreit; egyáltalában nem hitte el, hogy a föld megrázkódjasson. Nem hitte el, mert még nem látta. De szellemek létezésében és időnként való megjelenésében hitt. Pedig ezeket sem látta. Tehát a gunyos kritikanak, a lemosolygásnak akkor sincs helye, ha intelligens, tanult ember tételez fel lehetetlen lehetőségeket, mert ha ezen az egy ponton, például az anyakönyvvezető tudományának dolgában nyilvánvaló is a nagy elitévelődése, védelmére még mindig védőpajzsul emelheti föl a klassz kus Ignorabimus"-t és Hamlet bölcs szavait:

„Több dolgok vannak földön és egen, Horatio, mintsem bölcselmeitek Álmodni képes”.

A P. H. kritikája kétségtelenül avataltan, bormirt beazé, mely károsabb a Zalában megjelent cikkek föltétlen behódolásánál. Mi azonban, ha hozzánk érkezik, mindkettőnek helyet adunk, mert nem rajtuk áll, hogy a hipnotizmus homályos kérdésében bíráskodjunk. Erre „felelősséggel” talán egyetlen orvos sem merne vállalkozni, mert hiszen az orvosok is a két véglet közt ingadoznak. Közülük is nem egy mereven tagadja a hipnotizmusnak már kétségtelen valóságait, míg föltétlen hívők közti európai nevű tekintélyeket is találunk. Mi tehát úgy véljük, hogy ebben a bennünket közelebből érintő esetben a megértésre, tisztázásra törekvő jóhiszemű álláspontja csak ez lehetett, amit elfogaltunk azzal, hogy azt a hitet, apostolkodó szándékot, mely a nyilvánosság elé kíváncsított, oda segítjük. Mi nem mondhatjuk, hogy nincs igaza; azt még kevésbé, hogy igaza van. Nem is szólunk hozzá ahhoz a kérdéshez, hogy hol áll ma és hová fejlődhet az anyakönyvvezető tudomány, de azt a részét e kísérleteknek, mely már a mindennapi élet gyakorlati kérdéseivel sűrűdik, ezt már szóvá tehetjük a következőkben.

Nem az első eset az anyakönyvvezetőnél, melyben e sorok írója hipnotizáltnál állott. Azt tehát magam is megállapíthatom, hogy Iházi Horváth Istvánban csodálatos szuggesztív képességek vannak s hogy az ő egész tudományát helyesen határozom meg, az anyakönyvvezető kiváló technikus ennek a dolognak. Technikus és semmi más. Kitűnően tud alatni. Egészen bizonyos, hogy ő soha nem foglalkozott a hipnotizmusnak sem lélektani, sem patológiai, sem semmi egyéb tudományos oldalával. Ő egyszerűen megtanult alatni és ezt tud is bámulatosan. Ezt pedig kivül még sokan tudnak. Ma már odáig fejlesztette ezt a képességet az anyakönyvvezető, hogy jobb médiumait fél perc alatt elaltatja, vagy azzal bravuroskodik, hogy a médium levelezi a kezébe adott kártyacsomót s a tökkirálynál elalszik, mint a tej. Az természetes, hogy Horváth István médiumai is felelnek álmukban a hozzájuk intézett kérdésekre, megneveznek távollevőket, jó órákat, felszállnak réghalottaknak a föld alá, nekem azonban a tapaszt két eset egyikében sem volt módomban, hogy a médiumok szavainak a valószínűségről meggyőződjem. Megmondia az egyik médium, hogy a váróhídnál hatvan méter mélyen láthatunk tisztá vizet, ha ott lefut a város. Lehet, hogy igaza van. Én nem ajánlanám senkinek,

hogy a furás költségeit ezen az alapon fedezze.

Föltétlenül szavahihető, uriembernek tanult voltak annak, mikor az anyakönyvvezető médiumai borítékba zárt, vagy zsebbe rejtett írásokat előváltak. Én egy percig sem kételkedem ezeknek a nagy számban levő és jóhiszemű uraknak a szavában, de megírom, hogy az én jelenlétben ezek a dolgok egyszer sem sikültek. — Lehet, hogy sikerülhetnek, de tény, hogy az én szemem előtt nem sikerültek. Nekem tehát nincs okom, hogy higgyem és nincs jogom, hogy kételkedjem ezekben.

De mindez nem tartozik reánk. Iházi Horváth István külön képességét gyógyításra használja és ez a dolog lényege. Már előtte is kétségtelenül vallotta az orvosi tudomány azt, hogy vannak betegségtünetek, melyeket a hipnózis gyógyít. Főképpen a női hisztériát. Amely esetekben tehát használhat a hipnózis, ott bizonyára alkalmazhat is és úgy mondják, alkalmazhatják a legtöbb anorgánikus betegségnél. — De Horváth Istvánnak, mint ezt a fővárosi lapok mai tudósításai is hangsúlyozzák, nincs orvosi képzettsége s így semmi garanciánk sincs arra, meg tud-e ítélni, mely esetben lehet jó eredménye a hipnózisban s melyekben lehet káros. Horváth István képessége mindenestre értékes dolog, de ha azt betegek gyógyítására akarják fordítani, akkor mulhatatlannul kell, hogy ez orvosi ellenőrzéssel történjék. Ha az anyakönyvvezető pályát óhajt választani, valószínűleg megél hipnotizáló készségéből, mint egy orvos, vagy szanatórium hipnotizőrje. De föltétlenül helytelenül teszi és kellemetlenségeknek, sőt veszedelmeknek teszi ki magát, ha mint diagnosztizáló magán tudós akar működni.

Tehát Iházi Horváth István kiváló hipnotizőr. Azt ő kitűnően tudja, hogy hogyan kell alatni. De hogy mely esetekben lehet és szabad alatni, ezt jobb lenne orvosra bízni.

n. s.

Az egerszeg—lővői vasút építése.

Beöthy László kereskedelmi miniszter legutóbbi beszédében a helyi érdektől vasutak építésének szükségéről is nyilatkozott és utalt arra, hogy e téren nem lesz fenakadás, mert ő már a jövő évre is 400 000 koronával többet vett fel a költségvetésbe a vicinális vasutak segélyére és ezt a támogatást lehetőleg fokozni kívánja. Mint most értesülünk, az építendő vasutervek közt szerepel a zalaegerszeg—zalaövdi vicinális is 27-kilométer hosszúságban.

A kanizsai kávéházak stájerolnak, illik, hogy szokászerleten haragudjunk, védjük a közönség érdekeit és szidjuk mindazokat a szivelen zsarolókat, kik a közönség kizsákmányolására spekulálnak. Talajdonképpen így kellene kezdenünk ezt a hírt, ám ha őszinték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy tulajdonképpen el voltunk rá készülve. Arra, hogy a kanizsai kávéások sem fogják az új szélre felreálva, kontemplálásban tölteni idejüket. Nem fogják derűs nyugalommal szemlélni azt, hogy körülöttük minden megdrágul, mindennek emelkedik az ára s csak ők maradnak a régiben. Nem, ennyi önzetlen áldozatkészségre és bölcs önmegtartóztatásra még a kávéások sem képesek s miután az ország nagyobb városai közt Nagykanizsán vannak a legolcsóbb kávéházi árak, mint halujuk, a kanizsai kávéások elhatározták, hogy emelni fogják cikkeik árát. Az áremelés nagyságáról még véglegesen nem állapodtak meg csupán abban az alapelvben egyeztek meg, hogy a régi árak mellett nem maradnak meg. A kávéház ugyan luxuscikk, de azért kétségtelen, hogy közönségünk nagy részét ez az áremelés fogja a legfájdalmasabban érinteni.

— Gyászrovat. Egy fiatal, a legszebb jövőre aspiráló életet végzett ki tegnap Budapesten a gyilkos kór, a tüdőháj. Ledófszky Rezső, a rendkívül rokonszenves kanizsai fiatalember a megboldogult, akivel a borzasztó beteg-égnek alig néhány hónap alatti sikerült végeznie. Ma hajnalban halt meg egyik fővárosi szanatórium-ban a kanizsai ifjú társaságok közkedvelt tagja, kinek halálhíre számos barátját a legmélyebben érintette. Ledófszky Rezső 27 éves élt. Temetése holnapután, csütörtökön lesz Budapesten.

— Száz évig egy gazdának. Szép ünnepet állnak a zalamegyei cs. brendeki pusztán. V. sámp volt százéves fordulója annak, hogy Baráth Ferenc majoros-gazda őregapja megkezdte szolgálatait a Barca családnak cs. brendeki birtokán és

azóta száz évig megszakítás nélkül egyforma hásszával és odaadással szolgálta a Baráthok a Barca-családot. A százéves évforduló ünnepeltje is mint majoros-gazda évtizedes szolgálatait lekintethi vissza. Erre a ritka jubileumi alkalomra gróf Serényi Béla a földművelésügyi miniszter megleghangú leiratot intézett Barca László földbirtokoshoz és Baráth Ferenc majorosgazdához. Gróf Serényi földművelésügyi miniszter felkérte Balás Béla zalamegyei főispánt, hogy a kitüntető oklevelet személyesen nyújtsa át. A Zalamegyei gazdasági egyesület nagyobb költősséggel vett részt az ünnepen.

— Klásótt temető. Keszthelyről jelentik: Hetek óta folytak ásatások Lesence-létvádon. Mint már megírtuk, a község határában fekvő szarmata temető ásának s most értek a munkások a temetőnek ahhoz a részéhez, hol sír sír mellett fekszik. Az ásatások fontosságára való tekintettel Darnay Kálmán két hét óta maga vezeli az ásatásokat. A sírokban gazdag égyöngymellékletek, ezüst fűgők, a harcosok sírjaiban kések, tűverőszer-számok és egyéb eszközök voltak. Minden tárgyról pontos fényképfelvételek készülnek.

— Felboncolták a két hetes hullát. Tegnap írtuk meg, hogy minő borzalmas leleteir bukkant a nagykanizsai rendőrség az Áttila-utca egyik házában. A szobájában két hete holtan fekvő 65 éves koldusnak, Barton Márkusnak holttestét az első orvosi vélekedés dacára mégis felboncolták tegnap délután a városi fiziológusok, hogy a halál pontos okát megállapíthassák. A boncolás igazolta a koldó hullavizsgálat megállapításait, vagyis azt, hogy a borzalmas állapotban megtalált koldus csakugyan eskorok rohamában, agyszé-lhűdés folytán halt meg. A két hete temetetlenül fekvő holttestet ma délután adták át a földnek.

— Beszédcs. számok. Megjelent a nagykanizsai Népkönyha ezidei működéséről szóló első részleges statisztika. Ékesen beszélő számok ezek, azoknak a nagy szíveknek hű öklrei, melyek szerencsére meg Nagykanizsán is feltálatlathatók, ahol talán a legnagyobb az inség, s ahol a legnagyobb szükség van azokra. Vidor Samu és lelkes költséggyárda nap-nap után fáradságtalan buzgósággal és a nemes munka születe örömmel végzik az ezernyi éhező gyermek és felnőtt ember ebédhez juttatását. Csak tíz napról szól az a pár szám, ami alább kövekezik, de nagyságával annál ékeesebb bizonyossága annak a nagy áldozatkészségnek, mely e város ridegen anyagi életének egy kellemesen haló ellentéte. November hó 20-tól 30-ig terjedő időről szól a statisztika, mely szerint e tíz nap alatt 4068 ebédporciót adott ki a Népkönyha. E horribilis mennyiségért annak elfogyasztói mindössze 51 korona 20 fillért fizettek, tehát alig egy tízedrés az, aminek árát az ebédelőnek egy igen kicsiny hányada megtérítette. A többi pedig honnan lenne, ha nem a Népkönyha tagjainak e. pártolónak nagy áldozatkészségéből. S ezt a nagy inséget látva, ugyan elmulasztaljuk-e azt, hogy minden jószívű embert felhívjunk arra, segítsen támogatni a leg-nemesebb célokat szolgáló Népkönyhat minden legcsekélyebb adományával, hisz ott minden fillériért érték a nyomorok egy-egy sebéit tapasztja be, amit előmozdítani mindnyájuknak elemi kötelessége.

— Elhalasztották a faárverést. A mai napra és holnapután, csütörtökre volt kitűzve a város áldónyírsi érdekében a hatósági faárverés. Minthogy azonban a napokon a jelzett helyeken a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred harczerző cél-lövészetet tart, a faárverést elhalasztották f. hó 23.-ra, szombatra, illetve 28.-ra, a jövő hét csütörtökre.

— Viszik a sifonérokat! A riasztó jelszó azoknak szól, akik Nagykanizsa város adópenztárának még mindig tartoznak a múlt esztendő adóval, vagy annak legalább egy részével. — A városi adóhivatali figyelemztetést bocsátott ki, hogy a holnap nappal, folyó hó 20-án megkezdődik a III. fokú végrehajtás, a mi alatt az értendő, hogy a városi emberek az adóhátralékok miatt lefoglalt butorokat beszedik a város házára, hol azok még az üjlesztendő előtt el lesznek árverezve. Huszonnégy óra áll tehát még a hátralékosok rendelkezésére, ajánlatos lesz ez alatt intézkedni.

— Nagy karácsonyi és újévi vásár Szívds Antal műdász és látszerésznel. Szarvas szálloda. 7010

Karácsony előtt.

— Csaldí kép. —

(A család az asztalnál ül. A papa rikító mohósággal eszik, mert világosan érzé, hogy valami veszedelem kövölög a levegőben és olyanforma, bár — mint kitűnik — okátlan reményelnek, hogy idejekorán kikerülhet a veszedelmek. Különben régi tapasztalatait is sorompóba állítja a siker érdekében; azaz felölti a lehető legzordabb és legkeményebb arckifejezést. A három gyerek kelő fenytűt után csendben eszik, csak az asszony sóhajtozik.)

A papa (villájára szur egy darab sültet): Mondhatom, finom formája van ennek az — ízének. Régen elkergette volna a szakszénjét, ha a gyomrom épségére adna valamit. De hát, persze, én csak igavonó vagyok, a mi nem érdemel külön figyelmet. A legutolsó paraszti vendéglőben jobban csinálják az ilyeneket.

Az asszony: (ingerülten): Mari direkt úgy készítette, a mint te kívántad. Csak-hogy ma megint harapós kedvben vagy.

A papa (raklalt a gyermekekre): Csend! A mama (sóhajt): Béla, ma sétálni voltam a gyerekekkel.

(A papa halogat.)
A mama (erősebben): Hallod? Sétálni voltam.

A papa (zordon): Azt hiszem, ezt elég gyakran megcsinálod.

A mama (habozva): Igen... de ez... hogy is mondjam, — ez nem olyan séta volt. (Érteketben). Édes fiam, ha látnád, micsoda pompás kirakatok vannak mindenfelé.

(A papa halogat és eszik.)

A mama: Különösen a belvárosban. Egész gyönyörűség. (Sóhajt.) Nem csoda, hiszen néhány nap-még — és itt van karácsony.

A papa (mégseben): Azt ugy is tudom, ha nem emlegeted folyton. Tegnapelőt fosztottál ki; odaadtam a legutolsó filémet, már most hagyj békén.

Az asszony (gunyosan): Azt a nyomorult pár koronát? Szép. Hát ez az egész? Ebből akarsz te ajándékot mindenkinek: a szakácsnénak, szobalynak, gyermekeknek, nekem — sőt talán — ami nem lehetetlen, csak mulatságos — magadnak is?

A papa (ingerülten csapja le villáját): Na, hát már nyugodtan nem is lehet énnem itthon. — Legalább várhatnál volna, amíg méreg nélkül nyelem le ezt a néhány falatot. Tehát csupán rongyos pár korona, amit keservesen kiizradtam számotokra? (Kegyetlen gunnyal): Nem méltóztatna parancsolni asszonyom a börtömet is? (Derülten): Engem ne zaklass többé, egyetlen fillért se adok, ha mindjárt garmadával állana előttem a pénz. Érti? Egy fillért se. Nem vagyunk se grófok, se bankárok, hogy husz forintot játékszereket vehessék... (A két nagyobb gyerek sokatmondóan löki meg egymást. A szemük összevillan)... és maga is beérhetne egyszerűbb karácsonyi meglepetésekkel.

Az asszony (fájdalmasan): Csak beszélj. Ez illik hozzád. A családod neked semmi, jól tudom... (Sir)

A papa (levágja az asztalkendőjét): Na, ez már sok.

Az asszony (zokog): Tudom, sok... minden sok.

A papa (ellágyul): Legyen eszed. Jól tudod, hogy ami csak telik tőlem, mindent szívesen teszek.

Az asszony (leiragyzó szemekkel): Igazán? (Megöleli.) Oh, te kedves, jó fiú! Na hát akkor gyere velem holnap, hogy megmutassam, a mit a magam számára óhajtok. Gyönyörű darab, az bizonyos. Középen van egy nagy, sugárzó kő, körülötte apróbbak, mintha csillagok fognák körül a napot. Fel is próbáltam, mert tudtam, hogy ugys megveszed. Hidd el, nagyszerűen emeli az arcomat. Sokkal szebb, elegánsabb, intelligensőbb fejem van vele. Majd megálod. Oh Béla, köszönöm, nagyon köszönöm... (Elérzékenyen csókolja meg.)

A papa (késéggel): Te szerencsésen, mire gondolsz?

Az asszony (a függőjére mutat): Hiszen láthatod, hogy ezt a kis csufaságot már nem hordhatom. Sajóné — pedig micsoda az ura hozzád vépest — háromszor ekkora gyémántot hord.

Az egyik fiú (sunny arccal figyeli az apját s minthogy a megtörésnek ezt a pillanatát a maga céljaira kiaknázandónak tartja, óvatosan, de vakmerően kockáztatja meg): Papa, én egy hegedőt szeretnék, de nagyot, igazán, a milyen a cigányoknak van, meg flóbert, meg...
A másik fiú (színtelen vérszemét kap, tehát kiabálja a bátyját): Nekem lovat,

képeskönyvet, igazi ringlispijt végy, papa.

A papa (vészjósló nyugalommal): Ugy? Egyebet semmit?

A harmadik gyerek (a ki még csak öt éves. Tágra nyitja csodálkozásában a szemét): A papa? Hiszen a Jézuska hozza... (A két nagyobb gyerek haragosan nevet.)

Az egyik: Te kis buta.

A mama: Csend legyen. Elhalgaltok? Igen, a Jézuska fog hozni mindent. Mit is szeretnél?

A papa (bőszülten): Azt hiszem, elég volt már.

A mama (szeliden): Dehogy. Hát a szakácsnő, a szobalány, meg a tejesasszony, meg a gyümölcsőskő, meg a házmesterné kis lánya, meg az én testvéreim, azoknak a gyermekek, meg a testvéreid, hasonlóképpen azoknak a gyermekek, meg a testvéreid, azoknak a gyermekek, meg a...

A papa (késéggel becsült ordítással ugrik fel és rohan a kabátjáiért): Gyilkosság! Ez már a legverengőbb tigrisi támadás.

A mama (sir): Nem szégyelled? Hát így ismered családapai kötelességeidet?

(A papa fél magára rángatott kabátjait rohan, a gyerekek ijedten néznek egymásra.)

A kicsike (aki még csak öt éves. Nagy meggyőződéssel): Azért a Jézuska mégis csak eljön.

Törökné Kovács Hermin.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 19.

Az időjárásban lényeges változás nem várható Déli hőmérséklet 1 C.

Elutasított petíció.

Budapest, dec. 19. A Curia ma délután 2 órakor hirdette ki ítéletét dr. Andries Tivadar mohácsi képviselő mandátuma ellen beadott petíció ügyében. A Curia a petícionálókat keresetükkel elutasította és öket 18 ezer korona petícionálási költség megfizetésében elmarasztalta.

Tomasich lemond.

Zágráb, dec. 19. Dr. Tomasich Miklós horvát bán holnap Budapestre utazik, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek a horvát választások eredményéről jelentést tegyen. Budapestről Bécsbe megy a bán, ahol öfelségénél kihallgatásra jelentkezik. A bán a királynak lemondását fogja bejelenteni amiatt, meri a választásokon kisebbségben marad.

Leégett gyártelep.

Budapest, dec. 19. A Kölső-kerespi uton az éjszaka tűz támadt Neiszter testvérek famunkagyári telepen. A tüzet csak éjfél után 3 órakor vették észre, s mire a tűoltók odaértek, már az egész gyár és összes melléképületei égtek. Ezekből alig volt valami menthető és az oltásnál négy súlyos sebesülés is történt. A tüzet a tulajdonos véleménye szerint gyújtogatás okozta. A kár 600 ezer korondra rug.

Hajza Bauer után.

Budapest, dec. 19. A fővárosi Államrendőrség felhívására a legutóbbi napokban már az egész ország összes nyomozó halóságai, az összes csendőrségek és rendőrségek hajszolták a negyedmillió bankcsalót, Bauer-Bajor Lajost, de minden eredmény nélkül. Naponta érkeznek a kapitányságra levelek, melyek szerint mindenütt látták a csalót, akinek azonban sehol nyoma sincs. Mind valószínűbbé válik a feltevés, hogy a fővárosból elűnt tanió. Léval büntetése Bauernek. Megértesíti e feltevést az is, hogy Léval legutóbb szorgalmasan tanult angolul és nagy összegű dollárt szerzett be.

Janek végérvényesen elítélve.

Budapest, dec. 19. Emlékeztet az a borzalmas katasztrófa, melyet Janek Géza, a híres zenész időszerű elő szerencsétlen autómobilvezetésével, amidőn egy butor-

kocsiba rohant és Hirsch Adolf bankigazgató halálát okozta. A budapesti törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt 3 havi börtönbüntetésre ítélte, amit a tábla helyben hagyott. Vádszonyi Vilmos dr. ezt az ítéletet tovább felebezte a Curiahoz, amely ma a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Templomsértő pap.

Arad, dec. 19. Az idén október 28-án a kovászai görögkeleti templomban a vacsernyén Kure János lelkész becserélt szavakkal illetve Oláh Demeter tanítót, akit végül pofon is vágott. A világi járdabírósa ma tárgyalta ezt az ügyet és a papot vallás elleni vétség címén, valamint becsületsértés és testi sértés vétségében is büntőnek mondta ki héthavi fegyházbüntetésre ítélte. Az elítélt ügyvédje felebezett.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 19.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.79
" május	11.66
Rozs "	10.36
Zab "	9.70
Tengeri 1912. máj.	8.59
" júli.	8.65

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felöltszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Karácsonyi és Újévi

ajándéknak

legjobban megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókészek,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

Jó asztali alma

kapható kg. 28 fillérért özvegy

Lengyel Lajosnénál

Teleky-ut 11. szám alatt.

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra átváltható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökéres hazai és amerikai szőlővessző. :: :: :: 6044

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával felhívom a n. é. közönség figyelmét a nálam készülő fényképfelvételekre, a melyek borus időben is a legjobb sikerrel villanyvilágítás mellett eszközölhetnek.

Készítek visit nagyságú élet-nagyságú fényképeket legszebb kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,

Csengeri-utca 1. Takarékpénztár épületében, földszint

HOLNAP

szerdán este

Czár János „Vaskapu” vendéglőjében

(Király-utca)

SÁRKÖZI DEZSŐ elsőrendű cigányzenekara.

Hangversenyez.

Legrégibb, legrégibb márká

Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb „TURIN”-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. MINDENÜTT KAPHATÓ!

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely —

„Primus” preparált „Optimus”

vattával küld 10 koronáért,

Erste Galizische Zigaretten-

hülsenfabrik „Primus” Lem-

berg Gródecka 35.

A HUNGÁRIA Általános

Biztosító-Részvénytársaság

nagykanizsai főigazgatósága

a NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

TELEFON: 231. sz.

Részvénytőke: K6.000.000

Elnök: Gróf Károlyi Imre.

Igazgatósági elnök: Bárány Fejérváry Imre

Tűz-, baleset-, szavatossági-, élet- és népbiztosítás, betörésses lopás-, jég-, üveg- és állatbiztosítás.

Központi székhely:

Budapest, IV. Károly-körut 2.

(a Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Olcsó díjak! Modern feltételek!

Kartellen kívül!

A „TURUL”

CIPŐ

ulcsóval minden más gyártmány, mert nemcsak a legjobb és legkényelmesebb, hanem a legolcsóbb is.

Fiók-raktár:

Nagykanizsa

Fő-ut

Korona szállóval szemben.

Értesítés

A nagyérdemű közönség becses tudomására adom, hogy házlebontás miatt a raktáron levő, saját készítésű férfi, női és gyermekcipőket **olcsó áron kiárusítom.**

Tisztelettel 7001

NOVÁK VINCZE

cipész

Nagykanizsa,

Fő-ut. 1.

Ügyes

vizsgázott gépész

másodgépésznek kereslek, aki alkalmilag a főgépészt helyettesíteni tudja. A beépésnek MENNÉL ELŐBB, de legkésőbb

január hó 1-én

kei megőrténni.

Fizetése 120—140 korona havonként, szabad lakás és évenként 3 öl tűzifa.

Ajánlatok bizonyítványmásokkal: SZESZGYÁR, BARCS, intézendők. 7016

Janda K.
utóda**Petermann József**Éle és művirág
kereskedése

Nagykanizsa, Fő-ut. 1. sz.

Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok** u. m.: róza, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezed, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. **Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsány** csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K. ában.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. **Éle és művirág koszorúk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. **Virágkosarak és Jardinierek** a leggyorsabbtól a legdisebbéig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K. á.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágvázaiba való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kiváratra árjegyzéket küldök.

6003

: Elsőrangú ékszer- és óráüzlet :

Alapított: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és briliánsékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

Olcsó nickel- és acélórák. Nagy választékban: Kinaerüst dísztárgyak és háztartási cikkek, berndorf észerek 6032 dús készletben.

Javítások gyorsan készíthetnek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltak. Eladás részletezésre is.

Regi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakíttatnak!

Karácsonyra

gyermeknek és felnőtteknek legszebb ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a józást.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Értesítem

az igen tisztelt vevő közönséget, hogy a Balási féle csődítomégét megvettem és azt a legolcsóbb árban kiárusítom. U. m.: ebédő, háló berendezést a legjobb minőségben. Ajánlom a saját készítésű szőnyeg-dínyokat és ottománokat. — Főtörvésem odairányul, hogy a t. vevő közönséget minden tekintetben kielégítek. 6010

Becsés pártfogást kér

Goldberger Károly

Butorraktára Erzsébet-Királyné-tér, Szarvasi zálloda mellett.

Ugyanott egy 3-as nagyságú cassa is eladó.

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, női és gyermek-kalap és sapka-áruimat

igen méltányos áron kiárusítom.

Pilach és bársony, női és férfi kalapok, kemény nyulszőr férfi kalapok, Pichler, grázi loden férfi és női kalapok, szörme sapkák, Biber, Nutria, Rése, bárány férfi és gyermekek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. e. közönséget, hogy szükségleteit most fedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel „Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.

Portál és berendezés eladó 1544

Sikkes és elegáns egyedül csakis a

Jancsec-Cipő!

Nagykanizsa, Dózs-tér, Bayer cukrász mellett.

Vidéki megrendelésekhez elegendő egy használt cipőbeküldése vagy papíron a láb körrajza.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekbábók, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árral kiárusíttatnak. : Igen alkalmas karácsonyi ajándékok, u. m.: kész ajkak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF

Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

MEGNYILT

Megnyit a Moskovits-cipőgyár R-T. fiókja.

Megnyit a Moskovits-cipőgyár R-T. fiókja.

NAGYKANIZSÁN,

Erzsébet királyné tér 21. szám alatt.

Legfényesebb cipőáruház és legnagyobb

ahol a legjobb és legszebb cipők állandóan raktáron vannak.

Egységes szabott gyári árak, a talpba véste: 7-50, 8-50, 10-13, 13-17, 17-19 korona.

Szíves látogatást kér

MOSKOVITS FARKAS és Tsa

cipő- és csizmagyár r-t. fiókja. 6004

Karácsonyi és ujévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek:

Színházi és báli sálók, ridikülők, pénz- és szivartárcák, valamint bőrdísz-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveszőr házi-cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza, N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárati burorozott szoba is kiadó. 6066

Sugár-uton egy ujonnan épült

ház szabad kézből, jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 6065

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat”

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat”

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: **„MENTOLIN”-t** 20 fillér.

Kapható: REIK GYULA Salvator gyógyszer-tárában Nagykanizsán.

Első kanizsai szőrmemegóvó intézet**Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.**

Készíték megrendelés szerint bármiféle a leggyorsabbtól a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron mindenféle szőrmét, valamint a legújabb divat szerint készült kész szőrmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szűcsmester.

Szombathelyi és kiadói:

NAGYKANIZSA

Könyves-sz. 1.

TELEFON-SZÁM 78.

azt módosították.

A szerkesztőség az alábbiakat a szerkesztőség alá küldendő. — Kéziratok megírására nem vállalkozunk és azokat levetítjük nem fogadjuk a szerkesztőség.

Írásoknak és gyűjtéseknek, díjazásoknak és jutalmaknak van fel a kiadójától.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
adatok hordva	szállítással
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egy évre 14.-	Egy évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér

Műveltség, hallás, kinttartás és egyéb költségek sorozatát 50 fillér.

Eljuttatás és elosztás díjaitól 5 fillér. — Készletértéke 6 forint.

XXXVIII. évf. 290. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1911. december 21.

Kiadójától: János.

Zala Hirlap-író és Nyomda Rt.

A „Zala” utja.

Nagykanizsa, dec. 20.

Mint mikor a Hortobágyon prűszköve, szikrázva száguldott végig az első vonat a pusztai szűz romantikáját a kultúra prózája verte föl: valami ehhez hasonló változás jelensége ereszkedett most a mi vármegyénk. Zala közéletének ódon poézisét rebbentí fel napjainkban az új Magyarország robogó szelleme s új ígéret szór ennek a vármegyének ma még töretlen ugarába.

Valamint a vármegye fejlődésének minden egyes mozzanatát: mi ezt a nevezetes fordulót is örömmel látjuk. Bizalommal nézünk elébe, bár e változás ímet nagy feladat elé állít bennünket. De mi a Zala tradícióhoz híven most is szereljük a nagy és nehéz feladatokat, amelyeken a Zala nemes ambíciót és változatlanul triss erőt kipróbálhatjuk.

Minden más kérdést lezörítve a napi-rendről, ez a nagy fordulat dominál most vármegyénk életében: ez a kérdés, hogy a vármegye közvéleménye feszült figyelemmel fordítja szemét a Zalára: hogyan fogadjuk mi ezt a jelentőségteljes változást? Hetedik éve járja útját a Zala, mint vármegye egyetemes napilapja s állandóan érezte ezalatt szerepének néha odózus, néha örömteljes súlyát: hogy ütköző pontja a legkülönfélébb politikai és társadalmi áramlatoknak. Nagy és a társadalom minden rétegébe hatoló olvasóközönségünk bármennyire méltányolja is becsületes hírlapiról-munkásságunkat, néha nem is észlelheti az egy napos élű újság olvasása közben, hogy a Zala hány akciónak rugója, éltetője, irányítója. S bár a legtöbb esetben nem a magunk cégére alatt, nem a nyilvános dicsőség babéraját, hanem szerény, névtelen krónikások

módjára, csak a jó ügy sikeréért dolgozunk: a Zala mégis közintézmény-szerű, súlyos tényezője lett Zalavármegyének.

Megálta pályánk e sikerénél, lelkünk bármennyire megilletődik is, a józan ész arra int, hogy ezt ne tekintsük egyéni tulajdonok sikerének. A mi hatalmunk két pilléren nyugszik. Egyik a sajtó egyenes, fixa és tárgyilagos munkája, amely önmagában is erőt reprezentál. A másik Zalavármegye modern szelleme és emelkedett judiciuma, amely a megbízható és arra érdemes sajtót egyetemes minden erejének minden súlyával támogatja, hogy az e módon kölcsönözött tekintélyt és befolyást a sajtó minél jobban gyümölcsöztesse a köz érdekében.

Töretlen uton, merész elhatározással indult ez a vállalkozás, mégis örömmel állapítjuk meg, hogy erőnk legjavát mégis a kitűzött célra fordíthattuk. Gáncs, amely számbavehető, utunkon nem ért, munkáerőnk le nem nyűgözhetette. Csak kicsinyes és szubjektív természetű vélemények kapkodtak haladó szekerünk körül, után, de ezek a komoly céloktól figyelmen kívül nem tereiték. — Hisz el nem képzelhető olyan ideális világ-lap-színvonal sem, amelyet egy elméleti és gyakorlati szempontoktól egyaránt távol álló kritikai szemlélet — s ennek a legkisebb helyeken találhatók épen legkonokabb frakciói — le ne kritizálna. — Komoly lap azonban improduktív elemek alaptalan kritikája fölött a helyesen belátott misszió öntudatával tér napirendre. Nekünk megvan teljes elégtételünk a nagyközönség elismerésének számos formában nyilvánkozó és kétségbevonhatatlan jeleiben, amelyekkel a Zala közhasznú tevékenységét mindenkori jutalmazta.

Sikereink feljogosítják a Zalát annak önértékes hangoztatására, hogy adott körülményei között a lehető legjobbat nyújtsa

a közönségének s mert Goethe szerint „csak a lumpok szerények”: nyomatékosan hangsúlyozzuk ezt most, a Zala új feladatainak közönség.

Szeretettel és lelkiismeretesen írjuk a vármegye egyetemes napilapját s hogy érzelmeink a közönséget nem hagyták hidegen, annak számtalan dokumentumát büszkén őrizzük. — Nemcsak a közönség temérdek leveleire hivatkozunk, amelyekkel minden ügyben minket fölkeresnek hanem hivatkoztatnánk elsőrangú és döntő hivatali tényezőkre, akik minden nagyobb horderejű ügyben közvetlen tanúi a Zala szolgálatainak.

Áltérve a Zala évfolyamainak óriási köteit, látva e lapokba fektetett anyagot, munkát, igyekvést, erőt: meg kell győződ-nünk róla, hogy az újságnak csak a formája igénytelen, csak a jelzője: efemer; valójában egy valóban szerkesztett lap hatása tovább él a produkált eredményekben.

És ezen eredményekre támaszkodva ragadjuk meg a közcélok szolgálataiban edzett-töltöket most, mikor Zalavármegye közéletének változásai új feladatok elé állították a Zalát. — Nem változott a vármegye hazafisága, amelynek Deák Ferenc klasszikus történelmi képviselője. Nem változott meg a vármegye politikai ideálja sem: a független és boldog Magyarország eszméje ma is a zalai nép egyetlen eszméje. Mi sem térhetünk másra, hisz egyik vagyunk testben és lélekben, a mi közönségünkkel. Csak azt érezzük mi is a vármegye új megnyilatkozásaiból, hogy új utakat kell keresni, amelyek csakugyan a célhoz vezetnek. Évtizedes tevélységeiben a legjobb meggyőződés is meddő munkát végzett. A körjogi harcok mezején csak vérzett az ország, legközvetlenebb feladatait megoldatlanul hagyta Zalavármegye is. Elég

szomorú, hogy ma is országos erőket emészt a szémalomharc. Mi nem ebben látjuk Zalavármegye jövőendő feladatát, hanem abban, ami már ki is van fejezve a vármegyei közélet legfrissebb jelenségeiben: hogy közjogi drámatátra való tekintet nélkül egyesítsük a produktív erőket az elérhető eredmények érdekében. Építsünk ott, ahol tudunk, fejlesszünk ott, ahová kezünk elér: virágoztassuk fel ezt a nagyra hivatott vármegyét, amelyben eddig a fejlődésnek annyi tere, annyi lehetősége hevert parlagon.

Hogy helyzetét mily világosan látja és lelkiismeretesen fogja fel Zala közönsége, annak frappáns bizonyítékát szolgáltatata akkor, midőn lenkölt lelki főispánunk, dr. Balás Béla nagyszabású munkaprogramjában felismerte a nagy értéket, meglátta a sokat ígérő perspektívát s belátta, hogy a kitűzött célok minden bármily ellentétes politikai és társadalmi irányzatokat is egyesíthetnek. Az erők ilyen egyesítése teszi lehetővé Zalavármegye egyetemes fejlődését, gazdasági és kulturális haladását.

Ez minden magyar embernek s így Zalavármegye minden igaz fiának is leg-szentebb célja, amelyet időszertűlen, erőteljes hatalmi kérdéseknek előtérbe nyomulásával elhomályosítani nem szabad. S ennek a legigazabb és legkomolyabb céljának megvívásában mi büszkeséggel segítsünk társai leszünk mindazoknak, akik Zalavármegye közönségét a megtalált helyes uton elvezetik az eredményes, közhasznú munka terére.

Tallian Béla — báró lesz. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselő házban ma a meghatározottabb formában elterjedt a híre annak, hogy Tallian Béla v. b. t. i., a volt földművelési miniszter és volt házelnök legközelebb magyar báró méltóságot és örökös főrendiházi tagságot fog nyerni a királytól.

Udvöske.*)

Írta: Herceg János.

Az „American Transatlantic Schip Company” főorvosát, dr. George H. Steffenson urat minap a társulat fiatal igazgatójának feleségéhez hívták, aki utóbbi időben szédülés és légzési nehézségekről panaszkodott. A kiváló orvos alaposan megvizsgálta a beteget és egyelőre citromos limonádét rendelt. Az orvos, midőn elhagyta, az aggó férjecske az előszobában megkérdezte a betegség mibenlété irányában, aki a diagnózist így állapította meg:

— Bath-illness!
Ez magyarul annyit jelent: „fürdőbetegség!” Tehát Amerikában is! A munka, a haladás és nagyratörés hazájában? Ugy látszik, Évának gyermekei sehol sem hagyják meg magukat. Amerikában, Ázsiában, a Fokföldön, vagy a zulu-kaferok között is az asszony csak asszony marad.

A dr. Steffenson által nagyon helyesen megállapított betegség egész Európában — hazánknak különösen — fürdőidény előtt föl fel járványserdülő riasztást fejt. És különös, hogy ezen betegség hatálos gyógyítására a tudományunk még nem sikerült kellő ellenszert felfedezni. Manapság szégyenszámba megy, ha egy jól nevelt asszonyt nyáron otthon látnak. Ez egy csöppel sem urt dolog. Inkább a legutolsó faluban a legkényelmesebb paraszt viskóban húzni ki a nyarat, csak otthon nem!

*) Mutatvány szerzőnek karácsonyra megjelenő novellák kötetéből.

És körünknek ezen járványos betegségéről dr. Steffenson, ki nem csak híres orvos, hanem nagy lélekűbűv is, határozottsággal állapította meg, hogy: Incubabilis!

Annál jobban terjed, mentől inkább szaladnak az évek. Az évszámokból nőnek az igények; nő a fény, pompa és kényelem utáni vágy, valamint a „má-nak csodulig való kiaknázása azon jelszóval: hogy mindent, csak egy elmúlt napot soha többé vissza nem varázsolhatunk.

Nem is olyan nagyon régen — 40—50 évvel ezelőtt — ugyan kik jártak évről-évre fürdőzni, illetve nyaralni? Főurak, magnások, nagybirtokosok, gazdag bankárok. És manapság? Erre nézve a fürdők courlisztái adják meg a legalaposabb információt.

Hát biz Julius hó elején Wolfgangné ő nagysága is folyvást szédülések és egyéb bajokról kezdett panaszkodni, úgy, hogy egy szép verőfényes nyári napon férje urának szál állított elő:

— Kedves Móricom! A házi orvosunk azt mondta, hogy feltétlenül el kell mennem Balfára!

— Ezt mintha tavaly is hallottam volna — szölt Móric ur nevére.

— Móric, ne viccelj! Itt komoly dologról, egészségedről van szó!

— Szép! En elhiszem.

— Hát mikor — gondolt edesem — hogy menjek?

— Azt gondolom, Róram, — szölt Móric ur evés vártára — hogy menj naponta 11—12 óra között, tehát ebéd előtt a „Tízsz” fürdőbe!

Wolfgang ur egy szóval sehog sem akart belemenni a fürdőbe való utazás nem csekély költségeibe, azt hozván fel indokul, hogy az útlelet rosszul mennek, az incasso is alszik és ezek mellett — az az ádáz konkurrencia.

— Te azt — vágott vissza Róza asszony, aki vitás dolgokban feltétlenül él a zárszó jogával — alig teszed le a kanalat, szaladsz a Lloydba és ott partnereid rossz játékok fölött nemcsak mulatsz, de tetejébe pénzedet is elviszik... aztán reggeltől estig úgy szívd azokat a trabukókat, mintha ingyen kapnád!

— Még azt se! — szölt Móric ur a vita befejezése érdekében — távozza.

Ezen jelenet lezajlása után Wolfgangné ő nagysága alig méltatta férje urat néhány szóra. Adta a megbántottat. De ez nem használt. — Majd behízelgő állapontira helyezkedett és módfelett figyelmes kezdett lenni Róza asszony. Egy sikerült ebéd után így szölt:

— Néd Móricom! Biztosan tudom, hogy Hasenkopfne a jövő héten Szilácsra megy. Mit fog a világ mondani, ha megtudja, hogy ő fürdőbe ment és én nem!

Róza asszony ezen érvelése, úgy látszik, nemcsak ügyes, de fogós is vala, mert fölötté néhany percig Móric ur is gondolkodott.

Története van ennek... Evekkel ezelőtt volt X. város főterén egy nagy díszes fűszer- és sűdés az „Arany oroszán”-hoz címzve. A üdöklő és már messziről látható cimabla így szölt:

„Wolfgang és Hasenkopf!”

Ez a két szorgalmas hűtőlembert együtt szolgált hosszú éveken át egy előkelő fő-

városi cégnél. Szolid, törekvő volt mindkettő, kik nem hagyták magukat a világ-város pompáitól és ezeregy éjszakájától elkábítani, hanem csakis hivatásuknak éltek s így természetesen jó jövedelmükből szépeknek rakattak félre. Mikor aztán elég alapítókéval rendelkeztek, önállóították magukat a vidéken. Üzletük, mely a kor igényeinek minden tekintetben méltó volt, igen szépen kezdett fejlődni, mindaddig, amíg a két cégtárs meg nem házasodik. Ekkor kezdődtek a herce-burcák, melyeknek értelmi szerzői az asszonyok, illetve főnökök valának. Egyszóval: a régi barátság és ösztartásnak üdvös egyensúlyát ő nagyságaik annyira megingatták vala, hogy előreláthatólag szakadásnak kellett bekövetkezni... Be is következett. Wolfgang ur társát és volt kebelbarátját Hasenkopf urat, annak rendje és módja szerint kielégítette, járandóságait kifizette. Az elvált társ pedig sietett és nyitott Wolfgang ur társaságában egy még díszesebb üzletet az „Erst tigris”-hez címzve.

Most az a kérdés, vajon az arany oroszán fogja-e felalni az erst tigrist, vagy megfordítva? Egy azonban bizonyos: vagy az arany oroszán, vagy az erst tigris hovaelőbb pusztulni fog...

Ez volt tehát Róza asszony határozott érve, mely gondolkodóba ejtette férje urat, ki aztán csakhamar indulatosan szölt:

— Mit törődöm én Hasenkopféval! Álljanak a fejk tetejére! Mondtam, hogy te itthon maradsz és amit mondtam, az ezertíris! Punkum!

Wolfgang ur, ki különben nagy tisztelője a szép nemnek, néhány nap múlva

Országgyűlés.

A pénzügyminiszter a választójogról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 20.

A képviselőház ma, — természetesen az ellenzéki pártok elveinek fentartásával, — megszavazta az egy hónapos indennitási javaslatot. Ezenkívül megválasztotta a delegáció tagjait, de mindennél fontosabb Lukács László pénzügyminiszternek a választójogról tett rövid nyilatkozata. Ez a nyilatkozat meggyőzően mindenkit a kormány korrekt szándékai felől, a felől tudniillik, hogy mihamarabb a reformjavaslata elkészülhet, azt betérjesztik a képviselőházhoz.

Az ülésen Návay Lajos elnököl felolvastatta azoknak a képviselőknak névsorát, kik a tegnapi ülésről elmaradtak a megkérdésze, kíván-e a ház ellenük eljárni; a ház nem kívánta az eljárás megindítását. Ezután megválasztották a delegáció negyven rendes és 10 pótagját, majd áttértek az indennitási tárgyalásra, melyet Hegedűs Loránt előadó ismeretelt. A pártok szónokai egymásután megtették észrevételeiket.

A Kossuth-párt nevében Szabenyi Antal beszélt. Szerinte a kormány semmit sem tesz a közviszonyok javításáért, a drágaság egyre fokozódik s a pénzügyi helyzet egyre rosszabb lesz. Beszél az új egyetemről és szélesebb körű népoktatást kíván. Helyteleníti a katonai terhek növelését, a javaslatot nem szavazza meg.

Holló Lajos a Justh párt nevében tiltakozik az ellen, hogy mielőtt a delegáció megszavazná, közös költségeket folyósítsanak. Az ujoncmegajánlás pedig tisztán a képviselőház joga és ebbe nem avatkozhat bele a delegáció. Kritizálja a véderőjavaslatot és támadja a kormányt, hogy ígérete dacára sem terjesztette még be a választójogi reformjavaslatot.

Simonyi Semadám Sándor néppárti nem óhajt akadályt gördíteni a javaslat elfogadása elé.

A pártokon kívüli függetlenségek nevében Csermák Ernő beszélt.

Az elhangzott beszédekre Lukács László pénzügyminiszter reflektált, ki kiterjeszkedett a választójogi kérdésre is és azt a határozott kijelentést tette, hogy mihamarabb a statisztikai adatok feldolgozásával elkészülnek, a kormány azonnal benyújtja a választójogi javaslatot.

egy illatos levélkét kapott idegen női kézírással. A levélke így szólt:

— Kedves Wolfgang ur! Arról értesültem, hogy tisztelt neje fürdőre utazik. Ha már elutazott és óhajt velem — kit illetékből bizonyára ösmer — kedélyes napokat eltölteni, szíveskedjék neje elutasítását közölni, mely után — diszkrétciójában bízva — tudatni fogom közelebbi címemet.

„Ödvöske” poste rest.

Egész délelőtti törté Mórur ur fejét azon, hogy vajjon ki lehet „Ö”? Erre is gondolt, amarra is, végre egy bájos fiatal övgybenjélt az „Ödvöske” kifejezést, ki gyakran jár üzletbe és vele mindig szívesen áll diszkurzusba.

Mikor Mórur ur délbe hazament, így szólt feleségéhez:

— Rózám! Meggondoltam a dolgot. Igazad van! Ha Hasenkopfné megy fürdőbe, te már a világ előtt se maradhatsz itthon. Pakolj edes és menj!

Önagsága gyorsan pakolt és még gyorsabban ment...

Wolfgang ur pedig azonnal közölte ezen örvendétes csiládi eseményt „Ödvöske”vel. Napok multak. Mórur ur végelentül türelmetlen volt, de a válasz a közelebbi cím irányában még mindig késélt... Menesztett aztán Mórurur több rendbeli sürgős levelet is, de hogy hogynem, „Ödvöske” nem adott életjelet. És amíg lázas türelmetlenséggel várta Mórur ur a boldogító választ, addig Bártlán nagyon jól érezte magát és kitűnően mulatott — az „Ödvöske.”

Ezután a ház az indennitási javaslatot általánosságban megszavazta, majd Bakonyi Samu rövid felszólalása után részleteiben is elfogadta.

Az interpellációk során Kluen-Héder-vary gróf miniszterelnök válaszolt Apponyi Albert gróf minapi interpellációjára Conrad báró volt vezérkari főnök távozása dolgában. A miniszterelnök kijelentette, hogy Conrad báró távozása sem a külpolitikával, sem az olasz háborúval nem függ össze. A választ Apponyi és az egész ház tudomásul vette. — Végül Sümegi Vilmos interpellált egy helyi érdekű ügyben.

Ezzel véget ért az ülés.

A hipnotizőr.

Látogatás a kanizsai svengalinál.

Hol van Bauer Lajos?

Ihási Horváth István ugyan nem tarthatta meg vasárnapra hirdetett hipnotikus előadását, az előadás még sincs minden eredmény nélkül. Az előadásra fővárosi újságírók is jöttek, kiknek Horváth István lakásán bemutatta hipnotizáló ügyességét. A látottakról minden fővárosi lap megemlékezik a legérdekesebben az Alkotmány és Az Est.

Az Alkotmány színes tudósítását itt közöljük:

Este kilenc órákor látogattam el ihási Horváth István nagykanizsai állami anyakönyvvizsgálóhoz, a hipnotizmus nagykanizsai mesteréhez. A legötötebb kanizsai utcában, a „Sikátor”-ban lakik, ahol a sötétségnek csak a sár nagyobb. A ház kapuja nyitva s a kapu mögött nagy, fekete udvar. Mégis egy ablak világos. Megtalálom az ajtót s belépek. Az ajtócsikorgásra elem jön egy nő. Mondom, Horváth urat keresem.

— Mindjárt, kérem. Most éppen hipnotizál.

Betessékeltek a nagy-szobába, ahol az ovális bécsei asztal körül vendégek, rokrok, családtagok ülnek. A diványon egy pólás caecsemót babusgat egy kedves fiatal asszony. Nézem a csöppöket.

— Ez delejes gyerek — mondja mosolygva az asszonyka.

— Delejes?

— Igen. — S elmondja, hogy mielőtt a kis porontyot a világra hozta volna, neki magának nagy bajai voltak. Operálatnia kellett volna magát. De nem volt bátorsága. Élet-halálról volt szó. Ekkor Horváth István delejes álomba ringatta s álom közben három orvos elvégezte az operációt.

— Bravó!

Igen, Horváth István nagy dolgokat művel.

Az asztal mellett ül egy csattanó piros arcú nő. Egy éve még halálos beteg volt. Vesebaját hordta orvos elő orvoshoz, de nem akadt, aki segítsen rajta. Horváth István gyógyította meg.

— Hogyan?

— Hipnotikus álomban. Rám szuggerálta, hogy egészséges vagyok.

— Volt azóta orvosnál?

— Nem járok én orvoshoz azóta.

Most megnyílik egy ajtó s kilép Horváth István. Középtermetű, soványkás ember, az arca kissé becsélt, a szeme barna, szakállja koromfekete s a hangjának különös tiszta, tompa, mely rezgése van. A vidéki emberek nyíltságával néz a szemembe s kerekén felel minden faggató kérdésemre.

Elmondja, hogy két évvel ezelőtti kezdte a hipnotizmust tanulmányozni egy amerikai hipnotikus intézet utmutatása szerint. Én jól tudom, de nem mondom, hogy az a minden magyar lapban hirdető amerikai intézet svindli-vállalat. Roppant különös vélellem, hogy épp ez vezette rá Horváth Istvánt a maga hipnotikus erejére. Száz-ezer eset közül egyszer lehetséges ilyesmi. Mindezt nem mondom. Horváth István magyarázza, hogy a hipnotizmus litka nem egyéb, mint az akarát, érzés, cselekvés és gondolat egy pontra való rögzítése. Beszél az amerikai intézeiről s látom rajta, hogy meg van győződve ennek föltétlen megbízhatóságáról. Azt tartja, hogy az intézet utmutatásai szerint a hipnotizmust bárki megtanulhatja. Hogy a hipnotikus erő nem az intézetben, hanem sajátosság véletlenből épp ő benne rejtett eleve, erről sejtelve sincs.

Invitál, hogy nézzem meg épen alvó médiumát. Bemegyek. Egy család-szoba-

terjedelmű kis helyiségben magas karos-székben fektetve hűs nem alszik. Kerekét ölelben nyugtatja s feje lehajlik. Feje fölött két papirossal bevont, tompafényű gázlámpa. A mester elmondja, hogy a nő rokona. Már tizenöt percet alszik. Most fel fogjuk ébresztetni.

— Fel akarja ébresztetni ön! — Nem bánom.

— Horváth István elővesz egy csomag kártyát, s megkérdi, melyik kártyára akarom felébresztetni a nőt. Mondom:

— A zöld nyolcasra.

— Jó.

Ezzel odalép a nőhöz s igen lassan tagolt szavakkal beszélni kezd neki:

— Te, ezentúl — mindig — igen — jó kedvű — leszel. — Egészségednek — semmi — baja. — Teljesen — meggyógyultál. — Jó — kedvedet — semmi sem — fogja — megzavarni.

A nő arcán kifejezés nem látszik. Alszik. Halkan feleli:

— Igen.

— Most — kezébe — veszel egy csomag — kártyát — és — megkevered. — Egyenkint — meg fogod — nézni — valamennyit — s a zöld — nyolcasra — fel — fogsz — ébredni.

A nő halkan, alig érthetően feleli:

— Igen.

Horváth István kimegy a szobából. Én a velem együtt a sheptikus és vakonhívó nézők néhányan marad. Figyelem az asszonyt. A bal kere megmozdul. Lassan, lüktető, gépies mozdulattal emelkedik feljebb, a kártyacsomó felé, kezébe nyomom a kártyákat. A nő nem mozdul. Úi a széken, a szeme csukva s a feje lehajlik. Most háromszor roppant lassan s gépiesen megkeveri a kártyát. A zöld betűnél kissé habozik. Keze megreszket. De leteszi a kártyát s lapoz tovább. Épp utolsó a zöld nyolcas. Ráméred. Kissé megrázkódik. Egész arca, alakja merev. Már attól félek, valami baj történt. Most egyszerre felébred. A kártyát leejti, két kezével megdörzsöli szemét s elmosolyogja magát. Felkel.

— Hogy érzi magát? — kérdem.

— Köszönöm, igen jól — felel jókedvűen.

Kimegyünk s Horváth István bizalmasan elmondja jövődö terveit. Látom rajta, hogy minden orvosi képzettségnek hűjjával való, igen jóhiszemű, jószívű ember. Gyógyítani akar. Nemrég egy fiút a demencia mentálisból gyógyított ki sikeresen. Most egy iparost gyógyít, aki teljes izomidegbénulásban szenved, de alig néhány hónap alatt eljutott odáig, hogy kezét mozgatni tudja s beszélni kezd. Pénzt Horváth István nem fogad el. Elpanaszolja, hogy vasárnapra nyilvánosan hirdetett előadását betöltötte a főkapitány s bár hipnotikus produkcióit három orvos ellenőrizte volna, az alispán táviratilag helybenhagyja a betöltést. Nem nehezel, nem is sirajta veszteségét. Azzal vigasztalja magát, hogy legközelebb felmegy a belügyminiszterhez s ha gyógyításra, nyilvános előadásokra nem nyer engedélyt, orvosok segítségével gyógyintézetet nyit a pszichoterápia számára. Az orvosokra rá van szorulva, mert ő maga semmiféle tudományos előképzéssel nem bír.

Mellette áll Horváth István felesége s nagy leánya. Látszik, hogy nem értik a dolgokat, de nem csodálkoznak rajta, úgy veszik, mint valami természeteset, amelynek így kell lenni.

— Kérdem, sokan foglalkoznak-e Kanizsán a hipnotizmussal?

— Hát kérem, mióta nekem sikerült, azóta száznál többen tanulják. De nem sikerül senkinek.

Este tizenegy óra volt, amikor Horváth István házat elhagytam. Lábam nyomán csöndesen loccsant a sikátori sár.

Hol van Bauer Lajos?

Az Est tudósítója érdekes részlettel toldja meg az itt közölteket. Többek között a következőket írja:

... Már előre megbeszéltük Horváth urat, hogy ettől a jó médiumtól azt fogjuk megkérdezni, a mi most, ugyebár, a legizgalmasabb kérdés: hol van Bauer Lajos, a Rhyliczyk társa, a bankcsaló. Előzően beszélgettem a médiummal a dologról; a bankcsalásról csak homályosan, beszédből tudott, Bauer nevét nem hallotta, újságot nem olvasott.

Álmában elmondta neki röviden a hipnotizőr, miről van szó és föltette a kérdést... Az alvó szeme dászszorult, lelkétől elfojta.

— Most elszállt a világba keréni — suttogja az anyakönyvvizsgáló.

Egy perc múlva a médium suttogni kezd. Közel hajolunk a aszához és valaki gyorsirással jegyzki, a mit mond.

— Bauer Lajos... Fiumében hajóra szállt... Amerikába megy... előbb Londonban akar kiszállni... de ha vala-mit észrevesz, mára határozza magát és másfelé vesi útját... Paróká van a fején... Szemöldökét meglejtette... baszját leborotváltatta... Nagyon fél... bujdosik az emberek elől...

Szűnet.

— Más mondani valód nincs? — kérdi a hipnotizőr.

— Nincs! — hangzik suttogva a válasz. Szeretném megtudni a hajó nevét, vagy legalább, hogy milyen az a hajó, — de a mester azt mondja, hogy a médium már nagyon fáradt. Pihenéti tehát, majd azután a médium földbirtokos férje kért üzleti tanszokat alvó feleségétől...

HIREK.

Nem mult el a kéményseprősztájk.

Elbocsátották a munkásokat.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai kéményseprőmunkások (mindössze ötven vannak) sztrájkja tegnap délután hirtelen fordulatot vett, amennyiben a sikerületlen békítő tárgyalás után a mesterek sztrájkoló segédekkel elbocsátották a munkából és a hatóság visszaadta nekik munkakönyveiket. — Halvax Frigyes városi tanácsos, iparbiztos kísérletezett az ipartestületi helyiségben a béke megteremtésével és a differenciák áthidalásával, de sikertelenül.

A munkások megerven ragaszkodtak követelésük első pontjához, ahhoz, hogy a természetbeni lakásokon kívül havi 48 koronát és 32 korona munkabért kapjanak és ezenkívül az összes kéményseprési mellékjövödelmek is őket illessék. Ezzel szemben a három munkaadó közül kettő csupán havi 70 koronát volt hajlandó megadni a kívánt 80 korona helyett segédeknek, csupán Rátkal Lajos akceptálta segédjének (aki mellesleg a testvéröccse) teljes követelését. Így tehát a tárgyalás mindjárt az első pontnál teljesen megfeneklett és a követelések további pontjaira nem került a sor.

E sikertelenség következményeképpen az iparbiztos a tovább sztrájkolni akaróknak kiadta könyvüket azzal a kijelentéssel, hogy a köztük és munkaadók közti fenállott szerződési viszony megszűnt és a munkaadók jogosítva vannak helyükbe új munkásokat felvenni. — A kéményseprési munkák e kis incidens következtében egyáltalán nem szűnnek meg, mert a munkaadók és a sztrájkmozgalomtól állott üzletvezetők a legzűlkésesebb munkákat el tudják látni. Mint értesülünk, a munkások nélkül maradt két kéményseprő már gondoskodott, hogy mielőbb szervezetlen munkásokat szerződtethessen.

— Vasutasok árva napja. A szereteli önnepét három nappal megelőzően, holnap — csütörtökön — énteken egész Magyarországon vasutas árva napok lesznek. A kereskedelmi miniszter ezt megengedte a Vasutas Szövetségnek, mely a saját tagjai körében óriási akcióit indított, hogy a vonatokon és pályaudvarokon rendezendő gyűjtés minél többet jövedelmézen a Szövetség legeszebb, legnemesebb eszméjének, mellyel a vasutasok elárvult gyermekei részére árva házat akar építeni. A Szövetség bizik a közönség áldozatkészségében és annak belátásában, hogy azoknak a szegény árvaoknak az istápolásáról van itt szó, kiknek kenyérkereső atyjuk a magyar társadalom élet- és vagyonbiztonságának megóvása érdekében a legelőfordulóbb szolgálatot teljesíve eszt és eszik hivatásának áldozatát. A Szövetség helybeli kerülete Szurovy Ötáné főfelügyelőné vezetésével a helybeli vasutashölgyekből szervezett bizottság rendezi a gyűjtés nagykanizsai részét.

— Összeült a virilitata bizottság. Nemrég közöltünk a városi adóhivatal munkái alapán egy rendezetlen névjegyzéket, mely azok névsorát tartalmazta, akik Nagykanizsa város 1912. évi virilitaságára jelölve vannak. Ennek a névjegyzéknek végleges, pontos megállapítására kiküldött ötlagu képviselőtestületi bizottság ma délután tartja Vécsey Zsigmond

polgármester elnöklésével első bizottsági ülését. A bizottság munkáját a városi képviselőtestület elé fogják terjeszteni, amely hivatalos lesz annak intézkedéseit jóváhagyni, vagy módosítani.

— A nagykanizsai kávéházak stajgerolása. E címen egy hír jelent meg tegnapi lapszámunkban arról, hogy a nagykanizsai kávéházak tulajdonosai az általános drágaságra való tekintettel cikkeik árát emelni szándékoznak. E tárgyban a kanizsai kávéoskóknak tegnap értekezletet tartottak, melynek határozatát nem ismerjük, ellenben ma délelőtt megjelent szerkesztőségünkben Haas Vilmos, a Szarvas szálló és kávéház bérletje és kijelentette, hogy a kávéházának árait éppen az általános drágaságra való tekintettel nem fogja felemelni, szállodájának szobáit pedig le fogja szállítani és ott penzionrendszerű ellátást is fog adni.

— A vasárnapi munkaszünet felüggasztása. Zalavármegye alispánjától ma Nagykanizsa város tanácsához az alábbi hivatalos leirat érkezett, mely a f. hó 24-ére eső vasárnapra vonatkozólag a kereskedelmi miniszter alábbi intézkedését tartalmazza:

A fogyasztó közönség érdekeire való tekintettel az 1891. évi XII. t. c. §-ában biztosított jogommal fogva megengedem, hogy folyó évi december hó 24-ikére eső vasárnapon, az ipari és kereskedelmi elárúsítás és házhoz szállítás a magyar szent korona országainak egész területén kivételesen esti 5 óráig akadálytalanul végezhető legyen. Ez alól azonban minden irodai munka ki van véve, ezekre tehát ezen intézkedésem nem terjed ki.

A Budapesti székesfőváros illetőleg érvényben álló 67458/1908. K. M. számú rendelet intézkedéseit, melyek szerint a székesfőváros területén a karácsony első ünnepét megelőző vasárnapon az ipari és kereskedelmi elárúsítás egész napon át minden korlátozás nélkül végezhető, jelen rendelettem nem érinti. Erről a törvényhatóságot azzal a felhívással értesítem, hogy intézkedésem tartamát közbőlje a hatósága alá tartozó rendszert és iparhatóságokkal, valamint a közönséggel. Budapest, 1911. évi december hó 6-án. *Bedőty s. k.*

— Elkészült a szénkénegraktár. A városi közgyűlés hónapokkal ezelőtt elhatározta a Zalamegyei gazd. egyesület kérésére, hogy Nagykanizsán szénkénegraktárt létesít, ami igen fontos tényező az egész vidék szőlőművelésének várható fellendülése szempontjából. A szénkénegraktár építésével a város Geiszl Viktor nagykanizsai építőmestert bízta, aki azt pár ezer korona költséggel a Sánc melletti marhavásártér egyik sarkában elkészítette. Ma vette át ezt az épületet a vállalkozótól a város közönsége nevében Vécsey Szigmond polgármester, aki azt viszont nyomban átadta a járási gazdakör jelenlévő képviselőjének, Tóth István úrnak. A szénkénegraktár gondozását és állandó jókarban tartását ugyanis a nagykanizsai járásbeli Gazdakör vállalta magára.

— A kórház és szegényház karácsonyfája. A kórházban és a szegényházban felállítandó karácsonyfá céljára indított gyűjtésünk a legszebb eredményt járt. Mint már jeleztük, a gyűjtött összeg, mely részben nálunk, részben a kórháznál folyt be, meghaladja a háromszáz koronát. A gyűjtés e minden várakozást felülmúló eredménye készítette dr. Szekeres József kórházi igazgató-őrvos urat, hogy bennünket a következő sorok közlésére kérjen fel:

A kórházi betegek és szegényházi gyámoltak karácsonyfájára a történt gyűjtésért s a kegyes adományokért a gyűjtőnek és a jószívű adakozóknak legnagyobb köszönetemet fejezem ki, egyben bátorítok a nemes szívű adakozókat a karácsonyfaünnephez f. hó 24-ikén délután 4 órára a kórházba tisztelettel meghívni.

Dr. Szekeres József,
igazgató-őrvos.

Ujabbán a következő adományok érkeztek:

Fleischhacker Ferenc	5 kor.
Petermann József	5
Ujj Róza	2
Németh Tera	2
Dionay Béláné	10 korona áru
cukorütemény.	

— A zalamegyei trachomások ellenőrzése. A belügyminiszter tegnap elrendelte a vármegye alispánját, hogy a trachomások gyógyításával megbízott orvosok működésének közvetlen ellenőrzésével Zala- és Vasvármegyék területén dr. Schiller Vilmost, a perlati állami szemkórház igazgató-őrvosát bízta meg, aki evégből később megállapítandó utiterv szerint a trachomával fertőzött községeket egyelőre évenként egyszer a gyógykezeléssel megbízott orvos kíséretében meg fogja látogatni.

— Ait és Böhm nagykanizsai cég lapunk mai számához mellékelte értesítést t. olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— A muraszombati-rege-de-alsó-lendvai vasut. A kereskedelmi miniszter tegnap érkezett leirata szerint Muraszombati közönség képviselői testületének ama határozatát, melyek szerint a közönség a muraszombati-rege-de-alsó-lendvai helyiérdekl. vasuthoz törzsrészesvények ellenében ötvenkilencezer koronával hozzájárul, valamint a vármegye törvényhatóság-bizottságának a közönség képviselőtestületi határozatát jóváhagyása tárgyában hozott közgyűlési határozatát, a bel- és pénzügyminiszterrel egyetértőleg, az ellene beadott fellebbezés elutasítása mellett jóváhagyta. Mivel azonban a hozzájárulás fedezete tárgyában határozatot nem hoztak, Muraszombati közönség ily irányú és kormányhatósági jóváhagyás végett felterjesztendő határozat-hozatalára utasította a kereskedelmi miniszter.

— Egy 48-as honvéd övegyének ajándéka a felsőtemplomnak. Az 1848/49. évi magyar szabadságharc idején hónapokon keresztül Nagykanizsán katonáskodott Wendt Antal, régi csehbéli iparmester. Wendt bácsi annyira megszerette akkor Nagykanizsát, hogy valahol Felsőmagyarországon egyszer végképp leteleen a kalápcástól, idejött Nagykanizsára áthaladó életét leélni. Felesége, egy szép hófehérhajú matrona, ezáltal mindenféle párnákat és asztalterítőket himeztetett, melyekkel egyszerű lakásuknak szinte művészies külsőt adott. Mikor az öreg negyvennyolcas honvéd utolszor meghült és halálos ágyon feküdt, megígértette feleségével, hogy a szép kézimunkák közül több darabot az ő nevén a felsőtemplomnak fog ajándékozni a régi kellemes kanizsai emlékeiről érzett hálája fejében. Öv. Wendt már egy izben, f. év március havában két pilvankost és két oltárterítőt és egy futót adományozott a felsőtemplomnak, s a napokban folytatja e megkezdett nemes tevékenységét. A napokban ugyanis újból négy oltárvankost, két terítőt és két oltárfülöt adott át a templom gondozóinak.

— A megfordított tábla. Egy tanítónő írja nekünk! Az első osztályban házi dolgozatul az i-betűt adtam fel leírás végett. Másnap az összes gyerekek megmutatták műveiket, csak az egyik kis leány maradt a padjában és keservesen bögött.

Odamegyek hozzá abban a hitben, hogy a kis lusta nem végezte el a feladatot. Legnagyobb meglepetésemre azonban az egész tábla tele volt szép i-betűvel.

— A gyerek görcsösen tartotta kezében a megfordított táblát és egyre jobban sirt.

— De hát miért sirt? — kérdeztem.

— Azért, — rebegi ugyiszólván feldobolva, — mert tegnap olyan szépen felírtam a pontokat az i fölé és most mind lecsúszott.

— Sáfrán József fűszerkereskedőnél kiűnő minőségű aranyhegyi fehér bor zárt palackokban literenkint 36 kr. kerül. Cim: Magyar-utca 74. 6070

— Naponta arcmassage Fayence krémmel a legideálisabb szépségápolás: Az arcráncok kismulnak, mitesszerek, pattanások eltűnnek s az arc bőr bársonyos üde és rugalmas lesz. Városunkban mindent kapható 3 koronáért. Hozzávaló Fayence szappan 150 korona. 5490

Szerkesztői üzenet.

F. Gy. Szó sincs róla, hogy törvény lenne, mely a korcsákban való kártyázást megtiltja. Lehet játsznai éjjel-nappal, csak az u. n. hazárd-játékok nyilvános helyen való üzemeltetése meg egy miniszteri rendelet. Bővebben erről helyhatósági rendeletek intézkedhetnek.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 20.

Változékony idő várható, hőemelkedéssel a főleg nyugaton csapadékkal. Déli hőmérséklet: 1-4 C.

Összeütközés a villamossal.

Budapest, dec. 20. A Teréz körúton ma délelőtt egy villamokocsi összeütközött egy vágatató lársaskocsival, melynek loval azonnal kimultak. A kocsi darabokra tört és utasai közül két nő életveszélyesen és három férfi szintén nagyon súlyosan megsebesült.

Öngyilkosság egy csaf—szemelőtára.

Mosony, dec. 20. Borzalmas véget vetett életének Tepka Pál gépgyáros. Felesége és gyermekei előtt szívenlőtte magát és szörnyet halt. Késégtelen, hogy rémséges tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

A megdorgált lány

Öngyilkossága.

Szabadka, dec. 20. Kovács Pál városi tisztviselő tegnap délután megdorgálta a 16 éves leányát, mire ez elkeseredésében elszaladt hazulról, azt kiáltva, hogy a tőbe öli magát. Anyja és nővére utána vetették magukat és épp a tő (a palicai tő) partján sikerült elérniük és megfogniok. A megbántott lány azonban kitépte magát kezeik közül és beleugrott a tőbe, s míg hozzátartozói a tő partján néztek, az alatt lassan elmerült a vízben. Az anyja a rémes jelenet alatt megőrült.

Huszezer koronás bélyegcsalás.

Losonc, dec. 20. Óriási bélyegcsalásra jöttek rá a losonci járásbírósnál. Tóth Béla kezelő tisztviselő közel 20 ezer korona értékű okmánybélyegeket szedelt le az aktákról, melyeket mind meglelelezték. A bélyegtolvajt letartóztatták.

Uj lap a fővárosban.

Budapest, december 20. Ma jelent meg Budapestem Vészi Józsefnek hónapok óta reklámozott nagy német lapja, a „Budapesti Presse”, melynek egyik célja, mint Vészi írja, az, hogy a magyarországi németek között német lappal terjessze a magyarság eszméit. A lap felelős szerkesztője Pfeifer Sándor.

Leégett a belovári gőzmalom.

Belovár, dec. 20. Az éjjel földig leégett a belovári nagy gőzmalom. — A tűz oly óriási erővel kapott lábra a hatalmas épületen, hogy annak környékére is átterjedt és több lakóházat is elpusztított.

A kár három millió koronát tesz. — Az oltásnál számos sebesülés történt. A malom részvénytársaság tulajdona és a részvények nagy kezében vannak.

A negyedmillió csaiás.

Budapest, december 20. Bauer Endre, az elszóköti Bauer Endre fivére, ki vizsgálati fogságban van, szabaddá váló helyezésére véget felfolyamodott a törvényszék vádlatához. A vádlatnak ma foglalkozott Bauer Endre kérvényével s a vizsgálati fogságot elrendelő határozatot fentartja.

Az életunt táncosnő.

Budapest, december 20. A minap a fővárosban Farkas Adél táncosnő öngyilkosságot kísérelt meg, de megmentették. A táncosnő ma megismételte öngyilkossági kísérletét s ezúttal tragikus sikerrel. Lakásán megmérgezte magát a mire orvost hívták meghalt.

Karácsonyra, újévre

gyönyörű ajándéktárgyak
arany- és ezüst-árak, ókszorok

a legszebb és legnagyobb
választékban kaphatók:

Hamburg Miksa

:: Nagykanizsa, Fő-ut. ::

Legmegbízhatóbb kiszolgálás.
Olcsó árak! : Easting részletköltsége 10.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 20.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1912. ápril.	11.76
" május	11.63
Rozs "	10.32
Zab "	9.70
Tengeri 1912. máj.	8.56
" júli.	8.62

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Olcsó bevásárlási forrás!

Karácsonyi és újévi ajándékok legolcsóbb bevásárlási forrása a „GÓLYA”-hoz címzett rőfös- és rövidáru üzlet Erzsébet-tér 1.

ALAPITVA:

1889.

KAUFMANN

TELEFON:

222.

Mór tértiszabó-üzlete és saját műhelye Nagykanizsán, Kazinczy-utca 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki

meghívásoknak személyesen tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák. Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű kiszolgálás, szolid és olcsó árak.

Karácsonyi és Újévi

ajándéknak

legjobban megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókésék,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

Karácsonyra

gyermeknek és felnőtteknek legszebb ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízlelt.

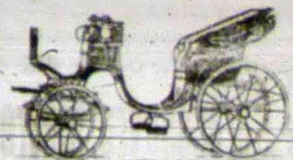
Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-uton, a városházban.

Bazsó Testvérek

kocsigyára és lóvasaló műhelye
Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik át-
alakítását, tisztogatását és bérelését.
Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár min-
denneml asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol börgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-
divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczi-utca
(Városház épület).

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra át-
válogatható. Kapható SCHWARZ
EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál
TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható
sima és gyökeres hazai és amerikai
szőlővessző. 6044

Egy vendéglőt

keresek 7039

megvételre

helyben vagy vidéken.

Cím a kiadóhivatalban.

MAYER KLOTILD

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-telep Kazinczi-ut 8.

6036

Janda K.
utóda

Petermann József

őle és művirág
kereskedője

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m. rózsák, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezedra, narcisz, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. **Név és
születésnap, menyasszonyi és
koszorús lány
csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-árban.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
**Élő és művirág koszo-
ruk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-
kosarak és Jardinierek**
a leggyorsabbtól a legdrágább-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserépek, virágvázaik, kosarak, jardinierek és virágvázaikba
való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

Karácsonyi és újévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok és karácsonyfadíszek

Színházi és báli sálók,
ridikülők, pénz- és
szivartárcák, valamint
börönd-árak, szent-
pétersvári sárcipők és
valódi teveször házi-
cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza,
N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal
butorozott szoba is kiadó. 6066

2464
kg. 911.

Arverési hirdetmény.

Náprádfa község tulajdonát képező
erdőben, mintegy 34 ksz. holdnyi terü-
letnek fatárolása, nevezetesen mintegy
1193 drb. 825 m. m. és tűzifa törzse
becsültelt 1912 január 5-én délelőtt
9 órakor Náprádfa község (Zala-
megye) erdejében a novai főszolgabíró ur
vezetése alatt megtartandó törzshétkénti
nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.
Kikiáltási ár a becsár. A szóbeli árverés
megkezdése előtt kinyilatkoztatandó aján-
lattevő által, hogy az árverési és szerző-
dési feltételeket ismeri s magát azoknak
feltételmentül aláveti, ellenben utó, vagy
távirati ajánlatok figyelembe nem vétel-
nek. Az árverési és szerződési feltételek a
novai járás főszolgabírói hivatalában az
alsórendű m. kir. erdőgondnokságnál és
Náprádfa község bírójánál a hivatalos
órákban megtekinthetők. Az utolsó vasut
állomás Guttorföldre, az erdőtől 3 km.
távolságra fekszik.

Guttorföldre, 1911. december 18.

Veszprémi Gyula sk. Czigány István sk.
körjegyző. bíró.

(Ph.)

:: Elsőrangú ékszer- és óráüzlet ::

Alapítottatt: 1871.

MILHOFFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdrágább raktár:

Arany-, ezüst- és bronzékszerek, arany
és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb
svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
Zenith és Omega-féle.

:: Olcsó nickel- és acélórák. ::
Nagy választékban: Kínazást díszítárok
és háztartási cikkek, berndorfi ékszerek
6032 dús készletben.

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany
és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
árban beváltatnak. Eladás részletfizetéssel is.

== Régi ékszerek izlésesen ==
és jutányosan átalakíttatnak!

— NAGYKANIZSÁN, —

Erzsébet királyné-tér 21. szám alatt.

Legfényesebb és legnagyobb **cipőáruház**
ahol a legjobb és legszebb cipők állandóan
raktáron vannak.

! Egységes szabott gyári árak,
a talpa véve: 7-50, 8-50,
10.—, 13.—, 17.— korona.

Szives látogatást kér

MOSKOVITS FARKAS és Tsa
cipő- és csizmagyár r.-t. fiókja. 6001

Ha ide és finom arcobőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

SALVÁTOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabát-
ok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédlő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó árral ki-
árúsíttatnak. : Igen alkalmas **karácsonyi ajándékok**,
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kecskeméti u. 1.

TELEFON-SZÁM 78.

egy millióhívással.

A szerkesztőszék Budapesti közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megküldése nem vállalunk és azokat levetítjük nem vesszük figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és elhívtatást díjtalanul nem vesszük fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben adához hordva:	Postai szállítással:
Egy hóra 1.30 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.00
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 16.—

Egyes szám ára 6 fillér

Munkatagok, háli kimutatások és egyéb közlemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzi és elküldi ártalmatlan díj 3 forint. — Kéziratok visszajuttatása 6 forint.

XXXVIII. évf. 291. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1911. december 22.

Kiadóhivatal: Zala Hirlap-kiadó és Nyomda Rt.

Borstörés.

Budapest, december 21.

Polónyi tegnap megtárgyalta a képviselőházat: együtt tartotta este hat óráig.

A tréfás eseten meglehet, jóízűt fog nevetni a közönség. Bár a farsang még messze van, egy kis jókedv elkél a magyar politikában. A mulatságos eset azonban nagyon alkalmas arra, hogy igen szomorú gondolatokat keltsen azokban, akiknek még van hitük Magyarország parlamentáris életében.

A tegnapi káosz megint napnál fényesebben bebizonyította, hogy a mi mostani házszabályaink előbb-utóbb Lengyelország sorsára jutathatják az országot: mert egyetlen képviselőnek módjában van vétót mondani a képviselőház akaratának.

Pártközi egyezség folytán, a küzdő politikai felek fegyverszünetet kötöttek a jövő évi költségvetés megszavazásáig. A pártok abban a nézetben voltak, hogy a költségvetésnek rendes időben való letárgyalása az ország érdeke. Megegyeztek tehát és a megállapodásukat a férfiszó és pártbecsület oltalma alá helyezték, hogy igyekezni fognak, nagyobb viták elkerülésével, még az év vége előtt letöl alá hozni az 1912-ik évi költségvetést.

Ez a megállapodás nem föltételezte azt, hogy mint egy nagy némajáték, beszédek nélkül folyják le az egyes tárcák költségvetésének tárgyalása. Minden pártból szép számmal iratkoztak fel szónokok, mert szájkosarat senki nem kívánt alkalmazni; csak arra volt gondjuk a pártok vezetései, hogy a kérdések megbeszélése túlhoszúra ne nyuljék s az egyben-másban kifejlődött vita ne kockáztassa a kitűzött célt: a költségvetésnek időben való megszavazását.

Hónapok óta tartó kemény parlamenti harc után emberileg érthető, hogy a békés viszonyok valamennyi pártnak a fegyelmét megadják kissé. A képviselők régóta elhanyagolt privát dolgaik után néznek. Haza utaznak, talán több, mint kellene s pihennek vagy a maguk ügyeit intézik. Az az oka, hogy mióta a parlament a fegyverszünet napjait éli, a pártok, állig fölfegyverkezve, nem néznek egymással farkasszemre, azóta minden párt kevesebb harcost állít ki. A határozatképesség elmaradásának költeességét a többség lánghabban

teljeíti; az ellenőrzés tisztét az ellenzék kisebb hévvel gyakorolja.

Éppen az okból, mert pártközi egyezség garantálja a békés parlamenti állapotot, amelynek sértetlen fentartását minden párt becsületbeli kötelességének ismeri, sem egyik, sem másik részről nem fogták fel oly szigorúan a határozatképesség kérdését, mint a mily éberen és szigorral máskor örködnék betartásán. Maga a mai csiny

kigondolója és végrehajtója, Polónyi Géza is nem egyszer elszalasztotta a kedvező alkalmak egész sorát, a mikor a határozatképesség kérdésének felvetésével a parlamentet nem egyszer zavarba hozhatta volna.

Hogy ő, aki annyi kedvező alkalmat szívesen elszalasztott, két kézzel kapott a kínálkozó alkalmon és a képviselőházat, annak minden pártját oly váratlanul megtárgyalta: az csak a Polónyi Géza őszinte lényé mellett bizonyít. Mert valóban, a meglepő őszinteségnek igen nagy mértéke szükséges hozzá, hogy valaki oly nyíltan, minden kendőzés és szépítés nélkül kiáltsa ki magáról, hogy a politikai bosszúnak egy neme sarkalta arra, hogy borsot törjön ne csak a munkapárt, de — a saját pártját sem véve ki — az összes ellenzéki pártok orra alá.

Tegnapelőtt még "eszeágában sem volt felzavarni a parlamenti vizeket, mert: a nemzeti munkapárt kijelölő-bizottsága, a delegáció megválasztása dolgában még nem hozta meg ismert határozatát.

Ez a határozat "egy felmerült konkrét kérdés alkalmából" kimondta, hogy "a pártoknak a delegációban való képviseltetése számarányán nem óhajt változtatni".

Ez a diplomatikus formában létrejött határozat volt nyilván az oka a Polónyi Géza őszinte zavarcsináló szándékának. Ez a diplomatikus szólásmód ugyanis egy év óta nagy türelemmel és ravaszsággal szőtt szép tervnek lett a "virágos szemfedője".

Nem tudjuk, igaz-e az újságoknak az a híre, hogy Polónyi Géza tegnapi szereplése és egy elmaradt delegációs tagság között oki és okozati összefüggés van. — N. m. tudjuk, nem kutatjuk.

De ha az újságok, a folyosó, sőt a politikusok is szinte egyhangú vélekedése jó nyomon jár: le kell venni a kalapunkat a Polónyi Géza nyíltságságán, aki huszonnyolc óráig sem hagyta magában forni

és erjedni a szenvedett sérelmen érzett haragját és bosszúságát. — Nem tette el jégre a kapott politikai fricskát, mindjárt másnap megpróbált "megfizetni érte".

Hamlettel szólva, még el sem nyúlt lábán a gyász-cipő, amelyben kedves halottját, — az elérni remélt delegációs tagságot — a temetőbe kikísérte; s máris bosszút forralt, sőt bosszút állott.

A magyar közéletnek nem válik ugyan a dicsére, hogy a közérdekeknek a legcsupaszabb magánérdekkel való összekeverését még csak nem is rejtegetik többé a politikusok, de Polónyi legalább nyíltan járt el. Még csak a látszat kedvéért sem titkolta, hogy a politika néha az neki, ami régente egyes hatalmas uraknak volt: mód és alkalom az ország érdekeit taposni lábbal a maguk privát természetű sérelmeiért.

A tegnapi tréfás eset jól végződött. A határozatképességhez szükséges azaz képviselőt gyertya-gyújtásig előkerítették. S Polónyi, aki az elnök ügyes és erélyes felépése folytán, dicsőséges csinyjei színhelyét egy pillanatra sem hagyhatta el: abban a veszedelemben forgott, hogy emberi gyengeségei csúffá-teszik konok akaraterejét és ártani vágyását.

A tulság azonban egyenesen leszűjtő. Bebizonyosodott, hogy elég egy ember az egész parlamenti gépezet megállítására. Pártok meg-egyezése, vezérek jó szándéka, a törvényhozás összességének akaratát mind semmi. — Egyetlen elszánt ember mindnyájukra rákényszerítheti a maga akaratát, ha — teszem azt — a többség kijelölő bizottsága, a pártoknak a delegációban való képviseltetése számarányain nem óhajt változtatást.

Nem réttentő perspektíva-e: hogy egyetlen ember is diktálhat a magyar képviselőháznak, ha erősebb fizikuma van a Ház mélyen tisztelt elnökénél.

Hisz ha Polónyi pár óráig még kibírta volna!

A delegáció. Budapesti táviratok: A magyar delegáció a hó 28-án, csütörtökön, délelőtti tíz óra körül fogja Bécsben megérkezni a képviselői ülésére, melyet Harkányi Frigyes báró vagy Bohus Zsigmond báró fog közrelni. A delegáció mindenek előtt meg fogja választani az elnököt és alelnököt. Az elnöki tisztet a jelenlegi elnök, Láng Lejla báró, az alelnöki pedig Zichy Ágost gróf főudvariig személyében fogják a delegátusok megválasztani.

Kultur-mozaik.

Kicsinyített fényképek a vármegyéből.

Vannak, kik tobródnak a gyönyörűségtől, kiknek vonágnak minden érző idegük, ha a kultúra szót hallják, vagy leírva látják. A kultúra smokkjainak az antikultúrális tények felismerésére, csak egy fogalom állt rendelkezésére, azórárukban csak egy szó található erre: a megbotránkozás. Igaz, hogy a smokkság nem ismer distinkciót. Megbotránkozik azon, ha valaki könyvet vesz és olvas, de nem lehetetlen, hogy éppúgy botránynak minősít, ha valaki nem vesz könyvet, de azért nem is olvas.

A vármegye, i. e. Zalavármegye határozatlan szerencsés, mert a smokkság és sznobizmus, mint kulturális tényezők itt aligha jöhetnek számításba. Ezeknek ugyanis meglehetősen és éltető levegőjük a kultúra. Már pedig ez a fogalom ország-szerű ismeretlen lehet, de szeretett vármegyénkben csakugyan nem — ismerik. Azok, akiknek valaha futólagosan bemutatják, úgy emlékeznek rá, mint egy csecsemő nagypapjának első szerelmére.

A kik ellenben fényleg érzik annak meletét, azoknak egyáltalán nem kell attól félni, hogy smokkság vádját akasztják a nyakukba, mert hiszen nem lehetetlen, hogy nem is ismerik ezt a fogalmat. Mert hiszen azok a botrányos idegen-szavak csak arra valók, hogy a helyes értelmet ismerőknek mások derült percekét szerezzenek.

Szóval dühöng nálunk az intelligenciával párosult kultúra — egész a kulturálisan. Ezt bizonyítják azok a kis fényképek, melyek csak nyers nyomai egy-egy arányosan kicsinyített felvételek.

A legfontosabb tárgy.

Ez a közgazdasági kérdés alig hiszi, hogy milyen köze van a kultúrának. Az a köz, sőt nemzetgazdasági kérdés tudniillik, amelyek a legutóbbi közgyűlésen a két és fél órá tartályalás időből csak csekély másfélórát vett igénybe: a ragadozó- és körömfajás. Ez a nyájias állatbetegség, melyben legdrágább jószágainknak kilencven százaléka szenved, mindenestre van olyan fontos, hogy emellett eszébe ne jusson a törvényhatóságnak megtudni, vajon a tanköteleseknek hány százaléka nem jár iskolába. Igaza lehetett annak a bizottságnak, mely a bizottsági tagoknak, kinek véleménye szerint "a vész csak akkor ér véget, ha mindnyájan keresztül megyünk rajta, illetve az rajtuk".

Az természetes folyamata volt a legfontosabb tárgynak, hogy felirjon a vármegye az állatbetegségről szigorú tiltakozásnak megszorgozására. Ellenben az nem jutott senkinek eszébe, hogy ez a businségnek, a fogyasztók rémes ellen-ségének ez a legközvetlenebb oka. Hát akkor hogy lehetett volna megőriztetni a marhavész hosszú idejét olyan apróképek dolgok tárgyalásával: mint: a sajtószabadság biztosítása, a tisztviselők nyugdíj-ügye, a drágaság megszüntetése, a népevelés fejlesztése, a tanítói internátus kérdése, tanoncolthonok létesítése, jegyzők helyzetének javítása stb. Ezek bár bent voltak a tárgysorozatban nem mentők arra, legalább a marhavészrel szemben

nem, hogy szólnon valaki mellettük. Ha csak úgy nem, mint Eitner képviselő ur, ki eleve tiltakozott az ellen, hogy a jegyzők jubiláris éve a nyugdíjban duplán számíttassék. Hogy viszont ez ellen senki nem tiltakozott, az egyszerűen azt bizonyítja, hogy itthon vagyunk — Zalamegyében.

A karaván halad...

A holdat pedig a derék Lykaion, a jómelekedű, kutyává változott ógörög dzsentimen ugatta meg — hiába.

Isteni béke — vallási türelem.

Karácsony szent napja... Békesség az embereknek itt a földön... Szeresetek felebarátaitokat...

Az isteni igék azonban nem írják elő, hogy akkor is szeressük a fenttízelt és t. c. felebarátainkat, ha azok véletlenül kellemetlen felekezet szépséghibájával találunk belemosolyogni ebbe a cudar árnyékvilágba.

Két lényegtelen momentum készletit tollam alá ezt a bornirt tárgyat. De hát én miért ne legyek még bornirtabb?

Az egyik:

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a kiskomáromi gyógyszerár adományozása illetékből a tizenkét pályázóról összeállított egy kondukt-tiszti, melyet magyarul minősítési táblázatnak csufolnak.

Ennek egy tucat rovatja volt. A fontos azonban az, hogy az első rovatban a vallásfelekezet foglalt helyet, melyben valószínűleg a nem bevehető felekezetek aláhúzza kompromittálták azokat a gyógyszerészeket, kik nem valamely egyedül üdvözítő felekezettel tettek csúffá szüleikkel.

Igy nézett ki a lista hangsúlyos része:

Nagy Bazilisk rk.

Kis Bálint ev. ref.

Sauerteig Salamon izr.

A hangsúlytalan részben valahol a tizenkettedik rovathoz csatolt apróbetűs jegyzetben foglalt helyet az, hogy ki volt tizenhat évig gyógyszerészség és ki volt ugyanez egy hónapig.

Az igaz ellenben, hogy ilyen pszika ügyekben fontosabb minden vallásnál a protekció. Inkább ez a kellék, mint kellemetlen felekezet...

A másik eset:

Az új közigazgatási címert nézegeti egy társaság s egyik ur megbotránkozva mutat a zalaegerszegi adatokra:

— Hát ez csakugyan disznóság! Nézzetek: Korbai Károly ref., Brenn Zoltán ág. ev., Mezriczy Jenő ág. ev., Weber Jenő izr., Magyar Lajos ág. ev., Gráner Adolf dr. izr., Jámor Márton dr. izr., Kardos Samu izr. stb. stb. Ime egy katolikus város tisztikara!

A társaság természetesen megbotránkozott. Volt rá oka, hiszen ez a vallási megkülönböztetés nem foglaltatik bent a — címterben, csupán a társaság lelkületében. Persze a címter a hibás. Hogy lehet ilyen fontos minősítési pontot kihagyni. Ez egyszerűen pluszkávd disznóság. Címterítő ur fogadja megrovásomat. Ön kultúrember? Ön intelligens ember?

Nem címterítő ur! Nekem borzasztó gyanum támad! Címterítő ur ön alighanem — zsidó?!

A társaság pedig, hol ez a vélemény elhangzott, nagyrabecskölésre méltó. S bizonyára anathéma alá vetni azt a derék radikális egerszegi iparos polgártársunkat, ki a néppárti elleni kifakadásai miatt lőn egy hecckaplán által e szavakkal kérdőre vonva:

— Szégyelje magát! Ön katolikus?

Az iparos egyszerűen felelt:

— Urám én — lakatos vagyok!

Zala és Vas püspöke.

Készülődések az installációra.

— Saját tudósítónktól. —

Megemlékeztünk már azokról a nagyszabású kezdeményezésekről, a melyek a szombathelyi püspöki installáció lehető lényes külsőségei érdekében az egyházi és világi előkelőségekből alakult rendezőbizottság részéről megtörténtek. Mikes János püspök táviratban értesítette a rendező bizottságot, hogy püspöki installációját január hatodikán kívánja megtartani, amiből nyilvánvaló, hogy a püspök határozott értesítést kapott immár arról, hogy december utolsó napjaira a felszenteléshez szükséges pápai brév megérkezik.

Ez értesítés alapján a rendező-bizottság, melynek élén Horváth István prépost-kanonok áll, összeállította az installációs ünnepség programját és azt jóváhagyta végezt a püspökhöz felterjesztette. A legközelebbi napokban már megérkezik a püspök jóváhagyása és akkor a rendezőbizottság hozzátart a program megvalósításához. Az installációs ünnepségből körülbelül annyi bizonyos, hogy Mikes János gróf püspök január hó 3-ikán délután fél 1 órakor érkezik Szombathelyre. Herbet Géza alispán a vármegyei deputációval Celldömölkig eljuttatja a püspöknek és őt a vármegye határán üdvözi. A vasúti állomáson a képviselőtestület élén Brenner Tóbiás polgármester fogadja a püspököt, aki az installációs ünnepség Szombathelyen udvarának berendezésével tölti idejét, az installáció megelőző napon január hó 5-ikén pedig a szombathelyi egyesületek és testületek küldöttsegit fogadja.

A megyéspüspök mellőzni óhajtotta az ünnepélyes fogadtatást. A rendezőbizottság azonban mindent elkövet, hogy a püspököt a két vármegyére kiterjedő egyházmegye katolikus hívei, a vármegye és város társadalmi oly lényeg, diszszel fogadja, amelyet nemcsak a püspök magas közjogi méltósága, hanem hűvelnek osztatlan szeretete is sürget. Bizik abban, hogy a főpásztor meghajol a szeretet s ragaszkodás ezen spontán s impozánsnak ígérkező megnyilatkozása előtt, és hozzájárul, hogy a fogadtatás a megállapított terv szerint rendeztesse.

Szombathely városát fellobogózzák, a bevonulás után pedig az egyesületek, testületek, tanulmányi egyesületek sorfalat a székesegyházig, amelynek ajtajánál a székeskáptalan fogadja a papság élén.

Rövid szentségimádás s áldásadás után megyéspüspökünk palotájába vonul. A székesegyház előestéjén Szombathely polgársága fátylaszenet rendez főpásztorra tiszteletére.

Január 6-án aztán reggel fél 9 órakor kezdetét veszi nagy egyházi ünnepségek között az installáció, amelyet küldöttségek fogadása követ a püspöki palotában.

A diszebbé a kulturház hatalmas dísztermében rendeztetik, és arra négyszázan hivatalosak.

A kath. kör nagyszabású díszünnepélyt rendez a beiktatás után a püspök tiszteletére és testületileg jelennek meg a püspöki installáción a küldöttségek sorába. — A vármegye részéről egy helyveten küldöttség járul a püspök elé. A küldöttségben részt vesznek a vármegye főuri virilisei és képviselve lesz a törvényhatóság minden rétege azok által is, akik más minőségben tisztelegnek küldöttségileg az új püspök előtt. A küldöttségek bejelentésének harmincegyedik december 21-ike, amikor is a jelentkező küldöttségek az egyházmegyei hivatalba jelentik be tisztelegési szándékukat.

Országgyűlés.

Házszabályvita a zárszó jogáról.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 21.

A képviselőház mai ülését Návay Lajos elnök vezette. Jelenti, hogy Ráth Endréné megengedte a waggonhiányról szóló sürgős interpellációjának előterjesztését.

A Ház harmadszori olvasásban is elfogadta az indemnitási javaslatot, azután folytatták a kultuszárca költségvetésének tárgyalását.

Bikády Antal Jusih-párti: A tanítók alig tudnak megélni, a diákokokat a börtönöket is jobban fizetik, mint a tanítókat. Ép ily sanyaru a lelkészek fizetése is, ezért sürgősen követeli a tanítói és lelkészi fizetés fölemelését.

Polányi Géza: A felekezeti viszályokat teszi szóvá, melyeket meg kell szüntetni. Ő mindig a felekezeti béke híve volt, mert úgy a keresztény, mint a zsidó vallásnak közös alapja a tizparancsolat és a kelet közt csak formai különbségek vannak. Az azonban elvitathatatlan, hogy Magyarország keresztény ország, keresztény a multja, az a jelene és az lesz a jövője. A költségvetést nem szavazza meg.

Sámegi Vilmos is a felekezeti béke megszüntetésének szükségét hangsúlyozza, majd a kultúra fejlesztését kívánja.

Sámegi beszéde után az elnök bekezesztette az általános vitát a zárszó jogán Sággy Gyula hosszasan indokolta határozati javaslatát.

Návay elnök felszólítja Sággyt, hogy maradjon a tárgynál, mire Sággy, majd Csermák Ernő házszabályvitát provokáltak. Az utóbbi megtámadta az elnököt, kijelentve, hogy nem korlátozhatja a képviselőt a zárszó jogában. — Návay elnök folytonos zajban kijelenti, hogy ő pártatlanul jár el, de nem illik háromnegyed órán át másodizben indokolni egy javaslatot. A zaj egyre tart s az elnök azzal fejeget, hogy felfüggeszti az ülést, majd Sámegi Vilmost rendreutasította. A házszabályvitához hozzászóltak Justh Gyula, Polányi, Návay, Bathhyany Tivadar gróf, végül a Ház a határozati javaslatot elvetette és a költségvetést általánosságban elfogadta.

Riasztó hírek a király egészségéről.

Börzemanőver az egész.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, dec. 21.

A Budapesti Hírlap mai számában riasztó hírek láttak napvilágot a király egészségi állapotáról. A rendszerint kitünően informált lap szerint öfelsege egészségi állapota egyáltalán nem kielégítő. A király ugyanis nagyon meg van hűlve, náthás és napok óta állandóan olyan bágyadt és álmos, amiből rendkívül nagyfokú szívgyengeségre következtetnek az orvosok. E hétnél különösen két napján volt erősen konstatálható a felségnek ez aggasztó állapot, — írja a B. H.

A Bécsből datált hír nyomában az egész főváros társadalmát a legnagyobb aggodalom fogta el, amit csak a ma délután 2 órakor érkezett megnyugtató jelentések tudtak eloszlatni. Félhivatalosan ugyanis azt jelentik Bécsből, hogy a király állapota teljesen kielégítő és az arról elterjedt rémhírek kétségeltlenül börzemanőverből származtak. Annyi igaz, hogy öfelsege a mult héten gyengélkedett, de állapota egyáltalán nem adott okot az aggodásra.

Emberölés az istállóban.

Párviadal a nagyfejszéssel.

Paraszti szerelmi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Egy öreg ember tegnap életével fizetett meg Kerkafon azért, mert felelősségre vonta azt a legényt, aki leányának házasságot ígért. Egy parasztdráma izgalmai játszódtak le ennek a kis falunak az istállójában, a drámának egy halottja van és egy súlyos sebesülte lebeg élet és halál között. Rézletes tudósítunk a következő:

Kádár József gazda leányának udvarolt hosszabb időn át Kóczia János 26 éves legény. A leány szívesen fogadta a legényt és keittőlük között olyanforma barátság fejlődött, hogy egymással lesznek. Néhány hónappal ezelőtt azonban a legény elhídegült a leánnyól és a közelállók meglepetésére váratlanul megnősült, más leányi vévén feleségül.

Kádár József magába fojtotta a paraszti gyűlöletet ezé a hűtlenségéért és várta a bosszúállás napját. Kerülték egymást sokáig, míg végre tegnap este egymásba ütözköztek egy kerkafői istállóban.

Kádár volt előbb bent és az ökrei körül foglalatzkodott, amikor Kóczia felesével a vállán belépett az istállóba. Meglátta az Örcget és nem köszönt neki. Az szúrós pillantással végig mérte a legényt, azután vadul felragadt egy fejszét és odakiáltott neki:

Ki innen! gyalázatos!

Kóczia nem ijedt meg, dacosan szembenézett az Örcget és két kézzel kapva fejszéjét várta a csapást, hogy kivédje. Vad és szörnyűseges fejszeparviadal indult meg az istálló felhomályában a 69 éves öreg ember és a 26 éves legény között, melynek izgalmas részleteit nem látta senki, a megírásukhoz pedig kevés a képzelet. Nem tartott sokáig ez a borzasztó viaskodás. Egy csapás hirtelen Kócia fejét érte, ettől egy pillanatra megtanorodott, azután olyan erővel rontott Kádárnak, hogy letérítette. Több fejszecsapást mért meg ezután is a vonagló emberre, aki rövid szenvedés után kilehelte lelkét.

A roppant izgalom, a nagy fájdalom és vérvesztés után Kóciát is ledöntötte a lábáról, ott találták vérben felrengve a földön, amikor keresőkre indultak. Az öreg akkor már halott volt, Kócia pedig tudósítónk jelentése szerint, súlyos sebesülten fekszik lakásán.

A véres esetről nyomban értesítették a csendőrséget, mely kiszállt, hogy a helyszínen megejise a nyomozást.

HIREK.

— Nincs még megállapítva a jövő évi pótdadó. Naponta számosan kérdik tőlünk, meg van-e már állapítva Nagykanizsa város jövő évi költségvetésének pótdádopercentje. Mennyi annak jelzett emelkedése a mult évi 73 százalékhöz képest. Mióta a pénzügyi bizottság befektette a költségvetés megállapítására vonatkozó munkáját és annak iratát visszatartotta a tanácsnak, több ízben érdeklődünk a városi számvevősnél az iránt, mi van a jövő évi pótdádoval, milyen percentet hozott ki a kiadási tételek összegezés és a bevételekkel való összehasonlítása. A számvevőség azonban egyelőre nagy elfoglaltsága miatt maig nem vehetett időt magának arra, hogy a pótdádo kulcsot megállapítsa, azonban ígéretet tett arra nézve, hogy a hét szombatiig elkészíti a számításokat és így karácsonynapi számunkban módunkban lesz közölni a szrenzációs számot, melynek nagysága talán mindennél jobban érdekli az öfsege kanizsai adófizető polgárokat.

— Készk a 10 ezer korona. Alig okozhatott volna valami nagyobb kárca-
csenyi örömet Nagykanizsa város tiszt-
viselőinek, mint az a mult heti híradásunk,
amit a polgármesterek kongresszusán ma-
gas helyről elhangzott kijelentés alapján
közöltünk, azt t. i., hogy a belügyminis-
ter nem fog kéni a városok segítésére
már az 1911. évi Állami költségvetésbe
felvett hátralékos egymillió koronának ki-
utalásával addig, míg a városi törvény-
megbízott, hanem azt külön rendelettel mo-
stansban, valószínűleg még karácsony előtt
kiutalja. Mint föltétlenül hiteltel helyről
értesülünk, a tisztviselők öröme kissé ko-
rai volt, amennyiben most már szó sem
lehet karácsony előtt az államsegélyről,
mert az a legjobb esetben is csak január
25-re jöhet meg. Egyébként vigasztalja e
hír fölött szomorkodókat az, hogy ha
megérkezik volna is a pénz, a Nagyka-
nizsának szánt tízezer korona az igért
időben, azt városi közgyűlés és esetleg
törvényhatóság jóváhagyása nélkül úgy
sem lehetett volna felvenni, ami pedig
legalább szintén egy hónapnyi időt vet
volna igénybe.

— Köztisztviselők vizsgálatát a korcs-
mákban. Nagykanizsa város összes nyil-
vános helyein s a közel heven vendég-
lőben és kocsmában, továbbá a kis
piacok kamérekben egy hét óta vizsgálja
a rendőrkapitányság a köztisztviselőket.
Általában nem sok kifogásolni való talált
e helyeken a rendőrség, mely a kisebb
mulasztásokért csak itt-ott rőlt ki néhány
koronás apró pénzbüntetéseket. A korcs-
mák vizsgálata még ez egész héten át
fog tartani.

— Magyar név. A belügyminiszter
engedélyével Mankovits Jakab nagykaniz-
sai építő, építési vállalkozó vezetéknévét
„Marosi“-ra változtatta.

— A Balatonkörüli villanyvilágítás.
Az a nagyszabású vállalkozás, mely a
Balatoni Szövetség kezdeményezésére
villanyvilágítással fogja ellátni a Balaton
melletti levő községeket, közel van már
ahhoz, hogy munkához lásson. Értesülé-
sünk szerint június 15-ikére már megépül
a vezetékek földváltói Siofokig és Almás-
tól Püredig. Júniusra vagy még előbb
megalakul a Balatonvidéki elektromos
részvénytársaság, mely a világítási üze-
met vezeti. A részvénytársaság igazgató-
sága a Balatoni Szövetség küldi ki két
tagot, az igazgatóság többi tagjai a Hazai
villamoság részvénytársaság embereiből
kerül ki. A részvénytársaságot is a Hazai
részvénytársaság közleles megalkotani s
az összes technikai munkákat is ez a
vállalat végezi. A finanszírozás dolgában,
— mint velünk közlik, — a villamos
társaságnak a Pesti Magyar Kereskedelmi
bank és egy bécsi pénzintézet állanak. A
villanyvilágítást fogják vezetni egyfelől
Marcellig, a másik oldalon Eonyingig.
Tehát a balaton-fürdők egy része már az
idén modern világítással fog szolgálni
vendégeinek.

— Karácsonyi pásztorjáték Zala-
szentmihályon. A zalaszentmihályi olvasó-
kör mindkét karácsonyi ünnep estéjén
Zalaszentmihályon a „Népház” munká-
termében karácsonyi pásztorjátékot rendez,
melynek címe „A Megváltó születése”.
Ennek szereplői: Simodics József, Szem-
dics Mária, Ferencz Anna, Kálmán Gyula,
Simon Róza, Andris Péter, Andris Lajos,
Divák Imre, Bíró József, Lukács János,
Oberster Rózi, Oberster Margitka,
Németh Terike.

— Fáber Oszkár Nagykanizsán.
Fáber Oszkár fővárosi tanár és író hol-
nap Nagykanizsára érkezik, hogy az
Utóó iskola holnap (péntek) este 9 óra-
kor tartandó vitáját vezesse. Az iskola
erőit is a Szarvas-szálló Edison termé-
ben lesz. Bepénz 40 fillér, munkások-
nak 10 fillér.

— Keszthely város költségvetése
most készült el. Az előirányzat szerinti
bevétel 82.534 korona, a kiadás 145.818
koronát tesz ki. A hiányt 59 százalékos
pótadóval fedezik. A személyi járandósá-
gok a drágaságra való tekintettel 3045
koronával emelkedtek.

— Polgári iskolai kinevezések. A
hivatalos lap közli, hogy a vallás- és
közoktatásiügyi miniszter Bolehratzky Gedra
Gyula csáktornyai, Bauer Dóra zalaegersze-
gi és Medgyessy Margit magyaróvár
(a mult tanévben nagykanizsai) állami
polgári iskolai segédtanárokat X. fizetési
osztályú rendes tanárokká nevezte ki.

— A karácsonyi gyermekruházás.
A városházán. Megemlékeztünk arról a
megindító dologról, ahogy tegnapelőtt a
városházán 150 kisebb-nagyobb szegény
iskolásgyermekek meleg téli ruhával való
ellátása folyt. Az az 1139 korona 38 fillér
azonban, amit a gyermekek téli ruházására
fordítottak, 150 gyermek szükségletéhez
képest kissé soknak bizonyult, s így mód
van arra, hogy a feleslegből még 13 szeg-
ény lerongyolódott gyermekét boldoggá
lehesse tenni. Ás József városi tanácsos
már meg is állapította a 150-on felül még
legérdeesebb 13 elemi iskolás gyerme-
ket, akiket a feleslegből holnapután fog-
nak téli ruhával és meleg csizmákkal
ellátni. A karácsonyi gyermekruházásnak
1139 korona 38 fillér kitétele költségéből
700 korona a városi költségvetést terheli,
míg 439 korona 38 fillért különböző jó-
tékony célú alapítványok kamatjai szolgá-
latnak, melyek a város kezelésébe vannak
adva.

— Rablómerénylet egy marhakeres-
kedő ellen. Szombathelyről jelentik: Já-
vorics József dozmái marhakereskedő
szombaton este betéti a Hungária-szálló
éttermébe. Jávorics, aki pedig már este is
meglehetősen ittas volt, bort rendelt s
csakhamar folytatni kezdte a mulatozást,
de mert a rendelt éttelek és italok árát
megfizetni vonakodott, a pincérek úgy
éjteltában kitétek Jávoricsot az utcára.
Az étterem főpincére, Dergovics Antal
abban a hitben, hogy Jávoricsnak, mint
marhakereskedőnek sok pénzének kell
lennie, nem látott mellette, hanem karon-
fogja Jávoricsot s egyik éjjeli kávéházból
a másikba vitte magával. Az elfogyasztott
italok árát mindenütt a főpincér fizette.
Hajnal felé járt az idő, mikor az utolsó
mulatóhelyről távoztak. Jávorics kezét
nyújtott Dergovicsnak azzal, hogy egye-
nesen haza megy. Dergovics azonban
kijelentette, hogy egyedül nem engedi el,
hanem majd elkíséri a város végéig. A
kereskedő beleegyezett s megindultak
mindketten a város vége felé. Mikor a
felső utra értek, a főpincér karonfogta
a kereskedőt s bevezette a szántóföldre
azzal az ürügyel, hogy az uton ár van.
Már körülbelül 150 lépéssnyire tértek le az
országútról, mikor Dergovics hirtelen
szembefordult Jávoricscsal s azt mondta
neki:

— Te marhakereskedő vagy, sok pén-
zednek kell lenni, add át az utolsó kraj-
cárig, mert másképp meghalsz!

Jávorics megijedt a főpincér fenyegeté-
sétől s esküdözni kezdett, hogy neki egy
krajcárja sincs. A főpincér erre előbb
ökével fejbégálta a kereskedőt, majd
iszonygató erővel földreterpte s revolver-
ránya nekiszegezte a csővet Jávorics
mellének és rárvallt:

— Add át a pénzedet, mert agyonlőlek!

— Ne bánts! Hisz nincs egy krajcá-
rom se! — könyörgött a kereskedő ha-
lála rémlőten.

Dergovics erre nekiesett a földön fet-
rengő kereskedőnek, kikutatta a zsebeit s
mivel semmit se talált nála, rugott rajta
egyet s otthagya a földön fekvő. Jávorics
nagy nehezen felépáskodott a sáros
földről s bevászorgott a Szily János utcai
kapitányságra, ahol elmondta az esetet. A
rendőrség Dergovics Antal főpincért nyom-
ban előlitta.

— Veszélyes kocsisz. Stridóvárról
írják lapunknak: Oszeszy M. Viktor alsó-
lendvai lapszerkesztő és Schrantz Elek
kereskedő vasárnap éjjel kocsin akartak
hazajutni Stridóvárról. Utközben, Stridó-
várról körülbelül öt kilométernyire, a nagy
sötétségben a lovak letértek a rendes ut-
ról és a kocsi a magas töltésről a mély-
ségbe zuhant, a kocsiiban ülőket maga
alá temelve. A kocsiiban ülők számtalan
kisebb-nagyobb sérülést szenvedtek.
Legrosszabbul a baj okozója, a kocsis
Varga Vendel járt, akit az egyik ló arca
rugott és egyik karja is eltört, úgy,
hogy csak órák múlva lehetett eszméltre
téríteni. A nagyon súlyos sérülések és nagy
vérvesztés következtében állapota most
veszélyes. A lovak, miután a fiakkert dara-
bokra törték, eliramodtak s még maig
sem akadnak nyomukra.

— A közközhízi és szegényházi ka-
rácsnyifára Stern Józsefné 3 koronát
adományozott.

— A „Ker. Jót. Nőegylet” 1. hó 2 és
3-án megtartott karácsonyi vásárjához
pénzadományokkal hozzájárulni szivesek
voltak:

Gróf Keglevich Béla, Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank, Elek Ernő, Fülöp
Istvánné 20—20 kor.

Eperjes Győző 15 kor.

L. Wenefeld Joachim, Nagykanizsai Taka-
répénztár, Fialovics Lajosné, Konold
Frigyessé, Patria pótkávégyár, Zerkovitz
Lajosné, Neptárképénztár, Vízrendvay
Sándor, Elek Lipót, Wuzslat Lajosné, dr.
Tuboly Gyuláné, Belus Lajos, Kiss Ernő,
Délizalai Takarékpénztár, Gazdasági Taka-
répénztár, Grünhut Fülöp Fiai, dr. dr.
Szuikitsch Nándorné, dr. Lengyel Lajosné,
dr. Löke Emil, dr. Hajdu Gyula, Stern
Sándorné, Faller Jánosné Murakeresztur,
Josioviczné 10—10 kor.

Marzós Tiborné 8 kor.

Dreger alezredesné 7 kor.

Bayer Lászlóné, Elschleger Elemérné,
Roischild Samuné, Vagner Károlyné, Wei-
ser Józsefné 6—6 kor.

László Józsefné, Unger Ferencné,
Neumann Aladár, Lusztig, Weiss és Le-
dölszky, Deák Péter, dr. Pilitz Soma,
Tripammer Etelka, Kaffka Józsefné,
Szegehné, Eppinger Gyuláné, Breuerné,
Tripammer Gyula, Ollopp Mórné, Rosen-
berger Rihárdné, Rapoch Gyuláné, Francia
bizt. társaság, Farkas Vilma, Köhler Nina,
dr. Rácz Kálmáné, Zádubánszky Lajosné,
Herlelendy Béláné, Miltényi Sándorné,
Oroszváry Lujza, dr. Szegő Gyuláné, dr.
Farkas Reméléné, Paláskáry Péterné, dr.
Benzik Ferencné, Csizmadia Vilma, Sei-
dené, Abele báróné, dr. Malek Lászlóné,
Fleischner Miksa, Hirschler Sándor, Un-
ger Ullmann Elek, Sártornyé, Czár Jánosné,
dr. Havas Hugóné, Ungerné, dr. Sarkady
Titusz, Schmidt Frigyessé, Knortzer
Györgyné, Bognerrieder Józsefné, Eöri
Szabó Jenőné, Thalimayerné, Ledererné,
Erossy Oszkárné, Nikolainé, Fischerné,
Oroszváry Gyuláné, Hajekné, Vécsey
Zsigmondné 5—5 kor.

Heltai Józsefné, dr. Tripammer Rezsóné,
dr. Szighy Károlyné, Kaposy Gézné,
dr. Ferenczy György, Kaiserné, Rauschen-
bergerné, Schillhanné, Kemény Jánosné,
Zimmermann, Grosinger Józsefné, Szu-
rov György, dr. Halphen Jenő,
Brod Tivadarné, Markó Nándorné, Ke-
nedi Imréné, Soos Pongrácz, Reichenfeld
Edéné, Kériné, dr. Fodor Aladárné, Kaan
Irma, Mantuano Józsefné, Almási Jánosné,
Babochayné, Halász Józsefné, Geiszl Vik-
torné, dr. Schwartz Adolfné, Weiss Tiva-
darné, dr. Roischild Jakabné, Fendler
Hugóné, Staab Józsefné, Hevey Flóra,
Walligurszky Antálné, Rothschild Samu,
Lövy Adolfné, Gözönyné, Martinek növé-
rek, dr. Schwartz Károly 4—4 koronát.

Báró Vojniczné, Kádár Lajosné, Bontz
Andorné, Brandhofer, Tóth István, dr.
Markóné, Majorné, Dezső Béláné, Barlos
Anna, Gürtler Ferencné, Dauscha Oróné,
dr. Bereczky Viktorné, Scherz Bódog,
Harsay Györgyné, Szalay Sándorné,
Mayer Károlyné, Weiss növérek, dr.
Veber Károlyné, Mathea Károlyné, dr.
Vajda Márkóné, Bettelheim Aladárné, Kayser
Elekne, Lányi Pálné, Ledölszky Ernőné
3—3 koronát.

Báró Vojnic Margit, dr. Barláné, dr.
Villányi Henrikné, Krieffeld Ignázné,
Kaufmann Adolfné, D. Busch Fülöpne,
Weisberger Kálmáné, Reinitz Józsefné,
Szigeti Somané, Kovács Miklósné, Pisz-
telné, Gombos Imréné, Szommer Fe-

rencné, Halphen Mórné, Raffaelli Alajosné,
Weiss Emilné, Székely Nándorné, Szab-
ados Somané, dr. Fischer Józsefné,
Rosenberger Pálné, Graf Simonné, Löwy
Arnoldné, Pauer Mihályné, Goldmann
Ignác, Haszné, Gyürkovic Ferenccé,
Blankenberg, Leitner Odónné, Sattler
Lajos, Eisinger Samu, Kész Józsefné,
Freyalinger Józsefné, dr. Vezeg Németh
Ignáczné, Thassy Ilonka, Schneidné, dr.
Műnz Józsefné, Benze Gyuláné, Bischof-
kyné, Singer varrógép ri., Pfaff Teréz,
Rosenberger Bernádné, dr. Pflancerné,
Kovács Irma, Fischer Ida, Fehér Sándi,
Hild Lászlóné, Neufeld Odónné, Sirling
Sindorné, Szalay Dencsné, Kottler Gus-
távné, Erdélyi Jánosné, Pinter Jánosné,
Banekovichné, Vicentyné, Perger Ka-
rolyné, Knausz és Gombert társnók,
Detrich Ilona, Ujváry Gézné, Baszó
József, Müller Béláné, dr. Kubrdné,
Haas Vilmosné, Armuth Nánán, dr. König
József, dr. Balla János, Fürst Sándorné,
Günsberger, Petris Ferenccé, Kaszterné,
Horváth Györgyné, Leitner Adámné,
Präger Béláné, Szommer Nánáné,
Szent Ferencz-rendi zárdá, Kreiler
Gyurka és Györgyné, Paizs Lajos,
Neikovszky Józsefné, Riedlmayer Ka-
rolyné, Moshammer Károlyné, Wittmann
Mátyásné, Goldfinger Józsefné, Löwe
Adolfné, Kugler Antal, Kufmann Mór,
Török Ambrus, Blumenscheiné, Halász
Elekne, Weisenböckné, Pály Jánosné,
Récsei Samu, E. Simán, dr. Mayer Fe-
rencné, Cságházyné, Freiberg, Lányiné,
Burkoviczné, Gugi, Kollay Lajosné, Urba-
nek Károlyné, Székács Pálné, Ralt
Istvánné, Révész Lajosné, N. N., Scholz,
Röze Lajosné, Arvay Lajosné, Dóssy
Bélné, Witzné, Dóri Zsigmond, Thassy
Abelné, Schwartzné, dr. Blumné, dr.
Szeidmann Samuné, Dobrin, Köhn Samu,
Stolzer testvérek, Fleischhaber Albert,
Benedek Józsefné, Kattauer Edéné, Kerc-
mar Dencsné, Csillag Jenőné, Raitmann
Alajosné, Novák Domonkos, Matschen-
bacherné, Oszeszy Antálné, dr. Plossner
Istvánné, Strém Tivadarné, Hild Feren-
c, Graf Istvánné, Wisz Hugó, Horni, dr.
Dóri 2—2 kor.

Horváth Ferencné, Dancs Kálmán, Rácz
Mariaka, Schmid Zsigmond, Turek Géza,
Róza kötelek, Hilcz Lajosné, Tölgyes
Péterné, Pinter növérek, Simon Ignác,
Maschanczerné, Gencsics Antálné, Simán
István, Rosenberg Benedekné, Polinné,
Goldmann Ignác, Kaufmann, Reidlmayerné,
Petrics Györgyné, Berger János, Weltner
Mariaka, Vásony Emil, Németh György,
Majon, Brod és Weber, Köhn Fülöp,
Mészáros Jenő, Aggóné, Csontos Lászlóné,
Sósne, Pinter Nándorné, Hofmann Gyuláné,
Wellinger Ferenc, Nagy Lajos, Dénes
Jenő, Szeitler Jánosné, dr. Piszárné,
dr. Weber Samuné, Varga Istvánné,
Saaghy Viktorné, Üd Lászlóné, Kaiser
Erőnné, Fehér Istvánné, Mischon János,
Podolay, Flumborné, Szoboszláyné, dr.
Székely Lajosné, Nováczkyné, Sauermanné,
N. N., Venczel Rezsóné, dr. Kovácsné,
Farkas Jolán, Farkas Józsefné, Wildné,
Tassalné, dr. Kajdos Károlyné, Németh
Mihályné, Ferenczy Gyuláné, May Mátyásné,
Rácz Jánosné, Kollárics növérek, Kircz
növérek, Barta Alfréd, Tóth Lajosné, Betti
Bader, dr. Oroszekné, Péterné, Horváthné,
Hördöné, Flumborné, dr. Szilvay Pálné,
dr. Pusotaszky, Hirler Gyuláné, N. N.,
Holzheim Károlyné, Ács Józsefné,
Lichtschneidné, Kovács Gézné, Kozár
Kálmáné, Berger Pál, Szukill János,
Steinberger Károlyné, Rieder Nándorné,
Deváth Frigyessé, Kantz Kálmáné, Fabró
Józsefné, Szaváry, Beieriné, dr. Wölner
Ferenccé, Breuer Miksa, Okos Gerzonné,
Gaszmann Lajosné, Bölszöldi, Österreicher
1—1 korona.

Neumann Samuné 80 fillér.

Frk Jolán 1 korona 40 fillér.

Országh Kálmán, Palkovics Ignáczné,
Markó 60—60 fillér.

Reznicek Józsefné, N. N., Rein 50—50
fillér.

Tubolyné, Porpácziné, Nagy Józsefné,
Molnár Vendélné, Mácsoviczné, Nemes,
Oszko 40—40 fillér.

Gazdóné 30 fillér.

Kissné, Fűrész István, Tóthné, Schnabl,
Szumerné, N. N., N. N., N. N., N. N.,
N. N., Pinterné, 20—20 fillér.

Mely kegyes adományokért hálás kö-
szönetet fejez ki a

Ker. Jót. Nőegylet elnökségénél.

— Nagy karácsonyi és újévi vásár
Szécs Antal művészi és látszerésznel.
Szarvas szálloda. 7010

Karácsonyra, újévre

gyönyörű ajándéktárgyak
arany- és ezüst-árak, ókszorok
a legszebb és legnagyobb
választékban kaphatók:

Hamburg Miksa

„Nagykanizsa, Fő-ut.”

Legmegbízhatóbb kiszolgálás.
Olcsó árak! — Teljes részletezésre is.

PÁRTOLJUK
A MEGYEI IPART!

ANIMO PEZSGÓ

a legjobb ilyenmű ital.

Minden jobb kávéházban,
vendéglőben és csemege-
üzletben kapható.

**Kérjünk mindenütt
ANIMO-PEZSGÓT!**

Működő pezsgógyár
r. t. Csáktornya.

Karácsonyi és Újévi

ajándéknak

legjobban megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókésék,
Hajfésű-garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:
DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, december 21.

Ma van a kalendárium szerint való hivatalos kezdete a télnek. Az időjárás azonban egyáltalán nem téli és, ami később elég szomorú következményeket fog mutatni, még csak nem is készült téliessnek. — Sürgönyprognózis: változó enyhe idő várható, helyenként csapadékkal. Déli hőmérséklet 8 C.

A trónörökös ismét beteg.

Prága, december 21. Hiteles forrásból jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös orvosi tanácsra a telet ismét Svájcban, Szent-Móricban fogja tölteni. A trónörökösnek pihennie kell és egész télen át távol marad az udvartól. A trónörökös egészsége meg van támadva, ugylátszik, régi tüdőbaja ujult ki ismét. Felesége Hohenberg Zsófia hercegnő és gyermekei is egész télen át oldala mellett lesznek.

Tomasics lemondása.

Budapest, dec. 21. Tomasich dr. a minapi választásokon pártjával kisebbségben maradt horvát bán legnap Chavrak Levin osztályfőnök kíséretében Budapestre érkezett és ma felkereste Khuen-Hédervary Károly gróf miniszterelnököt, akinek a választások eredményéről tett jelentést. A

bán innen Bécsbe utazott, hogy lemondását a királynál bejelentse, aki azonban ezt előreláthatólag nem fogja elfogadni.

Kicsapott diák.

Arad, dec. 21. A kereskedelmi iskola tanári kara elhatározta, hogy Tóth Béla felsőosztályos tanulót országos kizárásra terjeszti fel a miniszterhez. A kicsapott diák arra bízta fel egyik társát, Balla Lajost, hogy atyját, egy duagardag vállalkozót lopja meg. A fiu vállalkozott erre és 8000 koronát lopott. Az így szerzett pénzt azután az osztály nagyrésze elzüllette akként, hogy heteken keresztül egész éjszakákon dorbézoltak. A lumpoló gyerekek valamennyire ellen vizsgálat folyik.

Megszökött uzsorás.

Budapest, dec. 21. A budapesti rendőrkapitányság közölte, hogy bocsátott ki Marton József magányi ellen, akit a bíróság uzsora miatt két évi börtönrre ítelt, s akinek büntetését most kellett volna megkezdenie, de ez elől megszökött.

A bankcsalás.

Lévay tanító ártatlan.

Bpest, dec. 21. A Keresk. Banknál történt nagy csalással kapcsolatban egy névtelen feljelentés folytán hozták a lapok, hogy Lévay tanító is letesttára lehetett Bauer-Bajor Lajosnak, mert személyes barátságban élt ezzel és vele egyidőben lúnt el a fővárosból. Lévay ma nagy meglepetést keltve visszajött Budapestre és egyenesen a főkapitányságra ment, ahol kijelentette, hogy a róla szóló hírek valótlanok és soha semmiféle összeköttetésben nem állott Bauerrel, akit egyáltalán nem is ismer.

Az ügyész halála.

Budapest, dec. 21. A mai lapok hasábjait írják arról a borzalmas esetről, melynek áldozata dr. Elter Dezső királyi ügyész volt, akinek a Városház utcában egy épülő házról a fejére zuhant egy súlyos deszka, mely halálát okozta. A rendőrség az éjszaka a munkások közül három letartóztatott, akik reggelre kiválasszák, hogy a második emeleti állványon birkóztak és véletlenül ledobták a gyilkos deszkát.

Elítélt házi barát.

Kardnsebes, december 21. Az itteni törvényszék ma ítélkezett Imbreszku Illes román lelkész felett, aki a vele egy közsébeili tanító feleségével szerelmi viszonyt folytatott, s midőn ezért a férj felelőssége vonla, ezt súlyosan megsebesítette. A csábítót két és fél évi börtönrre ítélték.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 21.

Készáru-üzlet:

5 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.72
"	május	11.59
Rozs	"	10.26
Zab	"	9.67
Tengeri	1912. máj.	8.54
"	júl.	8.61

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

HÁZVEZETŐNŐT KERES

vidéki nőilen körjegyző.

Feltételek megállapodás szerint. Az állás mielőbb elfoglalandó. Pályázatok „Jegyző Murakirály” címmel jöhetnek. 7001

Olcsó bevásárlási forrás!

Karácsonyi és újévi ajándékok legolcsóbb bevásárlási forrása a „GÖLYA”-hoz címzett rőfös- és rövidáru üzlet Erzsébet-tér 1.

Levélbélyeg - gyűjtő

Londonból áttutazásában kb. 150.000 koronáért nagyobb levélbélyeggyűjteményeket keres megvételre. Közvetítők nagy províziót kapnak. Részletes ajánlatok az ár megjelölésével „Philatelist” jellegre Royal szálló Budapest. 6017

Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra átváltható. Kapható SCHWARZ EMIL badacsonyi szőlőbirtokosnál TAPOLCÁN. — Ugyanott kapható sima és gyökerez hazai és amerikai szőlővessző. : : : : : 6044

Császárifürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar-irgalmas-rand-tulajdon. Eiszorangu kén-szulfid gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapberozagató-sok, uszadék, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hólé, aranyavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredmény-nyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és ideghejek ellen ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben az altesti pangásoknál. 300 kényelmes lakószoba. Szőlő kezelése, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

3627

Az igazgatóság.

Tisztelettel értesítem a borfogyasztó közönséget, hogy az ünnepekre szükséges bort nálam, saját termésűt

literenkint 32 krajcárért

esetleg nagyobb mennyiséget, kik a v. fogyasztóval ki vannak egyezve olcsóbban számított. Tisztelettel

Grünfeld Adolf

Szőlő birtokos. Magyar-u. 25. 7026

Karácsonyra

gyermeknek és felnőtteknek legjobb ajándék

a

MILTÉNYI CIPŐ

Utolérhetetlen, meghódította a józisést.

Óriási raktár!

Miltényi Sándor és Fia

Fő-utón, a városházban.

Kereskedők és iparosok figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRT

heti és napi tömböket, zseb- és falnaplárakat

cégyomással,

diszes kivitelben, bármilyen mennyiségben készít és szállít a

Zala Nyomda R.-Társ.

Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely —

„Primus” preparált „Optimus”

vattával küld 10 koronáért,

Erste Galizische Zigaretten-

hülsenfabrik „Primus” Lem-

berg Gródecka 35. 9006

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden e szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindenemű javítást és átalakítási munkálatokat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmeister, Kálvay-u. 7. (Bayer cukorárda mellett.)
Raktáron tartok mindennemű szőrmédrut.

MAYER KLOTILD

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-telap Kazinczy-u. 8.

**LEGMODERNEBB
MŰVÉSZIES
KIVITELŰ**

**MEGHIVÓK
TÁNCRENDEK
FALRAGASZ
BELEPŐJEGY
VILÁGPOSTA
KÁRTYÁK
STB.**

**LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A**

**ZALANYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.**

Ügyes

vizsgázott gépész

másodgépésznek keresetik, aki
alkalmilag a főgépészt helyettesi-
teni tudja. A belépésnek MENNÉL
ELŐBB, de legkésőbbben

január hó 1-én

kell megtörténni.

Fizetése 120—140 korona
havonként, szabad lakás és
évenként 3 öl tűzifa.

Ajánlatok bizonyítvány másola-
tokkal: SZESZGYÁR, BARCS,
intézőndők. 7016

**A HUNGÁRIA Általános
Biztosító Részvénytársaság**
nagykanizsai főgynöksége

**A NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSÁGNÁL**

TELEFON: 231. sz.

Részvénytőke: K6.000.000

Elnök: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatói elnökök: Báró Fejérváry Imre

Tűz-, baleset-, szavatossági-,
élet és népbiztosítás, be-
töréses lopás-, jég-, üveg-
és állatbiztosítás.

Központi székhely:

Budapest, IV. Károly-körút 2.
(a Kossuth Lajos utca sarkán.)

Olcsó díjak! Modern feltételek!

Kartellen kívül!

Janda K. **Petermann József** élő és művirág
utóda kereskedés
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: róza, székfű, orvosi,
gyógyvirág, ibolya, margaretha,
rezeda, narcis, mimosa, aspara-
gus és páfrány-zöld. **Név és
születésnap, menyasz-
zonyi és koszorúsány
csokrok:** 5, 8, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K. árbán.

Báli csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
**Élő és művirág koszo-
ruk:** 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 k. óna. **Virág-
kosarak és Jardinierek**
a leggyorsabbtól a legdisze-
sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába
való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

„Elsőrangú ékszer- és óráüzlet”

Alapítottatt: 1871.

MILHOFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánsékszerek, arany
és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb
svájci gyártmány u. m.: Schaffhausen,
Zenith és Omega-féle.

Olcsó nickel- és acélórák.

Nagy választékban: Kínazást díszítárgyak
és háztartási cikkek, berndorf ésszerek
6032

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany
és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb
árban beváltatnak. Eladás részletezésre is.

Regi ékszerek izlésesen
és jutányosan átalakíttatnak!

**Karácsonyi
és ujévi vásár!**

**LEGJÓBB gyermekjátékok
és karácsonytájszék:**

Színházi és báli sálók,
ridikülők, pénz- és
szívtartárcák, valamint
börönd-árak, szent-
pétervári sárcipők és
valódi teveször házi-
cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza,
N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejáratu
butorozott szoba is kiadó. 6066

A közelgő karácsonyi és ujévi
ünnepek alkalmával felhívom a
n. é. közönség figyelmét a nálam
készülő fényképfelvételekre, a
melyek borus időben is a leg-
jobb sikerrel villanyvilágítás mel-
lett eszközöltek.

Készíték visit nagyságtól élet-
nagyságig fényképeket legszebb
kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VÉRTES ANTAL fényképész,

Csengeri-utca 1. Takarékpénztár
épületében, földszint

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bír-
milyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész
hajákat nagy választékban raktáron tartok.
Ugyanott uraságoktól levetett FÉRFI-
RÚHÁK magas áron megvételnek. 5345

**Házlebontás miatt
bámulatos olcsó kiárusítás!**

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabá-
tok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek
stb. bámulatos olcsó ártért ki-
árusíttatnak. Igen alkalmas
u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Özetberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsan, Erzsébet-tér.

A következő hangjegyeket
ajánlom mint karácsonyi és
ujévi ajándéknak a legal-
kalmassabbakat igen díszes
kötésben és kiállításban meg-
lepő olcsó áron:

Opera Album

a legkedveltebb operák gyű-
teménye a következő tartal-
lommal:

Trobadour, Norma, Ro-
bert der Teufel, Don
Jouan, Zauberköte, Fi-
garos Hochzeit, Der
Prophet, Martha, Fra
Diavolo, Postillon, Lo-
hengrin, Die lustigen
Weiber von Windsor,
Die weisse Dame, Der
Freischütz, „Lucrezia
Borgia, „Nachtlager,
Regimentsdichter, „Zar
und Zimmermann, Fide-
lió, Das Glöckchen des
Eremiten, Die Stumme
von Portici, Die Hugo-
netten, Die Jüdin, Der
Waffenschmied

Ára: diszkötésben K 6.—

111 Táncdarab

a legkedveltebb
zeneszerzőktől:

zongorára, ára diszkötésben
Korona 6.—

Album Russe

36 zongora darab a
legjobb orosz zeneszer-
zőktől u. m.: Arensky,
Cui, Rebikoff, Tschai-
kovszky.

Ára díszes kötésben K 6.—

Elite ének album

zongorakísérettel, tar-
talma 40 világhírű ének-
darab szöveggel

Ára díszes kötésben K 6.—

Elite zongora album

tartalma 27 legjobb zong-
ora compositio leghi-
resebb mesterektől, mint
Wagner, Liszt, Rubin-
stein, Raff, Moszkovszky

Ára díszes kötésben K 6.—

Musikalische Edelsteine

tartalma 42 legmoder-
nebb és legnépszerűbb
operette, opera, salon
és táncdarab, indulók
és dalok.

Ára diszkötésben 6 K 50 f.

Kapható és megrendelhető egyedül

Fischel Fülöp Fia

könyv, papír és zenemű-
kereskedésben
NAGYKANIZSAN.

FISCHEL FÜLÖP FIA

Telefon: 179.

könyv és papirkereskedése
 ≡ Nagykanizsán. ≡

Telefon: 179.

Ünnepi vásár!

Óriási választék!

Imakönyvek, diszmunkák,
ifjúsági ajándékkönyvek,
mesés és képeskönyvek,
DISZLEVÉLPAPIROK,
írószerek, karácsonyi
és ujévi képeslapok.

Áruink megtekintését a
a nagyérdemű közönség
b. figyelmébe ajánljuk.

Postai megrendelések a leg-
 lelkiismeretesebben **azonnal**
 elintéztetnek.

Mindenféle naptár!

Zeneújtonságok!

Csak a
minőség

rövid lett
 világhírű
 a valódi

PALMA
 kaucsuk-cipősarok

Ahygienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
 minősége
 elsőrangú

Az egyének általános helyzetének javulására
 kétségtelenül hozzájárul

A „**BALKÁN**”
 Nemzetközi Segélyszövetkezet.

A szövetkezet felvessz tagot orvosi vizsgálat nélkül minden
 egészséges embert 18-80 életkorig, amit a világ egyetlenegy
 biztosító intézete sem tesz meg.

A szövetkezet csoportokra oszlik, mely kettőfeléből áll:

- I. csoport I-es osztály, mely áll 600 személyből
 18-tól 60 életkorig,
- II. csoport II-es osztály, mely áll 500 személy-
 ből 60-tól 80 életkorig.

Ha egy beirt személy meghal, akkor a megfelelő osztály
 minden tagja egy elhalálozási járulékot fizet beiratás szerint 2-7
 koronáig, mint az az alapszabályok 11., 12., 13. pontjaiban meg-
 határozva van. A szövetkezet már 6 havi tagság után a teljes bizto-
 sítási összeget kifizeti minden levonás nélkül.

A halálozási járulék öngyilkosság esetén is kifizetetik.

Ha a tag még a beiratott személy életében az igazolványon
 kimutatott összeg 75 százalékát temetési járulékként befizette, úgy
 a szövetkezet a teljes biztosított összeget minden levonás nélkül
 visszatéríti.

Az új szövetkezeti alapszabályok alapján az illető eredmény
 feltehetően 50 százalékból egy kamat nélküli kölcsönt kaphat az elvett
 tartozásának lefizetésére a szövetkezet tagjai részére.

Azonkívül hat havi tagság után a szövetkezet elszegénye-
 dett tagjait jelentékeny pénzsegélyben részesíti.

Hogy mely előnyöket nyújtja a „Balkán” segélyszövetkezet
 tagjainak, — abból látható legjobban, hogy egy év alatt temetési
 hozzájárulás és segélyezésekért 412.800,— azaz négyszáz-
 tizenkétezer nyolcszáz koronát fizetett ki.

Minden további felvilágosítást a magyarországi képviselő
 Nagykanizsán nyújt.

„Balkán” nemzetközi segélyező szövetkezet
 Zágráb — Nagykanizsa.

Gyomorbetegeknek

Mind azoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg
 vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorhurort, gyomorgörcs, gyomorfájást,
 nehéz emésztést vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezáltal egy jó házi szerit ajánljunk,
 melynek kitűnő hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyogyerejének talált növények és
 jó borból van készítve, mely erősíti és élénkíti az ember emésztő
 szervét. Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elő-
 segíti az egészséges vérképződést.

Növénybornak idejekorán való használata a gyomoremélygést nagyrészt már csirájában
 elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elmulasztani. A fejfájás, fejbőlgés
 gyomorgörcs, fellvívás, undor és hányinger tünetei, mely betegségek chronikus gyomor-
 bajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhány órán belül eltűnnek.

Székrekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfá-
 jási, szivdobogás, álmatlanság, vértörődés a májban, lép- és vakkélfajdalmak növénybor
 ivása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési
 zavart és a könnyű széklet eltávolítja a gyomor és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Sápadtság, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés,
 elégtelen vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság,
 ideges feszültség és kedélylehangoltság, ép úgy gyakori fej-
 fájdás, álmatlan éjszakák az embert legtöbb esetben elhervasztják. Növénybor az eigen-
 gőlt életre kelt friss impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és
 táplálkozási előmozdítja az anyagcsere és vérképződést, megújítja a felzavart idegeket és új
 életkedvet ad. Számos elismerés és köszönyt nyújtó igazolja ezt. Növénybor üvegekben
 3 és 4 koronáért kapható Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direkt vásárolhat-
 juk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Nagykomá-
 rom, Bánokszentgyörgy, Szentlőrinc, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszabolcs, Csáktornya,
 Lepsény, Kátolva, Pérlak, Vidovec, Alsódombor, Légrad, Bükkösd, Murakeresztúr, Ithá-
 ropberény, Böhönye, Tapsony, Szakács, Marcali, Sámson, Kőhely, Vörö, Szentgyörgy,
 Ajái, Keszthely stb. gyógyszerárjaiban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és
 kisebb helyiségben lévő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
 mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan **HUBERT**
ULRICH-féle növénybor

növénybor nem illatos szer. Tartalma: Malaga-bor 450,0, bor 100,0 glicerin 100,0
 vörösbőr 240,0 cseresznye 320,0, szőlő, Helénygyökér, amerikai erdőgyökér, ezüst
 gyökér, calmagyökér A 100. Ezek vegyítendők.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA
Kisfaludy-utca 3.**TELEFON-SZÁM 78.**

az előfizetéshez.

A szerkesztőségnek küldött közlemények a szerkesztőség számára közzéadóak. — Kérjük megvárakozni, amíg a közlemények a szerkesztőséghez eljutnak, és amíg a szerkesztőség a közleményeket a lapra küldi.

A szerkesztőségnek küldött közlemények a szerkesztőség számára közzéadóak. — Kérjük megvárakozni, amíg a közlemények a szerkesztőséghez eljutnak, és amíg a szerkesztőség a közleményeket a lapra küldi.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívülre	előfizetés
Egy évre 1.20 K	Egy évre 1.50 K
Nyugdíjra 5.50	Nyugdíjra 6.50
Félévre 7.00	Félévre 8.00
Egy évre 14.00	Egy évre 16.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, hűlő kinttartók és a szerkesztőség munkatársai 50 fillér.

Előfizetők és a szerkesztőség munkatársai 5 fillér.

Kiadóhivatal:

XXXVIII. évf. 292. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1911. december 23.

Zala Hirlap-kiadó és Nyomda Rt.

Házaszály-vita.

Nagykanizsa, dec. 22.

Az ország ámulattal olvassa, hogy az ellenzék tegnap a képviselőházban a kultusbudget tárgyalását másfél órai házaszályvitával szakította félbe — idegességből. Mert tárgyi és konkrét ok erre az izgatót kitérésre, mely utóbb aztán magától meg is szűnt, egyáltalán nem forogott fenn.

Ki a történeteket objektív szemmel nézi, az egész eset fölött nyugodtan napirendre tér. Mindössze arról volt szó, hogy a záróbeszédekben tartassék meg az a rend és mérték, mely a házaszályszerűségnek megfelel.

Ezen a renden és mértéken Sággy Gyula képviselő ma túllépett, mert: záróbeszédet tartott a kat. autonómia sürgetésére szorító határozati javaslata mellett, mikor a kultusz-budget központi igazgatásának költségtelele vala elintézendő és a záróbeszédben kiterjeszkedett a kultusz-vita egyéb kérdéseire is.

A Ház elnöke: Názay Lajos mindössze pár figyelmeztető szót intézett a szónokokhoz, hogy maradjon tárgyánál és ahhoz mérje beszéde terjedelmét. A mi könnyen felforrtanó ellenzékünk e figyelmeztetésből csinált gravament, — mintha a kisebbségi jogkörre a legkisebb sérelem is háromhatodik helyre. Pedig az elnök épp a jogrend épsége s a házaszályok

logikus alkalmazása érdekében interveniált.

Házaszályaink a 213. § ban világosan előírják, hogy az indítványozási jog miféle módon gyakorlandó és az indítványozók a szó mikor illeti. E szakasz határozott különbséget tesz törvényjavaslatra vonatkozó kisebbségi vélemény vagy ellenindítvány, s attól függetlenül, speciális tárgyu konkrét határozati javaslat közt. Záróbeszéd ugyane szakasz szerint csak oly ellenindítványra nézve tartható, mely előzőleg bizottsági-lag is tárgyalatott, vagy a melyet tíz képviselő aláírása támogat. A speciális tárgyu határozati javaslatok ehhez a kategóriához nem számíthatók. Mert ha a napirend kapcsán incidentaliter nyújtatnak be, akkor quasi módosítvány-jellegük van s ez esetben a házaszály kimondja, hogy a benyújtót a kétszer szólhatás joga meg nem illeti; ha pedig külön indítvány alakjában, önállóan, terjesztetnek elő, akkor a Ház meghatározza az indítványozót, de csak egyszer s aztán szavazással dönt a napirendre tűzés vagy nem tűzés kérdése fölött, záróbeszédéről tehát szó sem lehet.

A Ház gyakorlatában sűrűn találkozunk oly javaslat-típussal is, mely a napirendhez kapcsolódik, de speciális tárgyat is tartalmaz. Itt az eljárás többnyire az volt, hogy a javaslat-tevének megadott a zárószó, de a javaslat speciális tárgyára

kellett azzal szorítkoznia. — Ez a gyakorlat lebegett Názay Lajos elnök szeme előtt, midőn Sággy Gyulának megadta a vita végén a záróbeszéd tartására az engedélyt, de ügyelt arra is, hogy az a határozati javaslat tárgyanál megmaradjon, s ne öltse egy házaszályszerű ellenindítvány mellett való duplikázás méreteit.

Az elnök intenciója világos és a Ház tanácskozási rendjének érdekében való, midőn az elnöki szék-ből figyelmezteli a szónokot, hogy javaslatának eszmekörére szorítkozzék a záróbeszéd alatt. Sággy Gyula a katolikus autonómiát sürgette beadványában, túllépett tehát a megengedhetőség körén, midőn záróbeszédében az egész kultur-politikára kiterjeszkedett, csak arról halgatott, amiről szólnia joga lett volna. Ha az elnökség az ilyen abuzus ellen nem emel övást, oda juthat a Ház, hogy záróbeszédet tartásának címe alatt megkésztet-ződik minden vita, egyből nem kell hozzá, mint az, hogy az ellenzék szónokok egyenkint speciál-javaslatokat nyújtsonak be, s mellettük azután két vitás beszédet is mondassanak el, egyet a nyílt vitában, mászt a vitázárlat után.

Názay Lajos elnök a parlamentáris jogrend, egyensúly s az eredményes tanácskozás lehetősége mellett foglalt állást felszólalásával. Ami pedig a felszólalás formáját illeti, ez szigorúan házaszályszerű volt s a Ház állandó gyakorlatá-

nak is megfelelt, midőn egyszerű figyelmeztetéssel élt, hogy a szónok a tárgynál maradjon. A 221. § szerint „egyedül az elnöknek van joga a szótól beszédében félbeszakítani, vagy a tárgytól eltérés eseteiben őt figyelmeztetni”. A Ház naplójából százával idézhető hasonló elnöki figyelmeztetések példája, s nem volt még rá eset, hogy azokból bárki gravament csinált volna. Ma is hiányzott hozzá minden alapos ok; csak az ellenzék idegkedett, de aztán megcsillapult az elnök szavára. S most ismét nyugodt mederben foly a budget-tárgyalás tovább.

Országgyűlés.

A részletes kultuszvita.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, dec. 22.

A képviselőház ma általánosságban elfogadta a kultuszszáraz költségvetését s megkezdte a részletes tárgyalást a szónok Názay Lajos elnökkel.

Napirend előtt Barabás Béla személyes megtámadással címén felszólalt. A napló szerint Kubinyi Oéza tegnap feljelle fordulva azt kiáltotta: Hát a talpálkai mi lesz? Nem tudja bizonyosan, így történt-e, de a napló így adta elő. Ha igaz, akkor Kubinyi kijelentését a legerősebben visszautasítja. A talpálkai ügyben már írt a bíróság és az ő ártatlanságát megállapította. Ha Kubinyi erre vonatkozólag újabb adatokat tud, mondja meg nyíltan, de addig rágalmait visszautasítja.

Zichy János gróf miniszter bejelentette a József műegyetemről. Mindezt

Kultura a tanyán.*)

Írta: Gonda József.

I.

Hódi Kenéz Pál nagy tisztesség érte. Egy októberi szép reggel városi urak hintaja állott meg a csomorkányi tanya előtt, már tudniillik ott, ahol Hódi Kenéz Pál tanyás béresi sorban szolgált.

A városi urak kényelmek és nagy hangok voltak, már mint ahogy azt a közgazdálkodási tekintély magával hozza. Srengény Hódi Kenéz Pálnak alig volt előtűk megállása.

Három jöttek a hintón. Azaz a hintón csak ketten voltak, mert a harmadik, a sárgasínoson hajdu, akinek egy nagy dob volt a nyakára szíjazva, az a bakról ugrott le.

Óda érve a nyárfa árnyába, a másik kettő is kibomlókozott a sok takaróba. Az egyik vékony, cingár legény volt. Cvikkeres. Ugyáltszik ennél volt a tekintély és hatalom, mert élesen és durván ripakodott rá a hintó előtt serteperelő Hódi Kenéz Pálra:

— Miga Hódi Kenéz Pál? Na nyögje hát ki!

— En volnék tekintélyes uram! Aztán mi járban volnának? Kérjjenek beljebb.

— A Bimbóért jöttünk. Nyulas ur az iratokat.

Nyulas ur, aki kövér volt és rövid nagyokat fuja maga elé, kerekélt egy nagy

fekete bőráskában s elővéve a pocsétes, komoly iratokat, odanyújtotta a cingárnak.

A cingár elkezdett deklamálni. Hingosan és haragosan. Az orrs felett szinte reszelt a sárgarézt szemüveg. Gondolom, hogy mindezt a nagy hang és tüsténkedés az elfogyóban levő hivatali tekintély rekonsztrukciója céljából történik.

Na nem halja kend? Hát süket? Mit bámul rám h? Ujkapu vagyok talán? Hát nem érti? Hát a Bimbóért jöttünk! Vezesse kend elő. Kézd meg Hajis biztassa azt a dobót és haragossa be vele a tanyákat. Hát mégse érti kend Hódi Kenéz Pál? De nehéz feje van kendnek. Ellicitáljuk a Bimbót.

Hódi Kenéz Pál csak állott, mint a cövek a tanyaház előtt suhogó nyárfa árnyékában. Majd illő tisztesség tudással kiemevén fejét széles karimájú juhász kalapjából, egy lépéssel közelebb álltorkodott a cingárhoz.

— A Bimbóért jöttek a tekintetes urak? És meg hogy elkütyevélték? A Bimbó? Hát mit vétőt a Bimbó a törvénynek? Hát hogy tartja az az irás? Hogy a szögény embör...

— Hát még orognál is hozzá vén cucistára? Még kendnek áll feljebb? Vagy esendőt hívassak? Karhatalmat használjak? Nyulas ur a törvény nevében állítja elő a Bimbót... Egy... kettő... ne tekerődjünk ezzel a vén eszelőssel... hát a gyereket van az egész... Érti, Hódi Kenéz Pál. Érti-e már? Hát miért nem járta az iskolába? Azért van az az iskola? Azért tartja az állam... A ma-

guk kölykeiért fizetjük a tanítót, papot, harangozót és maguk csak szírátkolni tudnak. Obégnak, hogy az állam nem gondolkodik, aztán ott áll az iskola üresen... nem adják föl kendiek a kölykeiket. Na lássa kend. Ez mind bír-ság! Hatvan korona! Tenger pénz. — Iskolamulasztási bírság... sok pénz... rengeteg pénz, emeget rá a Bimbó, hehehe. Érti-e már kend, vén szocialista?

Es amig hadart hevesen, idegesen, hivatalos helvenkedéssel, Hódi Kenéz Pál tanyás béresben megakadt az út. Forgott vele a világ. Támolygott. A tanyára, a tanyaház, a városi hintó és a városi urak öröletes galoppban kergetőztek homályosuló szemei előtt. Egy belűt se értett az egész ceremóniából; a cingár ur deklamálásából, a nagy pocsétes, komor irka-firkából, a fejére ciliált paragrafusokból, csak azt az egyet értette, hogy a Bimbót viszik...

Es ezenközben tompán, szomorú egyhangúsággal perdült meg a dob a Bimbó csendjében, az ezüstfényes októberi reggel parázatában...

II.

Hogy pedig tulajdonképpen miért is szenvedett a Bimbó mártírságot a kultura nevében, ez az alábbi fejezet következik.

Hódi Kenéz Pál tanyásbéresnek már egy ízben bukott vetett a lábaszárát a paragrafus. Ez is a Bimbóért történt...

A derek raka ugyanis felügyelet nélkül legergetvén, különféle kőbörgési passzázó kerekedett a ezenközben befordult a Szög-

let Kis András különben is sovány kukoricásba némi takarmánypolitikáirányában.

Ezen meg Szöglet Kis András börszenkedett föl s különben sem lévén Hódi Kenéz Pállal jószomszédok, a Bimbó eme kihágása a rendőrbíró elé került.

Egynapi elzárásra, átváltoztatható husz korona pénzbírság ellenében azután megtanulta Hódi Kenéz Pál, hogy a jószágot felügyelet nélkül legergetni tilos.

Hát nem is legergette. Minthogy azonban a Bimbót napközben ki kellett csapni s minthogy másnémi elfoglaltsága miatt a Bimbó ellenőrzésével Hódi Kenéz Pál mégsem bírhott el a saját személyében s minthogy végül a hatóságilag megrendelt felügyelet gyakorlására kizárólag Hódi Kenéz Pál tanyásbéres surbanbó fia volt az alkalmas személyiség, így tehát a kora tavasszal Hódi Kenéz Pál Pista fia leszakadt a harmadik osztályból s a bibliai József és Putifárné erkölcsös történetének megértése s eljett az értelmesen Bimbót igyekezett a szomszédos lucernától elhessegetni.

Rendben is volt ez egészen. Bimbó nem is hagyott ki többet. A Pista gyerek saste intete és gombos botja megakadályozott mindennemű nézeteltérés, a takarmányt illetőleg. Hódi Kenéz Pál nyugodtan végezhette napi robotját, a Bimbó jó kézben volt.

A feketeparti ujonnan szervezett áll. iskola ambiciós néptanítója azonban mégsem egészen volt egy véleményen Hódi Kenéz Pállal s előbb komoly hangú levélben hívta föl a kulturérek hiányában levő

*) Mutató az 190 Sempér Idem című kötetből.

A kultuszárca általános vitájához nincs több szónok felírva, a ház a költségvetés általánosságban elfogadta és átértékelte annak részletes tárgyalására. Ennek során, az új egyetem léteiről Bakonyi Samu megkötözte, hogy az egyik egyetem Debrecenre jut. A miniszter kijelentése teljesen megnyugtatta afelel, hogy a debreceni egyetemnek is lesz orvosi fakultása. Kéri, hogy az egyetem felállításáról szóló javaslatot tárgyalják mindjárt a költségvetés után.

A középiskolák tételénél Hock János díszesen kikel a gyermekek lelket megmegtisztító pornografikus irodalom ellen és az erkölcsrontó könyvek ellen erőteljes intézkedést kér.

Zichy János gróf miniszter kijelenti, hogy a középiskolák számát szaporítani kívánja, a polgári iskolákat gyakorlatibbá teszi és a csonka gimnáziumokat a reálakat ki akarja egészíteni.

Kubinyi Géza visszavonja Barabás Bétára vonatkozólag tegnap tett kijelentését.

A néptanítók tételénél ismét Hock János szólal fel és határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a ház utasítsa a minisztert, hogy 6 hónapon belül rendezze a tanítók fizetését.

Zichy János gróf miniszter kijelenti, hogy a tanítók fizetésrendezésének kérdésével most foglalkozik és hogy a tanítóság helyzetén lényegesen akar javítani. 1912-ben pótlékokat kíván adni a tanítóknak a 1913-ban törvény útján rendezni a fizetésüket. Kéri, hogy Hock János határozati javaslatát, mely 6 hónapos terminust szab, vessen el a ház.

A ház Hock indítványát el is vetette. A Justh-párt ugyan névszerűen szavazást akart kérni, de nem találtak hozzá alátérő, mert ők csak tizenhelen voltak jelen, a Kossuth-pártból s a néppártból pedig senki sem akarta aláírni az ívet.

Az ülés folytat.

Töglagyarat ajánlanak a városnak.

— Saját tudósítónktól —

Arról értesülünk, hogy Scherz Géza téglagyáros nagykanizsai gőztéglagyárt megvétele felajánlotta vagy fel fogja ajánlani a városnak és pedig kétszázhatvan ezer korona vételárért. Bár az ajánlat még nem érkezett be a városhoz, a városházán s a városi képviselők körében már is élénknek foglalkoznak ezzel a kérdéssel s úgy látjuk, hogy nem minden hajlandóság és rokonszenv nélkül.

apat pedagógiai kötelességére, majd midőn ez nem használ, a hónapszámra mulasztó Hódi Kenéz Pistát bejelentette a közoktatásügyi városbeli főintézőnek.

Hódi Kenéz Pál irástudatlan ember volt világleletében; attól ugyan hozhaták a különféle dörgedelmes rendeleteket és bírságokat - kisbabó végzéseket. Hódi Kenéz Pál csak annyit tudott a törvényből ezideig, hogy fölgyeget nélkül legeljen tilos. Előtte az volt az életkérdés, hogy a Bimbó ismét ki ne hágjon. A bírságok pedig egyre szaporodtak. Egy-két-négy hat korona. Esetről-esetre hétről-hétre több és nagyobb lón a bírság.

Egyszer csak azután jögerőre emelkedtek a bírságok végzése. Ez ez a 16. A jögerő. Ami azután kövekezik, az már az ekzekúció lehet. A kisbabót pénzbiroság közadók módjára hajlandó be. A végzéseket mind jögerősek voltak. Végrehajtásra vártak. Mert végére is fejleszteni kell a kultúrát s nevelni kell a nép gyermekeit. A cingár cvikkes egyezzer csak a tanyán termelt. Ugy, ahogy ezen az októberi reggel. Csak hogy még akkor nem llt a hintaja bakján a dobos. Lefoglalta a Bimbót annak rendje és módja szerint. A Pistát, a harmadik osztályból leszakadt sérbankó kanászyereket, nem sok ügyet vetett a tanyában poroszalkó úrfelére; írásaihoz, ákombákomjához nem sokat értett s a dologból hazatérő Hódi Kenéz Pál csak annyit tudott meg fíatit, hogy az adóért, talán ép a párbéret fölötték a Bimbót. Meg sem ütközött ezen s ép placi nap kövkeztén, egy pár szakajtó fo-

A v. képviselők s a nagyközönség is már régtől fogva azon az állásponton vannak, hogy a város földelmei pótdódelés nélkül is növelhetők modern városi gazdálkodással, aminek eleme az, hogy a város rentábilis iparüzemekre tegyen szert. Elvi szempontból tehát szóba lehet állni Scherz Géza ajánlatával, annál is inkább, mert a téglagyár fentartása és vezetése kiválteppen megegyezik a város érdekeivel. Helyes vezetés mellett bizonyára hasznos hozna s emellett a gyár produktumaihoz olcsóbban jut a város; az építelő közönség pedig erkölcsi kötelességének tudja tartani, hogy a város vállalatát előnyben részesítse.

Ezek után főképpen azt kell megvizsgálni, hogy a benyújtandó ajánlat olyan keretek között mozog-e, melyek annak elfogadását megengedik.

Perselyrablás a zsidótemplomban.

A templombazárt tolva.

— Saját tudósítónktól. —

Az éjszaka titkos rablási eset történt a nagykanizsai izraelita nagytemplomban. Ma reggel a templom udvarán járók azt vették észre, hogy a templomnak egyik földszinti ablaka ki van törve s amögött a vasrács szét van feszítve. Az első pillantásra nyilvánvalónak látszott, hogy itt bűneset történt, csak mint a későbbi pontos vizsgálát kiderítette, nem kívülről törték be és feszítették szét az ablakot és annak rácsát, hanem belülről, ahonnan a rablónak ez uton sikerült zsákmányával menekülnie.

A meglepő felfedezés után rögtön hívták a templomq gondozó személyzetet a kulcsokkal és egy-két perc alatt konstalták a bűnös ember munkáját. Két perselyt tört fel a gonosztevő, melyek tartalma az ártatlanos becéles szerint mintegy 50-60 korondt tehetett ki. A szétfeszített ablak megvizsgálásánál pontosan megállapították, hogy azon belülről operált a betörő; aki dolga végeztével ezen az uton menekült a templomból. Késztelen tehát, hogy a tegnap egész napon át tartó nagytakarítás idején lopózott be a tettes a templomba, melynek valamely zugában elbujva várta, míg oda őt bezárják. Terve sikerült, és ami már meglepőbb, sikerült a hatalmas tölgfaajtókkal és vaskos rácsokkal elzárt templomból is kijutnia. A rabló az ablakrácsot egy nagy fenyőfadoronggal feszítette szét, amit az udvarból vitt be magával a

templomba, s amelyet dolga végeztével ismét az udvarban hagyott.

Munkája közben egy kis baleset is érte az istentelen betörőt, aki az ablak kitörésénél úgy megvágta a kezét, hogy annak az ablakon nagy csomó aludt vér mutatja a nyomát. Egyébként ujjlenyomatok is maradtak működése nyomában, amit a rendőrség szintén fel fog használni a nyomozásban. A tettest lázasan kuitják, de egyelőre senkinek fogalma sincs, hogy ki lehetett az.

Talán csak a sajátos véletlen játéka az, hogy ugyanez éjszakában az izr. hitközség iskolaudvarában is történt egy kis betörés. Francis József iskolaszolgának bezárt kettrecéből két hízalt ludat loptak el eddig még szintén az ismeretlenség homályában rejtőz tettesek, kiket szintén szeretne kinyomozni a rendőrkapitányság. Nem nagyon valószínű, hogy a két bűneset között összefüggés lenne.

HIREK.

— Bizottsági ülések. Holnap délután 5 órakor a városi képviselőtestület pénzügyi bizottsága több sürgős városi ügy elintézése végett bizottsági ülést tart. Egy órával később, 6 órakor pedig a szülétségi bizottság megállapító bizottság fogja második ülését tartani, melyen most már igazán sürgős munkájával valószínűleg végezni fog.

— Gyászrovat. Budapesten rövid szenvedés után elhunyt öv. Bräuner Fülöpné magánzónó, kibn Bräuner Árpád édes anyját, Böhm Emil pedig anyósát gyászolja. Az elhunytat utolsó akaratához képest Jászberényben helyezik örök nyugalomra.

— A kanizsai posta főnöke. Egy kaposvári lapot állítólag megbízható forrásból arról értesítettek, hogy a kereskedelmi miniszter Tóth Lajos posta- és távírófelügyelő, a marcali postahivatal főnökét a nagykanizsai posta- és távírhivatal főnökévé nevezte ki.

— Nagykanizsa város 1912-14. évi helypénzszedési joga. Tegnapra volt az újabb, immár harmadszori árverés kitűzve arra, hogy kié legyen Nagykanizsa város helypénzszedési jogának bérlete az 1912-14. években. Az üzletnek speciális természeté miatt ezúttal is csak az első két ízben reflektáns, a Neuerer, Keppich és Brankovics cég jelentkezett, aki, jelenképpen javította addigi ajánlatát, amiről legközelebb fogunk részletes közlést hozni.

— Magyar név. Tévesen közöltük tegnap, hogy Mankovics Jakab nagykanizsai építő változtatta nevét „Marosi”-ra. A névváltoztató nagykanizsai építési vállalkozót Mankovics Mórnak hívták.

— A kórház és szegényház karácsonya. A nagykanizsai kórház és szegényház karácsonyjának céljára a már egybegyűlt igazán szép összeghez adományokkal még hozzájárultak: Einsinger Samu 6, Löwe Adolf 5, Kaán Irma 4, Hevey Flóra 3 és Csate József 2 koronával, valamint a nagykanizsai Királysöröző egy láda sörrel, amikért a főnöknő halás köszönet tolmácsolására kért fel bennünket.

— A mai hetivásár. Az esztendő legnagyobb ünnepének előszele ma erősen érezhető volt Nagykanizsán. A mai hetivásár forgalma szinte olyan méreteket öltött, mint az a legnagyobb országos vásárokon sem mindig. Ezrével tödult be a környék faluinak népe Nagykanizsára, hogy valami karácsonyra való magának beszerezzen. Kifűző öltet csinaltak a babosok, meg az egyéb piaci árusok, akiknek árul ilyen alkalmakkor kiválóan becsesek „a nép egyszerű gyermekei” előtt. Igazi karácsonyi hetivásár volt a mai, amilyen csak egy van minden esztendőben.

— Thury Elemér szingargató. Sopron városa pályázatot hirdetett a városi színház kiadására s a pályázaton Thury Elemér is részt vett. — A város szingügyi bizottsága tegnap ülést tartott, melyen Thury Elemér ajánlatát vegye figyelembe s őt bizza meg a dirciál. Thury három éve Nagykanizsán játszott a kiváló művészi kvalitásával itt is nagy sikereket aratott.

— Elfogták a marcali takarékbetörőt. Három éve történt Marcaliban, hogy ismeretlen tettesek betörték az ottani takarékpénztárba, ahonnan több ezer korondt elvittek. A nyomozásnak semmi eredménye sem lett és most három év múltával a véletlen vezetett a betörők nyomára. Ezelőtt két héttel a kaposvári csendőrség letartotta Tomisa János böhönyi gazdát, akit azzal vádoltak, hogy nyolc év előtt meggyilkolta öccsét. A vád brizabolódott, Tomisát szándékos emberölés bűntettéért tíz évi fegyházra ítélték. Körülbelül ugyanebben az időben ítélték el Aradon emberölés bűntettéért Pálffy János gépész-kovácsot. Pálffy a börtönben kihallgatásra jelentkezett s bevallotta, hogy ezelőtt három évvel ő és Tomisa János törtek be a Marcali Takarékpénztárba. Az intézet szekrénye a betörés idejében egy egész vagyon tartalmazzott. Abban a trezorban, amelyet megfúrtak 2159 korona készpénz és nyolcszáz ezer korona értékű váltó, a másik sértetlenül hagyott trezorban százötvenezer korona készpénz és hatszázötvenezer korona értékű váltó volt. Ebből a közel két millió korona értékű mindössze a megfúrt trezorban talált kétezerötvenkilenc korondt vitték el a betörők. A teljes beismerésben lévő fegyencek ellen most e cselekedetük miatt is eljárást indítottak.

— Az „Asztaltársaság” karácsonyi jótékonyasága. Az Első Nagykanizsai Magyar Asztaltársaság, Jótékonycélu Egyesület, holnap i. hó 23-án este 6 órakor fogja kiosztani a szegény gyermekeknek a karácsonyi ruhát, miről a t. tagolat, valamint az érdeklődőket ez u'on értesíti az Elnökség.

— Dáma a gyermek miatt. Pécsről jelentik: Megrázó dráma játszódott le ma délután a pécsi bábaképző intézetben. Mihály Ignác huszonhat éves intézeti szolga régóta unszolta áldott állapotban lévő nejét, hogy műtéttel szabaduljon méhmagzatától. Az asszony kétségbeesetten tiltakozott a bűnös bravatkozás ellen s megunva a folytonos unszólást, ma délután csomagolni kezdett, hogy ott

ást, kosár csirkét, félhízott kacsaat másnap reggel bevitt a piacra s délre már ki volt fizetve az adó is, a királyi, meg a párbér is, az istennek felszó... Ezenközben pedig a Bimbó fejére föl-tornyosodott a veszedelem...

III

— Senki többet? ... Senki többet hatvan koronánál? ... Harmadszor! — A verő lezuhant a dobra. Egyet mordult az ócska instrumentum s a Bimbó, a kultúra mártírja gazdát cserélt.

Az egybesereglett tanyai nép között néminemű zugás kerekedett. Halk, elfojtott, sóhajszzerű, vadszamba illő megjegyzéseket tettek. Gondolom, a törvény iránt való mélyesges tiszteletüknek adták kifejezést.

Ezen közben ki-ki cihelődött. A cingár cvikkes diadalmas pózzal nyilvánítván ki Bimbót az árverési vevő, Svarc Mózes tulajdonául, végezte volna is fontos küldetését. Nyulás ur lezárta az írást, a hajdu is nyakába szíjazta a dobót, a Bimbót meg nyakba örömmel vezette ki az arnyas tanya udvarából a sunyi vevő.

Hódi Kenéz Pál az ereszt alól bámulta a bus szertartást. Az asszonya oda léskelt a fájdalomban szinte kővé meredt ember lábaihoz s ott nyögte fuldokló zokogással, hogy:

— Apjukom lelköm ... szentöm ...

Válik már a Bimbót! A gyerek a lankóteles, a kultúrli, csalódottan bámult föl az apjára, a nagy szál emberre és mintha azon tündődött volna, hogy az apja az erős, a felelmes

kemény ember, miért roppan össze a hetvenkedő cingár előtt s miért engedi, hogy a tanyai házaló kikösse a jászol elől a Bimbót...

A Bimbót azonban már a tanyai bejáró felé vontatta Mózes. És mintha a nagy szélesfejű, lomha állat megértette volna, hogy most örökre bucsút mond régi gazdájának, régi hajlékának, a bejáró végén visszafordult a tanyaház felé s ahogy hosszú, fájdalmas bögése végigsírt utoljára a tanyán, Hódi Kenéz Pálnak az agyára szakadt a vér.

Mint a kölykeért vivó vad vágta magát a cvikkesre és s mig felemelt ökleit vésszen rázta feje fölött, hörgő, vad lihegésel futta a megrebbent cingár arcába:

— Hí engedi ezt a törvény?

A cingár hátra ugrott. Azonban nem eléggé és nem eléggé gyorsan, mert Hódi Kenéz Pál felemelt ökle ezenközben mint valami ősi, nyers, barbarkori ítélet zuhant le a cingár vigyorgó arcra...

Ezel véget is ért volna a tanyai kulturszertartás. A Svarc Mózi hatvan koronája kiengette az oly igen megsértett jogrendet, pontot is lehetnék mesem után; mert hiszen az már igazán nem tarozik a történelhez, hogy egy dühbe gurult nyers paraszti hatóság elleni erőszak miatt két évi börtönre lököt a törvény.

Hiszen ez mind a kultúra nevében történt! Hogy árván maradj egy arnyas, hős, barátoson tanyaház s hogy elzúljon egy rongyos szellőcsalád.

Igen, a kultúra és jogrend nevében...

Megjelenik minden hétköznapon este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA

Kassai-utca 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség hatáskörében áll a szerkesztőség cikkeinek kiadása. — Kérve van megengedve nem vállalkozni a cikkeinek kiadására nem van figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyitásokat díjtalanul szívesen fogadunk a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRPAK:

Helyben	Postán
három hónapra:	három hónapra:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 16.—

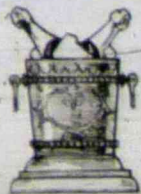
Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatványok, hírlapok, képek és egyéb kiadványok sorozatát 50 fillér. Eljegyzési és szociális díjakat 50 fillér. — Kéziratok kiadása 6 hónapra.

XXXVIII. évf. 293 szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 24.

Kiadóhivatal: Zala Hírlap-kiadó és Nyomda Rt.

Pártoljuk a megyei ipart!

ANIMO-PEZSGÓ

a legjobb ilyenmü ital.

Minden jobb kávéházban,
vendéglőben és csemege-
üzletben kapható.

Kérjen
mindenütt
**ANIMO-
PEZSGÓT**

Muraközi Pezsgőgyár Rt. Csáktornyan.

Kérjen
mindenütt
**ANIMO-
PEZSGÓT**

Házlehetőség miatt a raktáron levő összes férfi, fiú és gyermek-kalap és sapka-árulmat

igen méltányos áron kiárusítom.

Pillich és bársony, fiú és férfi kalapok, kemény nyulszőr férfikalapok, Pichler, gráci liden férfi és fiú kalapok, szőrme sapkák, Bitter, Nutria, Ráse, bárány férfi és gyermekek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szükség esetén most lefedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.

Portál és berendezés eladó 15 44

Liegalkalmasabb s legolcsóbb karácsonyi ajándékok

Pathéfon-lemezek darabja korona 3.20, előbb 5 korona

Lugrofon-lemezek gramofonhoz drbja kor. 2, előbb 3 kor.

Továbbá kül- és bel- varrógépek, első-kerékpárak nagy földi legjobb minőségű rendű raktára

Bród és Weber Nagykanizsán, Erzsébet-tér Elek-téle ház.

Eszközlünk mindenféle technikai munkálatokat. — Saját műhely.

0072

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVÁLLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kínáló munka! — Jutányos árak!

A VILÁG LEGJOBB

TEA

U.K. TEAS

TEA COMPANY LONDON

Az angol király szállítója.

Kötevénye és

„Kingdom Blend”

Az angol király five o'clock tea.

A walesi herceg szállítója.

Az „U. K.” teák

művellett kiadók és zamatosak.

Főraktár: Gelch és Grac droguerijában.

ALAPITVA:

1889.

KAUFMANN

TELEFON:

222.

Mór Tértiszabó-üzlet és saját műhelye **Nagykanizsán,** Kazinczy-utca 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt legfinomabb angol szöveteiből.

Vidéki meghívásoknak személyesen tesz eleget.

Dívat és sportöltönyök, libériák. Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű kiszolgálás, szolid és olcsó árak.

ÉrtesítésA nagyérdemű közönség becses tudomására adom, hogy házle-bontás miatt a raktáron levő, saját készítésű férfi, női és gyermekcipőket **olcsó áron kiárusítom.**

Tisztelettel 7001

NOVÁK VINCZE

cipész

Nagykanizsa,

Fő-ut. 1.

Cs. és kir. szab. **SÉRVKÖTŐK** pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altest-betegség és lógó has ellen. Gummi görse-ér harisnyák. Műla-bakat és műkezeket amputáltak részére, testgyógyító, járó-és támasztó fűzőket, egyenestartókat fer-dennöttek részére, valamint a betegápoláshoz tartozó ösz-szes cikkeket készít a technika legmo-dernbb elvei szerint legújanyosabb gyári árak mellett.**Keleti J.**

cs. és kir. szab. sérv-kötők és testgyógye-nítő gépek gyára.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.
Legújabb háromszemélyes több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. 5483 Telefon 13-76.**Butor!**

Gazdagon felszerelt raktár min-dennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.Készíték és nagy választékban rak-táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék . . . 240 K-tól.
Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szőnyeg-divánokat . . . 80 K-tól.
Szövet divánokat . . . 40 K-tól.
Ottománokat . . . 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és Butorszövetekben

SOMOGYI EDEkárpitos butorraktárában
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).**LOLA**

fésűk és fog-kefék kaphatók droguériákban és minden jobb pipere kereske-désben, valamint szakszövetekben

Felhívás.46
910. fogy. adó.

Ezennel felhívom azon magánfeleket, akik az 1912. évre a saját házi szükségletükre felhasználandó bor és bormust után fizetendő bor-fogyasztási és italadókat szabad egyezkedés útján, évi átalányösszegben óhajtják fizetni, hogy ebbeli óhajukat a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalnál 1911. december hó. 21-től kezdődőleg 1911. év decem-ber hó 30-ik napjáig bezárólag előszóval vagy írásban a fizetendő évi átalányösszeg megjelölése mellett annyival is inkább bejelentsek, mert ezen határidőn túl egyezkedni nem lehet.

Továbbá figyelmeztetem mindazon magánfeleket, akik az 1911. évre átalányfizetésre kötelezve voltak és az 1912-ik évre átalány-egyezséget nem kötöttek, a birtokukban levő borkészületüket a törvé-nyes jogkövetkezmények terhe alatt

legkésőbb 1912. év január 3-ik napjáig bezárólag

a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban bejelenteni el ne mulasszák.

Végül figyelmeztetem mindazon évi átalányösszegben ki nem egyezett magánfeleket, különösen a szőlőbirtokosokat, akiknek szőlő-birtokuk Nagykanizsa város beszedési köréhez tartozik, teljes borkész-letüket; azoknak pedig, kiknek szőlőbirtokuk idegen beszedési körhöz tartozik, a városba behozni szándékozt bor és bormustot — tekintet nélkül a mennyiségre — a törvény által meghatározott időben a városi fogyasztási adókat kezelő hivatalban annál is inkább bejelentsek, mert ellenkező esetben jövedék csonkítás miatt szigorúan meg fognak büntettetni.

Nagykanizsa, 1911. december hó.

6094

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester.**KÖHÖCÉS**

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy félsz. pommeli **cukorkáknál.**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és hatá-rozottan RÉTHY-féleket kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY nev. 1 doboz ára 60 fillér, Mindenütt kapható.

Egy

jó

és olcsó

gummisarok léteznek

O'Sullivan**Első kanizsai szörmemegővő intézet.****Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.**Készíték megrende-lés szerint bármiféle **szücsmunkát** a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig.

Nagy választékban tartok raktáron minden-nemű szörmét, valamint a legújabb dívat sze-rint készült kész szörmegarnitúrákat. Javítást és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinson Gyula, szücsmester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA

Kardosgy. 3.

TELEFON-SZÁM 78.

egy melléklettel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal a szerkesztőség címére küldendő. Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és a szerkesztőség nem vállal felelősséget a szerkesztésért.

Működését és a szerkesztőség működését a szerkesztőség és kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KIÖLTÉSEI ÁRAI:

Helyben	Postán
háza: 1.20 K	háza: 1.50 K
Egy évre: 3.50	Egy évre: 4.00
Félévre: 7.—	Félévre: 8.—
Egy évre: 14.—	Egy évre: 16.—

Egyes szám ára 6 fillér

Működését, a kiadóhivatal és a szerkesztőség működését a szerkesztőség és kiadóhivatal. Eljegyzési és a szerkesztőség működését a szerkesztőség és kiadóhivatal.

XXVIII. évf. 293. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 24.

Zala Hírlap-kiadó és Nyomda Rt.

A főispán — vármegyéről.

— Saját tudósítónktól.

Zalaegerszeg, december 24.

Mikor e hasábkon legelőször adtuk hírt arról, hogy a hosszú interregnum után végre is dr. Balás Béla személyében sikerült megtalálni azt a férfit, ki az ország legelsőszponáltabb főispáni székének betöltésére alkalmas, mi voltunk ugyancsak az elsők, kik az új főispán nemes intencióiról legelőször és legalaposabban informáltuk a vármegye közönségét.

A főispán nyilatkozatai nyomán támadt megnyugtató könnyebbülés első szellőjét mi hoztuk mozgásba, hogy aztán megerősödve, dagadó erővel szétáramolva tisztító üdéséget kölcsönözhesen a vármegye levegőjének. — A lepergett rövid idő nem elégséges arra, hogy a főispán egyénisége és intenciói a maguk nemes és mélyvágású mitovutokban kidomborodjanak, nem elégséges arra, hogy a hosszú időn át megüledett felfogások nehéz átforgatását keresztül vigyük, de mindenesetre alkalmasak arra, hogy az általunk legelsőbben hirdetett s általában meggyeszerthe helyesnek talált direktívákat — még részleteiben is igazolják.

Ez viszont alapja lehet annak, hogy az általunk helyesnek talált irány mellett kibontott zászlót továbbra is, mint a leghelyesebb vármegyei politika szimbólumát vigyük előre — tovább!

Tagadhatatlan, hogy ténykedésünknek, irányunknak ez a jóleső igazolása bizonyos foku önbizalmat ébreszt bennünk, melyet csak fokozhat az a tudat, hogy mi viszont a legnagyobb megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy dr. Balás főispán a hasábjainkon körvonalozott programját részleteiben s egészében komolyan veszi.

Megerősíthet ebben mindenkit az a beszélgetés, melyet lapunk zalaegerszegi munkatársával legutóbb folytatott a főispán.

Egy nagystílusú kultúremler közvetlenségével, a biztosan látó ember éles ítélőképességével, nyilatkozik azokról a tapasztalatairól, melyeket a rövid idő alatt a vármegye belső életéről, kulturájáról, közgazdasági viszonyairól szerzett. Szinte meglepő az a gyors megfigyelési képesség, melyet nem egy részéről felmutat.

Munkatársunk részletesen beszámol azokról az impressziókról, melyeket egy látogatás intim keretében — lapunk részére — a főispánnal szerzett, arról az impresszióról, melyet egy hivatása magasztán álló főispánra működésének első hat hete alatt saját vármegyéje gyakorolt.

Az a lekötözött szíves fogadtatás, melyet dr. Balás főispán részéről a sajtó munkásai mindenkor élveznek, — az európai ember fényképének egyik jellemző vonása. Az a közvetlen, minden feszélyezést elűző modor, mellyel közlendőt előadja s az a nyíltság, mellyel véleményt nyilvánít ott, ahol kell s ahol annak súlya van — maga is biztosíték intencióinak nemességéről.

„Az én vármegyém.”

Szinte hihetetlen, hogy a főváros magasabb életének régióiból kiszakított ember oly megelégedett lehessen, annyira otthon érezze magát oly kicsinyes viszonyok között, amilyet Zalaegerszeg képes nyújtani a vármegye főispánjának.

Balás főispán határozottan úgy jelenik meg, mint akinek inyere van a gondolat, hogy ő most valóságos indigén a vármegyében és Zalaegerszegen. — „Az én vármegyém — a mi városunk.” Oly különösen hangzik ez az őszinte rezgéssel kiejtett pár szó nekünk, akik unjuk a vármegye örökös bajait, a kik belesiketültünk a vármegyei metro, olis kiáltó mizériáinak bántó hangjaiba, — olyan embertől, a ki fényes keresztet, kulturális tónusu környezetet hagyott el, hogy ilyenek létesítésén fáradjon itt, ahol annyira szükséges.

„Magszerettem a vármegyét, mert amerre jártam, kulturális fejlődésre való hajlandóságot láttam mindenütt felcsillani.” — Ezek a főispán szavai. Bennük a mai állapotok helyes látása — a jövő képe, — az irány, mely a helyes út megjelöl.

Három helyen látta és fogadta a vármegye közönsége a főispánt. Zalaegerszeg — Nagykanizsa — Keszthely, három külön álló világ, melyeknek megismerése valóságoslag az igazi kép kialakulásához vezet.

A főispán elragadtatással beszél ezekről a fogadtatásokról. Ebben az elragadtatásban befoglaltatik az állapotok ismerete is. Tudja, hogy „az ország egyik legjobban

közigazgatott vármegyéjének élére állított a királyi szó.” De ismeri ezzel szemben azt, hogy a főispánnak itt nagyobb kötelessége a kultúra és a közgazdaság hiányainak pótlásán fáradozni, mint a régi politikai sérelmek orvoslását elősegíteni.

Aki első látásra megtudja határozni, hogy „Zalaegerszeg kulturális élete a társasélet visszavonultsága s mesterségesen felállított korlátai miatt pang, aki Nagykanizsa magasabb nivóju életének okát a kasztszellem hiányában találja, aki Keszthely haladásában látja az idegenforgalom kulturális hatásait,” az meg fogja találni az eszközöket a hiányok pótlására, a meglevők fejlesztésére.

Nemcsak kulturális tekintetekről beszélhetünk, melyek igazán hivatott vezért nyertek Balás főispán személyében, ki a munka értékének teljes ismeretében nem szűnik meg előbbi lakhelyén folytatott működését ugyanolyan intenzitással tovább vinni. A közgazdasági ügyekben tanúsított széles látása szintén alapos reményt nyújt arra, hogy megfeszített tetterővel dolgozzék a vármegye javán. Hogy ne kelljen neki minden Zalaegerszegré érkezés után felsőhajítani: — Az a vasút, az a vasút...

A főispáni irodában egyébként folyik a munka s igaza van a főispánnak, mikor a hivatalos helyiség szűk voltára tett célzást azzal intézi el:

— Az igazi munkához minden hely elég — lakályos, termek csak a kényelmet szolgálják!

Ennél szebb program nincs, mert nem lehet!

A politika karácsonya.

Nagykanizsa, dec. 23.

Karácsony a béke, a szeretet lélekemelő ünnepe. Ezzel a szép, magasztos jelentőségével immár olyan hódító szellemet vitt az emberiség milliói közé, hogy ma már nemcsak a keresztény világban, hanem egybeitt is megönnepelik. Ilyen hódító szellem csak a béke, a szeretet szelleme lehet. Ez el a szellem elől nem zárkoztatik el még a politika rideg világa sem. Nem kell nagyon messze visszamennünk a magyar politikai élet világának multjába, hogy rámutathassunk azokra a megkapó békés fordulatokra, melyek így karácsony táján a béke, a szeretet szellemének fölemelő hatása alatt a legelsőbb politikai küzdelmek, harcok izzása közben a kölcsönös megértés, a ellentéteket elsimító beláts állásponthoz vezettek.

Az ellentétek a magyar politikai életben ma is éggő kiélesedettek. Ma is nagyon áldados határu lenné, ha a poli-

tikai élet karácsonyául, a béke, a szeretet ünnepeül a valódi nemzeti munka megértésének és igazi értékelésének régen óhajtott nagy pillanata érkezne.

Ennek a nagy pillanatnak fogadtatására talán sohasem volt olyan készségesen és őszintén kitarva a nemzetársadalom lelke, mint most. Ha az egymáshoz közjogi lefogás szempontjából egyébként is nagyon közelálló pártok most az okos, becsületes, őszintén nemzeti munka megértésével és céljával ennek az országnak közgazdasági föllendítésére, megszüldítésére egyesülnek és vállalkoznak: a magyar nemzetársadalom millióit az igazi hazaszeretet, a valódi nemzetböldögítés legizsibb, legbecsületesebb törekvése tömöríté köréjük. Mert tessék elhinni, hogy a magyar nemzetársadalom tisztán látó, világosan látó, jelszavakkal meg nem vesztegethető hatalmas rétegei már nagyon jól láttak azokkal a lármás hazafiakkal, akik immár tulontul hosszú időn át kizárólag abból éltek, hogy az igazi nemzeti kultúra, az eredményes haladás csendes, de munkára képes és kész apostolait, munkásait egyszerűen letorkolták. Azoknak az övöltő derviseknek, akik néhány év előtt a komolyítórekvésű közéleti munkásokat, mivel velük nem övöltöttek, — egyszerűen legazembereztek: immár teljesen lejárt órájuk. Legtöbbjük szépen visszacsuszott a régi földi-alacsonyágába, ahonnan a fölkavarás anyagában nem valógaló politikai forgató-ézel kapta föl őket kurti táncra a kissé magasabb levegőrétege. A magyar parlament és a vármegyei közélet eme szelleiből ordítókat most már elfeledtetten, helyüket nem találva lézengenek a jelszavak megejtő kábulatából fölcusodot, teljesen kibontakozott magyar Társadalomban.

A jelszavakkal hipnotizáló politikai Svengalikkal immár torkig van a magyar nemzetársadalom. Azt már minden világosan gondolkozó magyar ember tudja, ha nem végzett is középiskolát vagy magasabb iskolákat, hogy ennek az országnak, ennek a nemzetnek, melyet évi ezredeteken át közjogi sérelmeken rágódattak a jelszavas politikuskok, a nemzeti munka értékes, erő adó tápláléka kell. Ezt pedig nem a közjogi kérdések körül táncoló és övöltő politikai dervisektől, hanem az ország közgazdasági erejének növelésén munkáló komoly, csendes politikusoktól várhatjuk és remélhetjük csupán.

Igazán örvéndes dolog, hogy a magyar nemzetársadalom hatalmas többsége ilyen megértő lélekkel várja már a magyar politika karácsonyát, a nemzeti munka táborába való békés tömörülés nagy pillanatát.

A politika jövője Zalában.

Zalavármegye egyik vezető közéleti férfitól feltérkelt, hogy a zalamegyei politikai viszonyokról nyilatkozzék lapunkban. A feltérkelt személyiség nem engedte meg, hogy nevével nyilvánosságra hozzuk s a következő nyilatkozatot bocsájtotta rendelkezésünkre: Amint annak idején az egész országon, úgy Zalamegyén is erőt veti a jelszavas politika mómora, de mint az egész ország, Zalamegye is kiabándult abból. Körtesskedtünk gyülesezünk, bankettetünk sokat, ettünk a hazát hangosan, de a nagy felbuzdulásnak sehol sem láttuk az eredményt. Ezentul kevesebbet kortesskedünk, kevesebbet bankettetünk, dolgozunk a szeretjük a hazát — frázis nélkül.

Pár szó Muraköz kérdéséről.

— Irta: **Majda Ferenc**
a csáktornya kerület orsz. képviselője.

Csáktornya, december 24.

Ilyenkor, midőn elérkezünk a Megváltó születésének emlék ünnepéhez, a Karácsonyhoz, lecsendesednek bennünk a mindennapi élet küzdelmeivel járó izgalmak, tisztító és felemelő érzések kelnek bennünk, melyeket lelkőve tartottak a létfentartás nehéz gondolai, magunkba szállunk és elmélkedünk.

Ilyenkor, mikor közeledünk az ő és új év meséjéhez, a mikor a mulandóság újból elnyel egy esztendőt, mindnyájunk életéből, öregiek és fiatalok, reménykedők és kiábrándultak, erősek és gyengék hátra tekintünk és előre nézünk, mit hagytunk magunk mögött, a mi van előttünk?

Ilyenkor mindenki, kinek lelki világa nem olyan keskeny, hogy ebben csak a saját önző céljai férnek el, azokkal a legkedvesebb gondolataival, vágyaival és érveivel foglalkozik, a melyekkel az emberiség jólétét akarja előmozdítani, s a melyekkel ennek ami edes hazáknak boldogítását szándékozik elősegíteni.

Nekünk, a kiket a sors ide, a kettős határszélre hozott, nem lehet ilyenkor szebb gondolatunk, nem kelettezhetik nemesebb vágyunk és tervünk, mint a melyek ennek a földterületnek a Muraköznek jövődő szerével van egybe kapcsolva.

Ezt parancsolja hazafias érzésünkől fakadó kötelességünk, s ezt követeli ehhez a földréshez és annak népéhez való ragaszkodásunk szeretetünk.

A muraközi kérdés létesítéséről a megyei közönség nagy részének van tudomása. E lap hasábjain is volt több ízben alkalmunk erre vonatkozó cikkeket s nyilatkozatokat olvasni.

E cikkek és nyilatkozatok óráit kétségen kívül a legtisztább és legönzetlenebb hazafiaság vezette, de ha teljesen tárgyilagossá akarunk lenni, úgy hozzátehetjük, hogy túl sok hazafias aggodalom is.

Ezen körülmények nagy részében, a muraközi kérdés úgy lett beállítva, mint a magyar nemzeti állam egységét és területi épését veszélyeztető nemzetiségi kérdés.

Nálunk Magyarországon igen sok helyen és igen sokan elmélkednek nemzeti ségi kérdésekről, általános igazságokat hangoztatnak, kétélyeket szerkesztenek, véleményeket mondanak több és kevesebb súlytal, holott a nemzeti kérdés részleteit nem mindenkor ismerik, már pedig ezzel a kényes kérdéssel való foglalkozásnak csak akkor van jogosultsága, ha az arra vonatkozó összes részleteket alaposan ismerjük.

Ebben pedig nagy veszedelem rejlik, mert ha felületesek s pláne igazságtalanok vagyunk, úgy ott is nemzetiségi kérdést teremtünk, ahol az még nem volt.

Itt Muraközben az idő szerinti nemzetiségi kérdés nincs, s időnk függ, hogy soha ne is legyen.

Vármegyénknek ezt a legzebb és legtermékenyebb részét boldog és megelégedett nép lakja, melynek minden egyes tagja hű a magyar hazához, s akinek nincs egyéb vágya, mint békében élni azon a kis darab földön, melyet apától örökölt, vagy amelyet két dolgos keze munkájával verejtékesen szerzett.

Ezeknek lelki világában nincs helye felforgató eszméeknek, ezeknek nincsenek faji vágyai, tervei és törekvései, ezek magyarok akarnak maradni és szerető testvérei azoknak, kik nekik a hazát szeretik.

Néha-néha látunk törekvéseknek apró tüneteit, melyeknek Muraköz népének a magyar hazának tartozó bűnségi való létfentartása a célja, néha-néha észleljük,

hogy lelketlen igaztók, türes csóvát dobának a békében élő tömeg közé, de ezeknek a munkáját, ha nem is lehet lebecsülni, nem szabad túl becsülni s annak nagy fontosságát, a messzire ható erőt tulajdonítani.

Ezeknek a törekvéseknek, ezeknek az igazításoknak, melyeknek fészke túl a Dráván van, itt talaja nincs s erejük megtörik ennek a vallásos, becsületes, munkás és tisztességes népnek igaz hazafiaságán.

Nemzetiségi kérdés tehát Muraközben nincs, de vigyázzunk és legyünk résen, hogy ne is legyen.

Legyünk óvatosak az e kérdésre vonatkozó nyilatkozatainkban, hajoljunk le szeretettel, ehhez az elhanyagolt néphez, övük meg a köz és magánéleti tisztességgel ez egész vonalon, ápolják a hazafias érzületet minden irányban, s tartuk melegen a nemzeti együttérzést.

Ha ezen irányelveinket követjük, és ha ezen törekvéseinkben az állam és társadalom segítségére támaszkodhatunk, úgy megtaláljuk a muraközi kérdés súlypontját s megoldásának módját.

Költségvetés és színház.

Indítvány a városi költségvetési tárgyalásra.

Irta: Smyrna.

A nagykanizsai állandó színház ügye már évtizedek óta pihen. — A közönség megiehetős közönségi tárgyalja a kérdést. Nyugalmat az, úgy egyáltalán nem tudja megrendíteni. Szinte sértő, hogy mélyreható mozgalmat a színházügygel előidézni nem lehet. Csak néhány, a színház mámorító elragadt városatyja sugdossa itt, hangoztatja ott, hogy legalább a színházra pályázati tervet kellene kiírni, hogy egy konkrétumot teremve, állandóan napirenden lehetne tartani a színház piús kérdését; a képviselők zöme azonban szőléségen támoilóg, tapogatózik. — A kérdés most a költségvetés tárgyalásának alkalmával feltökölódik önként és bennünket vigasztalhat az a körülmény, hogy ha valaki az indítványt megtenné, ahoz a képviselők színe-java komolyan hozzászólna és nézeteit nyilvánítaná. Már ezért is érdemes volna az indítványt megtenni.

Az a körülmény, hogy a színház tényleges felépítésére szükséges pénz az utolsó krajcárig még nincs meg, nem rémítheti el a város közönségét a kérdéssel való foglalkozástól. Emlékezzünk csak vissza, hogy a városház, vagy a kaszárnya megépítéséhez mennyi pénzünk volt és mégsem vádolta senki a város vezetőjét könnyelmű gazdálkodással. — A színházépítés kérdése már egy évtized óta hengerzőzik ide-oda, anélkül, hogy csak egy lépést is haladt volna a megvalósulás felé. A közvéleményt a színházépítésre idomítani kell. Ki kell magyarázni már egyszer, hogy, ha valamely kulturinétet megalkotása 500 ezer K-bt kerül és ehhez megvan egy 60—70 ezer koronát vagy többet érő telek és százötvenezer korona készpénz, mintegy 80 ezer koronával tőkésíthető városi hozzájárulás és valamely állami segítés is remélhető, akkor a kérdéssel foglalkozni lehet, foglalkozni kell. Még egy száz tízpet az a kormányjáró deputáció el fog ugyan koptatni, míg megkapja a remélt szubvenciót; de melyik kormány zárkózik el egy definícióm elől? Melyik kormány hagyja majd segély nélkül azt a városi, mely megépítette a színházat, de anyagi támogatás híján nem tudja azt pl. berendezni?

Költségvetési tárgyalásra gyűl össze nemsokára Nagykanizsa város közönsége.

Eleget szerzett már az újságírók tolla, elég tonta folyt már a színházügyben. Nincs az ügynek egy megvilágítatlan oldala sem, sőt állíthatjuk, hogy az ügy meg is szakállosodott, a szakálta meg is őszült. El is töpült már a közönség, látva, hogy szappanbuborékokat kergetett, mikor az ügyért lelkesedett. Most azonban az ügyet a végrehajtás stádiumába kell vinni. Aki az ügyet vesződik, a színházi bizottság tagjai, lépjenek most ki a porondra és próbálják meg, hogy a tervpályázat kiírása találkozik-e a város közönségének jóváhagyásával vagy sem.

Kanizsai emlékek.

Körkérdés egykori kanizsai színészekhez.

Megírvén a szép lucskos karácsony és a körkérdések idejét, minden-esztendőben megújuló újságírói tradícióim értelmében eruttal is felkerestünk sorainkkal egy csomó embert, akiknek valaha valami közük volt Nagykanizsához, hogy mondják el, micsoda emlék él lelkükben, amelynek szála még most is a városhoz köti őket. A megkerdezettek kevés kivétellel mindnyájan válaszoltak, s hogy mi is igen komolyan vesszük e feleleteket, annak bizonyosságát utalunk az alábbi sorokra, melyek e körkérdések dolgában elfoglalt álláspontunkról eléggé tájékoztatnak. E bevezetésnek címe:

Mi lesz a körkérdéssel?

Felelő: Fiam; itt vannak a „Tárogató” szerkesztősejéből. Azt kérdezik, mi van a körkérdéssel?

A művész: A körkérdéssel? Melyik körkérdéssel? Tízennyolc lap körkérdeztem. Ez valószínűleg az azokat kérdezi. Lehet-e Othellót színelben játszani?

Felelő (kimégy és visszajön): Nem arról van szó... Azt akarja tudni, mi a véleményed Shakespeare-ről.

A művész (a homlokra csap): Erről megfeledeztem... Most mit kezdek én ezzel az emberrel?

Felelő: Talán várjon addig, amíg Mariška hazajön az iskolából. Ő okvetlenül tud valamit erről az izéről.

A művész: Ez jó... Mondd neki, hogy most elmerültem egy szerep tanulásában, jöjjen délután... Vagy... várj csak egy kicsit... Azt fogom mondani neki, hogy a legjobb véleményem van róla és mindig szívesen lépek fel a darabjaiban... Mindenkor szívesen támogatam művészetemmel.

Felelő: Beküldjem azt az urat?

A művész: Egy percig várj: Még valamit kellene kitálatni, mert így unalmas a dolog... Nem ez a Shakespeare itt a fontos, hanem úgy gondolom én... A publikumot én érdekiem és nem ez a szerző.

Felelő: Találj ki valamit, mert nem várhatjuk ennyi ideig a szerkesztő urat...

A művész: Az ördög vigye el ezeket a körkérdéseket... Ez az én karácsonyi ünnepem.

Felelő: Jó volna elidőni azt a „Nők barátja” históriát... Tudod, amikor a sugó fordítva lette maga elé a sugókönyvet és hátulról előre játsztatók le a darabot...

A művész (örömmel): Ez nagyszerű lesz... Most mondj valami darabot ettől a Shakespeare-ről...

A felelő: Julius Caesar...

A művész: Nono... ez egy kicsit Molière...

Felelő: Nem létezik...

A művész: Fiam, ebbe igazán ne szólj bele... de Romeo és Juliát ő írta...

Felelő: Biztos?

A művész: Totizikler... Na most jöhet...

A körkérdő (bélép): Kedves Mester...

A művész: A legjobbkor jön, kedves szerkesztő ur... Eppen Shakespearevel foglalkozom... Ő egyenesen óriási és mondhatom az ő darabjával kapcsolatosan történi velem életem legizgalmasabb esete... Olyan dolog, amely próbára teszi a művészt, amely óriási tudást — bocsánat a szerénytelenségért — és hi-

hetetlen hidegvérű igényt... Parancsoljon feljegyezni... Tarlógyón Romeo és Juliát adtuk és a sugó fordítva lette maga elé a sugókönyvet és fordítva sugta a darabot... És kérem lejegyeztetett... Én sugtam a többiek... természetesen... A közönség nem volt észre semmit... Ehez hasonló esetem volt még egy... A „Boszorkány”-ban történt...

(Tovább mondja érdekes véleményét Shakespeare-ről, mi azonban ittadjuk a szót és a hasábkot a legjobb emlékeztetőnkben élő művésznőknek és művészeknek.)

Károlyi Leona

Nagyváradról, a magyar vidék legjobban felszerelt színházából felelt levelünkre imígyen:

Kedves jóbarátaim!

Rögen éreztem olyan örömet, mint amellyel ezt az alkalmat megragadom, hogy Maguknak, s annak a bájos kanizsai közönségnek írassak. Hát hogy is tudnám én azt a szép tudományt várost elfeledni valaha, ahol pályámnak hirtelen felfelé kanyarodó fordulata értengem! El lehetne-e azt felelteni, hogy Maguk biztattak, Maguk bátorítottak arra, hogy én is lépek fel a Királyszínházban a vidéki primadonnák Jánosvitézversenyén? Hiszen első lettem a versenyben és teljesült nagy álmom, primadonna lettem a primadonnák között. Voltam azóta sok helyütt, ott is, ahol talán több tapsot és virágot arattam, mint Kanizsán, (no, ebben kétekedni bátorodunk! Szerk.) de talán a neveket sem tudnám hibátlanul elmondani. — Feledhetetlen emlékek főznek Nagykanizsához.

A legmelegebben ödvözlöm Magukat és azokat a kedves ottani ismerőseimet, kik közül nem egynek arcvonásai is tisztán élnek még emlékezetemben. Pá

Károlyi Leona.

Latabár Árpád,

a feledhetetlen és örökké javíthatatlan Lati, jó meleg helyről, a Király színházból fitymálja a világot, s így kezel le bennünket:

Fükt! Hagyjatok engem békében és ne juttassátok eszembe az adósságaimat azzal a Kanizsával. Hogy hogy vagyok? Egy koronáért azt is megmondom! Erre a pénzszerezési módra különben ti tanítottátok meg engem, s ez lenne a legkellemesebb kanizsai emlék, ha tényleg csak egyszer is akadt volna olyan bolond, aki ezért egy koronát adott volna. Jobb lesz ne levelezetek annyit, hanem ahelyett gyertek fel megint egyszer a Királyszínházba, majd akkor beszélünk.

A viszontnézésre

Lati.

NB. A fent említett adósságok mind ki vannak fizetve. Becs. szav. L.

Belenzay Margit,

a híres „panamista nem tett le a humorról maig sem és nyíltan bevallja, hogy:

„Kanizsa, mondhatom maguknak, úgy a szívemhez nőtt, hogy egy híres operatőrnek kellett jönni (a nevét ne kívánják), aki ettől elválasztotta. Sok kellemes azom volt Kanizsán, de különösen akkor, mikor a Bergrék Zeigájában az én híres panamakuplémát épekeltem. Minihogy kérdik, megnyugtathatom magukat, ugyanaz a panamám megvan maig is és becézem, mint a legzebb emlékeimet. Kanizsáról különben emlékszem még egy borotvált polcára, az öreg Révészre s arra, hogy ott mindig borzasztóan szokatott lenni. A többi nem ért semmit, mind elfelejttem. És még magukat nem.”

Sajó Géza,

Nagy Endre kabaréjának erősségei és egész Budapest kedvence a kanizsa hölgyközönségnek bőkol válaszában.

„Nagy darab földet bejártam, gyerekek, de sehol annyi szép leányt, szép asszonyt nem láttam széles e hazában, mint abban a ti fatornyos hazátokban. Ilyen emlék ér a legjobbat s ezért nem tudom én Nagykanizsát elfelejteni.” írja hosszabb felelőben.

Parlagi Kornélia

az operákat éneklő soubrett primadonna, haragszik azért a részvétlenségért, amiben pár hónapja Pintér Imrével együtt rendezett kabaréelőadásukat részesítette a kanizsai közönség és így dörög bájos pacsirta hangján:

„Maguk csunyak, még azt várják, hogy szép emlékeim legyenek Kanizsáról, mikor ott három hónapja olyan borzasztóan le kellett égnünk. Haragszom nagyon, s ezért nem is mondom meg, hogy milyen nagyon szerettem valamikor Kanizsán lenni, ahol leg-szebb színpadi sikereimet arattam.” (Mintha mégis meg találta volna mondani. Szerk.)

Almásy Endre

a szegedi színház igazgatója fényes karrierének magaslataival a következőképpen emlékezik — le Nagykanizsára:

Kedves barátom,

oly rég volt és oly szép volt! Mikor még fiatalabb fejvel, lélekkel, kedéllyel nem volt egyéb gondom s vágyam, csak hogy új érteimet adjak Hamlet problémás szavainak s azt hittem, hogy a művészethez egyéb sem kell, csak művészi ambíció és rátermettség. Mily súlyos tévedés! Kell ahhoz bizony első sorban pénz, kell közönség s nem árt, ha van művészi rátermettség is. Ki nem emlékszik boldogan ifjabb éveire, különösen, ha azokat a szeretet, barátság, megértés színei ragyogják körül, mint az én kanizsai szereplésem éveit. Nagyon jó volt köröztetek; ott-hon voltam nálátok. A kanizsai deszkákön legjobb igyekezetemből és legjobb tudásomból hagytam ott valamit, a Ti Kölcsey-utcai arénátok az én emlékeimben a művészet komoly, szép, csillogó palotája. Talán még látok benneteket, talán még látom azt az említett furcsa palotát.

Akivel találkoztok, s gondoltok, hogy ismerem, add át, kérlek, szíves üdvözlémet.

Öszinte hived

Almásy Endre.

Déry Rózi

ki már Kanizsán primadonnai orosz-lán-köröket „mutogatott, azóta valóban ün-nepelt primadonna lett. A művésznő ennyit irt egy anizsra:

„Oh, aranyos Kanizsa, annyira sze-re-em, különösen, ha meghívhatnak vendégszerepelní, hivhatnak bátnra, mert én már akkor is tudtam valamit, de ez sifli ahhoz, amit ma tudok, mert már primadonna vagyok. Ilyen a világ-sora, amit egy ismerősöm szerint így mondanak latinul: „Sic transit gloria — Mundi.”

Hevesy Gusztika

mikor kanizsán járt, a vidék első naivája volt, ma is az; és nővére, Mariska ma is legszebb leány a magyar deszkákön. Gusztika is emlékezik:

Mindenhol jó, de Kanizsán se volt a legrosszabb, ahol szerettek bennünket és Magától a legszebb kritikákat kap-tuk. A szalag, mely a szerkesztőség csokorján volt, ma is megvan. Emlé-keznek még a névnapra az Arany János-utcában, mikor Torkos azt a hal-hatalan viccet csinálta? Ha egyszer arra kerülünk, elmegyünk a kanizsai közönség elé is levizsgázní. Tisztelet-lünk mindenkit, maga már tudja, hogy kiket. Marcsa üdvözlí.

Magyar Lajos

lővárosi színművész:

Hej, Kanizsa! „Dicsőség és szerelem”, — e kettő kellett nekem — és Kanizsában nem csalódtam. Sajnos, ez is elmúlt. Ott írtam első színművemet is. Tudja, azt, melyet még sehol sem adtak elő. Hja, az intrikák! A lőbbi színművemmel már szerencsésebb voltam. Ezeket t. i. nem írtam meg. — Kanizsán játszani elsőrendű dolog volt. De Nagy Endrénél lenni sem utolsó.

Kertész Mihály

szintén lővárosi színművész és egy leve-lő-lapon ezt kéri:

— Révészknél lesz-e az idén is születésnap?

Kertész.

Városi közgyűlés Zalaegerszegen.

Mérnök választás.

— Saját tudósítónktól.

Zalaegerszeg r. t. városképviselő testülete folyó hó 21-én d. u. 4 órakor Legdth Kálmán törvényhatósági biz. tag, apál-plébános elnökelete alatt tisztújító köz-gyűlést, majd folytatólag dr. Korbai Károly polgármester elnöklésével rendkívüli köz-gyűlést tartott.

A mérsékelt népességű közgyűlés a Szombathelyre megválasztott Késsóvszky Ernő örökbe egyhangulag Nagy Z. Sándor okl. mérnököt választotta meg. Az új városi mérnök fiatal, ambiciózus ember, ki egy év óta mint magánmérnök Zala-egerszegen jólmenő mérnöki irodát vezet s minden téren őszinte szimpátiát kelteit maga iránt. Reméljük, hogy új állásában szintén megfelel a hozzáfűzött vára-kozásnak.

A folytatólagos közgyűlés első pontja az új szombathelyi püspök: Mikes János grófnak a város üdvözlő feliratára adott válasza volt, melyet egyhangu örömmel vettek tudomásul. — Kiigazították a viri-listák jövő évi névjegyzékét.

A tanács megleghangu előterjesztést tett egy nagyszabású könyvtár létesíté-s és támogatása iránt. Az előterjesztést elfogadták, de mi a magunk részéről — bár a tanács kulturális tendenciáit figyelemreméltóknak ismerjük, — nagyon fontosnak tartjuk, hogy ez a kérdés ne ma-radjon a mindig pénzhiányról panaszkodó város nyakán egyedül, hanem társadalmi uton indított akció révén is minél előbb a megvalósulás stádiumába jusson. Nem mondunk gorombaságot, ha megállapítjuk, hogy nagy szükség van rá Zalaegerszegen.

A lőbbi aprókékos pontokból érdekeseb-bek: egy városi hajdút a polgármester tisztiszolgájává minősítették át; felhatal-mazást adtak a költségvetés előző évi összegeinek erejéig a tanácsai utalványo-zásra; felírtak az éjjeli vasuti összeköté-s visszaállítása iránt, elintézték egy csomó illetőségű ügyet stb.

A közgyűlés fél hétkor ért véget.

Fáber Oszkár előadása.

Nem volt vita.

— Saját tudósítónktól.

Csodálatos érdeklődéssel kérdezték egész héten az emberek, hogy lesz-e Utóó-vita? S habár senki sem hitte komolyan, hogy valaki vállalkozzék Fáber Oszkárral szembeszállni, kíváncsiság mégis százakat mozdított meg. A közönség a 9 órára hűdveit előadásra már 8 órakor kezdett a Szarvas-szálló Edison-termébe gyűle-kezni s még nem volt 9 óra, mikor családóttan kellett az érkezőknek visszafor-dulniuk. Nem volt hely. Már állni sem lehetett. Érdekes, hogy a munkásság most is alig hármadréze volt a közönségnek. A hallgatók zömét a város intelligenciája szolgáltatta, amely egyre fokozódó érdeklődéssel fordul az iskola felé. Szembetűnő, mily nagy a hőlgközönség. A zso-folt széksorokon végignéze ismételtén meg lehet állapítani, hogy amikor a meg-felelő termeket az iskolától megtagadták: az illető urak oly nagy és előkelő közön-ségnek nehezítették meg a kultura pártol-lását, amellyel szemben ilyen eljárásra semmiféle testületnek nincs és nem lehet morális jogosultsága. Az illetők nem is tudták, hogy kikkel szemben követhették ezt el.

Természetes, hogy egyeseknek ilyen animozitása bármily kellemetlen helyzetbe sodorta az iskolát és annak közönségét, nem csorítottatta annak hatását és népsze-rűségét. A tudomány kultuszát csak egyes termékből lehetett kizorítani, de nem le-hetett azt elzárni a közönség szívéből,

amelyben megérdemelt fogadtatásban ré-szesült. Fel kellett azonban ezt ismételtén panasoznunk mégis, mert nemcsak, hogy legalább százan be nem juthattak a te-rembé, hanem a beszorultak közül is kénytelen voltak mintegy nyolcan előadás közben eltávozni, mert nem bírták tovább a kényelmetlenséget.

Mint-hogy vita-köz nem akadt, Fáber az előbbi előadások konkluzióival foglal-kozott, azonkívül a konzervatív és radi-kális világszemlélet ellentétét állította szembe. Közvetlen, kedves, szinte csevegő modorban beszélt s ötleteivel sok derűl-tséget okozott, tapsban is többször ré-szesült.

Ezzel az Utóó-iskola előadásainak első sorozata véget ért. A bekövetkező ünnepek miatt az iskola két hétig szünetel. Újév után, valószínűleg január 8-án kez-dődik az előadások második sorozata, amely az élők világáról szól: 1. Az élő anyag. 2. A de-cendencia elmélete. 3. A darvinizmus és a szelekció. 4. Az öröklési elméletek. 5. Az emberré válás folyamata. 6. Vita az előadottak felett. Mint látható, ennek a sorozatnak sokkal érdekesebb és vonzóbb anyaga lesz.

HIREK.

Zala.

„A Zala utja” című tegnapelőtti vezér-cikkünk körvonalazta felfogásunkat arról, hogy mit tartunk mi Zalavármegye egyet-len napilapja feladatának, rendeltetésének. Nem általános és többféle-képpen magya-rázható frázisokat adtunk. A Zala pro-grammja nyílt, egyenes, félremagyarázha-tatlan: a rendelkezésünkre álló örök meg-feszítésével politikában, társadalmi, köz-igazgatási, kulturális téren szolgálni a liberális haladás és nemzeti erőgyűjtés céljait. A Zala vidéki városban megjelenő, 6 filleres estí lap. E meghatározás min-den szava a szerkesztés nehézségeit je-lenti, tehát a legtöbb, amit mi ígértünk — s nyugodt lélekkel vállalunk is, az hogy igyekszünk Zalamegye közönségének az adott körülmények közt a lehető leg-jobb újságot adni.

Mi legszebb jutalmunkat és elégtéte-lünket abban fedezzük fel, hogy a közön-ség velünk van, a Zalát a magáénak valíja s az új évfolyam küszöbén bizonyára ve-lünk is érez, midőn mi az új esztendőől Zalamegye napisajtójának további fejlődé-sét reméljük.

A Zala kiadóhivatala a most lejáró elő-fizetések szíves megújítását kéri, nehogy a lap szétközdése nehézségekké ötközzék.

Sass és Faragó Münchenben.

— Saját tudósítónktól.

Nemcsak mély és őszinte öröme, de valami jóleső elégtétellel is érezünk, mikor olvastuk a „Münchener Neueste Nachrichten” és a „Münchener Post” című müncheni újságok ma érkezett szá-maínak művészeti rovatait. Mind a két lap — melyek közül az első világszerte ismert — egész tárcát szentel Sass Fe-renc, Sassné és Faragó Márton, a mi kanizsai művészeink müncheni atelier-tárlatának. Úgy irnak róik, mint kiknek izmos és kiforrott tehetsége a piktura e fővárosában is komoly figyelmet kelt. Különösen Sass dícsérik, akinek nagy és gazdag jövőt jósolnak.

Késő délután érkezett a két müncheni lappelány, ezért nincs módunkban, hogy a müncheni kritikát bővebben ismer-tessük; esetleg szőszierint közöljük; ezt leg-közelebb megteszük; de azért röviden meg akarunk emlékeztetni Sass és Faragó müncheni sikeréről, minégy karácsonyi kellemes meglepetésül azoknak, kik ve-lünk együtt a meg nem értes kicsinylése és gunyos mosolya közepette is megma-radunk barátaink tehetségébe vetett hitünk mellett.

— Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt szerdán este jelenik meg.

— Személyi hír. Zalaegerszegről je-lentik: dr. Sipeki Balás Béla Zalavár-megye főispánja a karácsonyi ünnepeket ne-jével együtt Budapestén tölti. — A fő-ispáni pár jövő szerdán érkezik haza Zalaegerszegré.

— Tanácsülés. A városi tanács tegnap déliben tartott rendes heti tanácsülésén tulnyomó részben a folyó hivatali ügyek elintézésével foglalkoztak és több nagy városi közgyűről éppen csak említés tör-tént a tanácsülésben, mely ezekben nem foglalt állást, hanem mint első fórumnak, a pénzügyi bizottságnak adta ki azokat előzetes véleményezés végett. Egyéb ügyek: a városi számvéveség számításai a jövő évi költségvetés illetőleg pótdadó meg-állapításáról Scherz Géza, téglagyáros által a városnak tett gyáreladási ajánlat, valamint Nagykanizsa város 1912—14. évi helypénzbérleti jogának tegnapelőtti tartott árverése. Ezekkel a ma délután 5 órakor összeülő pénzügyi bizottság fog foglalkozni.

— Mennyi lesz a pótdadó? Erre a minden kanizsai adófizető polgári a leg-intenzívebben érdeklő kérdésre még most sem tudunk pontos választ adni, noha mára ígértük azt. Azért van ez, mert a városi számvéveség még mindig annyira el volt foglaltva, hogy csak ma késő dé-lután fejezheti be számításait, melyekből a ma délután összeülő pénzügyi bizottság-gal együttesen fogja a pótdópercentet megállapítani. Annyit azonban már most módunkban van közölni, hogy a remény-kedők, kik bizáltak abban, hogy a pótdóó emelkedés nem lesz túlságos, nem fognak csalódni. Tán két, legfeljebb három percent lesz az emelkedés, mondják illetékes helyen, aminél a legtöbbben sokkal rosszabbra számítottak.

— Eljegyzések. Szalay Ida Állami tani-tónól eljegyezte Cavallotti Sándor főgimná-ziumi tanár Nagykanizsán. (Külön értesítés helyett.)

Vécsey Ferenc földbirtokos eljegyezte Weiss Elyit, Weiss Ferencnek a Weiss L. és F. cég belfagjának leányát Budapestén.

— Esküvők. Az elmúlt héten házassá-got kötöttek Nagykanizsán: Horváth János kocsi Dancs Katalinnal, Dános Ala-dár magánhivatalnok Marosvásárhelyen Fleischacker Malvinnal, Novai Imre köz-ségi aljegyző Barcsón Pichler Erzsébettel Berzencéről.

— A hipnotizáló anyakönyvvezető híressége. Az összes magyar lapok és ezek nyomán a tekintélyes külföldi saj-tónak egy része is részletesen beszámolt azokról a rendkívüli eredményekről, amiket lőházi Horváth István nagykanizsai anyakönyvvezető a hipnotizmus terén produ-kált. Már annak idején a „Zala” közlései révén már annyira elterjedt a kanizsai anyakönyvvezető különös képességeinek híre, hogy heteken át naponta tucat-szám hozta a leveleket részére a posta az ország legtávolibb vidékeiről is, száz meg száz beleg embertől, kik a hipnotizmus-tól várnak egyedüli gyógyulást. A fővá-rosi lapok minapi terjedelmes közlései után azonban a leveleknek valóságos Javinája indult meg lőházi Horváth Ist-vánhoz, akit az érdeklődők százai keres-tek fel pár nap alatt írással. A legkü-lönbözőbb társadalmi állásu egyének a levelek írói, kiknek nagyrésze gyógyíthat-lanpák vélt betegségétől szeretne szaba-dulni a hipnozis által. Az anyakönyvve-zető az összes levelekre azt a választ íratja (mert egymaga ennyit nem lenne képes), hogy egyelőre nem foglal-kozik gyógyhipnozissal, de reméli, hogy rövidesen módjában lesz annak akadály-talan gyakorlása. Mint különös érdekes-séget említjük meg itt azt, hogy lőházi Horváth Istvánnak több fővárosi szana-tórium tulajdonosa ajánlatot tett arra nézve, hogy intézetükben való működésre megnyerjék. Az anyakönyvvezető a karácsonyi ünnepekkel fogja felhasználni arra hogy e dologban Budapestén személyesen tájékozódjék.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: öv. Hajdu Lászlóné szül. Potoncz Katalin 73 éves földműves; Auer Ferenc 3 napos; Varga György 76 éves; öv. Hajdu Györgyné szül. Tomács Julianna 72 éves napszámos; Morgensztern Erzsébet 21 hónapos; Barton Márkus 56 éves koldus; Farkas József 15 hónapos; B. György 3 hónapos; Novák Mária 2 éves; Gárdai Zsigmond 18 hónapos; Gerőcs Anna 13 hónapos; Horváth Rozália 3 éves; Pap Mária 1 napos; Lakatos György 34 éves vasúti napszámos; Somogyi Antal 54 éves szűcs (Pálból); Anek Katalin 6 éves; Tóth Elekné szül. Karafiát Anna 44 éves napszámos; Pap Ferenc 2 napos; öv. Bihács Józsefné szül. Laskovics Anna 68 éves magánzónó és Árkus Mária 24 napos.

— **A pezsgő.** Ezúttal nem a pezsgőszakértőkről van szó, kik oly fényes és felülmúlhatatlan reklámot csináltak a zalamegyei, csáktornyai Animo pezsgőgyárnak; ezúttal magáról a pezsgőről van szó, melyet ugy Egerszegen, mint Nagykanizsán a főispáni bankettek vezettek be a közforgalomba. A két város pezsgőfogalmazó közönsége ezeken a bankettek gyűléseire meg róla, hogy nem kell okvetlenül boykottálni azt, ami itthon terem, ami a megye területén készül; mert nem okvetlenül kompromittálja az iparterméket az, hogy Zalamegyében csinálják. Ha jó az Animo országjárta, bizonyára jó itthon is, de az kellene, hogy itthon kétszeresen jó legyen. A pezsgő kóstolás, melyről írtunk, — feltárta azt a tényt, hogy az Animo van olyan jó, mint a legtöbb francia pezsgő, ezek után nincs elfogadható kifogás arra, hogy egy b. idezen jegyű pezsgő fogjon a zalai vendéglőben és kávéházakban. Mi magunk is örömmel állapíthatjuk meg, hogy közönségünk végre e téren is teljesíti kötelességét, melyet a helyi ipar pártolásának tartozik s ezt annál szívesebben teheti, hogy az Animo-ban Zalamegye igazán kifogástalan, s főrendű produktum.

— **Egerszegi kereskedők a főispánnál.** Mi tetük szavát a zalaegerszegi szentiváni ejjei postáját botrányos mivoltát. Most értesülünk, hogy az ejjei pénzzsárlást beszüntették, csupán a levélpóztát szállítják be évente a kocsi. Ez nem elég a zalaegerszegieknek. A városi közgyűlés felírta a régi ejjei vasúti összeköttetés felállítását és úgyanevűt a zalaegerszegi kereskedők Ballasa Benő keresk. tanár vezetésével küldöttésként fordult dr. Balás főispánhoz, ki a szívesen fogadott küldöttséget biztosította jóindulatáról s megígérte, hogy e jogos kérelem érdekében minden lehetőt el fog követni.

— **Egy kanizsai gépgyár terve.** Hutter Béla vasmezei földbirtokos, ki több szabadalom tulajdonosa minap egy helybeli pénzintézet meghívására városunkba érkezett s itt a pénzintézettel egy. Hutter tulajdonát képező szabadalom finanszírozásáról tárgyalt. Egy nagyobb szabású gépgyár létesítéséről van szó, mely a szabadalom tárgyát állítaná elő. A találmánynak szakértői körök nagy jövőt jósolnak.

— **A Z. I. M. K. szabadliceumi előadásai.** A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti kör újra megkezdte a szabadliceumi előadások sorozatát. A kulturális jelentőségű szabadtanítási módszer egerszegi formájában is őszintén szolgálja a haladást. Az első előadás az állami főgimnázium tornatermében 1912. évi január hó 7-én délután 4 órakor lesz. Láng Lajos gyógyszerész tartja; a címe: „A sótermelés — Magyarország sóhányát”. Kémiai kísérletek és vetített képek segítenek az agilis felolvasónak az érdekes tárgyat még érdekesebbé tenni. A többi előadások sorozatát legközelebb közzöljük.

— **A kövérség modern gyógykezelése** most már nem a multiból alkalma-zott, sokszor kegyetlen koplaló kurákból áll, hanem inkább arra helyezik a súlyt, hogy az anyagcsere gyorsítása által a felesleges zsírtömegek eltűnjenek. Ezt első sorban a világhírű **Ferencz József** keserűvíz használata által lehet elérni, melynek hatása nagy kövérség esetén felülmúlhatatlan. E célból éventen 2—3 sor egy-egy 4 hétig tartó ivókurát kell tartani, mely abból áll, hogy naponként a reggeli előtt, éhgyomorra 1 borospohárnyi valódi Ferencz József-keserűvizet kell meginni. A hatás bámulatos és sokszor már az első hét után észrevehető. Kapható fűszerkereskedésekben és gyógyszárakban.

4583

— **Készül a közhíznáz tervpályázata.** Király Sándor városi mérnök elkészítette a leendő nagykanizsai közhíznáz színterítésének előmunkálataival és a napokban befejezte a közhíznázépítési terv pályázatra vonatkozó javaslatát, melyet a városi tanácsnak benyújtott. A javaslat azokat az irányelveket is mind összefoglalja, amiket e dologban a színházépítési bizottság több ízben tartott tárgyalásain megállapított. A mérnök javaslata kétféle kivitel ismertet, az egyik a színházi tervnek pályázat uján való elkészítéséről szól, míg a másik arról, hogy miként lehetne, s mennyiben volna előnyös erre minden pályázat nélkül direkt megbízást adni egy új építőspecialistának.

— **Adóhivatali kinevezés.** A pénzügyminiszter Szabó József nagykanizsai lakost ideiglenes minőségű segélydijsz adóhivatali gyámkorraká a hőmérővárárhelyi m. kir. adóhivatalhoz kinevezte.

— **Elhalasztott befizetések.** A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet (Peeti Magy. Ker. Bank palota, Csengery-u. 4.) értesíti t. részvényesait, hogy karácsony hétfőre eső befizetések ugyanazon héten csütörtökön 28-án, a keddre eső befizetések pedig pénteken 29-én fognak megtartatni. Az igazgatóság.

— **A Gazdasági Önségélyző Szövetkezet** az ünnepek miatt f. hó 25-iki (hétfői) befizetését pénteken f. hó 26-iki (keddi) befizetését pedig szombaton tartja meg.

— **A Nagykanizsai Takarékpénztár** által alapított Önségélyző Szövetkezetnél a f. hó 25. 26-iki befizetések karácsony ünnepé miatt f. hó 29-én pénteken lesznek megtartva.

— **Új társaságot Zalaegerszegen.** A zalaegerszegi unott és fejletlen eleibe új áramlatokat akar néhány modern szellemű fiatal uriember becsémpészni. Egy új kör alakítanak, melynek célja lenne az intelligens ifjúságnek társadalmi működtetése. Ifjúsági klub lesz a címe az új körnek, melynek alapító munkálataiban dr. Kántor Ödön, dr. László Pál, dr. Kardos János, Láng Lajos és Fangel János fejenek ki dicsegeteműtő tevékenységet. Alakuló közgyűléstük tegnap este tartották meg nagy érdeklődés mellett. Az öröndetes alakulás iránt Zalaegerszegen a legszimpatikusabb hangulatú munkások.

— **A Legényegylet szórakoztatója.** Szokás szerint ez évben is megtartja a karácsonyi ünnepi szórakoztatóját a nagykanizsai Legényegylet, melynek műsora a következő: 1. Álom a sírboltban. Ira és szavalja Tólosz József ur. 2. A cigánok Babetől, zenéi bős. Előadják Hofrichter Emma urhölgy, Gürtler István, Saueremann Ferenc, ifj. Saueremann Mihály és Saueremann Béla urak. 3. „A monológ”. Irta: Sváb Frigyes. Előadja Bakos Janka urhölgy. 4. Serenade Mozartól, vonós négyes. Előadják Hofrichter Emma urhölgy, Gürtler István, Saueremann Béla és ifj. Saueremann Mihály urak. 5. „A mód”. vigjáték egy f. vonásban. Szereplők: Bakos Janka, Tizedes Gizike urhölgyek, Bruncsics Ferenc, Czulek Rezső, Horváth Jenő, Kolmann Lajos és Varga János urak. — Kezdele d. u. fél 5 órakor. — Helyárak: F. nartott hely 1 kor. ülőhelyek 70 fill. földszinti állóhely 50 fillér, karzati állóhely 30 fillér.

— **Vadászat az alkalmi tejhamisítókra.** Zalaegerszegen tartott a napokban a rendőrség egy kis raziát a karácsonyi nagy tejszínességért a már ismert módon segítő óhaját tejkofák között. — Találak hamis tejet, fel is kűdtek meg-izsgálni. De a rendőrség, a hamisítók neveit nem teszi közzé. A tapintatos eljárás mindenestre dicsegetés, de aligha szolgálja a közönség érdekeit. Egyekben tudósítunk arra is kíváncsi, miért nem tették közzé a két év előtt elcsíptt s elűlt 27 tejhamisító nevét mindmáig sem. Persze fő a r. t. városi „tépénat”!

— **Tancgyári orlat.** December, 26-án kedden este a Legényegylet táncgyakorlatot tart, mely az ünnepre való tekintettel esti 8 órakor kezdődik. Belépődji: személyjegy 60 fillér.

— **A kórházi és szegényházi karácsonyfára.** Kis Ernő áruló 5 koronát, Blau M. Fiai 2 öveg cognacot kűdött.

— **Koldus halál.** Zalaegerszegi tudósítónk jelenti: Dömötör Károly zalaegerszegi koldust tegnapelőtt reggel a város mellett elterülő vizalahidit réten egy viztócsa sarában halva találták a járőrök. A vizgátat megállapította, hogy a 70 éves vén koldus részegen kiborult a rétre s ott, összeesett. — Szívja, alkoholt és egy decemberi ködös éj hidege bevégezték szegény nyomorult embernek az életét.

— **A karácsonyi főistentisztelet** hét-főn délelőtt egyenye 11 órakor kezdődik, melyre a Legényegylet összes tagjait ez uton is meghívja a Legényegylet elnöksége. Gyűlések délelőtt 10 órakor a Plébánia templom főbejáratánál.

— **Az Edison karácsonya.** A Szarvas szállóbeli Edison színház is tart karácsonyi ünnepet. Két szenzációs műsorról kedveskedik közönségének. Az első, melynek műsorából kiemeljük a „San Marino” természet felvételt, ma este kerül bemutatásra és ez holnap is látható lesz. Karácsony napján és másnapján megint más érdekes műsor lesz látható, melynek fő érdekessége a „Nagyapa meséje” című dráma.

— **Nagy karácsonyi és újévi vásár** Szívós Antal művés és látzerésznel. Szarvas szállóba. 7010

— **Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után poloska nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Címexinnel. Ez eddig az egyedüli szer. — amellyel a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Címexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, fojtot, szagot nem hagy, a legkényesebb bútor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli főraktár Zala- és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerár Nagykanizsa.

— **Színházban, bálban, estélyen** Yes porcellánpouder a legjobban érvényesül. Városunkban mindenütt kapható 3 és 5 koronáért.

— **Sáfrán József fűszerkereskedő** nél kiűnő minőségű aranyhegyi fehér bor zárt palackokban literenkint 36 kr. kerül. Cim: Magyar-utca 74. 6070

Koholt levelek.

*

Zalaegerszegen magyar Paizson hozzák Tivolt Jánosnak, ennek a római lelki anyának a halva születés után azonnal hosi halált halt gyermek-cikkeit. Ebben az ügyben kaptuk a következő nyilatkozatokat:

Tekintetes Szerkesztő Ur,

súlyos rágalom csett rajtam, melyet nyilvánosan kell megcáfolnom, bár csak a Magyar Paizs olvasói tudnak róla.

Egy Tivolt János nevű író azt állította rólam, hogy nekem dialektikám van. — Kérem én becsületeit meghaltam; voltál nekem hektikám is, de bocsánatot kérek — dialektikában sohasem szenvedtem. Orvosi bizonyítvánnyal igazolhatom, hogy a dialektika egyáltalán nem a költők betegsége — de nem is a Tivolt Jánosoké, akik — egy idegen ur véleménye szerint — ha jobban vannak, egyszerűen úgy hívják őket, hogy: Tivoltat János.

Tényleg ti — voltatok.

Tisztelettel: Arany János.

Kedves Zala

az „Ugyan—Muki” című cikkben ön azt írta, hogy Tivolt János urnak titkos képviselőjelölti programja van.

Nagyon kellemetlen volna az a feltevés, hogy mi mondtuk el önnek azt az esetet a mult választás előttől, mely egy egerszegi szőlősgazda hegyi pincéjében fojt le. Azt t. i. hogy mikor a képviselőjelöltként emlegettek Bosnyákok, Batthyányi, Szemecet, a házigazda mindenre csak a fejét rázta s azt mondta:

— „Olyan képviselő kell nektek, aki köztetek való, sőt közületek, aki így a saját szívében, barátságos pincészereztés közben — hányja (nem ki, hanem:) megveleek a honháza sorsát és az átkos kaurmány manipulációt, melyeket katonakorában a „manikulas-iskolában” ugyanis jól megtanult! Ilyen ember kell nektek!”

Ezt az esetet nem mi mondtuk el önnek s mikor elmondjuk akkor sem mondtuk meg, hogy Tivolt Jánosról van benne szó. — Most sem állítjuk.

Tisztelettel

Husz egerszegi szavazópolgár.

*

Jó, öreg Zala,

nem igaz, hogy én goromba pokróc vagyok, annyival is inkább, mert ha pokróc vőnök, nem nem tudnék goromba és durva lenni a Magyar Paizsban, hanem legfeljebb valamelyik ló hátán.

Ellenben, hogy a lóhátról való beszélgetés épen pokróci mivoltom (nem Tivoltom!) folyománya.

Különben is nem elég neked, hogy a szerkesztődet lezámítottam, tudósítót le-lacizáltam, csupán azért mert ti engem le-mukizáltok. Ha több is kell nyíltan meg-írom. (Természetesen csak szigorúan a a paizsban.) hogy a szerkesztő zsidó, a tudósítód meg eretnek. Elmondalak én benneteket még fekete földig, is, ha én nem ismerlek, hogy mind igaz, amit én — hazudtam és lehyeg: minik hazudtam volna, ha még nem is lenne igaz?

Különben is én nem veletek polemizálok, nekem magammal van a nagy harcom. Mondta a Halász dr. is (Nem a Vilmos!)

Hogy pedig én írok, az nem vicc, hanem szomoru valóság!

napomuki Tivolt János s. k.

Hi-elesítés erejéül:

— bl.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése)

Budapest, december 22.

Változékony, szeles idő várható, mely lassanként mind hűvösebb lesz. Sok csapadék. Déli hőmérséklet: 3.7 C.

Országgyűlés.

A Ház január 11-ig szünetel.

Budapest, decemb. 23. A képviselőház ülését ma fél 11 órakor nyitotta meg Návay elnök. Jelentette, hogy a főrendiház elfogadta az indemnítási javaslatot, majd felolvasták az interpellációs könyvet. Ezután Lovász Márton az államvasuti munkások helyzetéről interpellált, Barcsay Andor pedig a hunyadmegyei állapotokról.

Az elnök javaslatára a Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését január 11-ikén tartja. Az elnök boldog új esztendőt kívánt a Háznak s ezzel az ülés véget ért.

Áchim utóda.

Szegvár, dec. 23. Áchim Andrásnak utódja támadt Szegváron. Kulmán György kigazda megszervezte a parasztpártot és pedig olyan eredménnyel, hogy a ma lefolyt megyebizottsági tagválasztáson a parasztpárt leverte egy a munkapártot, mint a függetlenségi pártot és a maga jelöltjeit választhatja meg.

A trónörökös állapota.

Prága, december 23. A trónörökös egészségi állapotáról elterjedt hírek újabb jelentés szerint tulzottak. A trónörökös tegnap egész nap szakadó esőben és szélben vadászott, tehát nem lehet feltételezni, hogy beteg volna.

Agyonlütötte az áram.

Makó, december 23. Nedbinec Győző villamosszerelő munkaközben a vezetéket karjára csavarta. A telepen megindították az áramot, mely a munkást agyonlütötte. Kevés hiija, hogy nagyobb katasztrófa nem történt, mert Nedbinec közvetlen közelségében még kilenc munkás dolgozott.

Kereskedés lopott szénnel.

Budapest, dec. 23. Szenzációs bűnügyet derített ki tegnap a budapesti rendőrség. Egy társaság, melynek feje Vágó István szénkereskedő, állandóan lopott szénnel kereskedett és nagy pénzüsségeket szerzett magának. A rendőrség Vágót és három kocsiát letartóztatott. — Még a mai nap folyamán mintegy husz letartóztatás várható.

Mery del Val — írsek.

Róma, december 23. A pápa Mery del Val bíborost legközelebb egyik nemrég megüresedett érseki stallumba fogja ki-nevezni s így a Vatikán hamarosan új államtitkári kap.

Szerencsétlenség a Párisi áruházba.

Budapest, dec. 23. Borzalmas katasztrófa érte ma délelőtt Schoner Ignác asztalos leányát, aki a Párisi nagy áruházban van alkalmazva. A leány beleszorult a fölötté, ahol oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy most a halálra vívódik. A szerencsétlen leány másfélórásig volt kétért-beejtő helyzetében.

A muraközi petroleummező.

Olajkutatás Muraszerdahely mellett. — A munka telepe. —
Falanszterkép a jövő századból. — A Muraköz jövődjé.

Saját tudósítónktól.

Muraszerdahelyen voltam, — itt van a szomszédomban s ott találkoztam a Munkával. Azzal a lázas gyorsasággal, mégis minden tévedést kizáró, szélesvonalú és szakadatlan munkával, melyen az én képzeletem szerint a nyugat legvirágzóbb ipari kultúrája fölépült. A gyors és energikus munkával, azzal, mely a legnagyobb foku akaraterőmegfeszítés eredője, melyben nemcsak nyolevan kalapács csap le precíz biztonsággal ugyanabban a pillanatban, hanem nyolcvan munkás szív is egy átértett célért dobban össze. Maga a munka az, ami itt izgat s ami mint valami művészi-láz, korbácsolja ezeket az embereknek az idegeit. Teremteni akar s ennek az egységnek célján a tudata lehet a legapróbb részkeg. Egy vaserejű kéz rendezte ezt a hatalmas színjátékot, melyben mindenki tökéletes a maga helyén, betölti a maga szűkebb körét, míg nem az összehalmozott munka csúcán fel fog szökkenni az első olajsugár, igazolva azt, hogy a mult idők hanyagságai, mulasztásai, lelkiismeretlensége után ez a vaskéz jól dolgozott Muraszerdahelyen. Ha bekövetkezik, a szerdahelyi falanszter gyönyörű gyözelem lesz ez és káprázatos nyeresége elsősorban Zalavármegyének.

Az első olajsugár! szinte már magam is a rabslolgája vagyok ennek az előjövő első sugárnak, pedig bennem már elkopott az a szerv melylyel az ember könnyen lelkesülni szokott. Már én is várom az első sugárt, a táviratot, mely felszökkenését nekem hírül hozza. A munka láza mindenkit megejt, ki ennyire a közlebe fér és látja a lelkesülten kitartó munka végső célját, a rajongást, a felmagasztaló hitet, melylyel ott mindenki arról az első sugárról, az olajról beszél. Ugy beszélnek róla, mint a Tanító öreg Nagy Jánosa a buzáról, az éltető, mindent uraló buzáról. Akikkel megismerkedtem, ezeknek a világ minden olajmezejét megjárta embereknek a sima, lágy, színes olaj az ő buzájuk.

(A jövő képe.)

Hálás vagyok annak a csáktornyai ismerősömnek, ki minap ottjártamban felhívta figyelmemet a szerdahelyi petroleumkutatásra. Nézzem meg — mondta — bizonyos benne, hogy találók ottan elég irrválót. Mindjárt ki is izentem Muraszerdahelyre, s azt a választ kaptam, hogy másnapra szívesen látnak. Muraszerdahely ugyan vasuti állomás a lendvai vicinális mentén, mégis másnap kora reggel Csáktornyról kocsin mentem ki a 13 kilométerre levő petroleumtelepre. Ugy történt, hogy a reggel érkezett meg Oroszországból Picker Frigyes úr, a petroleumvállalat vezérigazgatója, ki Csáktornyról magával vitt kocsin. A Szerdahelyen folyó munka tempójáról ki izeltőt mindjárt kaptam, midőn a vezérigazgató úr kijelentette, hogy most érkezik Oroszországból, egy napot Szerdahelyen dolgozik s este már utazik tovább — Londonba. Ugy is történt.

Nem írok közgazdasági méltatást hanem riportot. Azt a sok szint és újszerű hangulatot vetitem ide, ami Muraszerdahelyen megfogott.

A szükséges tudnivalókkal már az úton ellátnak magamat.

A Mura szigete talán nem is sejtett gazdagságot rejt magában. Most petroleumot keresnek ott. Európai nevű szakértők, geológusok jáltak Szerdahelyen és megállapították, hogy okvetlenül gazdag petroleummedencéknek kell lenni a szerdahelyi rétek alatt. Csodálats, hogy míg másutt mindenütt hegyes vidékek vannak a petroleumforrások, addig itt a sík, lapály az olajföld, ami a kiaknázásnak s az értékesítésnek igen nagy előnye.

Mi lesz, ha egyszer felszökik az első olajsugár! A Mura közének e része ha-

talmas teleppé alakul át, milliók vándorolnak ide homi és idegen tőkében, gyárak létesülnek a petroleumforrások mellett s ezek a kicsiny horvát falvak, melyeken a hajnali ködben áthaladunk, megélnék és a nagyipari foglalatosságtól felvirulnak. Minden jel azzal biztat, hogy Zalamegye e része virágos jövőnek néz elébe s ezért indokolt, hogy mi is minden figyelmünket irányítsuk a Muraszerdahelyen folyó munkálatok felé. Ma már minden reményességük meg lehet arra, hogy itt a szomszédomban egy országosan nagyszabású ipari fellendülés bontogassa szárnyait.

(Tudnivalók.)

Meg kell még magyaráznunk azt amit mi is megtanultunk utközben. Az minden kétségen felül van, hogy Szerdahely környékén a föld alatt, — hogy milyen mélyen, azt nem tudhatom, — bőséges olajmedencék vannak. Ezeknek a felkutatása ugy történik, hogy a szakértői kijelölés szerint több helyen lefúrnak a földbe több száz méternyire. Ha egyik fúrás rátalál az olajra, az olaj, mikor az utolsó réteget is eltávolították róla, mint a szökőkút nagy erővel fel fog szökni. Ezen a ponton aztán petroleumkutat csinálnak. Aztán meg kell állapítani az olajvonalat, vagyis az olajmedence irányát, hogy mindenütt a medence felett fúrják a kutat. A fúrás mintegy 25 méter magas fúrótoronyokban történik.

Ez eddig semmi nehézséget sem árul el. Am a főlog nehézsége ott van, hogy a fúrás még nem jelent kész eredményt részben, mert nem bizonyos, hogy helyes nyomon halad, aztán meg ezt a műveletet ezer és egy veszedelem fenyegeti. Szerdahelyen például emberfeletti küzdelmet kellett vívni a beözönló talajvízzel. Megeshetik, hogy a fúrás elferdül, az is, hogy mikor lefúrtak pár száz méterre, ez a horribilis nehézségű pár száz méteres vas leszakad, azt pedig alig lehet többé kivenni a földből s ezzel vége ennek a fúrásnak; a jövő századok geológusai törhetik a fejüket rajta, hogy mi lehet ez a hosszú vasrúd a földben. Ezeknek a fenyegető veszedelmeknek, szerencsére, van biztos óvszerük: a gondos, pontos, lelkiismeretes és erélyes munka.

A munkában ugy kell haladni, lépésről — lépésre, — mondta Picker vezérigazgató úr, — hogy az ember minden tévedésnek és balesetnek kizárja az eshetőségét.

Ez a lelkiismeretes munka aranybálya, mely hogy mennyire bevált Muraszerdahelyen, azt rögtön meglátjuk.

Van róla tudomásunk, hogy ezen a vidéken már igen sok mintegy 20 év óta keresnek petroleumot. W. Singer bécsi lakosé itt a zárkutatmányi engedély s e hosszú idő alatt ő maga végzetett fúrásokat. Ki tudja mily óriási milliókra menő összeget fúrattott be Szerdahelynél a földre, de azt a célt, melyet kívánt, nem érte el. Singer ugyanis másutt, orosz, galliciai, romániai petroleumforrásoknál is részes és el van foglalva, a szerdahelyi munkálatoknak nem szentelhetett kellő figyelmet s távollétében itt bizony hanyag, rossz, sőt lázítóan lelkiismeretlen gazdálkodás folyt. Egész sereg kút áll a határban, melyeket Singer fúrattott s bár némelyikben máris van nyersolaj, melyet most eladnak, Singer az ő embereivel nem üzhette tovább ezt a vállalkozást. Szomorúan jellemző példának láttam Singer egy kútját, melyben már kilencszáz méterre lefúrtak, mikor aztán bentörték ezt a csaknem egy kilométeres fúróvasat, mely benn is maradt. Megjegyzem, hogy ebben a kútban elég szépen van nyersolaj.

Singertől a kutatásra opciót nyert a „London & Budapest Oil Syndicate Ltd.” egy e célra alakult magyar-angol társaság, melyben kiváló magyar és angol ipari és kereskedelmi tekintélyek vesznek részt. Ennek a társaságnak a szíves vendéglátását élvezem.

(A telepen vaggunk.)

Amint a rétek közt tovahajtunk, ködben és szakadó esőben, egyszer csak a távolból két-három magas torony, — olyan alakkal, mint a párisi Eiffel, — homályos

körvonalakban élénk tűnik. Mindegyik mellett villanylámpák égnek s amint közelebb érünk, látom, hogy a központi telepen fejlesztik a villanyt s elvezetik mind a négy, 2—2 kilométerre levő fúrótoronyig.

A központi telep rendkívül érdekes. Arra az időre rögtönöztek ide, míg a kutatások tartanak. Két nagyobb fából és téglából épült házból áll; az egyik a közös étkező, konyhával, egyéb mellék-helyiséggel s néhány lakással, a másik az iroda, mellette lakásokkal. A közelükben néhány hét alatt mostépítenek meg még egy dupla falu házát négy szobával, konyhával, fürdőszobával. Minden egyszerű, mégis minden modern és kényelmes. Villanyvilágítás, telefon és a technika egyéb városi csodái itt, a szerdahelyi rétek közepén. Engem mindjárt valami vadölő jelmezbe bújattak, hogy sértetlenül álljam a sarat, zselet, esőt. A pompás reggelinél, melynél megismerkedtem a technikai igazgatóval is, egy urral, ki kanadai származású, fúrt már kutat Amerikában, Oroszországban, Szumatra szigetén, Ausztráliában, a reggelinél a vezérigazgató prezideált. A föltétlen tekintély és a föltétlen engedelmesség találkoztak itt. Az európai udvarias, könnyed modorában folyt a beszéd, de azért a vezérigazgató minden szava határozott utasítás volt. Ugy tetszett nekem az egész, mint egy hatalmas gépezet, melyet egyetlen ember állított be, aki ha távol van is, az ő lendítő ereje dolgozik az egészben. A munkának ez a legfokozottabb erélye biztossága, tévedést kizáró precizitása és az az apparátus, mely ezeket ellenőrzi, mindez a vezérigazgató lefektetett alapelveinek a hatásai, kirol külföldben ennél az alkalomnál derült ki nagy örömemre, hogy magyar, dunántúli származású ember. Hogy a további jellemzéseket megtakarítsam, itt emelem ki, a jó hadvezérekkel való ama közös vonását, hogy kiváló érzelme van az embereinek a megvalósításához.

— Ez mindennek a titka, — mondta ő és valóban, a legalárendelhető helyen is odailló, lelkiismeretes, pontos, szorgalmas embert találtam.

Higgye el, hogy nem a haszon izgat bennünket — mondta tovább, — hanem maga a munka és az a remény, hogy a siker igazolni fog bennünket.

(Az irodában.)

Kora reggeltől a késő órákig folyik a munka az irodában, ép oly odaadón és pontosan, mint a tornyokban, vagy a gépházban. Mintaját láttam, hogy ellenőrzi a londoni társaság muraszerdahelyi alkalmazottait. Naponta a legkisebb mozanatról is jelentést meg Londonba, hol ebből azt is kiolvashatják, mennyit dolgoztak. Napirenden vannak a sürgönyváltások, olyan az egész, mint ha organikus összefüggné a muraközi kis falu a világ fővárosával.

Az iroda környékén van a nagy gépház, a kovácsműhely, szüntelenül hallatszik a kalapácsolás, kattogás, a gépek zugása; — tovább az istálló, szertárak stb.

(A tornyokban.)

Most jövünk a nagyszabású munka tulajdonképpen való színhelyére. Körülbelül három négyzetkilométernyi terület négy szélső pontját jelzi a négy fúrótorony, melyekben szakadatlanul, éjjel-nappal folyik a munka; a munkások 12 órai felváltással dolgoznak.

Mikor a réti utakon az első toronyhoz tartunk, már megtudom, hogy a siker első föltétele teljesült. A talajvizet, mely W. Singer összes kísérleteit tönkretette, sikerült elzárni. Husz évi kísérletek után most először. Derék, nagy, de sikeres munka volt ez, most aztán minden veszedelem fenyegetésétől menten folyhat a dolog. Minden egyébtől megvéd az, hogy a munkában „lépésről-lépésre” úgy haladnak, hogy minden tévedésnek és balesetnek kizárják a lehetőségét.

A tornyok mindegyike mintegy 25 méter magas, az alapja téglány, talány 20 méter hosszú és 10 méter széles. Mindegyik torony mellett gépház áll, melyben a lokomobil már olajjal fűtik, azért, hogy ha feltörnek a gázok, a fűzet egy pillanat alatt el tudják oltani. A négy toronyban 200 és 280 méter közt változott a mult héten a fúrt mélység, azóta bizonyára elérték és meghaladták a háromszázat is. Leírni alig lehet a tornyokban folyó szakadatlan és nehéz munka képét. Magát az eljárást így vázolhatjuk:

Lent a fúrt lyuk mélyén működik a fúróvas. Ehhez toldanak hozzá felülről körülbelül két méteres vasrudakat; a fúró rudat vascsővel veszik körül, tehát valahányszor megfellelőleg lejjebb jut a fúró, nemcsak a vasrudat földjék meg, hanem a csövet is meghosszabbítják, rácsavarván újabb másfél méteres csövet. A petroleum ezen a csövön fog felszökni.

A munka, persze, szinte ideges precizitással, vaskövetkezetes rendszerrel folyik. A fúrást galiciai fúró mesterek vezetik. A fúrt rést természetesen állandóan „kanalazzák”, eltávolítván belőle az agyagot.

Igy folyik ez a nehéz munka mind a négy toronyban. Mikor az utolsóban voltunk, felszólították, hogy a fúrást tájára szolgálják. Itt határozott intenzív petroleumszigot éretem s ez a szag még erősebbé vált, mikor a lyukat kikanalazták. A kiszedett folyékony agyag pedig tisztán látszott a rajt uszó olaj színe. Ez a legreményteljesebb torony, itt várható minden nap a petroleum felszökése. Ezt várják a telep lakói s ha bekövetkezik, akkor az örvendetes hirdást viszi szét a táviro sokfelé.

Ennek a toronynak volt még egy érdekessége, mely említésre méltó. Itt ugyanis bemutatott egy magas fiatal munkásnak, ki csak úgy izdott a legközönségesebb munkában; A ruhája, arca, keze csupa szenny, víz, agyag; igazán nem a legbarátságosabban fest. Egyebekben egy gazdag angol főúr fia, okleveles mérnök, aki így kezdte a mérnökséget. Naponta 12 órát dolgozik.

Azt hiszem, szívesebben, találóbban és igazabban nem fejezhetem be ezt a tudósítást, mint a fiatal angol mérnök megemlékezésével. Ez talán nálunk is imponál.

Es azt hiszem kinek valamiképpen a lelken fekszik ennek a megyének a gazdasági haladása, ezek után szintén odafigyel s várja, mikor szökik fel a petroleum a szerdahelyi olajmezőn.

n. s.

A zalamegyei hóhérverseny.

Írta: HALLA ISTVÁN.

Szalamegye hóhére meghalt a mult század negyvenes éveinek elején.

A híres hivatal elnyeréseért rögtön lépéseket tettek a szentgróti kanizsai, meg az egerszegi győpmesterek. Ugy látszik akkor is „kilincselt” kellett az állásokért, mert a pályázók jártak vicispánhoz, ügyészhez, csóndbiztoshoz a hóhérság elnyerése végett.

A kanizsai győpmestert az ügyész esküszén alá vette. Ilyenféleképp beszélt vele:

- Tudja-e a hóhéri tennivalókat?
- Tudom.
- A keréketörést is?
- Azt még nem próbáltam.
- Hát a nyakazást?
- Azt sem.

— Hiszen akkor semmit sem tud! Talán azt gondolja, hogy a hóhéri hivatal is csakugy el lehet végezni, mint a városbírósgot?

De már ezt nem hagyta magán száradni a győpmester. Haragosan kérdezte:

— Hát az egerszegi meg a szentgróti győpi jó lesz hóhérnak? Azok sem törtek kerékbe, nem is nyakaztak!

Ez igaz volt. A fiskus nem tehetett mást, mint némi reményt nyújtott a pályázónak:

— No jól van! Bizzék az ügye kedvező elintézésében és menjen haza nyugodtan!

De a másik két pályázó is járt a protekció után. Különböz pedig mind a három pályázó régi hóhé család sarjadéka volt. Mi nem is lehetett másképpen, mert a hóhérvadékok csak hasonrangú családok házasodtak a kényszerűség miatt. Tudniillik az utszéli koldus is megvetette a magyarok közül ezt a mesterséget. Sőt szükség esetén még a cigányt is csupán életveszélyes fenyegetés mellett lehetett az akasztás elvégzésére kényszeríteni. Ezért legtöbbször német vagy cseh volt nálunk a hóhé.

S éppen ezért voltak a pályázók mindannyian rokonságban egymással is, meg a soproni, bécsi, brünni és prágai hóhércsaládokkal is.

Az egerszegi győpmester különbnek tartotta magát a szentgróti, meg a kanizsai sógoroknál, mert az ő felesége nagybátyjának jutott 1818-ban a szerencse, hogy egy mágnásnak, az utolsó Beleznay

grófnak fejét levághatta s a pallost az egerszegi győpmester örökölte. Persze a pallost valóságos kincs gyanánt őrizte.

A szentgróti győpmester pedig azt hánytorgatta, hogy olyan munkát senki se tud készíteni, mint ő.

Mielőtt azonban Szalamegye betöltötte volna a hóhéri állást, rendkívüli dolog történt Ebergényben.

Ebergény kicsi falu Ösejében. Tiszta magyar lakóit avar utódoknak tartják. Még manapság sem igen mozdulnak ki falujukból: abban a zsuppos hajlékban halnak meg, ahol születtek.

Alig múlt el a század legrettentőbb kolerája, már egy különös új járvány kezdett pusztítani Ebergényben, meg a szomszéd Erzsébethegyen. Erős egészséges emberek jó étvágygyal megvacsoráltak és reggelre halva voltak. Valami ismeretlen nyavala ölte meg őket.

Napjainkban sem igen szeret orvost hivatni a göcsei ember, hanem azt tartja: „Meg lehet hantani doktor nélkül is!” Hát még nyolc év előtt hogyan jutott volna észbe doktor, hisz az egerszegi fizikuson kívül csupán Keszthelyen, Kanizsán meg Lendván volt orvos a vármegyében.

A parasztnak tehát szépen rá kellett hagyni az egész dolgot a mindenható Istenre: akit ő szült, az meghal, punctum!

A sűrű halálozásnak csupán annyi hátsója volt, hogy litániakor áhitatosabban énekeltek: „Hirtelen halálolt, ments meg uram minket!”

Már néhány esztendőig pusztított az ismeretlen pestis, míg utóljára mégis gondolkodóba ejtette az embereket az a furcsaság, hogy a járvány csupán feleséges embereket támad meg. Sem asszonyt nem bánt, sem pedig legényt vagy özvegy embert.

Figyelni, nyomozni kezdtek. És csakhamar iszonyu bünt fedezték föl: asszonyok ölték meg hitves férjüket.

A mérgezés egész sora bizonyosodott be. Éppen úgy, mint ezélt tizenhárom évvel a fityeházi asszonyoknál.

Különbösen is nagy hasonlóság van a két eset között. Mind a fityeházi, mind pedig az ebergényi asszonyok szerelem vagy boszú miatt mérgezték. Ha valamelyik menyecskével az ura kegyetlenül bánt, (ami éppen nem volt ritkaság) vagy ha az asszony mást szeretett: elítették a utból a férjet.

Az ebergényi gyilkolásról immár utonutólag beszéltek, mikor Szalamegye ügyésze perbe fogta a bűnösöket és hosszú eljárás után az 1840. év táján sikerült neki halálra ítélni két asszonyt.

Ezekre pallos-halál várt, mert Werbőczy Tripartituma szerint csak a közönséges embert volt szabad főlakasztani, míg asszonynak és nemesnek pallos dukált.

Ma már alig tudjuk elgondolni, mekkora érdeklődést keltett az ítélet az egész vármegyében. Akkor a kivégzés teljes nyilvánosság mellett mindenféle ceremóniával járt. Pallos halál meg éppen rendkívül ritkaság volt.

„Regula szerint” a két asszonyt jól meglátolva kitétték a „siralomház”-ba három napig. Mellük a vármegye két-két katonája őrködött talpig fölfegyverkezve. Sőt a megyeház kapujában soron kívül állott éjjel-nappal, míg csak meg nem történt a kivégzés.

Siralomház gyanánt a vármegyeház egyik nagy szobája szolgált, melynek utcára néző egyetlen ablakát erős vasrostély védte. (E szobát később a telekőnyvi hatóság használta ülésteremnek.) Mindenik asszony előtt feszület állott az asztalon. A feszületek mellett éjjel-nappal két-két gyertya égett.

Három napig töltött a vármegye népe megnézni „az elvetemedett személyeket”, kiknek részére minden látogató egy-egy pénzdarabot dobott az asztalra helyezett tábla.

Az így begyűlt pénzen a halálraítelt hozathatott magának pecsenyét, bort vagy másféle enni-innivalót. Ami pénz így el nem fogyott, azt szent célra kellett fordítani: a papnak adták, hogy misét mondjon a bűnös asszonyokért.

De ez alatt az idő alatt a kivégzésre is el kellett készülni.

A hóhérságra pályázók közül a vicispán berendeltette a szentgróti meg az egerszegi győpmestereket. A jurátusa küldte a berendelő parancsolatot. A vicispán valamelyik Kerkapolyi volt, a jurátus pedig az elői Szabó család egyik fiatal sarja, ki megkérdezte a vicispántól:

— Hát a kanizsai győpmestert miért hagyta ki urambátyám?

A vicispán nevetett és azt válaszolta:

— Fiskus akarata az egész! Nem hagyott békét, amíg bele nem egyeztem, hogy az ebergényi asszonyokon remek munkát csinálhassanak a szentgróti meg az egerszegi győpmesterek. Majd ezek közül nyeri el egyik a hóhéri állást, mert csak az lehet a vármegye hóhéra, kinek remekje van! A kanizsainak nem lesz remekje s kedvéért nem fog elítélni még egy asszonyt csupán azért, hogy ő is kapjon remek munkát!

A becített két győpmester pontosan megjelent a vármegyeházánál. A második vicispán adta ki nekik az utasítást, ki tudott németül beszélni és akiről azt sütték, hogy az öreg apja zsidó volt. Azt kérdezte a pályázóktól:

— Nyakzatok-e már?

— Nem! válaszoltak csüggedten a németek.

— Akkor jól van! vigasztalta őket a második alispán. Most alkalmatok leszen hozzá! Mindegyitek kap egy asszonyt, kien elvégezheti a remeklést! Az lesz a megyehóhérré, ki szebben dolgozik! Mert nem akarunk Kanizsáról (abból a zsidó-fészekből) hóhérré hozni a vármegyére!

A pályázók felvidámodtak annyira, hogy az egerszegi győpmester még kérni is merészt valakit. Azt, hogy a vármegye csinálhasson a kivégzéshez olyan vörös ruhát, amilyen a királyi parancsolatok szerint dukál.

A második alispán azt mondta:

A vármegyének most nincs ahhoz való posztója! Az egyszerű dolgozások fekete ruhában! Az is elég jesszó!

A két győpmester megköszönte jó indulatot és nagy ambícióval fogott hozzá a munkához.

Először is lehozták a megyeház padlásáról a két hóhérszékét és a két darab pallost. Ezek a vármegye tulajdonai voltak. A vörösre festett székeket lemösták, a pallosokat pedig napokig fentek, tisztították, míg borotva élességűvé lettek.

Ez idő alatt a pecérek a kivégzés helyét készítették.

A városon kívül, az akasztófa-domb mellett mintegy két méter magas és negyven négyszög méter széles új dombot hantáltak földből. Tetejét kiegyengették, aztán beborították szép zöld gyepel. A hóhérszék lábait földre vert cövekhez szilárdan hozzákötötték, hogy megmozdítani ne lehessen. Ez azért volt szükséges, hogy a székekre kötött asszonyok a rémületes utolsó pillanatban székestül együtt fel ne ugorhassanak és kellemetlenséget ne okozhassanak a — hóhérrak.

A kivégzés előtti éjjel az egerszegi sógorál hált a szentgróti győpmester.

Már éjjel után mind a két hóhéreljölt fölkelte az ágyból. A szentgróti pálinkázgatót, hogy a pallossuhintáskor ne remegjen a keze.

Az egerszegi pedig szó nélkül elment hazulról. A beözönlő falusi nép úgy reggel három óra tájban a szentháromság szobor előtt az utcán látta imádkozni.

A kivégzési ceremonia nagyon hosszú volt.

Hajnaltól a pap meggyújtatta a két asszonyt. Aztán a porkoláb összekötöztette a félholt személyek kezeit és pontban hat órakor székre ültette őket. Mindeniket más-más székére. A bűnösök arca hátrafelé volt fordítva és mindenik mellett egy pap meg egy fegyveres megyehusár állt.

A harangozónak is jutott szerep. Egy megbízott embere vigyázta, hogy mikor indulnak meg a halálraítelt székerek. Induláskor a megbízott sebesen elfutott a templomtérre, jelt adott a toronyban váró harangozónak, ki rögtön megkondította a lélekharangot és húzta egészen a kivégzésig.

Igy a lélekharang szünet nélkül való csilingelése között ünnepi menetben viték ki az asszonyokat. Ezer meg ezer ember kísérte.

A két székér mellett széles kardu, cifra tarsolyos megyehusárok lovagoltak, kik mások a hivatalos leveleket szállították.

A huszárokon kívül még hivataluknál fogva jelen kellett lenniük a börtönőröknek, kiket a várnagy vezetett. Utánuk a szolgabíró következett, ki nélkül az a kivégzés éppen nem történhetett meg, mert ő az egész uton kezében tartott egy piciny pálcát, melyet a kivégzés előtt ketté kellett törnie.

Az óriási néptömeg minden tagja nagy megmozdulással nézte azt a kis ládagot, mely az volt az általános hit, hogy ha a

szolgabíró nem tudja eltörni kétfelé a pálcát, akkor szabadon kell eresztetni a bűnöst.

Lassan, méltóságosan haladtak már csak azért is, hogy a szintén nagy számban kivonuló pendelyes gyerekeket agyon ne sportsák vagy el ne gázolják.

Már messziről meglátta mindenki az emelvényen a fekete ruhát két hóhérré.

Mikor az ezernyi nép a vesztőhelyig ért, akkor az asszonyokat a szolgabíró intésére leszállították a székekre. És ekkor a szolgabíró hangos szóval meg egyszer felolvasta előttük a „szentenciát.” Az ítélethárítás után eltörte a vékony, száraz pálcikát és két darabban odadobta az asszonyok lába elé, azt kiáltván:

— Istennél a kegyelem!

E szabályos eljárás után a győpmesterek vették át a két asszonyt.

Pecéikkel odakötötték a vörös székhez az asszonyok kezét-lábát. A két nyomorult még mindig remélt, mert híre futamodott, hogy a király megkegyelmezett az — egyiknek. Természetesen mind a két asszony reménykedett, hogy ő lesz az egyik. Azt is mesélték, hogy a kegyelmet a legutolsó pillanatban hirdetik ki.

Eközben az egyik elítélthez odalépett az egerszegi győpmester, lenyírta haját és bekötötte szemét. A lassu készülődés alatt a nézők közül sokan rosszul lettek.

A szentgróti mester lenézte társa mesterkedését. Néha be-benyúlt kabátja hátsó zsebébe és butykost vett elő. Pálinkázott. Majd gunyosan rászólt a egerszegire:

— Rosszul csinálod, Michl sógor!

Tudniillik az egerszegi Mihálynak hívták. Kesseldorfer Mihálynak.

Kesseldorfer kézbe fogta a pallost és keresztet vetett magára. A közelállók hallották fohászokdását:

— Az Atya, Fiu és Szentlélek Istenek nevében!

A fényes pallos egyet villant a napfényben. Suhintás hallatszott. Abban a pillanatban az asszony feje felugrott a levegőbe. Egyet kalimpál és úgy esett vissza a földre, hol az esés erejénél fogva jó messzire elgurult. A csonka testből az ég felé lövelt a vér hatalmas sugárban. Igazi remekmunka volt! Nem lehetett volna szebben csinálni.

Most a másik asszonnyra került a sor.

A szentgróti mester nem vágta le az elítélnek a haját, sem a szemét nem kötötte be. A közönség felé fordult és hetvenkedett:

— Ajne májsterstuck werde ich machen!

Utasítására az egyik pecér kezébe fogta az elítelt hosszú haját és fölfelé tartotta, hogy a fej a hajnál fogva a pecér kezében maradjon a levágás után.

A félholt asszonynak a rémület miatt kimeredt szeme még mindig a messze távolba révedezett. Utolsó pillanatát várta a fehér keszkenőt lobogtató lovas hírnökök. Meg kell annak érkezni, hisz egyikök kegyelmet kapott!

Egyszerre hozzájuttott a szentgróti mester.

Részeg volt-e, vagy megzavarta sógorának a sikere? nem tudni. Csak annyit látott az iszonyat miatt megnémult nép, hogy a vágás félarcban találta az asszonyt. A szerencsétlen nő kiáltozni kezdett. Azonban a vágás folytán a szája egybeszakadt a fülével s az óriási nyílás nem csak rettenetes ordító hang tört ki, de nem lehetett megérteni egyetlen szavát sem.

A győpmester megrémült, hogy rossz munkájától a nép agyonveri. Emiatt még bizonytalanabb lett a második vágása. Megint főlebb vágott, mint kellett volna. Ismét a fejre ütött. Hirtelen harmadszor is sújtott. Hiába! Megint rosszul talált! A fej még mindig a törzshöz volt. Újra odacsapott. És végre a negyedik vágás elszakította a fejet. A pecér is, meg a mester is csupa vér lett a szörnyű mézszárlásban.

A kanizsai győpmester szintén a néző seregben volt. Nem állhatta szó nélkül a rettenetes munkát, hanem fölfordított!

— Agyon kell ütni a kontárkodó gazembert!

A néptömegbe a rémület belefajította a lélekzetet. Nem értette meg a kiáltást. Zugott és ordított ugyan, de észbe se jutott, hogy meg kellene torolni a förtelmes gyilkolást. Németek között azonban pörül járt volna a szentgróti mester. Mert például Magdeburgban 1611-ben ilyen „kontár munkáért” Galle hóhérré agyonverték pecérestül együtt.

A kanizsai győpmester a végén leszállta az egész kivégzést!

— En jobban csináltam volna mindeknél! Nem folytatomdát volna sem a pálinkához, sem az Istenhez!

El is érte a büntetés! Mert a nép az istentelen nyilatkozatát útni kezdte és csupán futás mentette meg attól, hogy darabokra nem tépték.

A hóhérré állást természetesen Kesseldorfer nyerte meg. De rá is fémert. Olyan széles volt a marka, hogy fél tenyerében elérte az emberfej egészen. Különbösen is öles magas volt. Mindennap eljárt a templomba, akármilyen rossz volt az idő. S mikor már az öregesség miatt nem tudott járni, akkor hirtelen vitette magát a misére.

Mert a mesterség jól jövedelmezett és elég gazdag volt ahhoz, hogy hintót tarttasson magának. A hóhérré Szalamegye virilitái közé emelkedett. Különösen sok „gazember” került keze alá az ötvenes években.

A hóhérré remekelését pedig sokáig nem felede el a nép. Ugy mesélgették a későbbi nemzedékek, hogy a rosszul teljesített kivégzés miatt halálra ítélték a szentgróti győpmestert. De a császár pardont adott neki, mert a hóhérré a császár szolgálói!

A perlaki állami szemkórház.

Örvendtes híradás.

— Saját tudósítónktól. —

A dunántúli vármegyék között Zala megyében van a trachoma legjobban elterjedve. Muraközéből a letenyei járásba és Murakeresztur vidékére is behurcolták és ma már Nagykanizsa körvételén környékén is fordulnak elő trachomás megbetegedések. A trachomások számát körülbelül 2000-re lehet becsülni a vármegyében. Ijesztő nagy szám ez és a legrosszabb az a dologban, hogy ez a szám naponta szaporodik. Az egymás közötti fertőzésen kívül az amerikai visszatérő, a vasúti munkáról jövő, az alföldi mezőgazdasági munkáról hazatérők terjesztik a betegséget. A perlaki járásban van legerősebben elterjedve ez a megbetegedés. Van olyan községe, mint például Muracsány, ahol 250 a trachomások száma, kisebb községekben 50—100 között változik a megbetegedett száma. A trachoma terjedése leginkább az évenkénti fősorozásokon mutatkozik. A járás sorozásköteles legénysége körül 100—120 ujong trachomás. Legtöbbször egészen jó, jól felelt legények, akik a katonai szolgálatra teljesen alkalmasak volnának, de trachomájuk miatt be nem sorozhatók.

Az állam és a vármegye régóta küzd már a trachoma terjedése ellen. A perlaki és a csáktornyai járás orvosai kiküldött állami trachoma orvosokkal együtt gyógyítják a betegséget és 1895. óta trachomakórház működött Perlakon. A járvány folytonos terjedése intenzívebb védekezésre szorította az államot. Bebizonyodott az az igazság, hogy a trachomás beteget célszerűen és alaposan csak kórházi kezeléssel lehet gyógyítani. Másrészt a trachoma által látásban megromlott szemet csak kórházban műtéttel lehet javítani. A trachoma elleni küzdelem egyetlen sikerrel bíztató módja tehát a perlaki trachomakórház kibővítése és fejlesztése volt. Az állam nagy anyagi áldozatokkal a perlaki trachoma kórházat szemkórházzá bővítette ki és a kórház igazgató főorvosává dr. Schiller Vilmos személyt nevezte ki. Dr. Schiller Blaskovich László tanárnak, a kontinens egyik legjobb szemészének tanítványára, a kinek hat éven át asszisztense volt. Két hónap előtt kezdte meg működését Perlakon dr. Schiller Vilmos. Ez a két hónap fényesen beigazolta azt, hogy az állam végre megtalálta a trachoma eljuttatásának egyetlen sikeres módját. A trachoma, szembetegségtől sújtott nép tömegesen keresi fel a kórházat. Naponta 150—200 beteg tolakodik, szorong a kórházi ambulancián. Nem kell már főbírói rendelet, törvényes kényszer, büntetés! A nép önmagától megy oda, ahol tudja, hogy segítenek rajta. A kórház ötven ágya már a főorvos működésének első hónapjában kevésnek bizonyult. A trachoma által felgyógyított emberek tömegesen jelentkeznek kórházi felvételre és kéri a főorvost, hogy operálja meg őket. Naponta 5—6 embert operál meg dr. Schiller szemész főorvos. Ez alatt a két hónap alatt legalább 50 embernek adott vissza látását. A szegény emberek akiket

fájós szemmel teljesen vakon hoztak be a kórházba, tisztán látó szemekkel távoznak, örvendve az életnek, a napnak és a világosságnak. Igazán megható, hogy rövid két hónap óta mennyire megszerette ez az egyszerű nép a főorvost. A távozó betegek, kiknek jól sikerült műtéivel látását visszaadta; könnyezve esőgolyók kezéit. A kórház legszorgalmasabb betegszállítója a gyógyult betegek. És amire senki sem mert gondolni, két hónap alatt bekövetkezett. Kicsiny lett a kórház, kevés lett az ágyszám. A perlati szemkórház forgalma oly nagy, hogy nem képes a betegeket befogadni. Mert a kórházat nemcsak trachomás betegek keresik fel. A nép között gyorsan száll a hír és két hónap elég volt arra, hogy Vas megyéből, Somogy megyéből, Horvátországból jöjjenek szembeteg, hályogtól megvakult öreg emberek, akik valamennyen a főorvos csodásan ügyes kezétől várják a megváltást: látásukat.

És tisztelet adassék a belügyminisztérium vezető egyéneknek, ők máris belátják a kórház kibővítésének szükséges voltát. Tavasszal megkezdik az építést és 100 ágyra bővítik a kórházat és a perlati szemkórház második legnagyobb szemkórházává válik az országnak. Így válik biztosra az a sokszor hangzotttól óhaj, hogy a vármegye meg fog végre szabadulni annyi munkás embert koldussá tevő rakfenejétől: a trachomától.

Első sugarak.

Sötét ágyában most ül föl a Hajnal
És dörzsöli álomtánc szemét.
Asztalom fölött meghasadt az árnyék,
Egy szobor ott dugta ki lágy fejét.

Hadd írjak. Tollat, feketét, keményet
Tapogat újjam a tinta alatt.
Oh istenem, az asztalomra dobtál
Egy aranyszínű, pici sugarat.

Gyémántos kelyhű tintatartód mélyen
Ragyogó színbe mártott tolosodál.
Oh istenem, még egyre jobban ömlik
Arany sugártoll, pici toll tovább.

Mennyi toll! Mennyi! Szent, égi derűvel,
Mintha a neved firkálná Arám!
S én köztük írok, nagy, sötét betűkkel
Egy földi dalt, épen rólad talán.

Büky György

Irodalom.

(Novellának kevés, riportnak sok.)

Ira: Nagy Samu.

Koszorus öreg irónk ráhajolt tányérjára és lelkendező étvágygal kezdte habzsolni a forró huslevest. A koszorus irónk gyönyörűen tar koponyája volt, melynek sivatagjáról a lámpa fényének reflexe szinte lepergett a leveses tányérra.

— Jó kis leveske, finom kis leveske! — biztatta kisdéd családját, — uri helyeken, ahol tehetik, mindennap levessel kezdik a vacsorát.

— A vacsorát? — csodálkozott a nagyleány, ki abban a téves hitben nevelkedett fel, hogy a leves csak ebédre való s ebben az alkalmazásában is csupán kétszer hente kint.

A vitát az asszony közbejöttével csakhamar eldöntötték s általános helyesléssel találkozott az az indítvány, hogy ha a család főlegisége ezt megkívánja, szerdán és szombaton ők is levessel fogják bevezetni a vacsorát.

— Részint, mert nem is drága — vélte az asszony —
— Másrészt, mert ezután hála Istennek, talán tehetjük is — egészítette ki ragyogó arccal az író, végigtekintve családján, miközben koponyájának nyeregyszerű tetején a dicsfény egy büszke sugára villant meg.
Hála Istennek, bizony tehetik ezután. Ha öregén, megtérve, megkopva is, most ölkbe hullott annak az álomnak a való-sága, melyet valamikor, tán száz esztendeje együtt szöttek, talán mint falusi tanító és nevelő, vagy mint segédjegyző és urasági komorna, vagy mint statisztikai napidíjas és varróleány; talán holdas este a jegenye alatt, vagy talán vasárnap délután a budai hegyek közt. Mit tudom én. Adva van a multjuk receptje; az is egészen mindegy, hogy fult a sárba szépségük, egészségük. Az öreg átrubrikázta, a megtört asszony átazoptatta; főzte, ta-

karította az álmok viharfokait, levessel — úgy látszik — ritkán kezdtek a vacsorát, vagy ha kezdtek, azaz is végeztek és fölneveltek egy sereg gyereket, köztük a vékony, hosszú leányt, ki olyan, mintha maga lenne az élő utalás a menyországra. — És mikor ketten már végképpen és vigasztalanul rég a szárazon vannak, akkor hull az ölkbe, két meddő, hervadt ölkbe, az, ami valaha két más valaki, két szép, fiatal ember kincse, álma volt. És nem tudnak hozzá semmi mást, csak abban a derűs tudatban szüresőlni a meleg levest, hogy aztán egyéb is következik utána, hogy az asztalfőt diszitó tar koponya szerény tulajdonosa mégis elismert, beérkezett ember, hogy üvegsekény kerül a jobb sarokba, hogy a leányt most kivesszik a reklámirodából és oly jó meleg a leves. Mindezt azért, mert azt a sok bübajos ifjúsági elbeszélést, melyet az öreg ifjabb korában megírt, ma fölledtek. O ma elsőrendű ifjúsági író.

Ötszáz forintot ad a diszkadésért. Hat kötet, diszkötéssel, merített papíron, illusztrálva. Az egész gyűjteménynek egy címe lesz: A tiszta élet, — utmutató mindkét nembeli serdültebb ifjúság számára, írta Kopácsi Alajos. r.n. Jó. Hát az kétségtelen, hogy örült mennyiség elkel belőle. Mert, kérék szépen, hallgass ide.

Az író felállt s figyelmen kívül hagyva azt, hogy a nyakába kötött szalvéta két csúcsa kissé fursán mered szét a fülei mögött, könnyedén meghajolt s így szólt:

— Nagyságos uram, vagy nagyságos asszonyom. Az a diszes hat kötet, melynek együtt, gyönyörű kiállításban tizen-nyolc forint az ára, Kopácsi Alajosnak, a legkiválóbb ifjúsági írónak összegyűjtött munkája. A hat kötet címe — az író érces tisztasággal hangsúlyozta: — A tiszta élet. Ez, nagyságos asszonyom, mindent megmond. Kegyed, mint minden anya, bizonyára tele van aggodalmakkal amiatt, hogy mit adhat olvasai serdülő gyermekei kezébe, anélkül, hogy az olvasmány megfertőzze a fogékony gyermek lelket. E mai téha és ledér időkben, midőn a művészet szent cégére alatt szemérmelenségeket, sőt mezitelenységeket bocsátanak áruba, midőn orgiát űzi az erkölcsatlenség és a művészet leple alatt támadja meg fajunk erejét és egészségét, ma súlyos a feladata és nehéz a kötelessége az anyának. De szerencsére fölfedezték és éppen ezért fedezték fel Kopácsi Alajos összegyűjtött ifjúsági iratait, mert ezek vannak hivatva arra, hogy megőrizék a zsenge lélek tisztaságát, azt méltó eszményekkel telítsék és hevítsék, igen... helyes... méltó eszményekkel telítsék... szóval és így tovább, nos, mond Terkám, mond meg te magad, ha hozzád ezzel jön valaki s neked serdülő gyermekeid vannak, mond magad, — az író elégtelen ismét helyet foglalt — nos, mond hát te magad!

— Kérék, ne igazsd fel magadat. Én azt hiszem, minden anya — vélte az asszony szerényen.

— No, látod. Ez kétségtelen. Ez a bitang kiadó meg fog gazdagodni s nekem ötszáz forintot ad. Persze, visszaél a szorult helyzetemmel. No jó, majd a második kiadásnál, ott én huzom le róla a bőrt.

— Lehuzzuk a bőrt — szólt erélyesen és meggyőződéssel a hosszú lány.

— Végre is egy munka, hat kötet, diszkadásban, mely hivatást teljesít — lelkesült a családó, — mely arra való, hogy tiszta, friss, egészséges generációt neveljen a hazának s a társadalomnak, a melyet kinalás nélkül is siet megszerezni minden okos szülő, — ötszáz forintot, — a disznó —

— Terkám, szívem, ha van még a tában —

— Levest? Szivesen, édes apjuk.

Egy óra múlva, hogy a koszorus író beismert felesége mellé az ágyba, az asszony félálomban megkérdezte:

— Apjuk, — mi is, a... a címe?

— A tiszta élet, fiam.

— Tudom már. Mindkét nembeli ifjúság —

— Nagyság, ajánlja magát.

— Hogy menjek el, doktor ur?

— Hogy ne sorsjegyet, vagy képet, vagy amit áru, — hogy ne azt ajánlja, hanem magát.

— Ugyan menjen, doktor ur.

— Megyek, ha velem jön.

— Maga csináltan, doktor ur. Én tisztességes nő vagyok. No, írja alá.

— Mik, írjak alá?

— Én aláírom, ha a halálos ítéletem is — szólt egy másik fiatalember és egy rubrikás oldalra habozás nélkül ráírta a nevét.

— Köszönöm — szólt a nő mély érzéssel — ön gavalér ember.

— Könnyű neki — kedélyeskedett a doktor, ügyvédjelölt, főkönyvelő, vagy városi hivatalnok, úgy sem küldik neki, mert rajta nem lehet behajtani. Nézte, Muki is aláírja, fogadjunk. Muki ird alá.

— Kérék szépen.

Muki is aláírta.

— Köszönöm. Rajta sem lehet bevasalni? — kérdezte a hölgy.

— Egy inggombot sem.

— No, maguk igazán olyanok!...

kényeskedett a leány, kövér, fiatal, szöke-haju teremtes.

— Hja, szolid üzletre csak én vagyok itt — hencegett a doktor.

A leány legyintett:

— Szép kis szoliditás!

— Nevettek. És mind többséget nevettek s meg kell vallani, hogy erre egyre több okuk volt.

— No doktor, írja alá, — unszolta a leány s hangja mind követelőbb lett.

— Ígyunk valamit? — kérdezte a doktor.

— Írja alá!

— Iszik perszögöt?

— Előbb ird alá.

Jani, hűtőn bel!

Egy óra múlva a leány az élettörténet kezdte mesélni.

En tulajdonképpen egy miniszteri tanácsos leánya vagyok.

— Tulajdonképpen?

— Most hallgass! — s ráütött a doktor fejére, mely az ölében feküdt. Engem igen jól neveltek. Az anyám igen előkelő nő, de nem akart beleegyezni abba, hogy egyszer én is megöljek. A nagypapám ezer hold földje van a Bácskában, de én megszöktem, mert nem akartak hozzáadni az illetőhöz, akivel szeretünk egymást.

— Ki az az illető? — kérdezte hanyagul a doktor.

Az, kérék szépen, hogy is magyarázzam neked, az egy cégvezető.

— Vezető?

— Az. Tudod, aki a leveleket aláírja. Te bubi, igazán most már ird alá.

— Irom, irom, irom, de most ne pum-polj szívem, mert most mulatunk, meg mert most be vagyok rugva, meg mert most kiderül, hogy nem vagyok doktor és a nevemet sem tudom aláírni. Te Muki, hogy is hívnak engem?

— Irod, irod, és irod és ezzel leván!

— Irod, doktor irod, — kiabálták összevissza, a doktort lefogták, térdére fették a rubrikás papírt és kezébe nyomták a ceruzát. Az még kedélyeskedett kissé, megkérdezte, hogy írják a nagy „B“-betűt, — mert hogy az ő neve „K“-val kezdődik, végül is ott volt a neve s a hölgy zsebrekaván az ivet, most már fentartás nélkül átadhatta magát a mulatásnak.

Másfél óra múlva a szállodai szobában a szöke hölgy folytatta életrajzi adatainak közlését. Tulajdonképpen megható történetet mondott el arról, hogy az élet szennyes hullámaiban erejének végső megfeszítésével, de végzetes eredménytelenséggel mint fildoklik egy minden jóra termett és szebb életre vágyó leányszív. A fiu megkérdezte, hogy hol olvasta ezt a történetet, majd azt ajánlotta a leánynak, hogy próbáljon bejutni egy szintársulathoz. Aztán megkérdezte a leány nevét, az apját, anyját és elszívott még egy cigarettát. A leány egy Berta nevű barátójának az életrajzát is kezdte körvonalazni, de a fiu cigarettája már elégett, ezért így szólt:

— No, jó, Berta, vagy nem Berta — s kinyújtotta karját a villanylámpa felé.

Te szívem, micsodás is az a sorsjegy, amit aláírtál velem?

— Nem sorsjegy az — válaszolt a leány, — hanem könyv. A Franklin adja ki.

— Regények?

— Nem. Az van rajt, hogy utmutató.

Ugyan! Csak nem vasuti kahaluz?

— Dehogy, csacsi! Elbeszélések mindkét nembeli serdültebb ifjúság számára.

— Serdültebb ifjúság? — csodálkozott a fiu nevetve. — Nagyon jó.

És eloltotta a lámpát. A leány a sötétben is megmaradt pár percre az irodalom mellett:

— A tiszta élet. Ez a címe.

A fiut már nem láttam.

— Igen? Hadd legyen... Te, de me-leg van idebenn.

A menyasszony dióhéjban.

Egy angol hölgy jó tanácsai.

Egy fiatal angol hölgy, aki azzal büszkélkedhetik, hogy menyasszony, az egyik londoni folyóiratban elmondja a mátkaság filozófiájáról szóló tapasztalatait és néhány vidám és bölcs tanácsot ad azoknak, akik vele egy sorban vannak, vagy ezután fognak a mátkaságba jutni.

Az érdekes menyasszonyi alorizmak közül itt közlünk egy mintakollekciót:

— A mátkaság olyan, mint a meleg fürdő. Először azt hiszi az ember, hogy megsül benne. Később úgy érzi, hogy egész kellemes a temperatura, de nem jó sokáig benne maradni.

— Ezt a szót „szeretni” sohase ragord harmadik személyben.

— A nyelvünk eltitkolja a szerelmet, a szemünk elárulja.

— Sohase hidd el, amit a csókról mások mesélnek. Ha valaha megcsókoltad azt a férfit, akit szeretsz, akkor erről a témáról már senki a világon nem mondhat neked titkot. Ha pedig nem csókoltad meg, akkor nincs ember a világon, aki a csók lényegét megmagyarázhassa.

Amit nem illik hangosan kimondani, azt — sugád. Csak azt ne hidd, hogy mások nem hallják. Mert az eljegyzés ideje alatt, még a nagymamák süketége is megszűnik.

— A szerelmes levelek rövidke és édesek legyenek: több szerelem, mint levél.

Jelentéktelen dolgokban hadd legyen a völegényed, amit akar. És hadd néha helytelenkedni is. A legjobb férfi legtöbbször olyan, mint egy gyerek. És egy gyermeknek a szeretetét és bizalmát meghidítani igazán érdemes.

Mennél tékozlóbb egy férfi, annál takarékosabbnak szeretné a leendő feleségét. És minden völegénynek van egy kis takarékosági mániája. Ha tehát egy kis csomagot kapsz tőle, ne vád föl a spárgáját, hanem szerezd meg neki azt az örömet, hogy gondosan kioldod a csomót. Meglásd, legközelebb kétszer annyi cukrot fog hozni.

Adj hálát az Istennek, hogy nem ért a toalettkéhez. A nők öltözködnék. A férfiak csak ruházkodnak. A nő akkor boldog, ha tudja, hogy jó ruha van rajta. A férfi, ha boldog, azt sem tudja, hogy ruha van rajta. De azért ne légy óvatos, mert minden lepattant kapcsol, minden kis feslést észrevesz. — Még a legszebb bluznak is jól kell kapcsolódnia.

Anyám képe.

Megint az élet szíjjas ostorával
Arcul csapott. Oh hogy sajog a seb!
Megint egy kinnal több s az életemből
Egy eltűnt nappal újra kevesebb.

A köny, a kin, a bánat egyre több lesz
S míg gyűlnék, időm jaj, hogy elrohan.
Allok remegve. Szemlehungva nézek
Tompá aggyal és bódult álmosan.

Csak egy-egy újabb vágás térít észre,
Mikor fájdalom aggyelombé csap.
Felszisszenek, de dacomat elmossa
Gyűlölt nyűgzőm: bús langyos könnypatak.

Álomfertőzött vérem lomha tükrén
Csak egy arc csilán, szomorúan ragyog.
Anyám képe! — Jaj mért csak akkor látom,
Ha megkínzott, ha szomorú vagyok!

Hangay Sándor

Kitűnően megvéd a

MATTONI/FELE

GISSHUBLER

SAVANYUVIZ

székletei fertőtlenít
bajtól: a punsta
gránittekőlábél

Island.

Több epidémiánál lényegesen bevált.

Most... most... de meddig?

Engedj így a szemedbe néztem.
Ebbe a félénk szép lányszembe.
Múlt és jövő nem üldöz, nem bánt —
S megesküszöm: nem ismertem lányt,
Mellőbbat szerelemre.

Múlt, átkos múlt. Te megbocsátod,
Hogy nélküled már sokat sirtam.
S míg vártalak, míg itt nem voltál,
A szívem alig dobogott már
És halni készült, gyáván, vígan.

Most nyílik lelkem s tavaszt látok
Ebben a félénk szép lányszemben.
Most mosolygók sok aggódáson.
A múltat hívom: lásson, lásson!
De juj meddig les: ilyen kedvem?

Gyóni Géza

Berlini levél.

Írta: Dezső János.

Berlin, 1911. karácsony előtt.

Tele van a város csupa fenyőfával, tele minden ablak, balkon a sok fenyő gallyal. A Világhírű A. Wertheim áruház előtt lovas rendőrök ügyelnek a rendre. Az utcákon beláthatatlan tömeg. De azért igen nagy rend, csupa kedély, kedvesség az utca élete.

Karácsony előtt vagyunk s Berlin, a pompás világáros most végzi a karácsonyi bevásárlásait.

Hatalmasan sok, sok áruház, fényesebbnél fényesebb sok ezer üzlete tele a vevők tömegével, de még ez sem elég, mert az alkalmi sátorosok még az utcát, a járdát is lefoglalják. A Spree a sok karácsonyfa közepette valóságos erdei folyónak látszik, s ha nem látnók mellette a Thiergarten negyed káprázatos villaszerű palotáit, azt hihetnők, hogy a fenyvesek közé tévedtünk.

Aki tavasszal, vagy nyáron látta Berlint, — amikor ez valósággal a virágok városa, a kedves hangulatok külső kifejezője, az most is ép olyan kedvesnek fogja találni, mert ez a hatalmas szép

metropolis a varázsát mindig és mindenkor meg tudja tartani, mindig a kedves, vonzó Berlin.

Milyen is hát az a A. Wertheim, a világhírű áruház? Egy kis város maga. Van vagy nyolcezer elárúsítója, csupa nő, olyan a forgalma, hogy évi mérlegébe a legkisebb pénzügyi megrázkódítás nélkül beállíthat 1 millió márkát ellopott áruk értéke fejében. — Csakhogy éppen bejárhassa az ember tömérdek termet, rámegegy egy nap. A gombostűtől — a zongoráig van itt minden elképzelhető áru. Ha elfárad a vevő, ott a télikert, a buffet, a koncert-terem.

A példás rend, ismétlem, ez az, ami az idegent Berlinben valósággal megkapja. Épugy az áruházak rengeteg forgalma közepette, mint akárcsak künn az utcán. Ismeretes Berlin szédítő forgalmu utcai élete. De valóban egy fejezetet érdemelne ez a három szó: a rendőr keze.

Képzeli csak el, autók, autoomnibuszok, villamosok, kocsis borzasztó nagy tömegét, az utcákon ezernyi nép s a porosz rendőr csak a kezét emeli fel, sipol s a forgalom egy percre szünetel, a járókelők átmehetnek az utca másik oldalára, sehol félrehajtás, sehol összeütközés.

Rend és tisztaság. De mekkora nagy tisztaság. Kereskedelmé és ipara, a mely éppen olyan nagy stílu, egészen amerikai méretű, mint maga az élete. Na, de hiszen Berlin a milliomosok városa, pénz az van itt bőven s a Kurfürstendammon a milliomosok szépen megférnek maguk között pompás villaszerű palotáikban.

De nemcsak ők s a felsőbb tízezer, hanem még a kisemberek is kedves, villaszerű lakásokban élhetnek. Itt nincs lakásínség, a bérkaszánya rendszer. Olcsók, egészségesek, kedvesek a lakások. S egy kedves anachronizmus: mindenki-nek kapukulcsa van.

Berlin fele villaszerűen van építve, nem is beszélve Charlottenburgról, amely valóban típusa az eszményi városépítésznek. S még a hozzátartozó vagy 20 más város, szóval a Gross-Berlin, a kedves hollandiai stillustól kezdve az-igazán népszerű bájos stílusok ezer változatával.

Sokszor gondolkodtam már azon, hogy mikor is alusznak a berliniek. Hisz a Friedrich-Strasse-én az Unter den Linden-

en s mindenütt a fényesen megvilágított utcákon mennyi ember! Szórakozik is a berlini, de előbb dolgozik és pedig sokat. Nem nagyképűsködik, mindig egészségesen szabad felfogás jellemzi, s a morál is itten más, mint nálunk, egészséges szellemű, nem prüd, igazi Burget „La vie bohème” hangulatu.

Persze a sötétmájú erkölcsprédikátorok erről másképpen beszélnek.

Berlin művészeti élete elsőrangú. Zeneváros. Aki hirt, dicsőséget akar szerezni, annak előbb a berlini vizsgán kell keresztülmennie. Most van a szezon s tart áprilisig. Naponta 10^h helyen is van koncert.

S öröndetes dolog, hogy a magyarok szép szerepet játszanak a művészi életben. A budapesti egyetemi énekarok berlini szerepléséről, a gyönyörűen előadott kuru-dalokról az elragadtatás hangján írtak a Vossische Zeitung s a „Börsen Curier.”

Magamnak is, a ki már több egy éve, hogy Berlinben lakom, alkalmam volt azt a nagyszerű ovációt látni, a miben magyar dalosaink részesültek.

A külföld kezd nemzetünket megbecsülni, kiválóságait méltányolni s hogy ez úgy legyen, évvei végzem az én karácsonyi levelemet.

Nászut.

Írta: Blró Lajos.

A berlini Adlon-hotel hallja. Egy angol karosszékre beleomolva, mosolygó nézésű, negyven év körüli, barnahajú ur szemléli a járókelőket. A hallon igen elegáns, öszülő, de negyven évnél színtén nem idősebb ur halad át. A barnahajú előtt hirtelen megáll és előbb meglepetve néz rá, azután álmélkodva kérdezi: „Niki, te vagy az?” — A barnahajú felugrik: „Stefi, öregem...” Megölelik egymást, leülnek és beszélgetnek.

Stefi (szemrehányóan): Niki, te Berlinben vagy és én itt találkozom veled... Ez barátság?

Niki: Kedves öregem, bocsáss meg... Tegnap délből érkezünk és ma délután akartam fölmenni a követségre. — Előbb igazán nem lehetett, mert... (Megakad.)

Stefi: Mert... Miért? Bizonyosan nagyon sürgős és nagyon fontos ügyeid voltak.

Niki: Igazán... (Mosolyog.) Nagyon fontos és nagyon sürgős ügyeim voltak.

Stefi: Oh nagyon élénken el tudom képzelni. Szeretném tudni, mi okod van neked Berlinben. Miért jöttél ide?

Niki (mosolyog): Miért jöttem ide?... (Habozik.)

Stefi: Miért?

Niki: (kimondja): Nászuton vagyok itt.

Stefi: Tessék?

Niki (mosolyogva): Nászuton.

Stefi: Hja úgy... Most már értem.

Niki: Nem érted. A feleségemmel vagyok itt.

Stefi: Tessék? Most már igazán nem értem.

Niki: A feleségemmel vagyok itt. Itt van a feleségem. Felment atöltözködni az ebédhez.

Stefi (főlemeli a két kezét): Hát nem értem, na! Ha csak te... ha csak nem volnál szives megmagyarázni.

Niki: Megmagyarázni? De igen, azt hiszem megmagyarázom. Sőt azt hiszem, örülök neki, hogy elmondhatom valakinek. Javíthatatlan fecsegők vagyunk: minden férfi az; kamaszkorunk óta rászoktunk, hogy a szerelmi ügyeinket elbeszéljük, hogy a szerelmi boldogságunkkal eldicsekedjünk, hacsak hősiességből, úgynevezett lovagiaságból nem kell hallgatnunk... És ez olyan bolond eset.

Stefi: Beszélj el.

Niki: Igen. Hát a dolog ott kezdődik, hogy én a nyár elején beteg lettem.

Stefi: Tudom. Hiszen az első időben voltam is nálatok néhányszor tudakozódni az állapotodról.

Niki: Igen, utólag nagyon hálás voltam érte. Tehát előbb torokgyulladás kaptam. Mikor ez elmúlóban volt, akkor jelentkezett egy mellhártyalob és egy tüdőgyulladás.

Stefi: Igen.

Niki: Igen; egy kissé a sir szélén állottam, valami harmadfél hónapot töltöttem ágyban, másfél hónapig voltam lábadozó. Azonban nem haltam meg.

Stefi: Sőt amint örömmel látom, pompás erőben és kitűnő színben vagy.

Niki: Igen, éppen ez az.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság.

Szellős, egészséges

RAKTÁRAK.

Gabona, hüvelyesek és más
tömegárak beraktározása és
kezelése **olcsó** díjtételek
mellett.

Villanyerővel hajtott

árpatisztító.

Előlegek mérsékelt kamatláb mellett.

7007

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár.

A mezőgazdaság emelésére különösen alkalmas eszköznek bizonyultak országsszerte azok az intézkedések, melyek a mezőgazdasági hitelügyek kielégítésére voltak hivatva. Ezek az indokok magyarázták mintegy másfél évtizeddel ezelőtt az ország legelső agrár-érdeklő pénztárának, a Magyar agrár és járadékbanknak alapítását és ugyanerre vezethető vissza a Nagykanizsán 1897. év január hó 1-én alakult „Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság” alapítása is.

A majdnem kizárólag merkantil érdekek szolgálatában álló többi pénztáratok régi konzervatív jellegű rendszereikkel csak nagyon mérsékelttel elégtették ki a mezőgazdaság mindnagyobb hiteligényeit s így támadt ez a 15 év alatt szinte hihetetlenül fejlődött új pénztárat Nagykanizsán. A Gazdasági Takarékpénztár 500 ezer (félmillió) korona alapítókéval alakult és annak alapításában Nagykanizsa városnak és egész Zalamegyének egész pénzügyi és gazdasági előkelősége élénk részt vett. Az új intézet rendkívül fontos hivatottsága mellett szól a közbizalomnak iránta való oly nagy arányú megnyilatkozása, hogy a mindössze 15 esztendő vidéki takarékpénztár betétszámlája évről-évre való fokozatos emelkedéssel ma már a 4¹/₂ millió koronát eléri. Kölcsön-üzletének ágai pedig oly rohamosan fejlődtek, hogy már az 1908. évben szükségessé vált részvénytőkéjének egy millió koronára való felemelése. Az intézet nagyarányú fejlődését mutatja az a szerencsés körülmény is, hogy tartalékai már a részvénytőké 50 százalékát elérte.

Keletkezésének azépen hangzó indító okai-

hoz méltó hivatást végzett az intézet, midőn több birtok parcellázását segítette elő, földhöz juttatván a földért, az egyedüli megélhetési forrásáért sóvárgó népet. Követésre néltó példát statuált a Gazdasági takarékpénztár nemrégiben akkor is, midőn a szép jövővel kecsegtető nag. kanizsai kegygyárat megalapította. E vállalatban az intézet egyharmad résznyi érdekel ség erejéig máig is üzleti társként szerepel. Az intézetnek évről-évre növekvő tiszttelől nyugdíjalapja jelenleg 64 ezer koronát tesz.

Üzletének ágai az alábbiak: Váltókat leszámítól és visszeszámitól; mezőgazdasági hitelfügyleteket továbbá mezőgazdasági célokra szövetkezeteket, társulatokat és egyesületeket alakít és mindezeknek hitelt nyújt; kötvénykölcsönöket nyújt jelzálogra, vagy más biztosítékra; birtokot szerez és elad bérbe vesz és ad telepítés, vagy átalakítás céljából, ingatlanokat szerez az intézet saját céljaira s azokat újból eladja f. évben is egy két parcellázás elintézés alatt áll, ingatlanokat szerez, az ezekre bekebelezett követelések teljes kielégítésére; bizományi üzleteket eszközöl fedezet mellett; elől get nyújt értékpapírokra és letétjegyeket őrzés végett elfogad.

Az intézet 10 tagu igazgatóságának tagjai: Birk-Oskár, dr. Lóke Emil, Schmid Frigyes, Österreicher Bernát, Schwarz Gusztáv, Tripalmer Rezső, Veissey Zsigmond, Vilendvay Sándor, Weisz Tiwador, Zerkowitz Lajos, Szigethy Károly, Soós Pongrácz. Ennek valamint a 20 tagu választmányának elnöke Koller István alsórajki földbíró. Az intézet ügyvezető igazgatója: Knortzer György.

Stefi: Tessék?

Niki: Várj csak, te tudod azt, hogy laz én budapesti házamban a hálószobánk a földszinten van. A közös hálószobánk... én gyűlölöm a külön hálószobát, nevelés és ostoba intézmény, olyan emberek találtak ki, akik sohasem szerették egymást.

Stefi: Na...

Niki: De igen. Két szerelmes ember, aki állandóan... de hiszen ez-mellettek. Szóval a mi hálószobánk a földszinten van. A gyermekeim és az édesanyám az emeleten alszanak. Amikor én beteg lettem, — akkor a feleségem természetesen nem maradhatott a szobában. Kiköltözött, fel az emeletre, egy kis szobába, amely a gyerekek szobája és az édesanyám szobája között van. Egy ideig még ott aludt a hálószobánk mellett, az ültöködő szobában, de itt soha nem tudott egy nyugodtóránál tovább aludni, minden nyugodtórán felriadt és bejött megnézni, hogy vagyok, szinte tönkrement; az édesanyám végre rákényszerítette, hogy menj fel az emeletre. Ott lakott tehát a kis szobában, egyik oldalon a gyermekeim, másik oldalon az anyám között. Késő este lekölt le, kora reggel kelt fel, állandóan ellenőrizte a két apolónót, de ott fent lakott még teljes négy hónapig.

Stefi: Négy hónapig?

Niki: Négy hónapig. Igen, teljes négy hónapig. En már egy hónapja lábadozó voltam, már szinte teljesen egészséges voltam, az apolónókat elküldték és az inasom szolgált ki, már sétálni jártam, már kilovagoltam és ő még mindig ott lakott. Miért?

Stefi: Miért?

Niki: Miért? Ezt kérdezem tőle én is: reggel és délután; és este... Miért? Azért barátom, mert szegényt lejönni, szegényt leköltözködni, szegényt kiadni azt a parancsot, hogy az ágyat hozzák rendbe és a holmiját hozzák le. Ő — mondta — nem tudja elviselni a gondolatot, hogy az egész ház ura és asszonya ismét megkezdtek házaséletüket. Ő nem tudja az anyámnak azt mondani, hogy ezentul lent alszik. Ő nem tud a gyerekei szeme közé, ha azt kérdezik, hogy miért megy le, miért nem alszik többé a szomszéd

szédságunkban. Ő nem tűri a cselédek pofáit...

Stefi: Óriási!

Niki: Hihetetlen, mi? Vannak ilyen asszonyok, barátom. Ez olyan szemérmes, mint egy tízenhétéves leány... Olyan szemérmes, mint az esküvőnapján volt, pedig nincs még két ember, aki úgy szeretné egymást, mint mi.

Stefi: Igen. És?

Niki: És? Én kértem; könyörögtem neki.

Stefi: Tessék?

Niki: Elcsábítottam, barátom; elcsábítottam a feleségemet. Előbb arra kértem, jöjjön le hozzám éjjel, ha már mindenki elaludt. Nem, mondta, azt nem teheti, mindenképpen keresztül kellene mennie egy szobán; vagy az anyám ébredne föl, vagy a gyerekek; megkérdeznék, hová megy; az inasom is itt alszik a szomszéd szobában... Tehát ezt nem. És meddig akar így élni? Ő nem tudja, ő nem tehet róla, majd lesz valahogyan... Azonban sehogysem volt. Megkértem tehát, jöjjön le hozzám egyszer délután, amikor én hivatalosan, orvosi tanácsra aludtam. Ekkor csendes a ház; meleg szeptember vége az idő, ilyenkor mindenki a szobájában van... Lejött. És elcsábítottam.

Stefi: Igen. És?

Niki: Cs... hát abba beleegyezett, hogy néha, néha, ha a ház fele nincs otthon, a másik fele a szobájában van, akkor leszökik hozzám. Le is szokott egy párszor, amíg nem történt a baj; lábujhegyen, lopózkodva, szívdobogva jött, mintha találgatna, ment volna, ijedezett, hallgatózott. Elragadó volt. Kedves. Fiatalság. Szép. Mámorító.

Stefi: Igen... de micoda baj volt az, amiről...

Niki: Micsoda baj? Hát ez. Egy délután lelopózott hozzám. Teljes csend volt az egész házban. Én boldogan vártam. Elragadó volt. Nálam volt vagy egy fél órája, amikor egyszerre azt mondta, hogy a hálószobánk ajtaja előtt a folyosón sütnak. Dehogy — mondom én — ez képzeltetés. De igen — mondja ő — bizonyosan úgy van és halk lépéseket vagy csoszogást hall. Nem tudtam megnyugtani. Feláll, kifelé megy, én megyek mögötte, kinyitja az ajtót, az ajtó előtt

ott áll az anyám, a két gyerek, az inasom, a portás, a francia kisasszony, a szobaleány és a kocsis.

Stefi: Nem értem, hát hogyan?

Niki: Hát így: — a kocsis észrevette, hogy a pincének ablakán füst jön ki. Ott ég valami. Szalad a portáshoz. A portás keresi a házvezetőnőt, annál van a kulcs. Az nincs otthon. A pincének van még egy kulcsa, az be van zárva valami szekrénybe, a szekrény kulcsa a feleségemnél van. A portás a szobalányhoz szalad, a szobalány be az anyához, az anyám a kis szobában nem találja a feleségemet, azt hiszi, hogy a gyermekeimnél van. Ott nincs. Siet le a földszintre — mögötte a megijedt gyerekek és a francia kisasszony — és be akar jönni hozzám. Keresi a feleségemet. A méltóságos asszony — mondja ez a diszkrét gazdiko — bent van a méltóságos urnál, ilyenkor le szokott hozzá jönni, de ő azt hiszi, hogy nem szabad háborgatni; ő azt hiszi, — a diszkrét tökfiklo — hogy a méltóságos ur haragudnék... A társaság meghökken, megállnak, tanácskoznak, éppen be akarnak kopogtatni, amikor a bezárt ajtó kinyílik és nyolc álmélkodó szempár előtt kilép az én szégyenlős feleségem és mögötte én, Tableau!

Stefi: És?

Niki: Mit. És? A feleségem meg akart halni szégyenletébe. Előbb csak elpirult és dadogott, azután sirógöröcsöt kapott...

Stefi: És a tűz?

Niki: A tűzet hamarosan elfojtották. Szerencse, hogy a tüztőlóság csak később jött, mert különben az anyámon, a gyerekeimen és az összes cselédekön kívül még a tüztőlóparancsnok is ott állt volna a hálószoba előtt.

Stefi: Elsőrangú. Azután?

Niki: Azután... a szép délutáni találgatásról szó sem lehet többé. A feleségem hallani sem akart róla. Hát — eljöttünk nászutra. Én előbb Bécsre ajánlottam, de a feleségem azt mondta, hogy ott sok az ismerős. Azután Párisra ajánlottam, — az nagyon messze van; Berlint elfogadta. Ha majd hazamegyünk, — most minden a régi rendbe jöhet már... Most itt vagyunk. Nászuton vagyunk. — Boldog vagyok. Eppen úgy szeretjük egy-

mást, mint tíz évvel ezelőtt. Vagy talán még jobban. Ugy-e érted és megbocsádsz?

Stefi: Igen. Igen. De nézd csak, azt hiszem...

Niki: Igen, a feleségem. Te — egy szót se ejtél!

Stefi: Természetesen egy szót se... (A lépő felől karcsu szőke asszony közeledik.)

Niki (az asszonyhoz): Nézz ide, ki van itt.

Stefi (feláll): Kezét csókolom... Livia. Livia (csodálkozva): Stefi, maga az? Hogy kerül ide?

Niki: Hiszen ő Berlinben lakik; egy fél év óta a berlini követésnégnél van.

Livia: Ugy? Azt hittem, még mindig Rómában van.

Stefi: Én több joggal csodálkozhattam azon, hogy maguk hogyan kerülnek ide.

Livia (gyors pillantást vet a férjére): Oh én már régen meg akartam nézni Berlint. Kíváncsi voltam rá.

Stefi: Igen, Niki már elmondta.

Livia: Igen, nagyon kíváncsi voltam rá... nagyon érdekelt... (Elpirul, de folyékonyan hazudik tovább.)

Karácsonyra, újévre

gyönyörű ajándéktárgyak

arany- és ezüst-árak, ékszerek

a legszebb és legnagyobb választékban kaphatók:

Hamburg Miksa

: Nagykanizsa, Fő-ut. :

Legmegbízhatóbb kiszolgálás.

Olcsó árak! : Ezüst-árak! : Ezüst-árak! : Ezüst-árak! :

6.31

Pollák Emil Nagykanizsa

Mindennemű Gabona és Gazdasági termények értékesítése, bel- és külföldön földbirtok vétel, eladás, bérlet.

Minerva Általános Biztosító Részvénytársaság képviselője. International Harvester Company of America képviselője
Mc Cormick & Deering

Aratógépek, Talajmívelő-eszközök, Mótorok, Traktorok-Ekékek, Kötőszineg

Superfosfat kartelen kívül 6 havi hitelre, mezőgazdasági cikkekből nagybani eladás.

Superfosfat, Thomassalak, Chilisálétrom, Amoniak, Káliso, Trágyafősz-Gipsz stb.

Takarmány cikkek:

Melassé-takarmány, Korpa, Olajpogácsák, Vörösliszt, Száritott-répaszelet, Száritott-szeszmoslék, Száritott-sörtörköly, Takarmánymész stb.

Különfélék:

Belföldi és porosz-szén, Mész, Cement, Zsákok, Kötélárak, Ponyvák, Kéveköto, Gép-kenőcs-olajak, Kocsikenőcs, Gépszírok, Karbolineum, Kél: és vasgálic, Keserűsó, Mezőgazdasági és Ipari Gépek, Vetőmagvak stb.

7036

A nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaság.

A legrégebben, 1845 ben alakult nagykanizsai pénztárat. Alapítóje eredetileg 30 ezer forint volt, mely azonban többszöri új részvény kibocsátással legutóbb 1 millió 250 ezer korona összegig emelkedett. Tartalékalapjai 735,337-koronát, nyugdíjalapjai pedig 138,406-koronát tesznek. Pénztári forgalma a múlt évi mérleg kimutatása szerint 94 millió 626 ezer korona volt. Elnöke: ujnépí Elek Lipót, alelnöke dr. Fábian Zsigmond, igazgatója Tripammer Gyula. Igazgatóságának tagjai: Aczél Pál, Blau Lajos, ujnépí Elek Ernő, ujnépí Elek Géza, Ebenspanger Leó, Fesselhofer József, Grünhut Henrik, Kürschner Ignác, Löwi Adolf, Rosenfeld József, dr. Schwarz Adolf, Sommer Ignác, Sartory Oszkár, Stern Sándor, dr. Szekeres József, Unger-Ullmann Elek, Weiser József. Felügyelő-bizottság: Goldhammer Károly,

Heimler József, dr. Fried Ödön, dr. Rothschild Jakab és Forintos Károly.

Nagyarányu közgazdasági tevékenysége mellett ezen intézet honosította meg városunkban a **házi takarékpénztár rendszerét is**, mely a külföldön igen nagy elterjedtségnek örvend és a közönség szempontjából igen üdvösen bevalónak bizonyult. 'Csekély' **hat-korona** első betéttel mindenki megkapja az aczélból való masszív kis Burns-féle kézipénztárat, melynek kulcsát azonban a takarékpénztár őrzi és a persely csakis ott, a takarékpénztár erre megbízott tisztviselője által nyitható fel a fel vagy küldöncz jelenlétében, ki a perselyben levő összeget maga is megszámlálhatja. A perselybetét legkisebb összege **2 korona**, illetve a persely tartalma csak akkor vezettetik be a betéti könyvbe, ha az legalább **2 koronára** szaporodott.

Ezen rendszer előnye főképp abban áll, hogy minden család bármely tagja naponként félre teheti és mindjárt otthon a szószeres értelmében takarékpénztárba rakhatja a nap bármely óráján, bármely czimen megkezdett fillérjeit, melyek különben tán elkallódnának, míg így apróként a háztartásban alig észrevehető kis részekben összehalmoztatván, idővel tökévé nőnek, mely boldogulásuknak veheti meg alapját, vagy amely — a megpróbáltatások napjaiban — jó segítségük támaszuk lehet.

Közigazgatás.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókja.

Valahányszor karácsony táján hozzáfogunk Nagykanizsa közigazgatási évenek megírásához, szemügyre véve a város gazdasági életét, mindinkább szembe ötlök a *Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának* hatalmas terfogalása. Mikor a bankfiók 1906-ban Nagykanizsán létesült, lapunk cikkeiben fejtegette ennek fontosságát a város kereskedelmére, iparára és az egész vidék gazdasági életére.

Abban az időtájtban készítette a boldogult emlékü *Lengyel Lajos* városi főjegyző Nagykanizsa város kérvényét az önálló törvényhatóság elnyeréséért és a kérvény közigazgatási érvei közt első helyen említette a hatalmas pénzügyi nagykanizsai letelepülést. Rövid öt év múlt el azóta. Ha a helyi sajtó és *Lengyel* főjegyző hatalmas munkája nagyfontosságának jelezte is a fiók létesülését, arra azonban még a gazdasági élet leghozzáértőbb emberei nem számítottak, hogy az alig egy millió korona kihelyezéssel működését kezdő bankfiók rövid öt év múltán, 1911. év végén közel nyolc milliót tevő kihelyezéssel működjen. Ennek az összegnek körülbelül fele a bank saját tőkéje, míg a másik fele ama összeg, mely a bankfióknak napról-napra fejlődő *takarék-betét* üzletéből és *folyószámlái* forgalmából gyűlik össze, oly végből, hogy a bank az ő széleskörű összeköttetései révén elvigye ezt a fölös pénzt városunk és a vidék olyan gazdasági rétegeibe, hol ezen tőke kifejti a maga fellendítő-működését.

A bankfiók nyolc millió korona kihelyezéseiből most már megértjük, miért lett a fiók nemcsak *Zala, Vas és Somogy megyék*, hanem a közeli *Horvátország nagyrésznének* pénzügyi gócpontja. Ezen nagy kihelyezés a természetes fejlődésen kívül jórészt annak a szolgáltatás-ségnek tudható be, mellyel a fiók mindenkor készséggel állott rendelkezésére a város és kiterjedt körzete pénzügyi intézményei, kereskedői és ipari osztályának, valamint az agrárius közönségnek, ha ezek pártolásra érdemes és jogos hiteligenyekkel fordultak a fiókhoz.

Az említett számottevő kihelyezésben képviselve van a *modern bank-üzlet összes ágazata*, kivéve a zálogüzletet, melyet a fiók a központ részére bonyolít le. Itt említjük meg, hogy a lefolyt évben a fiók néhány nagyobb összegű zálogüzletet bonyolított le, közel egymillió korona értékben, tulnyomó részt *zálogmunkái ingatlanokra* nyújtott kölcsönök formájában.

A minden vonalon fejlődő üzletágak közül külön is említjük a *Safe-Deposit* intézményt, hol a tőkés *saját záruk* alatt kezelik értékeiket, mérsékelt *évi bérleti díj* ellenében. A bankfióknak ezt a modern üzletágát már többször ismertettük.

A bankfiók számos *financiális transzaksió* közül kiemeljük a legutolsó eseményt, mely ebben a hónapban történt. A bank központja tudvalevőleg szoros *érdeklődés*be lépett a *Magyar-francia biztosító r. t.*-al és átvette a társaság *főigénységét*. Ezen üzletágat december 1-től fogva *kiterjedt összekötte*

tései révén intenzíven fejleszt. A fiók érdekeltsege változatlanul főnáll a *Csákórtornyai tárház r. t.*-nél és ennek bajai alapításánál, ezenfelül a *Király söröző r. t.*-nél (ezelőtt: Nagykanizsai malátagyár és söröződe r. t.) melynek félmillió tőkeemelési műveletét most bonyolítja le a bankfiók.

A bankfiók a Csengery ut 4. számú saját palotájában működik. A modern és a felek kényelmére ügyesen berendezett zárt irodai felszerelést és butorzatot kivétel nélkül kanizsai iparosok szállították. A bankfiók tisztikarának és segéd-személyzetének létszáma 11. A fiók vezetésének élén *Forbath Artur* főnök és *Bokor Gyula* főnökhelyettes állanak.

Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság.

Ezen több mint három évtized óta fenálló általános és nagy bizalomnak örvendő hazai biztosító társaság, mely ügyeiket mindenkor gondossággal, kifogástalan szolidaritással és a legkorrektebb üzleti elvek szemel tartásával bonyolította le, az eddig kultivált tűz-, jég-, szállítmány- és üvegbiztosításon kívül, újból felvette az életbiztosítási ágazat műveletét. Módozatai, díjtáblázatai oly praktikusnak, célirányosnak és előnyösnek a hazai és külföldi hasonló intézetek által bevezetett összes életbiztosítási kombinációk minden nemét és előnyeit.

Azon szoros kapcsolatból kifolyólag, mely a közel múltban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar-Francia Biztosító R-T. között létesült, — a Kereskedelmi Bank fiókja — vállalt főigénységet, mely készséggel áll rendelkezésére ügyfeleinek és a nagyközönségnek a biztosítási üzlet minden ágazata tekintetében.

A Nagykanizsai Bankkegyesület r. t.

A Nagykanizsai Bankkegyesület részvénytársaság egyike városunk legrégebbi pénzügyi intézményeinek. Alapítását egyáltalán nem a mindenáron való gründerizáció vágya, hanem a valódi közszükséglet, a közigazgatási fejlődés folyamata hozta létre. Akkoriban, 1873-ban, Nagykanizsának egyetlen bankja volt csupán, a politikai kiegyezés évében alakult s azóta már megszűnt Kereskedelmi és Iparbank. Ez az intézet Nagykanizsa iparának és kereskedelmének a hetvenes években való hirtelen fejlődésével alig tudott lépést tartani és a kielégítésre váro ipari és kereskedelmi érdekek finanszírozásának szükségessége szinte önmaga hozta létre az új bank keletkezését. Ezek a körülmények, valamint a pénz akkortájt való rendkívüli drágaságának mérséklésére irányuló törekvések érlelték meg városunk akkori vezető pénzügyi köreiből egy új bank létesítésének eszméjét, melyet a kivételhez, segített tőkéivel hatalmas triestri pénzügyi intézet, a Triester Bankverein is.

A Bankkegyesület nagy hivatást vett az egész Dunántúlon, ahol a vidék sajátos viszonyaihoz alkalmazkodva, mindig támogatásban részesítette és minden erejével előmozdította Nagykanizsa és messze vidékének iparát és mindjobban fellendülő kereskedelmét. Igen sok *virágzó vállalat* alakult kölcsönbe adott

pénzein. Nagy hivatottságát a leg-eklatánssal mutatja az az óriási üzleti forgalma, melyet közel fél-millió korona alapítókéval alakult pénzügyi intézet évente folytonosan produkál. Bruttó üzleti forgalma 100 millió koronára rug, úgy hogy a Nagykanizsai Bankkegyesület egyike a Dunántul legtekintélyesebb közigazgatási tényezőinek.

Az intézet betéteinek állománya meghaladja a három milliót, tartalékai pedig a 150 ezer koronát. Az utolsó években 6% osztalékot fizetett. — Működésének programja a jelenben a következő: Az intézet elfogad takarékbetéteket könyvekre és folyószámlára; vesz és elad mindenféle bel- és külföldi értékpapírokat, aranyérmekeket és sorsjegyeket; bevált szelvényeket, kisorsolt kötvényeket és sorsjegyeket. Előleget nyújt árakra és értékpapírokra. Leszámitol kül- és belföldi váltókat. Beszerez új szelvényeket. Ezenkívül a legkülön-sabban lebonyolít minden a bank-szakmába vágó üzletet.

Igazgatóságának tagjai a következők: Elnök: újnapi *Elek Lipót* kir. kereskedelmi tanácsos, igazgatóságának tagjai pedig: *Weiser József*, *Stern Sándor*, *Weisz Tivadar* és *Sommer Ignác*. Felügyelő-bizottságában vannak: *Schmidt Frigyes*, *Ebenspanger Leó* és *Löwy Adolf*. Az intézet igazgatója *Hirschler Sándor*.

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet

(Csengery ut 4. Pesti magy. ker. bank palota.)

A Dunántul legrégebbi szövetkezet. Nagykanizsa város pénzügyi életében az egyike a legrégebben alakultaknak. Ezelőtt 49 évvel a régi "Zöldfa szálló" (jelenleg igazsáügyi palota) nagytermében összejött városunk több előkelő, lelkes polgára, kiket nem a most divatba jött gründerizáció ambíciói, hanem a szövetkezeti elv iránt táplált rokonszenv hozott össze. Elhatározták ezek, hogy egy szövetkezetet alakítsanak, mely kereskedő, iparoson vagy földművesen, kicsi és nagy emberen egyaránt segítsen, azoknak, kiknek fölösleges pénze a ládafiában hever, jó gyümölcsötötést, illetve kamatozást biztosítson. Az idők folyamán az intézet ezt az ideális szövetkezeti elvet mindig megtartotta, úgy hogy állandóan nagyobb, erősebb, ma pedig már országsszerte ismert lett és városunkban is az egyedüli, mely önállóan, más pénzügyi intézettől függetlenül, tisztán és kizárólagosan szövetkezeti alapon intézi ügyeit.

Megalapítója néhai *Vidor Samu* volt, aki 1908. év elején bekövetkezett haláláig, tehát 46 évig tevékeny és ügybuzgó elnöke volt az intézetnek. Halála után az igazgatóság saját kebeléből dr. *Szabó Zsigmond*ot választotta elnökül, aki elődjéhez méltó odaadással és pártatlansággal vezeti az intézet ügyeit, amiben *Rapoch Gyula*, a szövetkezetnek negyed évszázad óta ügyésze, szolgál hathatós és lelki, ismeretes támogatásával.

Igazgatósága 24, felügyelő-bizottsága 3 tagból áll. Igazgatósága és felügyelő-bizottságában városunk első kereskedői, iparosai, valamint földművelő polgársága egyaránt helyet foglalnak.

Részvényeseinek száma jóval meghaladja a 2000 tagot, üzletészeinek pedig (1 üzletész 1 kor. heti be-

fizetést jelent) körülbelül 10.000. Kölcsönállománya 1 millió korona és a tagok által befizetett törzsbetétek ugyanannyit tesznek ki.

Tartalékai, mely esetleges veszteségek pótlására szolgál körülbelül 30.000 korona.

Célja az intézetnek tagjait takarékosra serkenteni, azokat pedig, kik kölcsönre szorultak, olcsó és könnyen hozzáférhető kölcsönben részesíteni. Az intézet kölcsönt ad kezesekre, továbbá kézi vagy jelzálogra (bekebelezésre). Kölcsönök és üzletészek előjegyzéséért díj nem fizetendő, könyveket és nyomtatványokat díjtalanul adnak ki, betétek ennél az intézetnél a legjobb gyümölcsöznek: a felvett kölcsön után csak a felvétel napjától számít méltányos kamatot. Adott kölcsönei bármikor, minden stornódíj nélkül visszafizethetők és ekkor a kamatfizetés megszűnik. A jelzálogra, illetőleg hitelkamat alapján történt bekebelezésekre a befizetett összegek bármikor, — teljesen költségmentesen újra felvehetők.

Az évtársulatok 6 évre alakulnak; de a tag bármely évben felszámolhat és az eddig felszaporodott osztalékban részesül.

Tisztviselői részére végkielégítési alapot gyűjt és azon mindegyiket a Magántisztviselők orsz. nyugdíjegyesületébe beírja, ahol a fizetendő díjak 1/3 részét sajátjából fedezi.

A jövő év folyamán, vagyis 1912-ben fogja az intézet fennállásának és, valóban áldásos működésének félévszázados jubileumát ünnepelni és ez alkalomból arról, a szellemes és ugy-

a betevőre, valamint a kivevőre egyaránt fontos és előnyös újítást lépteti életbe, hogy 1912. év január 2-től kezdve bármely évtársulatra illetve könyvekre a *hét négy első napján*, vagyis hétfőn; kedden, szerdán és csütörtökön délelőtt 9-től 12-ig be lehet fizetni, ami azt jelenti, hogy akinek hétfőn nincs meg a befizetésre való pénze, az egész csütörtök délig késedelmi díj nélkül ráér lefizetni, vagy aki kedden bármely okból elmulasztotta a befizetést, azért nem szenved kárt, mert másnap vagy harmadnap is pótolhatja a mulasztást.

Ez az újítás a Nagykanizsai Segélyegylet szövetkezet tagjainak amugy is nagy számot bizonyára csak növelni fogja, amit ez a speciális és szolid intézet meg is érdemel.

Az Odol, mint ismeretes, azon szájjáze, mely a fogmosás okai ellen biztosan küzd. A ki az Odol-t következetesen alkalmazza, az a mai ismeretek szerint a legjobb fog- és szájjápolást végzi.

Király-Sörfőzde Részvénytársaság

azelőtt

Nagykanizsai Malátagyár és Sörfőzde Rt.

NAGYKANIZSA.

Alaptőke 1.500,000 korona

Tartalékok 550,000 korona

A vállalat üzemét tetemesen kibővítette, a legmodernebb gépekkel és hygienikus berendezésekkel szerelte fel, a sörgyártás terén elért legújabb vívmányok mind tekintetbe vétettek a gyár új berendezésénél, úgy hogy a gyár a legkiválóbb minőségű söröket gyártja.

Gyors és pontos kiszolgálással állandóan érett, tartós és magas foktartalmu zamatos söreivel a t. c. vendéglős uraknak és fogyasztó közönségnek készséggel áll rendelkezésére.

TERMÉNYEK:

Király, Márcziusi, Duplamárcziusi sör, továbbá pilseni módszer szerint előállított hirneves és közkedveltségnek örvendő **Nagykanizsai Szent István sör,** valamint **Bajor és Baksör.** — Betegeknek, lábba-
dozóknak mint tápgyógyitalt ajánlja **Dupla-Maláta Tápsörét.**

Termel továbbá legjobb minőségű **malátát** bécsi, pilseni és müncheni módszer szerint, azonkívül hízalási czélokra **malátacsirát és sörtörkölyt.**

Franz Lajos és Fiai

gőzmalom és villamosüzem r.-t. Nagykanizsán.

— Nemcsak Dunántulnak, hanem az egész országnak is egyik leghatalmasabb ipari vállalkozása az egykori elhagyott, pusztulásra szánt Vucskies-fele gőzmalomból négy millió koronás részvénytársasággá fejlődött nagy gyárvállalat, a Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosüzem részvénytársaság. Valóban csak azóta van fogalma Nagykanizsának és a város messze vidékének a gyár-
iparnak arról a nagy közgazdasági erejéről és értékéről, amióta ez a gyárvállalat Nagykanizsán megalakult és nemcsak a földművelésről leszorult emberek százai nyertek általa megélhetést, hanem vele együtt fejlődött a fellendült az egész város kereskedelmi és ipari élete. Hány ipartelepe támadt Nagykanizsának azóta, amióta a villamos áram száguld szerteszét a városban, nemcsak világítást, de hatalmas hajtóerőt is szolgáltatván a legkülönbözőbb gyárak gépeinek.

Az elhagyott óriási malomépületet néhai Franz Lajos vette meg 1892-ben, midőn a város villanyvilágítási pályázatát elnyerte. De a város kikötötte, hogy a villanygyárral együtt a gőzmalom üzemét is meg kell indítani. Ez volt ugy a városnak, mint a vállalkozónak egy kitűnő ötletből fakadt nagy szerencséje. A városi közgyűlés még a mennyiséget is megállapította, — amennyi lisztet a gyárnak évente produkálni kell. Ezt évi 120 ezer métermázsában (1200. vaggon) kö-tötték ki és a vállalat óriási fejlődését legjobban az a számadat mutatja, mely a produkció kikötött mennyisége és a legutóbbi eszten-

dőben örölt liszt mennyisége között fenáll. *Meghaladja a 400 ezer métermázsát* e mennyiség, melynek horribilis nagyságáról csak az ad érthetőbb képet, hogy naponta egy egész kis tehervonat, 10—12 vaggon lisztet visznek a gőzmalom iparvágányán a vasuti állomásra, hogy onnét szerteszállítsák az egész monarchia minden irányába.

Franz Lajos nagy üzleti szelleme elsőrendű közgazdasági tényezővé fejlesztette egész Ausztria-Magyarországban ezt a vállalatot, melynek érdekeltiségebe annak hirtelen fejlődése miatt fiait is belevonta, akik *Pongor Henrik* igazgató kiváló szakértelmű közreműködésével azt a mult esztendő júliusában az ország egyik leghatalmasabb vállalatává, — négy millió korona alaptőkével bíró részvénytársasággá alakították. A részvénytársaságba tartozik az ugynevezett új Magyarország mánásvilágának egy igen jelentékeny része, a legelőkelőbb társadalomnak azok a vezetői, akiket nem hagyott érintetlenül a nyugati haladás és közgazdasági fejlődés szele.

A gőzmalom eleinte csak rozsdolgozott fel, később azonban az egész monarchiára kiterjesztett üzletköre megkivánta, hogy buzát is öröljön. Zala, Somogy és Fehérvármegyéknek nagy része majdnem egész buza és rozstermése az új részvénytársaság nagykanizsai gőzmalomába kerül és itt dolgozzák fel azt a fővárosi malmokkal a legsikeresebben konkuráló, elsőrendű lisztte. Exportja egész Magyarországra, Ausztriára és Bosznia-Hercegovinára kiterjed, a külföldi exportot azonban az örösi forgalom nagyarányu nemzetközi korlátozása óta a minimumra redukálta. A részvénytársaság elnöke gróf *Hoyos Miksa* főrendiházi tag, ale-

nökei: ujnepi *Elek Lipót* és gróf *Széchenyi László*, igazgatóságának tagjai pedig: dr. *Somssich Gyula* gróf, *Somssich Géza* gróf, *Franz József* és *Wirth Henrik*. Felügyelőbizottság tagjai: *Sulkovszky Viktor* herceg, *Politzer Géza*, *Vidor Gyula*, *Sidlauer Aladár* és dr. *Rothschild Samu*. Ügyvezető igazgató: *Pongor Henrik*, cégvezető pedig *Fendler Hugó*.

A vállalatl kapcsolatos a modern berendezésű műjéggyár is, mely fontos rendeltetést tölt be Nagykanizsán és a vidéken. A részvénytársaság, melynek összesen 130. ezer kor. évi bért élvező 140 munkása és évi 70 ezer koronával dotált 21 tisztviselője van, számos munkásjóléti intézmény megvalósítását tervezi, mint aminők háló-, étkezőtermek- és fürdőszobák létesítése, továbbá tisztviselői lakások és irodák építése. E tárgyban a szükséges ingatlanok megvásárlására nézve most folyik az eljárás a várossal.

Dunántuli gazdasági szeszgyárosok szeszfinomító r.-t. Nagykanizsán.

Nagykanizsán, a két városrészt összekötő pompás bazaltut jobb oldalán áll a modern berendezésű, kívülről-belülről egyaránt a legminta-szerűbb ipari vállalat, — a Dunántuli mezőgazdák szeszfinomító gyára. A hatalmas-vastartályok már messziről mutatják a gyár nagy üzemképességét, mely naponta több vaggon kitévő szeszt produkál. Éjjel-nappal folyik a munka a négyemeletes épületben, melynek kivilágított ablakosorai már a bécsi vonaton érkezőknek nagy távolságról hirdetik a dunántuli mezőgazdaság nagy kulturális fejlődését. A társaságot az egész Dunántul gazdá-

közönsége alakította 1903. évben, amikor a birtokosok rájöttek arra, hogy nem okvetlenül szükséges az, hogy nyers szeszterményeiket a szeszfinomítással foglalkozó gyáraknak a régen te fenállott kedvezőtlen feltételek mellett adják át továbbra is feldolgozás végett. Rájöttek arra, hogy azt a nagy jövődelmet, amit a szeszgyárak szereztek maguknak, ők saját maguknak biztosíthatják a az eszmét csakhamar követte a kivitel, megalakult a gazdák szeszfinomító gyárának részvénytársasága.

A hatalmas fejlődés elé néző szép vállalat 12600 hektoliter termeléssel vette kezdetét. Bár a szeszadótörvénynek időközben beállott változásai a szesziparra nézve igen sok kedvezőtlen momentumot teremtettek, amelyek hatásával a magyarországi szesziparnak még maig sem sikerült teljesen megbirkóznia, annál nagyobb örömmel látjuk, hogy ez a helyi vállalatunk a körültekintő és céltudatos vezetés mellett a fejlődés útján halad és eredeti termelési képességét ma már a produkció kezdő mennyiségének háromszorosára volt képes emelni, sőt még ezen is túl haladt.

Jelentékenyen növekedett a vállalat saját vasuti *kocsiparkja* is és szaporodott a vállalatban résztvevő mezőgazdasági szeszgyárak száma is. Ugyanis *Sulkovszky Viktor* herceg a csak nemrég üzembe helyezett mezőgazdasági szeszgyárával csatlakozott a vállalathoz. Kétségtelen, hogy a jövő csak a további kedvező fejlődés képét fogja adni ezen helyi vállalatunknak.

A vállalat termelését és áruikait képezik:

Finomított szesz, gyógyszerészeti finomszesz, denaturált és nyers szesz és kozmaolaj, melyek mindannyija

Megnyilt

Moskovits

Farkas és Társa

czipő- és csizmagyár
részv.-társ. fiókja
Nagykanizsa
Erzsébet tér 21.

Egységes szabott gyári árak

7.50, 8.50, 10, 13, 17.—

korona.

Megnyilt

fiókja

Megnyilt

Legfinomabb

hó és sárczipők

Saját javító műhely

Megtekinthető vételkényszer nélkül

kiváló minőségűnél fogva nemcsak hazánkban, hanem az egész monarchiában, sőt a vámkülföldön is nagy keresletnek örvendenek.

A vállalat alapítókéje 119.500 kor., melyet az alakulás óta a részvények után a társulat alapszabályainak értelmében fizetett 5% osztalékkal kamatoztatnak. A társulat különböző tartalékotékei a legutolsó számadások szerint a 121.000 koronát értek el.

Igazgatója: gróf Széchenyi Géza elnökölte alatta: gróf Apponyi Géza, ujnepi Elek Ernő, Brodszki Károly, Ghymessy László, dr. Steiner Leó, Politzer Géza, Malatinszky Ferenc, Weissz Tivadar és Fleischner Miksa. Felügyelőbiz.: Stromszky Ernő elnökölte alatta: Schilhan Gyula, Unger Ullmann Elek és dr. Löke Emil. A társulat gyűléseit Nagykanizsán tartja, mely alkalommal itt találjuk Zala, Somogy, Veszprém és Tolnamegye, továbbá Horvátország legtekintélyesebb mezőgazdait, akik nemcsak a helyi vállalatnak fejlesztésében vesznek ki tevékeny munkával részüket, hanem az országos mezőgazdasági szesz-ivar körül is áldatosan tevékenykednek, mint az Országos Magyar Mezőgazdasági Szesztermelő Egyesületnek vezetőifiai.

A részvénytársaság igazgatója: Fleischner Miksa.

Stern I. Mór és fia téglagyárai Nagykanizsán

A Stern I. Mór és fia, régi kitűnő hírű nagykanizsai cégnek vármegyeszerte ismert Csengeri-utj téglagyára eredetileg a Déli vaspálya-társaság tulajdonát képezte. A vasutársaság 1858-ban építette ezt és összes magyarországi vonalainak minden építményét az ott gyártott téglával készítette el. Mikor a vasutovonalk elkészültek, 1863-ban a cég bérbevette a téglagyárat a vasutól, 1883-ban pedig örök áron megvásárolta. Azóta megvette Haba-féle Petőfi-

uton levő téglagyárat. És így ellátja téglával és cserepzsindellyel Nagykanizsát és vidéket. A gyár egész 1895-ig csupán kézzel vetett téglák készítésével foglalkozott, ekkor azonban a modern kor minden igényeinek megfelelő berendezéssel látták el és azóta géppel sajtolt téglát is készít. Nem maradhat ki ez előkelő vállalat ismertetéséből annak felelőitése, hogy ott készült el a messze földön ismert kanizsai specialitás, az összes klinker téglá, amivel majdnem az egész város minden utcáját kikövezték. A város a kövezet javítása céljából szükséges évi klinkerszükségletét azóta is állandóan onnan szerzi be. E gyárak különleges gyártmányai a homyolt és hódfarkú cserepzsindelyek, melyek messze, vidéken a legáltalánosabb közkezeltségnek örvendenek.

Kohn Samu

épület és mulakatos Nagykanizsán.

Nagyszabású ipari vállalkozások tekintetében aránylag meglehetősen szegény városunkban az általános fejlődés feletti öröm egy nemével kell nézni az olyan ambíciók nagy sikerét, mint aminővel Kohn Samu mulakatos Nagykanizsán egy egészen jelentéktelen kis lakatosműhelyt alig másfél évtized alatt virágzó, nagy iparteleppé fejlesztett, mely közel felszáz embernek ad manapság kenyeret. Mielőtt e telep komplett felszerelésű részeinek ismertetésébe fogunk, érdemesnek tartjuk annak az eredményekben gazdag munkásságnak rövid vázát adni, mely Kohn Samut a közönség előtt mint pártolásra valóban érdemes iparost szakársai előtt pedig mint követésre méltó példát ábrázolja.

A millennium évében, 1896-ban telepedett le Kohn Samu Nagykanizsán és a legszűkebb keretek között egy bérelt helyiségben nyitott műhelyt. Az ernyedetlen szor-

galom lehetőségei tette számára, hogy hat évvel később a Hunyadi-utca már saját házába helyezhesse át műhelyét. Munkáinak fogástalan volta szerezte meg számára az új honvédlaktanya lakatos munkáit, amik 50 ezer korona értékét képviselték. Ez nemcsak erkölcsi elismeréseket szerzett neki, hanem módot nyújtott arra is, hogy a Magyar-utca helyezze át ipartelepét, mely ettől fogva rohamos virágzásnak indult. Csakhamar 3 vármegye népe vásárolta híres takaréktüzhelyeit, melyek első rendületét mindenki felismerte és készítőjének legjobb hirdetőjéül szolgált, mert mindenütt ahol terjedni kezdett, szembetűnővé vált sok előnye a silány gyári partékhöz képest. Zala, Somogy sőt Vasmegye nagy része talaja volt az elismertetésnek, melyben e vidékek sajtója is számos esetben részesítette képességeit.

Nagyszámú megrendelői között vannak az ország egész uradalmai, melyek az új munkástörvény kényszerére alatt mind új gazdasági cselekedéseket építettek s ezeket Kohn féle takaréktüzhelyekkel szerelték fel. Legújabbban pedig a szállodák és vendéglők tulajdonosai is kiváló érdeklődést mutatnak nagy vendéglői takaréktüzhelyei iránt, melyek rendkívül sok kiválóságát és előnyét részletezni nincs helyünk.

Mint mulakatos kivált a Sopronban 1904-ben rendezett ipari kiállításon tűnt ki Kohn Samu, amikor Szerényi kereskedelmi államtitkár többszöri meglepetéssel fejezte ki előtte legmagasabb helyről származó elismerést. Ugyanez alkalommal Fehér Endre és Gelléri Mór is kitüntető megjegyzésekkel ismerték el működését, melyről eddig nem is hitték, hogy olyan a vidéken lehessen.

A mértékhitelítési törvény óta Kohn Samu műhelye egy nagy speciális munkaággal szaporodott:

a mérlegkészítés és mérlegjavítás nehéz és felelősséges munkájával. Kohn Samu mindez idő óta Zala vármegyeének egredői engedélyes mérlegkészítője. E speciális iparágban ma is állandóan 18-20 munkást foglalkoztat és a törvény életbepesének elején Zala és Somogy megyében valamint Horvátország nagy részében több városban időszakos mérlegjavító műhelyeket állított fel, e vidék kereskedőinek felkérésére folytán. Mérlegjavító munkáinak precizitása igazán csak az 1911. évi általános hitelítéssel tűnt ki, amikor két év előtti munkájának 95 százaléka kifogástalannak bizonyult.

Ujabban ismét a takaréktüzhelyek nagyobb mennyiségben való készítését kezdte meg ez a törhetetlen ambíciójú iparos és kereskedelmi összeköttetéseket fog létesíteni e kiváló produktumainak nagyobb mennyiségben való értékesítése céljából.

A Magyar-utcai alacsony ház, ahol Kohn Samu műhelyei vannak, szerény külsejével alig engedí sejtetni annak belső tartalmát. Melyben a telekbe nyúló nagy műhelyterem a főszere az épületnek, a legmodernebb, villamos erő által h. sokfajta gépekkel felszerelve. Az épület emeletes udvari részébe felmenve a legkülönfélébb rendeltetésű műhelyszobáknak és raktárhelyiségeknek egész labirintusában találja magát az ember, ahol teljes felszerelések vannak a felsoroltakon kívül még kutak, vízvezetékek, fürdőszoba-berendezések, sodronykerítések és a legkomplikáltabb lakatosmunkák elkészítésére. Egyszóval ez az ipari vállalat a XX. század fejlődésének útján halad és tulajdonosát a legszebb jövő reményével kecsegtetheti.

„Viola”-féle készített a legjobb, felülmúlja az eredeti Karishadi. Kapható a legjobb c-emege árúiban.

Nagykanizsai cipőipar.

Harmancöt esztendővel ezelőtt, mikor Miltényi Sándor cipőüzletét megalapította, ezen iparág még nem tartozott a felsőbbrendű iparágak közé. Kellott, hogy jöjjen valaki aki ezen iparágat elhagyatottságából kiemelve és olyan nivóra fejlessze, amelyet ezen nagyon fontos iparág megérdemel.

Már egy-két évvel az üzlet megalapítása után meglepetéssel látta a közönség, hogy a művészi ipar a cipőkészítést is meghódítja és látta, hogy ezen iparág milyen alkalmas arra, hogy az iparművészetnek teret adjon.

Alig van az egész országban olyan cég, mely fennállásának már első éveiben annyira meg tudta volna hódítani az egész közönséget, mint Miltényi Sándor cipőüzlete. Szébbnél-szebb készítményei annyira keresettek lettek, hogy a termelést és a munkások számát napról-napra szaporítani kellett úgy annyira, hogy hamarosan ezen iparágban az ország egyik legnagyobb ipartelepévé lett.

Készítményeinek jósága és szépsége mind szélesebb körökben vált ismertté különböző kiállítások és kiállítások révén az egész országban híre kelt és minden irányból a legtovábbi részekből is mind fokozottabb mennyiségben kapta a megrendeléseket. A miltényi név ma már nem csupán céget jelent, hanem valósággal fogalomná vált amelyhez a cipő iparnak legmagasabb fokra való felemelkedése fűződik. A Miltényi cég csodálatos finomsággal tudta ezen iparágat az iparművészet magaslatára felemelni a nélkül azonban, hogy a cipő rendeltetéséről, hivatásához szükséges tulajdonságairól megfeledkezett volna.

A cipő készítésénél igen fontos ugyan az esztetikai szempont, de figyelembe kell venni egyéb, semmiel sem kevésbé fontos szempontokat is. A cipőnek higiénije is van. Tudjuk, hogy a lábbeli-viselet milyen nagy befolyással van egészségünkre és kedélyállapotunkra is. A lábnak, sőt az idegeknek is több olyan betegsége van, amelyet az alkalmatlan

vagy helytelenül készült cipő okoz. Olyan bajok ezek, amelyek eredetét gyakran az orvosok is alig tudják megtalálni, amelyeket tehát gyógyítani is nehéz. Ezek a bajok rendszerint olyan cipőtől erednek, amelyek készítői nem tudták összegyeztetni a cipő csinos formáját egészséges szabásával és felszerelésével s ezért egyoldalú üzleti érdekből inkább a tetszetős formát választják, mint az egészségeset.

Bár nem is kicsinyelhetjük a cipők esztetikai megalkotását, mégis csak elsőrendű fontosságnak kell a tanunk az egészséget érintő oldalát is. A Miltényi cégnek igen nagy érdeme, hogy az esztetika és az egészséges legkényesebb követeléseit egyesíteni tudja és olyan cipőket készít, amelyek látása nagyon jól esik a szemnek, viselése pedig a lábnak. Mindenki, aki a szép cipőviselet miatt kénytelen volt lábfájást szenvedni, vagy egészségeinek kímélése végett nem egészen tetszetős cipőt viselni, meg tudja ítélni, milyen értékes adomány az emberiségre nézve az olyan cipő,

amely ezt a két főkövetelményt egyesíteni tudja. Hogy a közönség meg tudja ezt becsülni, azt megmutatja a cégnek hosszú multja, nagy fejlettsége, áru népszerűségének folytonos terjedése, jelenlegi pozíciója, melyek mind a legszebb kilátásokra jogosítanak.

Ezen szép fejlődésnek országnak része a cég alapítójának, Miltényi Sándornak érdeme, ki egymagában három évtizeden át vezette céget és azután fiával Miltényi Sándor és Fia cégnél társult. Amikor a cég alapításának harminctödik évfordulóján vissza tekint annak fejlődésére, a jól végzett munka megnyugtató tudatával nézhet a harminctododik évkébe.

A munkából a cég alkalmazottjai is mindenkor kivették részüket a főnök ambíciójától serkentve a legjobban igyekeztek feladatuknak megfelelni és körülbelül százat meghaladó iparostanonból, kiket a cég képezett segédde, má már jó néhányan maguk is önállóan tartoznak.

Szőrmekabátok, boák, muffok

mérték után a legújabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

SCHWEIGER SÁNDOR szűcs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész árú dús választékban és elsőrendű divatlapok a legújabb divatrendszerre állanak vételkötézettség nélkül.

Mindennemű szőrmekabátok, boák, muffok. Uideki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközlök.

Perlaky József

Páris kiállításon aranyéremmel kitüntetett

kötszer- és fűző-készítő Nagykanizsa, Király-u. 28.

○ ○ ○ Ajánlja saját készítményü legújabb ○ ○ ○
divatu **angol és francia** szabásu
elegáns, tartós és kényelmes **fű-
zőit**, ugyszintén saját készítményü
mindenféle **kötszereit.**
Férfi és női övszerek!

IRODALOM.

— A Divat Szalon. Magyarország első női lapja. — értéken folyton emelkedve s munkakörét mindjobban kiterjesztve töltötte be huszonegyedik esztendejét, melyet a lapok életében tán igazabban lehetne a teljes érettség és nagykorúság idejének nevezni. Most a XXV. évfolyamát járja és viszi az ország minden tája felé, — az új háztól a dolgoz varrónő hajlékáig, — mindazokat a tudnivalókat, a melyeket ma már egy nőnek, mint lánynak, feleségnek, anyának, társasági hölgynek, kenyérkeresőnek és háziasszonynak tudnia kell. Ez a tudás képe-síti arra, hogy ne csak tájékozást nyerjen a divatról, de azt takarékosan hasznára is fordíthassa. A Divat Szalon képei elsőrendűek, iparművészeti tanfolyamai páratlanok, — a szépirodalmi olvasmányokat nem kisebb írónak, mint Szabóné Nogar Janka elsőrendű írói gárda segítségével szolgáltatja: költeményekkel, novellákkal, szép és nagy regényekkel, női életrajzokkal, melyeket jól sikerült arckép kísér, oktató cikkeket, érdekes könyvekről, zeneművekről, szindarabokról feljegyzett tudnivalókkal s egy olyan Szerk. Postával, a mely szinte a lexikonok színvonalára emelkedik és a legjáratanabb kérdés-közlőhöz is szeretettel, segítséggel leszál. — A Divat Szalon egyike a legolcsóbb lapoknak: előfizetési ára negyedévre csak három korona, dacára annak, hogy kiállítása díszes és bőkezű. Kéthetenként megjelenő színes, keménytáblás füzetek dú tartalmukon kívül ingyen-mellékletekkel is szolgálnak: szabás-ívvél, gyermekdivatjussággal stb. Az évfordulót pedig arzal tesz emlékeztetéssé, hogy előfizetőinek egy elegáns naptárt küld szintén külön díj nélkül. A legnagyobb elismeréssel ajánljuk olvasóink figyelmébe e derék női divatlapot, tudomásukra adva a Divat Szalon kiadóhivatalának címét: Budapest IV. Eskü-ut 5. sz., a hol — éppen úgy az ország bármely postahivatala útján is — elő lehet fizetni. Kiváratra mutatóvány-számot is küld e lap kiadóhivatala.

EDISON

villamos színház

„Arany szarvas” szálloda.

Szombaton és vasárnap:

valamint

hétfőn és kedden

nagy ünnepi előadások
rendkívüli érdekes
szenzációt keltő új
képekkel.

Barcsi fiatal sertés

levágott állapotban különféle súly-ban házhoz szállítva, kapható kg-ként K 1.40 árban. Bél és pajslí ingyen hozzá. Megrendelhető:

LÉGRÁDY JÁNOSNÁL

Teleki-utca 31.

7038

Egy üzlet

és egy nagy
raktárhelyiség

kiadó

Magyar-u. 10 sz. alatt.

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárúsítás!

A raktáron levő összes áruimat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-szőnyegek stb. bámulatos olcsó árért ki-
karácsonyi ajándékok,
u. m. kész aljak, blousok, pengyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Megnyílt a Moskovits-cipőgyár R-T. fiókja.

NAGYKANIZSÁN.

Erzsébet királyné-tér 21. szám alatt.

Legtényesebb és legnagyobb

cipőáruház

ahol a legjobb és legszebb cipők állandóan raktáron vannak.

Egységes szabott gyári árak,
a talpba vésvé: 7-50, 8-50,
10-, 13-, 17- korona.

Szíves látogatást kér

MOSKOVITS FARKAS és Tsa

cipő- és csizmagyár r-t. fiókja. 6004

Az „UDVARI” kávéházban

1911. december hó 25. től —
1912. január 2-ig naponként
egy elsőrendű

NŐI - ZENEKAR

Kaupi Józsa karmesternő ve-
zetése alatt hangversenyez.

Amidőn a nagyközönség szíves jó-
indulatu pártfogását kérem vagyok

kiváló tisztelettel

Berger Ignác kávé.

7034

Scherz Géza gőztéglagyára

Nagykanizsán.

Modernül, ujonnan berendezve.

Szállít:

Legjobb minőségű

falitéglát,

külön e célra készült

kémény és kuttéglát,

közönséges és hornyolt

zsindelyt.

Városi iroda: **Fő- ut 24. szám.**

Telefonszámok:

Gyár: **216.**

Városi iroda: **217.**

Magyarország legnagyobb és legel-
terjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely újított kezdve 44-ik évfolyamban hetenként
jelenik meg az addiginél is bővebb és változo-
tos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar
szőlészeti és borászati viszonyokat ismereti,
hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi
tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a
legokoldalabb és legértelmesebb szőlészeti uj-
ság, mely minden más külföldi vagy hazai szak-
lap olvasását egész fölöslegessé teszi.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyar-
korlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt
rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez
a tudósításokra is.

Minden előfizető évenként négy nagy
színes művelésket kap, valamely magyar szőlő-
lőfaj hű képét. Kéthetenként ingyenes melléklet-
ként veszik az előfizetők a „Gazdasági Tanács-
adó” c. 6 oldalas lapot, mely nemcsak a mező-
gazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromfi-
művelés, kertészet, gyümölcsészet, hártar-
tás stb. köréből veszi közleményeit.

Laptulajdonos:

HAROSZ KÁROLY

Szerkeszt. és kiadás: t. felöl

Dr. DRUCKER JENŐ

A lap előfizetési ára: 702

1 évre 16 K 1/2 évre 8 K 1/4 évre 4 K

Mutatvány-számot 2 héten át készséggel küld a
BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Budapest,
IX., Üllői-ut 25. sz.) Telefon szám 52-15.

Karácsonyra

gyermeknek és fel-
nőtteknek legszebb
ajándék

MILTÉNYI CIPŐ

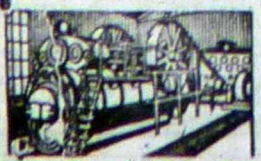
Utolérhetetlen,
meghódította a
jóízletet.

Óriási raktár;

Miltényi Sándor és Fla

Fő-uton, a városházban.

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

R. WOLF

széles méretű szabatosági vezényművel, 10-800
lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazda-
ságosságuk, kiválóságuk és könnyű kezelőségük által
elismerett világhírűek és
minden üzem részé e
a legelőnyösebb erőforrást képezik.

MAGDEBURG-BUCKAU

Budapesti képviselő: Boros Artur okl. gépészmérnök

Budapesti u. 53.

Össz. gyártás 57.000.000.000.000

FISCHEL FÜLÖP FIA

Telefon: 179.

könyv és papirkereskedése
 == Nagykanizsán. ==

Telefon: 179.

Ünnepi vásár!

Óriási választék!

Imakönyvek, diszmunkák,
 ifjúsági ajándékkönyvek,
 mesés és képeskönyvek,
 DISZLEVÉLPAPIROK,
 írószerek, karácsonyi
 és ujévi képeslapok.

Aruink megtekintését a
 a nagyérdemű közönség
 b. figyelmébe ajánljuk.

Postai megrendelések a leg-
 lelkiismeretesebben azonnal
 elintéztetnek.

Mindenféle naptár!

Zeneujdonságok!

Karácsonyi
 és ujévi vásár!

LEGJOBB gyermekjátékok
 és karácsonyfadíszek:

Színházi és bál sálók,
 ridikülők, pénz- és
 szívtartárcák, valamint
 bőrönd-árak, szent-
 pétervári sárcipők és
 valódi teveszőr házi-
 cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza,
 N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal
 bútorozott szoba is kiadó. 6066

Thymomel Schillae

a bevált, orvosilag ajánlott, kellemes ízű
 köhögéscsillapító szer, a hökhurutnál is
 biztos a hatása.

Thymomel schillaet

tartja készletben, hogy felfűpő köhögés,
 hurut stb. betegségeket csiráfában el-
 fojtsion. Számárhurutnál is legjobban
 bevált és gyorsan hat.

1 üveg K. 2.20, p. stán bérmentve az
 öszeg előzetes beküldése mellett 3
 K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve
 7 korona és 10 üveget 20 korona elő-
 zetes beküldése mellett. N N N N

Készítő és főraktár:

Fragner B. cs. és királyi

udvari szállító.
 gyógyszerháza a "Fekete Sas
 hoz." Pécs, Belsőtele 203
 Nerudagasse sarkán. Figyel-
 jünk a készítő, a szer nevére
 és a védjegyre.

Adriai biztosító
 társulat

Magyarországi Igazgatósága:

Budapest IV., Váci-utca 20.

Zalaegerszegi főügynökség:

Nagykanizsa, Erzsébet tér 10.

Alapítva 1838.

Biztosítási alap:	Résztvénytőke	K 10,000,000.—
"	Vagyon	155,542,198.—
"	Évi bevételek	46,744,714.19
A későbbi években esedékes díjkötelezők és	váltók és fedezet díjak	95,348,646.70
A társulat 72 évi fennállása óta kifizetett kár- térítések fejében		669,085,892.28

Az ADRIA biztosító-társulat

elfogad a legkülönösebb feltételek mellett tűz, villám és robbanási károk ellen,
 továbbá tűz vagy robbanás okozta bérvesztések, valamint betöréses-lopás
 és tükröveg törés ellen, nem különben biztosításokat köt vízen és szárazon
 történhet szállítási károk ellen, végül életbiztosításokat különféle módokat
 szerint és pedig tőkét és járadékot, melyek vagy a biztosított életbenléte-
 kor, vagy halála után fizetendők, kifizetésre biztosításokat stb.

Az ADRIA biztosító-társulat

Magyarország nagyobb városaiban és helyiségeiben vezér-, fő-, vagy kerületi
 ügynökségek által van képviselve, mely képviselők a biztosítást illető tudni-
 valók iránt a legkészségesebben adnak felvilágosítást és elfogadnak ajánlatokat.

Az ADRIA biztosító-társulat

képviselői jegyverés elleni biztosításokat is elfogadnak a déli jég- és viszontbiz-
 tosító társaság részére, mely az Adria biztosító-társulat kezdeményezésére alakult
 és készpénzben befizetett három millió K résztvénytőke fölött rendelkezik.

A Nemzetközi Baleset Ellen Bizto-
 sító Részvénytársaság

magyarországi vezérképviselet (alapítva az Adria biztosító-társulat által)
 Budapest IV., Váci-utca 20.

Elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett baleset elleni és szavatossági biztosításokat,
 valamint gyermek-baleset biztosításokat a legelőnyösebb kombinációk szerint és ér tekintetben
 készségesen szolgál mindenféle felvilágosítással.

Janda K. Petermann József élő és művirág
 utóda kereskedése
 Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: Élővirágok
 u. m.: róza, székfű, orgona,
 gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
 rezed, narcis, mimosa, aspara-
 gus és páfrány-zöld. Név és
 születésnap, menyasz-
 szónyi és koszorúságy
 csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20,
 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K árban.

Bál csokrok: 2, 4, 6, 8, 10,
 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
 Élő és művirág koszo-
 ruk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
 50, 60, 80, 100 korona. Virág-
 kosarak és Jardinierek
 a leggyorsabbtól a legdisze-
 sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30,
 40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kap-
 ható. Nagy választék díszcserépek, virágvázáknak, kosarak, jardinierek és virágvázába
 való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

Mindentéle

Könyvkötészeti munkát

— elvállal a —

TELEFON
73.ZALA NYOMDA R.-T.
NAGYKANIZSÁN.

MAYER KLOTILD

Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-lepél Kazinczy-u. 8.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyszerű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

5697

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindennemű javítási és átalakítási munkákat. — A n. ér. közönség szíves pártfogását kérem a maradék kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmester, Kálicy-u. 7.
(Bayer cukrósáda mellett.)
Raktáron tartok mindennemű szücsmunkát.**Feltétlen**

megóvándó minden seb, hogy az a fertőzés által nehezen gyógyíthatóvá ne fajuljon

Prágai házikenőcsmint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a vérképződést és gyógyítást. **Postai szétküldés naponta.** 1 doboz 70 fillér. Postán 3 K 10 fillér-előzetes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 dobozt szállítok bérmentve Magyar-Osztrák ország minden állomására. 4442**Figyelem!** a szer elővezésére, a készítő nevére árú és védjegyre. Valódi csak 70 fillér. **Főraktár:** B. Fragner cs. és kir. a Fekete sas-hoz Prága III. Ecko der Nerdegasse 203, továbbá Török József, dr. Egger L. és Egger J. gyógyszerárban Bpestén. Egy próba elegendő ahhoz, hogy a nélkülözhetetlenségéről és jóságáról meggyőződjön.

Kapható minden gyógytárban.

Tengeri halak

naponta friss szállítmányok hűtővel.

Előnyajánlat karácsonyra:Tengeri lazac kilója . . . 80 fillér
Tengeri ponty . . . 80
Kabeljau . . . 80Minden más faj, valamint **FŐSTÓLT** halkülönlegességek és halkonservek felülmúlhatatlan jó minőségben a legolcsóbban kapható. Szétküldés postán, (legkisebb küldemény 5 kg.) valamint vasúton gondos jégsomagolásban, utánvétellel.**Halszájkáskönyv ingyen.**

Vizszelárutók nagyobb vételnél árkedvezményben részesülnek.

Magyar Halkonzervgyár és Halkereskedelmi R.-T.

Központ: BUDAPEST, VI., Vágány-utca 12. sz.

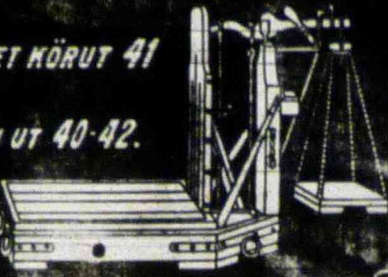
KOHN SAMU

Első nagykanizsai villanyerőre berendezett kut- és vizvezeték berendezési vállalkozás, Magyar-u. 3.

Elvállalok új kutak felállítását, klosett, fürdőszoba és vizvezeték, uradalmi lak-helyek s gazdasági épületeknél 5565

szakszerű berendezését, ugyancsak javításokat is szolid árak mellett!

Kiváratra költségvetéssel díjmentesen szolgállok. —

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTIRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.**ELSŐRENDÜ GAZDASÁGI KERESKEDELMI MÉRLEGEK KÉPVISELŐK KERESKEDELMÉNEK****Hogyan védjük magunkat a gyomorhaj ellen?**

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták eredményesen megelőzzük és azoknak energiával szembeálljunk, ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectár

időszerű használata. — Mert

egy erőteljes gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészségét legközelebbi élekoráig meg akarja tartani, használja a kitünő eredményei folytán előzősen ismerte

Dr. Engel-féle Nectár

Ezen Nectár, mely kitünőnek talált gyökérnedvek és jó borból van készítve sajátos és gondos összetételű folyton az emésztésre különös jó éknyon hat; hasonlóan mint egy jó gyomorlikőr vagy gyomorbort, és éppenséggel mincsekk káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kártékony hatás nélkül egyaránt íhat Nectár mértékletes használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedv képződést. — Ezért ajánlatos a

Dr. Engel-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectár elejét veszi a gyomorfurug, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásnak. Epenygy megakadályozza Nectár a székrekedést, lehangeltságot, hasfájást és szivdobogást, nyugodt alvást és étvágyat idéz elő és így megment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől, fejfájástól és ideges feszültségtől. A népek távoli rétegeiben becslük a Nectárt, mert vídamságot és életkedvet ad.

Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Nagykőrös, B-szentgyörgy, Szentlászó, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csaktorny, Letenye, Kató, Perlak, Vidoveg, Alsódomborn, Légrad, Bükkösd, Murakeresztúr, Iharo-berény, Böhönye, Tapsan, Szakácsi, Marenli, Sámson, Kéthely, Vörö, Szentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. Nectár szertárakban, ugyancsak Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségben levő gyógyszerárakban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarország bármely helyiségébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól! — Kérjünk határozottan**Dr. ENGEL-féle NECTAR-t.**

Nectár nem titkos szer, alkatrészei: Sósó 3000, bor 500, málnakörp 1000, vöröbor 1000, csemegegyél 2000, álmokévevirág 300, borókabogyó 300, úrmós 300, aníz, heilengyökér, enclangyökér, kalmagyökér, kamilla a 100 — Ezen részek vegyítendők.

A következő hangjegyeket ajánlom mint karácsonyi és újévi ajándéknak a legalkalmasabbakat igen díszes kötésben és kiállításban meg-lépő olcsó áron:

Opera Album

a legkedveltebb operák gyűteménye a következő tartalommal:

Trobador, Norma, Robert der Teufel, Don Juan, Zaubersflöte, Figaros Hochzeit, Der Prophet, Martha, Fra Diavolo, Postillon, Lohengrin, Die lustigen Weiber von Windsor, Die weisse Dame, Der Freischütz, Lucrezia Borgia, Nachtlager, Regimentstochter, Zar und Zimmermann, Fiedli, Das Glückchen des Eremiten, Die Stumme von Portici, Die Hugoneten, Die Jüdin, Der Waffenschmied

Ára: diszkötésben K 6.—

111 Táncdarab

a legkedveltebb zenészerzőktől:

zongorára, ára diszkötésben Korona 6.—

Album Russe

36 zongora darab a legjobb orosz zenészerzőktől u. m.: Arensky, Cui, Rebikoff, Tschalko-szky.

Ára díszes kötésben K 6.—

Elite ének album

zongorakísérettel, tartalma 40 világhírű énekdarab szöveggel

Ára díszes kötésben K 6.—

Elite zongora album

tartalma 27 legjobb zongora compositio leghiresebb mesterektől, mint Wagner, Liszt, Rubinstein, Raff, Moszkovszky

Ára díszes kötésben K 6.—

Musikalische Edelsteine

tartalma 42 legmodernebb és legnépszerűbb operette, opera, salon és táncdarab, indulók és dalok.

Ára diszkötésben 6 K 50 f.

Kapható és megrendelhető egyedül

Fischel Fülöp Fia

könyv, papír és zeneműkereskedésben

NAGYKANIZSÁN.

A HUNGÁRIA Általános
Biztosító Részvénytársaság
nagykanizsai fiókjának
a NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL
TELEFON: 231. sz.

Részvénytőke: K6.000.000

Elnök: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatói bizottság: Bárány József Imre

Tűz-, baleset-, szavatossági-,
élet- és népbiztosítás, be-
töréssel lopás-, jég-, üveg-
és állatbiztosítás.

Központi székhely:
Budapest, IV. Károly-körút 2.
(a Kossuth Lajos utca sarkán.)

Olcsó díjak! Modern feltételek!
Kartellen kívül!

Birtokeladás!

Egy 360 hold körüli jó talajú, rónafekvésű
birtok, Zágráb mellett, épületekkel, élő és
holt felszereléssel (eltárral) eladó.
A vételárhoz csak 1/3 rész szükséges, a többi
maradhat részletfizetésre, 5% kamattal,
elő állomány nélkül a birtok ára 195 ezer
korona. Ezen birtok nagyon alkalmas
díszturizmusra, van elegendő szállás,
különösen tejészethez alkalmas hely, mert
Zágrábtól közel van, hol a tejnek literje
még 14 krajcár, kertésznek is nagyon
alkalmas hely, vasútállomás helyben, meg-
jegyzem egy 100 holdnyi őszi vetés van.
Parcellázhatósága könnyű, mert a birtok
körül több község van közvetlen mellett.

Bővebb felvilágosítást ad:
SINGER SALAMON
megbízott, kisszabadi lakos, Zala m.

Keszthely vidékén, Hévíz-fürdőhöz

egy félórnyira, élénk for-
galmu nagy községben

üzleti ház eladó

(évek óta kiadó üzlettel), mely
áll: három szobás lakásból,
megfelelő mellékhelyiségekkel
szép üzlettel, nagy pince,
istálló, raktár stb. cca egy
hold belső- és kertmelő
vidék. Megkereséseket kér.

HEUBERGER IGNÁC Muravid, Zala m.

Szabó-műhely áthelyezés!

Értesitem az igen tisztelt vevőit,
hogy a MŰHELYEMET
Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul
Király-utca 47-ik sz. alá
helyeztem át. Továbbra is b.
pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:
GOTTREICH ANTAL,
fűtő-szabó.

Legrégibb, legrövidebb márka

Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb
„TURIN”-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyított háziáru, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvények, szélma és meghűlések ellen.
Figyelem! Súlyos hamisítványok
miatt bevételekor óvatossággal legyünk és
csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk fel,
melyek „Horgony” védjeggyel és a Richter
gyógyszernél ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben K - 50, K 1.40 és
K 2. - és ágyazván minden gyógyszer-
tárban kapható. - Források: Török József
gyógyszertár, Budapest.
Dr. Walter gyógyszerháza az „Arany oroszlán”
Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

Egy OKOS tej
minden alkalommal

Dr. Oetker-féle vanillin-cukrot
a 12 fillér
használ a drága vanilliacs helyett.

Ez a legjobb főzési készlet, kakaó
és tea, csoko-
ládé és krémek, kug-
lupi, mártások, tejszín,
pudding és torták ré-
szére. :: :: :: ::

Finom vagy porcukorral keverve min-
denemű tészta befűtésére páratlan
és rendkívül kiadós, így kuglupi, fánk,
császármorcsa stb.
1 csomag a 12 f. pótol 2-3 csövet.
Mindenütt kapható minő recepttel!
Tészták sütéséhez csak a VALÓDI
Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

CSAK A VULKÁN szén-vasaló jó!

A fekeke rylük, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull.
Minden más vasalóval szemben utólagos tisztításra
nincs szükség, így a vasaló percre használható és
állagában egyformán tűr. Kézenfekvő szénrel fűthető,
még sűrű szénig! Nem kell fűtőgáz, nem kell lóbalni,
tehát csendesen, gyors és gyors vasalás! A ruhák kitérítése
vagy a kezek megégetése elkerül. - Világzabada-
lom! Ára szabaddalmazott. Védőjelel együtt: csiszolva
8.50 K, nyíltan 7.50 K. Elpusztíthatatlanul zomá-
cozva. 8.50 K. Kapható minden vaskezelő- és háztar-
tási üzletben. Gyárá és világzabadalom-tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. szám.

Telefon: 86-71.

Telefon: 86-71.

Aranyemmel kitüntetve Budapest, 1911.

6071

„TURUL” CIPŐ

luiszárnnyal min-
den más gyári-
mányi, meri
nemcsak a leg-
jobb és legjáró-
sabb, hanem a
legolcsóbb is.

Fiók-raktár:
Nagykanizsa
Fő-ut
Korona szálló-
val szemben.

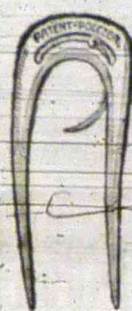
A közelgő karácsonyi és újévi
ünnepek alkalmával felhívom a
n. é. közönség figyelmét a nálam
készülő fényképfelvételekre, a
melyek borus időben is a leg-
jobb sikerrel villanyvilágítás mel-
lélt eszközölköttek.

Készítek visit nagyságtól élet-
nagyságtól fényképeket legszebb
kivitelben, legolcsóbb árban.

Szíves pártfogást kér 6038

VERTES ANTAL fényképész,

Csengeri-utca 1. Takarékpénztár
épületében, földszint

Lefőztük
Páris, London és Berlinit
szabadalmazott

hajtűnkkel

A hajtűt minden férfi és nőnek
szükség van. Kapható minden jó-
szágban. - Valamennyi kultúrában
szabadalmazott.

Polezer és Jsa

haj- és hajszál-áruháza
Budapest, I. ker. Lenke-utca 85. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönséget lakberen-
dezési vállalatunkra felhívni.

Durán felszerelt raktárunkban hálók, ebédlők,
utiszobák, szobák és zongorák állandóan
400 szobaberenkezés áll a leggyorsabbtól,
a legfinomabb kiválasztásra készen, de készítettünk
mindennemű berendezést saját vagy bármilyen
terv szerint is. Egyes darabokat is szállítunk!

**Fizetési feltételeink, ha Nagyságod
hiteit óhajtatja igénybe venni, a legelő-
nyösebbek.** 5791

A szállítást előtti vételár 20 százaléka fizetendő
előlegül, míg a fennmaradó összeg 30 havi vagy
12 negyedévi egyenlő-részletben törleszthető.

**Ingatlan tulajdonosok, vagy maga-
sabb hivatalnokoknál,** - de oly kisebb
hivatalnokoknál is, akik kezességgel bírnak - ki-
vételre előleg nélkül eltekinthetünk és csak az
első részlet ellenében szállítunk már minden-
nemű berendezést. Utazóink egyikét aki állan-
dóan az országot járja és máv. bérletjeggyel
vagy ellátva, becses kívánságára gazdagon fel-
szerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjment-
esen elküldjük.

Saját kiadású, nagy díszes illusztrált butorál-
bunkunkat 1 korona (bélyegekből is küldhető)
ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerlőczy-ut. 7.

**LEGMODERNEBB
MŰVÉSZIES
KIVITELŰ**

**MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
FALRAGASZ
BELEPŐJEGY
VILÁGPOSTA
KÁRTYÁK
STB.**

**LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A**

**ZALANYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.**

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely -

„Primus”-preparált „Optimus”

vattával küld 10 koronaért,

Erste Galizische Zigaretten-

hülsenfabrik „Primus” Lem-

berg Gródecka 35.

Császárfürdő Budapest, Nyári és
téli gyógyhely, a ma-
gyar irtalmas rend tulajdona. Elsőrangú kén-
sós vizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőz-
fürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapbongatá-
sok, uszodák, külön hölgyek és urak részére.
Török-, kő- és márványfürdők; hőlég, szénnyas-
os villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredmén-
nyel használhatók főleg csúszos bántalmaknál
és ideghegy ellen. Jó-kúra a légzőszervek hu-
rosos esetében az alatti pangásoknál. 800 ké-
nyelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak.
Gyógy- és zenédíj: nincs. Prospektust ingyen és
bérmentve küld.

3827 **Az Igazgatóság:**

Két évi jóállás.

Az OLLA
több mint 2000
orvos által leg-
megbízhatóbb-
nak van ajánlva.
Kapható: Oetlich
és Graef drogeriá-
jában, Belus L. és
Reik Gyula gyógy-
szertárában, 5329

„OLLA”
bebizonyított
legjobb hygienikus
Gummi
szelvényesség.
Aranyérem
nyerő az Olla
gumigyártó
WIEN II. 149.
Praterstrasse
37.

Frischmann Elek és Társa motorgyára, Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált
szívógáz-, nyersolaj- és benzin-
motorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos csép-
lőkészletek, Magánjáró benzinloko-
mobilok. Hazai ipari Olcsó árak!
Redvező üzleti feltételek!

"CLIMAX"

nyersolajmotor.

egyszerűbb, megbízhatóbb üzemelő. — Versenyképes árak. Több ezer referencia.

≡ Pénzt ≡
takarít meg!

Bachrich és Társa

motorgyári fióktelep

Budapest, V.32., Szabadság-tér 17.
5739 (Tőzsde-palota).

Telefonszám: 71-01. Sörgöncím: "CLIMAX".

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (első ke-
ritésnek alkalmas) csemeték beszer-
zésére legmélegebben ajánljuk a
legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardíószeget.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt,
ugy ne vegyen addig oltványt vagy
vesszőt, míg a fenti cég nagy képes
árjegyzékét nem kérte: ingyen és bér-
mentve. Ezen árjegyzék minden szőlő-
birtokost érdekel hasznos tartalmánál
fogva. 5790

Olcsó ár ponts kiszolgálás.

— Számtalan elismerő levél —
A t. érdeklődők a telep megtekinté-
sére szívesen láttatnak.

Értesitem

az igen tisztelt vevő köszönetét,
hogy a Balázi féle csődlőmeget meg-
veitem és azt a legolcsóbb árban
elárultam. U. m.: ebédülő, háló beren-
dezést a legjobb minőségben. Aján-
lom a saját készítésű szőnyeg-dívá-
nyokat és ottománokat. — Főtörök-
vésem odairányul, hogy a t. vevő
köszönetét minden tekintetben kielé-
gítem. 6010

Becses párlfogást kér

Goldberger Károly.

Butorraktára Erzsébet-Királyné-tér,
Szarvas-szálloda mellett.

Ugyanott egy 3-as nagyságu
cassa is eladó.

≡ FEMINOL ≡

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémlárgyoknak gyönyörű, tartós
fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávo-
lítja, nem lúveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár

Vác.

Gelger és Társa

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírást
tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
latása a legmakacsabb gyomor- és altest-
bántalmak, gyomorgörccs, gyomorbél, rögzött
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönösebb női betegségek
ellen, a teljes háziismeret évtizedek óta mindig
nagyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt
eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll
A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratú
ónoszáttal van zárva. A
Moll-féle sósorszesz
szervesen mint lájda-
komcsillapító bedörzsölé-
si szer közszé-
csú és meghűlés
egyh következményei-
vel legismertebb nép-
szer. Egy ónoszáttal valódi üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanj. Legújabb módszer sze-
ről készített legfinomabb
gyermek- és hölgyaszappant a bőr ókszerű
ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ara dar-
abonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér.
Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító
Által Bécs, Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautóval mel-
lett teljesítettek.

A raklapokon tessék határozottan „MOLL A.”
aláírásával és védjegyével ellátott készítménye-
ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fir

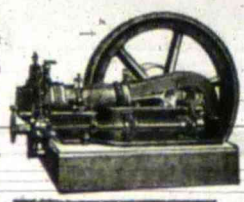
Lovak

ellen alkos utakon la magyarták
munkaképességüket a Leonhardt
védjeggyel ellátott
eredeti-H-sarkok
által.
Az eredeti-H-sarkok minden jótéltető
széke, kocsik és járművekben
használatosak.

Nyersolaj Szívógáz Benzin

Gyors
szállítás
Kedvező
fizetési
feltéte-
lek.
Mese-
menő
játék

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legrégebbi, legnagyobb
motorgyára. — Vezérképviselő

Gellért Ignác

ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Egy erositő szer gyengegyomruaknak

és azoknak, a kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, nehezen emészthető,
nagyod meleg vagy túlhűség ételek élvezete folytán

Gyomorgyengeség, mint Gyomorhurut, Gyomorgörccs,
Gyomorfájások, Felfújódás stb.
minden betegségeket kaptak, körülmények között a

Dr. Engel-fele **BALDRIANUM**-ot

használgák.

Baldrianum a legfőkétebb határu gyomorbórnak bizonyult a gyomorgyen-
geségeknél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok
következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok,
elfogódás stb

Különös összetételénél fogva, mely tartalmaz Samorbert, Baldrian csőpe-
ket, málnasyrupot és cseresznyelevet, a Baldrianum igen jó
hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész em-
beri szervezetre. A Dr. Engel-féle Baldrianum nem tartalmaz
semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb
ideig is használják. Leghatározottabb, ha azt reggel éhgyomorra, vagy este lefekvés
előtt szedjük egy-zerre egy likőrös pohárral. Gyenge emberek és gyermekek
részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukor teendő bele.
A Dr. Engel-féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható
Magyarország összes gyógyszerárában. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa,
Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesdél, Nemesvid, Csákány, Nagykároly, Bá-
noszentgyörgy, Szentlázló, Tótfalu, Kerkászentmiklós, Muraszahely, Csáktornya,
Letenye, Katóvár, Perlak, Vidovec Alsódombor, Légrad, Bükköd, Murakeresztúr, Hus-
rosberény Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Samson, Kéthely, Vörö, Szentgyörgy
Apáti Keszthely stb. gyógyszerárában, ugyancsak Magyarország minden nagyobb
és kisebb helységében levő gyógyszerárában.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg
megrendelésénél eredeti árak mellett Magyarország bármely helységébe szállítják.

Övökodjunk utánzatoktól! Kérjük határozottan Dr. Engel-féle
Baldrianumot.

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúráink a leg
gazdaságosabban és legmegbízhatóbban
működnek.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok
és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szívógáz
Diesel

MOTOR

Szívógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű
nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és
lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

KERETFÜRÉSZET

fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes
berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, tra smissió-, villany- vagy motorüzemre
bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérőskiztatással
díjmentesen szolgálunk.

Egy félív papiros.

Az utolsó butordarabot is elvitték már az ürességtől kongó lakásból, amelynek eddigi bérlejtője egy szomorú, álmosképi fiatalember gyászlatyollal a kalapján meg egy szörnyűtől a üres termeket, hogy a butorszállító emberek nem felejtették ottan valamit. Firkésző szemeit végigjártatta az ölmosszürke falakon. Semmit sem hagytak ottan. Kiment a ház tornáczára azzal a szilárd elhatározással, hogy nem gondolt többé vissza azokra a bus és sötét emlékekre, amelyek ennek a háznak minden kis kövéhez tapadnak.

Hirtelen a telefon mellett egy félív papiros akadt meg a tekintete. A papiros ceruzavonások, lejegyzések tarkallottak. Most ismét itt állott előtte két évnek fájdalmasan szép története, minden, minden, amit elakart hessegetni az emlékeiből, ott ríktott előtte, egy egész emberélet egy félív papirosán.

Felvette a telefon mellől a papirost, amelyet a nap foga sárgára mart. Letette köpenyét a kályhapárkányra és figyelmesen olvasni kezdte a papiros levéljegyzéseket. Először ez a női név ötlött a szemébe: Aliz. A legszebb név, amelyet valaha ismert: a menyasszonyának a neve. Azután egy telefonszám: 15-11. Ugy tűnt fel neki, mintha egy imádságos könyvben egy zoltárszámot olvasott volna. Alatta ez állott: bankház. Ez adta meg neki a kenyeret, az otthonát. A "bankház" szó keresztülhúza. A bank történetesen tönkrement.

Azután jött a többi följegyzés: Virágcsokor, bérkocsi. Az eljegyzésre készült. Ezután ruhakereskedő, kárpitos. Berendezi az új pár a lakást. Szállítási üzlet: behurcolódik a fiatal pár új otthonába.

Az operaházba szülő jegyek száma 50, 51. Az új házastársak vasárnap az operaházba mentek. A legszebb órák saját emléke, amikor szorosan egymáshoz simulva összedobban a lelkük és míg a mesék birodalmában jártak, szépséges harmónia bizsergett a testükben.

Ezután egy férfi név ötlött szemébe. Vörös ceruzával keresztülhúza. Ez egy barátja volt, aki a magasból hullott alá a legszedítőbb mélységbe.

Ismét egy újabb fejezet sorukban. Egy vékony női kezektől származó vonásokkal írva ez állott a papiros: az asszony. Az az asszony volt, aki hosszú köpenyvel és teltetett arccal lábujjhegyen a feleségünk hálószobájába megy. Ezalatt egy orvos neve állott.

Most először jelent meg „az anya” név is, az anyósé, aki eddig diszkrétan távol tartotta magát az új házaspártól. Nem akarta őket zavarni. Most, hogy szükség volt rá, tehát eljött.

Most nagy akombakomos betűkkel ez állott: Cseledtszerű-intézet, dajka, gyógyszerár. Nagy, nehéz árnyakkal telt meg a szoba. Gyermektej-kereskedő és a mérsáros telefonszáma. A házba bevezették a telefont. Az háziasszony beteg, ágyban fekszik. Tovább nem tudta a papirosán levéljegyzéseket olvasni. Mint a vízbe-fulónak, szürke hályog fonódott a szemé körül. Két nehéz könyvsepp pergett le az ábrázatán, amely egy kissé megtisztította a látását.

Lassanként ezek a szavak bontakoztak ki előtte: Temetkezési intézet, egy kisebb és egy nagyobb koporsó ércből.

Több nem állott a papiros. Remegő kezeivel ajkához emelte a szent papirost, forró csókot nyomott rá. Azután összehajította és betette tárcájába. Két perc alatt két év történetét élte át.

Amikor kilépett az utcára, nem hajlott meg a fájdalomtól, hanem büszkén lépdelt, mint egy szerencsés és gögös ember, mivel érezte, hogy a legszebb dolgokat már átélte. Mert hányan vannak szerencsétlenek és hajótörtek, akiknek még ezt a kedvezést sem nyújtotta a sors.

Strindberg Ágoston.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyénél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyvíz.
Árpható ásványvízkereskedésben és gyógyszertárakban.
SCHULTES AGOST Sanyo-Lipocst Sal-áforrás-vállalat, Budapest, V. Ródló-csokor 2.

Ma,
SZOMBATON
este az
Udvari kávéházban

Horvát József József
teljes zenekarával

HANGVERSENY
rendeztetik.

4 Legfinomabb
kávéfaj keveréke
a Kardinal
pörkölt kávé
1/2 kg. K 1.20
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber
cégnél.

Karácsonyi és Újévi
ajándéknak
legjobb megfelelő cikkek, u. m.:
Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókésék,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek
Kaphatók:
DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN ÉRMEZTHETŐ
ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ
KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGERIA
ÉS ÁSVÁNYVÍZKERESKEDÉSEKNEK

Gabona-üzlet.
— Távirat. —
Budapest, dec. 23.
Készáru-üzlet:
Változatlan.
Határidő-üzlet:
Buza 1912. ápril. 11.74
" május 11.61
Rozs " 10.30
Zab " 9.73
Tengeri 1912. máj. 8.56
" júl. 8.61
Főszerveztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelőszerveztő: NAGY SAMU.
Igazgató: BOROS JÁNOS.

Köszönetnyilvánítás.

A Ker. Jót. Nőegylet karácsonyi vásárláshoz hozzájárultak: Blau M. fiai 3 üveg cognac, dr. Szabady Lőrincné 1 üveg rum, Steiner Arminé 50 drb. sütemény, özv. Szépe Bódiné 4 üveg bór, Dedovács rum, Muzikár Vince 1 kon haszék, Weissfeld és Fischer 1 kendő, Rchnitzer sütemény, Bettelheim és Gubai vasaló, Rosenberg Henrik kaptafa, Beck Béla baba, Hirsch és Szegő 5 kiló rizs, 2 kiló lencse, Rosenberg Jónás 1 kendő, Pollák Ede 1 kendő, Brück Márkus 1 kosár alma, Fischer Benő 10 kenyér, Hamburger kenyér, Fleischhaker Ignác ásványvíz, Fried és Morgenstern 3 drb. kelme, Süvös Antal, Kreiszler 1 kendő, Hirschler és Lusztgarten 2 váza, Reick Gyula puder és arckrém, Kohn S. B. 2 kendő, Srém és Klein köti és likör, Weinstein Regina 1 millió, Fischer Ferenc korbács, Singer József 1 tucat zsebkendő, Wellisch Márkus 3 sapka, Grünfeld Márkus 3 pár gyermek cipőcske, Keleti M. Mór 12 drb. hajszepedő, Keller Mátyás 1 pár cipő, Fleischhaker József 1 üveg cognac, Weiss Jakab likőrszerviz, Krámer Ignác 1 kendő, Sörgyár sör és jég, Misanczker Ignác 3 üveg bór, Pelezné 1 likőrszerviz, Rasplónik Lászlóné disztárgy, özv. Márkusné disztárgy, Hofmann és Franck ruhanemű, Mair Tiska 2 doboz levélpapír, Ebner Valéria 6 drb. erszény, 1 táj sendvich, Asztalos Btla virág, Sommer Ignácné tokaji bór, Weiss Mór Gizella ásványvíz, Lodner Ferenc 2 nagy kenyér, Kostyák Lajosné tárcy, Erdősi Bálintné különféle, Gold Ignác 3 zománczott pohár, Farkas Vilma 1 torta, Árvay Lajosné 2 üveg bór, özv. Riffai Istvánné ékszer, Györfi Jánosné disztárgyak, Pranger Karolin 1 virágkosár dr. Vojnárovcné Huchstedt Irén 1 torta, dr. Bartha Gyuláné szaloncukor, Lenk József 50 drb. császárszemle, Meccer Jakab disztárgy, Fonyó Mihály tárcy, Fischl Pálóp tárcyak, Somogyi Ede 2 kép, Schwarz és Tauber teasütemény, Scherz Henrikné tárcy, Brónyai Lajosné kalapok, Janda Károlyné 1 torta, Jureczky Ivánné sör, Horváth Jánosné tea, citrom, többféle az étkezőbe 40 drb. baba, 100 pár virsli, özv. Forintos Kálmánné 50 drb. hasché, özv. Plihal Ferencné 3 ludmáj, dr. Plihal Viktorné 1 hordó sör, 3 táj pogácsa, 1 kosár alma, 2 táj kifli, dr. Plihal Viktor 7 üveg bór dr. Fábriáné 1 hordó sör, Vioszné 1 hordó sör, Rátz Gizella 4 üveg kompot, Fittler Antalné kézimunka, Balaton testvérek 1 üveg cognac, Rosenthal Géza 100 drb. sütemény. (Folyt. köv.)

az ipartestületi vendéglőben
az ünnepek alatt
utezai kimérésre
Egy liter vörös bor 32 kr.
Tisztelettel
Somogyi Zsigmond
7034 vendéglős.

Vendéglő
bérbeadatik.
Halász Ferencz Sugár-uti
jómenetű vendéglője betegség
7092 végett
BÉRBEADÓ
esetleg **ELADÓ.**

5031. Polg. 1911.

7037

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság közhírré teszi, hogy a „Nagykanizsai fűrdőszéchenyvárosi társulat” vagyonból egyes részvényesek által megbe nem váltott összeget, vagyis összesen 2650 koronát bírói letétbe helyezvén, a kir. törvényszék ez összegből a következő részvényekre:

I.

Első kibocsátás 1872. június hó 1-én kelt részvények:

1. Marshall József	12. sz. részv.
2. Kaan Károly	99. „ „
3. Friedenthal Jakab	119. „ „
4. Friedenthal Mór	120. „ „
5. Weiller Mór	121. „ „
6. Weiller Mór	122. „ „
7. Halasy Aladár	136. „ „
8. Horváth Gyula	137. „ „
9. Gr. O. Donelli Henrik	138. „ „
10. Inkey Kálmán	142. „ „
11. Szekeres József	175. „ „
12. Bozó Imre	176. „ „
13. Tarnóczy Gusztáv	179. „ „
14. Pálffy Elek	180. „ „
15. Szívós Jánosné	206. „ „
16. Szűcs Ádám	209. „ „
17. Sálly László	261. „ „
18. Csuzi Károly	272. „ „
19. Hegedűs József	290. „ „
20. Becker Antal	291. „ „

II.

Második kibocsátás 1875. december hó-ban kelt részvények:

21. Dávid János	34. sz. részv.
22. Dávid János	35. „ „
23. Szalmay Károly	85. „ „
24. Kaan Vilmos	155. „ „
25. Kaan Vilmos	156. „ „
26. Kaan Vilmos	158. „ „
27. Bartos János	168. „ „
28. Vajdits József	171. „ „
29. Weiss Márkus	222. „ „
30. Hirschel Ede	223. „ „
31. Hirschel Ede	224. „ „
32. Ritter János	230. „ „
33. Karczag Béla	237. „ „
34. Karczag István	238. „ „
35. Apfelbaum Salamon	243. „ „
36. Glavina Lajos	278. „ „
37. Glavina Lajos	279. „ „
38. Glavina Lajos	281. „ „
39. Blau Jakab	285. „ „
40. Hoffmann S.	318. „ „
41. Bátofy Lajos	325. „ „
42. Viasits Antal	329. „ „
43. Hayden Mihály	330. „ „
44. Dr. Laky Kristóf	332. „ „
45. Inkey László	342. „ „
46. Csertán László	346. „ „
47. Csertán László	347. „ „
48. Csertán Károly	348. „ „
49. Gross Samu	357. „ „
50. Zerkovitz Vilmos	362. „ „
51. Rozenstock Lipót	363. „ „
52. Semetkai Lajos	368. „ „
53. Kauders Fülöp	380. „ „

egyenként 50 K-t és az időközi letéti kamatokat, mint a felszámolás után fennmaradt társulati vagyonnak az egyes részvényekre eső járulékok f. évi november hó 30-án 5031. P. 1911. sz. a. kelt végzésével a bírói letétből kiutalt.

Felhívja ennél fogva kir. törvényszék a fenn megnevezett részvénytulajdonosokat, vagy azok jogutódait, hogy részvényenként kiutalt 50 K és időközi letéti kamatainak felvétele végett a nagykanizsai kir. adóhivatalnál a beváltandó részvény beszoállítására és részvény tulajdonosi minőségük igazolása mellett jelentkezzenek mert a kir. adóhivatal a kiutalt összeg után még csak 8 napig fizet kamatot, azután azt 1 évig kamat nélkül letétként fogja kezelni, mely idő leteltével a fel nem vett összeg az állampénztárba fog utaltatni, fennmaradván az utalványosok joga, igényeiket az elévülési határidőn belüli az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál érvényesíteni.

A kir. tszék, mint kereskedelmi bíróság. Nagykanizsa, 1911. évi nov. hó 30-án, 7036 Kayser s. k. előadó.

Csak a
minőség

rövid lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsősorban

„Elsőrangú ékszer- és óráüzlet”

Alapítvány: 1871.

MILHOFER ÖDÖN
ékszerész, Nagykanizsa.

Legújabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánszerekek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci gyártmányú. m. Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

Olcsó nickel- és acélórák.

Nagy választékban: Kínai- és disztárgyak és háztartási cikkek, berndorf és. erek 0032 dús készletben.

Javítások gyorsan készítenek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltatnak. Érdemes részletezésre is.

Regi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakíttatnak!

Tisztelettel értesítem a bor-fogyasztó közönséget, hogy az ünnepekre szükséges bort nálam, saját termésűt

literenkint 32 krajcárért

esetleg nagyobb mennyiséget, kik a v. fogyasztóval ki vannak egyezve olcsó-ban számított. Tisztelettel

Grünfeld Adolf

Szálló birtokos, Magyar-u. 25.

Egy
vendéglőt
keresek
megvételre

helyben, vagy vidéken.
Cím a kiadóhivatalban.

Ügyes
vizsgázott gépész

másodgépésznek keresetlik, aki alkalmas a főgépész helyettesítésére. A belépésnek MENNÉL ELŐBB, de legkésőbb

január hó 1-én

kell megérkezni.

Fizetése 120—140 korona havonként, szabad lakás és évenként 3 öl tűzifa.

Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal: SZESZGYÁR, BARCS, intézendők. 7016

Világhírű

Messmer-tea
egyedüli elárúsítása
Strem és Klein
gyarmatáru nagykereskedőnél
NAGYKANIZSÁN.

Engländer Béláné,
szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bármilyen haját 24 óra alatt elkészít. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Uyananott uraságoktól levelet FÉRFI-RUHÁK magas áron megvételnek. 5315

Levélbélyeg-gyűjtő

Londonból útutazásomban kb. 150.000 koronáért nagyobb levélbélyeggyűjteményeket keres megvételre. Közvetítő nagy provizórt kapnak. Részletes ajánlatok az ár megjelölésével „Philatelist” jellegű Royal szálló Budapest. 6017

Ha üde és finom arcodról óhajtsz:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörsest eltávolít. — Áralmas anyagot 5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

Gazdatisztek és Gazdák figyelmébe!

Gyönyörű kisbirtok

Zalamegyében, Tapolca városától 3 kilométernyire köves úton közel a Balatonhoz, mely áll Diszel községben a legjobb helyen egy 2550 □ öl nagyságú majorból, lakóház, istálló, pajták, cseléd lakások — magtár stb. mind a legjobb karban — hozzá tartozik 4 jármos ökör, 1 tehén és 13 darab egyéb marha — 3 évesek, összes holt felszerelés, szalma és körülbelül 400—500 métermázsra 1—2 éves legjobb takarmány közvetlenül a község mellett, 57575 □ öl legprimább rét, lucerna és buzavetés egy tagban. — Valamivel távolabb ugyanazon úton egy tagban 104000 □ öl melyen van 14000 □ öl gyönyörű termő szőlő, 29000 □ öl szántó és kaszáló, 61000 □ öl 15—20 éves tölgyerdő, kitűnő talajjal, kaszálóval legelővel, a hozzátartozik egy istálló, cseléd lakás stb. — az egészen van 65000 korona olcsó kölcsön.

Vétélár 110900 korona, — melyből a kölcsön átvehető, — készpénzben 20—25000 korona kívántatik, a többi maradhat megfizetés szerint.

Miután ez a kisbirtok — legjobban megfelel tehenészetre, szőlőszet és marha nevelésre, úgy ajánlható mindenkinek, ki kevés pénzzel magának egészséges vidéken tisztességes megélhetést akar biztosítani.

Személyes vagy levélbeli felvilágosítást szívesen megad a megbízott.

7001

Kondor Adolf Nagykanizsán

Interurbán Telefon 122.

Arany János utca 2.

Az egyének általános helyzetének javulására kétségtelenül hozzájárul

A „**BALKÁN**”

Nemzetközi Segélyszövetkezet.

A szövetkezet felvesz tagul orvosi vizsgálat nélkül minden egészséges embert 18—80 életkorig, amit a világ egyetlenegy biztosító intézete sem tesz meg.

A szövetkezet csoportokra oszlik, mely kétféléből áll:

a) I. csoport I-es osztály, mely áll 600 személyből 18-tól 60 életkorig.

b) II. csoport II-es osztály, mely áll 500 személyből 60-tól 80 életkorig.

Ha egy beírt személy meghal, akkor a megfelelő osztály minden tagja egy elhalálozási járulékot fizet beírás szerint 2—7 koronáig, mint az az alapszabályok 11., 12., 13. pontjaiban meghatározva van. A szövetkezet már 6 havi tagság után a teljes biztosítási összeget kifizeti minden levonás nélkül.

A halálózasi járulékok öngyilkosság esetén is kifizetettek.

Ha a tag még a beíratott személy életében az igazolványon kimutatott összeg 75 százaléka fölé járulékokkal befizette, egy a szövetkezet a teljes biztosított összeget minden levonás nélkül visszafizeti.

Az új szövetkezeti alapszabályok alapján az üzleti eredmény felosztásának 30 százalékából egy kamat nélküli kölcsönt a szövetkezet tartékalként a szövetkezet tagjai részére.

Azonkívül hat havi tagság után a szövetkezet elszegényedett tagjait jelentékeny pénsszegénységben részesíti.

Hogy mely előnyöket nyújtja a „Balkán” segélyszövetkezet tagjainak, — abból látható legjobban, hogy egy év alatt temetési hozzájárulás és segélyekért 412.800.— azaz négyszáz-tizenkétezer nyolcszáz koronát fizetett ki.

Minden további felvilágosítást a magyarországi képviselő Nagykanizsán nyújt.

„Balkán” nemzetközi segélyező szövetkezet

Zágráb — Nagykanizsa.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ΕΙΔΟΦΥΣΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ:

Helyben	Postai
maxhoz hordva:	maxhoz hordva:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Nagyedére 3.50	Nagyedére 4.50
Félóra 7.—	Félóra 8.—
Egész óra 14.—	Egész óra 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságnak, béli kimentetésnek és egyéb
költségeinek összege 50 forint.

Eljegyzési és szakmai útszámok díja 3
korona. — Készletnyitáskor 6 korona.

XX XVIII. évf. 294. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1911. december 28.

Kiadóhely: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Lesz-e megegyezés?

Egy előkelő politikus nyilatkozatai. — A kormány a béke mellett. — A miniszterelnök újévi beszéde. — A választójog.

— Saját tudósítónktól. —

A karácsony ünnepe a magyar parlamenti és politikai helyzetet teljes bizonytalanságban találta. A parlamenti tárgyalások ezidőázerint a politikai fegyverszünetnek jegyében folynak. A fegyverszünet azonban a költségvetés elintézésével véget ér és újlag előtűnik fog állami a nagy problémák, hogy a holt pontra jutott szituációnak minő megoldása lehetséges?

A Zala fővárosi munkatársai a kormány álláspontjának megismerése céljából tegnap látogatást tettek a nemzeti munkapárt egyik vezető személyiségénél, akitől fellehet, hogy a kormánynak és legelső sorban a miniszterelnöknek nézeteit tejesen ismeri. A vele folytatott politikai beszélgetést munkatársunk a következőkben foglalja össze:

Miképpen fog alakulni a parlamenti és pontiikai helyzet a jövő esztendőben? Konnyebb ezt kérdezni, mint erre megfelelni. Az bizonyos, hogy a költségvetés elintézésére költött fegyverszünet az új esztendőbe is áthúzódik. A költségvetési vitának ez az elhúzóódása azonban egyáltalában nem komplikálja a helyzetet és semmiképpen sem aggasztó tünet. Elvégre az a helyzet szempontjából ökölszavak mindegy, hogy a jövő évi költségvetés csak január első felében jön létre. Mert aziránt egyáltalában semmi kétsége nincs a kormánynak, hogy a fegyverszünetet az ellenzék is becsúslottan megtarja és a költségvetés létrejöttét mesterségesen nem húzza és nem akadályozza.

— Más kérdés azonban, hogyan fog alakulni a helyzet akkor, ha a képviselőház a költségvetéssel végez. Mindenekelőtt is megállapítandó, hogy abban a pillanatban mind a két fél, úgy a kormány, mint az ellenék visszanyeri akciószabadságát. A kormány ezt a szabadságát természetesen arra fogja fölhasználni, hogy haladéktalanul újra napirendre tűze a véderéforomot. Nem áltoztam magam azzal, hogy remélni merjem, hogy az ellenék ne nyulna haladéktalanul a technikai obstrukcióhoz. Ebből tehát az következik, hogy a parlament ismét meddőségre volna kárhozthatva. — Kiválképpen így karácsonykor ne ulásítsuk azonban teljesen el magunkból a reménységet, hogy idáig talán nem fájul a helyzet. A kormány ugyan békétárgyalásokat nem fog kezdeni, mert ösztönit szölvá, nem is igen tudná kívül tárgyaljon és miről juthésához forduljon-e, vagy Kossuthiékhez? Nemzeti eredmények terén keresse-e a helyzet szánálását, vagy a szélső radikalizmussal kísérleje meg az áthárást. Mindazonáltal kizártnak tartom, hogy junári eslejnë tárgyalások szálai újból ne szövődjenek. — Akadnak majd becsületes alkalmsok a béke művének kövételéhez. — És ahogyan a kormányelnök föllogását ismerem és gondolom, hogy jól ismerem, ő minden olyan fáradozást, mely becsületes és alkalms béke megteremtését szolgálja; teljes erejével támogatni fog. Aki ebben kételkedik, azt meg fogja róla győzni az a bevé, melyet Khuen Héderváry gróf az üdvözlésére összegyűlemlő nemzeti munkapárt tagjainak üzenendő napján a budvári miniszterelnöki palotában mondani fog.

— Ha mégis bizonyos kételkedéssel beszélek a végleges parlamenti bekérőről, úgy ennek az az oka, hogy a megegyezés nagy nehézségek ismerem. Vannak bizonyos feltételek, melyekből a kormány semmi körülmények között nem engedhet

és nem is fog engedni. Nem győzőm
elegendő hangsúlyozni, hogy a véderőjavas-
latok visszavonásáról szó sem lehet. Azok
elintézéséhez minden mérhető faktor
fölülrendül ragaszkodik. A véderőkérdésnek
mindenféle provizorkus megoldása, a had-
sereg reformjának bármiféle megkerülése
vagy eltolása tejesseggel kiivhetetlen. A
véderőjavaslatok elintézése tehát bármiféle
megévezésnek első és elengedhetlen elő-
feltétele. A részletes tárgyalás során cél-
szerű és netán szükséges módosításokra
azonban tér nyílnék. Sőt talán nem követe-
kelt-e vele indiszkrétció, ha elárulom,
hogy a magyar kormány által közvetlenül
az ünnepek előtt Bécsben folytatott meg-
beszélések után a honvédelmi miniszter
abban a helyzetben lesz, hogy igen lényeg-
es intézkedéseket fog javasolni az
ellenzék aggodalmainak elszálatása. Ezek
a módosítások annál becsebecsek lesznek,
mivel nemcsak az alizati kérdés célse-
rűbb rendezését célozzák, hanem az ellen-
zéknek egy sokat hangzatosabb aggodalmá-
val: a reform pénzügyi terheinek csök-
kentésével is számolnak. Az egész ország-
nak látnia kell ebből mennyi loyaltással,
mennyi jóakarattal tárodozik rajta a kormá-
ny, hogy az ellenzéknek normális
tárgyalásokhoz való visszatérését megkön-
nyítse. Talán sikerülni fog.

— A választóreformról nincs sok mondani valóm. Minél jobban mulik az idő, annál közelebb jutunk hozzá, hogy a kormány hozzáállásának javaslatának elkészítéséhez. A statisztikai hivatal kihasználja az időt és serényen halad előre a választójogi adatok feldolgozásában. Amint ezek az adatok föl lesznek dolgozva, a kormányelnök választ nyer belőlük, mennyiben lehetséges gyakorlatilag is végrehajtani azokat az alapvető élveteket, melyek papírra vetve Khuen-Héderváry gróf irászatának fiókjában már készen állanak. Higyje el, ha a kormány a statisztikai adatok gazdag anyagával megalapozott javaslatával előáll — és az 1912-ik év folyamán elő fog állani — úgy az ország nem fogja megérteni, hogy miért kellett visszatérni a tehnikázási folytatni egy javaslat érdekében, melyet megcsinálni a kormányban mindig komoly szándéka volt és amelyet siettetni obstrukcióval teljesen lehetetlen.

Megjött az államsegély.

Csak a felét kapta Nagykanizsa.

— Saját tudósítónktól. —

A városi tisztviselők mégis megkapták a hivatalos karácsonyi ajándékot — utólag. Amit karácsony előtt reméltek, az 1911. évi államsegélynek hónapok óta visszaltartott egyharmad részét, az egymillió koronát kiutalta belügyminiszter s annak Kanizsát illető része ide is megérkezett. Azaz csak a fele ennek, mert ötezer koronát másnak adott a miniszter és csak ötezer koronát juttatott a remélt tizezerből. Ennek oka abban rejlik, hogy a korábban kiutált államsegélyből sok magyar város tisztviselőinek fizetésekiegészítését csak 15—30 százaléka erejéig volt képes teljesíteni, holott Nagykanizsának alkiműlt a kétszeri 20 ezer koronából mindkét évben 66 percentos kiegészítést eszközölni. Teljes remény volt arra, hogy a várt 10 ezer koronából éppen felülta

valna a még hátralékos 34 százalék, minthogy azonban ez összegnek csak a fele jött meg (s több nem is jön már e pénzből), így tehát még mindig maradt 17 százaléknyi kielégítetlen igény.

A belügyminiszter rendelete, amellyel az ötezer körönál Nagykanizsának a m. kir. adóhivatalnál kiutalt, több lényeges kijelentést tartalmaz, amelyek alkalmasok arra, hogy a városokat az államsegély fontos kérdésében némiképp tájékoztassák. Így pl. a miniszter az államsegélyre vonatkozó törvényjavaslatban nem kívánja az államsegélynek a rendeltetését, vagyis azt megelőlni, hogy mi célra tartoznak azt fordítani a városok, azt az egyet kivéve, hogy a városi alkalmazottaknak a törvényhozás által megállapítandó (minimális) illetményeit egész összegében tartoznak a városok megadni. (Értesülésünk szerint akármikor lép is életbe a törvény, az visszaható erővel bír 1912. január 1-ig).

Nagyon fontos kijelentése az is a belügyminiszternek, hogy az államsegély 4 millió tételénél nem kíván megállni, hanem ezenkívül egyéb törvényhozási intézkedések kezdeményezésével, ezek között elsősorban a városi rendőrségnek korszerű fejlesztése útján óhajt a városokon segíteni. Nagyon természetesen a rendőrség korszerű fejlesztése alatt a rendőrség rég kívánt állományával kell érteni.

A hivalkozott törvényjavaslat-tervezet a befejezéshez közel van. Hiszen ennek a harmadik milliőnak a szétosztása már az abban kontemplált alapelvek szerint történt.

Ezen alapelvek szerint azok az adatok szolgálhatnak alapul az államsegély felosztásánál, amelyek egymáshoz viszonyítva utján az egyes városoknak az állami támogatásra való reászorultságát, vagyis azoknak anyagi helyzetét, mai fejlettségét és további fejlődésképességét tüntetik fel. A belügyminiszter, — mielőtt a törvényjavaslat-tervezetet a képviselőház elé terjesztené, — módot kíván nyújtani arra, hogy azt előzetes szakértőkezeletlen megvitassák.

A nagykanizsai városi tisztviselők ölezer koronájának szétosztása felett a legközelebbi városi közgyűlés fog határozni, ami valószínűleg a jövő hétre várható.

Gyilkosság Kiskanizsán.

Agyonlőttek egy öreg embert.

A véres karácsonyest

— Saját tudósítónktól

A szeretet Ünnepeinek békés csendjét egy rémes gyilkosság diszsonanciája dulta fel vasárnap este Kiskánizsán. *Deutsch* Sándor 60 éves öregember az áldozat, kit a szomszédja, *Falcs* József halálosan megsebesített vadászpuskájával. A rémes lettnek régi farag volt az indító oka, amelynek halálát kétségkívül növelte az a szésmennyiség, amit a gyilkos, egy elkeseredett, egykor vagyonos, most pedig a kálvária előrehaladt stádiumában lévő ember, az ünnepi estén magába szedett. A gyilkost az ügyészség fő híréban őrzik, áldozata pedig a közköznaz egyik emeleti szobájában hamu kintlódás után tegnap este kimúlt. A borzalmas eset így történt: *Deutsch* Sándor, nyugalmoba vonult

lőkereskedő, aki Kiskánizsán az Országot egyik szélső házában lakott, pár éve egy darab földet akart venni a szomszédjának, Faics Józsefnek telkéből. A vásárból nem lett semmi, illetve nagy harag támadt abból, ami a büntető járásbírságot is foglalkoztatta, „mely Faicsot megbüntette, mivel Deuschet egy izben inzultálta. Csillapíthatlan gyűlölet támadt e föl fogva Faics lelkében az öreg Deusch iránt. Vasárnap, karácsony estéjén 8 óra tájban Deusch veje, Holczert Mór kereskedő a Faics házában levő korcsmában volt, ahol ugyanekkor Faics is nagyban üritett a poharakat. Faics belekötött Deusch vejébe, aki nem hagyta magát s így a feleséles csakhamar tetlegessé vált. Hogy ennek nagyobb nyomatéka legyen, Faics átszaladt a lakásába egy gyalogos tiszt kárdért, amit már évek óta őrzött és azzal akarta Holczert megregulázni. Ebben azonban a kocsmá népe, mely között most már Deusch Sándor is ott volt, megakadályozta őt és elvették a dühöngő emberlől az éles kardot.

A lefegyverzett ember erre újból kiszaladt a kocsmából, de hiába várták, nem jött többé vissza, mire Deutsch és veje, Holczér hazamentek a szomszédságban lévő házukba. Alig félóra múlva egyik szomszéd lakó felesége ezzel a szóval állított be Deutschékhoz:

— Deulich ur, vigyázzon, ki ne men-
jen, mert a Faics puskával lesi az udvar
végén, a kazal mellett.

Deutsch Sándor, akinek talán eszébe se jutott volna eddig, hogy kimenjen, most kapta magát és kisietett az udvarra.

— Nem félek én attól, majd beszélek a bolond fejével, szót és kilépett a tornácra.

E pillanatokban óriási dörrenés reszketette meg a holdvilágos környéket és az előrehaladó emberek Deutch Sándort hanyatfekve, mozdulatlanul, találták lakásának ajtaja előtt. Sréttel lőtt rá a fékevesztett ember. Égész gyomrát és hasátját összeroncalták a srétek. A szerencsétlen embert családjá a szobába vitte, ahol a telefonon odahívott rendőrorvos részletesen első segélyben és mentőokocsin azonnal a kórházba szállította, ahol huszonnégy srétszemet szedtek ki a gyomrából és beleiből az orvosok. A rögtön értesített vizsgálóbíróhelyettes Székesi Pál törvényszéki bíró és Dedk Péter rendőrőlkapitány még ugyanez éjszaka kihallgatták a szerencsétlen embert, aki jegyzőkönyvbe mondta borzalmas elpusztulásának körülményeit. Deutch Sándor egészen tegnap este 10 óráig agonizált amikor vége megszabadította borzalmas szenvedéseitől a halál.

Falcs József, a 34 éves gyilkos a tett után a kiskanizsai városházára ment, ahol a rendőrszobában jelentkezett. Innen be kísérték a főkapitányságra, ahol a karácsony éjszakát töltötte és karácsony napjának reggelén átkísérték az ügyészség fogházába. Rémséges cselekedete nem nagyon hozta ki a flegmájából. Azt valija, hogy Deutsch lőtt rá először revolveréből s így neki joga volt Deutschet lepuftantani. Egyébként pedig, ugymond, ő nem is akarta megölni, csupán megijeszteni, de a srétek irányt tévesztettek. Ami első Állítását illeti, annak alapja az, hogy Deutsch néhány órával megölésére elő

általános kiskánizsai szokás képpen két karácsonyosi durrantást tett a levegőbe revolveréből, de ott Faicsnak még híre sem volt jelen. Az pedig egészen kétség-telen, hogy célozva, még pedig igen jól célozva lőtte meg Faics a lehetetlen öreget.

Faics József nem amolyan gubás paraszt. Négy polgári osztályt végzett és jómódú szőlőtől egész szép vagyonkát örökölte igen szépen megélhetett volna. Azonban korcsmajának ő maga volt a legjobb vendége, úgy hogy már a vagyonka legnagyobb része elszórt a torkán keresztül. Egyre-másra kellett eladogatni ingatlanait a végre nagy elkeseredésében gyilkosságra is képes lett. Felesége és kis fia van.

Deutsch-József évtizedeken át lökerekedő volt, amíg ebbe bele nem öregett. Azóta férjénél levő lányai tartották, akiknek egyikenél lakott is Kiskánizsán. Szerencsétlen vége felett alighanem az esküdtek fognak vitalkozni.

Zichy Nándor halála.

— 1829-1911. —

A magyar katolikus világra, de különösen a harcos klerikálizmusra, a néppárt, szomorú karácsony virradt az idén. Elköltözött sorakból vezérük az ősz gróf Zichy Nándor, aki puritán életének javarészt a magyar katolicizmus politikai megszervezésére fordította, s főként a polgári házasság és a recepció behozatala idején volt fáradhatatlan. Kérleltetlentől küzdött a liberalizmus ellen, de elvitathatatlan, hogy mindig lovagias ellenfél volt, aki a megbecsülést és a tisztelgetést megérdemelte. Zichy a királynak is mindenha meghitt, kedves embere volt, aminek bizonyossága, hogy régtől fogva belső titkos tanácsosai közé tartozott s kitüntette az uralkodóház legmagasabb rendjével, az aranygyapjával. A nemes agagtanyában a magyar köztét egyik leg tisztább s legjellegzetesebb alakját vesztette el.

Zichy Nándorban Zichy Aladár gróf, a kanizsai kerület volt orsz. képviselője apját gyászolja.

Budapest, december 27.

(Saját tudósítónktól.) Ma dében temették Zichy Nándor grófot a fehérmegyei Adonyban, a családi sírboltba. Ezrekre menő lömög sereglet össze az ország minden részéből a temetésre, melynek szertartását Czernoch János kalocsai érsek vezette, majd beszédet mondtak Prohászka Ottokár fehérvári püspök a katolikusok, Molnár János prelátus a néppárt és Gieswein Sándor kanonok a Szent István társulat nevében.

75⁰ városi pótdadó.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága szombaton délután ülést tartott s ezen a városi számvevővel együtt megállapította a jövő évi pótdadót. Mivel a bevételi és kiadási rovatok különbözete a tavalyihoz képest 7300 korona emelkedést mutat, a pótdadónak 2⁰,-kal való emelését kellett javaslatba hozni. — A pénzügyi bizottság javaslata szerint tehát Kanizsán jövőre 75% lesz a városi pótdadó az idén volt 73% helyett.

Ebben a 2%, pótdadóemelésben nem az a szomorú, hogy a százalékos arányszám így megnövekedett, hanem az, hogy e 2%, emelkedésért semmit sem kap a város; ugyanis, mint már megírtuk, a pótdadó többet nem, valami új beruházás, vagy egyéb kiadás fedezésére kell, hanem amiatt merült fel a szükségesége, hogy — mint legutóbb vázoltuk — mintegy hétézer koronával csökkent a város bevétele, amit apró, időlegesen jellegű körülmények okoztak.

Megölték egy deci pálinka miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Az alsólendvai járásban történt gyilkosságok száma e hó 21-én ismét megsaporodott. Az alsólendvától alig egy óra járásnyira levő Rédcisen a Kancsal-féle korcsmában csütörtökön este egy mumori legény, Kovács István agyonszúrta Vajmi Sándor máhomfai családós embert. A véres esetről a következőket jelenti tudósítónk.

A csütörtöki vásárról. Alsólendváról ment hazafelé Kovács István és még öt másik mumori legény. Rédcisen betértek Kancsal István vendéglőjébe és ott pálinkát és bort rendelték. Úgy alkonyat tájban bement a vendéglőbe az ugyancsak lendvai vásárról hazatérő Vajmi Sándor, egy máhomfai családós ember, aki mikor belépett a korcsmába, a télikabátjával az egyik asztalról véletlenül levert egy deci pálinkát. Ezért a legények rálamadtak Vajmira, akit egyik legény arcul is ütött. Vajmi visszavágott, mire a többi legény is fölugrott és bolokkal, üvegekkel támadtak a szerencsétlen emberre. Az általános kavarodás hevében Kovács István mumori legény Vajmi háta mögé került és nagy disznóból kését markolatig dőfte Vajmi Sándor nyakába. A szurás Vajmi jobb tüdejének a csucsát is érte. Vajmi a szurás után felordított és menekülni akart, de csak az ajtóig mehetett, ott összeesett és meghalt.

Vajmi Sándor holttestét pénteken délután boncolták fel dr. Józsa Fábián és dr. Brünner József alsólendvai orvosok, dr. Szász Gergő zalaegerszegi kir. főügyész és Bíró Lajos alsólendvai vizsgálóbíró jelenlétében. A gyilkos legényt a csendőrség tartóztatta.

HIREK.

— A főispán a Casino elnöke. Zalaegerszegi tudósítónk írja, hogy a Zalaegerszegi Casino ez évi rendes közgyűlésén Balás Béla dr. főispánt egyhangulag elnökévé választotta.

— A püspökinstallálás. Szombat-helyről jelentik, hogy szombaton járt le a püspöki installációra jelentkező küldöttségek jelentkezésének határideje. Összesen harminc küldöttség jelentette be tisztelgését a püspök előtt. A küldöttségek sorában első helyen az egyházmegyei papság, utána Vas- és Zalavármegye törvényhatósága, majd Szombathely képviselőtestülete szerepel. Az összes felekezeti jellegű kath. egyesületek bejelentették tisztelgésüket. A küldöttségek fogadásának rendjét a legközelebbi napokban fogják megállapítani.

— Kié lesz a helypénzszedési jog? Pár sorban megemlékezünk a múlt héten arról az árverésről, amelyet a városházán tartottak, s amelyen Nagykanizsa város 1912—14. évi helypénzszedési jogának bérbeadását licitálták. Azaz csak licitálták volna, ha egynél több reflektáns akad volna az eddigi bérletkötő, a Neuerer, Kerpich és Brunkovics cégen kívül, mely cég Magyarország számos városában bérletje a váromnak és a helypénzszedési jognak. Ez már harmadszori árverés volt, mert a városi vagyon gondviselői kétféleképpen kezelték azt a bérösszeget, amit a cég a három esztendőre felajánlott s újabb meg újabb ajánlattalre kényszerítették azt. A bérletkötő másodikbéli ajánlata az volt, hogy évi 29.590 koronát hajlandók fizetni a városnak bérösszeg fejében és a városnak a tisztia nyereségből 40 százalékot biztosítottak. Ezt a multheti árverésen megbízottak így módosították: Adja át a város a cégnek a bérlet három évének lejártára, a városi mázsa kezelését, amiből a városnak mindössze átlag 500—700 korona évi jövedelme szokott lenni, a

ez esetben a bérlet 34.583 korona 88 fillért hajlandók a városnak évi bérösszeg fejében fizetni. Ezzel szemben kötelezik magukat a bérletkötő arra, hogy az összes mázsházi új beruházásokat a három év leletével díjmentesen és minden kárpótálás igénye nélkül a város tulajdonába bocsátják. Mert nagyarányu fejlesztést terveznek Neuererék a mázsházban. Mindenekelőtt a mérlegek számát akarják szaporítani, továbbá megfelelő számú személyzeletről gondoskodnának, úgy hogy a mázsházra való rakodás, valamint a kocsiakra való visszarakodást a cég begyakorolt állandó munkásai végeznék, ami a mai helyzetbe képest összehasonlíthatatlanul előnyös lenne. Ily módon a vállalkozók a mázsházban nagy forgalom növekedését és jelentékeny népszerűsége jutását remélik, ami annál inkább várható lenne, mert a mázsház díja az új rendszer idején is a régi maradna. Viszont a város néhány év múlva nagy jövedelmet hajtó intézményt nyerne a reorganizált mázsházal, szőlő tovább a bérletkötő ajánlata, ami nem megvetendő haszonra nyújtana kilátást a város közönségének. Szombati délután foglalkozott a csütörtöki helypénzszedési árverés eredményével a pénzügyi bizottság, mely azonban ezuttal még nem döntött a kérdés felett. Ennek egy részletére nézve még egy módosítást kívánt a bizottság az ajánlattevőtől, amit ha ezek nem akceptálnak, akkor, így szól a pénzügyi bizottság előzetes megállapodása: házi kezelésbe kell venni a helypénzszedést. Erre persze aligha kerül majd a sor, mert Neuererék minden teljesíthető kívánságot teljesíteni igyekeznek. A pénzügyi bizottság holnap tartja a kérdésben folytatós ülését, amikor az ajánlattevők válsága valószínűleg meg fog érkezni. A végleges döntés joga természetesen a városi közgyűlésé.

— Gyászrovat. Rosenberger Jenő, Rosenberger Bernát nagykanizsai kerekedő fia 26 éves korában Nagykanizsán elhunyt. Ma délután temették nagy részvétel. Az elhunytban dr. Miklós Dezső ügyvéd fivérét gyászolja.

Özv. Billisics Józsefné szül. Laskovics Anna e hó 22-ikén Nagykanizsán elhunyt.

— A jubiléum Casino. A nagykanizsai Casino tegnap délelőtt tartotta ez évi rendes közgyűlését Újnapi Elek Lipót kereskedelmi tanácsos elnöklésével. A közgyűlésen a Casino tagjai igen nagy számmal jelentek meg, jelölt annak az élénk érdeklődésnek, mellyel e hivatása színvonalán álló intézményünk minden eseményét figyelemmel kísérik. A közgyűlésen dr. Rothschild Samu ügyvéd, a Casino titkára előterjesztette gondolat szerkesztett jelentését, melyben rámutatott arra, hogy éppen a közgyűlés napján ünnepli a Casino fennállásának 75. és egyúttal ház építésének negyedszázados jubileumát. A jelentés szerint az együletnek 226 rendes és 37 kültagja van s a zárszámadások is kedvező adatokat tüntetnek fel. Kiemeljük a jelentésből, hogy a Casino a jövő évben ezerötven száz koronát fordít könyvtárának kibővítésére. A pénztári jelentés a jövő évre 19029 kor. 92 fill. bevételt és 18145 kor. kiadást irányoz elő. Bevallásra a következő számú kötvényeket bocsátották ki: 64, 84, 105, 172, 174, 175, 211, 220, 228, 248, 285, 308, 339, 357, 399, 417, 419, 428, 454, 456, 479, 488, 500, 502, 507. A jelentést a közgyűlés helyesléssel tudomásul vette s megejtette a választásokat. Ugy a tisztikar, mint a választmány a tavalyi. — Este hatvan ténitű bankett egénzítettte ki a Casino jubilaris napjának programját.

— Szilveszter-estély. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyesülete e hó 31-ikén, vasárnap este 9 órakor saját helyiségében Szilveszter-estélyt rendez. Belépődíj 1. korona. Másodszor az estélyen adnak ki.

— A legényegylet nagy szórakoztatója. Tegnap, karácsony másnapján tartotta a nagykanizsai Kath. Legényegylet tradíciós nagy ünnepi szórakoztatóját, mely dús és felette nívós műsorával vált emlékeztetővé. Annak első pontján Tólosy József „Alom a sírboltban” című versének szavalása szerepelt. A gondolatokban gazdag költemény előadása tetszett a nagy számmal megjelent közönségnek. Hofrichter Emma, Sauermann Ferikó, Gärtler István, H. Sauermann Mihály és Béla cimbalomjátéka volt a második szám, majd a kis Ferikó kivételével ugyane társaság játszott vonóségyesben Mozart Serenádját. Mondani is felesleges, hogy mindkét zenészsám tökéletes művészi produkció volt s azokat nagy tapsvihar honnorálta. Kitűnő előadónak bizonyult Bakos Janka, aki a „Monolog” című vig monologot frappáns hatást kelte mondta és játszott el. Egy kitűnő egyfelvonásos bohóság „A mód” zárta be a sikerült műsort, melynek szereplői között nem egynek képességei meghaladták a műkedvelőség határát. Kiváltképpen Tizedes Gizikét illeti meg e dicéret, továbbá újból Bakos Jankát, meg Czulek Rezsőt és Kolman Lajost. De igen elfogadhatóan játszották szerepeiket a többiek is, Horváth Jenő, Bruncsics Ferenc és Varga János.

— A kórház és szegényház karácsonya. Az az adakozó nagy jótékonyaság, amelyről lapunk hasábjain heteken át tudósítottunk, gyönyörű eredményeket ért el a kanizsai kórházban és a szegényházban. E szomorú helyeken is tanyát látott néhány órára a legzavartalanabb boldogság melynek melege, a legnagyobb gyönyörűséggel töltheti el a jótékony embereket, kik ezt lehetővé tették. Az egyik emeleti kórteremben volt felállítva a nagy karácsonyfa, mely körül vasárnap alkonyatkor összesereglettek a kórház összes beteget, valamint a szegényház lakói is. A kórházi orvosokon és apácákön kívül ott voltak az adakozók közül is főben, akik könnyekig meghatva nézték az ott történeteket. A szegények, valamint a szegény betegek ruhát kaptak és mindnyájan a legkitűnőbb ünnepi kosztot, ami az egybegyűlt pénzek legnagyobb részét felemésztette. A karácsonyfa alatti, mulatán az apácák a főnőknél harmóniumkísérettel több vallási dal énekeltek el, három beteg fiucska verseket szavalt és egyikük az adakozóknak hálás köszönetüket fejezte ki.

— A karácsonyi zsúr. Karácsony első napján, hétfőn délután a Casinóban zsúr rendezett a nagykanizsai sz. öngylet elsőrendű, kiváló zsúr, mely a öngylet legfényesebb sikerű délutánjaival vetekedik. A zsurnak igazán nagy közönsége, volt, mely a néhány órát ritka feszletlen-ségben, jókedvben töltötte el. Az oszonna felszolgálása dicsestesen rendben, gyorsan és hogy egy mondjuk, az egyenlőség elvének legdemokratikusabb végrehajtásával történt. Sokan voltak ott, kik ünnepegni jöttek haza, Kanizsára s az öreg fiuk megint egy egészen új leánygeneráció fölszólításán gyönyörködhettek, vagy elmélázhattak az elröppenő idő nyomán keresve elhullott hajszálaikat. A minden ízében sikerült délutánt táncal végezték.

— Előleptetések a vasútnál. A Déli vaspályatársaság igazgatósága a nagykanizsai pályaudvar tisztikarának következő tagjait részesítette a karácsonyi fizetési előleptetésben: Kaiser József állomásfőnöki, Kemény János ellenőri, Rauschenberger Adolf felügyelő, Szendrey Károly, Feigl Gusztáv és Tisztel Jenő ellenőri, Petrik Dezső mérnök, Gibsz Gusztáv főtőházi hivatalnok, Grimm Emil pedig forgalmi hivatalnoknak kinevezte.

— Nagy karácsonyi és újévi vásár Szécs Antal művés és látszerésznel. Szarvas szálloda. 7010

— A megyei telefon. A nagykanizsai postafőnökség a következő értesítést adta ki. „A pécsi m. kir. posta-távírdá igazgatóságának f. hó 15-én kelt 54849/II. számú rendelete kapcsán értesítem a helybeli távbeszélő állomás előfizetőit, hogy a zalavármegyei törvényhatósági távbeszélő hálózatról ez ideig a következő áramkörök készültek el: 1. nagykanizsa—perlek—letenye—csáktornyai. 2. csáktornya—alsóéndva—nova—zalaegerszegi. 3. zalaegerszeg—pacs—zalaegerszegi áramkörök. Ennélfogva mindazon helyi előfizetők, a kik az évi 24 korona kapcsolási díjat befizették, ez idő szerint Perlek, Letenye, Alsóéndva, Nova és Pacsa törvényhatósági hálózatok előfizetőivel beszélhetnek díjmentesen, míg Csáktornya és Zalaegerszeggel illetve ezek előfizetőivel csak 1 korona díj előzetes lefizetése ellenében.”

— Halál a korcsmában. Nagykárocsy napján boldog halált halt egy kiskánizsai polgártársunk. Pityókázás közben, a legdurvább mámorban a korcsma kellő közepén jutott át a másvilágra. Sneff György 44 éves földműves volt a sors különös kegyeltje, aki este 8 óra körül tért be Kiskánizsán a Habiánecz-féle vendéglőbe. Körülbelül egy óra hosszáig ivogatott, amikor hirtelen rosszul lett és a szomszéd szobában egy szalmazsákra kellett fektetni. Pár perc múlva aztán azt vették észre a körülötte állók, hogy Sneff nem lélegzik. Ekkor már meg volt halva. Nagy ribillió támadt erre a kis korcsmában ahova eltelefontartók a rendőrség embereit és a tiszt orvost, ki a hullát a kiskánizsai temető halottasházába szállíttatta. Itt tegnap volt a rendőrorvosi boncolás, mely a boldog halál oka gyanánt agyszélhűdést állapított meg. Sneff Györgynek felesége és négy apró gyermeke maradt.

— Szerencsétlenség egy malomépítésnél. Barcsról írják, hogy az ott épülő Unio-gőzmalom második emeletéről lezuhant Bogdán Márkó munkás és szörnyethalt. Hatósági vizsgálat indult meg annak kiderítése végett, hogy a halálos katasztrófának ki az oka.

— Benzinrobbanás egy üzletben. Szigetvárról jelentik, hogy az ottani emeletes község házban levő Ocsodál féle fűszerüzlet pincéjében végtelen benzinrobbanás történt. A kereskedő inasa égő gyertyával közeledett a benzintartályhoz és a benzin irratózat döbbenettel felrobbant. A község ház minden ablaka betört és egy fala megrepedt, vigyázatlan inas pedig oly súlyosan megsebesült, hogy haldokolva szállították a kórházba.

„ADALÉKOK”

a magyar irodalom fejlődéséhez.

Sorsüldözte Ferenc, a költő.

Nem muszáj megbolondulni.

— A mi saját tudósítónktól. —

„Hogyha egyszer szárnya nincsen,
Mint ér ott a repület;
Kinek nincsen pártfogója:
Életpályán — leülhet!”

„Dicső apám, Petőfi meghaltál.
Maradtam szent fiad: — én!”

(Sorsüldözte Ferenc legújabb műveiből.)

A költő és a sorsharag jelenleg a zalaegerszegi Jánkahely tetején egy szerény hajlékban laknak együtt. Az anyaméhhez legfeljebb annyi közük van, hogy a költő úres óráiban méhéskedik és gyümölcsöt termel. Schreiner Ferencről van szó, kit még úresabb óráiban Sorsüldözte Ferenc néven csókolt homlokra a költészet muszája.

Sorsüldözte Ferenc neve nem ismeretlen Nagykanizsán. Pár év előtt a derék Fabick kertész intím estét tette hangulatosabb — trombitájával. Mert tudnivaló, hogy a költő trombitaművészetet is kultivál. Ezirányú művészetében, mint maga mondá, nem az a vice, hogy az ember naponta tizenhárom óráig egy kiszolgált huszártrombitán klarinetozik, hanem, hogy minden nóra után vért kóp. Ezen kívül Kanizsán is költött verseket, melyeket annak idején behatárolt méltatlank.

Egyébként vármegyénk nagynevű jelesének sokoldalúsága a vérköpéssel kombinált trombitálásban nem merül ki. Harmonikázik, tehenet nevel, ampelológiai kérdéseket ad fel az Orsz. rovarügyi intézetnek, olyan biciklit „kompignál”, melyet a háboruban akkor is lehet használni, mikor az ember alól kilövik a két lábát. T. i. akkor kezeivel hajthja a közben hátrahúzott kezekkel és halálmegevetéssel irhatja a biciklire elmesés rázerelt iróasztalra a riasztó családokat. Azonkívül rózsát termel az egresbokron és megfordítva; haját növeszt és farsikolai szakszóló az ési birtokon, gondolkodik az eberiség jövőjéről, (persze sokkal rosszabbul mint gondolnak); elaborátumot ír a kabinetirodának, hogy a kétféle sas helyett nevezze hivatatos madárnak a — feketerigót. Nemcsak azért, mert fityűl minden nemzeti követelésre, hanem mert sárga csőre és fekete tolla a nagybecsűlt császári színeket tartalmazza.

Mind Ezeket a bűneit pedig tetézi Sorsüldözte Ferenc azzal, hogy költ — naponta husz krajcárt és mondhatatlan értékű verseket.

Zalaegerszegi munkatársunk egy halom verset hozott át tegnap, melyek a kiváló poétának legújabb remekeiből vannak összeválogatva.

Ujabbban nem feltétlen rimes verseket ír, de azért mondhatjuk, hogy ezek is — rettenetesek. Bölcselmi órában írja meg saját életétörténetét. Jegyzetek alakjában fejt ki életművészeti felfogását. Kifejezéseiben szakít a mai irodalom elavult felfogásával. Nem csak új szavakat, merészen, sőt vakmerően képzett szavakat használ, hanem egy egész új módját találta ki az ígéképzésnek. Egyszerűen és nemesen megkettőzti a főnév utolsó betűjét és kész az — igel! Pl. művészt művészt — művészt alkot; koldus koldus — koldus koldul; panaszt panaszt — panaszt panaszol; jelt jelt — jelt ad stb. Persze ezt csak az érti meg, aki Sorsüldözte Ferenc poézisének mélységeibe leereszkedett, vakmerőn kockáztatva minden józan éssét és gondolkodását.

Szavai színesek és kifejezők. Új formákban élternek ugyan a sablonról, de azért tökéletesen — érihetetlenek. Nem is ez bennük a fontos, hanem az hogy a betöltő kiadás komoly életbölcseességben ne azt lássa az ember, a mi belőle hiányzik: az ép éssét, hanem ami nincs meg benne: a népköltői véna kifogyhatatlanságát.

Minden külön magyarázat helyett közöljük itt néhány töredékét. A szemelvények úgy vannak összeállítva, hogy a közönség meg ne győződjék valahogy a költő tehetséghiányának szokatlan bőségéről. — Csupa bölcsesség, csupa látás, minden betűje csak úgy csepeg a lipótmezei hangulatok özönétől.

A versekhez írt jegyzetekkel maga a költő üldözi ki belőlünk a józanész utolsó szikráit.

„Életrajzom” című ciklusból:

„Metafora jelentés: Virágom a sötétség eltakar!
Vezérgondolat mellékhatolata ez:
Titkos tudás, sőt nem tanult és mégis tud!
Vezéreszme: Értre ért-e? Ekor értje!

E jelenzett eszme sokzat
A csodásos bölcsstudástól
Idzett ide!) nyilván azért
Hogy a jöttel jövő-jövő
Már e jelben tetteileg — jelenezze.
En kis eszém álmat-aludt,
Mely korzatban a fogalom
Fogalmának ézni kellett vón
S az elemis érzéssel érzelkedni,
Melyre minden feltetetés — közköteles!

En nem vagyok költő s író,
Csak egyszerű parasztygyermek,
De hogyha ok-szivek, mi jól
Mellyel együtt némán termek.

(Rim hiányos.)

Ezernyolcszáz	Elhalála!
Kilencvenhét	Halálzását
Január hó	Okzó okát
Hetedikén	Több felt évű
Történendőt	Tüdővész sarv
Kedves atyám	Okon gyászta!)

Jegyzetek: 1) Idzett ide-mostott, tehát ez önönön nyílász, melyek jobbára művelni telék képzék, sőt a stilizáltak iradást is felülmutat. 2) Ez nem csak rim hiányos, mert hiányt hiányoz. (Talan más egyebet is?) — A jegyzetekből is elég lesz.

„Isten véled.” Színes színmű 19 felvonásban. Főszerep vázlatából:

Mindnyájukat sorra kértem,
Hogy mondja, mi a szerelem.
Mariska szól: A szerelemek,
Mit a szívek köcsön nyernek:
Az összeszűrt mámor tejéből (hm! a szerk.)
Erzet. Te is ebből fejlöl!
Dehogy ebből, felel Irén,
A beképzelt való hitén:
Mi a vágyat elégtiti
Az tüzet ég, ha érzetti.

A többi vers nem közölhetően ugyan, de ennek dacára nagyon jó egytől-egyig. Tudósítónk s ennek a kis ismertetésnek elkövetője a körülményekhez képest elég rosszul érzi magát. Most pedig utazt el ide vissza Egerszegbe mint tetszt látni éppel éssgh és előlegel. T. B. bñ.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 27.

Változó, több helyen csapadék, fagyponi körüli hőmérséklettel. Déli hőmérséklet 4 C.

A miniszterek Bécsben.

Budapest, december 27. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott, hol rövid pihenése után holnap részvesz a delegáció tárgyalásán. Ugyanezzel a vonattal utazott Bécsbe Lukács László pénzügyminiszter is, míg Hazai Samu honvédelmi miniszter már tegnap elutazott az osztrák fővárosba. A mai elutazás előtt a miniszterelnök és a pénzügyminiszter hosszasan tanácskoztak.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök újévi-beszédét, melyet a nála tiszteig munkapárthoz intézni fog. Azt hiszik, hogy a miniszterelnök e beszédében fontos kijelentéseket tesz a parlamenti helyzetéről.

A külügyminiszter állása.

Bécs december 27. A Reichspost ma ismét azt újságolja, hogy Aehrenthal gróf külügyminiszter napjai meg vannak számlálva. Aehrenthal gróf állítólag teljesen elrontotta a dolgát Vilmos német császárral szemben. Már utódját emlegetik és pedig Fürstenberg Károly Emil drezdai, vagy Schönberg herceg bukaresti követ személyében.

Udvari vadászatok.

Budapest, dec. 27. Kisjenőn ma kezdődtek az udvari vadászatok. A vadászaton résztvesznek József főherceg, Augustia főhercegnő, Lipót és Konrád bajor hercegek.

Öngyilkos vasuti.

Gödöllő, dec. 27. A budapesti személyvonat Gödöllő állomáson halálra gázolta Egri Elemér vasuti hivatalnokot. — Azt hiszik, hogy a fiatal tisztviselő maga kereste a halált és öngyilkos lett.

Leleplezett betörőbanda.

A betörőkirály redőnygyáros.

Bécs, december 27. Nagy fogást csinált a karácsonyi ünnepek alatt a bécsi rendőrség. Egy nagy betörőbandát leplezett le, mely rengeteg pénzt szedett össze. A banda feje egy tönkrement budapesti redőnygyáros volt, Eckermayer József. Ez Budapestről a Rivierára került, ahol egy idős kottalal ismerkedett össze, akivel összeálltva Bécsben telepedett le. A kétes pár betörőbandát szétverte hét tagból s annak feje Eckermayer lett. A rendőrség megállapította, hogy a redőnygyáros jegyben járt egy budapesti állami tisztvi-

selő leányával s ennek családját is belevonta a szélhámos vőlegény manipulációjába. Harmincezer korona értékű bélyeget küldött leendő apósának, hogy azt értékesítse. A banda, melynek minden tagját sikerült elcsipni a rendőrségnek, körülbelül 300 ezer korona értékű hardcsolt össze aránylag rövid idő alatt.

Öngyilkosság a mézesetekben.

Bécs, dec. 27. Karácsony előtti vasárnapon különösen sok öngyilkosság történt Bécsben. Ezek közül is azonban kiemelkedik dr. Borsztoni orvos esete. Az orvos körülbelül négy hete nőült, egy duzzadag leányt véve feleségül. A fiatal pár a minap jött haza nászutúráról Nizzából. A férj vasárnap délután szobájába zárkózott és hosszú levelet írva feleségének agyonlőtte magát. Házasságában való csatlódása vitte a halálba.

Halálos szerencsétlenség a vadászatban.

Stubnya, dec. 27. Konrád Károly korcsmáros a községtől bérelt vadászterületére meghívta vadászni Babusek. Ede telekkönyvvezetőt és Petrovics erdőőröt. Csak készen Babusek a lesben guggoló Petrovicsot vadnak nézte és tévedésből agyonlőtte.

A királyi sirrablók.

Bécs, december 27. A ma déli lapok írják, hogy ismeretlen tettesek tegnap délután a bécsi Szent Miksáról elnevezett temető sirboltjából ellopák a szerb király atyjának, Karagyorgyevic Sándor hercegnek koponyáját. Az esetet tegnap vették észre és nyomban megindult a hajsza a sirrablók után. A bécsi szerb követségen azt hiszik, hogy az Obrenovicéknak egy híve politikai bosszúból követte el a tettet. A követség nagy jutalomdíjat ígér a tettes nyomára vezetőnek. Eddig semmi nyom.

Vasutashalál.

Salgótarján, dec. 27. Az itteni vasuti állomáson Makkai Gábor vasuti alkalmazott két vasuti kocsi ütközője közé került és szörnyen halt.

Gabona-üzlet.

— Távirat. —

Budapest, dec. 27.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.70
"	május	11.56
Rozs	"	10.24
Zab	"	9.66
Tengeri	1912. máj.	8.51
"	jul.	8.55

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

UJ ÉVI

ajándéknak

legjobban megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókésék,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vörös-keresztes
Nagykanizsa, Városház-palota.

Újévi vásár!

LEGJABB gyermekjátékok

Színházi és bál sálók, ridikülők, pénz- és szívtartócskák, valamint bőrdísz-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveször házcipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkék áruhaza, N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal burkolozott szoba is kiadó. 6066

Használt építési anyag.

Tégla, ablakok, ajtók, tetőszerkezet, padlózat stb. egészben, vagy részben

ELADÓ.

Bővebbet: ERZSÉBET-TÉR 23. sz. háztulajdonosnál. :: :: 7046

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, flu és gyermek-kalap és sapka-árukat

igen méltányos áron kiárusítom.

Püsch és bársony, flu és férfi kalapok, kemény nyulszőr férfikalapok, Pichler, gráci loden férfi és flu kalapok, szörme sapkák, Biber, Nutria, Rése, bársony férfi és gyermek ruhák részére a legkínzóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. e. közönséget, hogy szükségleteit most fedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel

„Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-tér 23. szám.

Portál és berendezés eladó 1544

Házeladás.

Teleky-uton 2 ház előnyös feltételek mellett ELADÓ. Bővebbet Berger Lipót úrnál Kinizsy-utca 31. szám alatt. Közvetítők díjaztatnak 7017

Estélyekre, esküvőkre, utcára és otthonra leg-elegánsabb a

MILTENYI cipő!

„Elsőrangú ékszer- és óráüzlet”

Alapították: 1871.

MILHOFFER ÖDÖN

ékszerész, Nagykanizsa.

Legdúsabb raktár:

Arany-, ezüst- és brillánsékszerek, arany és ezüst női- és férfi-órák legfinomabb svájci, gyártmány u. m.: Schaffhausen, Zenith és Omega-féle.

„Olcsó nickel- és acélórák.”

Nagy választékban: Kínazüst dísztárgyak és háztartási cikkek, berndorfi étszerek 6032 dús készletben.

Javítások gyorsan készíttetnek. Régi arany és ezüsttárgyak, drágakövek a legmagasabb árban beváltatnak. Eladás részletezésre is.

„Régi ékszerek izlésesen és jutányosan átalakíttatnak!”

Értesítés

A nagyérdemű közönség becses tudomására adom, hogy házlebontás miatt a raktáron levő, saját készítésű férfi, női és gyermekcipőket

olcsó áron kiárusítom.

Tisztelettel 7001

NOVÁK VINCZE

cipész

Nagykanizsa,

Fő-ut 1.

AZ „UDVARI” kávéházban

1911. december hó 25. től — 1912. január 2-ig naponként egy elsőrendű

NŐI - ZENEKAR

Kaupi Józsa karnesternő vezetése alatt hangversenyez. —

Amidőn a nagyközönség szíves jóindulatu pártfogását kérem vagyok

kiváló tisztelettel

Berger Ignác kávész.

7004

Szabó-műhely áthelyezése!

Értesítem az igen tisztelt vevőimet, hogy a MŰHELYEMET Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul Király-utca 47-ik sz. alá helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTREICH ANTAL,

6.23 férfi-szabó.

MESSMER TEA

Világhírű

Messmer-tea

egyedüli elárúsítása

Strem és Klein

gyarmatáru nagykereskedőnél

NAGYKANIZSÁN.

ALAPITVA:

1889.

KAUFMANN

TELEFON:

222.

Mór tértiszabó-üzlete és saját műhelye

Nagykanizsán,

Kazinczy-utca 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb belföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki meghívásoknak személyesen tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák, Papi és katonai egyenruhák.

Elsőrendű kiszolgálás, szolid és olcsó árak.

Janda K. utóda

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Petermann József

Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: Élővirágok u. m.: rózsák, székfű, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrány-zöld. Név és születésnap, menyasszonyi és koszorúsány csokrok 15, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-áiban.

Bál csokrok: 8, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. Élő és művirág koszorúk: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. Virágkosarak és Jardinierek a leggyorsabbított a legdiszesebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-ig.

Virágkereskedésben mindefféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserepek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázaival való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik. Kívánatra árjegyzéket küldök.

6001

Házlebontás miatt bámulatos olcsó kiárusítás!

A raktáron levő összes árukat u. m.: női, leányka és gyermekkabátok, valamint szövetek, mosó-kelmék, vászonneműek, ebédő-azonyyek stb. bámulatos olcsó árral kiárusíttatnak. :: Igen alkalmas u. m. kész aljak, blousok, pongyolák, kötények, gyermek-ruhák.

Üzletberendezés és portál olcsóért eladó.

STERN JÓZSEF Nagykanizsán, Erzsébet-tér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kasszony-u. 3.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel

A szerkesztőség az általa küldemények a szerkesztőség címére küldendők. Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és újságot levélként nem vonz gyűjteménybe a szerkesztőség.

Hirdetéseket az ügyvezető igazgatónak szívesen vesszük fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben adashoz hordva:	Postán melléklettel:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.00
Félévre 7.—	Félévre 8.—
Egész évre 14.—	Egész évre 16.—

Egyes szám ára 6 fillér

Melátogatok, hál kimentésért és megér-
keztetésért szerkesztő 50 fillér.
Eljegyért és szerkesztő ártólant 5
korona. — Kiadóhivatalban 6 korona.

XXXVIII. évf. 295 szám.

Nagykanizsa, péntek, 1911. december 29.

Kiadóhivatal:
Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A városi pótdadó.

Nagykanizsán 2% pótdadó-emelkedés.
Nagykanizsa, dec. 28.

1912-re a Nagykanizsa város költségvetésében 2% pótdadó-emelkedés mutatkozik. Határozottan meglepő csekély emelkedés egy fejlődő és minden tekintetben a haladás színvonalán maradni akaró város háztartásában. A szigorú, a háztartási egyensúlyt nagy gonddal őriző gazdálkodás jele ez, mely szemben homlokterbe nyomul a másik oldalról az a kérdés: vajjon a szigorú gazdálkodásnak egyéb-ként eléggé nem helyesíthető elve és gyakorlati érvényesítése nem vetnek-e akadékok, gátot a jogosan várható városfejlődés elé. A költségvetésből ugyanis kitűnik az, hogy a kiadások nagy mértékben redukálva vannak. Csak elfogadhatatlanul a legminimálisabban redukálható összegekkel szerepelnek abban. Ez azonban nagyon megérthető, ha az 1911. évben mutatkozott bevételi összeg csökkenését tekintetbe vesszük. Az ezen alapon 1912-re megállapítható bevételi előirányzat egyenesen megkövetelte a kiadásoknak a lehető legszigorubb megállapítását, tehát erős redukálását.

Közismert dolog, hogy 1912-ben az élő szarvasmarháknak behozatali tilalma, a hasított körmű állatokkal való vásárlás hiánya még a már mutatkozott husdrágasági mértéket is oly erősen fokozta, hogy nagyarányu husfogyasztási bojkott következett be. A megszokott husfogyasztás 20 százalékkal csökkent. Lehet, hogy ez valamiféle husbojkott eredménye is; de ez aligha függ össze szorosan a hasított körmű állatoknak a nagykanizsai piacon való közvetlen vásárlási kérdésével, hanem inkább az általános drágasággal, mely egyenesen arra kényszeríti a kizárólag fogyasztásra utalt közönséget, hogy kiadásainak összegét — mivel bevételének fokozása nincs módjában — a lehető legcsekélyebb összegre redukálja. Ez a gazdálkodási kényszerhelyzet majd lassankint érezhető lesz minden vonalon, nem csupán a husfogyasztásnál; és nagyon kedvezőtlen, megbolygató hatással súlyosodik rá nemcsak Nagykanizsa, hanem az egész állam

költségvetésére is, hacsak elvárható és okos preventív intézkedésekkel gátat nem vetnek a szerte-lenül fokozódott drágaság elé, s a fogyasztók és termelők anyagi helyzetében bekövetkezett óriási aránytalanságot helyes szabályozással meg nem szüntetik.

Amíg azonban a mostani helyzet áll fenn: az egyes helyeken, mint például Nagykanizsán is, a mutatkozott bevételi csökkenést csak a kiadási összegek redukálásával lehet ellensúlyozni. Ámde ez a mód a maga következményeivel még sem vezethet másra, mint arra, hogy a város haladása, fejlődése ezt fokozódó mértékben fogja megsínyleni.

Ezzel az aggasztó helyzettel és sivar kilátással szemben mégis vigasztaló körülmény az, hogy Nagykanizsán a vállalkozási szellemnek némi felpettségére tapasztalható, mely kétségkívül nagyon kedvező hatással lehet városunk bevételi összegének gyarapodására. És nagyon megnyugtató körülmény az is, hogy városunk vezetősége igazán példás buzgalommal és lelkesen munkál, csűng a fejlesztés, a föllendítés minden nagy és kis kérdésén. Hogy míg egyfelől — amit az 1912. évi költségvetésben a nagy bevételi csökkenéssel szemben mutatkozó csekély 2% pótdadóemelésből megállapítható — szigorú gondtal örködik a helyes gazdálkodási egyensúly fölött és erősen mérlegeli az adófizető polgároknak ez irányban való teljesítő képességét: másfelől keresve-keresi s a fenforgó körülmények között mindig elég szerencsésen meg is találja azokat a módokat és eszközöket, melyek a városnak kedvező fejlődési színvonalon való maradását biztosítják.

Bizva bizhatunk tehát, hogy — addig is, míg az általános drágasággal bekövetkezett kedvezőtlen helyzet az általános orvoslással megszűnik — Nagykanizsa városának haladási, fejlődési érdekeit megvédi egyfelől polgárainak okos, ügyes vállalkozási készsége, másfelől pedig a város vezetőségének minden kínálkozó kedvező alkalommal szerencsés kézzel megragadni tudó bölcs buzgalma és fáradhatatlansága.

A városi téglagyárat vesz.

Tárgyal a pénzügyi bizottság.

— Saját tudósítónktól. —

Minap megemlékeztünk Scherz Géza nagykanizsai téglagyárosnak a városi tanácshoz intézett beadványáról, melyben a városnak megvételre felajánlotta Nagykanizsa határában levő gőztéglagyárat.

Scherz Géza ajánlatának híre, — mint már jeleztük — a v. képviselők és a közönség soraiban is kedvező fogadtatásra talált, mert aziránt rég megvan nálunk a hajlandóság, hogy a város saját kezébelet iparüzemekkel fokozza jövedelmét. Eppen a most lefolytatott jövő évi költségvetés nyújtja a városi gazdálkodás e modernebb irányának döntő bizonyítékát. — Ugyanis jövőre 2%-kal emelkedik a pótdadó anélkül, hogy bármiféle kíváncsoltatásnak, befektetésnek, újabb átkötésnek nyoma lenne a költségvetés kiadási rovataiban. Már pedig tennivaló akarna nálunk elég s egyenesen megfeszíthetetlen talányként mered elénk az a kérdés, hogy ha egyszer a vízvezeték, a csatornázás vagy egyéb szükséges alkotások kész terve kerül a napirendre, ezeknek óriási költségeit hogy fogja a város tisztán a földiek jövedelméből s a pótdadóból fedezni.

Ma már vitán felül áll a városi gazdálkodás ama kötelessége, hogy bevételeit a polgárság újabb megerősítése nélkül fedezze; ennek pedig legbeváltabb módja az, hogy a város iparüzemeket szerez, természetesen elsősorban konkurrencián kívül álló közüzemeket: megszerzi a közvilágítást, közúti személyközlekedést stb. A téglagyárak is igen alkalmasak arra, hogy a városi gazdálkodás keretén belül helyet foglaljanak és pedig főbb okból. Elsősorban megért a gyár remélhető hasznát, mely a város bevételeit növeli, továbbá azért, mert téglára a városnak mindig szüksége van és így olcsóbban jut hozzá, ami az építkezés terén bátrabb is teszi a várost.

Ezeket a közkeletű igazságokat különben méltányolta városunk pénzügyi bizottsága is, mely Scherz Géza ajánlatára vonatkozólag az alább ismertetett határozatot hozta. Az ajánlat pedig szó szerint a következő:

Tekintetes Városi Tanács!

Tisztelettel alulírott van szerencsém nagykanizsai gőztéglagyáramat Nagykanizsa város közönségének megvételre felajánlani.

A várospolitika fontos elve, hogy biztos alapon álló és jól jövedelmező ipari üzemeket a város közönsége maga vezessen. Hogy a téglagyár ilyen üzem azt bővebben fejtegetni nem kell, elég reá mutatni arra a körülményre, hogy az ország csaknem minden nagyobb városának saját téglagyára van, annál is inkább, mert hiszen a város közönsége maga is jelentékeny fogyasztó.

Téglagyáram nyers anyagának kitűnő volta, a gépzemli modern berendezése következtében a legmesszebbmenő következményeknek eleget tehet. Gyártmányai közül a téglára a helyi piac elegendő, — minden fajta zsalúd, l. e. pedig a délvárat

vonalából bevezetendő iparvágány segítségével célszerűen vidékre lehet elszállítani.

A mellékletekből tisztá képet alkothat magának a Tekintetes Tanács az egész telepről s annak berendezéséről, — és azon esetben, ha a város közönsége jelen ajánlatomat 30 napon belül elfogadja: a telepet összes felszerelésével, berendezésével és készleteivel együtt a város közönségének a leltárak szerinti 258,741 azas Kettősdzötvnyolcezerhatszötznegyzvenegy korona összegért örök áron eladom.

Nagykanizsán, 1911. december 20.

Kiváló tisztelteltel:

Scherz Géza.

A pénzügyi bizottság szombat délután tartott nagy munkaprogramot felőlelő ülésében foglalkozott ezzel az ügyvel is. A bizottság egyhangú helyesléssel fogadta a téglagyár városi kezelésbe való vételének elvét és javasolja, hogy aziránt a város és a gyár tulajdonosa között tárgyalások indíttassanak meg. A bizottság evégből azt a megkeresést intézte a városi tanácshoz, hogy alkossan a városi képviselőtestület tagjaiból bizottságot, mely szakértők közreműködése mellett intézze a tárgyalásokat és készítse elő azokat közgyűlésre.

A delegációk.

A mai ülés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, dec. 28.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtti 11 órakor tartotta első ülését, melyet Bohus Zaigmond báró korelnök nyitott meg. — Elrendelte az elnökválasztást s elnöké Láng Lajos bárót, alelnökké Zichy Ágoston gróft választották meg.

Láng Lajos báró elfoglalván az elnöki széket, régi hagyománynak és a magyar nemzet dinasztikus hűségének óhajt eleget tenni azzal, hogy mindenkéltől isten áldását kéri a magyarok királyára.

Burján báró közös pénzügyminiszter bejelentette a közös provizoriumra vonatkozó javaslatot, melyet kiadnak a négyes albizottságnak. Ezután megválasztották az albizottság tagjait s annak a megállapításával, hogy a legközelebbi ülés holnap lesz, a mai tanácskozás véget ért.

A miniszterelnök a királynál.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, dec. 28.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, ki a delegációk ülésének alkalmából Bécsben tartózkodik, szombaton királyi kihallgatáson jelent meg. A miniszterelnök a parlament helyéről tesz jelentést és tolmácsolja a kabinet újraválasztásának. Ugyanezzel Haza Samu honvédelmi miniszter is fogadja a király. A honvédelmi miniszter audienciája a véderőjavaslatok módosításával függ össze.

Holnap, pénteken Bécsben Aehrenthal gróf külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet lesz, melyen a véderőjavaslatok parlamenti sora feletti döntések.

NÉVJEGYEK, ÜDVÖZLŐKÁRTYÁK

eslnos kivitelben a leggyorábban és a legolcsóbb árban készülnek a ZALA NYOMDA R.-T.-nél, Nagykanizsán. — Telefon: 78.

Tömeghalál a menedékházban.

Negyven halott — hetvenöt beteg.

— Saját tudósítónk távirata. —

Berlin, dec. 28.

A ma délből érkezett budapesti lapok részletes tudósításokat közölnek arról a borzalmas tömegkatasztrófáról, mely legnap Berlin egyik menedékházában történt. A hajléktalanok menedékhelyén nagy csomó ember mérgezési tünetek között megbetegedett és a déli lapok közlése szerint közülük tizenheten meghaltak. A megmérgezett emberek halat ették, amit egy közeli halkereskedésben vásároltak. Az egész Berlin lakosságát izgalomba hozó tömeges mérgezési esetről ma ezt a hivatalos távirati jelentést kapjuk:

A halmérgezés következtében az éjszaka negyvenegy ember halt meg a menedékház lakói közül és hetvenötén súlyos beteg fekszik. Egész éjszaka egymást érték a beteg és hulláshulló kocsi a menedékházban és a több száz hajléktalan ember közül a teljesen egészségesek is oly rettenetes rémüldözésben törtek ki, hogy a menedékház inkább egy örülték háznak képet mutatott.

A halkereskedésnek, ahol a romlott halat vásárolták, egész halkészletét lefoglalta a rendőrség és a csarnokot lezárta, a három halkereskedőt, az üzlet tulajdonosait pedig letartóztatta.

Esik a hó.

— Táviratok. —

Ma Nagykanizsán is érezhető volt, hogy az idő komolyan téltre fordul. A tegnapi enyhe déli szél ma reggelre zord északi szél váltotta fel, mely valószínűleg hozzánk is meghozza a havat. Az ország egyéb részeit tegnap óta hóréteg fedi; erről a következő táviratokat kapjuk:

Kassa, dec. 28.

Eperjéstől Kassáig tegnap este óta szakadatlanul havazik. A hó már vastag rétegben fedi a földet.

Miskolc, dec. 28.

Miskolcon és környékén napok óta esik a hó. Az éjjel oly erős hóvihár dühöngött, hogy az utak némely vidéken járhatatlannokká váltak.

Budapest, dec. 28.

A ma érkezett jelentések szerint Csongrádon, Kecskeméten, Békéscsabán felmértér hó fedi az utakat.

Győr, dec. 28.

Ma délből esni kezdett a hó sűrű, nagy pelyhekben.

Rémidráma Bukarestben.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bukarest, dec. 28.

A román fővárosban borzalmas szerelmi dráma játszódott le. Bódnaregen lovassági főhadnagy tegnap este meglátogatta kedvesét, Giacomo Giitta 17 éves hírneves énekesnőt s szemrehányásokkal illette amiatt, hogy szakítani akar vele. A leány kijelentette, hogy megmarad elhatározása mellett, mire a főhadnagy elhebegte a vitriolos üveget kapott elő és annak tartalmát a leány arcába öntötte. A szerencsétlen teremelés mindkét szemvilágát elvesztette s arcát is teljesen összeégette a maró folyadék.

Az énekesnő segítségért kiáltott, mire a merénylő liszt elmenekült, de az összeverődött közönség úzóba vette. Élet-halál harc lámadt a nyílt utcán, melyben a főhadnagy revolveréből egy rendőrt és két más embert agyonlőtt, többet megsebesített s mikor elzárta előtte az utat, magát lövette jobbra. A rémes eset Bukarestben nagy legalmat kellett, mert a szerencsétlen énekesnő kedvence volt a közönségnek.

Ryhliczky meggyógyult

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, dec. 28.

Ryhliczky Zoltán, a Kereskedelmi bank családja, ki tudvalevőleg öngyilkosságot kísérelt meg s ezért a rabkórházba került, már teljesen meggyógyult. A kórházból ma délből átkísérték a ügyészségre. Az ügyészség kijelentette, hogy nyugodtan el fogja viselni büntetését, bár magát családja áldozatának tartja. Csáladját megtagadja, arról többé tudni sem akar, mert az kergelte a bűnbe.

HIREK.

— Címadohányozás a miniszterelnökségen. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Bárczy István miniszterelnökségi segédtitkárnak a miniszteri titkári címet és jeleget adományozta.

— Eljegyzés. Karácsony hétfőjén tartotta eljegyzését Gadl János kereskedő Pirt Ernővel Budapesten.

A katonai ügyosztályból. A város katonai ügyosztályában most folynak az új esztendő kora tavaszán kezdődő főszorozások előkészületei. Ez alkalomból figyelmeztetjük azokat, akik bármilyen jogcímet formálnak arra, hogy póttartalékosok akarnak lenni (tanítók, vagy családfelelősök), valamint azon felsőiskolai hallgatók, kik önkéntesek akarnak lenni, tanulmányaik folytatását igazoló kérvényüket, vagy póttartalékoság iránti kérvényüket 1912. január és február hónapokban Nagykanizsa város tanácsának iktató hivatalában adják be, mert különben súlyos következményű kellemetlenségek érhetik őket.

— Az ártíripró. Öszinte és mélyen átértett undorral értesültünk róla, hogy szűkebb hazánk, a vármegye határain belül ismét feltűnt egy Berger-Balla Ignác nevű fiatalembernek bizalmat kevésbé keltő alakja és újságírónak valva magát, hol sorsjegyet ad el, hol öt forintokat és koronákat pumpol a balekek ama ki nem vesző fajtától, mely az újságíró Berger-Ballához hasonlítanak hiszi. Ez a nehezen konyomozható multu és nagy reményekre jogosító fiatalember tavaly tűnt fel Kanizsán, midőn Czobor Mátyás dr. vármegyei aljegyző „Zalamegyei Almanach”-ja részére hirdetéseket gyűjtött és magát Czobor doktornak nevezve, végigpumpolta és szípolozta az összes kanizsai pénzintézeteket s egyéb vállalatokat. Mig illusztis egyéniségének kitével tisztába nem jöttünk, a Zalának is gyűjtött hirdetéseket, de rövid uton menesztettük, mikor megtudtuk, hogy Zalaegerszegen lapunk szerkesztőjének nevében illetlenkedett. Azóta elkerült e vidékről, hogy most ismét tényleg, mint sorsjegy, hazugul: mint hol a Zala-, hol a Vasvármegye, majd mint egy fővárosi lap munkatársa varrja magát s sorsjegyeit jóhiszemű emberek nyakába s lapunk nevében kijelentéseket tegyen. Berger-Ballától már elég s fölkerültünk mindenkit, hogy akinél újságíróként jelen meg, egyszerűen dobja ki. — Ezt a radikális kijelentést pedig tesszük a következő okból: Berger-Balla Ignácnak megbocsájtottuk azt, hogy Czobor Mátyás vármegyei aljegyzőként pumpolt és szípolozott; hogy a Zalát, a Vasvármegyét, a Pesti Naplót reprezentálta; hogy lapunkat egy társadalmi klikknek szöröndő-bőrsőrtől eligérte; hogy Egerszegen egy tönkrement hírlapíró szívreható helyzetének ecsetelésével pénzt gyűjtett magának és hogy nálunk azt a kijelentést tette, hogy petróleumot árul, holott tényleg sorsjegyet árul; de azt már nem hagyhatjuk szó nélkül és nem bocsájtjuk meg neki, hogy Zalaegerszegen azzal pumpolt, végig szípolozta a társadalmi igazgatót, hogy ő az a Balla Ignác, az az ismert nevű poéta, ki éppen most bukott ki öt szava-

zattal a Petőfi-társaságból. Ez mindenestre eléggé komoly baleset ahhoz, hogy egy lakarekpenztári igazgatónak megessék a szíve, — de nekünk elég! Berger-Balla, ki a Petőfi-társaságból kibukott, olyan jelenségek, mely arra késztet, hogy valahányszor ezután Balla-Berger Ignác Zala-megye határain átessen a lábát, mi tüzet, mentőket és — rendőrt fogunk kiáltani.

— A kanizsai zsidótemplom rablás mása. Ma délelőtt a nagykanizsai rendőrkapitányság a somogy megyei Tab község csendőrségétől távirati értesítést kapott arról, hogy a tabi izraelita templomban i. hó 25. és 27-e közti napok alatt betörők jártak, akik a templom perselyeit kifosztották és körülbelül 240 koronát kivevő aprópénzt raboltak el. A betörést csak ma reggel vették észre s így a tetteseknek bőséges alkalmuk volt a menekülésre. A nagykanizsai rendőrkapitányságnak erős meggyőződése, hogy a tabi templomrablást ugyanazok követték el, akik a minap a nagykanizsai zsidótemplom perselyeit kifosztották s hogy itt egy országos templomfosztogató banda működése állapítható meg. A templomrablókak egész Dunánál összes nyomozó hatóságai keresik.

— Szilveszter est az Ifjúságképzőben. A nagykanizsai általános Ifjúságképző egyesület választmánya elhatározta, hogy i. hó 31-én, vasárnap este az egyesület hejiségeiben műsoros Szilveszter estélyt rendez, ahova a tagokat és azok vendégeit meghívják. Az estély belépő díja 40 fillér. Az estély műsorát legközelebb közöljük.

— Karácsonyi gyermekruházasok. Ez év karácsonya táján minden eddigi megszokottinál nagyobb mértékben indult meg Nagykanizsán a közjátékonyosság munkája. Még mindig értesültünk újabb meg újabb társaságok szerető gondosságáról, melyet nagy sereg nélkülözött gyermeket láttak el teltre való ruhával. Az izraelita jótékony nőegylet száz leánykát ruházott fel a karácsony előtti napok egyikén. A N. p. konyha helyiségeiben volt a megindító aktus, mely dr. Neumann Ede főrabbi aktuális beszédével vette kezdetét. Ezután a ruhakiosztás következett, majd Bun Samu. felsőkereskedelmi iskolai igazgató intő és buzdító szavakat mondott a leánykákhoz, kiknek egyike mindnyájuk nevében hálás köszönetet fejezett ki Vidor Samuné elnöknek, kinek jósaaga oly sok boldogságot szerzett már a szegényeknek és elhagyottaknak. Végül jó ózsonnát kaptak a leánykák, kiknek vig társaságában szinte elfeledte az ember, hogy e helyen a nyomor és az éhség néhány óras munkásszűnete ujong csupán. — Egy Korona szállóbeli asztaltársaság is felruházott a karácsony előtti napon 18 gyermeket az állami elemi iskola helyiségében. A társaság, melynek elnöke Irmier József, minden esztendőben szokta ezt a nemes cselekedetet gyakorolni. A ruhakiosztásnál Irmier József és Steiner Ferdinánd voltak jelen az asztaltársaság tagjai közül, míg az iskola részéről Poredus Antal igazgató, aki az adakozóknak a boldogságtól beszélni sem tudó gyermekek helyett megköszönte jószágukat.

— Elitelt tejhamisítók. Az elmúlt napokban közülük a nagykanizsai rendőrkapitányságnak két somogyiszentmiklósi tejhamisító asszony feletti hozott ítéletét. Ma ismét két tejhamisítót ítél el Farkas Ferenc rendőrkapitány. Az egyik Lándier Antal szepetneki bérli kocsisa Burcai József volt. Az eljárás eleinte a bérli ellen folyt, de teljesen igazolódott, hogy a bérli nemcsak nem követett el a városba kerülő tejjel szabálytalanságot, hanem a kifogástalan tejet leplombázott kannákban küldte a vevőkhöz. Ellenben a kocsis mindenféle hamisított tejekeletet összevásárolni a piacon és ezekkel manipulálni, míg a rendőrség meg nem

csipte. A vegyvizsgálat e folyadékokat „főzőt tejnek” konstatait és a kapitány a kocsiat a tulnyomó számu enyhítő körülményekre való tekintettel mindössze 8 korona pénzbüntetésre és 8 korona vegyvizsgálati díj megfizetésére ítélte. A másik ítélet Sajni Istvánné sz. Spolár Katalin somogyiszentmiklósi asszony, aki szintén „főzőt tejet” szállított a kuncsaftokhoz. Ezt már 20 korondra ítéltek és 8 korona vizsgálati díj megfizetésére. — Mindkét elitelt megnyugodott az ítéletben s így azok jögerősek.

— Ünnepeit főrabbi. Pécaról jelentik: A pécsi izr. h. község képviselőtestülete ma délből rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen megjelent Vasy László dr. főispán, Nendtvich Andor polgármester, Egy Béla orsz. képviselő és még igen sokan a város intelligenciája köréből. A rendkívüli közgyűlés azért ült össze, hogy Peris Ármán dr. pécsi főrabbinak ünnepelesen átnyújtsák a Ferenc József-rend lovagkeresztjét, amelyet ő felsége a főrabbi kiváló működése iránti elismerése fejében adományozott. Gróf Zichy János vallás-és közoktatásügyi miniszter ez alkalomból megleghangos levelet intézett a kitüntetett főrabbihoz. — Vasy László főispán lelkes szavak kíséretében adta át az ünnepeinek a kitüntetést, aki meghatottan mondott köszönetet.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazon szives közreműködőknek, szereplőknek és elárulókknak, kik a Ker. Jót. Nőegyletnek i. hó 2—3-án tartott karácsonyi vásárlásának sikeréhez hozzájárultak, köszönetünket fejezzük ki, de különösen nagy köszönettel tartozunk a Franz L. líai részvényársaságnak a villanyvilágítás ingyenes szolgálatáért, Dobrevics Milán urnak a terem páratlan szép díszítéséért, Horváth Böske urhölgynek és Bágyoniré urnak zongorakíséretét. Ez utóbbi urnó minden díjazás nélkül szives volt az összes próbákban és a zongorakíséretet elvállalni, miért is őt a legnagyobb elismerés illeti meg. A Ker. Jót. Nőegylet Választmányá.

— Négyes iker. Balatonberényből jelentik: Karácsony estére várták a gólya látogatását Szekeres József balatonberényi gazdálkodó házában. Karácsony estére aztán csakugyan bekopogtattak a gólya és nem várt, bő gyerekáldás következett el a családra. Szekeres Jánosné négy fiúgyermeket szállt. Az újszülöttek egészségesek, jól fejlettek és mindannyian jól érzik magukat. Hanem az anya életével fizetett a tulzagos boldogságért.

— A kis tolvajok sem kerülnek hurokra. Zalaegerszegi tudósítónk írja: A karácsonyi hét tolvaj krónikája bizonyítja, hogy néha nemcsak a nagy, hanem a kis tolvajokat is futni engedik. — Zalaegerszegen tekintettel az ünnepi szükségletre, valami jószívű baromfi-faragó Gáspár Géza borbély tyukolából 8 drb. tyukot, két galambot és egy hizott kacskát, Hoffer Pálnétól hét tyukot és egy kakast emeltek el. — A vasúti állomáson pedig Fenyvesi Kálmán pápai ügynököt károsította meg egy enyveskező félkékakalmár. Két csomagban 110 korona értékű ruhanevet loptak el tőle. A rendőrség nyomoz — nyomok után.

— Riadalom a budapest—gyékesi vonalon. Nagy riadalom okozott i. hó 24-én, vasárnap a budapest—gyékesi vasúti vonal utasai közt az, hogy a tulzafutott vonat kocsijai Ercsi állomásnál elszakadtak a mozdonytól. A vonat csak nagy késéssel folytathatta útját. Az utasok remélték csak növekedett akkor, amikor Sárbovárd állomásnál ismét elszakadtak a kocsiak a mozdonytól s ismét sok időbe került az elszakadt kocsik visszakapcsolása. Így történt, hogy vasárnap reggel a Budapest felől érkező személyvonat egy órai késéssel érkezett meg Gyékesre, s így utasai, kik Nagykanizsára igyekeztek, delután fél kéttől helyett csak éjféltől juthattak a kanizsai állomásra.

— **Koszorútűző adományok.** Folyó hó 15-én elhunyt Steiner Ilona k. a., helybeli Steiner Miksa ur leánya iránti kegyelet jelölő Hirschler Samu főzölgyi lakos 10 koronát adományozott és folyó hó 26-án elhunyt Rosenberger Jenő, helybeli Rosenberger Bernát ur fia iránti kegyelet jelölő adakoztak: A gyászoló család 50 kor., Rosenberger Pál, Lieberman Edéné (Székesfehérvár), Beck család (Zalaszentgrót), Lichtenstein Albert (Csapi) 10—10 korona, Leitner Simonné (Egeraracs), Löwinger család (Zalaegerszeg), Neumark Jenő (Órosztony), Schwarzenberg Izidor (Zalaapát) 5—5 korona, Leitner Aladár és neje 2 kor., összesen 112 kor. — Az izr. szentegylet.

— **Löschner udvari tanácsos** a Mattoni-féle Giesshüblt különösen ajánlja: ideges egyéneknek, gyermekeknek, lábadozóknak, terhes nőknek mint oly szer, mely a hányást csillapítja és egyúttal az előbbiaknál az alhasi szervek működését elősegíti. Ajánlja továbbá egyáltalában mindazon betegedésekben, melyek lényege túlságos savképződésen alapul és kiemeli, hogy éveken keresztül folytatott kísérletek alapján megállapítottak tekint, miszerint az említett viszonyok közt nincs jelessebb gyógyszer, mint a Mattoni-féle Giesshübler.

— **Táncmulatság Csurgón.** A csurgói polgári leányiskola egy-egy január 6-án a csurgói Korona-szálló nagyerőmében az iskola pénztára javára *Makfalvy Géza* főispán védnöksége alatt színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Az estélyen *Heltai Jenő* „Mozgó-fényképek” című három fővonásos-vígjátéka kerül színpadra *Németh Sándor* rendezésével. A műkedvelői előadás és a táncmulatság iránt Csurgón és környékén igen nagy az érdeklődés és az előjétekből illetve fenyesen fog sikerülni.

— **Naponta arcsmassage** Payence krémmel a legideálisabb szépségápolás. Az arcra nem kismulnak, miteserek, pal-tanások elfűnnek s az arc bőr bársonyos üde és rugalmas lesz. Városunkban mindenütt kapható 3 koronáért. Hozzávaló Payence szappan 1 50 korona.

— **Adományok.** Blauhorn Szidi 3 darab előke, Fater Mihályné burgonya, Szieger István rum és tea, Günsberger Jakab 1 üveg likör, Matolay Elekia szardínette, Rosenhál rum, Rosenberg Salamon 2 maradék, Schwarzenberg Ignác 2 öltöny, Kreiner Gyula, Fischer és Bader 1 vasaló, Sörlei Jenő 1 mellény szövet, Marton János hentes felvágott, Rothschild Albert többféle, Berényi József ékszer, Wollák Mór rizs, Strasser Márton hőmérő, Petermann József növények, Stern József köteny, özv. Schiessné 2 dob. levelepapír, Haas Vilmos sütemény, Makoviczky torta, Szalay két sapka, Marton és Huber 2 üveg bor és sütemény, Krausz és Farkas 1 dob. levelepapír, Alt és Böhm tárgyak, Geltsch és Graf 3 üveg rum, 6 drb. szappan, 6 drb. parfüm, Hirschler Jenő ruhaszövet, Millényi S. és fia 3 pár gyermekcipő, Rosenfeld A. és fia 5 cs. kockacukor, 5 cs. rizs, 5 cs. liszt, 5 csom. kávé, 5 csom. dara, 5 drb. Frnk-kávé, Hamburger Teréz ezüst karkötő, Weiss Miksa 5 drb. maradék szövet, Frank Vilmos 1 fű öltöny, Jack Frigyes 1 óra, Kohn Lajos 1 toli legyező, Kőő József 3 üveg bor, Pollák Józsefné 1 doboz cipőkrém, Hirschler József cigaretták, Kardos József bor, Böhm Czeczilia babakalapok, özv. Dobrovicsné 10 üveg bor, Mersits gyermekcipő, Neu és Klein különféle, Deutsch és Echner 1 blúz szövet, 2-baba, Wajdics levelepapír, Reichenfeld Gyuláné 1 díszóra, Övös Emilné sütemény, Darvas János hentes felvágott, Unger Ferencné sonkás kifli, Armuth Sándor 6 porcelán bögre, Pálfiné tárgy, Mihály pék 50 drb. zsemle, Kuttner Irén 5 babakalap, Vencel Rezsóné birsalma, Kaan Irma egy üveg likör, Koch Viktorné befőtt és méz, Tassaly Margit festett képeslapok, Pilcz Albert egy gyermekdiván, Barabás Kálmánné 1 likör készlet, Schott Adolfiné 1 tál teafestmény, Loserné virág, Jäger Ferencné különféle, Benedek Mariska baba és kézimunka, dr. Szekeres Józsefné 5 kg. kockacukor, 1 liter rum, 1 tál sütemény, 5 kg. szaloncukor, 40 drb. festett kis ridikül, Lajpcig Antálné 1 torta, sütemény, Tóth István sütemény, Váry Zoltán sütemény, Matán Odón szénvassaló, Sinkó Lajos teafestmény, Köhler testvérek tárgyak, Schertz Henrikné 1 kép, mely kegyes adományokért halál köszöntét fejezi ki. A Kei. Jót. Nőegylet Választmánya.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 28.

Változóan felhős idő várható éjjeli fagyokkal. Déli hőmérséklet 3 C.

Életunt emberek.

Budapest, dec. 28. *Benes Aurél* szigorító orvos az éjszaka morfiummal megmérgezte magát s ma reggel holtan találták ágyában. Egy belső magyarázatot nem hagyott hátra haláláról.

Budapest, dec. 28. *Balog Jenő* állami tisztviselő ma délelőtti lakásán revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka teljesen ismeretlen.

Játék a fegyverrel.

Makó, dec. 28. Borzalmas katasztrófa történt a közeli Perjámoson a fegyverrel. *Eberling* gyárosnak Jenő nevű 11 éves fia apjának revolverével játszott, miközben a fegyver elslúlt és golyója a fű szívébe furódott. A fű szörnyet halt.

Halál a karácsonyi ajándék miatt.

Debrecen, dec. 28. Különbös ok miatt követett el öngyilkosságot *Szalóky Gábor* 13 éves gimnázista fű. A gyerek apja revolverével agyonlőtte magát, amiatt, mert, mint leveleiben írja, szülei neki nem adtak annyi és olyan karácsonyi ajándékot, mint többi testvéreinek.

A háború.

Új pénz megy a harctérre.

Róma, dec. 28. II. Viktor Emánuel király ma dekretumot bocsátott ki, mely szerint újból husz millió lírát utalványoz a hadjárat céljaira olyképpen, hogy az egyenlően legyen a hadsereg tengeri és szárazföldi részei között felosztva.

Tripolisz, dec. 28. A török táborban felismernek és elfogtak két áruház olasz tisztet, kik oda kémkedni mentek. A olaszokat hat előkelő arab csempészte be a törökök közé. Az arabok úgy az olasz tiszteteket, mint a becsempészőket, a hat előkelő arabot felakasztották.

Megtalálták a Karagyorgyeveci koponyát.

Bécs, dec. 28. A Sanmarkszi temető közelében egy személtelarakodó helyen az utcai gyerekek egy koponyát találtak, melyről megállapították, hogy az *Karagyorgyeveci* Sándor fejedelem koponyája volt, melyet a minap a családi sírboltból elraboltak.

Házastársi csendélet

Karcag, dec. 28. Kisújszálláson karácsony másnapján *Tuka Antal* iparos és felesége kártyázás közben berúgtak és valami felett összeesve a férj az égő petróleumlámpát az asszony fejéhez vágta, aki szénén égett.

Véres kardpárbaj.

Arad, dec. 28. *Petrovics János* állami tisztviselőnek ma reggel párbaja volt egy idősebb fogorvossal, *Morgenstern* Gyulával. A párbaj Petrovics súlyos sebesüléssel végződött, aki homlokán és orrán 8 centiméter hosszú mély vágást kapott. Súlyos állapotban szállították a kórházba.

— Nagy újévi vásár Szívós Antal mű-
órák és látszeréknél, Szarvas szálloda, 7010

IRODALOM.

A szétvagdalni bankó! Ki ne emlékezne arra a „régi jó világra”, amikor az urak mulatozás közben széles jövedelmükben egy-egy százashankót kettévágva, a bankó egyik felét a cigányprimás homlokára ragasztották, a másik felét pedig eltették, úgy hogy a banda csak hetek mulatni juthatott hozzája. Mintha ez az emlékezés motoszkált volna a Tolnai Világlapja vezetőjének a fejében, amikor a Világlap újévi első számában száz darab fél tizkoronás bankjegyet helyezett el. A gondolat is, kivitelének módja is érdekes és ötletes. Száz darab 10 koronás papírpénzt a közepén kettévágta; egyik felét a Tolnai Világlapjának egy-egy számába tették, másik felét a kiadóhivatal őrzi. A 10 koronás bankjegy szerencsés megtalálójának nincs egyéb dolga, csak az, hogy ajánlott levélben beküldi a 10 koronás papírpénz felét pontos címével együtt Tolnai Világlapja kiadóhivatalának, Budapest, VII., Dohány-u. 16—18. és postafordultával kap 10 K-t. Az ember önkéntelenül is azt kérdezi, hogy miért tettek csak fel 10 koronásokat az újságba bele? Erre a kérdésre a válasz önként megadódik: azért, mert ha az egész 10 koronás volna, a szerencsés megtaláló ellenné és elhallgatná. Így a Tolnai Világlapjának nem volna módjában, hogy név és lakhely szerint kimutassa a 100 megtaláló címét. De ha fél bankjegyet kap, biztos, hogy jelentkezni fog. Egy ellenőrző bizottság előtt lettek betéve a fél 10 koronás papírpénzek a Tolnai Világlapja példányaiba. A bizottság tagjai: Gegus Dániel, Budapest fő- és székvárosi rendőrkapitány, Székely Viadimir rendőrfogalmazó, a rendőrségi sajtóiroda főnöke, dr. Gyulai Noé Hugó ügyvéd és Londez Elek író és újságíró. A Tolnai Világlapjának ez az 1912. évi első száma még az idén, vagyis december 29-ikén kapható valamennyi elárusítóhelyen, egy példány ára 24 fillér. A száz egyenlő pontos nevét, foglalkozását és lakhelyét a Tolnai világlapja január 21-ikén megjelenő 3-ik számában fogja közölni.

Gabona-üzlet.

—Távirat.

Budapest, dec. 28.

Készáru-üzlet:

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza	1912. ápril.	11.74
"	május	11.59
Rozs	"	10.28
Zab	"	9.67
Tengeri	1912. máj.	8.53
"	jul.	8.59

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelősszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóakaróink, ismerőseink és rokonaink, kik felejtettelem édes anyánk elhalálása alkalmából fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton leg-hálásabb köszönetünket.

Vellák család.

5000 legfinomabb-hygienikus cigarettahüvely — „Primus” preparált „Optimus” vattával küld 10 koronáért, Erste Galizische Zigaretten-hülsenfabrik „Primus” Lemberg Gródecka 35.

UJÉVI

ajándéknak

legjobbani megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotválókésék,
Hajfésű garnitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vörös-kereszthez
Nagykanizsa, Városház-palota.

A hölgyeket érdekli különösen,
hogy

estélyi és alkalmi cipők
hat kor.-ért

is kaphatók

Miltényi Sándor és Fia
cipőraktárban, a Városházban.

MAYER KLOTILD
Villanyerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló Intézete.
Fő-ut 15. Gyűjtő-telep Kazinczy-u. 8.

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár min-
dennemű asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készíték és nagy választékban rak-
táron tartok angol bőrgarnitúrákat
1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól.
Salon garnitúrákat kanapé, 2 fotel
4 szék 240 K-tól.
Szönyeg-, ebédidő-divánokat 70 K-tól.
Tükrös, rézrudas szönyeg-
divánokat 80 K-tól.
Szövet divánokat 40 K-tól.
Ottománokat 32 K-tól.

Nagy választék:

Függönyök, Ottomán, Takarók és
Butorszövetekben

SOMOGYI EDE

kárpitos butorraktárban
NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca
(Városház épület).

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult Jenő gyermekünk temetésén megjelentek és ezzel mély gyászunkban osztozni kívántak, köszönetünket nyitlanítjuk.

Rosenberger Bernát
és családja.

Hölgyek figyelmébe!

Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kelemes helyzetben vagyok, hogy a

szücsmunkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek minden szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindenféle javítási és átalakítási munkákat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel

Goldstein Armin szücsmester, Kőszeg u. 1.
(Bayer utcával szembe).
Raktáron tartok mindenféle szücsmestert.

Kereskedők és iparosok
figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRT,

heti és napi tömböket,
zséb- és falinaptárakat

cégnyomással,

diszes kivitelben, bármilyen mennyiségben készít és szállít a

Zala Nyomda R.-Társ.

Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

A HUNGÁRIA Általános
Biztosító Részvénytársaság
nagykanizsai főgynökségeA NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

TELEFON: 231. sz.

Részvénytőke: K6.000.000

Elnök: Gróf Károlyi Imre.
Igazgatósági elnök: Báró Fejérváry Imre

Tűz-, baleset-, szavatossági-,
élet- és népbiztosítás, betöré-
s- és lopás-, jég-, üveg-
és állatbiztosítás.

Központi-székhely:

Buda pest, IV. Károlyi-körút 2.
(a Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Olcsó díjak! Modern feltételek!

Kartellen kívül!

Házlebontás miatt, valamint előrehaladott idény
miatt az összes raktáron levő téli áruk u. m.:

Női-, leányka, plüsch-kabátok és bundák,
téli szövetek, barchetok, kész blousók,
boák és muffok
gyári áron alul lesznek kiárúsítva.

Üzletberendezés és portale

Kiváló tisztelettel

tükörüvegekkel olcsón eladó.

Stern József.

Az „UDVARI” kávéházban

1911. december hó 25. től —
1912. január 2-ig naponként
egy elsőrendű

NŐI - ZENEKAR

Kaupi Józsa karmester-nő-
zetése alatt hangversenyez. —
Amidőn a nagyközönség szíves jó-
indulatu pártfogását kérem vagyok
kiváló tisztelettel

Berger Ignác kávé.

Kossuth Lajos-tér 38. sz. alatt levő

sarok üzlet

pálinka és sörméréssel egybefoglalva

BÉRBEADÓ, esetleg ELADÓ.

Cím a kiadóhivatalban. — 7055

Újévi vásár!

LEGYABB gyermekjátékok

Színházi és béli sálók,
ridikülők, pénz- és
szívtartócskák, valamint
bőrönd-árak, szent-
pétervári sárcipők és
valódi teveször házi-
cipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza,
N.-kanizsa, Vasut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal
bútorozott szoba is kiadó. 6066

Első kanizsai szörmemegővő intézet

Ötvös-tér 9. Szegő deszkás ház mellett.

Készítek megrende-
lés szerint bármilyen szücsmunkát
a legegyszerűbbtől a legjobb kivittel.

Nagy választékban tartok raktáron minden-
nemű szörmét, valamint a legújabb divat sze-
rint készült kész szörmegarnitúrákat javítást
és átalakítást olcsón eszközölök.

Kiváló tisztelettel

5746

Robinsohn Gyula, szücsmester.

Janda K.
utóda

Petermann József

elő és művirág
kereskedése

Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz.

Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: **Élővirágok**
u. m.: rózsák, székfű, orgona,
gyöngyvirág, ibolya, margaretha,
rezedák, narcis, mimosa, asparagusz,
és páfrány-zöld. **Név és születési-
nap, menyasszonyi és koszorúsági
csokrok** 5, 6, 10, 12, 15, 20,
25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K-árban.

Bábi csokrok 2, 4, 6, 8, 10,
12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona.
**Élő és művirág koszo-
ruk** 5, 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40,
50, 60, 80, 100 korona. **Virág-
kosarak és Jardinierek**
a legegyszerűbbtől a legdíve-
sebb kivittel: 5, 10, 15, 20, 30,
40, 50, 80, 100, 120, 150, 00 K-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény; pálma és virágzó növény is kap-
ható. Nagy választék díszcserepek, virágváza, kosarak, jardinierek és virágváza-
ba való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kívánatra árjegyzéket küldök.

Ha üde és finom arcbőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
pudert

szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot
5488 nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA

SALVATOR gyógyszerárban
Nagykanizsán.

Csak a

minőség

róvén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

Stomatológus és kórházvezető:
NAGYKANIZSA
Könyvesy, S.

TELEFON-SZÁM 78.
egy melléktelefonnal.

A munkásságát több köznevelési és
szociális munkával töltötte. — Kör-
ségi munkájában nem vállalkozik és
szociális munkát nem vesz igénybe
a munkásság.

Hidoláncok és szociális munkát
nem vesz igénybe a munkásság.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házon kívül:	házon kívül:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.30
Félévre 7.00	Félévre 8.60
Egy évre 14.00	Egy évre 17.20

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkásság, két korszak és a magyar
köznevelési munkásság 30 fillér.Előfizetési és reklám díjak 5
korona. — Készletnyitási díj 6 korona.

Kiadóhely: Zala.

XXXVIII. évf. 296. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1911. december 30.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Gazdasági erősödésünk

Nagykanizsa, dec. 29.

A kormány közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt az 1910. évi zárszámadásoknak és az ország múlt évi közállapotairól szóló jelentéseknek a parlament elé való terjesztése alakjában ridg számadatokkal fényesen bebizonyította, hogy úgy az államháztartás, mint az országnak, a lakosságnak jóléte a koalíció uralma alatt tapasztalt hanyatlás után újabb, öröndetes és az állandóság minden kritériumával bíró lendületnek, emelkedésnek indult a mostani kormányzat alatt, amely programjában tudvalevőleg az ország belső politikai és gazdasági konszolidálását és a külföld előtti hitelképességnek emelését tűzte ki egyik főfeladatául.

Ime a köteteket beszélő legfőbb számadatok:

A múlt évi államháztartás zárszámadásai szerint 1910-ben a rendes kezelésben 177 millió volt a felesleg, míg a költségvetésben a rendes kezelés fölélege gyanánt csak 50 millió volt előirányozva; az eredmény tehát 127 millió koronával kedvezőbb az előirányzatnál. A rendkívüli kezelésben 50 millió korona hiány volt előirányozva; ezzel szemben a valósa-

gos hiány 73 millió korona volt. Végeredmény gyanánt megállapíthatjuk, hogy az 1910. évi zárszámadás 104 millióval kedvezőbb az 1910. évi költségvetésnél. Ami a pénztári kezelést illeti, az állam összes bevétele 173 millióval haladta meg az összes bevételeket. A magyar állam pénztári készlete az 1910. év utolsó napján 101,710,000 korona volt. Az állami vagyon tiszta gyarapodása 163 millió korona volt. Az állam egész vagyonát a számvévszék az 1910. év végével 2,284,434,000 koronára becsüli.

A lakosság jólétének felüldüléséről pedig az ország közállapotairól szóló kormányjelentés tesz bizonyosságot, kimutatván, hogy a lakosság által 1910-ben a pénzintézeteknél elhelyezett takarékbetétek az előző évekhez képest 360 millió koronával 3674 millióra, tehát 10,85 százalékkal emelkedtek, ami mellett folyó számlára 510, csekk-számlára 252 és a postatakarékpénztárnál 107 millió helyezett el. 1910. végén tehát a magyar pénzintézeteknél összesen 4543 millió volt elhelyezve, 500 millióval több, mint az előző évben. És ebbe a rengeteg summába még nincs belefoglalva az a nagy összeg, a melyet a lakosság értékpapírokba, járadékokba, záloglevelekbe fekte-

tett, amely téren az előző évekhez képest szintén lényeges emelkedés konstátálható.

Mindezek a számadatok magukért beszélnek és fölélegessé teszik terjengős kommentálását annak a ténynek, hogy a mostani kormányzati irány bizalommal tölti el az országot és kézzelfoghatóan emeli a lakosság jólétét.

Magyar államférfiak a helyzetről.

— Saját tudósítottól.

A költségvetés letárgyalása után új problémák elé ér a magyar politikai élet: a kormány és a többségi párt újabb kénytelen fővenni a harcot. A Zala budapesti tudósítója fölkeresett tehát néhány előkelő politikus, hogy véleményüket megkérdeje arra az időre, amikor megszűnik az ellenzékek közötti paktum, ismét előtérbe lép a véderőjavaslat és így az obstrukció is.

(Kenedi Géza)

a nagy jogtudós, a munkapártnak kiváló tagja és az igazságügyi bizottság elnöke a következő rendkívül érdekes és a helyzetre nézve jelentős kijelentéseket tette:

— A költségvetés letárgyalása után vannak olyan sürűs nemzetközi szerződések és törvényjavaslatok, melyek letárgyalása el nem odázható. Szerintem január vége lesz, amíg ezeket letárgyalják. — Közben azonban még két fontos javaslat vár elintézésre. Az egyik a bírósági szervezet módosításáról, a másik a polgári perrendtartás teljes életbeviteléről szól. Az utóbbról két vitás pont van, a 78-ik és 79-ik szakaszok, amelyek a bírák kény-

szerűhelyezéséről és a nyugdíjazásról rendelkeznek. A Jusi-párt ebben a kérdésben intranzigens álláspontot foglalt el, azonban remélem, hogy áthidalható lesznek az ellentétek, mert senki sem akarja a bíróság függetlenségét megzavarni.

— Tehát a legvérmesebb számítás szerint is február eleje lesz, amikor az obstrukció folytatására kerül a sor. Ebben az esetben a kormányra kettő feladat hárul. Az egyik az, hogy a kormány véget vet az obstrukciónak akármilyen áron és a többség jogát helyreállítja. A másik a paktumok szakadálán állapota. Az utóbbi a mai politikai állapothoz az alakbóval.

E két dolog mellett a választói reform két irányba lappang. Azok, akik a választói jogot nemzeti alapon kívánják megoldani, azok az obstrukció fölöttén, letérőre, mellett vannak. Azok azonban, akik nemzeti-közi szempontokat visznek a nagyjontosság, a nemzeti névze életbevágó kérdésben alapul, azok a paktálás alapján állanak.

— Már a véderőjavaslatok tárgyalása során is erősen mutatkozik a két irány: a nemzeti és a nemzetközi irány. A jövő nagy harca ez a két irány között fog eldőlni.

Hiszem és vallom, hogy a véderőjavaslat minden krízis nélkül kereszttől fog menni, de az egész politikai helyzet megváltozik. Azután fog megtörténni a nemzeti és nemzetközi irány összeváltása és a két irány között indul meg a nagy, a hatalmas harc.

Jóslom mezek. Előre látom, hogy Tisza István gróf Andrássy Gyula gróffal abban az időben, amikor a két irány között a harc megkezdődik, egy táborba fog kerülni és pedig a nemzeti irány táborába.

(Bolgdr Ferenc)

nyugalmasított államiitkár, a katonai kérdések kiváló ismerője, a következő nyilatkozatot tette:

— A költségvetés letárgyalása után, a kisebb fontosságú törvényjavaslatok tár-

A boszorkány.

Iria: Krudy Gyula.

Nyári éjszaka volt és Iván egy régi-módú falusi ház ambliuszán üldögélve, az álmat várt.

A ház, amelyben Iván egy idős, de még mindig nem elég öreg hölgy vendégszeretettel évezte, valamikor a múlt század elején épült és amolyan falusi megszólalás volt egy gazdag grófi családnak, amelynek azonkívül még vagy két fucat kassája volt. De Fedor grófnak akkoriban igen jettsezt e ma már idős, de még mindig nem eléggé öreg hölgy a egyszerűen neki hagyományozta a falusi házat. Alapában a házban és a ház táján minden hagyományozás révén jutott az idős hölgy birtokába. Az idős hölgynek fiatal korában meglehetősen sok kalandja volt — amely kalandokról ma már illetlenség beszélni — és a kalandok hősei nem feledkeztek meg a hölgyről. Vele amely ritka szerencse folytán korán meghaltak az idős, akkor még fiatal hölgy ismerősei és végredeleleiben a legtöbb megemlékezett a „kedves, bájos és felejthetetlen Fanniáról”. Fedor gróf, mint mondom, házi hagyományozott neki egy vadregényes faluban; a ma már elszécsedett háru lovakat egy szegény katonatiszt küldte, mielőtt löve lötte volna magát; régi szekerények, székek — és festmények kerültek ki a többi udvarlótól, akik körülbelül harminc esztendőn át ismeretségben voltak a különös hölgy-

gyel. — Az eleven múlt volt a régi falusi ház és az idős hölgytől gyakran hallották vendégei, ha egyik-másik szette butoradarab megrecscent, hogy ez, vagy amaz régi udvarlója nyugtalankodik a másvilágban. Idővel bizonyos divattá lett abban a jó társaságban, amelynek férfitagjai a különös hölgyvel ismeretséget tartottak, hagyományozni valamit a „felejthetetlen Fanni”-nak. Sőt a társaság hölgytagjai is tudomással bírtak Fanni felől és néha még maguk is közbenjárak haldokló apjuknál, ferjüknél vagy fiuknál, hogy Fannit a végredelelelől ki ne felejtsek.

Egy szomszédfalubeli kurtanemes, bizonyos Brocskay, midőn halál: napja elérkezett, karnegombos mentéjét szintén a „felejthetetlen Fanninak” hagyományozta, bár valójában sohasem ismerte Fannit. De hát divat volt a hagyományozás és a divatnak hódolt az öreg kurtanemes is. Ha — z öreg magának, el-gou-lóp-pok, vagy vén katonák haláloztak el ez időben az ors-ágre-zben, valaki mindig fölvetette a-kivá-c-i kérdés:

— Ugyan mit hagyott Fanninak?

Mert, mondom, az természetes volt, hogy Fanninak része volt minden hagyatékban. — S szegény Fannit — a hiru kurtanemesen kívül — mások is kompromittáltak haláluk után, de Fanni meg-vu-zással vette sorsát.

— Csak badd legyek, ha nekik jól esik; hitessék el a világgal, hogy mindnyáján a szeretőim voltak! — mondta busan és a régi házban ilyenformán

annyi ócska ba-or, kép és mindenféle emlék halmozódott föl, hogy néha még maga Fanni is összevesszett, hogy melyik holmit kiől is örökölte. Egy karrarai vázának például állandóan két hagyományozót tulajdonított: egy német gróft és egy pesti háziurat. Bizonnyosan nem tudta, hogy melyiktől örökölte, de viszont egyiknek sem akarta az emléket megsértetni.

A legnevezetesebb hagyatékok azonban mégis csak az arcképek voltak. A vén gavallérok többnyire valamely fiatalkori arcképpel jutalmazták meg halálukban Fannit és az arcképek: fotografiai, olajfestmények, krétarajzok megtölthették a ház minden szobáit. Ott függtek egymás mellett a legkülönbözőbb divat szerinti öltöztöltött gavallérok a kemény rámak között.

A szelidek, a mérgesek, az alázatosok, az elbizakodottak. Nagy és kis bajszosok, dusszakalak és hosszú fűrők voltak azok csupaszkepű fiatal urak és kopaszfejű vágók arcképeivel. Egyik-másik elcséges pilantásokkal látszott váltani a szemlővel, mások mintegy integetni, beszélni látszottak. Fanni bő pongyolában, dragonyos alekjával és katonás lépteivel mindennap végigjárta az arcképeket és mintegy rendet teremteni a fejtékenykedők, a haragvók között, megvigasztalta a busongókat és beszélgetett a négedesekkel. A porlóruha végigszaladt az egykor eleven ábrázatokon és Fanni dedelgetve cirogatta kedvencét.

— Jól viseljétek magatokat, én kedveseim — modogatta.

S egy napon, midőn a vörös gróf arcképe lefekte szomszédját, az ünnepi, Fanni a vörös gróft büntetésből a hátszobájából az ebédlőbe helyezte. S a vörös gróf busulni látszott emiatt.

Iván a mulait e hallékbán már a harmadik hetet töltötte s az arcképekkel, butorokkal megismerkedett. Iván festőművész volt, aki bizonyos pénzüsségért vállalkozott arra, hogy Fannit lefesti és ezért tartózkodott a falusi házban. Se drót, se fiatalember nem volt Iván és egészséges érzései eddig nem hozták kísértésbe, hogy a saját arcképet is felakassza a mulait logájának arcképcarnokába. Az arcképekűk szokásos bókjain kívül eddig egyebet még nem mondott az idős, de még mindig nem eléggé öreg hölgynek és eszedágban sem volt halála órájára gondolni, midőn esetleg hagyományozni kellene valamely emléktárgyat a „felejthetetlen Fanninak”. Inkább bizonyos szomorúsággal gondolt az arcképekre, amelyek még elevenek voltak, bizonyosan nem számítottak arra, hogy a halottak csarnokába jutva, ennyi sokan lesznek egybirt. Sőt egyik-másik kép látszólag haragudott is azért, hogy ennyien gyűltek egybe haláluk után. Némelyi zászlorak ajkán olt jebegett és szó, hogy: bagáza. S Iván, a festő, jól nevelt emberhez méltóan nem akart semmire terebre lenni, még halála után sem.

De ezen a nyári éjszakan, midőn a keit sólító háttérből egyszerre kijárlant

gyalása közben kompromisszum tárgyalások lesznek az ellenzék és a kormánypart között. Az a meggyőződés, hogy végül is meg lesz a béke. Nem fog könnyen menni, hekeleg fognak elhúzódni a tárgyalások, de mindkettről részről be fogják látni, hogy az ország fejlődése érdekében meg kell csinálni, a konszolidált parlamenti békét.

(Mátyóffy Márton)

udvari tanácsos, a munkapárt egyik legkiválóbb tagja a következőket jelentette ki tudósítónk előtt:

— A munkapárt azért vállalkozott kormányalkotásra, hogy kitűzött célját megvalósítsa. Ezt törvényes eszközökkel meg is kell valósítani. E cél pedig csak úgy tudja elérni, ha biztosítani tudja a parlament békét munkáját. Ez involválja azt, hogy a jogos és törvényes többségi akaratnak minden vonalon és föltétlenül érvényesülnie kell. Ha a munkapárt meg akarja valósítani kitűzött célját, akkor az arra vonatkozó eszközeit minden habozás nélkül alkalmazni kell.

A delegáció ülése.

Apponyi nagy beszéde.

Bizalom a külügyminiszternek.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, december 29.

A magyar delegáció Láng Lajos elnökével ma délelőtti folytatja ülését, melyen Pap Géza előadó ismerette és elfogadásra ajánlotta a közös költségvetés négy havi provizóriumos javaslatát. Előadásában utalt arra, hogy a külügyminiszter fejtegetései általános megnyugvást kellettek és különösen helyesléssel találkozott az, amit a magyar kereskedelmi érdekek megóvásáról mondott.

Az előadó után Apponyi Albert gróf emelkedett szólásra. Feltűnőnek tartja azt, hogy míg a magyar képviselőház a kormányt csak egy hónapos indennitást adott, addig a közös kormány négy havi provizóriumot kér. Foglalkozni óhajt Aehrenthal gróf fejtegetéseivel, de a mai körülmények közülnem tartja időszerűnek, hogy azokat részleteiben bírálja. Szükségessé tartja, hogy Magyarország egész súlyát latbavesse amellett, hogy a mi politikánk vezérsíllaga legyen az európai békének. (Általános éljenzés úgy az ellenzéken, mint a munkapárton.) de nem hagyhatja szó nélkül a hadügyminiszternek hangulat-keltésre szánt ama kijelentését, hogy a hadsereg állapota kedvezőtlen. Ezzel a kijelentéssel a hadügyminiszter nem segít a véderőjavaslat sorsán. Téves az a fel-

a háziaszony fehér pongyolája és álmatag léptekkel vonult el. Iván mellett a kivilágított ebédő felé, a festőt érthetetlen vágyakozás lepte meg. Onkéntelenül föl-emelkedett helyéről és követte Fannit az ebédőbe. A ház asszonya még mindig szép arcán megjelent az a mosolygás, ami akkor szokásos a nőknél, midőn biztatni akarnak valakit. Iván, mint egy nevetlen kanász, megragadva Fanni asszony kezét és azt mondta:

— Imádom, nagyságos asszony! E percben sajtóságos zörgés volt hallható az ebédőszoba különböző részeiben. A sok archép közül néhány megingott helyén, a város gróf képe szinte a szoba közepéig ugrott és ott megállt egy széklárhoz támaszkodva. De zörgtek a többi képek is, szuette butorok nyikorogtak és az ambituorál hívós, kriptai szél csapott a szobába, ami megremegette a gyertyák lángját.

Fanni asszony rosszkedvűen állott fel:

— Mit barmoltok? — kiáltott haragosan a képekre. — Vén bolondok! Híaz tudjátok, hogy csak a tettek vagyok! A szél elmost, a képek helyreigazodtak és a vén karosszék megnyugodott a sarokban. Iván, a festő viaszolt az ambituorra és magában azt gondolta:

— Nem... Halálom után nem akarok nyugtalankodni!

Mint ezekből látnivaló, Fanni egyike volt azoknak a boszorkányoknak, akik, midőn hatalmukba kerítették a férfiakat, midőn szabadon nem bocsátották. Még haláluk után is uralkodott rajtuk.

logás, hogy a magyarság ellene volna a hadsereg fejlesztésének, nekünk csak az ellen van kifogásunk, hogy az erőszáítás, melyre felhívunk, nem arányos az ország anyagi helyzetével.

Burján báró közös pénzügyminiszter válaszul Apponyinak és kijelenti, hogy midőn 4 hónapos indennitást kér, nem lépi túl a törvényes határt és fentartja az országgyűlés részére a megzavazás jogát.

Miklós Ödön határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a delegáció kifejezi a hármasszövetséghez való tártorithatatlan ragaszkodását és bizalmát nyitvánítja Aehrenthal gróf külügyminiszternek a béke céljait szolgáló politikájáért.

A miniszterelnök a királlyal.

Jelentés a horvát kérdésről.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, dec. 29.

A király Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt ma délután 2 órákor külön kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a politikai és parlamenti helyzetéről tett jelentést, de az audiencián nagy szerepet játszott a horvát kérdés is. — A kihallgatás előtt ugyanis a miniszterelnök hosszasan konferált Tomascics dr. horvát bánnal és e konferencia eredményéről tett jelentést a királlyal.

Feltűnő, hogy Rauch báró, volt horvát bán is Bécsben tartózkodik.

Véres bíróválasztás Keszthelyen.

Nem jelölték a régi bíró.

Megszurkáltak egy nyomdászt.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Keszthely, dec. 29.

Izgalmas napja volt tegnap Keszthelynek, ahol a községi bíróválasztás zajlott le eddig soha elő nem fordult izgalmak között. A főszolgabíró magatartása a bíróválasztáson keltette a nagy kedélyhullámzást a közönségben és estére már vérrel is emlékeztetessé lett a keszthelyi bíróválasztás.

Nagy érdeklődés mellett kezdődött a bíróválasztás, melynek hetek óta két komoly jelöltje volt, Nagy István az eddigi bíró és Reischl Imre. A község nagy része Nagy Istvánt óhajította újból megválasztani, kinek nagy népszerűsége szinte kétségtelemné tette a választás eredményét. Óriási kínos meglepetésként hatott tehát, midőn a tisztújító közgyűlésen a tb. főszolgabíró, Farkas Kálmán, törvényszéki jogával élve Nagy Istvánt nem kandidálta a választásra. Így tehát Nagy Istvánra egyáltalán nem lehetett szavazni. Emiatt hangos zúgolódás támadt a bíróválasztók soraiban, kiknek nevében dr. Mojzer közlegeti orvos tiltakozott a kandidálás ellen és nagy löveg választó elhatározta, hogy e dologban jelentést tesznek a főispánnak. A választás ezek után természetesen Reischl Imre gy zelmével végződött.

Az egész városban a legizgalottabb hangulat támadt a történet nyomában és a helyzet valósággal veszélyessé vált amiatt, mert ma éppen hetivásár van itt, ami nagyban megkönnyíti a csoportosulást. Egyébként a csendőrség vigyáz a legszigorúbban a rendre. Ma délelőtti már véres folytatása is lett a dolognak. Nádai Ignác könyvnyomdász, kinek nyomdájában egy Reischl-féle kortescédulát készítettek, ma reggel az üzletbe menet valaki orvult megtámadta és véresre szurkálta. Nádait eszméletlen állapotban szállították lakására, a szurkálót pedig rendőrök és csendőrök keresik.

HIREK.

Karay Anna regénye.

„Megfagyott rózsák”

Holnapi, újsí számunkban megkezdjük Szabóné Karay Anna

„Megfagyott rózsák”

című regényének közlését.

Szabóné-Karay Anna meghitt és szeretettel közöndött ismerőse a Zala olvasóinak. Az ő tollából közöltük „A lilium árnya” című regényünket, melynek páratlanul élénk és mely hatása volt. Olvasóink bizonyára emlékeznek még egy tiszta és eszményi leánylétnek erre a megkapó leírására, melyhez hasonlóan üde és nemes a

„Megfagyott rózsák”

tárgya is. Karay Annának ezt az újabb, értékes, szép regényét megszakítás nélkül, folytatásokban közöljük.

— Kinevezések a veszprémi káptalanban. Csak nemrég közöltünk számos egyházi előléptetést, amiket Öfelsége a veszprémi káptalan kanonoki karában eszközölt. A mai hivatalos lap újból közöl egy királyi kéziratot, mely ugyane káptalan tagjainak újabb kinevezéséről szól. A kézirat szövege a következő:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére a veszprémi székeskáptalanban Néger Ágoston éneklőkanonoknak, kercsi címzetes apát, a Davidicum káptalani árvaház főigazgatójának az olvasókanonoki székre, Kránitz Kálmán órkánonok, felszentelt püspök, püspöki helynöknek az éneklőkanonoki székre, dr. Rada István csöppfőti címzetes prépost, Szent Mihályról nevezett hantali prépost és székesegyházi főesperesnek az órkánonoki székre, Kauzli Dezső papnevelői kormányzó és zalai főesperesnek, a Szent Mihályról nevezett hantali prépostságra és székesegyházi főesperességre, Pélér Pál belvárosi címzetes apát; somogyi főesperesnek a zalai főesperességre, dr. Molnár Dénes körtvélyesi címzetes apát, pápai főesperesnek a romogyi főesperességre, Adam János hevizai címzetes apát, segédsi főesperesnek a pápai főesperességre és végül dr. Simon György idősb mesterkanonoknak a segédsi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván: az ekként megüresedett utolsó mesterkanonokságot dr. Csizsarik Jánosnak, a pápa Öszentésgének házi főpapjának, a Szentszéknél levő nagykövetségem egyházi jogi tanácsosainak adományozom.

Kelt Bécsben, 1911. évi dec. 15-én.

Ferenc József s. k.

Gróf Zichy János s. k.

— Az új és a kanizsai üzletek. A kereskedőket és a vásárló közönséget egyaránt erősen érinti a holnapután kezdődő kettősünnep. E hó 31-ére, az új napját megelőző vasárnapra, tudvalegőleg nem függesztette fel a miniszter a vásárlási munkaszünetet, miként azt egy héttel korábban, i. hó 27-én tette, s ezért vasárnap az összes boltokat mint rendesen, délelőtti 10 óráig zárják. Még ennél is fontosabb azonban a közönségnek azt tudni, hogy a kanizsai kereskedők elhatározták, hogy új napján üzleteiket egész nap zárva tartják. Ajánlatos tehát, hogy mindenki e rendhez igazodjék és ne akarja bevásárlásait a kettős ünnepre halasztani, mert könnyen póru járhat.

— Szélesend. Karácsony ól ujesztendőig riporternek lenni utolsó folog. Olyan ez a furcsa mesterség, hogy nekünk flogje, ha csak egy szikra van benne. A flogjezi újságíróból, anit jobban érzi magát, minél több a dolog, az irnivalója, pedig a jövedelem, az ugynevezett fizetés az mindig egyforma. Ilyen ambíciók mellett egyenesen túrhetetlen az újságíró helyzete ebben az egyheti intervallumban, amikor az egész földkerekség hivatalvilágában valami olyan titkos, néma szövetség támad arra, hogy ez idő alatt senki nem fog dolgozni úgy, hogy annak lát-szajja is legyen. Azok a hivatalok, melyek munkájá máskor úgy ontotta az újságyanyag, mint Tripolis bejáse az arab csapatokat, mintha csak sztrájkba lépett volna három nap óta. „Nincs semmi kérem, újságha való”, gyödlőnek és bíldőnek emeletéről-emeletre és szobáról-szobára

bennünk. S így megy ez a rendőrség, városkázán, törvényszéken vége-végig mindenütt. Itt már igazán csak az ujesztendő regit, amelyet mi, az újságírók még egygyel több okból várunk nagy reménykedéssel, mint egyéb közönséges halandók, abból az okból, hogy az általános kívánságok teljesülésén felelő talán több irnivalót is hoz majd az ujesztendő. Furcsa kívánság, de így van!

— Kaposvár ambíciója. Kaposvár városa annak idején elhatározta, hogy százszáz koronás szinkört épít. Közben toldozták, földöztek a terveket annyira, hogy mire elkészültek, négyszázszáz koronás szinkhár állott a vasuti utcában. A kaposváriakat boldoggá tette a pompás épület s hónapokig élén a főváros lázában. Csak most kezdtek arról tana-kodni, hogy a gyönyörű paradénak ki fizeti meg az árát. A kormány százszáz hozzájárulást ígért s most, hogy a száma erősen asorija a város, arra kéri, hogy a kormányt, hogy a hozzájárulást emelje fel kétszázszáz koronára. E héten érkezett le a kormány válasza, mely közli, hogy a kérés nem teljesítheti s a százszáz koronás hozzájárulást nem emeli fel. Most persze nagy a megdöbbenés Kaposvároti s késő bánattal keresik, kik azok, akik a nagyobb kormánytámogatás reményében a várost erején felül való költsézésbe vitték bele.

— Állami tisztviselők pótléka. Páncsova városa tegnap átiratot küldött Zala-vármegye törvényhatóságához, amelyben azt kéri, hogy az állami tisztviselők és alkalmazottak drágasági és családi pótlékának engedélyezése érdekében benyújtott országos központi fölterjesztéshez csatlakozzék.

— Magyar név. Fleischhacker József helybeli borbély és fodrász nevét belügy-miniszeri engedéllyel Fodor-ra változtatta.

— Fényes Annuska emlékirata. Fényes Annuska, a csöpp primadonna, karácsonyra szintén nyilatkozott egyik újságban, de nem oly röviden, modorosan, mint a nagy primadonnák, hanem okosan, hosszan, kimerítően, elmondván 13 éves életének minden nevezetesebb mozzanatát. Fényes Annuskát Nagykánizsán is ismerik és szeretik, ezért kötelességné, hogy a terjedelmes memoárból legalább néhány komoly sort közöljünk. E komolyabb sorok a következők:

Az életem akkor kezdődött, — írja Annuska — mikor születtem. De én erre nem emlékszem. Anyuskám emlékszik rá, mert ő akkor Nagyváradon volt, ahol én születtem. A keresztnevelembe bele van írva, hogy amikor születtem, akkor milyen dátum volt vagyis 1899 január 6-án születtem Nagyvárad, Biharmegye székelye és aznap éppen Vízkereszt napja volt. Azért van az, hogy minden évben Vízkeresztkor van a születésnapom, jövőre is Vízkeresztkor lesz, még pedig január 6-án a születésem napján.

— Alaposan végzett magával. Pécsről írják: Borzalmas módon vetett véget az életének Szemréd Tivadar 47 éves írónak, aki Pécsi városi hivatalnál mint kiadó volt alkalmazásban. Szemréd Tivadar család nélkül, egyedül, teljesen elhagyatva élt az Ágota-utcában levő, saját házában. Rákbetegség kinozta, amely ellen nem tudott seholsem gyógyulást találni, emellett még érzékeny lelkiéleti ember is volt. Különösen most a karácsonyi ünnepek voltak nagy hatással lelkére, mert az ünnepeket teljesen egyedül, magára hagyatva kellett eltöltenie. Buskomorsága fokozódott, fokozódott, míg tegnap délután valószínűleg pillanatnyi elmerzavásban borzalmas módon véget vetett életének. Tegnap délután felment házának padlására. Közvetlen a padlásajtó mellett levő gerendára akasztotta fel magát s ugyanakkor kétszer a halántékába is lőtt. A második lövéstől elszakadt a kötél a Szermerád holtan zuhant le a padláslepcsőkre. A házban lakók figyelmeztettek a lövés zajára s keresni kezdték Szermerádot, míg végre összeroncsolt fejét holtan megtalálták a padláslepcsőkön. Az életunt írónak, aki pontosan végezte hivatali munkáját, egy levelet hagyott hátra, amelyben életuntágát hozza fel öngyilkosságának okául. Vagyontát a Pécsi térlátványvakok intézetének hagyományozta.

— Nagy újsí vásár Szécs Antal mű-órás és látszerész, Szarvas szálloda. 7000

— Háromszáz új rendőri állás Pesten. Budapest székesfőváros rendőrfőkapitányságától egy tucat feltűnő kékségű plakát érkezett ma Nagykanizsára kiragasztás végett. Dr. Boza Dező budapesti rendőrkapitány háromszáz új rendőrt keres az egész országban Budapest részére. A felhívás szerint 1000–1600 korona fizetést kapnak a pesti rendőrök, ezenkívül többféle címen még néhány száz koronát. Sőt a nyílhangú felhívás 200 korona átlagos évi mellékjövedelemről is említi. A pályázati feltételek szerint azokat akceptálják, akik katonaviselték és altisztek voltak, 30 évnél idősebbek és a magyar nyelvet szóban s írásban tökéletesen bírják. A próbaszolgálat fél esztendő. Ha rendőr pár évig kifogástalanul szolgált, s altiszti állás betöltésére alkalmasnak bizonyult, a megfelelő tanfolyamok elvégzése és a vizsgák sikeres letétele után ellenőrré, majd őrmesterré nevezhető ki. A pályázók katonai és egyéb okmányokkal felszerelve személyesen tartoznak jelentkezni Budapesten a keleti pályaudvar szomszédságában (VIII. ker. Mosonyi-u. 5. sz.) a székesfővárosi államrendőrség főparancsnokságánál.

— A Nyugat Ignótus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat karácsonyi száma kétszeres terjedelmű 160 oldal, melyben rendkívül érdekes szépirodalmi és kritikai közlemények mellett Móricz Zsigmond „Árványok” című regényét is teljesen közli. — Tartalom: Móricz Zsigmond: Árványok. (Regény.) Ady Endre: Versek. Ignótus: A Nyugat magyartalanságairól. Babit Mihály: A férfi Vörösmarty. Lányi Sarolta: Versek. Tóth Wanda: Vázlat. (Novella). Lengyel Géza: Kersztók Károly. Krúdy Gyula: Cholnoky Viktorról. Szép Ernő: Versek. Heltai Jenő: Mese a gazdag költőről és a szegény költőről. Szabó Dező: A romantikus Ady. Pelerdy István: Egy husz éves lánynak. (Vers). Pásztor Árpád: Schumann Trio, Op. 8. (Vers). Szomory Dező: Floria Tosca. (Novella). György Mátyas: Versek. — Figyelő: Szini Gyula: Cholnoky Viktor. Az Alerion-madár vére. Kuncz Aladár: Gyal Peleskei nőtársa. Várady István: Pakots József. Az asszonyok rágalmozója. Elek Artúr: Wagner Ottó Budapesten. Lengyel Géza: Pór Bertalan freskója. Szép Ernő: A Népopera nézőtere. Bálint Aladár: A Népopera első estje. Berény Róbert: Új magyar Zene Egyesület. Radó Sámuel: A kivándorlás. Erdélyi Jenő: Egy kicsiny aggasztó elműlése. — Disputa: Fenyő Miksa, Tersánszky Józsi Jenő, Boross László. A Nyugat hírei. A Nyugat főmunkatársai Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babit Mihály, Halász Imre, Halvány Lajos, Móricz Zsigmond. — A Nyugat előfizetési ára egész évre 24 kor., félre 12 kor. Egyes szám ára: 1 kor. 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Mérék-utca 9. Műtárványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

KOHOLT LEVELEK

(Hiteles hamisítványok.)

(A zalaegerszeg—szilvási posta-igazgatóság elrendelte, hogy a kocsi-posta ezenül pénzt ne szedjen, csak leveleket.)

Tekintetes Szerkesztő Ur,

nem tehetjük meg, engedjen meg nekünk, szakszervezetünk becsülete nem engedi, hogy ne írjunk önnek. Hisz a pécsi posta-igazgatóság éppen b. lapja útján kerestett hosszú bizonyítványokkal ellátott postarabliát a zalaegerszeg—zalaszentiváni éjjeli kocsi-postájáért kiadó, alkalom kihasználása végett, sőt céljából.

Most ellenben tessék elképzelni a helyzetet: a postaigazgatóság sütyomban és a mi megkérdésünk nélkül elrendelte, hogy azon a kirablásra oly kedvező alkalomosságon ne szállítsanak pénzt. Nem kell megindokolnunk, hogy ez az intéz-

kedés ránk nézve sérelmes s hogy anyagi jogszabályba ütközik.

Sérelmes, mert a mi anyagi károsodásunkkal jár s beletöközik érdekeinket kívül abba a jogszabályba, mely szerint az oknak okozója oka egyúttal az okozottnak is. Vagyis: ha mi pénznek okából letaláljuk ötni az általunk különben nagyrabecsült Mester Postaszolgát s a nemkülönben megkülönböztetett tisztjeit elmentett Monsieur de Postakocsist — akkor az eredményért, mely így halálos exitus lényáladékát foglalja magában, a mi pénzvágunk fog felelősségre vonatni és elfogatásunk nem remélt esetében bennünket ér a büntetés. Pedig a postarablás eredménytelensége csakis annak az oka lenne, hogy bennünket nem értesítették arról, hogy a kiváló postakocsi semmi egyebet nem rejt magában, mint alkalmat egy eredménytelen rablásra s egy eredményes többszörös gyilkosságra. Annyit megérdemlünk a postaigazgatóságtól, hogy ily felesleges fáradságtól megkíméljenek bennünket a megkíméljük egy, a másvilágra leendő ut céljaitól fáradsálmaitól a kocsi utasait.

Hogy az értesítést mily uton juttathatja hozzánk a postaigazgatóság, azért törje ő a fejét, talán hamarabb rájön arra, mint a 25 év előtt ugyanott elkövetett, de máig is kiderítetlen postarablás tettesseire.

Egyebekben maradjunk kiváló tisztjeitől

Több postarabló.

PÁRTOLJUK A MEGYEI IPART!

ANIMO PEZSGÓ

a legjobb italom: Ital.

Minden jótth kávéháznál, vendéglőben és csmegeüzletben kapható.

Kérjünk :: mindenütt

ANIMO-PEZSGÓ!

Muraközi pezsgőgyár r.t. Csáktornyán

A hölgyeket érdekli különösen,

hogy

estélyi és alkalmi cipők

hat kor.-ért

is kaphatók.

Miltényi Sándor és Fia

cipőraktárában, a városházban.

5042

UJÉVI

ajándéknak

legjobban megfelelő cikkek, u. m.:

Fényképező gépek, Égető készülékek, Biztonsági borotválókésék, Hajfésű garnitúrák, Manikűr készletek, Illatszerek

Kaphatók:

DROGERIA a Vörös-kereszthez Nagykanizsa, Városház-palota.

Táviratok és telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 29.

Változó idő várható sok helyütt csapadékkal és fagyokkal. Déli hőmérséklet 1-4 C.

Bótvary Magda öngyilkos lett.

Nagyvárad, dec. 29. Emlékeztet a név Bótvary Magda neve; kit a budapesti esküdtszék nemrég mentett fel a vád alól, amiért dr. Vaisz György nyug. katonaoorvosnak, aki elhagyta, golyót röpített a fejébe. A leányt egy nagyváradi kabaré szerződtette, de a szerencsétlen teremtes nem volt meglegedve sorsával és ma hajnalban szállóbeli lakásán melbe lőtte magát. A revolver dörrenését meghallva a szálló személyzete, betörték az ajtót és a szőnyegen átlótt-mellé találták az öngyilkost. A golyó tüdejét járta át a szerencsétlenné, kit halálos sebével a bihari kórházba szállítottak.

Villamos karambol.

Budapest, december 29. A Népszínház-utca és József-körút sarkán ma délelőtt összeütközött két villamos, melyek utasai közül többen könnyebb sebesülést szenvedtek. Mindkét kocsi használhatatlanná vált.

A Schwartzterbeli tűzhalál.

Budapest, dec. 29. A mai lapok hasábsos tudósításokat közöltek arról a borzalmas öngyilkosságról, amit a Schwartzter-szanaszatóriumban egy elmebeteg mágnesszony követett. Báró Hauer Lipót altábornagy felesége egy őrizetlen pillanatban sóborszesszel leöntötte magát és a szeszszel itatott ruhát meggyújtotta. A szerencsétlen báróné olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy máj egy-napi kintlódás után meghalt. A rendőrség ma ez ügyben kihallgatta a szanaszatórium személyzetét és elrendelte a vizsgálatot a Schwartzter-szanaszatórium igazgatója ellen. A vizsgálat gondatlanság miatt folyik, mert az öngyilkost egyedül hagyták s ezzel lehetővé tették a rémes eset megtörténését.

Rabságból megszökött tisz.

Galac, dec. 29. Az éjszaka az itteni várból, mely egyszersmind katonai börtön, megszökött Lux János 6 évi várfogságra ítélt honvédszázados. A kapitány a karácsonyi ajándékairól összegyűjtötte a spárgákat és ezeket összekötve leereszkedett a mélységbe, ahonnan sikerült nyomtalanul eltűnnie. A várparancsnokság ez ügyben minden felvilágosítást megtagad.

Megőrült váltohamisító.

Szabadka, dec. 29. Még ez év tavaszán történt, hogy Szűcs Dező főmérnököt letartóztatták, mivel apósának, Halász tábornoknak nevére mintegy 100 ezer korona értékű váltót hamisított és ezekkel több itteni tá-arekpenztárt becsapott. A szerencsétlen emberen ma a vizsgálati fogságban öröklést tört ki, amiért Budapestre szállították egy elmegyógyintézetbe.

Szilvester-Estély

kitűnő cigány zenekar HANGVERSENYESZ a Régi Kápolna vendéglőben, számos látogatót kér — Maschanzker Ignác vendégfőnök.

Törvényszék.

§ Szabadon bocsátották az esztéregnyei szurnálót. Az őz elején történt Esztéregnyén, hogy egy vasárnap este a falu főútcáján agyonszúrták Vörös György gazdát. A nyomozás megállapította, hogy a szurkálást a Harangozó család férfinagjai követték el, még pedig vagy az apa, vagy felnőtt fia. A gyanúba veti emberek egész szokatlan módon nem egymásra fogták a halálos szurások elkövetését, hanem inkább mentették egymást, az apa a fiait, ezek meg az apjukat és mindenáron arról igyekeztek meggyőzni a hatóságokat, hogy a másik nem bűnös. Ennek az atyafiságos nagy jóindulatnak már hetekkel ezelőtt meg lett az eredménye, hogy az ügyesség az öreg Harangozó Ferenc ellen ejtette a halált okozó súlyos testisértes vádját és az őregt erre szabadon bocsátották. A fia, Harangozó Lajos azonban továbbra is vizsgálati fogságban maradt és ellene tegnapra volt a főtárgyalás kitűzve. A főtárgyalást azonban elhalasztották január 11-re, mert időközben a meggyilkolt ember özvegye az ügyész által elejtett vádat mint pótmagánvádló az öreg Harangozó ellen felvette és így a törvényszék jónak látta bevárni, hogy a vádtanács az öreg Harangozót vád alá helyezi-e vagy sem. Mert ha a pótmagánvadás megállna, akkor felesleges munka, pénz és időpazarlás lenne a két vádlott, apa és fia bűnügyét külön-külön főtárgyaláson tárgyalni. A tegnap elhalasztott főtárgyaláson mindössze annyi történt, hogy a fiut, Harangozó Lajos-t is szabadlábra helyezték, mert feleslegesnek nyilvánították további vizsgálati fogságban való tartását.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölöszerkesztő: NAGY SAMU.

Igazgató: BOROS JÁNOS.

A gőzfürdő-vendéglő

teljes berendezését (asztalok, székek, jégsekreány, söntés stb.) olcsón eladom.

CSILLAG

Vadestély

a Badacsonyan szombaton, f. hó 30-án HORVÁTH BANDI kitűnő zenekara közreműködésével. — Számos látogatót kér — BADACSONY vendéglő.

Irodaszolga

intelligens, jó írással, megbízható egyén, helybeli kereskedelmi magánczéghez kerestetik; németül tudás kívánatos. — Sajátkezűleg írt ajánlatok, eddig működés és fizetési igény megjelölésével, „Megbízható” jellege alatt a „ZALA” kiadóhivatalhoz intézendők.

7062

Szőrmekabátok, boák, muffok

mérték után a legújabb divat szerint izlésesen és jutányos áron készülnek

SCHWEIGER SÁNDOR szűcs-mesternél KESZTHELYEN.

Kész áruk dús választékban és elsőrendű divatlapok a tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak vételköttelezettség nélkül.

Mindenemű szőrmézalakításokat elvállalok. Uidek megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

Házlebontás miatt, valamint előrehaladott idény miatt az összes raktáron levő téli áruk u. m.:

Női-, leányka, plüsch-kabátok és bundák, téli szövetek, barchetok, kész blousok, boák és muffok

gyári áron alul lesznek kiárúsítva.

Üzletberendezés és portale

Kiváló tisztelettel

tűkörüvegekkel olcsón eladó.

Stern József.

Kereskedők és iparosok
figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRT

heti és napi tömböket,
szab- és falinaptárakat

cégnyomással,

diszes kivitelben, bármilyen mennyiségben készít és szállít a

Zala Nyomda R.-Társ.

Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

Használt építési anyag.

Tégla, ablakok, ajtók, tetőszerkezet, padlózatstb. egészben, vagy részben

ELADÓ.

Bővebbet: ZERKOWITZ Lajos ut. Irodájába.

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, fiú és gyermek-kalap és sapka-árukat

igen méltányos áron kiárúsítom.

Plüsch és bársony, fű és férfi kalapok, kemény nyüzörj férfikalapok, Pichter, gráci den férfi és fiú kalapok, szörme sapkák, Biber, Nutria, Rése, bárány férfi és gyermekek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szíveskedjen letelepedezze és ragadja meg ezen kedvező alkalmat. — Kiváló tisztelettel

„Kalap Király”

WELLSCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erzsébet-ter 23. szám.

Portál és berendezés eladó.

OBERURSELI MÓTORGYÁR RESZV.-TARS.

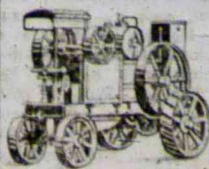
Bécs, VI/4 Gumpendorferstrasse 72.

Diesel-motorok.

Stabil-benzinmotorok. Motorcéplőkészletek.

Magánjáró és Szívógáz-motorok.

Kétütemű nyersolajmotorok.

„GNOM” a legjobb motor!

Újévi vásár!

LEGJÁBB gyermekjátékok

Színházi és bált sálók, ridikülök, pénz- és szivartárcák, valamint bőrdolgáruk, szentpétervári sárcipők és valódi teveször-házicipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza, N.-kanizsa, Verut-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejáratu befűtött szoba is kiadó. 6066

Az „HOFRI” kávéházban

1911. december hó 25. től — 1912. január 2-ig naponként egy elsőrendű

NŐI - ZENEKAR

Kaupi Józsa karmesterő vezetése alatt hangversenyez.

Amidőn a nagyközönség szíves jóindulatu pártfogását kérem vagyok kiváló tisztelettel

Berger Ignác távész.

Barcsi fiatal sertés

levágott állapotban különféle súlyban házhoz szállítva, kapható kg-ként K 1.40 árban. Bél és pajslt ingyen hozzá. Megrendelhető:

LÉGRÁDY JÁNOSNÁL

Teleki-utca 31.

7038

Janda K. Petermann József élő és művirág kereskedő utóda
Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhető: Élővirágok u. m. rózsák, székli, orgona, gyöngyvirág, ibolya, margaretha, rezeda, narcis, mimosa, asparagus és páfrányzöld. Nev- és születésnapi, menyasszonyi és keresztelési csokrok: 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K árban.

Báti csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50 korona. Élő és művirág kosarak: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 korona. Virágkosarak és jardinierek a leggyorsabbított a legdise-sebb kivitelig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 000-ig.

Virágkereskedésben mindenféle szobanövény, palma és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserépek, virágvázá, kosarak, jardinierek és virágvázába való tartós művirágokban. Az élővirág kizárólag Olasz és Franciaországból érkezik.

Kivánatra árjegyzéket küldök.

Ha köhög és rekedt: vegyen

„SENEGA mellpasztillákat”

Ha hurutos 1 doboz 50 fill.

„BRONCHIAL tablettákat”

Egy doboz 1 korona.

Ha náthás: „MENTOLIN”-t 20 fillér.

Kapható: REIK GYULA Salvator gyógyszerárában Nagykanizsán.

Máriatelepen közel az állomáshoz fél hold szőlő eladó.

Bővebbet Krausz Mór tulajdonosnál.

MAYER KLOTILD

Villa yerőre berendezett

gőzmosodája

s fényvasaló intézete.

Fő-ut 15. Gyűjtő-lep Kazincy-u. 8.

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor.

Étkezési szor lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

50 év óta a lefőbb istállóban használatban éltégtelenség, rosm emésztésnél, a tej javítására s a teljes fokozásá.

Egy doboz ára K 1.40; Tel doboz 70 fillér.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Főraktár: Kwizda Ferenc János

A higienikus

PALMA
kaucsuk-cipősarok

Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorban

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy u. 1.
TELEFON-SZÁM 78.
egy melléklettel

A szerkesztőség által küldendő és szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megírásához nem vállalkozik és nem is vállalhatunk semmilyen formában a szerkesztőség.

Hirdetéseket és egyéni díjakat az alábbiak szerint kell megadni a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓVIZTÉM ÁRAI:			
Helyben	adatok	hordva:	Postai
Egy hóra	1,20 K	1,60 K	Egy hóra
Nagyobb	3,50	Nagyobb	4,50
Félóra	7,00	Félóra	8,00
Egy óra	14,00	Egy óra	18,00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hallás, látás, és egyéb károsodások esetén 50 fillér.

Egyéni és egyéni díjakat az alábbiak szerint kell megadni a kiadóhivatal.

XXVIII. évf. 297. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 31.

Kiadóhivatal: Zala Hirlap-kiadó és Nyomda Rt.

Házlebontás miatt, valamint előrehaladott idény miatt az összes raktáron levő téli áruk u. m.:

Női, leányka, plüsch-kabátok és bundák, téli szövetek, barchetok, kész blousok, boák és muffok gyári áron alul lesznek kiarusítva.

Üzletberendezés és portale tüköruvegekkel olcsón eladó.

Kiváló tisztelettel Stern József.

Világhírű Messmer-tea egyedüli elárusítása Strem és Klein gyarmatáru nagykereskedőnél NAGYKANIZSÁN.

Máriatelepen közel az állomáshoz fél hold szőlő eladó.

Bővebbet-Krausz Mór tulajdonosnál.

A HUNGARIA Általános Biztosító Részvénytársaság nagykanizsai főgynöksége a NAGYKANIZSAI TAKARÉPKÉSZTŐR RÉSZEVTÁRSASÁGNÁL

TELEFON: 231. sz.

Részvénytőke: K6.000.000

Elnök: Gróf Károlyi Imre. Igazgatói tanács: Bárány Fejérváry Imre

Tűz, baleset, szavatossági, élet és népbiztosítás, betöréssel lopás, jég, árvák és állatbiztosítás.

Központi székhely: Budapest, IV. Károly-körút 2. (a Kössuth Lajos utca sarkán.)

Olcsó díjak! Modern feltételek!

Kartellon kívül!

Estélyekre, esküvőkre, utcára és otthonra

legelegánsabb a

„Miltényi cipő”

Eleganciája utolérhetetlen és nem drága. — ÓRIÁSI RAKTÁR!

MAYER KLOTILD Villa yerőre berendezett

gőzmosodája

és fényvasaló intézete.

Fő-ut. 15. Gyűjtő-telep Kazinczy-u. 8.

Butor!

Gazdagon felszerelt raktár mindenféle asztalos és kárpitos

Butorokban.

Készítik és nagy választékban raktáron tartok angol börgarnitúrákat 1 kanapé, 2 fotel . . . 320 K-tól. Salón garnitúrákat kanapé, 2 fotel 4 szék . . . 240 K-tól. Szőnyeg-, ebédlő-divánokat 70 K-tól. Tökös, rézrudas szőnyeg-divánokat . . . 80 K-tól. Szövet divánokat . . . 40 K-tól. Ottománokat . . . 32 K-tól.

Frögy választék: Függyők, Ottomán, Takarék és Butorszövetekben

SOMOGYI EDE kárpitos butorraktárában NAGYKANIZSÁN, Kazinczy-utca (Városház épület).

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk

az „UJ PATRIA” pótkávét

a „BIVALY” gyári jeggyel.

A kávé ízétet

zamatosabbá és ízletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Janda K. Petermann József (le és művirág kereskedő) Nagykanizsa, Fő-ut 1. sz. Táviratcim: Petermann.

Megrendelhetők: Elővirágok u. m. : ózsa, székli, orgona, gyöngyvirág, hóvirág, margareta, rozsdás, narcis, mimosa, angyas és párlány-áld. Név és születési, menyasszonyi és házassági évkönyv: 5, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80 K. Arany.

Bájl csokrok: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40/50 koron. Elő és művirág kosarak: 6, 8, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 100 koron. Virágkosarak és jardinierek a leggyönyörűbből a legdrágábbáig: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 80, 100, 120, 150, 200 K-g.

Vitágkereskedésben mindenféle szobanövény, pálmák és virágzó növény is kapható. Nagy választék díszcserépek, virágvázáknak, kosarak, jardinierek és virágvázáknak való külön művirágokban. Az elővirág-készítési és Franciaországban érkező. Kívánságra árjegyzéket küldök.

ALAPITVA: 1889.

KARFMANN

TELEFON: 222.

Mór (terfiszabó - üzlet és saját műhelye) Nagykanizsán, 6. sz. alatt.

Állandóan nagy raktárt tart a legkiválóbb beiföldi és szavatolt legfinomabb angol szövetekből

Vidéki meghívásoknak személyesen tesz eleget.

Divat és sportöltönyök, libériák. Papi és katonai egyenruhák.

Előrendő kiszolgálás, szolid és olcsó árak.

Pártoljuk a megyei ipart!

ANIMO-PEZSGŐ

a legjobb ilyenmü ital.

Minden jobb kávéházban,
vendéglőben és csemege-
üzletben kapható.

Kérjen

mindenütt

ANIMO-
PEZSGŐT

Muraközi Pezsgőgyár Rt. Csáktornyan.

Kérjen

mindenütt

ANIMO-
PEZSGŐT

Megnyilt
Moskovits
Farkas és Társa
cipő- és csizmagyár
részv.-társ. fiókja
Nagykanizsa
Erzsébet-tér 21.

Egységes szabott gyári árak
7.50, 8.50, 10, 13, 17—
korona.

Megnyilt

fiókja

Megnyilt

Legfinomabb
hó és sárczipők

Saját javító műhely

Megtekinthető vételkényszer nélkül!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kádarcya. 3.
TELEFON-SZÁM 78.
 egy mellékállomással.

A szerkesztőség Betű-közlönyek a szerkesztőség címére küldendő. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk, a kéziratok leadását nem vonjuk felelősségre a szerkesztőség.

(Kiadóhivatal és nyitvatartás) díjtalanul érkezőknek van kiadóhivatal

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR/ÉK:

Helyben	Postai
hátréva hordva:	előfizetés:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedéve 3.50	Negyedéve 4.50
Féléve 7.00	Féléve 8.00
Egész évre 14.00	Egész évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, hűlő kiutazók és a szerkesztőség munkatársai 50 fillér.

Eljegyzi és a hűlő kiutazók 50 fillér.

Kiadóhivatal: 4. korcso.

XXVIII. évf. 297. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1911. december 31.

Zala Hírlap Iadó és Nyomda Rt.

A Zala műhelyéből.

Szalay Sándor távozása.

Nagykanizsa, dec. 30.

Részünkre, e lap szerkesztőségi tagjai részére fájdalmas meglepetéssel kezdődik az ujesztendő. — Szalay Sándor, ki előbb felelős, majd főszerkesztői minőségben kerek husz esztendőn át volt a mi jó gazdánk, vezetőnk, kollégánk, — ma megvált tőlünk. Bizonyára nem azzal az ehatározással, hogy a távozásakor érzett egyedülvalóságunkban ne támogatna bennünket továbbra is gyönyörű írásaival, emberszerető itélteinek tiszta igazságával; tollának aranyával, lelkének gyémántjaival.

A hivatalnok leteheti a tollát, a mérnök a műszert, az iparos a kalapácsot; a tanár leléphet a katedrőről s mehetnek nyugalomba anélkül, hogy hátratekintene nek hosszú működésük színhelyére; de az olyan újságíró részére, amilyen Szalay Sándor, örökké élő valóság maradnak azok a hasábo k, melyekbe beleírta ifjúságának hevét, erejét, eszményeit s férhídejének magasztosan emelkedett, bölcs életlátását.

Harmincöt év egy város zsurnalisztikájában s ebből husz esztendő egyetlen lapjánál: mi sejtünk csak, mily széles medrű munkásságnak, mennyi kilöbbant hévnek, a cselekvés mennyi boldog és lázas órájának, mily tenger örömeinek, csillogó jókedvnek, sikereknek, fájdalmainak, csalódásoknak foglalta ez. Szalay Sándor gyöngybetűinek az a megszámlálhatatlan sokasága, melyet ez idő alatt beleírt a mi lapunkba, hozzákapszolódik a város minden intézményéhez, kulturájának, társadalmának minden mozzanatához, akár elenyésztek már ezek, akár kivirágzásukban itt folytatódhatnak ma is előttünk. Ha forgatjuk e husz év kötetét és olvassuk bennük Szalay Sándor cikkei is, gyakran úgy tetszik, hogy egy kihűlt világ árnya suhan végig a lapokon; hol vannak azok az intézmények, társaságok, emberek, kikért Szalay Sándor egész valóját a fórumra vitte? Más lapok viszont az élő és lüktető ma frissességével, jelenével kapnak meg bennünket: sok-sok mai intézményünk alapkövén rajta van Szalay Sándor

kalapácsütésének a nyoma. Mindezt csak így ithagyni nem lehet, az újságíró életében nem lehet merev válaszfalat állítani azzal az egyszerű elhatározással, hogy eddig dolgoztam, etől kezdve pihenek. Szalay Sándor tolla tovább is a miénk és továbbra is a mi lapunk lesz az ő mesészerű szép, sok mondanivalójának a fóruma. Nem hagyhatja itt végleg a mi emésztő, gyötrelmes, gyönyörű mesterségünket, mert ezt harmincöt év után tenni egyenlő lenne azzal, hogy mindent itt hagy. Minden újságíró-tollban antheuszi vonások vannak s Szalay Sándor tolla is mindannyiszor ujját erőre fog kapni, valahányszor ő maga eljön közénk, megcsapja a „redakció levegője” és a valóságnak az az intenzívebb árja, mely az újságszerkesztőségben kavargó.

Nietsché egy reánk leverő meghatározása szerint minden újságírá s „permanens vaklármá.” Hát igaz, az események rohamos torló dásában a közvetlen érdeklődés nem állhat meg hosszasan a napi szenzáció mellett, de a publicista lelkes munkája, mint ható erő tovább rezeg emberekben és intézményekben, amint a modern, reformált Kanizsa kifejezése világosan visszavezethető arra a tintacseppre, melyet Szalay Sándor tolla először erre a célra szánt. Ahogy olvasuk és halljuk, nagy és emelkedett és mindenekfeletteredményes munka volt. Az eredménye az új Kanizsa, melyhez mindenki több igényt fűz és több jogot formál, mint annak az író tollnak a gazdája, mely az eszméknek és akcióknak akkori árját megindította. Igazi újságíró-viselkedés: mire érkezett a kasszáls ideje ő már messzejárt másutt, új és szép közéleti célok után.

Mi nem szedhetjük ma füzérbe harmincöt éves újsági és minden eredményét, eseményeit, jótetteit. Talán sejtí mindenki, mi telhetett attól az embertől, ki úgy verekedett egy város és társadalmának igazságaiért, hogy ezért magát hivatalos pályáján husz évig preterelődött akkor, mikor a társadalom elismerése már az övé volt. Gyönyörűen és vigasztalóan emberi élet az övé, az, mely publicistaműködésében oly nemes tisztasággal tükröződik. Eszményeért és a

hazugságok ellen tiporni kész harcos ifjúság; alkotó férfiaság és a szeretet, megértés, megbocsátás pihenője. Oly tiszta, és világos az egyéniség kibontakozásának ez a makulátlan képe, mint az avoni színműíróé a saját műveinek emelkedő és hanyatló vonalában. Ez páratlanul nagyszabású, széles és mélymedrű, akár a-tenger, de nem lehet semmi hűségesebb, mint Szalay Sándor egész pályáján önmagában.

Ezentul hát kevesebb közünk lenne hozzá? Ezt a gondolatot nem óhajtuk végiggondolni. Szalay Sándor távozásáról nem mondunk többet. Eleget mondani úgy sem lennének képesek.

Szalay Sándor kiváló tollából ma még a következő cikket közöljük:

Az újságírás fejlődése Nagykanizsán.

Harmincöt esztendővel ezelőtt Nagykanizsán — úgy mint most is — két újság volt. Az idősebb Zala Közlöny és az akkor még fiatal Zala. Mind a kettő társadalmi lap. Hetenként egyszer jelentek meg. Hogy kik szerkesztették, kik írták: az egész mellékes annak megbirálásánál, hogy milyen volt a színvonal az akkor való újságírásnak. Az bizonyos, hogy Zalavármegyének és Nagykanizsának nagyon jeles tolforgatói, s a vármegye és város közéletében kiváló vezető férfiak használták föl az újságot arra, hogy leír gondolataikkal is irányítsanak. Ennélfogva a viszony az újság és a közönség között nagyon bensőséges volt. Ez a viszony meg is maradt sokáig. Szép volt, kedves volt, igazán patriarkális volt. Csak egy nagy buja volt. Teljesen elsimította a közéleti bírálat szigorát. Alig ismeri más, mint dicsőretet, magasztalást, dicsőítést. A nagyon nagy bensőség elvágta utját minden szigorubb bírálatra való törekvésnek.

De azután a Tiszá Kálmán miniszterelnöksége idején, mikor a szabadelvű pártnak országosan való szervezése megkezdődött, — megindultak a politikai élet jéghegyei. Csusztlak, jöttek ki a periferiák, s hozták az új, a hideg levegő-áramot.

Addig szinte elképze hetetlen volt olyan vidéki újság, mely pártpolitikai kérdéssel is foglalkozt. Ez a heg, mérges, manna akkor főképpen a fővárosi lapokból hullott. Vidéki újság, mely ilyen manna-val próbálta táplálni olvasóközönségét, szinte komikusan hatott.

Ánde a jéghegyek csuszálása nagyot változtatott a periferiák levégőjén is. A pártpolitika ördöge valahonnan egyszerre felszabadult s búvárokálással jár-kelt a szerkesztőségek körül. A közönség és a szerkesztőségek közre odaszorította, beekelte a pártpolitika hideg, elkötető

osziopait. Sőt még az egyes újságok közé is.

Megkezdődött a harc. A harc magával hozta, megkövetelte a versenyt is. A rosszal megjött a jó is. A nagyon bizalmas, bensőséges, patriarkális viszonyból, azíle egy erő, hatalmas szörnycsatánással bontakoztak ki a nagykanizsai újságok is. Megkezdődött az ellenőrző bírálat. Pártpolitika szűlte. Nem nőhetett egyszerre az édesanya föl. Pártpolitikai szellemet vitt be a közéleti, a társadalmi, a közgazdasági dolgok bírálatába is. Sok ádlatlan írgalmat, sok elkeseredést, elkedveltene dást okozott. De azután lassan-lassan szépen tulnőtt az édesanyján. Ma már az újságírás kezd kiemelkedni a közvetlen és néha-néha a szellemet erősen megéjtő hatások alól. Nagyon bíztató haladási dimenziókkal száll ama teljesen ideális színvonal felé, ahonnan függetlensége, megközelíthetlensége tiszta léghőrből lélehet, bírálat, irányíthat.

A 35 évi fejlődés folyamata határozottan előjósolt bennünket a reményre, hogy okvetlenül föl fog oda emelkedni a nagykanizsai újságírás is. És akkor igazán hatalmas irányítója lesz a mi társadalmunk haladásának.

A keszthelyi bíróválasztás.

A meghasonlott kisváros.

A nyomdász elleni merénylet.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Keszthely, december 30.

Lapunk olvasói körében a legnagyobb érdeklődést keltette tegnapi rövid telefoni jelentésünk, melyet a vérrel szatúrált keszthelyi bíróválasztásról közöltünk. Ma újabb, részletes telefoni értesüléseink vannak Keszthelyi igazalmas tisztújításáról, mely a kicsi balatonparti városka lakósságát hihetetlen módon fűzbe hozta, a leghevesebb képviselőválasztási harcok emlékeit idézve fel annak magasba csapó lángjaival. Egyébként csak az teszi értehetővé a keszthelyi kedélyeknek ezt a nagy viharzását, hogy ott tulajdonképpen „polgármester-választás” volt a bíróválasztással (lévén Keszthely községben az előlőráság feje a bíró), s hogy ez a választás voltaképpen nem is személyeknek, hanem két közéleti irányeszmének: a konzervativizmusnak, a maradásnak, és a progressiónak, a haladásnak küzdelme volt egymással. Mivel pedig a csatatér az utóbbi, a haladás eszméje és annak képviselője, az új városbíró maradt győztes, láthatlanba is ki lehet jelenteni, hogy csak örülni lehet a keszthelyi igazalmas bíróválasztás illetlen eredményének. A viharos bíróválasztásról ezek újabb részletes jelentéseink:

Már hetek óta két párt párt szakadt a város lakóssága, mely nagyban készült a december 29-re kiűzött községi bíróválasztásra. Az egyik párt jelöltje a régi bíró, Nagyiván volt, akit tízenyolc évvel ezelőtt mint bábaszó mestert ért a közbizalom, midőn első ízben a városi

előjárás vezetője gyanánt megválasztották. A másik, meg lehet állapítani: jelentékenyen nagyobb párt *Reischl* Imre okl. gépészmérnököt, keszthelyi sörgyárost, *Reischl* Vincének, Héviz-bérlőjének fiát kívánta megválasztani. A nagy korteskedés lármája azonban egyszerre csak hirtelen elült, midőn a régi bíró hívei meg tudták, hogy *Farkas Kálmán* tb. főszolgabíró, a tisztújító közgyűlés elnöke az ő jelöltjüket, Nagy Istvánt egyáltalán nem fogja hivatalosan kandidálni, s így erre szavazni sem lehet. Az elkeseredett Nagy-pártiak erre minden ambíciójukat oda irányították, hogy az egyhangú választás simaságát ellensúlyozzák, s hogy *Reischl* Imre ne jusson minden kellemetlenség nélkül a bírói székbe. Még egy kísérletet tettek azonban a tb. főszolgabírónál, hogy kijelentett elhatározásának megváltoztatására bírják, tegnapelőtti 150 aláírással ellátott kérvényt nyújtottak át neki, amire azonban *Farkas Kálmán* nem adott választ.

Kinos feszültség között jött meg a tegnapi nap délelőtti 9 órája, amikor a tisztújító képviselőtestületi közgyűlésnek kezdődnie kellett. Általános meglepetésre azonban a legnagyobb csendben zajlott le ez és mindössze egy felszólalás mutatott, hogy ellenzék is van a közszékház termében, midőn ugyanis *Farkas* tb. főszolgabíró bejelentette, hogy a hivatalos bírójelöltek *Práger* Tivadar keszthelyi kereskedő, *Reischl* Imre és *Vizteleky* József nyug. honvédszázados, ekkor dr. *Mojzer* közszéki orvos, — mint azt már tegnap is közöltük, — szözlésre állt fel és rövid beszédben tiltakozott a főszolgabírói kandidálás ellen és azt kívánta, hogy Nagy Istvánt is jelöljék újból a bírói állásra. A felszólalás természetesen csak formalitás volt, mert utána a mintegy 300 megjelent képviselő egyhangúlag *Reischl* Imrét választotta meg Keszthely nagyközség bírájának. Még a választási eredmény megállapítása előtt, de annak kétségtelensége előre látva a mintegy 100 Nagy-párti képviselő kivonult a közgyűlési teremből és átmentek a szemközti Hungária szálló nagytermébe, hol értekezletet rögtönöztek, melyen elhatározták, hogy memorandummal fordulnak Zalamegye főispánjához, dr. *Báldi* Bélához, kitől a választás megsemmisítését kéri. Erre természetesen semmi jogszerű alap nincs, mert a főszolgabíró teljesen a törvény szerint, szuverén jogait gyakorolván járt

el a kandidálásnál, mely neki diszkrecionális joga lévén, azt senkinek megindokolni nem tartozik.

Ennek megállapítására az objektív igazság kötelez bennünket. De ugyancsak az igazságnak tartozunk ama valóság regisztrálásával is, hogy nagyon sokan akadtak a *Reischl* pártiak között is, akik nem helyeselték azt, hogy a főbíró nem jelölje Nagy Istvánt. Ezek, mondhatni az összes *Reischl*-választók, abban a mély meggyőződésben vannak, hogy Nagy István óriási kisebbségben maradt volna a választásnál, melynek eredménye tehát ugyanaz lenne, mint ma. Csakugyan az előzetesen kombinált választási mérleg is ezt a feltevést látszik igazolni. *Reischl* ugyanis az összes kereskedők, a legtöbb iparos és a Festetics urolalom összes tisztjei támogatották, míg Nagy Istvánval csak a gyér számú papés és az iparos osztálynak igen jelentéktelen kis része tartott. Azt mondják, *Reischl* Imre, az új városbíró rendkívüli agilitása, széles látókörrrel bíró modern gondolkodású ember, akitől igen sokat lehet várni a nagy fejlődés előtt álló városkának, Keszthelynek érdekében.

Az a véres epilógus, ami a bíróválasztást követte, s amelynek szenvedő hőse *Nádai* Ignác keszthelyi nyomdai tulajdonos volt, szerencsére nem volt oly súlyos kimenetelű, mint azt az előzőről elterjedt hírek jeleztek. A dolog különben egy ostopos kortestrefából nőtt ki. Valamelyik kiválóan ötfetes Nagy-választó ugyanis összeszedte négy-öt olyan keszthelyi lakos nevét, akikre még gondolni nem lehetett, hogy bírónak válasszák őket és ezeket egybefoglalva a főszolgabíró jelöltjeinek neveivel, e furcsa listát szavazócdulák gyanánt kinyomatta *Nádai* nyomdájában. A rossz tréfára felhasznált emberek természetesen zugolódtek ez ellen és egyiküknek *Reischl* bírkocsit tulajdonosnak felöltött fia tegnap reggel beállított *Nádai* üzletébe és hangosan méltatlankodott apja pellengérezése miatt. Ebből tittelegesség támadt és a fia *Nádai* Ignácot egy húsdíggel trónon ültette. A nyomdász nagy fájdalmakat szenvedett az ütés következtében, de sérülése jelentéktelen. A mérnyelő fiut a csendőrség elfogta, de kihallgatása után szabadon bocsátotta és a kir. járásbíróra gon tettek eljelle fejeleltést.

Másodszor elutasított vasuterv.

— Saját tudósítónktól. —

Leirat érkezett Nagykanizsa városához, küldte pedig *Beöthy* László kereskedelmi miniszter, értesítvén benne a várost, hogy miután most már az érdekelt városok és felvak is kérték és miután újból áttudirozták a terveket, a letenyei vasutat — most sem hajlandó állami kezelésbe venni.

Ugy történt ugyanis, hogy mikor már minden szépen együtt volt, megvolt a kellő érdekeltégi hozzájárulás, készen a tervek, azok felülbírlva, akkor néhai Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter értesítette az urakat, hogy ne fáradjanak, mert az államvasutak ezt a vonalat nem fogják átvenni, miután azt nem találják jövedelmezőnek. Az engedelmesség ekkor érthető kétségbeesésükben rávették Nagykanizsa városát s az érdekelt közöskéket, hogy kérvénnyel, deputációval eszközöljék ki, hogy a miniszter változtassa meg elhatározását. Bár mi már ekkor kizártuk tartottuk azt, hogy ennek az eljárásnak eredménye legyen, mert a vasuterv közérdekűségét csak azzal lehetne dokumentálni, ha Kanizsa és a községek maguk szereznék meg a koncessziót, — a kérvény mégis elment s erre érkezett ma a miniszter alább közölt válasza, mellyel a vasutertvet másodszor is agyonvágja.

A miniszter választát csak késő délután kaptuk kézhez s így azzal részletesen ma nem foglalkozhatunk. A leirat egész szövegében a következő:

Kereskedelmi m. kir. miniszter 71032 III. 3. 1011. sz. Zalavármegye közönségének.

A Nagykanizsától Alsólendváiig tervezett h. é. vasút érdekeltége, jelesül Nagykanizsa r. t. város, Letenye, Zajk, Egyeduta, Becsehely, Póla, Csörnyeföld, Felsőszemenye, Alsószemenye, Rátka és

Csernecz községek nevében azok előjárói I. évi június hó 21-én benyújtott folyamodványukban azt kérték, hogy az említett vasútvonalnak a m. kir. államvasutak kezelésébe való átvétel mellett leendő engedélyezése ügyében a megalkotott tárgyalások újból felvettessenek. E kérvény alapján s a folyamodók által bemutatott jövedelmezőségi számítás felülbírlása mellett újból beható és alapos tanulmány tárgyává tettem a tervezett h. é. vasút várható alakulását, valamint azt a kérdést, hogy a szóban levő vasút megépítése és üzemének államvasuti kezelésbe való vétele az államvasutak pénzügyi érdekeire minő hatást gyakorolna? Ezen újabban végzett tanulmány azonban a korábbi számítások eredményét, — a melyek alapján a helyi érdekű vasút engedélyezése ügyében a folyamatban volt tárgyalások beszünttetettek, — csak megerősítette. Amennyiben megállapítottam, hogy a legkedvezőbb konjunktúrákkal számolva is, a tervezett vasút évi bruttó bevétel kilométerenként legfeljebb 3811 koronával irányozható elő, szemben az érdekeltég által bemutatott jövedelmezőségi számítás sokkal kedvezőbb eredményével. Az érdekeltég számítása azonban a jövedelmezőség előirányzásának alapjául elfogadható nem volt, mert abban a tervezett vonalon várható forgalom és bevételek a rendelkezésre álló gazdasági erőforrások tulbecsülésével és a tervezett vasút két csatlakozó pontja körül fenforgó vasutertvet, illetve fuvarverseny figyelmen kívül hagyásával állapítottak meg. A fentebb jelölt felette kedvezőtlen jövedelmezőség eleve is teljesen kizárja annak kitárlásba vehetőségét, hogy az államvasutak, amennyiben a helyi érdekű vasút üzletének kezelését átvállalnák, személyes üzleti kiadásaiak megtérülésére számíthassanak. Ily körülmények között felelősségem tudatában és az államvasutak pénzügyi érdekeinek megóvása céljából nem tartom megengedhetőnek, hogy a kérdéses helyi érdekű vasút megvalósulása esetén az államvasutak üzletkezelésébe véssek, minek folytán az érdekeltégnek elől említett kérelmét ez idő szerint teljesíthetőnek nem találom, kijelentem azonban, hogy a kérdéssel esetenben hajlandó volnék újból foglalkozni, ha az alsólendvái-muraszombat-rádkerszburgi vasút létesítése biztosítottak volna tekinthető. Felhívom a közönséget, hogy ezen elhatározásomról a folyamodókat megfelelően értesítse.

Budapest, 1911. évi dec. 15-én.

Beöthy, s. k.

A tripoliszi bárkás.

Arab volt. Fáradi kedélye arcáról viszaszagúzott. Tripolis kikötőjében 14 év óta foglalkozott hajózással. Őt gyermeke volt, a legidősebbik egy 13 éves fiú, három leánykája és 4 hónapos csecsemője. Feleségének nagyalja béna aggasztán — velők együtt éldegelt.

Evezőinek munkájával csak 6 piasternyi napi keresete volt; a miből alig bírta egész családját eltartani; még az ily mostoha viszonyok között sem panaszkodott, ellenkezőleg igen elégedettnek látszott. Bárkáját családja is jobban szerette; jól tudta, hogy annak köszönheti, ha képes volt kenyert maga és övéi részére megkeresni, 35 évnek nála súlyos terhét elviselni; ha feleségét megölhetette, gyermekeit becézgethette és imádot nagyaljának áldását megkaphatta.

Bárkáját gyöngéden gondozta, söpörte, keféltte, zsurotta és mintegy élő jótevőjére imádatlalt tekintett.

Midőn neki felesége és gyermekei a „Ramazan” (bőjthónap) vagy a Belram (az ünnepek) megkezdését jelezték, még akkor is önkénytelenül bárkájára gondolt; annak erejére, ellenállási képességére és családját e szavakkal üdvözölte: Allah hatalmas. Szóval egész életfartalmát, életfórmát bárkája volt. Békés természetű, türelmes volt; szegénysége dacára gazdagnak képzelte magát, mindig vigyázkodott, mindig másokat vizsgált, őt — úgy látszott — semmi gond, vagy bánat nem kerithette hatalmába. Ha mégis néha meglepetéssel aggodó arccal érkezett haza, felesége azonnal kutatta annak okát;

bizonyára — mondta — a bárkának baja történt.

Mihelyt Tripolisz bombázása megkezdődött, bárkáját a hajós egy homokos helyre vonsozolta. Sziklán ült, térdére könyökölve, arcát keze közé temette és homoktól ráncba szedve, melyen elgondolodott; forró verejték borította az arcát, melankolikus szemével szemlélte bárkáját, mely nem messze tőle vesztegelt és mely sóhaj tört elő kebléből. A golyózápor közepette arra gondolt, hogy soha fogja többé evezőivel a tenger hullámain szelni és akkor... akkor... Aztán kedélye még jobban elborult, hideg verejték lepte el arcát, kezei remegtek. Oh, éhezni fogunk — sóhajtozta, — igen, a gyerekek, feleségem, nagyatám, én magam kenyér nélkül maradunk, nyomorultak, elhagyottak. Hirtelen elterült a sziklán, a nedves homokban. Mint egy beteg megmerevedett, füle zugtak, szemei tévován mozogtak ide-oda. A bombázás folytatódott. Talta már, hogy bárkájának téliensége egész családját romlásba fogja dönteni.

Most erős légáramot érez, egymásután két döngészerű robbanást hall, szemelt villámgyorsasággal bárkaja felé irányítja, a vér fejébe ödül, sebzett tigrisként jajdul fel.

Ah bárkám, bárkám! Valóban, bárkáját darabokra szaggatta a gyilkos löveg.

Mint egy földönfutó, mint egy örült csatlángal az utcákon; hazatérve felesége karját közé vette magát és egyre bárkáját emlegetve keservesen sírt. — Gyermekeim nem tudták jól történi; az ágyudörgés

megijesztette őket és féltékeny simultak szüleikhez.

Néhány perccel később felegyenesedett a bárkás, sajátja gyöngeségét. A nagyapó ágya körül csoportosultak és kölcsönösen elpanaszolták szenvedéseiket.

A bárkás hallgatott, tűnődött, ráncba szedvén homlokát. Felesége — gyermekeire, különösen a négy hónaposra mutatva — felsóhajtott: Nekünk már amugy is mindegy, de ezek!

A gyermekek atyjukát vizsgálták: — Ne törődj velünk édes atyánk, mi megleszünk étel nélkül is.

A szülő és nagypapa mely szomorúságra mérültek el, az asszony zokogott, nagy fekete szeméből vastag könnyek hullottak.

Az öreg, ki eddig hallgatott és révtegen bámult maga elé, gyöngye hangon imigyen szólt a bárkához:

— Drága gyermekem! Mielőtt kétségbe kellene esnlünk, monddk valmit! Tudod mire gondolok? Temetésemre 8 „Medzsidje”-t tákarítottam meg; nekem ádom ezt az ös-zet; abból két hétig megélünk.

A bárkás ennek hallatára remegni kezdett, élénken tiltakozott az öreg ajánlata ellen. Hogyan? A temetés költségeit? Az aggasztán mosolygott: — Igen, temetésem költségeit — válaszolt — és miért ejt ez téged bámulatra? Nem igen törődöm azzal, hogy koporóval temetnek, vagy anélkül; elég az nekem, ha enyém nem maradnak kenyér nélkül. Eredj ilam, ágyam alatt van a pénz, vedd magadhoz, két hétre elég lesz és azután!... Allah hatalmas.

Három hét gyorsan múlt el; négy-öt nap óta a Medzsidjék elfogytak.

Az éhség, nélkülözés és nyomor fenyegette őket. — A bárkás kora reggel felkelt, halvány ajkai görcsösen összezorultak, felesége szemei könnybe lábadtak, a nagypapó hallgatagon feküdt az ágyban mint egy csontváz.

— Apus, szól az idősebb leány, szédülök.

— Apám, fáj a gyomrom, folytatja a második átkulcsolva kezével atyja lábát, hogy fel tudjon kelni; a harmadik, szép, okos szemű leányka, ki még csak gagyog, gyöngye hangon jelentkezett gyomrára mutatva kacsoival.

— Éhezem, éhezem. A legkisebbnek már a síráshoz sem volt ereje, szegény annyira el volt gyöngülve. A bárkás feleségéhez közeledve halkán fölbe sugja:

— Megkísérlem még egyszer... talán sikerül egy falat kenyeret kaparítani. Fejét lehorgasztva távozik hazulról.

A legidősebb fiú felugrik.

— Édes anyám, én is megyek.

— Megőrültek gyermekek? — válaszolt az anyja, — miért akarsz ihagyni?

— Hogy kenyeret keressék, — feleli a gyermek.

Anyjának kérése dacára a fiatalos hevével, mint madár a fészekből, kirepül. Anyjuk kétségbeesésből a gyermekek mintegy előre valami rosszat sejtve zokoltak egymást átölve, — az anyja a sors csapásaitól sebzetten ájtalan esett dazre, és az aggasztán ágyában szemét fölvetve félholtan nyöszörgött:

— Allah, légy igazalmas!

(Polyk. Sós.)

Polónyiné — Steinitzer Anna.

Miért tért át az aradi Steinitzer család?
— Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, dec. 30.

A képviselőházban rendkívül komoly s a nemzet életére messze kiható kérdésekről kellett dönteni a költségvetés keretében, ebből tehát önként következik, hogy ezt a képviselő urak mulatságosan intézték el. Polónyi Géza az új keresztes hadsereg vezére, okkal vagy ok nélkül, antiszemita beszédekkel fújt a levegőbe, amely így természetesen puskaporossá vált. A parlament ilyen izgatott hangulata közben, amikor Polónyi ismét le akarta szedni a zsidókról a rajtuk nem is található szentelt vizet, Nagy Sándor munkapárti képviselő tudvalevőleg nevével kiállt a közbe:

— Hogy bántathja a zsidókat, amikor a felesége is zsidó volt?

A kegyelmes asszonynak, egy urinőnek a vitába való vonása kínos feltűnést keltett a képviselőházban. De már Nagy Sándor kimondta, ami a szívét nyomta, nem lehetett visszavonni.

Nem hiába közeledünk a farsanghoz, a honalyak vidámak és mulatni akarnak. Nagy Sándor nem hagyja a jussát. Ragaszkodik ahhoz, hogy Polónyi Gézáé csak ugyan zsidó híben látta meg a napvilágot — Aradon. Azt jól tudja Nagy Sándor, hogy Polónyiné született Steinitzer Anna aradi származású asszony s itt még most is két fivére lakik. Megkérte tehát az Aradon lakó egyik munkapárti képviselőt, hogy kutasson a zsidó anyakönyvben Steinitzer Anna urnő születési adatai iránt. A képviselő megszerezte az adatokat és ma ajánlott levelében elküldte Nagy Sándornak, a következő, valóban érdekes történet kíséretében:

Polónyi Gézáé szül. Steinitzer Anna 1850-ben szül. Arad n. Az apja Steinitzer Pál, a nagybátyja pedig Steinitzer József, aki az aradi zsidó hitközségnek hosszú ideig elnöke volt. Mindaddig volt elnöke, amíg ő és a testvére, Steinitzer Pál ki nem keresztelkedett 1849-ben. Polónyi Gézáé édesanyja abonyi orthodox zsidó családból való, de Polónyiné 1850-ben már mint keresztény látta meg Aradon a napot. A testvérei közül még egy leány született kereszténynek, négy testvérbátyja azonban ősei hitében született és nevelkedett. A család kikeresztelt dőse a képviselő adatai szerint 1849-ben történt meg, s okai a következők:

Tudvalevő, hogy Schlick osztrák generális 1849-ben bombáztatta Arad városát. A lakosság hősiessé küzdött s ebben az aradi zsidók is d. rekasan kivették részüket. Amikor Schlick osztrák generális meghódította a várost, haragjában ötszáz ezer forintnyi hadisarc megfizetésére kötelezte az aradi zsidó hitközség elöljáróságának tagjait. A hitközség vezetői módltalanul megremültek a kínos ianakodás után elhatározták, hogy Steinitzer József meg Pál vezetésével küldöttséget menesztenek az Ujardou székelő osztrák hadvezérhez: engedné el a zsidóknak azt a mérhetetlen nagy hadisarcot. A deputáció a két jeles férfi vezetésével reggel elindult. Akik otthon maradtak, azok a hitközség házában izgalommal várták az Ujardról érkező híreket. De a hírnők, aki pihegve

szólhatott volna, egész nap nem jelentkezett. Este reménytelenül osztott szét az otthon maradt csoport

A küldöttség tagjait, úgy látzik, lecsukatta a generális — állapította meg az egyik zsidó, akit nagy jóstehetségnek tartottak.

Amikor reggel se kaptak hírt Ujardról, többen elmentek Steinitzer József házához: hátba a hitközségi elnök felesége hallott már valamit az uráról. Nagy meglepetés várta a kíváncsiakat: Steinitzer Józsefet otthon találták.

— Há te mikor jöttél haza? — tudakolták az elnöktől — nem is tartod érdemesnek bennünket értesíteni a küldetés eredményéről?

Steinitzer József, a zsidó hitközség elnöke ezt felelte:

— Én még nem jöttem haza Ujardról, mert el se mentem Ujardra. Majd boldog vagyok fizetni. Én és az öcsém, a Pál tegnap a katolikus hitre tértünk át.

HIREK.

Előköszületek az újsztandíro.

Évek óta fogcsikorgatva nyujtom át a jelentkezőknek az ugynevezett újvi ajándékokat. Sokkal szívesebben venném, ha a dadogva előadott vagy szemérmesen belémszultogott b. u. é. k. kívánság helyett egyszerűen így szólnának:

— Én a szemeset vagyok, adjon három koronát... Én az adóintézkéző vagyok, adjon öt koronát.

Ez becsültebb volna a mostani alatomos szokásnál, amely formára jókívánság, könyvre pedig olyan határozott föl-szólítás, hogy ha netalán köszönmel felelek, tizenkét mászás gorombaságok zúdulnak rám.

Évekig törtem, de holnap cselekszem. Elmegyek az összes kéregelőkhöz és visszakérem a koronáimat, mert nem váltak be a jókívánságok.

— Beszölök a házmasterhez:

— Adj a vissza az öt krónát, mert ebben az esztendőben kétszer stájerolt a gazdája, a fürdőszoba csapja elromlott, a lakaretküzhely füstölt, szóval úgy vagyok, mintha maga azt kívánta volna, hogy sülyedjek el.

Fölkeresem az utcseprőt:

— Hallja, adj a vissza a két koronámat, mert nagyobb sárban, nagyobb piszokban akkor se járhattam volna, ha maga azt kívánja nekem, hogy fu!adjak bele a Zrínyi-Miklós-utcába.

Fölkeresek tizenkét semmiféle osztályba se sorozható jókívánatot, akitől visszakérek huszonnégy koronát, mert ebben az esztendőben éppen olyan rosszul ment a dolgom, mint az ezelőtti években. A reggeli és esti imámat az idén is a szövekezteti igazgatók előszobáiban mondtam el, ha levélhorod keresett, az idén is hitelezőktől hozott levelet, a pénzespostás az idén is csak egyszer volt a lakásomban és akkor is egy pohár vizet kért csak, mert vértett a foga, az adóval az idén is megnyuztak és ha lefeküdtem egy forintot, nyolc forintot, százötven forintot, mindig visszajött a lány:

— Azt izeni a Drágaság ur, tessék küldeni még hetven fillért, mert drágább lett az áru.

Az idén is csak úgy tudtam öltözködni, hogy éjjel beírtam a szabómhoz, cipőt pedig úgy szereztem, hogy mohamedán

meccetek előtt lerakott sarukat lopkodtam össze.

Most kéremem tisztelettel, állhatnék-e rosszabbul, ha újévkor nem kívánnak jól, ha két koronért nem imádkozzák le a fejemre az összes raktkáron levő áldásokat? Nem épp így állanék akkor is, sőt jobban, mert újév napján megmaradt volna száz koronám.

Ökvetlenül elmegyek a kundsajtjaimhoz és visszakérem a haszontalanul kidobált koronákat.

U. i. Ma voltam mindegyiknél. Valamennyien ezzel fogadtak:

— Uraság igazán kedves, megkímél minket a fáradságtól és személyesen keresi föl a szegény embert otthonában.

Boldog újévet kívánok.

Kétszerannyit osztogattam el, mint tavaly. A saját lakásukban csak nem szegényíthetem meg az embereket két koronával.

Ray.

Karay Anna regénye.

Szabóné Karay Anna regényének a közlését, melyet tegnap jeleztünk, mai számunkban megkezdjük. A regény első közleményét mai számunk negyedik szövegoldalán találják olvasóink. A regény címe

„Megfagyott rózsák.”

Az ismert nevű írónőnek irodalmi értékes, cselekményében érdekesítő, lélekrajzában művészen finom műve ez, mely bizonyára kellemesen fogja szórakoztatni olvasóinkat.

— A hétfői ünnépnep miatt a „Zala” legközelebbi száma kedden este jelenik meg.

— A „Zala” naptármelléklete. Lapunk olvasói mai számunkban a „Zala” minden esztendői naptármellékletét kapják. — Az új naptár is, — mint a régié, izléses kivitelben, nagy kartonlapon vannak nyomva. — A „Zala” olvasói mindenké szívesen őrizték meg azt a csekély újvi ajándékunkat, mely minden helyiségben igen használható felszerelésnek bizonyult.

— Nem javasolják a régi aréna restaurálását. A városi tanács tegnap délelben tartott tanácsülésében meglepő határozatot hozott a nagykanizsai nehéz vajudású aréna ügy kérdésében. Dr. Szabóné Gyula főjegyző beterjesztette a tanácsnak Csillag Jenő ismert kérvényét, melyet a Kölcsey-utcai régi aréna átalakítására vonatkozólag a város közönségéhez intézett. A tanács arra az eddig nem is sejtett álláspontra helyezkedett a legáltalánosabb érdeklődéstől kísért ügyben, hogy az átalakítás engedélyének megadását nem javasolja. A gyakorlati formája ennek az ellenzésnek az, hogy a tanács azt a javaslatot készítette a városi közgyűléshez leendő előterjesztés végett, hogy a város közönsége ne adja át az aréna telkét további használatra az új tulajdonosnak. A javaslatnak háttérében pedig az a

kl nem fejezett vélekedés áll, hogy ily módon lehet a leghatékonyabban kizárni még a lehetőségét is annak, hogy valaki a régi arénára kizárólagos színjátszási engedélyt kapjon, amit a tanács éppen nem tart a színügy érdekében állónak. A tanácsnak ez a javaslata a legnagyobb aggodalom keltésére lenne alkalmas már az 1912. évi nagykanizsai színteszezon sorsát illetőleg is, ha nem hallottunk volna olyan illetékes helyről származó kijelentéseket, melyek szerint Nagykanizsa városa ez egy szezonban sem marad semmi körülmények között nyári szinkör nélkül.

— A tripoliszi bárkás. Zla Baljdi, előkelő konstantinápolyi barátunk, kinek az olasz—török háborúról lapunk részére írt két hatalmas cikke országos feltűnést keltett, „A tripoliszi bárkás” címmel terjedelmes háborús képet írt a zla Polidk Ernő dr. ur, nagykanizsai orvos szíves közvetítésével hozzánk juttatta. Az írójának egyéniségének és a kidolgozás keletlen szingazdag voltánál fogva érdekes török elbeszélés közlését mai tárcarovatunkban kezdtük meg.

— A lesence-istváni népvándorlásokori temető. Sümegről jelentik: A lesence-istváni, zalamegyei, népvándorlásokori temető, melyet 1910. őszén fedeztek fel, rendszeres feltárását a múzeum és könyvtárak országos felügyelőségének állami segítségével, a felfedező Darnay Kálmán kir. tanácsos, a múlt napokban végzte el. Az érdekes temető feltárása több évre van tervezve. Az ásás november és december hónapokban szakadatlanul folyt. A temető a Lesence-palaktól nyugatra, a szőlőhegyek lábánál terül el, pár kilométerre az állomástól. A feltárt területen száznál is több sírt bontottak fel, melyeknek egy részét, melyek magasabban fektettek, megrongálta a szántóéke, 57 mélyebben fekvő sír azonban éppen maradt. A sírok fejfel nyugat felé vannak elhelyezve. Az egyik harcos sírjában két darab jellegzetes sarkantyú is volt. A női sírok leggyazdagabbika sodrott nyakéket, karikára fűzött kagylófüggőket, 2 karperecet, 2 díszes gyűrűt és borostyángyöngyöket alkalmazott. A nők sírjában a díszített piros vagy mázas élelmestálak, bögrek, mindig a fej felé jobbra, míg a harcosok sírjában lábfejtől balra vannak elhelyezve. Az ékszerek részben ezüsből, de nagyjából bronzból készültek. A női sírok legnagyobb ékessége a finom művészes szíves gyöngyök voltak, amely minden valószínűség szerint a halálról római ipar terméke lehetett. A temető déli sarkában Darnay felfedezte az őslakók tanjárat és lefenekezte a nagy tűzhelyet, mely csucsallakra faragott nagy tűzfogó kö körül terült el. A temető területé mutaja, hogy az nem lehetett valamely rövidebb ideig itt élt vándorlórész temetkezőhelye, hanem állandóan itt tanyázó törzsek temetkezőhelye, kik később a hunok katonai fensőbbesége alatt Sümeg vidékén is nomád életet éltek. A temető az V—VI. századból való. A leleteket az ásás vezetője a sümegi Darnay-muzeumba szállította, honnan legközelebb az ásás eredményét Budapestre küldik.

ALT és BÖHM
NAGYKANIZSA, Városház-épület.

Heti sorozatos eladás!

A. és B. Kávékészlet, gyönyörűen mintázott porcellán.

Áll: 6 pár csésze aljával, 1 drb cukortartó, 1 drb tejes és 1 drb kávéskannából.

Ára K 5.50.

Ezen árak csakis ezen a héten maradnak érvényben. Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk.

1.
HÉT
1912.

— **Ehkövök.** Az elmúlt héten házasságot kötöttek Nagykanizsán: Roth Adolf magánhivatalnok (Budapest) Löbl Gizellával és Babka József hentes Forintos Máriával.

— **Zalaezerszeg virillatái.** Zalaezerszegben is elkészült a legtöbb adó fizetők jegyzéke, melyet az alábbiakban közölünk tudósítónk: Szombathelyi püspök, Legáth Kálmán, Hajós István, Gräner Géza, Zalaezerszegi takarékpénztár r. i., dr. Fürst Béla, dr. Gräner Adolf, Fischer Pál, dr. Csinder István, Schütz Sándor, dr. Zarka Zsigmond, Löwenstein Ignác, Tosch Károly, Komlósi M. Miksa, dr. Berger Béla, Schütz Frigyes, Szunyogh Béla, Löwenstein Jakab, dr. Kaszler Ödön, Fuch és Ország vállalkozó cég, dr. Szegedy Elemér, Dervarics Lajos, Pátek Lajos, dr. Thassy Kristóf, Boshán Gyula, Grünbaum Ferenc, Kaszler Mór, dr. Kele Antal, özv. dr. Isó Jánosné, dr. Hajós Ignác, Kaszler Sándor, özv. Hagymássi Gyuláné, Spitzer Hugó, Pótlagok: Skublics Imre, dr. Grünwald Samu, Kummer Gyula, Izs. hitközség, Reich Samu, Kovács Ferenc, dr. Fürst Béla és dr. Gräner Adolf hivatalos állásukból kifolyólag tagjai a képviselőtestületnek, ezért helyebük Skublics Imre és dr. Grünwald Samu pótlagokat hívta be rendes tagokul a közgyűlés.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Fischer Adolf 36 éves kalauz, Markovics Mihály 74 éves napszámos (Szent-Maria), Kovács Ferenc cipészsegéd 18 éves, Rosenberg Jenő 33 éves magánzó, Vellák Lászlóné sz. Tomasics Klára 57 éves hiv. szolga-neje, Turzó Istvánné szül. Török Rozália vasuti munkás-neje 28 éves, Kocsis József 1 napos, Horváth Anna 5 napos, Geröcs Katalin 1 napos, Deutsch Sándor 60 éves kereskedő, özv. Csanádi Jánosné szül. Csécs Katalin 76 éves napszámosné, Sneff György 44 éves földműves, Kósa Anna 48 éves koldus (Vakonya) és Mattis István 2 éves.

— **A Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete** mint minden évben, az idén is, és pedig vasárnap, nagyobb szabású **Szilveszter-estélyi** rendez. Műsort az estélyen adnak ki. Belépődíj 1 korona. A zenét Sárközi Dezső jó hírű bandája szolgáltatja.

— **Tűzbiztonság a kanizsai mozikban.** Az utóbbi időben több helyütt előfordult moziszerencsétlenségekre való tekintettel Deák Péter főkapitány igen helyesímelhető intézkedéssel elrendelte, hogy a nagykanizsai mozgófényképszínházakban a képvisítés eszközei, a celluloid-filmek a gépen is védőtokba helyeztessenek. A Szarvas-szállóban lévő **Edison-mozgó** tulajdonosa sietve eleget tett a véghatározatnak, amennyiben a tokokat táviratilag megrendelte és a holnapra előadás már a legnagyobb biztonsággal berendezések mellett fog folyni. Itt említjük meg az Edison-mozinak egy igen fontos újítását, mely a népszerű szórakoztató helyet a virágzásnak még nagyobb fokára lesz hivatva emelni. Egy Busch-féle objektív ez, a gép nagy lencséje, amely új felszereléssel a képek már több hét óta jelentékenyen tisztábbak, élesebbek és nagyobbak is, mint azelőtt voltak. A holnapi és utóznapi előadás érdekes műsora a következő: A Libiál sivatag. Mozgófényképszerűség. Aki mindenhez ért. Szerenese lett Orts Jakab (dráma). Öreg emberek.

— **Szilveszter-est.** December 31-én, vasárnap este az évtorodult a Legényegylet is megünnepeli saját helyiségében, ahol családi jellegű háziestélyt rendeznek, melyre az összes tagokat és azok vendégeit tisztelettel meghívja az elnökség. **Belépő-díj nincs.**

— **Rossz kedv és a rossz székelés** rendszerint együtt jár. Senki sem lehet vidám a teltségnek és túlterheltségnek érzetével, de bámulatosan javul az ember hangulata, ha a természetes Ferencz József keserűvíz használatával szabályozza a szék működését. Egyesre más szemmel nézi a világot, szabadnak és tisztelgőnek érzi magát, a lehangoltság érzete teljesen eltűnik. A valódi „Ferencz József”-víz használatára csodás eredménnyel jár. A gyógyszereszek és fűszerkereskedők árulják.

— **Rablógyilkosok garázdálkodása a Dunántúlon.** Pécsről jelentik: Az elmúlt éjjel a Pécs melletti Ráczváros községben eddig ismeretlen tettesek betörték **Fillinger József** horodgyárosnál és az onnét magukkal vitt szerszámokkal feltörték a postahivatalt. Nagy pusztítást vittek ott véghez és a pénztárból 145 koronát vittek el. Munkájukban azonban az éjjeli őr, **Kukmajer János** megzavarta, akit kegyetlenül lelényáztak, fejét kettéhasították és hulláját és véres ingeiket a hid alá rejtve, elmenekültek. Ma reggelre vérebé fagyva talált rá a csendőri őrséget. A pécsi postahivatalos vizsgálatra kiküldte közreget a helyszínére. A rablóknak eddig semmi nyomuk.

— **Köszönetnyilvánítás.** A folyó évi december hó 26-i szórakoztatón szerepelt összes hölgyeknek és uraknak szíves közreműködésükért ez uton is hálás köszönetet mond a Legényegylet elnöksége.

— **Elhalasztott befizetések.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Öngyógyító Szövetkezetben a hűtői befizetések újév ánnape miatt **pénteken, azaz január 5-én** lesznek megtartva.

— **Az első farsangi mulatság** január 6-án lesz az idény első farsangi mulatsága, melyet ez évben a kath. Legényegylet rendez. A Legényegylet egyébként mindig a farsang elején tartja téli mulatságát. A régi szokásnak megfelelően ez alkalommal is színelőadással lesz a mulatság kapcsolatban és „A ló-lány” című népszínmű kerül előadásra.

— **Színházban, báiban, estélyen** Yes porcellánpóder a legjobban érvényesül. Városunkban mindenütt kapható 3 és 5 koronáért.

— **Tűz a templomban.** **Sámeről** táviratozzák, hogy ott tegnap délután kigyult a Ferencrendiek templomának belsége és nagy része elpusztult. — A kár jelentékeny.

— **Köszönetnyilvánítás.** A legutóbbi kimutatásainkból tévedésből kimaradtak a következő „dazokok” nevei: **Vidor Samundé 3 drb. leány ruha; Kövesdi Boer Gusztávné 1. hordó sör, Somogyi Gyuláné 1 kosár szőlő, 3 torta; sütemény, Sárveber Józsefné sütemény, aronkvívi Siromszky Ernőné 20 kor. és Fischl cég 2 korona adománya, mely szíves adományokért a leghálásabb köszönetét fejezi ki a Ker. Jót. Négyelet Választmányja.**

— **Ne ültessen senki szőlőt, mielőtt „Mi lenium-telpr”** Nagyösz, Közép-Európa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzéket nem kér. 7047

— **Lakások, elképzelhetők e vén házban, vagy sok lakó után polosa nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltöznénk, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinrel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztulnak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkil, fojtat, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a helybeli gyógyszerárakban. Egyedüli forrástól Zala és Somogyvármegyék Reik Gyula gyógyszerára Nagykanizsa.

— **Nagy újévi vásár** **Szívós Antal** mű-
órák és látszerésznél, Szarvas szálloda, 7010

Mindenféle
Könyvkötészeti munkát
— elvállal a —
ZALA NYOMDA R. T.
NAGYKANIZSÁN.
TELEFON.
74

Táviratok, telefonjelentések.

Időjárás.

(A meteorológiai intézet jelentése.)

Budapest, december 30.

Tulnyomóan száraz idő várható éjjeli fagyokkal. Déli hőmérséklet 3-1C.

Végezték a delegációk.

Bécs, december 30. Ma délelőtt

a magyar delegáció egyeztető albizottsága rövid ülést tartott, mely után **Láng Lajos** báró elnök megnyitotta a delegáció nyilvános ülést. Ezen **Papp Géza** előadó benyújtotta az egyeztető albizottság jelentését. E jelentés szerint az albizottság megvizsgálta az 1912. év első négy hónapjában fidezendő közös költségek megállapítása tárgyában az osztrák delegáció által hozott határozatot és azt a magyar delegáció határozatával megegyezőnek találta. Ezt az albizottsági jelentést az ülés tudomásul vette, mire **Láng Lajos** elnök felhatalmazást kért arra, hogy ha szükséges lesz, az országos bizottságot újból összehívhassa.

Ezzel a magyar delegátusok egyelőre befejezték bécsi működésüket és délután visszautaztak Budapestre.

A miniszterek Bécsben.

Közös miniszteri megbeszélés.

Bécs, december 30. **Khuen-Hederváry** gróf miniszterelnök, **Hazai Samu, Lukács László, Serényi Béla** gróf és **Beöthy László** miniszterek ma még Bécsben maradtak. Délután az osztrák földművelési miniszteriumban közös miniszteri tekeztetést tartottak, melyen a magyar és osztrák részről a kereskedelem, a földművelési és a pénzügyminiszterek vettek részt. Az értekezlet függőben levő, közös vonatkozású ügyeket intézett el.

Zichy Nándor utóda.

Budapest, december 30. A Pol. Hír. állítólag jó forrásból, de fenntartással közli, hogy a király waz elhunyt **Zichy Nándor** gróf helyébe **Wekerle Sándort** fogja tárnokmesternek kinevezni.

Osztrák kémek Ausztriában.

Bécs, december 30. Nagy feltűnést kelt, hogy **Kodanov** orosz ezredes Bécsben kémkedés miatt letartóztatott. Az ezredes Lembergbe szállították, hol szennációs vallomást tett. Bevallotta, hogy már három éve áll az Azráma kémkedő társaság szolgálatában, és hat ízben kémlelte végig a pálliai erősségeket. A prsemisi várat három félvilági hölgy segítségével kémlelte ki. E vallomás alapján ma Lembergben három orosz letartóztatott.

A háború.

Konstantinápoly, dec. 30. Döhlbádból jelentik, hogy a török csapatokat egy ötezer főből álló olasz csapat megtámadta és a törökök hat órai heves ütközet

után visszaverték a támadást. Az ütközetben **hat száz olasz elesett.** A törökök két ágyút és 73 láda lőszert zsákmányoltak; halottaiknak a száma hetven.

Egy család pusztulása.

Székesfehérvár, dec. 30. Meg-

rendítő szerencsétlenség történt a fehértmegyei Polgárdi községben, hol egy egész család elpusztult a család fő meggondolatlansága folytán. **Kuti Lajos** munkás legnap négy darab dinamitöltényt lopott a polgárdi kőbányából s ezeket hazavitte. Ottthon meggyújtotta az egyik töltényt zsinegjét mire mind a négy felrobbant s a munkást, feleségét és két gyermeküket szétrombolta. A községben a borzalmos eset mély megdöbbenést keltett.

A halálos záróra.

Debrecen, dec. 30. Véres hír érkezett ma a debreceni kir. ügyészségre a közeli **Miképcés** községből. Éjjeli 12 órakor az éjjeli őr bemenni egy koreasmába, ahol hangosan mulattak, hogy a záróra rendjét fogatosítsa. A mulatók ellentálltak az őrnak, aki őket hazaküldte, mire az őr, **Horváth Gábor** pofonította a csózt, aki az egyik mulató volt. Ez őlmos botjával viszonzta a pofont és olyat sújtott az éjjeli őr fejére, hogy az megmúlt a ma reggelre meghalt. A gyilkos csózt a csendőrk letartóztatták és az ügyészségre kísérték.

Polónyi cáföl.

Budapest, dec. 30. **Polónyi Géza** ma magához kérte egy zsidó felekezeti lap szerkesztőjét, aki előtt cáfölni igyekezett azokat a vádakát, melyek szerint ő antiszemita zavarokat akarna előidézni. **Polónyi** tiltakozott e ráfogás ellen és állításainak igazolása végett hivatkozott mindazokra, kik neki jó ismerősei. Barátai, ugymond, épp a zsidó körökből valók, s mindig azok is voltak. — Elmondta még, hogy mikor **Verhovay Gyula**, a híres antiszemita vezér tüzes üszkőket dobált a zsidóság ellen, ő a zsidók érdekében párbajt vívott Verhovayval és ekkor hajszálon függött az élete. Végül kijelentette **Polónyi**, hogy az ő programján csak a vallástalanok üldözése szerepel.

Halálos korszmai verekedés.

Budapest, dec. 30. Borzalmas vérengzés történt ma hajnalban az Alsóerdősor utcában levő „Zöldkószoru” vendéglőben, ahol huszárkőcsivilék verekedtek. Valaki **Kučsár Józsi** örmésért egy sörös üveggel úgy vágta fejbe, hogy az szörnyet halt. Ez-mikvél két súlyosan sebesültje van a verekedésnek. A rendőrség **Szigeti és Seifcs** nevű szököket gyilkossági vádja miatt letartóztatta.

Meghalt az örült tanfelügyelő.

Székesfehérvár, dec. 30. A minap közölték a lapok, hogy **Berzsenyi Gusztáv** székesfehérvári segédintézményigyező, aki nemrég nősült meg, hirtelen megöregült és majdnem megfojtotta a feleségét. A szerencsétlen ember ma **Lipótmézón** a tébolyában meghalt.

Boldog újévet

kíván mélyen tisztelt vendégeinek
HAAS VILMOS
az Arany szarvas szálloda bérloje.

Boldog újévet

kíván nagyrabecsült vendőinek és jó ismerőseinek
JANCSE CZ IMRE
cipész Nagykanizsa. 7067

Boldog újévet

kíván nagyrabecsült vendőinek
Makoviczky Gyula cukrász
Bayer Vince utóda, Nagykanizsán.

BOLDOG ÚJÉVET

kíván

PERKÓ PETER

olaj-, templom-, szoba-
festész, — épület és
bútor-mázoló. :: ::

NAGYKANIZSA.

7015

Boldog újévet

kíván nagyrabecsült vendőinek, meg-
rendelőinek és jóbarátainak 7069
Petermann József
mű- és keresk. kertész Nagykanizsán.

Boldog újévet

kíván igen tisztelt vendőinek és
ismerőseinek 7070
Robinson Gyula szücs.

Boldog újévet

kíván tisztelt vendőinek s jóbarátainak
Kardos Vilmos 7064
mészáros Nagykanizsán, Erzsébet-ér 3.

Az évforduló alkalmából

a nagyon tisztelt vendégeim és
jó ismerőseim fogadják igaz jó-
kívánatom 7065

KISS ERNŐ Korona-

szállodás

Boldog újévet

kíván az igen tisztelt vendégeiknek
és jóbarátjaiknak 7066
Kardos és Steiner
a Központ kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet

kíván az igen tisztelt rendelőinek
és jóbarátjainak 7071
Liditt Miksa férfi szabó.

Boldog újévet

az igen tisztelt rendelőinek és jó-
barátjainak 7079
Müller Károly férfi-szabó.

Boldog újévet

kíván a nagyrabecsült rendelőinek
és jó ismerőseinek 7072
Novák Vince cipész.

Boldog újévet

kíván a mélyen tisztelt vendégei-
nek és jóbarátjainak 7073
Szattler Lajos
Royal kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet

kíván az igen tisztelt vendégeiknek
és jóbarátjainak 7077
FODOR JÓZSEF
borbély és fodrász
Szarvas szálloda épületében.

Boldog újévet

kíván tisztelt vendőinek és kedves
ismerőseinek 7010
Szivós Antal

Boldog újévet

kíván mélyen tisztelt vendőinek és
ismerőseinek
Práger Ferencz 7081
mészáros.

Boldog újévet

kíván az igen tisztelt rendelőinek
és jóbarátainak
Kohn L. Lajos.

Eladó ház

kerttel
együtt
Hunyady-u.
37. szám, 2.
ajtó. Tuda-
kozódni mindig lehet a tulajdonos-
nál ugyanott. 7080

Kossuth Lajos-tér 38. sz. alatt levő
sarok üzlet

pálinka és sörméréssel egybefoglalva
BÉRBEADÓ, esetleg ELADÓ.
Cím a kiadóhivatalban. — 7055

**LEGMODERNEBB
MŰVÉSZIES
KIVITELŰ**

**MEGHIVÓK
TÁNCRENDÉK
FALRAGASZ
BELEPŐJEGY
VILÁGPOSTA
KÁRTYÁK
STB.**

**LEGOLCSÓBB
ÁRBAN
KÉSZÜLNEK A**

**ZALANYOMDA
RT.-NÁL
NAGYKANIZSA.**

Szilvester-Estély

kitűnő cigány zenekar **HANGVER-
SENYEZ** a Régi Kápolna vendég-
lőben, számos látogatást kér
Maschanker Ignác vendégfőnök.

Házeladás.

Telkey-úton két ház előnyös feltételek
mellett **ELADÓ.** Bővebbet **Berger Lipót**
urnál Kintzy-utca 31. szám alatt. Köve-
tők díjaztatnak 7017

Lefőztük
Páris, London és Berlin
szabadalmazott

hajtűnkkel

A hajtűt a ósán tartja és sokasom
sok sz. Kap. a minden job. hatá-
s. — Valamennyi kult. vállalatban
szabadalmazva.

Polezer és Jsa
hajtű- és hajdísz-árúgyár
Budaörs, I. ker., Lankó-utca 65. sz.

Vendéglő

Halász Ferencz Sugár-utí igen
jómenetű vendéglője betegség
végett

BERBEADÓ
vagy esetleg kedvező fizetési
feltételek mellett 7082
ELADÓ.

UJÉVI

ajándéknak
legjobban megfelelők klickek, u. m.:
Fényképező gépek,
Égető készülékek,
Biztonsági borotváló-kések,
Hajféső garitúrák,
Manikűr készletek,
Illatszerek
Kaphatók:
DROGERIA a Vörös-kereszteshez
Nagykanizsa, Városház-palota.

EDISON

villamos színház
„Arany szarvas” szálloda.

VASÁRNAP és HÉTFŐN:

Öreg emberek Hatá-
sos
dráma
és még
6 kép.

A rendőrhatalom előírás szerint
a legjobb védőkészülékekkel
ellátva. Baleset teljesen kizárva.

Perlaky József

Párisi kiállításon aranyéremmel kitüntetett

kötszer- és fűzőkészítő Nagykanizsa, Király-u. 28.

Ajánlja saját ké-
szítményű leg-
ujabb divatu an-
gol és francia sza-
básu elegáns, tar-
tós és kényelmes

fűzőit, ugyszintén sa-
ját készítményű min-
denféle kötszeret. —
**Férfi- és női
övzszerék!** 7014

Csak a
minőség

rövid lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
előrengő

Hölgyek figyelmébe!

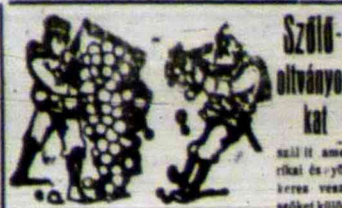
Nagyérdemű közönség!

Több évi külföldi és fővárosi tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a

szücs munkák

terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Megrendelésre készítek mindenféle szakmába vágó munkát, valamint elfogadok mindennemű javítását és átalakításait munkálatokat. — A n. érd. közönség szíves pártfogását kérem és maradok kiváló tisztelettel!

Goldstein Fermin szücsmeister, Kölcsey-u. 7. (Rayer szomszédság mellett). Raktáron tartok mindennemű szőrmérukat.

Szőlő-
oltványo-
kat

több fajokban, fajtisztaságáért jótállva legpusztább választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert.

Kiskölkömetől való szőlőoltvány telep TULAJDONOS:

CASPARI FRIGYES,

Medgyes, 29. sz. (Nagyküküllő megye)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szóval, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának lenni szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Van szerencsénk a n. é. közönséget lakberendezési vállalatunkra felhívni.

Dusan felszerelt raktárunkon bálók, ebédlők, uriszobák, szalonok és zongorákból állandóan 400 szobaberendezés áll a leggyazasabból a legfinomabb kiválasztásra készen, de készítenk mindennemű berendezést saját vagy bármilyen írv szerinti is. Egyes darabokat is szállítunk!

Fizetési feltételeink, ha Nagyságod hiteit elhajt igénybe venni, a legelőnyösebbek, 5791

A szállítás előtt a vételár 20 százaléka fizetendő előlegül, míg a fennmaradó összeg 30 havi vagy 12 negyedévi egyenlő részletben törleszthető.

Ingatlan tulajdonosok, vagy magasabb hivatalnokoknál, — de oly kisebb hivatalnokoknál is, akik kezesül bírnak — kívánatra előlegűl eltekinthetünk és csak az első részlet ellenében szállítunk már mindennemű berendezést. Utazóink egyikét aki állandóan az országot járja és máv. bérletjeggyel van ellátva; becses kívánságára gaudagon felszerelt mintagyűjteménnyel bárhova díjmentesen elküldjük.

Saját kiadású, nagy díszes illusztrált bútoralbumunkat 1 korona (bélyegekből is küldhető) ellenében szívesen megküldjük.

Kiváló tisztelettel

Modern Lakberendezési Vállalat.

Budapest, IV. Gerlőczy-u. 7.

5000 legfinomabb

hygienikus cigarettahüvely —

„Primus“ preparált „Optimus“

vattával küld 10 koronaért,

Erste Galizische Zigaretten-

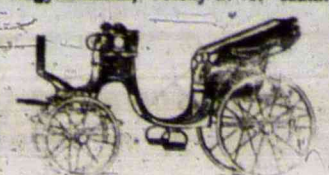
hülsenfabrik „Primus“ Lem-

berg Gródecka 35. — 0005

Bazsó Testvérek

kocsi-gyára és lóvasaló műhelye Nagykanizsán, Teleky-ut 6. szám.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. ELVALLAL: Lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését. Kitűnő munka! — Jutányos árak!

Kereskedők és iparosok
figyelmébe!

REKLÁM-NAPTÁRT,

heti és napi tömböket, zseb- és falinaptárakat

cégnymással,

díszes kivitelben, bármilyen mennyiségben készítt és szállít a

Zala Nyomda R.-Társ.

Nagykanizsán.

Mintákkal és ajánlatokkal szolgálunk.

KÖHÖCÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-cukorkáknál.

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetlenn minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név 1 doboz ára 60 Híler, Mindenütt kapható.

Ha tiszte és finom arebőrt óhajt:

Használjon

Irma

crémet
szappant
puvert

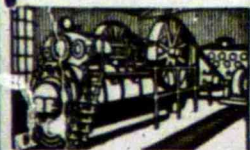
szeplőt, májfoltot és pörseést eltávolít. — Ártalmas anyagot nem tartalmaz. — Kapható:

REIK GYULA SALVATOR gyógyszerárában Nagykanizsán.

Ezüst- és Bronz-Arany kiállításán 1911. 3. Állami érem.

— Az eredeti Wolf szerkesztő —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

R. WOLF

széleskörű szabadsági vezényművel, 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválósságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és minden üzem részé a legelőnyösebb erőforrást képezik.

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselő: Boros Artur okl. gépészmérnök Rottenbiller u. 23.

Összeállítás 97.000 lóerőig felül.

KOHNSAMU

engedélyezett mérlegkészítő

Nagykanizsán, Magyar-utca 3.

Elvállalok leszállított árak mellett mindenféle mérleg javítását, a be nem szállítható marha, kocsi és waggonmérleg javítását kívánatra bárhol is a helyszínen végzem.

Elvállalom továbbá petroleum-tartályok javítását és hitelesítését is.

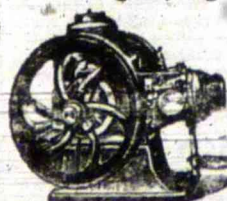
Vas és réz súlyok, folyadékmérlegek, méterek olcsón kaphatók.

Használaton kívül helyezett mindenféle mérleget megveszek.

Kijavított, hitelesített mérleg olcsón kaphatók.

Frischmann Elek és Társa
motorgyára, Szombathely.

Ajánlja, mint egyike legjobbnak bevált szivógáz-, nyersolaj- és benzinmotorjait.

Nyersolaj és benzinlokomobilos cséplőkészletek. Magánjáró benzinlokomobilok. Hazai ipari olcsó árak! — Kedvező fizetési feltételek! —

Egy

jó

és olcsó

gummisarok léteznek

O'Sullivan

Újévi vásár!

LEGUJABB gyermekjátékok

Színházi és bál sálók, ridikülők, pénz- és szivartárcák, valamint bőrönd-árak, szentpétervári sárcipők és valódi teveszőr házipipők.

Fonyó Mihály

női- és férfi divatcikkek áruháza, N.-kanizsa, Vasút-u. Városház-palota.

Ugyanitt egy külön bejárattal burokozott szoba is kiadó. 6066

Értesítés

A nagyérdemű közönség becses tudomására adom, hogy házlebontás miatt a raktáron levő, saját készítésű férfi, női és gyermekcipőket olcsó áron kiárusítom.

Tisztelettel 7001

NOVÁK VINCZE

cipész

Nagykanizsa,

fő ut. 1.

Irodaszolga

intelligens, jó írással, megbízható egyén, helybeli kereskedelmi magánüzemhez keresztek; németül tudás kiváló. — Sajátkezűleg írt ajánlatok, eddig működés és fizetési igény megjelölésével. „Megbízható” jellege alatt a „ZALA” kiadóhivatalhoz intézendők. 7062

Pollák M. Emil Nagykanizsa.

Mindennemű Gabona és Gazdasági termények értékesítése, bel- és külföldön földbirtok vétel, eladás, bérlet.

Minerva Általános Biztosító Részvénytársaság képviselője. International Harvester Company of America képviselője
Mc Cormick & Deering

Aratógépek, Talajmívelő-eszközök, Mőtorok, Traktorok-Ekékek, Kötőszineg

Superfosfat kartelen kívül 6 havi hitelle, mezőgazdasági cikkekből nagybani eladás.

Superfosfat, Thomassalak, Chilisalétrom, Amoniak, Káliso, Trágyafősz-Gipsz stb.

Takarmány cikkek:

Melasse-takarmány, Korpa, Olajpogácsák, Vörösliszt, Száritott-répaszelet, Száritott-szeszmoslók, Száritott-sörtörköly, Takarmánymész stb.

Különfélék:

Belföldi és porosz-szén, Mész, Cement, Zsákok, Kötélárak, Ponyvák, Kévekött, Gép-kenőcs-olajok, Kocsikenőcs, Gépszírok, Karbolineum, Kék és vasgálic, Keszűs, Mezőgazdasági és Ipari Gépek, Vetőmagvak stb.

7036

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely újévtől kezdve 44-ik évfolyamban helyetkén jelenik meg az eddiginél is bővebb és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismereti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat is, minden kétséget kizárólag a legvokálóbb és legértelmesebb szőlészeti tudás, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé tesz.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak eszentli rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a tudósításokra is.

Minden előfizető évenként négy nagy színes művelésképet kap, valamely magyar szőlő- vagy borképet. Kétféleképpen ingyen mellékelik: vagy az előfizetőt a „Gazdasági Tanácsadó” c. 6 oldalas lapot, mely nemcsak a mezőgazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromfi-méhtenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, házartás stb. köréből vesz közleményeket.

Lapfajtájának: Szerkeszt. és kiadó: Dr. ÁRKER JENŐ

A lap előfizetési ára: 7082

1 évre 16 K. 1/2, évre 8 K. 1/2, évre 4 K.

Mutatványozást 2 héten át későbből küld a BORÁSZATI LAPOK kiadóhivatala (Budapest, IX., Üllői-ut. 25. sz.) Telefon szám: 15.

Engländer Béláné,

szül. LIDITT EMMA

Nagykanizsa Király-u. 39.

Elvállal mindennemű HAJMUNKÁT. Bármilyen haját 24 óra alatt elkészíti. — Kész hajákat nagy választékban raktáron tartok. Ugyanott uraságoktól levelet FERFIRUHÁK magas áron megvételnek. 5345

Értesítem

az igen tisztelt vevő közönséget, hogy a Balázs féle csodótomegét megvettem és azt a legolcsóbb árban elárultam. U. m. ebéd, háló berendezést a legjobb minőségben. Ajánlom a saját készítésű szőnyeg-dívanokat és ottománokat. — Főtörk-vésem odairányul, hogy a t. vevő közönséget minden tekintetben kielégítem. 6010

Becsés pártfogást kér
Goldberger Károly,
Butorrakta Erővel Király-ut. 12.
S. arvas-zaloda mellett.
Ugyanott egy 3-as nagyságú
cassa is eladó.

Házlebontás miatt a raktáron levő összes férfi, női és gyermek-cipő és sapka-árulmat igen méltányos áron kiárusítom.

Püsch és bársny, női és férfi kalapok, kemény nyulszőr férfikalapok, Pichler, grázi liden férfi és női kalapok, szörme sapkák, Biter, Nutria, Rase, bársny férfi és gyermek részére a legkínálóbb gyártmányok a legutolsó divat szerint kaphatók. Kérem a n. é. közönséget, hogy szükségleteit most lefedezze és ragad a meg ezen kedvező alkalmat. Kiváló tisztelettel „Kalap király”

WELLISCH MÁRKUS

NAGYKANIZSÁN, Erővel-ut. 23. szám.
Portál és berendezés eladó 154

AZ „UDVARI” KÁVÉHAZBAN

1911. december hó 25. től —
1912. január 2-ig naponként
egy elsőrendű

NŐI - ZENEKAR

Kaupi Józsa karmesternő vezetéke alatt hangversenyez. —

Amidőn a nagyközönség szíves jóindulatu pártfogását kérem vagyok

kiváló tisztelettel

Berger Ignác kávé.

7034

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

Nyomdai műintézet
Könyvkötészet

ZALA

politikai napilap kiadóhivatala.

Üzleti könyvek gyára
Vonalozóintézet

NYOMDA

Készít: Mindennemű kereskedelmi, pénzügyi, közigazgatási, egyházi és iskolai nyomtatványokat. — Árjegyzékek, meghívók, falragaszok, körlevelek, eljegyzési és esketési értesítések és mindennemű reklám dolgok a legizlésebb kiállításban.

Verseny-árak!

Pontos szállítás!

Nyomdai iroda, kiadóhivatal
és szerkesztőség:

Kazinczy-utca 3.

Telefon: 78.

Nyomda: a régi gimnáziumban.

Telefon: 227.

KÖNYVKÖTÉSNET

Gyárt: mindennemű könyvbekötéseket a leg egyszerűbbtől a legmodernebbig. Üzleti könyveket a legartósabb és legizlésebb kiállításban. Aranyozásokat a legutányosabb árak mellett. — Galanterie munkák művészi kivitelben készülnek.

Tartós munka!

Szolid árak!

Vonalozó intézet: Készít csinos és tiszta pénzügyi és egyéb színes vonalozású könyveket a legolcsóbb árban.

Szabó-műhely áthelyezése!

Értesitem az igen tisztelt vevőmet, hogy a MŰHELYEMET Zrínyi Miklós-utca 4. sz. alul **Király-utca 47-ik sz. alá**

helyeztem át. Továbbra is b. pártfogásukat elvárva,

Tisztelettel:

GOTTREICH ANTAL,

é. sz. térli-szabó.

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. Oetker sütőporát használja.

Ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élelmiszer.

Használata által minden tészta, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglufi, torta, pudding és lecsin, továbbá linom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény készítésére. Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha felsomag Dr. OETKER VANILLIACUKROT 1 kg. cukorral, keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes ítt kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vaniliacukra minden főzõkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen. Kapható Nagykanizsán: Reichtner Mór és Rosenfeld Adolf Fiai utánál. —

Legrégibb, legelőkelőbb márka

Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb "TURIN"-ban kizárólag díszoklevéllel kitüntetve, **MINDENÜTT KAPHATÓ!**

Gummi és halhólyag udonságok!

Higiénikus óvász különlegességek.

Valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos! Udonság! "Fatime" I. II. min. Ára tüként 6, 8 K "Semiramis" I. II. min tüként 10, 12.

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvász különlegességek az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kiszárolag nálam kaphatók.

UJ! "AUTO VAGINAL SPRAY" UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó különlegesség. **Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett.** — Kérje ingyen és bérmentve 300-nál több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet. 563

Releti J. orvos-sebészeti műszer- és gummiárak-gyára

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapított 1878. Telefon 13-76.

Képviselet minden városban magán-jutalekkel forrva.

Gazdatisztek és Gazdák figyelmébe!

Gyönyörű kisbirtok

Zalamegyében, Tapolca városától 3 kilométernyire köves úton közel a Balatonhoz, mely áll Diszel községben a legjobb helyen egy 2550 □-öl nagyságu majorból, lakóház, istálló, pajták, cseléd lakások — magtár stb. mind a legjobb karban — hozzá tartozik 4 jármos ökör, 1 tehén és 13 darab egyéb marha — 3 évesek, összes holt felszerelés, száma és körülbelül 400—500 métermázsra 1—2 éves legjobb takarmány közvetlenül a község mellett, 57575 □-öl legprimább rét, lucerna és buzavetés egy tagban. — Valamivel távolabb ugyanazon úton egy tagban 104000 □-öl melyen van 14000 □-öl gyönyörű termő szőlő, 29000 □-öl szántó és kaszáló, 61000 □-öl 15—20 éves tölgyerdő, kitűnő talajjal, kaszálóval legelővel, a hozzátartozik egy istálló, cseléd lakás stb. — az egészen van 65000 korona olcsó kölcsön.

Vételár 110000 korona, — melyből a kölcsön átvehető, — készpénzben 20—25000 korona kívántatik, a többi maradhat megvezetés szerint.

Miután ez a kisbirtok — legjobban megfelel tehenészetre, szőlőszet és marha nevelésre, úgy ajánlható mindenkinek, ki kevés pénzzel magának egészséges vidéken tisztességes megélhetést akar biztosítani.

Személyes vagy levélelbeli felvilágosítást szívesen megad a megbízott.

7001

Kondor Adolf Nagykanizsán

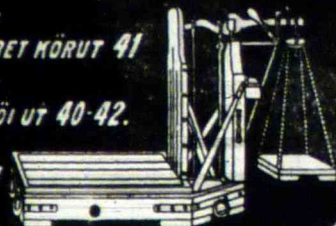
Interurbán Telefon 122.

Arany János utca 2.

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST

IRODA: ERZSÉBET KÖRUT 41

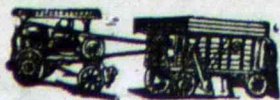
GYÁR: GYÓMRŐI UT 40-42.

ELSŐRENDÜ
GAZDASÁGI-KERESKEDELMI
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESZTÉNEK

Brünn-Königsfeldi gépgyár motorosztálya

A monarchia legelőkelőbb gyára. — Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-ut 14.

teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések

Elismert tény, hogy cséplőgarnitúránk a leg-gazdaságosabb és legmegbízhatóbban működnek.

Teljes transzmissziótelepek, gőzgépek, gőskazánok és egyéb gépészeti berendezések.

Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel

Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsége óránként és lóerőnként cca 1—1½ fillér.

Eddig 50.000 lóerő üzemben!

MOTOR

Gyorsanfűtő „IDEAL”

KERÉTFÜRÉSZET
fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes berendezése.

Alacsony és magas nyomású

Szivattyúk

gőz-, transzmisszió-, villany- vagy motorüzemre bármely vízellátási és ipari célra.

Költségvetés-, árajánlat- és mérnökiátogatással díjmentesen szolgálnak.

„CLIMAX“ = Pénzt nyersolajmotor. takarít meg!

egolcsóbb, megbízhatóbb üzemelő. — Versenyképes árak.
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tiszta
fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávo-
lítja, nem lúveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár
Vác. Geiger és Társa

Törvényesen védve.

Birtokeladás!

Egy 360 hold körüli jó talajú, rónafekvésű birtok, Zágráb mellett, épületekkel, élő és holt felszereléssel (leltárral) eladó. — A vételárhoz csak 1/3 rész szükséges, a többi maradhat részletfizetésre, 5% kamattal, élő állomány nélkül a birtok ára 195 ezer korona. Ezen birtok nagyon alkalmas disznókereskedésre, van elegendő szállás, különösen tejészethez alkalmas hely, mert Zágrárhoz közel van, hol a tejnek literje most 14 krajcár, kertészetnek is nagyon alkalmas hely, vasútállomás helyben, megjegyzem egy 100 holdnyi őszi vetés van. Parcellázhatása könnyű, mert a birtok körül több község van közvetlen mellette.

7002 Bővebb felvilágosítást ad:

SINGER SALAMON
megbízott, kisszabadjai lakos, Zala m.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és Gleditschia (élő ke-
ritésnek alkalmas) csemeték beszer-
zésére legmegelőbbben ajánljuk a
legjobb hírnévnek örvendő

Szűcs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiőszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt,
ugy ne vegyen addig oltványt vagy
vesszőt, míg a fenti cég nagy képes
árjegyzékét nem kéri: ingyen és bér-
mentve. Ezen árjegyzék minden szőlő-
birtokost érdekel hasznos tartalmánál
fogva. 5769

Olcsó ár pont és kiszolgálás.

: : Számtalan elismerő levél : :

A t. érdeklődők a telep megtekinté-
sére szívesen láttatnak.

Feltétel

megóvando minden seb, hogy az a
zós által nehezen gyógyulhatóvá ne faj

Prágai házikenőcs

mint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja
a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdal-
mat, hűsítőleg hat és elősegíti a vér-
képződést és gyógyulást. **Postal szét-
küldés naponta.** 1 doboz 70 fillér.
Postán 3 K 16 fillér előzetes beküldése
után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 doboz
szállítók bérmentve Ma-
gyar-Oszták ország min-
den állomására. 4442

Figyelem a szer elne-
vezésére, a készítő nevére
arra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.
Főraktár: B. Fragner cs. és kir. a -Fe-
kete sas-hoz Prága III. Eck- der Nerud-
gasse 203., továbbá Török József, dr. Egger
L. és Egger J. gyógyszerárban Bpsten.
Egy próba elegendő ahhoz, hogy a nel-
külzhetetlenségéről és jószágáról
meggyőződjön.

Kapható minden gyógyszerárban:

ru-
nyek
Gyó-
bérmen-
3627

MOLL SEIDLIT

csak akkor valódi, ha min-
dön MOLL A. védjegyet és ala-
tűnteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyó-
latása a legmakacsabb gyomor- és altest
bántalmak, gyomorgörös, gyomorfájás, rögzöl-
székrekedés, májbántalom, vértelenség
aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek
ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindi
nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt
eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenylttetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi
ha mindegyik üveg Moll
A. védjegyet tünteti fel
és „A. MOLL“ feliratu
ónozáttal van zárva. A
Moll-féle sós-borszesz
nevezetesen mint fájda-
lomcsillapító bedörz-
lési szer **készvény,**
csúszásameghülés
egyéb következményei-
nél legismertebb nép-
szer. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer sze-
ratása a legmakacsabb gyermek- és hölgyszappant a bőrök
ápolására gyermekek s felnöttek részére. Ára dar-
bonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér
Minden darab gyermekszappan Moll A. védjeggyel van ellátva

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállit
Által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautárvét mel-
lett teljesítetnek.

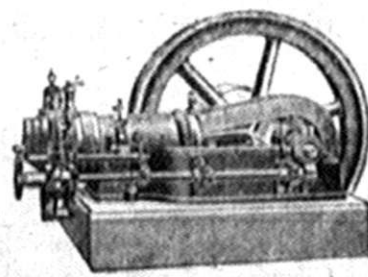
A raklapokban tessék határozottan „MOLL A.
átírásával és védjeggyel ellátott készítmény-
ket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fl

Nyersolaj
Szivógáz
Benzin

MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Györ-
szállítás
Kedvező
fizetési
feltéte-
lek.
Messze-
menő
jótállás

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb
motorgyára. — Vezérképviselő

Gellért Ignác ÉS TÁRSA

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Az egyének általános helyzetének javulására
kétségtelenül hozzájárul

A „BALKÁN“

Nemzetközi Segélyszövetkezet.

A beírt biztosítások összege 20.000.000 kor.

Eddig kifizetett díjak összege Egy millió 402 ezer 413 kor.

A szövetkezet felvesz tagul orvosi vizsgálat nélkül minden
egészséges embert 18—80 életkorig, amit a világ egyetlenegy
biztosító intézete sem tesz meg.

A szövetkezet csoportokra oszlik, mely kétféléből áll:

a) I. csoport I-es osztály, mely áll 600 személyből
18-tól 60 életkorig.

b) II. csoport II-ik osztály, mely áll 500 személy-
ből 60-tól 80 életkorig.

Ha egy beírt személy meghal, akkor a megfelelő osztály
minden tagja egy elhalálozási járulékot fizet beírás szerint 2—7
koronáig, mint az az alapszabályok 11., 12., 13. pontjaiban meg-
határozva van. A szövetkezet már 3 havi tagság 25%, 5 havi tag-
ság 50%, és 6 havi tagság után a teljes biztosítási összeget kifizeti
minden levonás nélkül.

A halálozási járulékok öngyilkosság esetén is kifizetettek.

Ha a tag még a beírt életében az igazolványom
kimutatott összeg 75 százalékát halálozási járulékként befizette, egy
a szövetkezet a teljes biztosított összeget minden levonás nélkül
kifizeti.

Az új szövetkezeti alapszabályok alapján az üzleti eredmény
feleslegének 50 százalékát halálozási járulékként befizette, egy
a szövetkezet a teljes biztosított összeget minden levonás nélkül
kifizeti.

Azonkívül hat havi tagság után a szövetkezet elszegénye-
dett tagjait jelentékeny pénzsegélyben részesíti.

Hogy mely előnyöket nyújtja a „Balkán“ segélyszövetkezet
tagjainak, — abból látható legjobban, hogy egy év alatt halálozási
segélyekben és segélyezésekért 850.000.— azaz nyolcszáz
ötvenezer koronát fizetett ki.

Minden további felvilágosítást a magyarországi képviselő
Nagykanizsán nyújt.

„Balkán“ nemzetközi segélyző szövetkezet.

Képviselő: Nagykanizsa, Erzsébet-tér 23.

Ügyes és megbízható ügyesek felvétetnek.

7084

Gyomorbetegeknek

Mindazoknak, akik meghűlés, vagy a gyomortulterhelése, nehezen emészthető, nagyon meleg
vagy túlhideg ételek élvezete folytán Gyomorfájást, gyomorgörös, gyomorfájás,
nehéz emésztés vagy elnyálkásodás betegségeket kaptak, ezáltal egy jó háziszert ajánljunk,
melynek kiűző hatása évek hosszú során át lett kipróbálva. Ez a

Hubert Ulrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyszerjének talált növények és
jó borból van készítve, mely erősíti és észlelt az ember emésztő
szervét Növénybor megszünteti az emésztési zavarokat és elő-
segíti az egészséges vérképződést.

Növénybornak idejekorán való használata a gyomorélményést nagyrészt már csírájában
elfojtja. Nem szabad tehát az azonnali használatot elutasítani. A fejfájás, febfogás
gyomorfájás, felfúvódás, undor és hányinger-symptomái, mely betegségek chronikus gyomor-
bajnál annál erősebben mutatkoznak, gyakran már néhány napon ivással eltűnnek.

Székrekedés és azok kellemetlen következményei, mint elfogódás, hasfá-
jás, szivobogás, álmatlanság, vértelenség a májban, lép- és vakkélfájásnak növénybor
ívása folytán gyakran már rövid idő alatt elmúlnak. — Növénybor megszünteti az emésztési
zavarokat és a könnyű széklet eltávolítja a gyomor és belekből a nem megfelelő anyagokat.

Sápadtság, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés,
elégletes vérképződés és a máj betegségeinek következményei. Az étvágytalanság,
ideges feszültség és kedélylehangoltság, ép úgy gyakori fej-
fájás, álmatlanság az embert legtöbb esetben elhervasztja. Növénybor az egyen-
gűl elterelődik és impulzust ad. Növénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és
táplálkozást előmozdítja az anyagcsere és vérképződést, meggyógyítja a felízott idegeket és új
élekedvet ad. Számos elismerés és köszönetnyilvánítás igazolja ezt. Növénybor üvegeiben
3 és 4 koronáért kaphat Magyarországon összes gyógyszerárban. — Direkt vásárolhat-
juk Nagykanizsa, Kiskunizsa, Tótszentmárton, Nemesd, Nemesvid, Cákány, Nagykomá-
rom, Bani, Szentlőrinc, Szentlőrinc, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszendrőhely, Csáktornya,
Lepsény, Katóvá, Perlak, Vidovec, Ásódombor, Légrad, Bükkösd, Murakeresztur, Ihá-
repberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sám-on, Kéhegy, Vörs, Szentgyörgy,
A. Áll, Keszthely stb. gyógyszerárjaiban, ugyintén Magyarországon minden nagyobb és
kisebb helyiségekben lévő gyógyszerárban.

A nagykanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak
mellett Magyarországon bármely helyiségekbe szállítják.

Övakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan **HUBERT
ULRICH-féle növénybort**

növényborom nem titkos szer. Tartalma: Malaga-bor 450-0, bor 100-0 glicerin 100-0
vörösbőr 240-0 cseresznye 320-0, aníz, Hel-nagyokér, amerikai erőgyökér, enzián
gyökér, cálműgyökér 10-0. Ezek vegyítendők.